

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЗБІРНИК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

Дніпро
Видавець Біла К. О.
2021

*Ухвалено до друку науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 4 від 17.12.2020)*

Рецензенти:

Булат Є. А. – д-р юрид. наук, патентний повірений;

Свистун Л. Я. – доцент кафедри цивільного господарського та екологічного права
Університету митної справи та фінансів, канд. юрид. наук, доцент.

Колектив укладачів:

Аксютіна А. В., Межевська Л. В., Пічко Р. С., Ярошевська Т. В.

З 19 **Збірник** нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. ; кер. авт. кол, канд. юрид. наук А. В. Аксютіна. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. – 401 с.

ISBN 978-617-645-431-1

Збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України містить законодавчі та нормативні акти, які регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності, тобто закріплені законом права на результат інтелектуальної діяльності в промисловій, науковій, художній, виробничій та інших галузях. До збірника увійшло законодавство про: авторське право (розповсюдження примірників, затвердження мінімальних ставок винагороди, комп'ютерні програми, бази даних, твори літератури, науки та мистецтв та ін.); патентне право (сорти рослин, породи тварин, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, тощо); право на комерційні позначення (зазначення походження товарів, знаки для товарів і послуг та ін.); конвенції та міжнародні договори, учасницею яких є Україна.

Для студентів вищих навчальних закладів юридичного профілю, професійних юристів, і всіх тих, хто цікавиться проблемами інтелектуальної власності в Україні.

УДК 347.77/.78

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	5
Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності.....	5
Всесвітня конвенція про авторське право.....	16
Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів	22
Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми	44
Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків	51
Паризька конвенція про охорону промислової власності	63
Договір про патентне право.....	81
Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків.....	108
Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків	119
Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків.....	126
Угода про асоціацію з ЄС (витяг).....	134
2. ЗАКОНОДАВЧІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	166
Закон України «Про авторське право і суміжні права»	166
Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі»	204
Закон України «Про охорону прав на промислові зразки»	238
Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»	260
Закон України «Про правову охорону географічних зазначень»	283
Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних».....	303
Закон України «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів».....	312
3. ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	330
Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова КМУ	330
Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованого компонування напівпровідникових виробів: постанова КМУ.....	337
Правила складання та подання заявки на винахід та корисну модель: наказ Міністерства освіти і науки України	339
Правила складання та подання заявки на промисловий зразок: наказ Міністерства освіти і науки України	364
Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: наказ Держпатенту України	372
Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем: наказ Міністерства освіти і науки України	393

ПЕРЕДМОВА

Однією із основних навчальних дисциплін фундаментальної підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», яка вивчається у вищих навчальних закладах юридичного профілю, є «Інтелектуальна власність».

Завданням навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є набуття студентами компетенції щодо: здатності орієнтуватися у системних основах створення, правової охорони, захисту і комерційної реалізації об'єктів права інтелектуальної власності; здатності орієнтуватись у системах правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності України, особливостях державного регулювання інтелектуальною власністю; здатності використовувати знання про систему правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності, міжнародну співпрацю та угоди в умовах інтеграції в єдиний європейський освітній простір; здатності використовувати знання про правову охорону об'єктів права інтелектуальної власності у процесі професійної діяльності.

У представленому збірнику викладені основні Міжнародні конвенції та Договори учасником яких являється Україна, а також основні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти у сфері авторського права, права промислової власності, правового регулювання нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Нормативно-правові акти упорядковані за юридичною силою, та за сферами їх дії і є чинними та викладені з урахуванням останніх змін законодавства.

Представлений збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України має за мету сформувати у студентів уявлення про структуру та систему основних нормативно-правових актів (міжнародних та внутрішніх) у сфері інтелектуальної власності, надати загальне уявлення про побудову джерел у сфері інтелектуальної власності, допоможе орієнтуватися в основних положеннях законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Особливістю права інтелектуальної власності є не швидка змінюваність законодавства, що обґрунтовує доцільність та довготривалість використання представленої збірки. Розташування основних нормативно-правових актів різної юридичної сили у сфері права інтелектуальної власності у одному збірнику, надасть змогу здобувачам вищої освіти швидко знаходити необхідні правові норми в різних інститутах права інтелектуальної власності, допоможе у розв'язанні практичних задач на та семінарських та практичних навчальних заняттях і життєвих юридичних ситуаціях у зазначеній сфері.

1. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

КОНВЕНЦИЯ, УЧРЕЖДАЮЩАЯ ВСЕМИРНУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ ПОДПИСАНА В СТОКГОЛЬМЕ 14 ИЮЛЯ 1967 ГОДА И ИЗМЕНЕНА 2 ОКТЯБРЯ 1979 ГОДА

Договаривающиеся стороны, желая внести вклад в лучшее взаимопонимание и сотрудничество между государствами в интересах их взаимной выгоды на основе уважения суверенитета и равенства, стремясь в целях поощрения творческой деятельности содействовать охране интеллектуальной собственности во всем мире, стремясь модернизировать и сделать более эффективной администрацию Союзов, образованных в области охраны промышленной собственности и в области охраны литературных и художественных произведений, при полном уважении самостоятельности каждого из Союзов, согласились о нижеследующем:

Статья 1 Учреждение организации

Настоящей Конвенцией учреждается Всемирная Организация Интеллектуальной Собственности.

Статья 2 Определения

В смысле настоящей Конвенции:

- (i) "Организация" означает Всемирную Организацию Интеллектуальной Собственности (ВОИС);
- (ii) "Международное бюро" означает Международное бюро по интеллектуальной собственности;
- (iii) "Парижская конвенция" означает Конвенцию по охране промышленной собственности, подписанную 20 марта 1883 года, включая любую из ее пересмотренных редакций;
- (iv) "Бернская конвенция" означает Конвенцию по охране литературных и художественных произведений, подписанную 9 сентября 1886 года, включая любую из ее пересмотренных редакций;
- (v) "Парижский союз" означает Международный союз, образованный Парижской конвенцией;
- (vi) "Бернский союз" означает Международный союз, образованный Бернской конвенцией;
- (vii) "Союзы" означают Парижский союз, специальные Союзы и специальные Соглашения, заключенные в связи с этим Союзом, Бернский союз, а также любое другое международное соглашение, призванное содействовать охране интеллектуальной собственности, администрацию по осуществлению которого Организация приняла на себя в соответствии со статьей 4 (iii);
- (viii) "интеллектуальная собственность" включает права, относящиеся к:
  - литературным, художественным и научным произведениям,
  - исполнительской деятельности артистов, звукозаписи, радио и телевизионным передачам,
  - изобретениям во всех областях человеческой деятельности,
  - научным открытиям,
  - промышленным образцам,

- товарным знакам, знакам обслуживания, фирменным наименованиям и коммерческим обозначениям,
  - защите против недобросовестной конкуренции,
- а также все другие права, относящиеся к интеллектуальной деятельности в производственной, научной, литературной и художественной областях.

Статья 3 Цели организации

Организация имеет цели:

- (i) содействовать охране интеллектуальной собственности во всем мире путем сотрудничества государств и в соответствующих случаях во взаимодействии с любой другой международной организацией;
- (ii) обеспечивать административное сотрудничество Союзов.

Статья 4 Функции

Для достижения целей, изложенных в статье 3, Организация через свои соответствующие органы и при уважении компетенции каждого из Союзов:

- (i) содействует разработке мероприятий, рассчитанных на улучшение охраны интеллектуальной собственности во всем мире и на гармонизацию национальных законодательств в этой области;
- (ii) выполняет административные функции Парижского союза, специальных Союзов, образованных в связи с этим Союзом, и Бернского союза;
- (iii) может согласиться принять на себя администрацию по осуществлению любого другого международного соглашения, призванного содействовать охране интеллектуальной собственности, или участвовать в такой администрации;
- (iv) способствует заключению международных соглашений, призванных содействовать охране интеллектуальной собственности;
- (v) предлагает свое сотрудничество государствам, запрашивающим юридико-техническую помощь в области интеллектуальной собственности;
- (vi) собирает и распространяет информацию, относящуюся к охране интеллектуальной собственности, осуществляет и поощряет исследования в этой области и публикует результаты таких исследований;
- (vii) обеспечивает деятельность служб, облегчающих международную охрану интеллектуальной собственности и в соответствующих случаях осуществляет регистрацию в этой области, а также публикует сведения, касающиеся данной регистрации;
- (viii) предпринимает любые другие надлежащие действия.

Статья 5 Членство

(1) Любое государство, являющееся членом какого-либо из Союзов, как они определены в статье 2 (vii), может стать членом Организации.

(2) Членом Организации может стать также любое государство, не являющееся членом какого-либо из Союзов, при условии, что:

- (i) оно является членом Организации Объединенных Наций, какого-либо из специализированных учреждений, находящихся в связи с Организацией Объединенных Наций, или Международного агентства по атомной энергии или является стороной Статута Международного суда; или
- (ii) оно приглашено Генеральной Ассамблеей стать стороной настоящей Конвенции.

Статья 6 Генеральная Ассамблея

(1) (a) Учреждается Генеральная Ассамблея, состоящая из государств - сторон настоящей Конвенции, которые являются членами какого-либо из Союзов.

(b) Правительство каждого государства представлено одним делегатом, который

может иметь заместителей, советников и экспертов.

(с) Расходы каждой делегации несет назначившее ее правительство.

(2) Генеральная Ассамблея:

(i) назначает Генерального Директора по представлению Координационного комитета;

(ii) рассматривает и утверждает отчеты Генерального Директора, касающиеся Организации, и дает ему все необходимые инструкции;

(iii) рассматривает и утверждает отчеты и одобряет деятельность Координационного комитета и дает ему инструкции;

(iv) принимает двухгодичный бюджет расходов, общих для Союзов;

(v) одобряет предлагаемые Генеральным Директором мероприятия, касающиеся администрации по осуществлению международных соглашений, предусмотренных в статье 4 (iii);

(vi) принимает финансовый регламент Организации;

(vii) определяет рабочие языки Секретариата, принимая во внимание практику Организации Объединенных Наций;

(viii) приглашает государства, предусмотренные статьей 5 (2) (ii), стать сторонами настоящей Конвенции;

(ix) определяет, какие государства, не являющиеся членами Организации, и какие межправительственные или международные неправительственные организации могут быть допущены на ее заседания в качестве наблюдателей;

(x) выполняет другие надлежащие функции в рамках настоящей Конвенции.

(3) (a) Каждое государство независимо от того, является ли оно членом одного или более Союзов, имеет в Генеральной Ассамблее один голос.

(b) Половина государств - членов Генеральной Ассамблеи составляет кворум.

(c) Несмотря на положения подпараграфа (b), если на какой-либо сессии количество представленных государств составляет менее половины, но равно или превышает одну треть государств - членов Генеральной Ассамблеи, она может принимать решения; однако, все решения Генеральной Ассамблеи, за исключением решений, относящихся к ее собственным Правилам процедуры, вступают в силу лишь при соблюдении нижеследующих условий. Международное бюро направляет упомянутые решения государствам - членам Генеральной Ассамблеи, которые не были на ней представлены, и приглашает их сообщить в письменном виде в трехмесячный срок, считая с даты направления решений, голосуют ли они за эти решения, против них или воздерживаются. Если по истечении этого срока количество государств, таким образом проголосовавших или сообщивших, что они воздержались, достигнет того количества, которого недоставало для достижения кворума на самой сессии, такие решения вступают в силу при условии, что одновременно сохраняется необходимое большинство.

(d) При условии соблюдения положений подпараграфов (e) и (f) Генеральная Ассамблея принимает свои решения большинством в две трети поданных голосов.

(e) Для одобрения мероприятий, касающихся администрации по осуществлению международных соглашений, предусмотренных в статье (4) (iii), требуется большинство в три четверти поданных голосов.

(f) Для одобрения соглашения с Организацией Объединенных Наций согласно положениям статей 57 и 63 Устава Организации Объединенных Наций требуется большинство в девять десятых поданных голосов.

(g) Для назначения Генерального Директора (параграф (2) (i)), одобрения предлагаемых Генеральным Директором мероприятий относительно администрации по осуществлению международных соглашений (параграф (2) (v)) и переноса штаб-квартиры (статья 10) необходимое большинство голосов должно быть достигнуто не только в Генеральной Ассамблее, но также в Ассамблее Парижского союза и Ассамблее Бернского союза.

(h) Голоса воздержавшихся в расчет не принимаются.

(i) Делегат может представлять только одно государство и голосовать лишь от его имени.

(4) (a) Генеральная Ассамблея собирается на очередную сессию каждый второй календарный год по созыву Генерального Директора.

(b) Генеральная Ассамблея собирается на чрезвычайную сессию, созываемую Генеральным Директором по требованию Координационного комитета или по требованию одной четверти государств - членов Генеральной Ассамблеи.

(c) Сессии проводятся в штаб-квартире Организации.

(5) Государства - стороны настоящей Конвенции, не являющиеся членами какого-либо из Союзов, допускаются на заседания Генеральной Ассамблеи в качестве наблюдателей.

(6) Генеральная Ассамблея принимает свои собственные Правила процедуры.

Статья 7 Конференция

(1) (a) Учреждается Конференция, состоящая из государств сторон настоящей Конвенции, независимо от того, являются они членами какого-либо из Союзов или не являются.

(b) Правительство каждого государства представлено одним делегатом, который может иметь заместителей, советников и экспертов.

(c) Расходы каждой делегации несет назначившее ее правительство.

(2) Конференция:

(i) обсуждает вопросы, представляющие общий интерес в области интеллектуальной собственности, и может принимать рекомендации по таким вопросам с учетом компетенции и самостоятельности Союзов:

(ii) принимает двухгодичный бюджет Конференции;

(iii) принимает в пределах бюджета Конференции двухгодичную программу юридико-технической помощи;

(iv) принимает поправки к настоящей Конвенции в порядке, предусмотренном статьей 17;

(v) определяет, какие государства, не являющиеся членами Организации, и какие межправительственные и международные неправительственные организации могут быть допущены на ее заседания в качестве наблюдателей;

(vi) выполняет другие надлежащие функции в рамках настоящей Конвенции.

(3) (a) Каждое государство - член имеет в Конференции один голос.

(b) Одна треть государств - членов составляет кворум.

(c) При соблюдении положений статьи 17 Конференция принимает решения большинством в две трети поданных голосов.

(d) Размер взносов государств - сторон настоящей Конвенции, не являющихся членами какого-либо из Союзов, определяется голосованием, в котором имеют право участвовать только делегаты упомянутых государств.

(e) Голоса воздержавшихся в расчет не принимаются.

(f) Делегат может представлять только одно государство и голосовать лишь от его имени.

(4) (a) Конференция собирается на очередную сессию по созыву Генерального Директора в то же самое время и в том же самом месте, что и Генеральная Ассамблея.

(b) Конференция собирается на чрезвычайную сессию, созываемую Генеральным Директором по требованию большинства государств - членов.

(5) Конференция принимает свои собственные Правила процедуры.

Статья 8 Координационный Комитет

(1) (a) Учреждается Координационный комитет, состоящий из государств - сторон настоящей Конвенции, которые являются членами Исполнительного комитета

Парижского союза, или Исполнительного комитета Бернского союза, или обоих этих Исполнительных комитетов. Однако, если какой-либо из этих Исполнительных комитетов состоит из более чем одной четверти количества стран - членов Ассамблеи, которая их избрала, то такой Исполнительный комитет назначает из числа своих членов государства, которые будут членами Координационного комитета, с таким расчетом, чтобы их количество не превышало одной четверти, упомянутой выше; при этом подразумевается, что страна, на территории которой Организация имеет свою штаб-квартиру, не включается в подсчет при определении упомянутой одной четверти.

(b) Правительство каждого государства - члена Координационного комитета представлено в нем одним делегатом, который может иметь заместителей, советников и экспертов.

(c) Когда Координационный комитет рассматривает либо вопросы, имеющие прямое отношение к программе или бюджету Конференции и ее повестке дня, либо предложения о внесении поправок в Конвенцию, затрагивающих права или обязанности государств - сторон настоящей Конвенции, не являющихся членами какого-либо из Союзов, одна четверть таких государств участвует в заседаниях Координационного комитета с такими же правами, как и члены Координационного комитета. Конференция избирает на каждой ее очередной сессии государства для участия в таких заседаниях.

(d) Расходы каждой делегации несет назначившее ее правительство.

(2) Если другие Союзы, администрацию которых осуществляет Организация, желают быть представленными, как таковые, в Координационном комитете, их представители должны быть назначены из числа государств - членов Координационного комитета.

(3) Координационный комитет:

(i) дает советы органам Союзов, Генеральной Ассамблее, Конференции и Генеральному Директору по всем административным, финансовым и другим вопросам, представляющим общий интерес для двух или более Союзов, или одного или более Союзов и Организации, в частности, по бюджету расходов, общих для Союзов;

(ii) подготавливает проект повестки дня Генеральной Ассамблеи;

(iii) подготавливает проект повестки дня, а также проекты программы и бюджета Конференции;

(iv) исключен;

(v) до истечения срока полномочий Генерального Директора или когда пост Генерального Директора становится вакантным, представляет кандидата для назначения его на этот пост Генеральной Ассамблеей; если Генеральная Ассамблея не назначит этого кандидата, Координационный комитет представляет другого кандидата; эта процедура повторяется до тех пор, пока, наконец, кандидат не будет назначен Генеральной Ассамблеей;

(vi) если пост Генерального Директора становится вакантным в период между двумя сессиями Генеральной Ассамблеи, назначает Исполняющего обязанности Генерального Директора на срок до вступления в должность нового Генерального Директора;

(vii) выполняет все другие функции, возложенные на него в соответствии с настоящей Конвенцией.

(4) (a) Координационный комитет собирается на очередные сессии один раз в год по созыву Генерального Директора. Как правило, Комитет собирается в штаб-квартире Организации.

(b) Координационный комитет собирается на чрезвычайную сессию, созываемую Генеральным Директором либо по его собственной инициативе, либо по просьбе Председателя, либо по требованию одной четверти членов Координационного комитета.

(5) (a) Каждое государство независимо от того, является ли оно членом одного или обоих Исполнительных комитетов, упомянутых в параграфе (1) (a), имеет в Координационном комитете один голос.

(b) Половина членов Координационного комитета составляет кворум.

(с) Делегат может представлять только одно государство и голосовать лишь от его имени.

(6) (а) Координационный комитет выражает свое мнение и принимает решения простым большинством поданных голосов. Голоса воздержавшихся в расчет не принимаются.

(б) Если даже достигнуто простое большинство, любой член Координационного комитета немедленно после голосования может потребовать, чтобы был проведен специальный подсчет голосов следующим образом: составляются два отдельных списка с указанием соответственно названий стран - членов Исполнительного комитета Парижского союза и Исполнительного комитета Бернского союза; голос каждого государства вписывается против его названия в каждом списке, где оно занесено. Если этот специальный подсчет показывает, что простое большинство не достигнуто в каждом из этих списков, предложение не считается принятым.

(7) Любое государство - член Организации, которое не является членом Координационного комитета, может быть представлено на заседаниях Комитета наблюдателями с правом участвовать в обсуждении, но без права голоса.

(8) Координационный комитет принимает свои собственные Правила процедуры.

Статья 9 Международное бюро

(1) Международное бюро является Секретариатом Организации.

(2) Международное бюро возглавляется Генеральным Директором, который имеет двух или более Заместителей Генерального Директора.

(3) Генеральный Директор назначается на определенный срок продолжительностью не менее 6 лет. Он может назначаться вновь на определенные сроки. Сроки первоначального назначения и возможных последующих назначений, а также все другие условия назначения определяются Генеральной Ассамблеей.

(4) (а) Генеральный Директор является главным должностным лицом Организации.

(б) Он представляет Организацию.

(с) Он отчитывается перед Генеральной Ассамблеей и выполняет ее директивы, касающиеся внутренних и внешних дел Организации.

(5) Генеральный Директор подготавливает проекты бюджетов и программ, а также периодические отчеты о деятельности. Он передает их правительствам заинтересованных государств, а также компетентным органам Союзов и Организации.

(6) Генеральный Директор и любой член персонала, назначенный им, участвуют без права голоса во всех заседаниях Генеральной Ассамблеи, Конференции, Координационного комитета и любого другого комитета или рабочей группы. Генеральный Директор или назначенный им член персонала является *ex officio* секретарем этих органов.

(7) Генеральный Директор назначает персонал, необходимый для эффективного выполнения задач Международного бюро. Он назначает Заместителей Генерального Директора после одобрения Координационного комитета. Условия назначения определяются регламентом о персонале, утверждаемым Координационным комитетом по предложению Генерального Директора. Важнейшим фактором в подборе персонала и определении условий службы является необходимость обеспечения высокого уровня работоспособности, компетентности и добросовестности. Должное внимание уделяется важности подбора персонала на возможно более широкой географической основе.

(8) Характер обязанностей Генерального Директора и персонала является исключительно международным. При исполнении своих обязанностей они не должны запрашивать или получать инструкции от какого бы то ни было правительства или власти за пределами Организации. Они должны воздерживаться от любого действия, которое могло бы поставить под сомнение их положение как международных должностных лиц. Каждое государство - член обязуется уважать исключительно международный характер обязанностей Генерального Директора и персонала и не пытаться влиять на них при исполнении ими своих обязанностей.

Статья 10 Штаб-квартира

- (1) Штаб-квартира Организации располагается в Женеве.
- (2) Решение о ее переносе может быть принято Генеральной Ассамблеей, как это предусмотрено в статье 6 (3) (d) и (g).

Статья 11 Финансы

(1) Организация имеет два отдельных бюджета: бюджет расходов, общих для Союзов, и бюджет Конференции.

(2) (a) Бюджет расходов, общих для Союзов, предусматривает расходы, представляющие интерес для нескольких Союзов.

(b) Этот бюджет финансируется из следующих источников:

(i) взносов Союзов, причем размер взноса каждого Союза определяется Ассамблеей этого Союза с учетом той доли общих расходов, которые производятся в интересах данного Союза;

(ii) платежей за предоставляемые Международным бюро услуги, не относящиеся непосредственно ни к какому-либо из Союзов, ни к оказанию Международным бюро юридико-технической помощи;

(iii) поступлений от продажи публикаций Международного бюро, не относящихся непосредственно к какому-либо из Союзов, или поступлений от передачи прав на такие публикации;

(iv) даров, завещанных средств и субсидий в пользу Организации, за исключением случаев, предусмотренных в параграфе (3) (b) (iv);

(v) ренты, процентов и других различных доходов Организации.

(3) (a) Бюджет Конференции предусматривает расходы на проведение сессий Конференции и на осуществление программы юридико-технической помощи.

(b) Этот бюджет финансируется из следующих источников:

(i) взносов государств - сторон настоящей Конвенции, не являющихся членами какого-либо из Союзов;

(ii) отчислений Союзов в данный бюджет, причем размер отчисления каждого Союза определяется Ассамблеей этого Союза и любой Союз может воздержаться от отчисления в упомянутый бюджет;

(iii) средств, получаемых за услуги, оказываемые Международным бюро в области юридико-технической помощи;

(iv) даров, завещанных средств и субсидий в пользу Организации для целей, предусмотренных подпараграфом (a).

(4) (a) Для определения своего взноса в бюджет Конференции каждое государство - сторона настоящей Конвенции, не являющееся членом какого-либо из Союзов, относится к определенному классу и уплачивает свой годовой взнос на основе следующим образом установленного числа единиц:

Класс А _____ 10

Класс В _____ 3

Класс С _____ 1

(b) Каждое такое государство одновременно с осуществлением действий, предусмотренных в статье 14 (1), указывает класс, к которому оно желает быть отнесенным. Любое такое государство может изменить класс. Если государство выбирает более низкий класс, оно должно заявить об этом на очередной сессии Конференции. Любое такое изменение вступает в действие с начала календарного года, следующего за сессией.

(c) Годовой взнос каждого такого государства равен сумме, относящейся так же к общей сумме подлежащих уплате в бюджет Конференции взносов всех таких государств, как количество его единиц относится к общему количеству единиц всех упомянутых

государств.

(d) Взносы уплачиваются с первого января каждого года.

(e) Если бюджет не принят до начала нового финансового периода, то в соответствии с финансовым регламентом используется бюджет на уровне предыдущего года.

(5) Любое государство - сторона настоящей Конвенции, не являющееся членом какого-либо из Союзов, у которого имеется задолженность по уплате финансовых взносов, предусмотренных в настоящей статье, а также любое государство - сторона настоящей Конвенции, являющееся членом какого-либо из Союзов, у которого имеется задолженность по уплате своих взносов в любой из Союзов, утрачивает право голоса в органах Организации, членом которых оно является, если сумма его задолженности равна или превышает сумму причитающихся с него взносов за два полных предыдущих года. Однако любой из этих органов может разрешить такому государству пользоваться правом голоса, если и до тех пор пока он убежден, что просрочка платежа произошла при исключительных и неизбежных обстоятельствах.

(6) Размер платежей, причитающихся за предоставляемые Международным бюро услуги в области юридико-технической помощи, устанавливается Генеральным Директором и докладывается Координационному комитету.

(7) Организация с одобрения Координационного комитета может получать дары, завещанные средства и субсидии непосредственно от правительств, государственных и частных организаций, ассоциаций или лиц.

(8) (a) Организация имеет фонд оборотных средств, который составляется из разового платежа, осуществляемого Союзам и каждым государством - стороной настоящей Конвенции, которое не является членом какого-либо из Союзов. Если фонд оборотных средств становится недостаточным, решается вопрос о его увеличении.

(b) Размер разового платежа каждого Союза и его возможное участие в увеличении фонда определяется Ассамблеей Союза.

(c) Размер разового платежа каждого государства - стороны настоящей Конвенции, не являющегося членом какого-либо из Союзов, и его доля в любом увеличении фонда пропорциональны годовому взносу этого государства за тот год, в который образован фонд или принято решение о его увеличении. Эта пропорция и условия платежа устанавливаются по предложению Генерального Директора Конференцией после того, как она заслушает мнение Координационного комитета.

(9) (a) В соглашении о штаб-квартире, заключаемом с государством, на территории которого Организация имеет свою штаб-квартиру, предусматривается, что в случаях, когда фонд оборотных средств оказывается недостаточным, такое государство предоставляет авансы. Суммы этих авансов и условия, на которых они предоставляются, в каждом случае являются предметом особого соглашения между таким государством и Организацией. До тех пор, пока такое государство - сторона связано обязательством предоставлять авансы, оно имеет одно место *ex officio* в Координационном комитете.

(b) Как государство, упомянутое в подпараграфе (a), так и Организация имеют право путем письменного уведомления денонсировать обязательство о предоставлении авансов. Денонсация вступает в действие через три года после окончания того года, в который было сделано уведомление.

(10) Ревизия счетов осуществляется одним или более государствами - членами или внешними ревизорами, как предусмотрено в финансовом регламенте. Они назначаются с их согласия Генеральной Ассамблеей

Статья 12 Правоспособность; привилегии и иммунитеты

(1) Организация пользуется на территории каждого государства члена в соответствии с законами этого государства такой правоспособностью, которая необходима для достижения целей Организации и осуществления ее функций.

(2) Организация заключает соглашения о штаб-квартире с Швейцарской Конфедерацией и с любым другим государством, в котором впоследствии может быть расположена штаб-квартира.

(3) Организация может заключать двусторонние или многосторонние соглашения с другими государствами - членами с целью обеспечить Организации, ее официальным лицам и представителям всех государств - членов такие привилегии и иммунитеты, которые могут быть необходимы для достижения ее целей и осуществления функций.

(4) Генеральный Директор может вести переговоры и после одобрения Координационного комитета заключает и подписывает от имени Организации соглашения, упомянутые в параграфах (2) и (3).

Статья 13 Отношения с другими организациями

(1) Организация, если это целесообразно, устанавливает рабочие отношения и сотрудничает с другими межправительственными организациями. Любое генеральное соглашение об этом, достигнутое с такими организациями, заключается Генеральным Директором после одобрения Координационного комитета.

(2) Организация может по вопросам своей компетенции проводить соответствующие мероприятия по консультациям и сотрудничеству с международными неправительственными организациями, а также с согласия заинтересованных правительств с национальными организациями, правительственными или неправительственными. Такие мероприятия проводятся Генеральным Директором после одобрения Координационного комитета.

Статья 14 Подписание, ратификация Конвенции и присоединение к ней

(1) Государства, упомянутые в статье 5, могут стать сторонами настоящей Конвенции и членами Организации путем:

(i) подписания Конвенции без оговорки о ратификации;

(ii) подписания с оговоркой о ратификации, после которого последует депонирование ратификационной грамоты; или

(iii) депонирования акта о присоединении.

(2) Несмотря на любое другое положение настоящей Конвенции, государство - сторона Парижской конвенции, Бернской конвенции или обеих этих конвенций может стать стороной настоящей Конвенции только, если оно одновременно ратифицирует или присоединяется или если оно уже ратифицировало или присоединилось:

- либо к Стокгольмскому акту Парижской конвенции в целом или только с изъятием, предусмотренным в его статье 20 (1) (b) (i);

- либо к Стокгольмскому акту Бернской конвенции в целом или только с изъятием, предусмотренным в его статье 28 (1) (b) (i).

(3) Ратификационные грамоты или акты о присоединении депонируются у Генерального Директора.

Статья 15 Вступление в силу Конвенции

(1) Настоящая Конвенция вступает в силу через три месяца после того, как десять государств - членов Парижского союза и семь государств - членов Бернского союза предприняли действия, предусмотренные в статье 14 (1); при этом понимается, что, если государство является членом обоих Союзов, оно будет засчитано в обеих группах. На эту же дату Конвенция вступает в силу также в отношении государств, которые, не являясь членами ни одного из двух Союзов, предприняли действия, предусмотренные в статье 14 (1), не позднее, чем за три месяца до этой даты.

(2) В отношении любого другого государства настоящая Конвенция вступает в силу через три месяца после даты, на которую такое государство предприняло действия, предусмотренные в статье 14 (1).

Статья 16 Оговорки

Никакие оговорки в отношении настоящей Конвенции не допускаются.

Статья 17 Поправки

(1) Предложения о внесении поправок в настоящую Конвенцию могут быть сделаны по инициативе любого государства - члена Организации, по инициативе Координационного комитета или Генерального Директора. Такие предложения направляются Генеральным Директором государствам - членам Организации по меньшей мере за шесть месяцев до рассмотрения их Конференцией.

(2) Поправки принимаются Конференцией. В случае, когда принятие поправки затронуло бы права и обязанности государств сторон настоящей Конвенции, не являющихся членами какого-либо из Союзов, такие государства также участвуют в голосовании. По всем остальным предлагаемым поправкам голосуют только государства стороны настоящей Конвенции, являющиеся членами какого-либо из Союзов. Поправки принимаются простым большинством голосов при условии, что Конференция голосует только по таким предложениям о поправках, которые предварительно были приняты Ассамблеей Парижского союза и Ассамблеей Бернского союза в соответствии с правилами, применяющимися в каждой из них в отношении принятия поправок к административным положениям их соответствующих конвенций.

(3) Любая поправка вступает в силу через месяц после того, как письменные уведомления о ее принятии, осуществленном в соответствии с конституционной процедурой каждого государства, получены Генеральным Директором от трех четвертей государств членов Организации, имевших право голосовать по предложению о поправке согласно параграфу (2) во время принятия этой поправки Конференцией. Принятые таким образом поправки обязательны для всех государств, которые являются членами Организации в то время, когда поправка вступает в силу, или которые становятся ее членами после этой даты, при условии, что любая поправка, увеличивающая финансовые обязательства государств - членов, является обязательной только для тех государств, которые уведомили о принятии ими такой поправки.

Статья 18 Денонсация

(1) Любое государство - член может денонсировать настоящую Конвенцию путем нотификации, адресованной Генеральному Директору.

(2) Денонсация вступает в действие по истечении шести месяцев с даты получения такой нотификации Генеральным Директором.

Статья 19 Уведомления

Генеральный Директор уведомляет правительства всех государств - членов:

- (i) о дате вступления в силу настоящей Конвенции;
- (ii) о подписаниях или депонировании ратификационных грамот или актов о присоединении;
- (iii) о принятии любой поправки к настоящей Конвенции и дате, на которую такая поправка вступает в силу;
- (iv) о денонсациях настоящей Конвенции.

Статья 20 Заключительные положения

(1) (a) Настоящая Конвенция подписывается в единственном экземпляре на английском, испанском, русском и французском языках, причем каждый текст равно аутентичен, и сдается на хранение Правительству Швеции.

(b) Настоящая Конвенция открыта для подписания в Стокгольме до 13 января 1968 года.

(2) Тексты официальных переводов будут выработаны Генеральным Директором после консультаций с заинтересованными правительствами на немецком, итальянском и португальском языках и таких других языках, какие определит Конференция.

(3) Генеральный Директор высылает две должным образом заверенные копии настоящей Конвенции и каждой поправки, принятой Конференцией, правительствам государств - членов Парижского или Бернского союзов, правительству каждого государства, когда оно присоединяется к настоящей Конвенции, а также по запросу правительству любого другого государства. Копии подписанного текста Конвенции, высылаемые правительствам, заверяются Правительством Швеции.

(4) Генеральный Директор регистрирует настоящую Конвенцию в Секретариате Организации Объединенных Наций.

Статья 21 Переходные положения

(1) До вступления в должность первого Генерального Директора ссылки в настоящей Конвенции на Международное бюро или на Генерального Директора считаются ссылками на Объединенные Международные бюро по охране промышленной, литературной и художественной собственности (называемые также Объединенными международными бюро по охране интеллектуальной собственности (БИРПИ)), или на их Директора, соответственно.

(2) (a) Государства, которые являются членами какого-либо из Союзов, но не стали сторонами настоящей Конвенции, могут в течение пяти лет с даты вступления в силу настоящей Конвенции, если они этого пожелают, пользоваться такими же правами, как если бы они были сторонами настоящей Конвенции. Любое государство, желающее пользоваться такими правами, уведомляет об этом Генерального Директора в письменном виде; такое уведомление действует с даты его получения. Такие государства считаются членами Генеральной Ассамблеи и Конференции до истечения упомянутого периода.

(b) По истечении этого пятилетнего периода такие государства утрачивают право голоса в Генеральной Ассамблее, Конференции и Координационном комитете.

(c) Став сторонами настоящей Конвенции, такие государства вновь получают право голоса.

(3) (a) До тех пор, пока имеются государства - члены Парижского или Бернского союзов, которые еще не стали сторонами настоящей Конвенции, Международное бюро и Генеральный Директор функционируют также в качестве Объединенных международных бюро по охране промышленной, литературной и художественной собственности и их Директора, соответственно.

(b) Персонал, занятый в указанных Бюро на дату вступления в силу настоящей Конвенции, во время переходного периода, упомянутого в подпараграфе (a), считается также занятым в Международном бюро.

(4) (a) Как только все государства - члены Парижского союза становятся членами Организации, права, обязанности и имущество Бюро этого Союза переходят к Международному бюро Организации.

(b) Как только все государства - члены Бернского союза становятся членами Организации, права, обязанности и имущество Бюро этого Союза переходят к Международному бюро Организации.

**ВСЕСВІТНЯ КОНВЕНЦІЯ
ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО 1952 РОКУ**
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 06.09.52 р.
ДАТА ПІДПИСАННЯ (ПРИЄДНАННЯ) УКРАЇНОЮ: 1973 р.
ДАТА РАТИФІКАЦІЇ: 23.12.93 р.
ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 03.11.95 р.
Додатково див. Додатковий протокол N 3 від 6 вересня 1952 року, Статус Конвенції
станом на 15 лютого 2003 року

Договірні Держави,
Натхненні бажанням забезпечити у всіх державах охорону авторського права на літературні, наукові і художні твори,

Впевнені в тому, що режим охорони авторських прав, придатний для всіх націй і висловлений у Всесвітній конвенції, будучи доповненням вже чинних міжнародних систем охорони і не зачіпаючи їх, здатний забезпечити повагу прав людини та сприяти розвитку літератури, науки і мистецтва,

Переконані в тому, що такий універсальний режим охорони авторських прав полегшить розповсюдження творів духовної творчості та сприятиме кращому міжнародному взаєморозумінню,

Домовилися про таке:

Стаття I

Кожна Договірна Держава зобов'язується вжити всіх заходів, необхідних для забезпечення достатньої і ефективної охорони прав авторів і всіх інших власників авторських прав на літературні, наукові і художні твори, як-от:

твори письмові, музикальні, драматичні та кінематографічні, твори живопису, графіки та скульптури.

Стаття II

1. Випущені в світ твори громадян будь-якої Договірної Держави, рівно як і твори, вперше випущені в світ на території такої Держави, користуються в кожній іншій Договірній Державі охороною, яку така Держава надає творам своїх громадян, які вперше випущені в світ на її власній території.

2. Не випущені в світ твори громадян кожної Договірної Держави користуються в кожній іншій Договірній Державі охороною, яку ця Держава надає творам своїх громадян, що не випущені в світ.

3. Для цілей даної Конвенції будь-яка Договірна Держава може в порядку свого внутрішнього законодавства прирівняти до своїх громадян будь-яких осіб, що доміцільовані на території цієї Держави.

Стаття III

1. Будь-яка Договірна Держава, за внутрішнім законодавством якої неодмінною

умовою охорони авторського права є дотримання формальностей, як-от: депонування примірників, реєстрація, застереження про збереження авторського права, нотаріальні посвідчення, сплата зборів, виготовлення або випуск у світ примірників твору на території цієї Держави, - має вважати ці вимоги виконаними щодо цих творів, які охороняються на підставі цієї Конвенції і які вперше випущені у світ поза територією цієї Держави і автори яких не є її громадянами, якщо, починаючи з першого випуску в світ цих творів, усі їхні примірники, випущені з дозволу автора або будь-якого іншого власника його прав, носитимуть знак "С" з зазначенням імені володаря авторського права і року першого випуску в світ; цей знак, ім'я і рік випуску мають бути розташовані таким чином і на такому місці, які б ясно показували, що авторське право зберігається.

2. Положення пункту 1 цієї Статті не заважають будь-якій Договірній Державі вимагати додержання формальностей або інших умов для одержання і здійснення авторських прав на твори, вперше випущені в світ на її території, або на твори її громадян, незалежно від місця випуску їх у світ.

3. Положення пункту 1 не заважають тому, щоб Договірна Держава вимагала від особи, яка звертається до суду, додержання в цілях судочинства процесуальних правил, як-от: представництва позивача адвокатом, якого допущено до практики в цій Державі, або депонування позивачем примірника твору в суді або в адміністративному органі, або як в тому, так і в іншому. Проте факт невиконання вказаних вимог не спричиняє до недійсності авторського права. Жодна із згаданих вимог не може бути поставлена громадянину іншої Договірної Держави, якщо така вимога не ставиться громадянам Держави, в якій проситься охорона.

4. У кожній Договірній Державі мають бути встановлені без будь-яких формальностей правові засоби, що забезпечують охорону не випущених у світ творів громадян інших Договірних Держав.

5. Якщо будь-яка Договірна Держава надає охорону більше ніж на один період часу і якщо тривалість першого такого періоду перевищує один з мінімальних строків охорони, передбачених Статтею IV цієї Конвенції, то ця Держава може не застосовувати постанови пункту 1 цієї Статті як до другого, так і до наступних періодів охорони.

Стаття IV

1. Строк охорони твору визначається законом Договірної Держави, в якій ставиться вимога про охорону, відповідно до постанов Статті II та цієї Статті.

2. Строк охорони творів, на які поширюється дія цієї Конвенції, не може бути коротшим періоду, що охоплює час життя автора і двадцять п'ять років після його смерті.

Проте Договірна Держава, яка на момент набуття чинності цією Конвенцією на її території обмежує цей строк для творів певних категорій періодом, що обчислюється від часу першого випуску в світ твору, має право зберегти такі відступи або поширити їх на твори інших категорій. Для творів всіх цих категорій строк охорони не може бути коротшим двадцяти п'яти років від часу першого випуску в світ.

У будь-якій з Договірних Держав, у якій на момент набуття чинності цією Конвенцією на її території строк охорони не обчислюється виходячи з тривалості життя автора, цей строк може обчислюватись від часу першого випуску в світ твору, або, у відповідних випадках, від часу реєстрації цього твору, яка відбулася перед випуском у світ; строк охорони не може бути коротшим двадцяти п'яти років від часу першого випуску в світ, або, у відповідних випадках, від часу реєстрації твору, яка відбулася перед випуском у світ.

Якщо законодавство Договірної Держави передбачає два або кілька послідовних періодів охорони, то тривалість першого періоду не може бути менша тривалості одного з мінімальних періодів, вказаних вище.

3. Постанови пункту 2 цієї Статті не застосовуються до фотографічних творів і творів прикладного мистецтва. Проте в Договірних Державах, які надають охорону

фотографічним творам, а також творам прикладного мистецтва, оскільки вони є художніми, строк охорони таких творів не може бути коротшим десяти років.

4. Жодна Договірна Держава не зобов'язана забезпечувати охорону твору протягом строку, більш тривалого ніж строк, установлений для творів даної категорії законом Договірної Держави, громадянином якої є автор, якщо йдеться про твір, не випущений в світ, або, якщо йдеться про твір, випущений в світ, - законом Договірної Держави, в якій твір вперше випущено в світ.

Якщо законодавство будь-якої Договірної Держави передбачає два або більше послідовних періоди охорони, то, в цілях застосування попередньої постанови, строком охорони, що надається цією Державою, вважається сукупність цих періодів. Проте, якщо з якої-небудь причини даний твір не охороняється цією Державою протягом другого або одного з наступних періодів, то й інші Договірні Держави не зобов'язані охороняти цей твір протягом другого або наступного періодів.

5. Твір громадянина Договірної Держави, вперше випущений в світ у Державі, що не бере участі в цій Конвенції, буде вважатися, в цілях застосування пункту 4 цієї Статті, вперше випущеним у світ у Договірній Державі, громадянином якої є автор.

6. У випадку одночасного виходу в світ у двох або кількох Договірних Державах твір вважатиметься, в цілях застосування пункту 4 цієї Статті, вперше випущеним у світ у Державі, яка надає найменший строк охорони. Вважається випущеним одночасно в кількох Державах всякий твір, що вийшов у двох або більше Державах протягом тридцяти днів після першого випуску в світ.

Стаття V

1. Авторське право включає виняткове право автора перекладати, випускати в світ переклади і дозволяти переклад і випуск у світ перекладів творів, що охороняються на підставі цієї Конвенції.

2. Проте кожна Договірна Держава може своїм внутрішнім законодавством обмежити право перекладу письмових творів, але з дотриманням таких постанов.

Якщо після закінчення семи років від часу першого випуску в світ якого-небудь письмового твору, його переклад на національну мову або, у відповідних випадках, на одну з національних мов Договірної Держави не був випущений у світ володарем права перекладу або з його дозволу, то будь-який громадянин цієї Договірної Держави може одержати від компетентного органу цієї Держави невиняткову ліцензію на переклад і випуск у світ перекладеного таким чином твору національною мовою, якою він досі не був випущений у світ.

Така ліцензія може бути видана лише за умови, якщо той, хто клопоче про її видачу, докаже, відповідно до порядку, який діє у Державі, де порушене клопотання, що він звертався до володаря права перекладу з проханням про дозвіл на переклад і випуск перекладу у світ і що, незважаючи на вжиті ним належні заходи, його прохання не було вручене володарю авторського права, або він не міг одержати від володаря авторського права дозвіл на переклад. За тих же умов ліцензія може бути видана також у випадках, коли видання перекладу, що вже вийшов національною мовою, повністю розпродані.

Якщо той, хто клопоче про видачу ліцензій, не міг вручити своє прохання володарю права перекладу, він повинен направити його копії видавцю, ім'я якого вказане у творі, та дипломатичному або консульському представнику Держави, громадянином якої є володар права перекладу, якщо відоме його громадянство, або організації, яка може бути вказана урядом цієї Держави. Ліцензія не може бути видана до закінчення двомісячного строку від часу відправки вказаних вище копій.

Внутрішнім законодавством Держав будуть вжиті відповідні заходи для того, щоб забезпечити володарю права перекладу справедливу винагороду відповідно до міжнародної практики, а також виплату та переказ суми цієї винагороди за кордон, однаково як і заходи, що гарантують правильність перекладу твору.

Назва та ім'я автора оригінального твору мають бути надруковані на всіх примірниках перекладу, що вийшов у світ. Ліцензія дійсна лише щодо випуску в світ перекладу на території Договірної Держави, де вона запрошується. Ввіз примірників в іншу Договірну Державу і продаж їх допускаються, якщо в цій Державі національною мовою є та ж сама мова, на яку зроблено переклад, за умови, що законодавством цієї Держави допускається така ліцензія і що ввіз і продаж не суперечать яким-небудь діючим у цій Державі постановам; ввіз і продаж на території Договірної Держави, в якій не існують вказані вище умови, підпорядковані законодавству цієї Держави і угодам, що нею укладені. Ліцензія не може бути кому-небудь передана її володарем.

Ліцензія не може бути видана, якщо автор вилучив з обігу всі примірники свого твору.

Стаття VI

Під "випуском у світ" у розумінні цієї Конвенції слід розуміти відтворення в якій-небудь матеріальній формі і надання невизначеному колу осіб примірників твору для читання або ознайомлення шляхом зорового сприйняття.

Стаття VII

Ця Конвенція не поширюється на твори або права на ці твори, охорона яких на момент набуття чинності цією Конвенцією у Договірній Державі, де ставиться вимога про охорону, остаточно припинилась або ніколи не існувала.

Стаття VIII

1. Ця Конвенція, що датується 6 вересня 1952 року, підлягає депонуванню у Генерального Директора Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури і буде відкрита для підписання всіма Державами протягом ста двадцяти днів від зазначеної вище дати. Конвенція підлягає ратифікації або прийняттю Державами, які її підписали.

2. Будь-яка Держава, що не підписала цю Конвенцію, може до неї приєднатися.

3. Ратифікація, прийняття або приєднання здійснюються шляхом депонування відповідних документів у Генерального директора Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

Стаття IX

1. Ця Конвенція набуде чинності через три місяці після депонування дванадцяти ратифікаційних грамот або документів про прийняття або приєднання, в тому числі актів, депонованих чотирма Державами, які не є членами Міжнародної спілки по охороні літературних і художніх творів.

2. Надалі Конвенція набиратиме чинності для кожної Держави через три місяці після депонування її документа про ратифікацію, прийняття або приєднання.

Стаття X

1. Кожна Держава, що бере участь у цій Конвенції, зобов'язується вжити відповідно до своєї конституції необхідних заходів для забезпечення застосування цієї Конвенції.

2. Разом з тим мається на увазі, що кожна Держава на час депонування її документа про ратифікацію, прийняття або приєднання буде спроможна згідно із своїм внутрішнім законодавством застосовувати постанови цієї Конвенції.

Стаття XI

1. Засновується Міжурядовий комітет, який має такі завдання:

а) вивчення питань щодо застосування і дії цієї Конвенції;

- b) підготовка періодичних переглядів Конвенції;
- c) вивчення будь-яких інших питань щодо міжнародної охорони авторського права у співробітництві з різними зацікавленими міжнародними організаціями, зокрема з Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, з Міжнародною спілкою по охороні літературних і художніх творів та з Організацією американських держав;
- d) інформування Договірних Держав про діяльність Комітету.

2. Цей Комітет складається з представників дванадцяти Договірних Держав, які визначаються з урахуванням справедливого географічного представництва і відповідно до положень резолюції, що стосується даної Статті, яка додається до цієї Конвенції.

Генеральний директор Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, Директор Бюро Міжнародної спілки по охороні літературних і художніх творів і Генеральний Секретар Організації американських держав або їхні представники можуть бути присутні на засіданнях Комітету з правом дорадчого голосу.

Стаття XII

Міжурядовий комітет скликатиме конференції для перегляду Конвенції, коли він визнає це за необхідне або на вимогу принаймні десяти Договірних Держав чи більшості Договірних Держав доти, поки їхня кількість не досягне двадцяти.

Стаття XIII

Будь-яка Договірна Держава може під час депонування її документа про ратифікацію, прийняття чи приєднання або згодом зробити заяву шляхом нотифікації Генеральному директору Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури про те, що ця Конвенція підлягає застосуванню до всіх або частини країн чи територій, за зовнішні зносини яких ця Держава несе відповідальність; в такому випадку Конвенція застосовуватиметься до вказаних у нотифікації країн чи територій після закінчення передбаченого у Статті IX тримісячного строку. Якщо така нотифікація відсутня, ця Конвенція не буде поширюватись на ці країни і території.

Стаття XIV

1. Будь-яка Договірна Держава може денонсувати цю Конвенцію від свого імені чи від імені всіх або частини країн або територій, стосовно яких була зроблена передбачена у Статті XIII нотифікація. Денонсація провадиться шляхом нотифікації Генеральному директору Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

2. Ця денонсація буде дійсною лише щодо держави, країни чи території, від імені яких вона зроблена, і лише через дванадцять місяців від дня одержання нотифікації.

Стаття XVI

1. Ця Конвенція укладена французькою, англійською та іспанською мовами. Усі три тексти будуть підписані і матимуть рівну силу.

2. Офіційні тексти цієї Конвенції укладаються німецькою, італійською і португальською мовами.

Будь-яка Договірна Держава або група Договірних Держав може через посередництво Генерального директора Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури і за домовленістю з ним доручити укладення текстів Конвенції будь-якою мовою на їх вибір.

Усі такі тексти додаються до підписаного примірника Конвенції.

Стаття XVII

1. Ця Конвенція ні в чому не зачіпає постанов Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів і належності до Спілки, утвореної цією Конвенцією.

2. Для застосування попереднього пункту до цієї Статті додається Декларація. Ця Декларація є невід'ємною частиною цієї Конвенції для Держав, які на 1 січня 1951 року були учасниками Бернської конвенції або які приєдналися чи приєднуються до неї згодом. Підписання цієї Конвенції вищевказаними Державами означає також підписання ними Декларації; будь-яка ратифікація або прийняття Конвенції, будь-яке приєднання до неї з боку цих Держав спричиняє також до ратифікації, прийняття Декларації або приєднання до неї.

Стаття XVIII

Ця Конвенція не позбавляє сили конвенції та багатосторонні або двосторонні угоди по авторському праву, які діють або можуть бути введені в дію між двома або кількома американськими республіками, але виключно між ними. У випадку розходжень між постановами однієї з цих угод, з одного боку, і постановами цієї Конвенції - з іншого, або між постановами цієї Конвенції і постановами будь-якої нової конвенції або будь-якої нової угоди, які могли б бути укладені між двома чи кількома американськими республіками після введення в дію цієї Конвенції, для сторін буде мати перевагу остання за часом укладена конвенція або угода. Права, здобуті на будь-який твір на підставі конвенцій чи угод, чинних в тій або іншій з Договірних Держав до набуття сили цією Конвенцією в цій Державі, не зачіпаються.

Стаття XIX

Ця Конвенція не позбавляє сили конвенції і багатосторонні та двосторонні угоди по авторському праву, які діють між двома чи кількома Договірними Державами. У випадку розходжень між постановами однієї Конвенції права, здобуті на який-небудь твір на підставі конвенцій чи угод, чинних в тій або іншій з Договірних Держав до науття чинності цією Конвенцією в цій Державі, не зачіпаються. Ця стаття ні в чому не зачіпає постанов статей XVII і XVIII цієї Конвенції.

Стаття XX

Ніякі застереження до цієї Конвенції не допускаються.

Стаття XXI

Генеральний директор Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури розсилає належно засвідчені копії цієї Конвенції зацікавленим Державам і Швейцарській Федеральній Раді, а також Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй для реєстрації.

Крім того, Генеральний Директор сповіщає усі заінтересовані Держави про депонування документів про ратифікацію, прийняття та приєднання, про момент набуття чинності цією Конвенцією, про передбачені статтею XIII цієї Конвенції нотифікації і про передбачені статтею XIV денонсації.

Декларація, що стосується статті XVIII

Держави - члени Міжнародної спілки по охороні літературних і художніх творів, які є учасниками Всесвітньої конвенції з авторського права,

бажаючи зміцнити свої взаємовідносини на базі указаної Спілки та уникнути всіляких конфліктів, які могли б виникнути в результаті одночасного існування Бернської конвенції та Всесвітньої конвенції,

ухвалили за загальною згодою таку Декларацію:

а) Твори, країною походження яких, згідно із положеннями Бернської конвенції, є держава, яка вийшла після 1 січня 1951 року із складу Міжнародної спілки, утвореної цією Конвенцією, не користуватимуться в країнах Бернської спілки охороною, яку надає Всесвітня конвенція з авторського права.

в) Всесвітня конвенція з авторського права не підлягає застосуванню у відношеннях

між країнами, зв'язаними Бернською конвенцією, в тому, що стосується охорони творів, країною походження яких, згідно із положеннями Бернської конвенції, є одна з країн Міжнародної спілки, утвореної цією Конвенцією.

Вчинено в Женеві, 6 вересня 1952 року, в одному примірнику.

На посвідчення чого належним чином уповноважені представники підписали цю Конвенцію.

**БЕРНСЬКА КОНВЕНЦІЯ
ПРО ОХОРОНУ ЛІТЕРАТУРНИХ І ХУДОЖНІХ ТВОРІВ
ПАРИЗЬКИЙ АКТ ВІД 24 ЛИПНЯ 1971 РОКУ ЗМІНЕНИЙ 2 ЖОВТНЯ 1979
РОКУ**

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 24.07.71 р.

ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 31.05.95 р.

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 25.10.95 р.

Додатково див. Статус (станом на 20 листопада 2007 року)

Держави Союзу, натхнені однаковим бажанням охороняти настільки ефективно й однаково, наскільки це можливо, права авторів їх літературні і художні твори,

Визнаючи значення роботи Конференції по перегляду Конвенції, що відбулася в Стокгольмі в 1967 році,

Вирішили переглянути Акт, прийнятий Конференцією в Стокгольмі, залишаючи без зміни статті з 1 до 20 та з 22 до 26 цього Акта.

Відповідно до цього Уповноважені, які нижче підписалися, за поданням своїх повноважень, визнаних у належній формі та повному порядку, погодилися про таке:

Стаття 1

Країни, до яких застосовується дійсна Конвенція, утворюють Союз для охорони прав авторів на їх літературні і художні твори.

Стаття 2

(1) Термін "Літературні і художні твори" охоплює всі твори в галузі літератури, науки і мистецтва, яким би способом і в якій би формі вони не були виражені, як-то: книги, брошури та інші письмові твори, лекції, звертання, проповіді та інші подібного роду твори; драматичні і музично-драматичні твори; хореографічні твори і пантоміми, музичні твори з текстом або без тексту; кінематографічні твори, до яких прирівнюються твори, виражені способом, аналогічним кінематографії; малюнки, твори живопису, архітектури, скульптури, графіки і літографії; фотографічні твори, до яких прирівнюються твори, виражені способом, аналогічним фотографії; твори прикладного мистецтва; ілюстрації, географічні карти, плани, ескізи і пластичні твори, що відносяться до географії, топографії, архітектурі або наукам.

(2) Проте за законодавством країн Союзу зберігається право приписати, що літературні і художні твори або будь-які певні їх види не підлягають охороні, якщо вони не закріплені в тій або іншій матеріальній формі.

(3) Переклади, адаптації, музичні аранжування та інші переробки літературного або художнього твору охороняються нарівні з оригінальними творами, без шкоди правам автора оригінального твору.

(4) За законодавством країн Союзу зберігається право визначати охорону, що буде

надаватися офіційним текстам законодавчого, адміністративного і судового характеру і офіційним перекладам таких текстів.

(5) Збірники літературних і художніх творів, наприклад енциклопедії та антології, що являють собою за добором і розміщенням матеріалів результат інтелектуальної творчості, охороняються як такі, без шкоди правам авторів кожного з творів, що становить частину таких збірників.

(6) Твори, зазначені у цій статті, користуються охороною у всіх країнах Союзу. Ця охорона здійснюється на користь автора і його правонаступників.

(7) Із врахуванням положень статті 7 (4) цієї Конвенції, за законодавством країн Союзу зберігається право визначати ступінь застосування їхніх законів до творів прикладного мистецтва і промислових малюнків та зразків. Щодо творів, які охороняються у країні походження виключно як рисунки та зразки, в інших країнах Союзу може бути передбачена лише спеціальна охорона, надавана в даній країні малюнкам і зразкам, проте, якщо в даній країні не надається такої спеціальної охорони, ці твори охороняються як художні твори.

(8) Охорона, надавана цією Конвенцією, не поширюється на повідомлення про новини дня або на повідомлення про різні події, що мають характер простої прес-інформації.

Стаття 2bis

(1) За законодавством країн Союзу зберігається право повністю або частково вилучити із охорони, передбаченої попередньою статтею, політичні промови і промови, виголошені під час судових процесів.

(2) За законодавством країн Союзу зберігається також право визначати умови, на яких лекції, звертання й інші публічно виголошені твори того ж виду можуть відтворюватися в пресі, передаватися в ефір, повідомлятися для загального відома по проводах і бути предметом публічних повідомлень, передбачених статтею 11bis (1) цієї Конвенції, коли таке використання виправдується інформаційною метою.

(3) Проте автор користується виключним правом підготувати збірники своїх творів, згаданих у попередніх пунктах.

Стаття 3

(1) Охорона, передбачена цією Конвенцією, застосовується:

(a) до авторів, які є громадянами однієї з країн Союзу, щодо їх творів як випущених у світ, так і не випущених у світ;

(b) до авторів, які не є громадянами однієї з країн Союзу, щодо їх творів, випущених у світ вперше в одній з цих країн або одночасно в країні, що не входить до Союзу, і в країні Союзу.

(2) Автори, які не є громадянами однієї з країн Союзу, але мають своє звичайне місце проживання в одній з таких країн, прирівнюються для цілей цієї Конвенції до громадян цієї країни.

(3) Під "випущеними у світ творами" слід розуміти твори, випущені за згодою їхніх авторів, який би не був спосіб виготовлення примірників, за умови, якщо ці примірники випущені в обіг у кількості, здатній задовольнити розумні потреби публіки, беручи до увагу характер твору. Не є випуском у світ представлення драматичного, музично-драматичного або кінематографічного твору, виконання музичного твору, публічне читання літературного твору, повідомлення по проводах або передача в ефір літературних або художніх творів, показ твору мистецтва і спорудження твору архітектури.

(4) Твір вважається випущеним у світ одночасно у кількох країнах, якщо він було випущений у двох або більше країнах протягом тридцяти днів після першого його випуску.

Стаття 4

(1) Охорона, передбачена цією Конвенцією, застосовується, навіть якщо умови, передбачені статтею 3, не будуть виконані:

(a) до авторів кінематографічних творів, виробник яких має свою штаб-квартиру або звичайне місце проживання в однієї з країн Союзу;

(b) до авторів творів архітектури, споруджених у будь-якій країні Союзу, або інших художніх творів, є частиною будівлі чи іншої споруди, розташованої в будь-якій країні Союзу.

Стаття 5

(1) Щодо творів, з яких авторам надається охорона на підставі цієї Конвенції, автори користуються в країнах Союзу, крім країни походження твору, правами, які надаються нині або будуть надані в подальшому відповідними законами цих країн своїм громадянам, а також правами, особливо надаваними цією Конвенцією.

(2) Користування цими правами і здійснення їх не пов'язані з виконанням будь-яких формальностей; таке користування і здійснення не залежать від існування охорони в країні походження твору. Отже, крім установлених цією Конвенцією положень, обсяг охорони, рівно як і засоби захисту, що забезпечують автору охорону його прав, регулюються виключно законодавством країни, в якій виникає потреба в ній.

(3) Охорона в країні походження регулюється внутрішнім законодавством. Проте, якщо автор не є громадянином країни походження твору, відносно якого йому надається охорона на підставі цієї Конвенції, він користується в цій країні такими ж правами, як і автори - громадяни цієї країни.

(4) Країною походження вважається:

(a) для творів, вперше випущених у світ в будь-якій країні Союзу - ця країна; для творів, випущених у світ одночасно в кількох країнах Союзу, що надають різні терміни охорони, - та країна, законодавство якої встановлює найкоротший термін охорони;

(b) для творів, випущених у світ одночасно в будь-якій країні, що не входить до Союзу, і в одній із країн Союзу, - ця остання країна;

(c) для творів, не випущених у світ, або для творів, випущених у світ вперше в країні, що не входить до Союзу, без одночасного випуску в світ в будь-якій країні Союзу, - та країна Союзу, громадянином якої є автор, за умови, що

(i) відносно кінематографічних творів, виробник яких має свою штаб-квартиру або звичайне місце проживання в якій-небудь країні Союзу, країною походження є ця країна, і

(ii) відносно творів архітектури, споруджених в будь-якій країні Союзу, або інших художніх творів, що є частиною будівлі чи іншої споруди, розташованої в будь-якій країні Союзу, країною походження є ця країна.

Стаття 6

(1) Якщо будь-яка країна, що не входить до Союзу не забезпечує достатньої охорони творам авторів, які є громадянами однієї з країн Союзу, ця остання країна може обмежити охорону, надавану творам авторів, які на дату першого випуску в світ цих творів є громадянами іншої країни і які не мають свого звичайного місця проживання в одній із країн Союзу. Якщо країна, в якій твір було вперше випущений у світ, скористається цим правом, інші країни Союзу не зобов'язані надавати творам, підпорядкованим такому особливому режиму, більш широку охорону, ніж та, яка надана їм у країні першого випуску у світ.

(2) Ніякі обмеження, встановлені на основі попереднього пункту, не зачіпають права, які набулі автором на твір, випущений у світ в будь-якій країні Союзу до введення в дію такого обмеження.

(3) Країни Союзу, які обмежують відповідно до цієї статтею надання авторського права, повідомляють про це Генерального директора Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі іменованого "Генеральний директор") письмовою заявою, яка визначає країни, щодо яких охорона обмежується, а також обмеження, під які піддаються права авторів - громадян цих країн. Генеральний директор негайно сповіщає про цю заяву всі країни Союзу.

Стаття 6bis

(1) Незалежно від майнових прав автора і навіть після відступлення цих прав він має право вимагати визнання свого авторства на твір і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні цього твору, а також будь-якому іншому посяганню на твір, здатному завдати шкоди честі або репутації автора.

(2) Права, визнані за автором на підставі попереднього пункту, зберігають силу після його смерті принаймні до припинення майнових прав і здійснюються особами або установами, уповноваженими на це законодавством країни, в якій витребується охорона. Проте ті країни, законодавство яких в момент ратифікації цього Акта або приєднання до нього, не містить положень, що забезпечують охорону після смерті автора всіх прав, перелічених у попередньому пункті, можуть передбачити, що деякі з цих прав не зберігають сили після смерті автора.

(3) Засоби захисту для забезпечення прав, наданих цією статтею, регулюються законодавством країни, в якій витребувана охорона.

Стаття 7

(1) Термін охорони, надаваний цією Конвенцією, становить увесь час життя автора і п'ятдесят років після його смерті.

(2) Проте для кінематографічних творів країни Союзу вправі передбачити, що термін охорони закінчується через п'ятдесят років після того, як твір за згодою автора було зроблено доступним для загального відома, або - якщо протягом п'ятдесяти років з часу створення такого твору ця подія не настане - що термін охорони закінчується через п'ятдесят років після створення твору.

(3) Для творів, випущених анонімно або під псевдонімом, термін охорони, надаваний цією Конвенцією, закінчується через п'ятдесят років після того, як твір було правомірно зроблено доступним для загального відома. Проте, якщо прийнятий автором псевдонім не викликає сумнівів у його особі, терміном охорони є термін, передбачений пунктом (1). Якщо автор твору, випущеного анонімно або під псевдонімом, розкриє свою особу протягом вищезазначеного терміну, то застосовується термін охорони, передбачений пунктом (1). Країни Союзу не зобов'язані охороняти твори, випущені анонімно або під псевдонімом, відносно яких є всі підстави припускати, що від часу смерті їх автора минуло п'ятдесят років.

(4) За законодавством країн Союзу зберігається право визначати термін охорони фотографічних творів і творів прикладного мистецтва, охоронюваних у якості художніх творів; проте цей термін не може бути менший двадцяти п'яти років від часу створення такого твору.

(5) Термін охорони, надаваний після смерті автора, і терміни, передбачені пунктами (2), (3) і (4), починають текти з дня смерті автора і (або) від дня настання події, зазначеної в цих пунктах, але починається завжди з 1 січня року, що йде за роком смерті або за роком настання такої події.

(6) Країни Союзу мають право встановлювати термін охорони, що перевищує терміни, передбачені попередніми пунктами.

(7) Країни Союзу, які зв'язані Римським актом цієї Конвенції і які установили у своєму національному законодавстві, що діє на час підписання цього Акта, більш короткі терміни охорони, ніж передбачені попередніми пунктами, мають право зберегти ці терміни під час приєднання до цього Акта або під час його ратифікації.

(8) У будь-якому випадку термін визначається законом країни, в якій витребується охорона; проте, якщо законодавством цієї країни не передбачено інше, цей термін не може бути більш тривалим, ніж термін, встановлений в країні походження твору.

Стаття 7bis

Положення попередньої статті застосовуються також для творів, створених у співавторстві, за умови, що терміни, які визначаються від часу смерті автора, обраховуються від часу смерті останнього автора, який пережив інших співавторів.

Стаття 8

Автори літературних і художніх творів, охороняються цією Конвенцією протягом усього терміну дії їх прав на оригінальні твори користуються виключним правом перекладати і дозволяти переклади своїх творів.

Стаття 9

(1) Автори літературних і художніх творів, охороняються цією Конвенцією, користуються виключним правом дозволяти відтворення цих творів будь-яким чином і в будь-якій формі.

(2) За законодавством країн Союзу зберігається право дозволяти відтворення таких творів у певних особливих випадках за умови, що таке відтворення не завдає шкоди нормальному використанню твору і не зачіпає будь-яким необґрунтованим способом законні інтереси автора.

(3) Будь-який звуковий або візуальний запис визнається відтворенням для цілей цієї Конвенції.

Стаття 10

(1) Дозволяється використання цитат із твору, який правомірно зроблено доступним для загального відома, за умови дотримання добрих звичаїв і в обсязі, виправданому поставленою метою, включаючи цитування статей із газет і журналів у формі оглядів преси.

(2) Законодавством країн Союзу і спеціальними угодами, які укладені або будуть укладені між ними, може бути дозволене використання літературних або художніх творів у обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій у виданнях, радіо- і телевізійних передачах і звукозаписах або зображення навчального характеру за умови, що таке використання здійснюється при дотриманні добрих звичаїв.

(3) При використанні творів відповідно до попередніх пунктів цієї статті зазначається джерело і ім'я автора, якщо воно позначено на цьому джерелі.

Стаття 10bis

(1) За законодавством країн Союзу зберігається право дозволяти відтворення в пресі, передачу в ефір або повідомлення по проводах для загального відома опублікованих у газетах або журналах статей з поточних економічних, політичних і релігійних питань або переданих в ефір творів такого ж характеру у випадках, коли право на таке відтворення, передачу в ефір або повідомлення по проводах не було спеціально застережено. Проте джерело завжди повинно бути ясно вказано; правові наслідки невиконання цього зобов'язання визначаються законодавством країни, в якій витребувана охорона.

(2) За законодавством країн Союзу зберігається також право визначати умови, на яких літературні і художні твори, показані або оповіщені в ході поточних подій, можуть бути в обсязі, виправданому поставленої інформаційної метою, відтворені або зроблені доступними для загального відома в оглядах поточних подій засобами фотографії або кінематографії або шляхом передачі в ефір або повідомлення для загального відома по проводах.

Стаття 11

(1) Автори драматичних, музично-драматичних і музичних творів користуються виключним правом дозволяти:

(i) публічний показ і виконання своїх творів, включаючи публічний показ і виконання, здійснювані будь-якими засобами і способами;

(ii) передачу будь-яким способом постановок і виконань творів для загального відома.

(2) Такі ж права надаються авторам драматичних або музично-драматичних творів щодо перекладів їх творів протягом усього терміну дії їх прав на оригінальні твори.

Стаття 11bis

(1) Автори літературних і художніх творів користуються виключним правом

дозволяти:

(i) передачу своїх творів в ефір або публічне повідомлення цих творів будь-яким іншим способом бездротової передачі знаків, звуків або зображень;

(ii) будь-яке публічне повідомлення, чи то по проводах або засобами бездротового зв'язку, повторно переданого в ефір твору, якщо таке повідомлення здійснюється іншою організацією, ніж первісна;

(iii) публічне повідомлення переданого в ефір твору за допомогою гучномовця або будь-якого іншого апарату, що передає знаки, звуки або зображення.

(2) Законодавством країн Союзу можуть бути визначені умови здійснення прав, передбачених попереднім пунктом; проте дію цих умов буде суворо обмежено межами країн, які їх встановили. Ці умови ні в якому разі не можуть зачіпати ні немайнових прав автора, ні належного автору права на одержання справедливої винагороди, що встановлюється, при відсутності згоди, компетентним органом.

(3) Дозвіл, наданий відповідно до пункту (1) цієї статті, оскільки не встановлено інше, не включає дозволу на запис переданого в ефір твору за допомогою приладів, що фіксують звуки або зображення. Проте законодавством країн Союзу може визначитися режим записів короткотермінового користування, здійснюваних радіомовною організацією власними засобами і для своїх передач. Цим законодавством може бути дозволене зберігання таких записів, зважаючи на їх виключно документальний характер, в офіційних архівах.

Стаття 11ter

(1) Автори літературних творів користуються виключним правом дозволяти:

(i) публічне читання своїх творів, включаючи таке публічне читання, яке здійснюється будь-якими засобами або способами;

(ii) передачу будь-яким способом читання їх творів для загального відома.

(2) Такі ж права надаються авторам літературних творів щодо перекладу їх творів протягом усього терміну дії їх прав на оригінальні твори.

Стаття 12

Автори літературних і художніх творів користуються виключним правом дозволяти переробки, аранжування й інші зміни своїх творів.

Стаття 13

(1) Кожна країна Союзу може встановити для себе застереження і умови відносно виключного права, надаваного автору музичного твору і автору будь-якого тексту, що вже дав дозвіл на його запис разом з музичним твором, дозволяти звуковий запис музичного твору разом з таким текстом, якщо такий є; проте всі такі застереження і умови застосовуються тільки в країнах, які їх встановили і ні в якому випадку не можуть зачіпати права, що належать цим авторам, на одержання справедливої винагороди, яка, за відсутності угоди, встановлюється компетентним органом.

(2) Записи музичних творів, зроблені в будь-якій країні Союзу відповідно до статті 13 (3) Конвенцій, підписаних у Римі 2 червня 1928 р. і в Брюсселі 26 червня 1948 р. можуть відтворюватися в цій країні без дозволу авторів музичного твору до закінчення двох років від дня, коли в ній набуде чинності цей Акт.

(3) Записи, зроблені відповідно до пунктів (1) і (2) цієї статті і ввезені без дозволу зацікавлених сторін у країну, де вони вважаються незаконними, підлягають арешту.

Стаття 14

(1) Автори літературних і художніх творів мають виключне право дозволяти:

(i) кінематографічну переробку і відтворення своїх творів та поширення перероблених або відтворених таким способом творів;

(ii) публічний показ і виконання перероблених або відтворених таким способом творів і повідомлення їх по проводах для загального відома.

(2) Переробка в будь-яку іншу художню форму кінематографічної постановки, похідної від літературного або художнього твору, незалежно від дозволу його автора, вимагає також дозволу автора оригінального твору.

(3) Положення статті 13 (1) не застосовуються.

Стаття 14bis

(1) Без збитку авторським правам на будь-який твір, який міг би бути перероблений або відтворений, кінематографічний твір підлягає охороні, як оригінальний твір. Особа, яка має авторське право на кінематографічний твір, користується такими ж правами, як і автор оригінального твору, включаючи права, передбачені в попередній статті.

(2) (a) Визначення осіб - що мають авторське права на кінематографічний твір, зберігається за законодавством країни, в якій витребується охорона.

(b) Проте в країнах Союзу, законодавство яких включає у число осіб, що мають авторське право на кінематографічні твори авторів, що зробили внесок у його створення, ці автори, якщо вони зобов'язалися зробити такий внесок, не вправі при відсутності будь-якої протилежної або особливої умови, заперечувати проти відтворення, розповсюдження, публічного показу і виконання, повідомлення по проводах для загального відома, передачі в ефір або будь-якого іншого публічного повідомлення твору, а також субтитрування і дублювання його тексту.

(c) Питання про те, чи повинно зазначене вище зобов'язання бути виражене для застосування попереднього пункту (b) у формі письмової згоди або рівнозначного письмового акта, визначається законодавством країни, в якій виробник кінематографічного твору має свою штаб-квартиру або звичайне місце проживання. Проте за законодавством країни Союзу, в якій витребується охорона, зберігається право передбачити, що таке зобов'язання встановлюється письмовою угодою або рівнозначним письмовим актом. Країни, що скористаються цим правом, повідомляють про це Генеральному директору шляхом письмової заяви, про яку він негайно сповіщає всі інші країни Союзу.

(d) Під "протилежною або особливою умовою" мається на увазі будь-яка обмежувальна умова, що має відношення до вищезгаданого зобов'язання.

(3) Якщо національним законодавством не встановлюється інше, положення вищевказаного пункту (2) (b) не застосовується до авторів сценаріїв, діалогів і музичних творів, створених для постановки кінематографічного твору, або до його режисера-постановника. Проте країни Союзу, законодавство яких не має положень, що передбачають застосування названого пункту (2) (b) до режисера-постановника, повідомляють про це Генерального директора шляхом письмової заяви, яку він негайно сповіщає всі інші країни Союзу.

Стаття 14ter

(1) Щодо оригіналів творів мистецтва і оригіналів рукописів письменників і композиторів автор, а після його смерті особи або установи, уповноважені національним законодавством, користуються невідчужуваним правом часткової участі в кожному продажу твору, що йде за першим його відступленням, здійсненим автором твору.

(2) Охорона, передбачена попереднім пунктом, може бути витребувана в будь-якій країні Союзу, за умови, коли законодавство країни, до якої належить автор, це дозволяє, і в обсязі, що допускається законодавством країни, в якій витребується ця охорона.

(3) Порядок збору і розміри сум визначаються національним законодавством.

Стаття 15

(1) Для того щоб автор літературних і художніх творів, що охороняються цією Конвенцією, розглядався, за відсутності доказів протилежного, як такий і відповідно до

цього допускався у країнах Союзу до порушення судового переслідування проти контрафакторів, достатньо, якщо ім'я автора буде позначено на творі звичайним чином. Цей пункт застосовується, навіть коли це ім'я є псевдонімом, коли псевдонім, взятий автором, не викликає сумніву в його особі.

(2) Виробником кінематографічного твору вважається, при відсутності доказу протилежного, фізична або юридична особа, ім'я або назва якої зазначена на цьому творі звичайним способом.

(3) Щодо творів, випущених анонімно або під псевдонімом, крім зазначених вище в пункті (1), видавець, ім'я якого позначено на творі, визнається, при відсутності доказу протилежного, представником автора, і в цьому статусі він правомочний захищати права автора і забезпечувати їх здійснення. Чинність положень цього пункту припиняється, коли автор розкриє свою особу і заявить про своє авторство на твір.

(4) (a) Для неопублікованих творів, автор яких невідомий, але відносно яких є всі підстави припускати, що він є громадянином країни Союзу, за законодавством цієї країни зберігається право призначити компетентний орган, який представляє цього автора і правомочний захищати його права і забезпечувати їх здійснення в країнах Союзу.

(b) Країни Союзу, які відповідно до цього положення здійснять таке призначення, повідомляють про це Генерального директора шляхом письмової заяви, що містить повну інформацію про призначений у такому порядку орган. Генеральний директор негайно повідомляє про цю заяву всі інші країни Союзу.

Стаття 16

(1) Контрафактні примірники твору підлягають арешту в будь-якій країні Союзу, в якій цей твір користується правовою охороною.

(2) Положення попереднього пункту застосовуються також до відтворень, що походять із країни, у якій твір не охороняється або перестав користуватись охороною.

(3) Арешт накладається відповідно до законодавства кожної країни.

Стаття 17

Положення цієї Конвенції не можуть ні в чому зачіпати право уряду кожної із країн Союзу дозволяти, контролювати або забороняти в законодавчому або адміністративному порядку розповсюдження, виконання або показ будь-якого твору або постановки, щодо яких компетентний орган визнає за необхідне здійснити це право.

Стаття 18

(1) Ця Конвенція застосовується до всіх творів, які на момент набуття нею чинності не стали ще загальним надбанням в країні походження у зв'язку із закінченням терміну охорони.

(2) Проте, якщо внаслідок закінчення раніше наданого творові терміну охорони він став уже загальним надбанням у країні, в якій витребується охорона, цей твір не буде знову взято під охорону в цій країні.

(3) Вказаний принцип застосовується відповідно до положень спеціальних конвенцій, які укладені або будуть укладені з цією метою між країнами Союзу. За відсутності таких положень відповідні країни визначають кожна для себе умови застосування цього принципу.

(4) Попередні положення застосовуються також у випадку нових приєднань до Союзу і у випадках, коли охорона розширяється в порядку застосування статті 7 або внаслідок відмови від застережень.

Стаття 19

Положення цієї Конвенції не перешкоджають витребуванню більш широкої охорони, що може надаватися законодавством тієї або іншої країни Союзу.

Стаття 20

Уряду країн Союзу залишають за собою право вступати між собою в спеціальні угоди, коли ці угоди будуть надавати авторам більш широкі права, ніж встановлені цією Конвенцією, або будуть містити інші положення, які не суперечать цій Конвенції. Положення діючих угод, що відповідають цим вимогам, залишаються такими, що підлягають застосуванню.

Стаття 21

(1) Спеціальні положення, стосовно країн, що розвиваються, містяться в Додатковому розділі.

(2) Із урахуванням положень статті 28 (1) (b) Додатковий розділ становить невід'ємну частину цього Акта.

Стаття 22

(1) (a) Союз має Асамблею, що складається із країн Союзу, зв'язаних статтями від 22 до 26.

(b) Уряд кожної країни представляється одним делегатом, який може мати заступників, радників і експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд що призначив її.

(2) (a) Асамблея:

(i) розглядає всі питання, що відносяться до збереження і розвитку Союзу і застосування цієї Конвенції;

(ii) дає Міжнародному бюро інтелектуальної власності (далі іменованому "Міжнародне бюро"), передбаченому в Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності (далі іменовану "Організація"), вказівки щодо підготовки конференцій з перегляду, приділяючи при цьому належну увагу зауваженням країн Союзу, не зв'язаних статтями від 22 до 26;

(iii) розглядає і затверджує звіти і діяльність Генерального директора Організації, що стосуються Союзу, і дає йому всі необхідні інструкції з питань, що відносяться у компетенції Союзу;

(iv) обирає членів Виконавчого комітету Асамблеї;

(v) розглядає і затверджує звіти і схвалює діяльність свого Виконавчого комітету, а також дає йому інструкції;

(vi) визначає програму, приймає дворічний бюджет Союзу і затверджує його фінансові звіти;

(vii) затверджує фінансовий регламент Союзу;

(viii) створює такі комітети експертів і робітничі групи, які вважає необхідними для здійснення цілей Союзу;

(ix) визначає які країни, що не є членами Союзу, і які міжурядові і міжнародні неурядові організації можуть бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(x) приймає виправлення до статей від 22 до 26;

(xi) здійснює будь-які інші належні дії, спрямовані на досягнення цілей Союзу;

(xii) виконує всі інші функції, що впливають з цієї Конвенції;

(xiii) за умови її згоди здійснює такі права, які їй надані Конвенцією, що засновує Організацію.

(b) З питань що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Асамблея приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(3) (a) Кожна країна - член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн - членів Асамблеї становить кворум.

(c) Незважаючи на положення підпункту (b), якщо на будь-якій сесії кількість представлених країн становить менше половини, але дорівнює або перевищує третину країн - членів Асамблеї, вона може приймати рішення, проте всі рішення Асамблеї, за винятком рішень, що відносяться до її власних правил процедури, набувають чинності лише при дотриманні нижче наведених умов. Міжнародне бюро направляє згадані рішення країнам - членам Асамблеї, які не були на ній представлені, і запрошує їх повідомити письмово у трьохмісячний термін, рахуючи від дати направлення рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються. Якщо після закінчення цього терміну кількість країн, що таким чином проголосували або повідомили, що вони утримались, досягне тієї кількості, якої не вистачало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно зберігається необхідна більшість.

(d) За умови дотримання положень статті 26 (2), Асамблея приймає своє рішення більшістю в дві третини поданих голосів.

(e) Голосу тих, що утрималися, до уваги не беруться.

(f) Делегат може представляти тільки одну країну і голосувати лише від її імені.

(g) Країни Союзу, що не є членами Асамблеї, допускаються на її засідання як спостерігачі.

(4) (a) Асамблея збирається на чергову сесію раз на два роки за скликанням Генерального директора і, крім виняткових випадків, в той же час і в тому ж місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором, на вимогу Виконавчого комітету або на вимогу однієї чверті країн - членів Асамблеї.

(5) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 23

(1) Асамблея має Виконавчий комітет.

(2) (a) Виконавчий комітет складається з країн, обраних Асамблеєю із числа країн - членів Асамблеї. Крім того, країна, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, має в Комітеті ex officio одне місце, за умови дотримання положень статті 25 (7) (b).

(b) Уряд кожної країни - члена Виконавчого комітету представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників і експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, що призначив її.

(3) Кількість країн - членів Виконавчого комітету становить одну четверту частину кількості країн - членів Асамблеї. При визначенні кількості місць, що підлягають заповненню, залишок, що утворився після ділення на чотири, до уваги не приймається.

(4) Під час виборів членів Виконавчого комітету Асамблея приділяє належну увагу справедливому географічному розподілу, а також необхідності для країн - учасниць спеціальних угод, які можуть бути укладені у зв'язку із Союзом, бути серед країн, які складають Виконавчий комітет.

(5) (a) Члени Виконавчого комітету здійснюють свої функції від закриття сесії Асамблеї, на якій вони були обрані, до закриття наступної чергової сесії Асамблеї.

(b) Члени Виконавчого комітету можуть бути переобрані, але в кількості, що не перевищує двох третин їх складу.

(c) Асамблея встановлює детальні правила виборів і можливих перевиборів членів Виконавчого комітету.

(6) (a) Виконавчий комітет:

(i) підготує проект порядку денного Асамблеї;

(ii) подає Асамблеї пропозиції, щодо проекту програми і дворічного бюджету Союзу, підготовлених Генеральним директором;

- (iii) виключений;
  - (iv) подає Асамблеї з відповідними зауваженнями періодичні звіти Генерального директора і щорічні акти фінансових ревізій;
  - (v) Відповідно до рішень Асамблеї і з урахуванням обставин, що виникли між двома черговими сесіями Асамблеї, вживає всіх необхідних заходів, щоб забезпечити виконання Генеральним директором програми Союзу;
  - (vi) виконує всі інші функції, покладені на нього відповідно до цієї Конвенції.
- (b) З питань, що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Виконавчий комітет приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.
- (7) (a) Виконавчий комітет збирається на чергову сесію раз на рік за скликанням Генерального директора по можливості в той же час і в тому ж місці, що й Координаційний комітет Організації.
- (b) Виконавчий комітет збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором, або по його власною ініціативою, або на прохання Голови, або на вимогу однієї чверті членів Виконавчого комітету.
- (8) (a) Кожна країна - член Виконавчого комітету має один голос.
- (b) Половина країн - членів Виконавчого комітету становить кворум.
- (c) Рішення приймаються простою більшістю поданих голосів.
- (d) Голосу тих, що утрималися, не беруться до уваги.
- (e) Делегат може представляти тільки одну країну і голосувати лише від її імені.
- (9) Країни Союзу, що не є членами Виконавчого комітету, допускаються на його засідання як спостерігачі.
- (10) Виконавчий комітет приймає свої правила процедури.

Стаття 24

- (1) (a) Адміністративні завдання Союзу здійснюються Міжнародним бюро, яке є наступником Бюро Союзу, об'єднаного з Бюро Союзу, заснованого Міжнародною конвенцією з охорони промислової власності.
- (b) Міжнародне бюро виконує, зокрема, функції секретаріату різних органів Союзу.
- (c) Генеральний директор Організації є головною посадовою особою Союзу і представляє Союз.
- (2) Міжнародне бюро збирає і публікує інформацію, щодо охорони авторських прав. Кожна країна Союзу негайно передає Міжнародному бюро текст кожного нового закону і всі офіційні тексти, щодо охорони авторських прав.
- (3) Міжнародне бюро видає щомісячний журнал.
- (4) Міжнародне бюро сповіщає за запитом будь-якої країни Союзу відомості з питань охорони авторських прав.
- (5) Міжнародне бюро проводить дослідження і надає послуги, призначені полегшити охорону авторських прав.
- (6) Генеральний директор і будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Виконавчого комітету і будь-якого комітету експертів або робочої групи. Генеральний директор або призначений ним член персоналу є за своїм службовим становищем секретарем цих органів.
- (7) (a) Міжнародне бюро, відповідно до вказівки Асамблеї і в співробітництві з Виконавчим комітетом, готує конференції по перегляду положень Конвенції, що не містяться в статтях від 22 до 26.
- (b) Міжнародне бюро може консультиватись з міжурядовими і міжнародними неурядовими організаціями з питань підготовки конференцій щодо перегляду.
- (c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь у роботі цих конференцій без права голосу.

(8) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 25

(1) (a) Союз має бюджет.

(b) Бюджет Союзу включає надходження і витрати власне Союзу, його внесок до бюджету витрат, загальних для Союзів, а також у відповідних випадках відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, які не відносяться виключно до даного Союзу, але одночасно до одного або кількох інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація. Частка Союзу в цих загальних витратах відповідає його зацікавленості в даних витратах.

(2) Бюджет Союзу приймається з належним урахуванням вимог координації з бюджетами інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація.

(3) Бюджет Союзу фінансується з таких джерел:

(i) внесків країн Союзу;

(ii) зборів і платежів за надавані Міжнародним бюро послуги, що в компетенції Союзу;

(iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що стосується Союзу і від передачі прав на такі публікації;

(iv) дарів, відписаних коштів і субсидій;

(v) ренти, відсотків і різних інших доходів.

(4) (a) Для визначення свого внеску в бюджет кожна країна Союзу відноситься до певного класу і сплачує свій річний внесок на основі такої чином встановленої кількості одиниць:

Клас I	25
Клас II.	20
Клас III.	15
Клас IV.	10
Клас V..	5
Клас VI.	3
Клас VII	1

(b) Кожна країна, якщо вона цього раніше не зробила, одночасно із здачею на зберігання ратифікаційної грамоти або акта про приєднання вказує клас, до якого вона бажає бути віднесеною. Будь-яка країна може змінити клас. Якщо країна вибирає більш низький клас, вона повинна заявити про це на черговій сесії Асамблеї. Така зміна набуває чинності від початку календарного року, що йде за зазначеною сесією.

(c) Річний внесок кожної країни дорівнює сумі, яка відноситься так до загальної суми внесків у бюджет Союзу, що підлягають сплаті всіма країнами, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць усіх країн, що сплачують внески.

(d) Внески належать до сплати з першого січня кожного року.

(e) Країна, яка має заборгованість по сплаті внесків, втрачає право голосу у всіх органах Союзу, членом яких вона є, якщо сума її заборгованості дорівнює або перевищує суму внесків, яка припадає на неї за два повні попередні роки. Проте будь-який із цих органів може дозволити такій країні продовжувати користуватися правом голосу, якщо і до тих пір, поки він переконаний, що прострочення платежу відбулося в результаті виключних і неминучих обставин.

(f) У випадку, коли бюджет не прийнятий до початку нового фінансового періоду, то відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні минулого року.

(5) Розмір зборів і платежів, належних за послуги, надавані Міжнародним бюро від

імені Союзу, встановлюються Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї і Виконавчому комітету.

(6) (a) Союз має фонд обігових коштів, який складається із разового платежу що вносить кожна країна Союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання про його збільшення.

(b) Розмір первісного платежу кожної країни в згаданий фонд або її частка у збільшенні цього фонду пропорційні внескові цієї країни за той рік, в якому утворений фонд або прийнято рішення про його збільшення.

(c) Ця пропорція і умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора, після того як вона заслухає думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, укладеній із країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових коштів виявляється недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів і умови, на яких вони надаються, у кожному випадку є предметом особливої угоди між такою країною і Організацією. До тих пір, доки така країна зв'язана зобов'язанням надавати аванси, вона по своїм станом має одне місце в Виконавчому комітеті.

(b) Як країна, згадана в підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація набуває чинності через три роки після закінчення того року, в якому було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією або кількома країнами Союзу чи зовнішніми ревізорами, призначеними за їх згодою Асамблеєю.

Стаття 26

(1) Пропозиції про внесення поправок у статті 22, 23, 24, 25 і цієї статті можуть бути зроблені будь-якою країною - членом Асамблеї, Виконавчим комітетом або Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам - членам Асамблеї принаймні за шість місяців до розгляду їх Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, передбачених пунктом (1), приймається Асамблеєю, для чого потрібна більшість у три чверті поданих голосів; проте будь-яка поправка до статті 22 і до даного пункту приймається більшістю в чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, передбачених пунктом (1), набуває чинності через місяць, після того як письмові повідомлення про її прийняття, здійснене відповідно до конституційної процедури кожної країни, отримані Генеральним директором від трьох чвертей країн, які були членами Асамблеї під час прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до названих статей, прийнята таким чином, обов'язкова для всіх країн, які є членами Асамблеї на час набуття поправкою чинності, або які стають її членами після цієї дати, проте будь-яка поправка, що збільшує фінансові зобов'язання країн Союзу, є обов'язковою тільки для тих країн, які повідомили про прийняття ними такої поправки.

Стаття 27

(1) Ця Конвенція може підлягати перегляду з метою внесення до неї змін, спрямованих на вдосконалення системи Союзу.

(2) З цією метою по черзі в країнах Союзу проводяться конференції представників названих країн.

(3) Із врахуванням положень статті 26, які застосовуються при внесенні поправок до статей від 22 до 26, будь-який перегляд цього Акта, включаючи Додатковий розділ, потребує одностайності поданих голосів.

Стаття 28

(1) (a) Кожна країна Союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його або, якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього. Ратифікаційні грамоти і акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директору.

(b) Кожна країна Союзу може заявити у своїй ратифікаційній грамоті або акті про приєднання, що ратифікація або приєднання не поширюється на статті від 1 до 21 і на Додатковий розділ; проте, якщо така країна вже зробила заяву, відповідно до статті VI (1) Додаткового розділу, вона в цій грамоті або акті в такому випадку може заявити тільки про те, що її ратифікація або приєднання не застосовується до статей від 1 до 20.

(c) Кожна Країна Союзу, яка відповідно до підпункту (b) виключила відповідні згадані положення із сфери дії своєї ратифікації або приєднання, може пізніше в будь-який час заявити, що вона поширює чинність своєї ратифікації або приєднання на ці положення. Така заява подається на зберігання Генеральному директору.

(2) (a) Статті від 1 до 21 і Додатковий розділ набувають чинності через три місяці після того, як будуть виконані такі дві умови:

(i) принаймні п'ять країн Союзу ратифікують цей Акт або приєднуються до нього, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b);

(ii) Іспанія, Сполучене Королівство Великобританії і Північної Ірландії, Сполучені Штати Америки і Франція будуть пов'язані Всесвітньою конвенцією з авторського права, переглянutoю в Парижі 24 липня 1971 року.

(b) набуття чинності, зазначене в підпункті (a), відноситься до тих країн Союзу, які принаймні за три місяці до згаданого набуття чинності здали на зберігання ратифікаційні грамоти або акти про приєднання, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b).

(c) Відносно будь-якої країни Союзу, до якої не застосовується підпункт (b) і яка ратифікувала цей Акт або приєдналася до нього, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b), статті від 1 до 21 і Додатковий розділ набувають чинності через три місяці після дати сповіщення Генеральним директором про здачу на зберігання відповідної ратифікаційної грамоти або акта про приєднання, якщо тільки в поданій грамоті або акті не буде названа більш пізня дата. В останньому випадку статті від 1 до 21 і Додатковий розділ набувають чинності щодо цієї країни на вказану таким образом дату.

(d) Положення підпунктів (a) і (c) не впливають на застосування статті VI Додаткового розділу.

(3) Відносно будь-якої країни Союзу, яка ратифікує цей Акт або приєднується до нього, зробивши або не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b), статті від 22 до 38, набувають чинності через три місяці після дати повідомлення Генеральним директором про здачу на зберігання відповідної ратифікаційної грамоти або акта про приєднання, якщо тільки в поданій грамоті або акті не буде названа більш пізня дата. В останньому випадку статті від 22 до 38 набувають чинності щодо цієї країни на вказану таким чином дату.

Стаття 29

(1) Будь-яка країна, що не є членом Союзу, може приєднатися до цього Акта і тим самим стати стороною цієї Конвенції і членом Союзу. Акти про приєднання передаються на зберігання Генеральному директору.

(2) (a) Із врахуванням підпункту (b), ця Конвенція набуває чинності відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, через три місяці після дати сповіщення Генеральним директором про здачу на зберігання її акта про приєднання, якщо тільки більш пізня дата не була вказана в акті про приєднання. В останньому випадку ця Конвенція набуває чинності щодо цієї країни на вказану таким чином дату.

(b) Якщо набуття чинності, відповідно до підпункту (a), передує набуттю чинності статтями від 1 до 21 і Додатковим розділом, відповідно до статті 28 (2) (a), названа країна

тим часом буде зв'язана замість статей від 1 до 21 і Додаткового розділу статтями від 1 до 20 Брюссельського акта цієї Конвенції.

Стаття 29bis

Ратифікація цього Акта або приєднання до нього для будь-якої країни, не зв'язаної статтями від 22 до 30 Стокгольмського акта цієї Конвенції, є виключно для цілей статті 14(2) Конвенції, що засновує Організацію, рівнозначним ратифікації згаданого Стокгольмського акта або приєднанню до цього акта з обмеженням, передбаченим статтею 28 (1) (b) (i) цього акта.

Стаття 30

(1) За винятком вилучень, що допускаються пунктом (2) цієї статті, статті 28(1)(b), статті 33(2) і Додатковим розділом, ратифікація або приєднання автоматично спричиняються до визнання всіх положень і одержання всіх переваг, встановлених цією Конвенцією.

(2)(a) Будь-яка країна Союзу, яка ратифікує цей Акт або приєднується до нього, може з врахуванням статті V (2) Додаткового розділу зберегти переваги застережень, сформульованих нею раніше, за умови, що вона зробить про це заяву під час здачі на зберігання ратифікаційної грамоти або акта про приєднання.

(b) Будь-яка країна, що не є членом Союзу, при приєднанні до цієї Конвенції і з урахуванням статті V (2) Додаткового розділу може заявити, що вона має намір, принаймні тимчасово, замінити статтю 8 цього Акта відносно права на переклад, положеннями статті 5 Союзної конвенції 1886 року, доповненої в Парижі в 1896 році, при чіткому розумінні, що ці положення застосовуються тільки до перекладів на загальноживану мову цієї країни. Із врахуванням статті I (6) (b) Додаткового розділу будь-яка країна Союзу має право застосовувати відносно права на переклад творів, країною походження яких є країна, що скористалася таким застереженням, охорону, еквівалентну охороні, надаваній цією останньою країною.

(c) Будь-яка країна може в будь-який час вилучити такі застереження шляхом повідомлення, направленою Генеральному директору.

Стаття 31

(1) Будь-яка країна може заявити у своїй ратифікаційній грамоті або акті про приєднання або в будь-який наступний час направити Генеральному директору письмове повідомлення про те, що ця Конвенція застосовується до всіх або деяких територіях, зазначених у заяві або повідомленні, за міжнародні відносини яких вона несе відповідальність.

(2) Будь-яка країна, що зробила таку заяву або направила таке повідомлення, може в будь-який час повідомити Генеральному директору про припинення застосування цієї Конвенції до всіх або деяких із таких територій.

(3) (a) Будь-яка заява, зроблена відповідно до пункту (1), набуває чинності з тієї ж дати, що і ратифікація або приєднання, документи про які включали цю заяву, а будь-яке повідомлення, надіслане відповідно до згаданого пункту, набуває чинності через три місяці після сповіщення про нього, зробленого Генеральним директором.

(b) Будь-яке повідомлення, надіслане відповідно до пункту (2), набуває чинності через дванадцять місяців після одержання його Генеральним директором.

(4) Ця стаття ні в якому разі не може тлумачитись як така, що означає мовчазне визнання або прийняття будь-якою країною Союзу фактичного положення щодо території, до якої ця Конвенція застосовується іншою країною Союзу на підставі заяви, зробленої відповідно до пункту (1).

Стаття 32

(1) Цей Акт заміняє у відносинах між країнами Союзу і в тій же мірі, в якій він застосовується, Бернську конвенцію від 9 вересня 1886 року і наступні акти по її перегляду. Акти, які раніше набули чинності, продовжують застосовуватися в цілому або в тій мірі, в якій цей Акт не заміняє їх в силу попередньої пропозиції, у відносинах між країнами Союзу, які не ратифікують цього Акта або не приєднуються до нього.

(2) Країни, що не є членами Союзу, які стають стороною цього Акта, із врахуванням пункту (3), застосовують його щодо будь-якої країни Союзу, не зв'язаної цим Актом, або хоча і зв'язаної цим Актом, але яка зробила заяву, передбачувану статтею 28(1)(b). Такі країни визнають, що згадана країна Союзу у своїх відносинах з ними:

(i) може застосовувати положення останнього попереднього акта, яким вона зв'язана, і

(ii) із врахуванням статті 1(6) Додаткового розділу, має право пристосувати охорону до рівня, передбаченого цим Актом.

(3) Кожна країна, яка скористалась будь-якою із можливостей, передбачених у Додатковим розділом, може застосовувати положення Додаткового розділу, що стосуються прав або можливостей, якими вона скористалась, у своїх відносинах з будь-якою країною Союзу, що не зв'язана цим Актом, за умови, що ця остання країна допускає застосування згаданих положень.

Стаття 33

(1) Будь-який спір між двома або декількома країнами Союзу, щодо тлумачення або застосування цієї Конвенції, не вирішений шляхом переговорів, може бути переданий будь-якою із зазначених країн до Міжнародного суду, шляхом подачі заяви, відповідно до статуту Суду, якщо тільки зазначені країни не домовляться про інший спосіб врегулювання спору. Країна, яка подає заяву, повинна повідомити Міжнародне бюро про спір, переданий на розгляд Суду; Міжнародне бюро повинно повідомити про це решту країн Союзу.

(2) У момент підписання цього Акта або здачі на зберігання ратифікаційної грамоти або акта про приєднання будь-яка країна може заявити, що вона не вважає себе зв'язаною положеннями пункту (1). Щодо спорів між такою країною і будь-якою іншою країною Союзу, то положення пункту (1) на них не поширюється.

(3) Будь-яка країна, що зробила заяву відповідно до положень пункту (2), може в будь-який час відізвати її через повідомлення, надіслане Генеральному директору.

Стаття 34

(1) Із врахуванням статті 29bis, ніяка країна не може ратифікувати попередні акти цієї Конвенції або приєднатися до них після набуття чинності статтями від 1 до 21 і Додаткового розділу.

(2) Після набуття чинності статтями від 1 до 21 і Додатковим розділом жодна країна не може зробити заяви, передбаченої статтею 5 Протоколу щодо країн, які розвиваються, доданого до Стокгольмського акта.

Стаття 35

(1) Ця Конвенція діє без обмеження терміном.

(2) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, надісланого Генеральному директору. Така денонсація є також денонсацією всіх попередніх актів і поширюється тільки на країну, яка її здійснила, в той час як щодо решти країн Союзу Конвенція залишається чинною і підлягає виконанню.

(3) Денонсація набуває чинності через рік, починаючи від дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(4) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використано жодною країною до закінчення п'яти років, починаючи від дати, коли вона стала членом Союзу.

Стаття 36

(1) Кожна країна, що є учасницею цієї Конвенції, зобов'язується вжити, відповідно до своєї Конституції, необхідних заходів для забезпечення застосування цієї Конвенції.

(2) Припускається, що кожна країна, в момент коли вона стає зв'язаною цією Конвенцією, буде спроможна, відповідно до свого внутрішнього законодавства, виконувати положення цієї Конвенції.

Стаття 37

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику англійською і французькою мовами і, з врахуванням пункту (2), здається на зберігання Генеральному директору.

(b) Офіційні тексти виробляються Генеральним директором, після консультації із зацікавленими урядами, арабською, іспанською, італійською, німецькою і португальською мовами, які визначить Асамблея.

(c) У випадку розбіжностей у тлумаченні різних текстів перевага віддається французькому тексту.

(2) Цей Акт відкритий для підписання до 31 січня 1972 року. До цієї дати примірник, зазначений у пункті (1)(a), здається на зберігання Уряду Французької Республіки.

(3) Генеральний директор завіряє і надсилає дві копії підписаного тексту цього Акта урядам усіх країн Союзу і, за запитом, уряду будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор реєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор сповіщає уряди всіх країн Союзу про підписання, здачу на зберігання ратифікаційних грамот і актів про приєднання і про заяви, що містяться в цих документах або зроблені відповідно до статей 28 (1) (c), 30 (2) (a) і (b) і 33 (2), про набуття чинності будь-якими положеннями цього Акта, повідомлення про денонсації і повідомлення, надіслані відповідно до статей 30 (2) (c), 31 (1) і (2), 33 (3) і 38 (1), а також про повідомлення, передбачені Додатковим розділом.

Стаття 38

(1) Країни Союзу, які не ратифікували цей Акт чи не приєдналися до нього або які не пов'язані статтями від 22 до 26 Стокгольмського акта цієї Конвенції, можуть до 26 квітня 1975 року користуватися, якщо вони того забажають, правами, наданими в силу зазначених статей, так як коли б вони були зв'язані цими статтями. Будь-яка країна, яка бажає користуватися такими правами, направляє з цією метою Генеральному директору письмове повідомлення, що набуває чинності від дати його одержання. Такі країни вважаються членами Асамблеї до зазначеного терміну.

(2) До тих пір, поки не всі країни Союзу стали членами Організації, Міжнародне бюро Організації функціонує також як Бюро Союзу, а Генеральний директор діє як Директор цього Бюро.

(3) Як тільки всі країни Союзу стають членами Організації, права, обов'язки і майно Бюро Союзу переходять до Міжнародному бюро Організації.

Додатковий розділ

Стаття I

(1) Будь-яка країна, яка вважається відповідно до встановленої практики Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй країною, що розвивається, яка ратифікує або приєднується до цього Акта, невід'ємну частину якого становить цей Додатковий розділ, і яка, взявши до уваги свій економічний стан і свої соціальні і

культурні потреби, не вважає себе спроможною негайно ввести в дію положення по охороні всіх прав, передбачених цим Актом, може шляхом повідомлення, що здається на зберігання Генеральному директору при депонуванні ратифікаційної грамоти або акта про приєднання, або з урахуванням статті V(1)(с), у будь-який наступний час заявити, що вона буде користуватися пільгою, передбаченою статтею II, або пільгою передбаченою статтею III, або обома цими пільгами. Вона може замість користування пільгою, передбаченою статтею II, зробити заяву відповідно статті V(1)(а).

(2) (а) Будь-яка заява, відповідно до пункту (1), зроблена до закінчення десятирічного періоду, після набуття чинності статтями від 1 до 21 і цього Додаткового розділу згідно із статтею 28(2) має силу до закінчення названого періоду. Будь-яка така заява може бути відновлена цілком або частково на періоди кожний терміном десять років шляхом повідомлення, що здається на зберігання Генеральному директору, не більше ніж за п'ятнадцять і не менше ніж за три місяці до закінчення поточного десятирічного періоду.

(b) Будь-яка заява, відповідно до пункту (1), зроблена після закінчення десятирічного періоду після набуття чинності статтями від 1 до 21 і цього Додаткового розділу згідно із статтею 28(2), має силу до закінчення поточного десятирічного періоду. Будь-яка така заява може бути відновлена, як це передбачено у другій фразі підпункту (а).

(3) Будь-яка країна Союзу, яка перестала вважатись країною, що розвивається, відповідно до пункту (1), не може відновити свою заяву, як це передбачено пунктом (2) і незалежно від того, чи відкличе вона офіційно свою заяву чи ні, не може користуватися пільгами, згаданими в пункті (1), після закінчення поточного десятирічного періоду або після закінчення трьохрічного періоду, після того як вона перестала вважатись країною, що розвивається; при цьому застосовується той період, який закінчується пізніше.

(4) Там, де до часу, коли заява, зроблена відповідно до пунктів (1) і (2), припиняє свою дію, є в запасі примірники, які були виготовлені за ліцензією, наданою на підставі цього Додаткового розділу, ці примірники можуть продовжувати розповсюджуватися до тих пір, доки їхні запаси не розійдуться повністю.

(5) Будь-яка країна, яка зв'язана положеннями цього Акта і яка здала на зберігання заяву або повідомлення відповідно до статті 31(1) щодо застосування цього Акта до якої-небудь території, стан якої може розглядатися як аналогічний стану країн, зазначених у пункті (1), може щодо такої території зробити заяву, згадану в пункті (1), і повідомлення про відновлення, згадане в пункті (2). Протягом терміну дії такої заяви або повідомлення положення цього Додаткового розділу застосовуються щодо такої території.

(6) (а) Та обставина, що яка-небудь країна користується пільгами, передбаченими пунктом (1), не створює можливості для іншої країни надавати творам, країною походження яких є перша країна, охорону в меншому обсязі, ніж та, яку вона зобов'язана надавати відповідно до статей від 1 до 20.

(b) Право застосування еквівалентної охорони, передбачене в статті 30(2)(b) (друга фраза), не може бути використане раніше дати, якою закінчиться період, що застосовується відповідно до статті 1(3) щодо творів, країною походження яких є країна, що зробила заяву відповідно до статті V(1)(а).

Стаття II

(1) Будь-яка країна, що заявила, що вона буде користуватися пільгою, передбаченою цією статтею, може щодо творів, випущених у світ у друкованій або іншій аналогічній формі відтворення, замінити виключне право на переклад, передбачене статтею 8, системою не виключних і непередаваних ліцензій, що видаються компетентними органами на нижче зазначених умовах і з урахуванням статті IV.

(2) (а) З урахуванням пункту (3), якщо після закінчення трьохрічного періоду або будь-якого більш тривалого періоду, встановленого національним законодавством

названої країни, що обчислюється від дати першого випуску твору у світ, переклад такого твору не був випущений у світ мовою, загальноживаною в цій країні, особою, що має право на переклад, або з її дозволу, будь-який громадянин такої країни може одержати ліцензію зробити переклад твору названою мовою і випустити в світ такий переклад друкованою або аналогічною формою відтворення.

(b) На умовах, передбачених цією статтею, ліцензія може бути видана також у тих випадках, коли всі видання перекладу, випущеного у світ даною мовою, повністю розійшлися.

(3) (a) У разі перекладу мовою, що не є загальноживаною в одній або декількох розвинених країнах - членах Союзу, період, що дорівнює одному року, заміняє трьохрічний період, передбачений пунктом (2)(a).

(b) Будь-яка країна, згадана в пункті (1), за одностайною домовленістю з розвиненими країнами - членами Союзу, в яких та ж сама мова є загальноживаною, може замінити, у випадку перекладу цією мовою, трьохрічний період, передбачений пунктом (2)(a), більш коротким періодом, погодженим у такій домовленості, причому такий період не може бути менше одного року. Проте положення попереднього речення не поширюється на англійську, французьку і іспанську мови. Генеральний директор повідомляється про будь-яку таку домовленість урядами, які її досягли.

(4) (a) Відповідно до положень цієї статті, ліцензії, одержувані після трьох років, не можуть бути видані до закінчення додаткового шестимісячного періоду, а ліцензії, одержувані після одного року, до закінчення додаткового дев'ятимісячного періоду:

(i) від дати, на яку заявник на ліцензію виконає вимоги, перелічені в статті IV(1), або

(ii) якщо не відомі особа або адреса особи, що має право на переклад, від дати, на яку заявник на ліцензію відправить, як передбачено статтею IV(2), копії своєї заяви, поданої органу, компетентному видавати ліцензію.

(b) Ліцензія, передбачена цією статтею, не видається, якщо переклад мовою, відносно якої заяву було подано, буде випущений у світ особою, яка має право на переклад або з її дозволу, протягом вказаних шести- або дев'ятимісячних періодів.

(5) Будь-яка ліцензія, відповідно до положень цієї статті, видається лише для використання в школах, університетах або з метою досліджень.

(6) Якщо переклад твору випускається у світ особою, що має право на переклад, або з її дозволу за цінами, що відповідають тим, які звичайно встановлюються в країні для аналогічних творів, будь-яка ліцензія, що видається відповідно до цієї статті, припиняє свою дію, якщо такий переклад виконаний тією ж мовою і, в основному того ж змісту, що й переклад, випущений у світ за ліцензією. Всі примірники, що вже вийшли до того, як ліцензія втратила силу, можуть продовжувати поширюватись до тих пір, доки вони не розійдуться повністю.

(7) Для творів, які в основному складаються з ілюстрацій, ліцензія на переклад і випуск у світ тексту та на відтворення і випуск у світ ілюстрацій надається, тільки якщо умови статті III також виконуються.

(8) Ліцензія не може бути видана відповідно до цієї статті, якщо автор вилучив з обігу всі примірники свого твору.

(9) (a) Ліцензія на переклад твору, випущеного в світ у друкованій або аналогічній формі відтворення, може бути також видана будь-якій радіомовній організації, що має свою штаб-квартиру в країні, згаданій у пункті (1), по пред'явленні заяви зазначеної організації компетентному органу цієї країни, якщо при цьому виконуються всі такі умови:

(i) переклад здійснюється з примірника, виготовленого і придбаного відповідно до законів даної країни;

(ii) переклад призначається лише для використання в радіопередачах, призначених виключно для цілей навчання або поширення результатів спеціальних технічних або наукових досліджень серед спеціалістів конкретної професії;

(iii) переклад використовується винятково для цілей перелічених в умові (ii), в законно здійснених передачах, призначених для слухачів на території даної країни, включаючи передачі, здійснювані за допомогою звукових або візуальних записів, зроблених законно і виключно для цілей таких передач;

(iv) будь-яке використання перекладу не ставить собі комерційних цілей.

(b) Звукові або візуальні записи перекладу, зробленого організацією радіомовлення на підставі ліцензії, виданої в силу цього пункту, можуть, для цілей і з врахуванням умов, перелічених в підпункті (a), і за згодою цієї організації, бути також використані будь-якою іншою організацією радіомовлення, що має свою штаб-квартиру в країні, компетентний орган якої видав дану ліцензію.

(c) За умови, що всі критерії і умови, викладені в підпункті (a), виконуються, ліцензія може бути видана організації радіомовлення для перекладу будь-якого тексту, включеного в аудіовізуального запису, який сам був виготовлений і випущений у світ виключно з метою використання для систематичного навчання.

(d) З урахуванням підпунктів (a) - (c) положення попередніх пунктів застосовується під час видачі і реалізації ліцензії, виданої відповідно до цього пункту.

Стаття III

(1) Будь-яка країна, яка заявила, що вона буде користуватись пільгами, передбаченими цією статтею, має право замінити виключне право на відтворення, передбачене статтею 9, системою невиключних і непередаваних ліцензій, що надаються компетентним органом із врахуванням статті IV і на таких умовах:

(2)(a) Якщо відносно твору, до якого ця стаття застосовується в силу пункту (7) після закінчення:

(i) відповідного періоду, визначеного в пункті (3), починаючи від дати першого випуску в світ даного видання твору, або

(ii) будь-якого більш тривалого періоду, визначеного національним законодавством країни, згаданого в пункті (1), починаючи від тієї ж самої дати, примірники такого видання не були розповсюджені в цій країні серед публіки або в зв'язку з систематичним навчанням особою, яка має право на відтворення, або з її дозволу за цінами, що відповідають тим, які звичайно встановлюються в цій державі для аналогічних творів, будь-який громадянин такої країни може одержати ліцензію на відтворення і на випуск у світ такого видання за такою же або більш низькою ціною для використання у зв'язку із систематичним навчанням.

(b) Ліцензія на відтворення і випуск у світ видання, яке було розповсюджено, як це описано в підпункті (a), може також бути видана на умовах, передбачених у цій статті, якщо після закінчення застосовного періоду жоден дозволений примірник цього видання не був предметом продажу в даній країні серед публіки або у зв'язку з систематичним навчанням протягом шестимісячного періоду за цінами, що відповідають тим, які звичайно встановлюються для аналогічних творів у цій країні.

(3) Період, зазначений у пункті (2)(a)(i), становить п'ять років за винятком:

(i) для творів з природничих і точних наук, включаючи математику і техніку, цей період становить три роки;

(ii) для художніх, поетичних, драматичних і музичних творів, а також для книг з мистецтва цей період становить сім років.

(4)(a) Ніяка ліцензія, доступна після трьох років, не видається відповідно до цієї статті до закінчення шестимісячного періоду:

(i) від дати, на яку заявник виконає вимоги, зазначені в статті IV(1), або

(ii) якщо не відомі особа або адреса особи, що має право на відтворення, від дати відправки заявником, як це передбачено статтею IV(2) копій його заяви, поданої до органу, компетентного видавати ліцензії.

(b) Якщо ліцензії є доступними після інших періодів і стаття IV(2) є застосовною, жодна ліцензія не видається до закінчення трьохмісячного періоду від дати відправлення копій заяви.

(c) Якщо протягом шестимісячного або трьохмісячного періодів, вказаних у підпунктах (a) і (b), розповсюдження, як це описано у пункті (2)(a), мало місце, ніяка ліцензія відповідно до цієї статті не видається.

(d) Ніяка ліцензія не видається, якщо автор вилучив з обігу всі примірники видання, на відтворення і випуск у світ якого ліцензія запитувалась.

(5) Ліцензія на відтворення і випуск у світ перекладу твору не видається відповідно до цієї статті у таких випадках:

(i) коли переклад не був випущений особою, що має право на переклад, або з її дозволу або

(ii) коли переклад зроблений не загальноживаною мовою в країні, де запитувалась ліцензія.

(6) Коли особа, що має право на відтворення або хто-небудь з її дозволу, розповсюджує примірники такого видання в країні, згаданій у пункті (1), серед публіки або у зв'язку із систематичним навчанням за цінами, відповідними тим, які звичайно встановлюються в цій країні для аналогічних творів, будь-яка ліцензія, що видається відповідно до цієї статті, припиняє свою дію, якщо таке видання випущено у світ тією ж мовою і в основному того ж змісту, як і видання, випущене у світ за ліцензією. Всі примірники, що вже вийшли в світ до того, як ліцензія втратила силу, можуть продовжувати розповсюджуватись до тих пір, доки не розійдуться повністю.

(7)(a) Із врахуванням пункту (b) твори, на які поширюється ця стаття, обмежуються творами, випущеними в світ у друкованій або аналогічній формі відтворення.

(b) Ця стаття поширюється також на відтворення в аудіовізуальній формі, законно здійснених аудіовізуальних записів, включаючи будь-які твори, що містяться в них і охороняються авторським правом, а також на переклад будь-якого включеного до них тексту мовою, загальноживаною в країні, де ліцензія запитується, за умови, що у всіх цих випадках зазначені аудіовізуальні записи підготовлені і випущені у світ із виключною метою використання для систематичного навчання.

Стаття IV

(1) Ліцензії відповідно до статей II і III можуть бути видані тільки за умови, якщо заявник на ліцензію доведе згідно з правилами встановленими у цій країні, що він звертався до особи, яка має право на підготовку і випуск у світ перекладу або на відтворення і випуск у світ видання, за дозволом і одержав її відмову або що після виявлених ним належних старань він не зміг встановити особи, що має це право. При звертанні за ліцензією заявник інформує про це будь-який національний або міжнародний інформаційний центр, згаданий у пункті (2).

(2) Якщо не можна встановити особу, що має право, то заявник на ліцензію надсилає рекомендованою авіапоштою копії своєї заяви, поданої органу, компетентному видавати ліцензії, видавцю, прізвище якого позначено на творі, а також будь-якому національному або міжнародному центру, який може бути позначений у відповідній нотифікації, Генеральному директору урядом країни, в якій, як передбачається, видавець здійснює основну частину своєї професійної діяльності.

(3) Прізвище автора зазначається на всіх примірниках перекладу або відтворення, випущених у світ за ліцензією, виданою відповідно до статті II або статті III. Назва твору друкується на всіх таких примірниках. У разі перекладу оригінальна назва твору друкується у будь-якому випадку на всіх зазначених примірниках.

(4) (a) Ніяка ліцензія, видана у відповідно до статті II або статті III, не поширюється на експорт примірників твору і дійсна тільки для випуску у світ перекладу або відповідно

відтворення в межах країни, де вона запитувалась.

(b) Для цілей підпункту (a) поняття експорт включає відправку примірників з будь-якої території в країну, яка щодо цієї території зробила заяву відповідно до статті I (5).

(c) Коли урядова або інша організація країни, що видала ліцензію відповідно до статті II на підготовку перекладу будь-якою мовою, крім англійської, іспанської або французької, надсилає примірники перекладу, випущеного у світ за такою ліцензією, в іншу країну, така пересилка примірників для цілей підпункту (a) не вважається експортом, якщо виконані всі з таких умов:

(i) одержувачами є громадяни країни, що видала ліцензію, або організації, що поєднують таких громадян;

(ii) примірники повинні використовуватись лише в школах, університетах або з метою досліджень;

(iii) направлення примірників і їх наступне розповсюдження серед одержувачів не ставить собі комерційну мету; і

(iv) країна, в яку направляються примірники, погодилась із країною, чий компетентний орган видав ліцензію, дозволити одержання, розповсюдження або те й інше разом, і Генеральному директору було повідомлено про таку угоду урядом країни, в якій ліцензія була видана.

(5) Всі примірники, випущені у світ за ліцензію, виданою на підставі статті II або статті III, мають повідомлення відповідною мовою, яке вказує, що примірники підлягають розповсюдженню тільки в країні або на території, на яку дана ліцензія поширюється.

(6)(a) Необхідні заходи вживаються на національному рівні для забезпечення:

(i) того, щоб ліцензія передбачала виплату справедливої компенсації на користь особи, що має право на переклад або відповідно на відтворення, що відповідає нормам гонорарів, звичайно застосовуваних щодо ліцензій при вільних переговорах між особами в двох відповідних країнах, і

(ii) сплати і переказу компенсації: якщо мають місце особливі національні валютні правила, компетентні власті докладають усіх зусиль, для того щоб за допомогою міжнародного механізму забезпечити переказ компенсації в конвертованій в міжнародному плані валюті або її еквівалентів.

(b) Необхідні заходи вживаються національним законодавством для забезпечення правильного перекладу або відповідно точного відтворення певного видання.

Стаття V

(1)(a) Будь-яка країна, що має право зробити заяву, що вона користується пільгою, передбаченою статтею II, може замість цього під час ратифікації цього Акта або приєднання до нього:

(i) якщо вона є країною, до якої застосовується стаття 30 (2) (a), зробити заяву відповідно до цього положення щодо права на переклад;

(ii) якщо вона є країною, до якої стаття 30 (2) (a) не застосовується, і навіть якщо вона не є країною, що не входить до Союзу, зробити заяву, як це передбачено статтею 30 (2) (b), перша фраза.

(b) Якщо країна перестає вважатися країною, що розвивається, як це передбачено статтею I (1), заява, зроблена відповідно до цього пункту, залишається дійсною до дати закінчення терміну, що застосовується відповідно до статті I (3).

(c) Будь-яка країна, яка зробила заяву відповідно до цього пункту, не може в подальшому користуватися пільгою, передбаченою статтею II, навіть якщо вона відкличе вказану заяву.

(2) Із врахуванням пункту (3) будь-яка країна, яка скористалася пільгою, передбаченою статтею II, не може в подальшому зробити заяву відповідно до пункту (1).

(3) Будь-яка країна, яка перестала вважатися країною що розвивається, як це

передбачено статтею I (1), може, не пізніше ніж за два роки до закінчення періоду, що застосовується відповідно до статті I (3), зробити заяву в цілях, передбачених статтею 30 (2) (b), перша фраза, незважаючи на те, що вона не є країною, що не входить до Союзу. Така заява набуває чинності на дату, коли минає термін, що застосовується відповідно до статті I (3).

Стаття VI

(1) Будь-яка країна Союзу може заявити, починаючи від дати цього Акта і в будь-який час до того, коли вона буде зв'язана статтями від 1 до 21 і цим Додатковим розділом:

(i) якщо вона є країною, яка, коли б вона була зв'язана статтями від 1 до 21 і цим Додатковим розділом, мала б право скористатися пільгами, згаданими в статті I (1), що вона буде застосовувати положення статті II або статті III або обох цих статей до творів, країною походження яких є країна, яка, відповідно до підпункту (ii), згаданого нижче, допускає застосування цих статей до таких творів, або яка є зв'язана статтями від 1 до 21 і цим Додатковим розділом; така заява замість посилання на статтю II може посилатись на статтю V;

(ii) що вона допускає застосування цього Додаткового розділу до творів, країною походження яких вона є, країнами, які зробили заяву відповідно до підпункту (i), згаданому вище, або повідомлення відповідно до статті I.

(2) Будь-яка заява зроблена відповідно до пункту (1), повинна бути у письмовій формі і депонується у Генерального директора. Заява набуває чинності від дати її депонування.

**ДОГОВІР
ВСЕСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ПРО ВИКОНАННЯ І ФОНОГРАМИ,
ПРИЙНЯТИЙ ДИПЛОМАТИЧНОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 20.12.96 р.
ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 20.09.2001 р.**

Преамбула

Договірні Сторони,

Бажаючи вдосконалювати та підтримувати охорону прав виконавців і виробників фонограм найбільш ефективним та однаковим шляхом,

Вважаючи за необхідне введення нових міжнародних правил з метою забезпечення адекватного рішення питань, що виникають у зв'язку з економічним, соціальним, культурним та технічним розвитком,

Визнаючи глибокий вплив розвитку та зближення інформаційних та комунікаційних технологій на виробництво та використання виконавств і фонограм,

Вважаючи за необхідне збереження балансу між правами виконавців і виробників фонограм та інтересами широкої публіки, особливо в сфері освіти, наукових досліджень та доступу до інформації,

Погодилися на наступне:

Глава I Загальні положення

Стаття 1 Відношення до інших конвенцій

(1) Ніщо в цьому Договорі не применшує існуючі зобов'язання, які Договірні Сторони мають по відношенню одна до одної згідно з Міжнародною конвенцією про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, укладеної в Римі 26 жовтня 1961 року (далі згадується як "Римська конвенція").

(2) Охорона, надавана згідно з цим Договором, не зачіпає і жодним чином не впливає на охорону авторського права на літературні і художні твори. Відповідно ніяке положення цього Договору не може тлумачитися як таке, що завдає шкоди такій охороні*.

(3) Цей Договір ніяк не пов'язаний з будь-якими іншими договорами і не обмежує будь-які права та зобов'язання, які в них містяться.

Стаття 2 Визначення

Для цілей цього Договору:

(a) "виконавці" - це актори, співаки, музиканти, танцюристи та інші особи, які грають роль, співають, читають, декламують, грають на музичному інструменті, інтерпретують або іншим чином виконують літературні або художні твори, або вираження фольклору;

(b) "фонограма" означає запис звуків виконання або інших звуків, або відтворення звуків, крім звуків у формі запису, включеного до кінематографічного або іншого аудіовізуального твору;

(c) "запис" означає втілення звуків або їх відтворень, яке дозволяє здійснювати їх сприйняття, відтворення або сповіщення за допомогою відповідного пристрою;

(d) "виробник фонограми" означає фізичну або юридичну особу, яка бере на себе ініціативу та несе відповідальність за перший запис звуків виконання або інших звуків, або відтворень звуків;

(e) "опублікування" запису виконання або фонограми означає надання примірників запису виконання або фонограми публіці за згодою власника прав та за умови, що примірники надаються публіці у розумній кількості;

(f) "ефірне мовлення" означає передачу засобами недротового зв'язку звуків або зображень і звуків, або їх відтворень для приймання публікою; така передача через супутник також є "ефірним мовленням"; передача кодованих сигналів є "ефірним мовленням", якщо засоби декодування надаються публіці організацією мовлення або за її згодою;

(g) "сповіщення для загального відома" виконання або фонограми означає передачу для публіки будь-яким способом, крім ефірного мовлення, звуків виконання чи звуків або відтворень звуків, записаних на фонограму. Для цілей Статті 15 "сповіщення для загального відома" включає доведення звуків або відтворень звуків, записаних на фонограму, до слухового сприйняття публікою.

Стаття 3 Особи, які охороняються за цим Договором

(1) Договірні Сторони надають охорону, передбачену цим Договором, виконавцям і виробникам фонограм, які є громадянами інших Договірних Сторін.

(2) Під громадянами інших Договірних Сторін розуміються ті виконавці або виробники фонограм, які відповідають критеріям надання охорони, передбаченим Римською конвенцією, як нібито всі Договірні Сторони цього Договору були Договірними державами цієї Конвенції. Стосовно зазначених критеріїв Договірні Сторони застосовують відповідні визначення, подані в Статті 2 цього Договору*¹.

(3) Будь-яка Договірна Сторона, використовуючи можливості, передбачені Статтею 5 (3) Римської конвенції, або для виконання положень Статті 5 згаданої Конвенції, Статтею 17 цієї Конвенції подає Генеральному директору Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) повідомлення, як передбачено зазначеними положеннями².

---

¹ Узгоджена заява стосовно Статті 3 (2): Для цілей застосування Статті 3 (2) розуміється, що запис означає завершення виготовлення еталонної стрічки ("bande-mere").

² Узгоджена заява стосовно Статті 3: Розуміється, що зазначені в Статтях 5 (a) та 16 (a) (iv)

Стаття 4 Національний режим

(1) Кожна Договірна Сторона надає громадянам інших Договірних Сторін, як вони визначені Статтею 3 (2), такий самий режим, який вона надає своїм громадянам щодо виключних прав, спеціально наданих цим Договором, і права на винагороду, передбаченого Статтею 15 цього Договору.

(2) Зобов'язання, передбачене пунктом (1), не застосовується в тій мірі, в якій інша Договірна Сторона використовує застереження, можливі відповідно до Статті 15 (3) цього Договору.

Глава II Права виконавців

Стаття 5 Моральні права виконавців

(1) Незалежно від майнових прав виконавця і навіть у разі їх передачі виконавець стосовно своїх незаписаних усних виконань і виконань, записаних на фонограми, має право вимагати бути визнаним як виконавець своїх виконань, крім тих випадків, коли ненадання такого права диктується способом використання виконання, і заперечувати проти будь-якого перекручення, спотворення або інші зміни своїх виконань, які можуть завдавати шкоди його репутації.

(2) Права, які надаються виконавцю згідно з пунктом (1), зберігаються після його смерті принаймні до закінчення діє майнових прав та здійснюються особами або установами, уповноваженими законодавством Договірної Сторони, в якій запитується охорона. Проте ті Договірні Сторони, законодавство яких на момент ратифікації цього Договору або приєднання до нього не передбачає після смерті виконавця охорону всіх прав, викладених у попередньому пункті, можуть передбачити, що деякі з цих прав після смерті виконавця перестають здійснюватися.

(3) Засоби захисту для забезпечення прав, передбачених цією Статтею, регулюються законодавством Договірної Сторони, в якій запитується охорона.

Стаття 6 Майнові права виконавців щодо їх незаписаних виконань

Виконавці мають виключне право стосовно своїх виконань дозволяти:

- (i) ефірне мовлення і сповіщення для загального відома своїх незаписаних виконань, за винятком випадків, коли виконання уже передавалось в ефір;
- (ii) запис своїх незаписаних виконань.

Стаття 7 Право на відтворення

Виконавці користуються виключним правом дозволяти пряме або непряме відтворення своїх виконань, записаних на фонограми будь-яким способом і в будь-якій формі*.

Стаття 8 Право на розповсюдження

(1) Виконавці користуються виключним правом дозволяти доведення до загального відома оригіналу і примірників своїх виконань, записаних на фонограми, шляхом продажу або іншим шляхом передачі права власності.

(2) Ніщо в цьому Договорі не впливає на свободу Договірних Сторін визначати або не визначати умови, на яких вичерпання права, згаданого в пункті (1), застосовується після першого продажу або іншої передачі права власності на оригінал чи примірник записаного виконання з дозволу виконавця*.

Римської конвенції на "громадянина іншої Договірної держави" при застосуванні до цього Договору буде означати по відношенню міжурядової організації, яка є Договірною стороною цього Договору, громадянина однієї із країн - членів цієї організації.

Стаття 9 Право на прокат

(1) Виконавці користуються виключним правом дозволяти комерційний прокат для публіки оригіналу і примірників своїх виконань, записаних на фонограми, як це визначено національним законодавством Договірних Сторін, навіть після їх розповсюдження, здійсненого виконавцем або за його дозволом.

(2) Незалежно від положень пункту (1) Договірна Сторона, яка на 15 квітня 1994 року мала і нині має систему справедливої винагороди виконавців за прокат примірників їх виконань, записаних на фонограмах, може зберегти цю систему за умови, що комерційний прокат фонограм не завдає істотної шкоди виключному праву виконавців на відтворення*.

Стаття 10 Право зробити записані виконання доступними

Виконавці користуються виключним правом дозволяти доведення до загального відома своїх виконань, записаних на фонограмах, через дротові або бездротові засоби зв'язку таким чином, що представники публіки можуть отримувати до них доступ із будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором.

Глава III Права виробників фонограм

Стаття 11 Право на відтворення

Виробники фонограми мають виключне право дозволяти пряме або непряме відтворення своїх фонограм будь-яким способом і в будь-якій формі³.

Стаття 12 Право на розповсюдження

(1) Виробники фонограм мають виключне право дозволяти доведення до загального відома оригіналу і примірників своїх фонограм шляхом продажу або іншим шляхом передачі права власності.

(2) Ніщо в цьому Договорі не впливає на свободу Договірних Сторін визначати або не визначати умови, на яких вичерпання права, згаданого в пункті (1), застосовується після першого продажу або іншої передачі права власності на оригінал чи примірник фонограми з дозволу виробника фонограми⁴.

Стаття 13 Право на прокат

(1) Виробники фонограм мають виключне право дозволяти комерційний прокат оригіналу або примірників своїх фонограм для публіки навіть після їх розповсюдження, здійсненого виробником або з його дозволу.

(2) Незалежно від положень пункту (1), Договірна Сторона, яка на 15 квітня 1994 року мала і зараз має систему справедливої винагороди виробників фонограм за прокат примірників їхніх фонограм, може зберегти цю систему за умови, що комерційний прокат фонограм не завдає істотної шкоди виключним правам виробників фонограм на відтворення*.

---

³ Узгоджена заява стосовно Статей 7, 11 і 16: Право на відтворення, як воно визначене в Статтях 7 та 11, і винятки, що допускаються відносно цього права через Статтю 16, повністю застосовуються в цифровому середовищі і, зокрема, відносно використання виконань і фонограм у цифровій формі в електронному засобі є відтворенням в контексті цих статей.

⁴ Узгоджена заява стосовно Статей 2 (е), 8, 9, 12 і 13: Вирази "екземпляри" та "оригінал та екземпляри", які є предметом права на розповсюдження та права на прокат, в контексті зазначених статей відносяться виключно до записаних екземплярів, які можуть бути випущені в обіг у вигляді матеріальних об'єктів.

Стаття 14 Право зробити фонограми доступними

Виробники фонограм мають виключне право дозволяти доведення до загального відома своїх фонограм через дротові і недротові засоби зв'язку таким чином, що представники публіки можуть здійснювати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їхнім власним вибором.

Глава IV Загальні положення

Стаття 15 Право на винагороду за ефірне мовлення і сповіщення для загального відома

(1) Виконавці та виробники фонограм мають право на одноразову справедливу винагороду за пряме або непряме використання фонограм, опублікованих з комерційною метою, для ефірного мовлення або будь-якого сповіщення для загального відома.

(2) Договірні Сторони мають встановити в своєму національному законодавстві, що одноразову справедливу винагороду вправі вимагати у користувача виконавець або виробник фонограми, або і виконавець і виробник фонограми. Договірні Сторони можуть також встановити в національному законодавстві норми, згідно з якими у разі відсутності угоди між виконавцем і виробником фонограми встановлюються умови, за якими одноразова справедлива винагорода розподіляється між виконавцями і виробниками фонограм.

(3) Будь-яка Договірна Сторона у повідомленні, переданому на збереження Генеральному директору ВОІВ, може заявити, що вона буде застосовувати положення пункту (1) тільки стосовно певних видів використання або що вона обмежить їх застосування будь-яким іншим шляхом, або що вона взагалі не буде застосовувати ці положення.

(4) Для виконання положень цієї Статті фонограми, доступні для загального відома через дротові і недротові засоби зв'язку таким чином, що представники публіки можуть отримувати до них доступ із будь-якого місця і в будь-який час за їхнім власним вибором,

Стаття 16 Обмеження та винятки

(1) Договірні Сторони можуть передбачити в своєму національному законодавстві такі види обмежень або винятків щодо охорони прав виконавців і виробників фонограм, які передбачені в їхньому національному законодавстві щодо охорони авторського права на літературні і художні твори.

(2) Договірні Сторони зводять будь-які обмеження або винятки з передбачених цим Договором прав до певних особливих випадків, які не завдають шкоди нормальному використанню виконання або фонограми і необґрунтованим способом не обмежують законних інтересів виконавця або виробника фонограми⁵

Стаття 17 Строк охорони

(1) Строк охорони, надаваної виконавцям згідно з цим Договором, триває, принаймні, до кінця 50-річного періоду, відлік якого починається з року, в якому виконання було записано на фонограмі.

(2) Строк охорони, надаваної виробникам фонограм згідно з цим Договором, триває, принаймні, до кінця 50-річного періоду, відлік якого починається з кінця року, в якому фонограма була опублікована, або - у разі відсутності такого опублікування протягом 50 років з дня запису фонограми - 50 років з кінця року, в якому був зроблений запис.

Стаття 18 Зобов'язання стосовно технічних засобів

Договірні Сторони передбачають відповідну правову охорону і ефективні засоби

---

⁵ Узгоджена заява стосовно Статті 16: Узгоджена заява відносно Статті 10 (про обмеження і винятки) Договору ВОІВ по авторському праву застосовується, з урахуванням відповідних змін, також до Статті 16 (про обмеження і винятки) Договору ВОІВ про виконання і фонограми.

правового захисту від обходу існуючих технічних засобів, якими користуються виконавці або виробники фонограм у зв'язку із здійсненням своїх прав відповідно до цього Договору, та які обмежують дію щодо їх виконань і фонограм, які не дозволені виконавцями або виробниками фонограм або не допускаються законом.

Стаття 19 Зобов'язання стосовно інформації про управління правами

(1) Договірні Сторони передбачають відповідні та ефективні засоби правового захисту щодо будь-якої особи, яка свідомо чинить будь-які з нижчезазначених дій, знаючи або, у зв'язку із застосуванням цивільно-правових засобів захисту, маючи належні підстави знати, що така дія може спонукати, дозволяти, сприяти або приховувати порушення будь-якого права, передбаченого цим Договором:

(2) "Інформація про управління правами" в розумінні цієї статті означає інформацію, яка ідентифікує виконавця, виконання виконавця, виробника фонограми, фонограму, володільця будь-якого права на виконання або фонограму, або інформацію про умови використання виконання і фонограми і будь-які цифри або коди, в яких подана така інформація, коли будь-яка з цих складових інформації, додана до примірника записаного виконання або фонограми, або фігурує у зв'язку із сповіщенням або доведенням записаного виконання або фонограми до загального відома⁶.

Стаття 20 Формальності

Володіння правами і здійснення прав, передбачених цим Договором, не пов'язані з дотриманням будь-яких формальностей.

Стаття 21 Застереження

Згідно з положеннями Статті 15 (3) ніякі застереження до цього Договору не допускаються.

Стаття 22 Застосування в часі

(1) Договірні Сторони, з врахуванням відповідних змін, застосовують положення Статті 18 Бернської конвенції до прав виконавців і виробників фонограм, передбачених цим Договором.

(2) Незалежно від положень пункту (1) Договірна Сторона може обмежити застосування Статті 5 цього Договору виконаннями, здійсненими після введення в дію цього Договору стосовно цієї Сторони.

Стаття 23 Положення про забезпечення прав

(1) Договірні Сторони зобов'язуються прийняти відповідно зі своїми правовими системами заходи, необхідні для забезпечення застосування цього Договору.

(2) Договірні Сторони забезпечать, щоб в їх законах були передбачені заходи щодо забезпечення прав, які дозволяють ефективно протидіяти будь-яким актам порушення прав, передбачених цим Договором, включаючи термінові засоби для запобігання порушень та засоби як стримуючий засіб від подальших порушень.

Глава V Адміністративні та прикінцеві положення

Стаття 24 Асамблея

(1) (a) Договірні Сторони засновують Асамблею.

(b) Кожна Договірна Сторона може бути представлена одним делегатом, який може

---

⁶ Узгоджена заява стосовно Статті 19: Узгоджена заява відносно Статті 12 (про зобов'язання стосовно інформації про управління правами) Договору ВОІВ по авторському праву застосовується, з врахуванням відповідних змін, також до Статті 19 (про зобов'язання стосовно інформації про управління правами) Договору ВОІВ про виконання і фонограми

мати заступників, радників та експертів.

(с) Витрати кожної делегації оплачуються Договірною Стороною, яка її призначала. Асамблея може звернутися до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі - ВОІВ) з проханням надати фінансову допомогу для сприяння участі делегацій тих Договірних Сторін, які вважаються країнами, що розвиваються, відповідно до встановленої практики Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй або є країнами, що перебувають у процесі переходу до ринкової економіки.

(2) (а) Асамблея розглядає питання, які стосуються збереження, розвитку, застосування та функціонування цього Договору.

(b) Асамблея виконує функцію, покладену на неї за Статтею 26 (2), що стосується допуску окремих міжурядових організацій до участі в цьому Договорі.

(с) Асамблея приймає рішення про скликання будь-якої дипломатичної конференції для перегляду цього Договору та видає необхідні вказівки Генеральному директору ВОІВ про підготовку такої дипломатичної конференції.

(3) (а) Кожна Договірна Сторона, яка є державою, має один голос і голосує тільки від свого імені.

(b) Будь-яка Договірна Сторона, яка є міжурядовою організацією, може приймати участь у голосуванні замість держав - членів такої організації в кількості голосів, що дорівнює кількості держав - членів такої організації, які є сторонами цього Договору. Будь-яка така міжурядова організація не приймає участі в голосуванні, якщо будь-яка з держав - членів такої організації використовує своє право голосувати, і навпаки.

(4) Асамблея збирається один раз у два роки на чергову сесію, скликувану Генеральним директором ВОІВ.

(5) Асамблея встановлює свої правила процедури, включаючи скликання позачергових сесій, вимоги до кворуму та, на підставі положень цього Договору, необхідну більшість для прийняття різних рішень.

Стаття 25 Міжнародне бюро

Міжнародне бюро ВОІВ виконує адміністративні функції, які стосуються цього Договору.

Стаття 26 Право участі в Договорі

(1) Будь-яка держава - член ВОІВ може стати учасницею цього Договору.

(2) Асамблея може винести рішення про допуск будь-якої міжурядової організації до участі в цьому Договорі, яка заявляє, що вона має компетенцію і власну, обов'язкову для всіх держав - членів такої організації нормативну базу з питань, що регулюються цим Договором, і що вона належним чином уповноважена відповідно до своїх внутрішніх процедур стати учасницею цього Договору.

(3) Європейське співтовариство, зробивши заяву, згадану у попередньому пункті, на Дипломатичній конференції, на якій було прийнято цей Договір, може стати учасником цього Договору.

Стаття 27 Права та обов'язки згідно з Договором

Якщо в цьому Договорі не передбачено будь-яких спеціальних положень про інше, кожна Договірна Сторона користується всіма правами та приймає на себе всі зобов'язання, що виходять з цього Договору.

Стаття 28 Підписання Договору

Цей Договір є відкритим для підписання до 31 грудня 1997 року будь-якою державою - членом ВОІВ та Європейським співтовариством.

Стаття 29 Набуття чинності Договором

Цей Договір набуває чинності через три місяці після подання Генеральному директору ВОІВ на збереження 30 державами документів про ратифікацію або приєднання.

Стаття 30 Дата початку участі в Договорі

Цей Договір стає обов'язковим для:

- (i) 30 держав, зазначених у Статті 29, з дати набуття чинності цим Договором;
- (ii) кожної іншої держави після закінчення трьох місяців з дати подання цієї державою для зберігання свого документа Генеральному директору ВОІВ;
- (iii) Європейського співтовариства після закінчення трьох місяців з дати подання для зберігання документа про ратифікацію або приєднання, якщо такий документ було подано після набуття чинності цим Договором згідно зі Статтею 29, або трьох місяців після набуття чинності цим Договором, якщо такий документ було подано для зберігання до набуття чинності цим Договором;
- (iv) будь-якої іншої міжурядової організації, яка допущена до участі в цьому Договорі, після закінчення трьох місяців після подання для зберігання її документа про приєднання.

Стаття 31 Денонсація Договору

Будь-яка Договірною Сторона може денонсувати цей Договір через повідомлення, адресоване Генеральному директору ВОІВ. Будь-яка денонсація вводиться в дію через рік з дати отримання повідомлення Генеральним директором ВОІВ.

Стаття 32 Мови Договору

(1) Цей Договір підписується в одному примірнику англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами, причому всі тексти на цих мовах є автентичними.

(2) Офіційний текст на будь-якій мові, крім мов, зазначених у пункті (1), затверджується Генеральним директором ВОІВ на прохання зацікавленої сторони після консультацій зі всіма зацікавленими сторонами. В цьому пункті "зацікавлена сторона" означає будь-яку державу - член ВОІВ, про офіційну мову або одну з офіційних мов якої йдеться, а також Європейське співтовариство та будь-яку іншу міжурядову організацію, яка може стати учасницею цього Договору, якщо йдеться про одну з її офіційних мов.

Стаття 33 Депозитарій

Депозитарієм цього Договору є Генеральний директор ВОІВ.

ЛОКАРНЬКА УГОДА ПРО ЗАСНУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 08.10.68 р.

ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 17.12.2008 р.

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 07.07.2009 р.

Локарно, 8 жовтня 1968 року

Зі змінами від 28 вересня 1979 року

Стаття 1 Створення Спеціального союзу. Прийняття Міжнародної класифікації

1. Країни, до яких застосовується ця Угода, створюють Спеціальний союз.
2. Вони приймають єдину класифікацію промислових зразків (далі - Міжнародна

класифікація).

3. Міжнародна класифікація включає:

- i) перелік класів і підкласів;
- ii) алфавітний перелік виробів, до якого включено промислові зразки, із зазначенням класів і підкласів, до яких вони належать;
- iii) пояснювальні примітки.

4. Переліком класів і підкласів є перелік, що додається до цієї Угоди, з урахуванням змін та доповнень, які може вносити до нього Комітет експертів, створений відповідно до статті 3 (далі - Комітет експертів).

5. Алфавітний перелік виробів та пояснювальні примітки ухвалює Комітет експертів відповідно до процедури, установленої в статті 3.

6. Міжнародна класифікація може бути змінена чи доповнена Комітетом експертів відповідно до процедури, установленої в статті 3.

7.

a) Міжнародна класифікація створюється англійською та французькою мовами.

b) Офіційні тексти Міжнародної класифікації іншими мовами, які може визначити Асамблея, згадана в статті 5, створюються Міжнародним бюро інтелектуальної власності (далі - Міжнародне бюро), зазначеним в Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі - Організація), після консультації із заінтересованими урядами.

Стаття 2 Використання та юридичне значення Міжнародної класифікації

1. З урахуванням вимог, установлених цією Угодою, Міжнародна класифікація має виключно адміністративний характер. Проте кожна країна може надати їй такого юридичного значення, яке вона вважає за доцільне. Зокрема Міжнародна класифікація не обмежує країн Спеціального союзу стосовно характеру та обсягу охорони, що надається зразку в цих країнах.

2. Кожна країна Спеціального союзу зберігає за собою право використовувати Міжнародну класифікацію як основну чи як допоміжну систему.

3. Установи країн Спеціального союзу включають до офіційних документів стосовно депонування чи реєстрації зразків, і, якщо вони офіційно опубліковані, до відповідних публікацій, номери класів і підкласів Міжнародної класифікації, до яких належать вироби, з використаними в них зразками.

4. Вибираючи назви для включення до алфавітного переліку виробів, Комітет експертів приділяє особливу увагу запобіганню вживанню назв, стосовно яких можуть існувати виключні права. Проте включення будь-якого слова до алфавітного переліку не є вираженням думки Комітету експертів незалежно від того, є чи не є назва предметом виключних прав.

Стаття 3 Комітет експертів

1. Комітету експертів доручаються завдання, згадані в пунктах 4, 5 та 6 статті 1. Кожна країна Спеціального союзу представлена в Комітеті експертів, який створюється відповідно до правил процедури, прийнятих простою більшістю представлених країн.

2. Комітет експертів ухвалює алфавітний перелік та пояснювальні примітки простою більшістю голосів країн Спеціального союзу.

3. Пропозиції стосовно змін або доповнень до Міжнародної класифікації можуть бути внесені Установою будь-якої країни Спеціального союзу або Міжнародним бюро. Будь-які пропозиції надсилаються Установою Міжнародному бюро. Пропозиції Установи і Міжнародного бюро повинні бути передані цим бюро членам Комітету експертів не пізніше, ніж за два місяці до засідання Комітету, на якому ці пропозиції повинні бути розглянуті.

4. Рішення Комітету експертів стосовно прийняття змін та доповнень до Міжнародної класифікації приймаються простою більшістю країн Спеціального союзу.

Проте якщо такі рішення викликають створення нового класу або будь-яке переміщення виробів з одного класу до іншого, необхідна одностайність.

5. Кожний експерт має право голосувати шляхом листування.

6. Якщо країна не призначає представника на певне засідання Комітету експертів або якщо призначений експерт не проголосував протягом засідання чи протягом строку, передбаченого правилами процедури Комітету експертів, відповідна країна вважається такою, що визнала рішення Комітету.

Стаття 4 Повідомлення, публікація класифікації та змін і доповнень до неї

1. Алфавітний перелік виробів і пояснювальні примітки, прийняті Комітетом експертів, а також кожна зміна чи доповнення до Міжнародної класифікації, прийняте Комітетом, надсилається Міжнародним бюро до Установ країн Спеціального союзу. Рішення Комітету експертів набирають чинності з моменту одержання повідомлення. Проте якщо такі рішення викликають створення нового класу або будь-яке переміщення виробів з одного класу до іншого, вони набирають чинності через шість місяців з дати зазначеного повідомлення.

2. Міжнародне бюро як депозитарій Міжнародної класифікації вносить до неї зміни та доповнення, які набрали чинності. Повідомлення стосовно змін і доповнень публікуються в періодичних виданнях, які визначені Асамблеєю.

Стаття 5 Асамблея Спеціального союзу

1. а) Спеціальний союз має Асамблею, що складається з країн Спеціального союзу.

б) Уряд кожної країни Спеціального союзу представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

с) Витрати кожної делегації здійснює Уряд, який призначив її.

2. а) З урахуванням положень статті 3 Асамблея:

і) розглядає всі питання стосовно збереження й розвитку Спеціального союзу та виконання цієї Угоди;

ii) дає Міжнародному бюро директиви стосовно підготовки конференцій з перегляду;

iii) розглядає та схвалює звіти та діяльність Генерального директора Організації (далі - Генеральний директор) стосовно Спеціального союзу та дає йому всі необхідні вказівки з питань, що входять до компетенції Спеціального союзу;

iv) визначає програму, приймає дворічний бюджет Спеціального союзу та затверджує його фінансові звіти;

v) приймає фінансові правила Спеціального союзу;

vi) приймає рішення про створення офіційних текстів Міжнародної класифікації мовами, іншими, ніж англійська та французька;

vii) створює, на додаток до Комітету експертів, створеного відповідно до статті 3, інші комітети експертів й робочі групи, які вважає необхідними для досягнення цілей Спеціального союзу;

viii) визначає, які країни, що не є членами Спеціального союзу, та які міжурядові й міжнародні неурядові організації повинні бути допущені як спостерігачі на її засідання;

ix) приймає зміни до статей 5 - 8;

x) здійснює будь-яку іншу відповідну діяльність, спрямовану на досягнення цілей Спеціального союзу;

xi) виконує інші функції, що є необхідними згідно із цією Угодою.

б) Стосовно питань, які становлять інтерес також для інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, Асамблея ухвалює рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

3. а) Кожна країна член Асамблеї має один голос.

б) Половина країн - членів Асамблеї складає кворум.

с) Не зважаючи на положення підпункту "b" якщо на будь-якому засіданні кількість представлених країн становить менше половини, але дорівнює чи більше однієї третини країн - членів Асамблеї, Асамблея може ухвалювати рішення, проте, за винятком рішень стосовно її власної процедури, усі такі рішення набирають чинності лише за дотримання таких умов. Міжнародне бюро надсилає згадані рішення до країн - членів Асамблеї, які не були на ній представлені, та запрошує їх письмово повідомити в тримісячний строк від дати надіслання повідомлення, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються. Якщо із закінченням цього строку кількість країн, які таким чином проголосували або повідомили, що вони утрималися від голосування, досягне кількості країн, якої бракувало для досягнення кворуму на засіданні, такі рішення набирають чинності за умови, що водночас необхідна більшість усе ще існує.

д) З урахуванням положень пункту 2 статті 8 для ухвалення рішень Асамблеї необхідна більшість у дві третини поданих голосів.

е) Голоси тих, що утрималися від голосування, не враховуються.

ф) Делегат може представляти лише одну країну й голосувати лише від її імені.

4. а) Асамблея збирається на чергову сесію один раз кожного другого календарного року за скликанням Генерального директора і, за відсутності виключних обставин, у той самий час і в тому самому місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

б) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором на вимогу однієї чверті країн - членів Асамблеї.

с) Порядок денний кожної сесії готує Генеральний директор.

5. Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 6 Міжнародне бюро

1. а) Адміністративні завдання, що стосуються Спеціального союзу, виконуються Міжнародним бюро.

б) Зокрема, Міжнародне бюро готує засідання та забезпечує роботу Секретаріату Асамблеї, Комітету експертів й інших комітетів та робочих груп, які можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів.

с) Генеральний директор є головною посадовою особою Спеціального союзу й представляє Спеціальний союз.

2. Генеральний директор та будь-який призначений ним штатний працівник беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Комітету експертів та інших комітетів експертів чи робочих груп, які можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів. Генеральний директор або призначений ним штатний працівник за займаною посадою є секретарем цих органів.

3. а) Міжнародне бюро відповідно до директив Асамблеї готує конференції з перегляду положень Угоди, за винятком положень, що містяться в статтях 5 - 8.

б) Міжнародне бюро може проводити консультації з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями стосовно підготовки конференцій з перегляду.

с) Генеральний директор та призначені ним особи беруть участь без права голосу в обговореннях на конференціях з перегляду.

4. Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 7 Фінанси

1. а) Спеціальний союз має бюджет.

б) Бюджет Спеціального союзу складається з доходів і витрат власне Спеціального союзу, його внеску до бюджету спільних витрат союзів та, якщо необхідно, сум, відрахованих до бюджету Конференції Організації.

с) Витрати, що не можуть бути віднесені виключно до Спеціального союзу, а також до одного або кількох інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, уважаються спільними витратами союзів. Частка Спеціального союзу в таких

спільних витратах повинна бути пропорційною інтересу Спеціального союзу в цих витратах.

2. Бюджет Спеціального союзу затверджується з належним врахуванням вимог координації з бюджетами інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація.

3. Бюджет Спеціального союзу фінансується з таких джерел:

- i) внесків країн Спеціального союзу;
- ii) зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро стосовно Спеціального союзу;
- iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що стосуються Спеціального союзу, або роялті стосовно цих публікацій;
- iv) дарунків, спадщини, субсидій;
- v) оренди, відсотків й інших різноманітних доходів.

4. а) Для визначення свого внеску, згаданого в підпункті "i" пункту 3, кожна країна Спеціального союзу відноситься до того самого класу, до якого вона належить у Паризькому союзі з охорони промислової власності, і сплачує свій річний внесок на основі тієї самої кількості одиниць, яку встановлено для такого класу в цьому союзі.

б) Річний внесок кожної країни Спеціального союзу повинен бути в обсязі, який відноситься до загальної суми, що повинна бути внесена до бюджету Спеціального союзу всіма країнами, так, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць усіх країн, що сплачують внески.

с) Внески сплачуються до першого січня кожного року.

д) Країна, в якій є заборгованість стосовно сплати внесків, не може здійснювати свого права на голосування в будь-якому органі Спеціального союзу, якщо розмір її заборгованості дорівнює чи перевищує розмір внесків за два повні попередні роки. Проте, будь-який орган Спеціального союзу може дозволити такій країні продовжувати здійснювати її право на голосування в цьому органі, якщо та доки він переконаний, що прострочення платежу викликано виключними й невідворотними обставинами.

е) Якщо бюджет не прийнято до початку нового фінансового періоду, то діє бюджет на рівні попереднього року, як передбачено у фінансових правилах.

5. Розмір зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро у зв'язку зі Спеціальним союзом, устанавлюється Генеральним директором і повідомляється Асамблеї.

6. а) Спеціальний союз має фонд обігових коштів, який складається з разового платежу, зробленого кожною країною Спеціального союзу. Якщо фонд стає не достатнім, Асамблея вирішує питання про його збільшення.

б) Розмір початкового платежу кожної країни до згаданого фонду або її участі в збільшенні цього фонду є пропорційними внеску цієї країни за рік, в якому фонд створено або ухвалено рішення про його збільшення.

с) Пропорція й умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора після заслуховування нею думки Координаційного комітету Організації.

7. а) В угоді про штаб-квартиру, що укладається з країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що кожного разу, коли фонд обігових коштів є не достатнім, така країна надає аванси. Щоразу розмір цих авансів й умови, на яких вони надаються, є предметом окремих угод між такою країною та Організацією.

б) Країна, згадана в підпункті "а", й Організація мають право денонсувати зобов'язання про надання авансів за допомогою письмового повідомлення. Денонсація набирає чинності через три роки після закінчення року, в якому повідомлення було надіслано.

8. Аудит рахунків здійснюється однією або кількома країнами Спеціального союзу

або зовнішніми аудиторами, як передбачено фінансовими правилами. Вони призначаються за їхньою згодою Асамблеєю.

Стаття 8 Зміни статей 5 - 8

1. Пропозиції про зміни статей 5, 6, 7 і цієї статті можуть бути внесені будь-якою країною Спеціального союзу або Генеральним директором. Такі пропозиції надсилаються Генеральним директором країнам Спеціального союзу принаймні за шість місяців до їхнього розгляду Асамблеєю.

2. Зміни до статей, згаданих у пункті 1, приймаються Асамблеєю. Для прийняття необхідно три чверті поданих голосів за умови, що для будь-якої зміни до статті 5 і цього пункту необхідно чотири п'ятих поданих голосів.

3. Будь-яка зміна статей, згаданих у пункті 1, набирає чинності через один місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, здійснене відповідно до конституційної процедури кожної країни, одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, які є членами Спеціального союзу на дату прийняття зміни. Будь-яка зміна до згаданих статей, прийнята таким чином, є обов'язковою для всіх країн, які є членами Спеціального союзу на дату набрання чинності зміною або стають її членами після цієї дати, за умови, що кожна зміна, яка збільшує фінансові зобов'язання країн Спеціального союзу, є обов'язковою тільки для країн, які повідомили про прийняття ними такої зміни.

Стаття 9 Ратифікація та приєднання. Набрання чинності

1. Будь-яка країна - учасниця Паризької конвенції про охорону промислової власності, яка підписала цю Угоду, може її ратифікувати і, якщо вона не підписала її, може приєднатися до неї.

2. Ратифікаційні грамоти або акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директору.

3.а) Стосовно перших п'яти країн, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти або акти про приєднання, ця Угода набирає чинності через три місяці після здачі на зберігання п'ятого такого документа.

б) Стосовно будь-якої іншої країни ця Угода набирає чинності через три місяці після дати, на яку Генеральним директором було зроблено повідомлення про ратифікацію або приєднання цієї країни, якщо в документі про ратифікацію або приєднання не зазначено більш пізньої дати. В останньому випадку ця Угода набирає чинності стосовно цієї країни на зазначену таким чином дату.

4. Ратифікація або приєднання автоматично спричиняють прийняття всіх умов і визнання всіх переваг цієї Угоди.

Стаття 10 Юридична сила та строк чинності Угоди

Ця Угода має таку саму юридичну силу та такий самий строк чинності, що й Паризька конвенція про охорону промислової власності.

Стаття 11 Перегляд статей 1 - 4 та 9 - 15

1. Статті 1 - 4 та 9 - 15 цієї Угоди можуть підлягати перегляду з метою внесення необхідних змін.

2. Кожний перегляд обговорюється на конференції, яка відбувається за участі делегатів країн Спеціального союзу.

Стаття 12 Денонсація

1. Будь-яка країна може денонсувати цю Угоду шляхом надіслання повідомлення Генеральному директору. Така денонсація стосується тільки країни, яка її зробила. Угода залишається чинною для інших країн Спеціального союзу і підлягає виконанню в цих країнах.

2. Денонсація набирає чинності через один рік з дня одержання повідомлення Генеральним директором.

3. Право денонсації, передбачене цією статтею, не може бути здійснене будь-якою країною до закінчення п'яти років з дати, з якої країна стала членом Спеціального союзу.

Стаття 13 Території

Положення статті 24 Паризької конвенції про охорону промислової власності застосовуються до цієї Угоди.

Стаття 14 Підписання, мови, повідомлення

1. а) Ця Угода підписується в одному примірнику англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівноавтентичні, та здається на зберігання Уряду Швейцарії.

б) Ця Угода залишається відкритою для підписання у Берні до 30 вересня 1969 року.

2. Офіційні тексти створюються Генеральним директором після консультації із заінтересованими урядами іншими мовами, які може визначити Асамблея.

3. Генеральний Директор передає завірені Урядом Швейцарії дві копії підписаного тексту цієї Угоди урядам країн, які її підписали, та, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

4. Генеральний директор реєструє цю Угоду в Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

5. Генеральний директор повідомляє урядам усіх країн Спеціального союзу про дату набрання чинності Угодою, підписання, здачу на зберігання ратифікаційних грамот або актів про приєднання, прийняття змін до цієї Угоди та дати, на які такі зміни набирають чинності, про нотифікації та денонсації.

Стаття 15 Перехідне положення

Доти, доки перший Генеральний директор не заступить на посаду, посилення в цій Угоді на Міжнародне бюро Організації або Генерального директора відповідно вважаються посиленнями на Об'єднане Міжнародне бюро з охорони інтелектуальної власності (BIRPI) або на його директора.

Додаток

Перелік класів і підкласів Міжнародної класифікації

Клас 1 Харчі

01-01	пекарські вироби, печиво, солодощі, макаронні та інші зернові та круп'яні продукти, шоколад, цукерки, морозиво
01-02	фрукти та овочі
01-03	сири, масло та його замітники, інші молочні продукти
01-04	м'ясні [зокрема свинячі продукти], риба
01-05	[вільний]
01-06	корми для тварин
01-99	різне

Клас 2 Предмети одягу та галантерейні вироби

02-01	спідня білизна, жіноча білизна, корсети, бюстгальтери, нічна білизна
02-02	одяг
02-03	наголовні убори
02-04	взуття, шкарпетки та панчохи

02-05	краватки, шарфи, нашійні хустки та носовики
02-06	пальчата, рукавиці
02-07	галантерейні вироби та одягове обладдя і опоряддя
02-99	різне

Клас 3 Дорожні речі, футляри, парасольки та особисте приладдя, що не належать до інших класів

03-01	валізи, портфелі, сумки жіночі, вмістинки на ключі, футляри, пристосовані для різних речей, гамани та подібні вироби
03-02	[вільний]
03-03	зонти, парасольки, навіси та ціпки, тростини
03-04	віяла
03-99	різне

Клас 4 Щіткові вироби

04-01	щітки та мітли для прибирання та чищення
04-02	гігієнічні, одягові та взуттєві щітки
04-03	щітки для машин
04-04	пензлі, щітки куховарські
04-99	різне

Клас 5 Текстильні мірні вироби, штучні та натуральні листові матеріали

05-01	прядив'яні вироби
05-02	мереживо
05-03	вишиті вироби
05-04	стрічки, галуни та інші оздоби
05-05	текстильні тканини
05-06	штучні або натуральні листові матеріали
05-99	різне

Клас 6 Мебльовання

06-01	меблі для сидіння
06-02	ліжка
06-03	столи та подібні меблі
06-04	зберігальні меблі
06-05	скомбіновані меблі
06-06	інші меблі та меблеві частини
06-07	дзеркала та рами
06-08	одягові вішалки
06-09	матраци та подушки
06-10	завіски, фіранки та внутрішні запони
06-11	килими підлогові, постілки
06-12	килими настінні
06-13	ковдри та інші накривальні матеріали, побутова, столова та постільна білизна
06-99	різне

Клас 7 Побутові речі, що не належать до інших класів

07-01	порцелянові, скляні вироби, посуд та інші подібні речі
07-02	куховарське знаряддя, начиння та вмістини
07-03	столові ножі, виделки та ложки
07-04	знаряддя та начиння ручне для готування їжі та напоїв
07-05	праски та пральні, чистильні та сушильні пристрої
07-06	інше столове начиння
07-07	інші побутові вмістини
07-08	коминне приладдя
07-99	різне

Клас 8 Робочі інструменти та залізні вироби

08-01	робочі інструменти та знаряддя, щоб свердлити, фрезувати або копати
08-02	молоти та інші подібні інструменти і знаряддя
08-03	різальні інструменти та знаряддя
08-04	викрутки та інші подібні інструменти і знаряддя
08-05	інші інструменти та знаряддя
08-06	ручки, кнопки та завіси
08-07	замки або замикальні пристрої
08-08	закріплення, опорні або монтажні пристрої, що не належать до інших класів
08-09	металеві обладунки та арматура до дверей, вікон та меблів, інші подібні вироби
08-10	велосипедні і мотоциклетні стояки
08-99	різне

Клас 9 Опакування та вмістини, щоб перевозити чи переносити товари

09-01	пляшки, банки, фляги, горщики, обплетені бутлі та вмістини з розподільчими засобами
09-02	зберігальні бідони, котли та бочки
09-03	скриньки, шабатури, вмістини, банки для консервування
09-04	коші, кошелі та кошики
09-05	мішки, торби, пакети, тубики та капсули
09-06	мотузки та в'язальні матеріали
09-07	закривальні засоби та пристосовання
09-08	піддони та платформи для вилкових вантажників
09-09	вмістини на непотріб, сміття та підставки до них
09-99	різне

Клас 10 Годинники та інші вимірювальні, перевіряльні та сигнальні прилади

10-01	годинники та будильники
10-02	годинники наручні та кишенькові
10-03	інші часовимірювальні прилади
10-04	інші вимірювальні інструменти, апарати та пристрої
10-05	інструменти, апарати та пристрої для перевіряння, забезпечування чи випробовування
10-06	сигнальні апарати та пристрої
10-07	корпуси, циферблати, стрілки та інші частини та допоміжні інструменти для міряння, перевіряння та сигналування

10-99	різне
--------------	-------

Клас 11 Прикраси

11-01	ювелірні вироби
11-02	цяцьковинки, столові, коминні та стінні оздоби, квіткові вази та горщики
11-03	медалі та значки
11-04	штучні квіти, фрукти та рослини
11-05	прапори, святкові прикраси, оздоби
11-99	різне

Клас 12 Транспортні або підймальні засоби

12-01	гужові транспортні засоби
12-02	ручні візки, тачки
12-03	локомотиви, залізничні їздові складники [рухомий склад] та інші рейкові транспортні засоби
12-04	підвісні дороги тельферні, кодолові [підвісні] дороги з одномісними кріслами та підймачі для лижників
12-05	підймальні пристрої та підймачі для вантаження або переміщення
12-06	судна та човни
12-07	літальні апарати та космічні кораблі
12-08	легкові автомобілі, автобуси та вантажні автомобілі
12-09	трактори
12-10	причепи дорожніх транспортних засобів
12-11	велосипеди та мотоцикли
12-12	дитячі візки, інвалідні крісла, ноші
12-13	спеціальні транспортні засоби
12-14	інші транспортні засоби
12-15	шини та протиковзові ланцюги до транспортних засобів
12-16	частини, устаткування та обладунки до транспортних засобів, що не належать до інших класів чи підкласів
12-99	різне

Клас 13 Устаткування, щоб виробляти, розподіляти або перетворювати електроенергію

13-01	генератори та двигуни
13-02	силові трансформатори, випрямники, батареї та акумулятори
13-03	устаткування, щоб розподіляти або регулювати електроенергію
13-99	різне

Клас 14 Устаткування, щоб записувати чи передавати інформацію

14-01	устаткування для записування або відтворення звуку чи зображень
14-02	устаткування, щоб обробляти дані
14-03	устаткування для зв'язку, дистанційного керування та радіопосилувачі
14-04	дисплеї та піктограми
14-99	різне

Клас 15 Машини, що не належать до інших класів

15-01	двигуни
15-02	насоси та компресори
15-03	сільськогосподарські машини
15-04	машини для будівництва
15-05	пральні, чистильні або сушильні машини
15-06	текстильні, швацькі, плетильні та вишивальні машини, охоплюючи їхні складові частини
15-07	холодильні машини та апарати
15-08	[вільний]
15-09	верстати, абразивні верстати та ливарні машини
15-99	різне

Клас 16 Фото- та кіноапаратура, оптичні прилади

16-01	фотоапарати та кінокамери
16-02	проектори та діаскопи
16-03	фотокопіювальні апарати та фотозбільшувачі
16-04	проявлювальні апарати та знаряддя
16-05	приладдя
16-06	оптичні прилади
16-99	різне

Клас 17 Музичні інструменти

17-01	клавішні інструменти
17-02	духові інструменти
17-03	струнні інструменти
17-04	ударні інструменти
17-05	механічні інструменти
17-99	різне

Клас 18 Друкарські та канцелярські машини

18-01	друкарські та рахувальні машинки
18-02	друкарські машини
18-03	шрифти та знаки друкарські
18-04	книгооправні машини, друкарські дротозшивальні машини та різакі [книгооправні]
18-99	різне

Клас 19 Канцелярське знаряддя та приладдя, мистецькі та навчальні знадоби

19-01	письмовий папір і поштові листівки
19-02	канцелярське приладдя
19-03	календарі
19-04	книжки та інші подібні предмети
19-05	[вільний]
19-06	матеріали та знаряддя для писання, креслення, малювання, різьблення, ліплення, гравіювання та інших видів мистецької творчості
19-07	навчальні знадоби
19-08	інші надруковані вироби

19-99	різне
--------------	-------

Клас 20 Торговельне та рекламне устаткування, вивіски

20-01	торговельні автомати
20-02	виставкове та торговельне устаткування
20-03	вказівники, вивіски та рекламні пристрої
20-99	різне

Клас 21 Ігри, іграшки, намети та спортивні товари

21-01	ігри та іграшки
21-02	гімнастичне та спортивне знаряддя та устаткування
21-03	інші розважальні та забавкові предмети
21-04	намети та устаткування до них
21-99	різне

Клас 22 Зброя, піротехнічні вироби для полювання, рибалення та нищення комах

22-01	зброя для метання та кидання
22-02	інша зброя
22-03	боєприпаси, ракети та піротехнічні вироби
22-04	мішені, цілі та пристрої для них
22-05	мисливське та рибальське обладдя
22-06	пастки, знаряддя для нищення комах
22-99	різне

Клас 23 Устаткування, щоб розподіляти рідини та газу, санітарне, опалювальне, вентиляційне та повітрокондиціонувальне устаткування, тверде паливо

23-01	устаткування, щоб розподіляти рідини та газу
23-02	санітарне устаткування
23-03	опалювальне устаткування
23-04	вентиляційне та повітрокондиціонувальне устаткування
23-05	тверде паливо
23-99	різне

Клас 24 Лікарське та лабораторне устаткування

24-01	непересувні апарати та устаткування для лікарів, лікарень та лабораторій
24-02	медичні [лікарські] інструменти, інструменти та знаряддя на лабораторні потреби
24-03	протезні вироби
24-04	матеріали для перев'язування, доглядання хворих
24-99	різне

Клас 25 Будівельні блоки та елементи споруд

25-01	будівельні матеріали
25-02	складені або заздалегідь заготовлені будівельні частини
25-03	будинки, гаражі та інші будівлі
25-04	сходи, драбини та риштування
25-99	різне

Клас 26 Світильні прилади

26-01	свічники
26-02	торшери, переносні лампи та ліхтарі
26-03	громадські світильні пристрої
26-04	світильні джерела, електричні або неелектричні
26-05	лампи, еталонні лампи, свічники, стінні та стельові пристрої, абажури
26-06	світильні пристрої до транспортних засобів
26-99	різне

Клас 27 Тютюнові вироби та курильне приладдя

27-01	тютюн, сигари та сигарети
27-02	люльки, сигарні або сигаретні цибухи [мундштуки]
27-03	попільниці
27-04	сірники
27-05	запальнички
27-06	сигарниці, сигаретниці, тютюнові горщики та кисети
27-99	різне

Клас 28 Фармацевтичні та косметичні вироби, туалетні речі та приладдя

28-01	фармацевтичні вироби
28-02	косметичні вироби
28-03	речі туалету, приладдя косметичних кабінетів
28-04	перуки, накладне волосся
28-99	різне

Клас 29 Пристрої та устаткування протипожежні, для техніки безпеки та для рятування

29-01	пристрої та устаткування протипожежні
29-02	пристрої та устаткування для техніки безпеки та для рятування, що не належать до інших класів
29-99	різне

Клас 30 Предмети, щоб доглядати та утримувати тварин

30-01	одяг для тварин
30-02	загони, клітки, буди та інші захистки
30-03	годівниці та напувалки
30-04	лимарні вироби
30-05	батоги та штурхани
30-06	ліжка та гнізда
30-07	сідала та інші пристрої для кліток
30-08	таврувальне знаряддя, клейма та пута
30-09	стовпи для прив'язі
30-99	різне

Клас 31 Машини та пристрої для готування їжі чи напоїв, що не належать до інших класів

31-00	машини та пристрої для готування їжі чи напоїв, що не належать до інших класів
--------------	--

99-00	різне
-------	-------

**ПАРИЗЬКА КОНВЕНЦІЯ
ПРО ОХОРОНУ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ ВІД 20 БЕРЕЗНЯ 1883 РОКУ
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 20.03.1883 р.
ПЕРЕГЛЯНУТА: у Брюсселі 14.12.1900 р., у Вашингтоні 02.06.11 р.,
у Гаазі 06.11.25 р., у Лондоні 02.06.34 р., у Лісабоні 31.10.58 р.,
у Стокгольмі 14.07.67 р., змінена 02.10.79 р.)
ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 25.12.91 р.
Додатково див. Мадридську угоду від 31 жовтня 1958 року**

Стаття 1 Утворення Союзу; поняття промислової власності

(1) Країни, до яких застосовується ця Конвенція, утворюють Союз по охороні промислової власності.

(2) Об'єктами охорони промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи найменування місця походження, а також припинення недобросовісної конкуренції.

(3) Промислова власність розуміється в найбільш широкому значенні і розповсюджується не тільки на промисловість і торгівлю у власному значенні слова, але також і на галузі сільськогосподарського виробництва і добувної промисловості та на всі продукти промислового чи природного походження, наприклад: вино, зерно, тютюновий лист, фрукти, худоба, копалини, мінеральні води, пиво, квіти, борошно.

(4) До патентів на винаходи належать різні види промислових патентів, що визнаються законодавством країн Союзу, як наприклад: патенти, що ввозяться, патенти на вдосконалення, додаткові патенти і свідоцтва й таке інше.

Стаття 2 Національний режим для громадян країн Союзу

(1) Відносно охорони промислової власності громадяни кожної країни Союзу користуються в усіх інших країнах Союзу тими ж привілеями, що надаються тепер чи будуть надаватися згодом відповідними законами власним громадянам, не обмежуючи при цьому прав, спеціально передбачених цією Конвенцією. Виходячи з цього, їх права будуть охоронятися так само, як і права громадян даної країни, і вони будуть користуватися тими ж законними засобами захисту від будь-якого посягання на їх права, якщо при цьому дотримуються умови та формальності, приписувані власним громадянам.

(2) Проте ніякі умови про місце проживання чи наявність підприємства у країні, де витребується охорона, не можуть бути поставлені громадянам країн Союзу у вигляді передумови для користування будь-яким з прав промислової власності.

(3) Безумовно, зберігаються положення законодавства кожної з країн Союзу, що відносяться до судової та адміністративної процедури та до компетенції судових і адміністративних органів, а також до вибору місцепроживання або до призначення повіреного, дотримання яких вимагається на підставі законів про промислову власність.

Стаття 3 Прирівнення деяких категорій осіб до громадян країн Союзу

До громадян країн Союзу прирівнюються громадяни країн, що не беруть участі в Союзі, мають на території однієї з країн Союзу місцепроживання або дійсні та серйозні

промислові чи торговельні підприємства.

Стаття 4 А. І. Патенти, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, авторські свідоцтва: право пріоритету. - Г. Патенти: поділ заявки

А. - (1) Будь-яка особа, що належним чином подала заявку на патент на винахід, корисну модель, промисловий зразок чи товарний знак в одній з країн Союзу, чи правонаступник цієї особи користується для подання заявки в інших країнах правом пріоритету протягом строків, зазначених нижче.

(2) Підставою для виникнення права пріоритету визнається будь-яке подання заявки, що має силу правильно оформленого національного подання заявки відповідно до національного законодавства кожної країни Союзу або до двосторонніх чи багатосторонніх угод, укладених між країнами Союзу.

(3) Під правильно оформленим національним поданням заявки слід розуміти будь-яке подання, якого достатньо для встановлення дати подання заявки у відповідній країні, якою б не була подальша доля цієї заявки.

В. Внаслідок цього наступне подання заявки в одній з інших країн Союзу до закінчення цих строків не може бути визнане недійсним на підставі дій, здійснених у цей проміжок часу, зокрема, на підставі іншого подання заявки, опублікування винаходу чи його використання, випуску у продаж примірників зразка, застосування знака, та ці дії не можуть стати підставою для виникнення будь-якого права третіх осіб чи будь-якого права особистого володіння. Права, набуті третіми особами до дня першої заявки, що є підставою для права пріоритету, зберігаються відповідно до внутрішнього законодавства кожної країни Союзу.

С. (1) Згадані вище строки пріоритету складають дванадцять місяців для патентів на винаходи та для корисних моделей і шість місяців для промислових зразків і товарних знаків.

(2) Відлік цих строків починається з дати подання першої заявки; день подання до строку не включається.

(3) Якщо останній день строку є за законом святковим днем чи днем, коли відомство не відкрите для приймання заявок у тій країні, де витребується охорона, строк продовжується до першого наступного робочого дня.

(4) Першою заявкою, дата подання якої є днем відліку строку пріоритету, повинна вважатися наступна заявка на той самий об'єкт, що і перша заявка, яка передує, у значенні наведеного вище пункту (2), що подана в тій же країні Союзу, в разі, якщо заявка, що передує, на день подання наступної заявки була взята назад, залишена без дії чи відхилена, не будучи доступною для публічного ознайомлення, а також за умови, що відносно неї не продовжували існувати будь-які права і вона не стала ще підставою для домагання права пріоритету. Заявка, що передує, не може тоді бути підставою для домагання права пріоритету.

Д. (1) Будь-яка особа, що бажає скористатися перевагою пріоритету на підставі заявки, що передує, зобов'язана подати заяву із зазначенням дати подання заявки і країни, де його зроблено. Кожна країна встановлює, не пізніше якого моменту повинна бути подана така заява.

(2) Ці вказівки повинні наводитися у виданнях, що випускаються компетентною установою, зокрема у патентах та описах, що відносяться до них.

(3) Країни Союзу можуть вимагати від особи, що подає заяву про пріоритет, надання копії раніше поданої заявки (опису, креслень тощо). Копія, завірена установою, що прийняла цю заявку, не вимагає ніякої легалізації і може бути в усіх випадках надана у будь-який момент протягом трьох місяців від дня подання наступної заявки без сплати будь-яких зборів. Надається право вимагати, щоб до неї додавалася довідка про дату подання заявки, видана цією установою, та її переклад.

(4) У момент подання заявки не допускаються вимоги про виконання інших

формальностей для заяви про пріоритет. Кожна країна Союзу визначає ті наслідки, що спричинюють невиконання формальностей, передбачених цією статтею, але ці наслідки не можуть бути більш тяжкими, ніж втрата права на пріоритет.

(5) Надалі можуть вимагатися інші докази.

Особа, яка претендує на пріоритет на підставі подання заявки, що передує, повинна зазначити номер цієї заявки, який публікується у порядку, передбаченому наведеним вище пунктом (2).

Е. (1) Коли промисловий зразок заявляється у країні з використанням права пріоритету, заснованого на поданні заявки на корисну модель, пріоритетним строком є строк, встановлений для промислових зразків.

(2) Крім того, в країні допускається подання заявки на корисну модель з використанням права пріоритету, заснованого на поданні заявки на патент, і навпаки.

Ф. Жодна країна Союзу не має права не визнати пріоритет чи відхилити заявку на патент на підставі того, що заявник домагається декількох пріоритетів, в тому числі і встановлених у різних країнах, чи на підставі того, що заявка, яка домагається одного чи декількох пріоритетів, містить один чи декілька елементів, що не були включені до заявки або до заявок, за якими витребується пріоритет, якщо тільки в обох випадках згідно з законом країни існує єдність винаходу.

В тому, що стосується елементів, не включених до заявки або заявок, відносно яких витребується пріоритет, подання наступної заявки породжує право пріоритету на звичайних умовах.

Г.(1) Якщо експертиза виявить, що заявка на патент є комплексною, заявник може поділити заявку на деяку кількість окремих заявок, зберігаючи у вигляді дати кожної з них дату первинної заявки та у відповідних випадках перевагу права пріоритету.

(2) Заявник може також з власної ініціативи поділити заявку на патент, зберігаючи у вигляді дати кожної окремої заявки дату первинної заявки і у відповідних випадках перевагу права пріоритету. Кожній країні Союзу надається право визначити умови, за яких дозволяється таке розділення.

Н. Пріоритет не може бути відхилений з тієї причини, що деяких елементів винаходу, відносно яких витребується пріоритет, немає в домаганнях, викладених у заявці в країні походження, якщо тільки в сукупності документів заявки чітко виявляються ці елементи.

І. (1) Заявки на авторські свідоцтва на винаходи, що подаються в країні, в якій заявники мають право витребувати за власним вибором або патент, або авторське свідоцтво на винахід, дають підставу для права пріоритету, передбаченого цією статтею, на тих самих умовах і з тими самими наслідками, що й заявки на патенти.

(2) В країні, в якій заявники мають право витребувати за власним вибором або патент, або авторське свідоцтво на винахід, заявник на авторське свідоцтво на винахід користується відповідно до положень цієї статті, що відносяться до заявок на патенти, правом пріоритету, заснованим на заявці на патент, корисну модель або авторське свідоцтво на винахід.

Стаття 4bis Патенти: незалежність патентів, одержаних на один і той самий винахід у різних країнах

(1) Патенти, заявки на які подані у різних країнах Союзу громадянами країн Союзу, є незалежними від патентів, одержаних на той самий винахід в інших країнах, які входять або не входять до складу Союзу.

(2) Це положення треба розглядати без будь-яких обмежень, а саме в тому значенні, що патенти, заявки на які подані протягом строку пріоритету, є незалежними як з точки зору підстав визнання їх недійсними і припинення дії прав, так і з точки зору визначення нормального строку їх дії.

(3) Це положення відноситься до всіх патентів, існуючих на момент набуття ним чинності

(4) Воно буде також застосовуватися і в разі приєднання нових країн відносно патентів, існуючих з того чи іншого боку у момент приєднання.

(5) Патенти, одержані з перевагою, що випливає з пріоритету, мають у різних країнах Союзу той самий строк дії, який вони мали б, якби вони були б заявлені або видані без цієї переваги, що випливає з пріоритету.

Стаття 4ter Патенти: згадування винахідника у патенті

Винахідник має право бути названим як такий у патенті.

Стаття 4quater Патенти: патентоспроможність у випадку обмеження продажу за законом

У видачі патенту не може бути відмовлено і патент не може бути визнаний недійсним на підставі того, що продаж продукту, який запатентований чи виготовлений запатентованим способом, підпадає на підставі національного законодавства під обмеження чи скорочення.

Стаття 5 А. Патенти: ввезення об'єктів, невикористання чи недостатнє використання, примусові ліцензії. В. Промислові зразки: невикористання, ввезення об'єктів. С. Товарні знаки: невикористання, відміна форми, використання співвласниками. Д. Патенти, корисні моделі, товарні знаки, промислові зразки: маркування

А. (1) Ввезення патентовласником у країну видачі патенту об'єктів, виготовлених в тій або іншій країні Союзу, не спричинює втрати прав, що засновані на ньому.

(2) Кожна країна Союзу має право вжити законодавчих заходів, що передбачають видачу примусових ліцензій, для запобігання зловживанням, що можуть виникнути внаслідок здійснення виключного права, що надається патентом, наприклад, у випадку невикористання винаходу.

(3) Позбавлення прав на патент може бути передбачене лише у випадку, коли видача примусових ліцензій виявиться недостатньою для запобігання цим зловживанням. Жодна дія по позбавленню прав чи по скасуванню патенту не може статися до закінчення двох років з моменту видачі першої примусової ліцензії.

(4) Примусова ліцензія не може вимагатися з приводу невикористання чи недостатнього використання до закінчення чотирирічного строку, рахуючи від дати подання заявки на патент, чи трьох років від дати видачі патенту, причому має застосовуватися строк, що закінчується пізніше; у видачі примусової ліцензії буде відмовлено, якщо патентовласник доведе, що його бездіяльність була зумовлена важливими причинами. Така примусова ліцензія є невиключною ліцензією і може передаватися навіть у формі видачі субліцензії, але лише разом з частиною промислового чи торговельного підприємства, що використовує цю ліцензію.

(5) Наведені вище положення застосовуються з необхідними змінами до корисних моделей.

В. - Охорона промислових зразків не може бути припинена внаслідок невикористання або ввезення об'єктів, подібних до об'єктів, що охороняються.

С. (1) Якщо в країні використання зареєстрованого знака є обов'язковим, реєстрація може бути скасована лише по закінченні справедливого строку і тільки тоді, коли зацікавлена особа не подасть докази, що виправдовують причини її бездіяльності.

(2) Застосування товарного знака його власником у такій формі, що відрізняється від зареєстрованої в якій-небудь з країн Союзу лише окремими елементами, що не змінюють відмітного характеру знака, не спричинює визнання недійсності реєстрації і не обмежує охорону, що надана знаку.

(3) Одночасне застосування одного й того ж знака на однакових чи подібних продуктах промисловими чи торговельними підприємствами, які розглядаються як

співвласники знака відповідно до положень закону країни, де витребується охорона, не перешкоджає реєстрації знака та ніяким чином не обмежує охорону, що надана зазначеному знаку у будь-якій країні Союзу, якщо тільки таке застосування не вводить громадськість в оману і не суперечить публічним інтересам.

D. Для визнання прав не вимагається розміщення на продукті будь-якої позначки чи вказівки на патент, корисну модель, реєстрацію товарного знака чи депонування промислового зразка.

Стаття 5bis Усі види прав промислової власності: пільговий строк для сплати мита за збереження прав; патенти: поновлення

(1) Для сплати мита, передбаченого для збереження прав промислової власності, надається пільговий строк, що складає не менше шести місяців, за умови сплати додаткового мита, якщо таке мито встановлюється національним законодавством.

(2) Країни Союзу мають право передбачити поновлення патентів на винаходи, що втратили силу внаслідок несплати мита.

Стаття 5ter Патенти: вільне застосування запатентованих об'єктів, що є частиною транспортних засобів

У кожній з країн Союзу не розглядаються як порушення прав патентовласника:

1. Застосування на борту суден інших країн Союзу засобів, що складають предмет його патенту, в корпусі судна, в машинах, оснащенні, механізмах та в іншому обладнанні, коли ці судна тимчасово чи випадково знаходяться у водах даної країни, за умови, що ці засоби використовуються виключно для потреб судна.

2. Застосування засобів, що складають предмет патенту, в конструкції чи при експлуатації повітряних чи наземних засобів пересування інших країн Союзу чи допоміжного обладнання для цих засобів пересування, коли зазначені засоби пересування тимчасово чи випадково знаходяться в даній країні.

Стаття 5quater Патенти: ввезення продуктів, виготовлених способом, що запатентований в країні ввезення

Якщо продукт ввозиться до країни Союзу, де існує патент, що охороняє спосіб виробництва зазначеного продукту, патентовласник має відносно ввезеного продукту всі права, яких йому надає законодавство країни, що імпортує, на основі патенту на спосіб виробництва відносно продуктів, виготовлених в даній країні.

Стаття 5quinquies Промислові зразки

Промислові зразки охороняються в усіх країнах Союзу.

Стаття 6 Знаки: умови реєстрації; незалежність охорони одного й того ж знака в різних країнах

(1) Умови подання заявки та реєстрації товарних знаків визначаються в кожній країні Союзу її національним законодавством.

(2) Проте знак, заявлений громадянином країни Союзу в будь-якій іншій країні Союзу, не може бути відхилений чи визнаний недійсним на підставі того, що він не був заявлений, зареєстрований чи відновлений в країні походження.

(3) Знак, який належним чином зареєстрований в будь-якій країні Союзу, розглядається як незалежний від знаків, зареєстрованих в інших країнах Союзу, включаючи країну походження.

Стаття 6bis Знаки: загальновідомі товарні знаки

(1) Країни Союзу зобов'язуються чи з ініціативи адміністрації, якщо це допускається законодавством даної країни, чи за клопотанням зацікавленої особи відхилити або

визнавати недійсною реєстрацію і забороняти застосування товарного знака, що становить відтворення, імітацію чи переклад іншого знака, здатні викликати змішування зі знаком, що за визначенням компетентного органу країни реєстрації чи країни застосування вже є у цій країні загальновідомим як знак особи, що користується привілеями цієї Конвенції, і використовується для ідентичних або подібних продуктів. Це положення поширюється і на ті випадки, коли істотна складова частина знака становить відтворення такого загальновідомого знака чи імітацію, здатну викликати змішування з ним.

(2) Для подання вимоги про скасування такого знака надається строк не менше п'яти років, що вираховується від дати реєстрації знака. Країни Союзу мають право встановити строк, протягом якого може вимагатися заборона застосування знака.

(3) Строк не встановлюється для подання вимоги про скасування чи заборону застосування знаків, зареєстрованих чи таких, що використовуються недобросовісно.

Стаття бтер Знаки: заборони, що стосуються державних гербів, офіційних клейм контролю та емблем міжурядових організацій

(1) (а) Країни Союзу домовляються відхилити чи визнавати недійсною реєстрацію та забороняти шляхом відповідних заходів використання без дозволу компетентних органів як товарних знаків чи як елементів цих знаків гербів, прапорів та інших державних емблем країн Союзу, впроваджених ними офіційних знаків і клейм контролю й гарантії, а також будь-яке наслідування цьому з точки зору геральдики.

(б) Положення, викладені вище в підпункті (а), застосовуються рівнозначно до гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій, членами яких є одна чи декілька країн Союзу, за винятком гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань, що вже є предметом діючих міжнародних угод, призначених для забезпечення їх охорони.

(с) Жодна країна Союзу не зобов'язана застосовувати положення, викладені вище у підпункті (б), з заподіянням збитків власникам прав, придбаних добросовісно до набуття чинності в даній країні цією Конвенцією. Країни Союзу не зобов'язані застосовувати зазначені положення, якщо використання чи реєстрація, що маються на увазі в наведеному вище підпункті (а), не створять у громадськості враження про наявність зв'язку між даною організацією і гербами, прапорами, емблемами, скороченими чи повними найменуваннями або якщо це використання чи реєстрація явно не спрямовані на те, щоб ввести громадськість в оману щодо зв'язку, що існує між користувачем й організацією.

(2) Заборона застосування офіційних знаків та клейм контролю і гарантії діє лише у випадках, коли знаки, що містять їх, призначені для використання на товарах того ж гатунку чи подібних до них.

(3) (а) Для застосування цих положень країни Союзу домовляються повідомляти одна одній при посередництві Міжнародного бюро список державних емблем, офіційних знаків і клейм контролю і гарантії, які вони бажають чи побажають надалі поставити в повному обсязі чи з деякими обмеженнями під охорону цієї статті, а також повідомляти про всі наступні зміни, що вносяться до цих списків. Кожна держава Союзу вчасно надає для публічного ознайомлення знаки, що їй надіслані.

Проте таке повідомлення не обов'язкове відносно державних прапорів.

(б) Положення, наведені у підпункті (б) пункту (1) цієї статті, застосовуються лише до гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій, про які останні повідомили країни Союзу при посередництві Міжнародного бюро.

(4) Кожна країна Союзу може у дванадцятимісячний строк з моменту одержання повідомлення передати через посередництво Міжнародного бюро зацікавленій країні чи міжнародній міжурядовій організації свої можливі заперечення.

(5) Відносно державних прапорів заходи, передбачені у наведеному вище пункті (1), застосовуються тільки до знаків, зареєстрованих після 6 листопада 1925 року.

(6) Відносно державних емблем, за винятком прапорів, а також відносно знаків і клейм країн Союзу, гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій ці положення застосовуються лише до знаків, зареєстрованих по закінченні двох місяців після одержання повідомлення, передбаченого в наведеному вище пункті (3).

(7) У разі недобросовісних дій країни мають право скасувати навіть зареєстровані до 6 листопада 1925 року знаки, що містять державні емблеми, знаки і клейма.

(8) Громадяни кожної країни, які мають дозвіл використовувати державні емблеми, офіційні знаки і клейма своїх країн, можуть користуватися ними навіть за наявності їх подібності з такими ж знаками іншої країни.

(9) Країни Союзу зобов'язуються заборонити використання у торгівлі державних гербів інших країн Союзу за відсутності на це дозволу, якщо таке використання може ввести в оману щодо походження продукту.

(10) Наведені вище положення не перешкоджають здійсненню країнами права, передбаченого пунктом (3) розділу В статті 6^{quinquies}, відхилити реєстрацію чи визнати її недійсною відносно знаків, до яких без дозволу включені герби, прапори та інші державні емблеми чи офіційні знаки і клейма, що прийняті в країні Союзу, а також відмітні знаки міжнародних міжурядових організацій, згадані в наведеному вище пункті (1).

Стаття 6^{quater} Знаки: передача знака

(1) Якщо відповідно до законодавства країни Союзу передача знака є дійсною лише в тому випадку, коли вона відбувається одночасно з передачею промислового чи торговельного підприємства, якому належить цей знак, тоді для визнання такої передачі дійсною достатньо, аби частина промислового чи торговельного підприємства, що розміщена в цій країні, була передана придбавачеві, разом з виключним правом виготовлення або продажу там продуктів, які споряджені переданим знаком.

(2) Це положення не накладає на країни Союзу зобов'язання розглядати як дійсну передачу такого знака, використання якого придбавачем могло б насправді ввести в оману громадськість, зокрема відносно походження, характеру чи істотних продуктів, для яких застосовується знак.

Стаття 6^{quinquies} Знаки: охорона знаків, що зареєстровані в одній країні Союзу, в інших країнах Союзу (застереження "Таким, як він є")

А. (1) Кожний товарний знак, що зареєстрований належним чином у країні походження, може бути заявлений в інших країнах Союзу і охороняється таким, як він є, із застереженнями, зазначеними даною статтею. Ці країни можуть до остаточного оформлення реєстрації вимагати подання свідоцтва про реєстрацію в країні походження, що видане компетентною установою. Ніякої легалізації такого свідоцтва не вимагається.

(2) Країною походження вважається країна Союзу, де заявник має дійсне і серйозне промислове чи торговельне підприємство, а коли у нього немає такого підприємства в межах Союзу - країна Союзу, де він має місце проживання, коли ж у нього немає місця проживання в межах Союзу - країна його громадянства, в разі, якщо він є громадянином країни Союзу.

В. Товарні знаки, що підпадають під дію цієї статті, можуть бути відхилені при реєстрації чи визнанні недійсними лише в таких випадках:

1. Якщо знаки можуть порушити права, набуті третіми особами в країні, де витребовується охорона;

2. Якщо знаки позбавлені будь-яких відмітних ознак або складені виключно із знаків чи вказівок, що можуть застосовуватися у торгівлі для позначення виду, якості, кількості, призначення, вартості, місця походження продуктів чи дати їх виготовлення, або таких,

що стали загальноприйнятими в повсякденній мові чи у добросовісних та узвичаєних торговельних звичаях країни, де витребується охорона;

3. Якщо знаки суперечать моралі чи громадському порядку та, особливо, якщо вони можуть ввести в оману громадськість. Мається на увазі, що знак не може розглядатися як такий, що суперечить громадському порядку, з тієї єдиної причини, що він не відповідає якому-небудь положенню законодавства про знаки, за винятком випадку, коли саме це положення стосується громадського порядку.

Однак зберігається дія статті 10bis.

С. (1) Щоб визначити, чи може бути знак предметом охорони, необхідно враховувати всі фактичні обставини, особливо тривалість застосування знака.

(2) Не можуть бути відхилені в інших країнах Союзу товарні знаки тільки на підставі того, що вони відрізняються від знаків, які охороняються у країні походження, лише елементами, що не змінюють відмітний характер знаків і не порушують тотожність знаків у тій формі, у якій вони були зареєстровані в згаданій країні походження.

Д. Ніхто не може скористатися положеннями цієї статті, якщо знак, на який витребується охорона, не зареєстрований в країні походження.

Е. Проте відновлення реєстрації знака в країні походження ні в якому разі не спричинює зобов'язання відновити реєстрацію в інших країнах Союзу, де знак був зареєстрований.

Ф. Привілеї, що впливають з пріоритету, зберігаються за заявками, що подані на реєстрацію знака протягом строку, зазначеного в статті 4, навіть якщо реєстрація в країні походження здійснена по закінченні цього строку.

Стаття 6^{sexies} Знаки: знаки обслуговування

Країни Союзу зобов'язуються охороняти знаки обслуговування. Вони не зобов'язані передбачати реєстрацію цих знаків.

Стаття 6^{septies} Знаки: реєстрація агентом чи представником власника без дозволу останнього

(1) Якщо агент чи представник того, хто є власником знака в одній з країн Союзу, подає без дозволу власника заявку на реєстрацію цього знака від свого власного імені в одній чи в декількох таких країнах, власник має право перешкоджати реєстрації чи вимагати її скасування або, якщо закон країни це дозволяє, переоформлення реєстрації на свою користь, якщо тільки агент чи представник не подасть докази, що виправдовують його дію.

(2) Власник знака має право, за наявності умов, передбачених у пункті (1), перешкоджати використанню знака агентом чи представником, якщо тільки він не давав згоди на таке використання.

(3) Національним законодавством може бути встановлений справедливий строк, протягом якого власник знака повинен скористатися правами, передбаченими в даній статті.

Стаття 7 Знаки: характер продукту, що маркується

Характер продукту, для якого призначений товарний знак, ні в якому разі не може бути перешкодою до реєстрації знака.

Стаття 7bis Знаки: колективні знаки

(1) Країни Союзу зобов'язуються приймати заявки на реєстрацію та охороняти колективні знаки, що належать колективам, існування яких не суперечить закону країни походження, навіть якщо ці колективи не є власниками промислового чи торговельного підприємства.

(2) Кожна країна сама визначає особливі умови охорони колективного знака і може відмовити в охороні, якщо цей знак суперечить громадським інтересам.

(3) Проте в охороні таких знаків не може бути відмовлено колективу, існування якого не суперечить закону країни походження, на підставі того, що цей колектив не знаходиться у країні, де витребується охорона, чи що він заснований не у відповідності із законодавством цієї країни.

Стаття 8 Фірмові найменування

Фірмове найменування охороняється в усіх країнах Союзу без обов'язкового подання заявки чи реєстрації і незалежно від того, чи є воно частиною товарного знака.

Стаття 9 Знаки, фірмові найменування: арешт при ввезенні продуктів, що незаконно споряджені товарним знаком чи фірмовим найменуванням

(1) На будь-який продукт, що незаконно споряджений товарним знаком чи фірмовим найменуванням, накладається арешт при ввезенні до тих країн Союзу, в яких цей знак чи фірмове найменування мають право на законну охорону.

(2) Так само арешт накладається в країні, де було здійснене незаконне маркування, або в країнах, куди був ввезений продукт.

(3) Арешт накладається відповідно до внутрішнього законодавства кожної країни на вимогу прокуратури, чи будь-якого іншого компетентного органу, чи зацікавленої сторони - фізичної або юридичної особи.

(4) Органи влади не зобов'язані накладати арешт у разі провезення продуктів транзитом.

(5) Якщо законодавство країни не допускає накладення арешту при ввезенні, арешт замінюється забороною чи арештом усередині країни.

(6) Якщо законодавство країни не допускає ні накладення арешту при ввезенні, ні заборони ввезення, ні накладення арешту всередині країни, то до відповідної зміни такого законодавства ці заходи замінюються такими діями і засобами, якими закон даної країни забезпечив би у подібному випадку права громадян цієї країни.

Стаття 10 Неправильні вказівки: арешт при ввезенні продуктів, споряджених неправильною вказівкою про походження продуктів чи про особу виробника тощо

(1) Положення попередньої статті застосовують в разі прямого чи непрямого використання неправильних вказівок про походження продуктів чи істинності особи виробника, промисловця чи торговця.

(2) Зацікавленою стороною, незалежно від того, є нею фізична чи юридична особа, визнається будь-який виробник, промисловець чи торговець, що займається виробництвом, виготовленням чи збутом продукту, який улаштувався або у місцевості, що неправильно зазначена як місце походження продукту, або в районі, де знаходиться ця місцевість, або в країні, що неправильно зазначена, чи в країні, де застосовується неправильна вказівка про походження.

Стаття 10bis Недобросовісна конкуренція

(1) Країни Союзу зобов'язані забезпечити громадянам країн, що беруть участь у Союзі, ефективний захист від недобросовісної конкуренції.

(2) Актом недобросовісної конкуренції вважається будь-який акт конкуренції, що суперечить чесним звичаям у промислових і торговельних справах.

(3) Зокрема підлягають забороні:

1. всі дії, здатні яким би то не було способом викликати змішування відносно підприємства, продуктів чи промислової або торговельної діяльності конкурента;

2. неправильні ствердження при існуванні комерційної діяльності, що здатні дискредитувати підприємство, продукти чи промислову або торговельну діяльність конкурента;

3. вказівки чи ствердження, використання яких при здійсненні комерційної

діяльності може ввести громадськість в оману щодо характеру, способу виготовлення, властивостей, придатності до застосування чи кількості товарів.

Стаття 10ter Товарні знаки, фірмові найменування, неправильні вказівки, недобросовісна конкуренція: засоби захисту, право звертатися до суду

(1) Країни Союзу зобов'язуються забезпечити громадянам інших країн Союзу законні засоби для ефективного припинення всіх дій, зазначених у статтях 9, 10, 10bis.

(2) Крім того, вони зобов'язуються передбачити заходи, що дозволяють союзам та об'єднанням, існування яких не суперечить законам їх країн і які представляють зацікавлених промисловців, виробників чи торговців, діяти через суд чи адміністративні органи з метою припинення дій, передбачених у статтях 9, 10, 10bis, тією мірою, якою це дозволяє закон країни, де витребується охорона, для союзів і об'єднань даної країни.

Стаття 11 Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки: тимчасова охорона на певних міжнародних виставках

(1) Країни Союзу надають відповідно до свого внутрішнього законодавства тимчасову охорону патентоспроможних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, а також товарних знаків для продуктів, що експонуються на офіційних чи офіційно визнаних міжнародних виставках, які організовані на території однієї з цих країн.

(2) Ця тимчасова охорона не подовжує строків, встановлених у статті 4. Якщо пізніше буде витребувано право пріоритету, то компетентна установа кожної країни зможе вирахувувати строк від дати поміщення продукту на виставку.

(3) Кожна країна може вимагати для доказу ідентичності предмета, що експонується, та дати поміщення його на виставку такі документи, які вона визнає необхідними.

Стаття 12 Спеціальні національні служби у справах промислової власності

(1) Кожна країна Союзу зобов'язується створити спеціальну службу у справах промислової власності та центральне сховище для ознайомлення громадськості з патентами на винаходи, корисними моделями, промисловими зразками і товарними знаками.

(2) Ця служба видає офіційний періодичний бюлетень. Вона регулярно публікує:

(a) прізвиська власників виданих патентів з коротким найменуванням запатентованих винаходів;

(b) репродукції зареєстрованих знаків.

Стаття 13 Асамблея Союзу

(1) (a) Союз має Асамблею, що складається з країн Союзу, які зв'язані статтями 13 - 17.

(b) Уряд кожної країни представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників, експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, що призначив її.

(2) (a) Асамблея:

(i) розглядає усі питання, що відносяться до збереження та розвитку Союзу і застосування цієї Конвенції;

(ii) дає Міжнародному бюро інтелектуальної власності (далі - Міжнародне бюро), передбаченому в Конвенції, що засновує Всесвітню Організацію Інтелектуальної Власності (далі - Організація), вказівки щодо підготування конференцій по перегляду, приділяючи при цьому належну увагу зауваженням країн Союзу, не зв'язаних статтями 13 - 17;

(iii) розглядає та затверджує звіти і діяльність Генерального директора Організації, що відносяться до Союзу, і надає йому всі необхідні інструкції з питань, що входять до

компетенції Союзу;

(iv) обирає членів Виконавчого комітету Асамблеї;

(v) розглядає та затверджує звіти і схвалює діяльність свого Виконавчого комітету, а також надає йому інструкції;

(vi) визначає програму, приймає дворічний бюджет Союзу та затверджує його фінансові звіти;

(vii) затверджує фінансовий регламент Союзу;

(viii) створює такі комітети експертів і робочі групи, які вважає необхідними для здійснення цілей Союзу;

(ix) визначає, які країни, що не є членами Союзу, і які міжурядові і міжнародні неурядові організації можуть бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(x) приймає поправки до статей 13 - 17;

(xi) здійснює будь-які інші належні дії, спрямовані на досягнення цілей Союзу;

(xii) виконує всі інші функції, що випливають з цієї Конвенції;

(xiii) за умови її згоди здійснює такі права, які їй надані Конвенцією, що засновує Організацію.

(b) З питань, що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Асамблея приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(3) (a) За умови дотримання положень підпункту (b) делегат може представляти лише одну країну.

(b) Країни Союзу, що об'єдналися відповідно до особливої угоди та створили спільне підприємство, яке має для кожної з них значення спеціальної національної служби промислової власності, передбаченої у статті 12, можуть бути спільно представлені під час дискусії однією з них.

(4) (a) Кожна країна-член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн-членів Асамблеї складає кворум.

(c) Не дивлячись на положення підпункту (b), якщо на якій-небудь сесії кількість наведених країн складає менше половини, але дорівнює чи перевищує одну третину країн-членів Асамблеї, вона може приймати рішення, проте всі рішення Асамблеї, за винятком рішень, що стосуються її власних правил процедури, набувають чинності лише при дотриманні наведених нижче умов. Міжнародне бюро направляє згадані рішення країнам-членам Асамблеї, що не були на ній представлені, та запрошує їх повідомити письмово у тримісячний строк, починаючи від дати направлення рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються. Якщо по закінченні цього строку кількість країн, що проголосували таким чином або повідомили, що вони утримались, досягне тієї кількості, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно зберігається необхідна більшість.

(d) За умови дотримання положень статті 17 (2) Асамблея приймає свої рішення більшістю у дві третини поданих голосів.

(e) Голоси тих, що утримались, не враховуються.

(5) (a) За винятком випадків, передбачених у підпункті (b), делегат може голосувати тільки від імені однієї країни.

(b) Країни Союзу, передбачені у пункті (3) (b), повинні, як правило, прагнути до того, щоб бути представленими на сесіях своїми власними делегаціями. Якщо, проте, через виняткові обставини яка-небудь із зазначених країн не може бути представлена своєю власною делегацією, вона має право надати делегації якої-небудь іншої з цих країн повноваження голосувати від її імені, за умови, що одна делегація може голосувати за дорученням лише за одну країну. Такі повноваження повинні бути визначені в документі, що підписаний головою держави чи компетентним міністром.

(6) Країни Союзу, що не є членами Асамблеї, допускаються на її засідання як спостерігачі.

(7) (a) Асамблея збирається на чергову сесію раз на два роки по скликанню Генерального директора і, крім виняткових випадків, у той же час і в тому ж місці, що і Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором, на вимогу Виконавчого комітету чи на вимогу однієї чверті країн-членів Асамблеї.

(8) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 14 Виконавчий комітет

(1) Асамблея має Виконавчий комітет.

(2) (a) Виконавчий комітет складається з країн, обраних Асамблеєю з числа країн-членів Асамблеї. Крім того, країна, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, має в Комітеті еxoffіціо одне місце, за умови дотримання положень статті 16 (7) (b).

(b) Уряд кожної країни-члена Виконавчого комітету представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, що призначив її.

(3) Кількість країн-членів Виконавчого комітету складає одну четверту частину кількості країн-членів Асамблеї. При визначенні кількості місць, що підлягають заповненню, остача, що виникає після ділення на чотири, не враховується.

(4) При обиранні членів Виконавчого комітету Асамблея приділяє належну увагу справедливому розподілу, а також необхідності для країн-учасниць спеціальних угод, укладених у зв'язку з Союзом, бути серед країн, що складають Виконавчий комітет.

(5) (a) Члени Виконавчого комітету здійснюють свої функції від закриття сесії Асамблеї, на якій вони були обрані, до закриття наступної чергової Асамблеї.

(b) Члени Виконавчого комітету можуть бути переобрані, але у кількості, що не перевищує двох третин їх складу.

(c) Асамблея встановлює докладні правила виборів та можливих перевиборів членів Виконавчого комітету.

(6) (a) Виконавчий комітет:

(i) готує проект порядку денного Асамблеї;

(ii) подає Асамблеї пропозиції, що стосуються проектів програми та трирічного бюджету Союзу, що підготовлені Генеральним директором;

(iii) приймає в межах програми і трирічного бюджету річні програми і бюджети, підготовлені Генеральним директором;

(iv) подає Асамблеї з відповідними зауваженнями періодичні звіти Генерального директора та щорічні акти фінансових ревізій;

(v) відповідно до рішень Асамблеї і з урахуванням обставин, які виникли між двома черговими сесіями Асамблеї, вживає всіх необхідних заходів, щоб забезпечити виконання Генеральним директором програми Союзу;

(vi) виконує всі інші функції, покладені на нього відповідно до цієї Конвенції.

(b) З питань, що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Виконавчий комітет приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) Виконавчий комітет збирається на чергову сесію раз на рік на скликання Генерального директора по можливості у той же час і в тому ж місці, що й Координаційний комітет Організації.

(b) Виконавчий комітет збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором або з його власної ініціативи, або на прохання Голови, чи на вимогу однієї чверті членів Виконавчого комітету.

(8) (a) Кожна країна-член Виконавчого комітету має один голос.

(b) Половина країн-членів Виконавчого комітету складає кворум.

(c) Рішення приймається простою більшістю поданих голосів.

- (d) Голоси тих, що утрималися, не враховуються.
- (e) Делегат може представляти тільки одну країну і голосувати лише від її імені.
- (9) Країни Союзу, що не є членами Виконавчого комітету, допускаються на його засідання як спостерігачі.
- (10) Виконавчий комітет приймає свої правила процедури.

Стаття 15 Міжнародне бюро

(1) (a) Адміністративні завдання Союзу здійснюються Міжнародним бюро, що є наступником Бюро Союзу, об'єднаного з Бюро Союзу, заснованого Міжнародною конвенцією по охороні літературних та художніх творів.

(b) Міжнародне бюро виконує, зокрема, функції Секретаріату різних органів Союзу.

(c) Генеральний директор Організації є головною посадовою особою Союзу і представляє Союз.

(2) Міжнародне бюро збирає та публікує інформацію, що стосується охорони промислової власності. Кожна країна Союзу негайно передає Міжнародному бюро текст кожного нового закону та всі офіційні тексти, що відносяться до охорони промислової власності. Крім того, вона надсилає Міжнародному бюро всі публікації своїх компетентних служб у галузі промислової власності, які мають пряме відношення до охорони промислової власності і які Міжнародне бюро може визнати корисними для своєї діяльності.

(3) Міжнародне бюро видає щомісячний журнал.

(4) Міжнародне бюро повідомляє на запит будь-якої країни Союзу відомості з питань охорони промислової власності.

(5) Міжнародне бюро проводить дослідження та надає послуги, призначені полегшити охорону промислової власності.

(6) Генеральний директор та будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Виконавчого комітету та будь-якого комітету експертів або робочої групи. Генеральний директор чи призначений ним член персоналу є за своїм посадовим положенням секретарем цих органів.

(7) (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї і у співробітництві з Виконавчим комітетом готує конференції з перегляду положень Конвенції, які не містяться в статтях з 13 по 17.

(b) Міжнародне бюро може консультуватися з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями з питань підготовки конференцій з перегляду.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь в роботі цих конференцій без права голосу.

(8) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 16 Фінанси

(1) (a) Союз має бюджет.

(b) Бюджет Союзу містить надходження та витрати власне Союзу, його внесок до бюджету витрат, спільних для Союзів, а також у відповідних випадках відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, що не відносяться виключно до даного Союзу, але водночас до одного чи декількох інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація. Частка Союзу в цих загальних витратах відповідає його зацікавленості в даних витратах.

(2) Бюджет Союзу приймається з належним урахуванням вимог координації з бюджетами інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація.

(3) Бюджет Союзу фінансується з таких джерел:

(i) внесків країн Союзу;

(ii) зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро, що відносяться до Союзу;

(iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що належать до Союзу, та від передачі прав на такі публікації;

(iv) дарувань, відказаних коштів і субсидій;

(v) ренти, відсотків та різних інших прибутків.

(4) (a) Для визначення свого внеску до бюджету кожна країна Союзу відноситься до певного класу і сплачує свій річний внесок на основі таким чином встановленого числа одиниць:

Клас I	25
Клас II	20
Клас III	15
Клас IV	10
Клас V	5
Клас VI	3
Клас VII	1

(b) Кожна країна, якщо вона раніше цього не зробила, одночасно із здачею на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання зазначає клас, до якого вона бажає бути віднесеною. Будь-яка країна може змінити клас. Якщо країна обирає більш низький клас, вона повинна заявити про це на черговій сесії Асамблеї. Така зміна набирає чинності з початку календарного року, що настає за зазначеною сесією.

(c) Річний внесок кожної країни дорівнює сумі, що відноситься так до будь-якої суми внесків до бюджету Союзу, що підлягають сплаті усіма країнами, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць всіх країн, що сплачують внески.

(d) Внески підлягають сплаті з першого січня кожного року.

(e) Країна, яка має заборгованість по сплаті внесків, втрачає право голосу в усіх органах Союзу, членом яких вона є, якщо сума її заборгованості дорівнює чи перевищує суму належних з неї внесків за два повних попередніх роки. Проте будь-який з цих органів може дозволити такій країні продовжувати користуватися правом голосу доти, доки він переконаний, що прострочення платежу відбулося внаслідок виняткових і неминучих обставин.

(f) У разі, коли бюджет не прийнятий до початку нового фінансового періоду, відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні попереднього року.

(5) Розмір зборів і платежів, що належать за послуги, що надаються Міжнародним бюро від імені Союзу, встановлюється Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї і Виконавчому комітету.

(6) (a) Союз має фонд обігових коштів, що складається з разового платежу, що вноситься кожною країною Союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання про його збільшення.

(b) Розмір первинного платежу кожної країни в згаданий фонд чи його частка у збільшенні цього фонду пропорційні внеску цієї країни за той рік, в якому утворений фонд чи прийнято рішення про його збільшення.

(c) Ця пропорція та умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора після того, як вона заслухає думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, що укладається з країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових коштів буде недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів і умови, на яких вони надаються, в кожному випадку є предметом особливої угоди між цією країною та Організацією. Доти, доки така країна пов'язана зобов'язанням надавати аванси, вона за

своїм положенням має одне місце у Виконавчому комітеті.

(b) Як країна, згадана у підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація вступає в дію через три роки після закінчення того року, в якому було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією чи декількома країнами Союзу або зовнішніми ревізорами, призначеними за їх згодою Асамблеєю.

Стаття 17 Поправки до статей 13 - 17

(1) Пропозиції про внесення поправок до статей 13, 14, 15, 16 і цієї статті можуть бути зроблені будь-якою країною-членом Асамблеї, Виконавчим комітетом чи Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам-членам Асамблеї щонайменше за шість місяців до розгляду їх Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), приймається Асамблеєю, для чого вимагається більшість у три чверті поданих голосів; однак будь-яка поправка до статті 13 і даного пункту приймається більшістю в чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), набуває чинності через місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, що здійснене відповідно до конституційної процедури кожної країни, будуть одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, що були членами Асамблеї під час прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до зазначених статей, що прийнята таким чином, є обов'язковою для всіх країн, що є членами Асамблеї під час набуття поправкою чинності чи що стають її членами після цієї дати; проте будь-яка поправка, що збільшує фінансові зобов'язання країн Союзу, є обов'язковою лише для тих країн, що повідомили про прийняття ними такої поправки.

Стаття 18 Перегляд статей 1 - 12 та 18 – 30

(1) Ця Конвенція може піддаватися перегляду з метою внесення до неї змін, призначених удосконалити систему Союзу.

(2) З цієї метою по черзі в країнах Союзу проводяться конференції представників зазначених країн.

(3) Внесення поправок до статей з 13 по 17 регулюється положеннями статті 17.

Стаття 19 Спеціальні угоди

Розуміється, що країни Союзу залишають за собою право укладати окремо між собою спеціальні угоди з охорони промислової власності, якщо ці угоди не суперечать положенням цієї Конвенції.

Стаття 20 Ратифікація країнами Союзу чи приєднання; набуття чинності

(1) (a) Кожна країна Союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його, якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього. Ратифікаційні грамоти і акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(b) Кожна країна Союзу може заявити у своїй ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання, що ратифікація чи приєднання не розповсюджується на:

(i) статті 1 - 12 або

(ii) статті 13 - 17.

(c) Кожна країна Союзу, що відповідно до підпункту (b) виключила одну з двох груп статей, зазначених в цьому підпункті, із сфери дії своєї ратифікації чи приєднання, може пізніше у будь-який час заявити, що вона розповсюджує дію своєї ратифікації чи приєднання на цю групу статей. Така заява здається на зберігання Генеральному

директорові.

(2) (a) Статті 1 - 12 набувають чинності відносно перших десяти країн Союзу, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b) (i), через три місяці після здачі на зберігання десятої ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання.

(b) Статті 13 - 17 набувають чинності відносно перших десяти країн Союзу, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b) (ii), через три місяці після здачі на зберігання десятої ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання.

(c) За умови первинного набуття чинності згідно з положеннями підпунктів (a) та (b) кожної з двох груп статей, передбачених в пункті (1) (b) (i) та (ii), а також за умови дотримання положень пункту (1) (b) статті 1 - 17 набувають чинності відносно будь-якої країни Союзу, яка здає на зберігання ратифікаційну грамоту чи акт про приєднання, крім країн, що зазначені у підпунктах (a) та (b), а також відносно будь-якої країни Союзу, яка здає заяву відповідно до пункту (1) (c), через три місяці після дати повідомлення Генеральним директором про здачу на зберігання такого документа, якщо тільки у поданій грамоті, акті чи заяві не буде зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(3) Відносно будь-якої країни Союзу, яка здає на зберігання ратифікаційну грамоту чи акт про приєднання, статті 18 - 30 набувають чинності на більш ранню з дат, на яку будь-яка з груп статей, передбачених у пункті (1) (b), набуває чинності відносно цієї країни відповідно до пункту (2) (a), (b) чи (c).

Стаття 21 Приєднання країн, що не є членами Союзу; набуття чинності

(1) Будь-яка країна, що не є членом Союзу, може приєднатися до цього Акта і таким чином стати членом Союзу. Акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(2) (a) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання свій акт про приєднання за місяць чи більше до дати набуття чинності положеннями цього Акта, цей Акт набуває чинності відповідно до статті 20 (2) (a) чи (b), якщо тільки більш пізня дата не була зазначена в акті про приєднання, проте:

(i) якщо статті 1 - 12 не набули чинності на цю дату, така країна у період до набуття чинності цими положеннями і замість них буде пов'язана статтями 1 - 12 Лісабонського акта;

(ii) якщо статті 13 - 17 не набули чинності на цю дату, така країна у період до набуття чинності цими положеннями і замість них буде пов'язана статтями 13 - 14 (3), (4) та (5) Лісабонського акта.

Якщо в акті про приєднання країна зазначає більш пізню дату, цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(b) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання свій акт про приєднання на дату, що слідує за набуттям чинності якою-небудь групою статей цього Акта, чи на дату, що передує йому менш ніж на один місяць, цей Акт набуває чинності, при дотриманні положень підпункту (a), через три місяці після дати, на яку про її приєднання було зроблено повідомлення, якщо в акті про її приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(3) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання акт про приєднання після дати набуття ним чинності в повному обсязі чи менш ніж за місяць до цієї дати, цей Акт набуває чинності через три місяці після дати, на яку про її приєднання було зроблено повідомлення Генеральним директором, якщо тільки в акті про приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

Стаття 22 Наслідки ратифікації чи приєднання

За винятком допустимих вилучень, що передбачені у статтях 20 (1) (b) та 28 (2), ратифікація чи приєднання автоматично спричинюють визнання всіх положень і одержання всіх привілеїв, що встановлюються цим Актом.

Стаття 23 Приєднання до Актів, що передують

Після набуття чинності цим Актом у повному обсязі країна не може приєднатися до Актів, що передують цій Конвенції.

Стаття 24 Території

(1) Будь-яка країна може заявити у своїй ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання чи в будь-який наступний час направити Генеральному директорові письмове повідомлення про те, що ця Конвенція застосовується до всіх чи деяких територій, зазначених у заяві чи повідомленні, за міжнародні відносини яких вона несе відповідальність.

(2) Будь-яка країна, що зробила таку заяву чи направила таке повідомлення, може в будь-який час повідомити Генерального директора про припинення застосування цієї Конвенції до всіх чи до деяких з таких територій.

(3) (a) Будь-яка заява, що зроблена відповідно до пункту (1), набуває чинності з тієї ж дати, що і ратифікація чи приєднання, документи про які включали цю заяву, а будь-яке повідомлення, що направлене відповідно до згаданого пункту, набуває чинності через три місяці після сповіщення про нього, зробленого Генеральним директором.

(b) Будь-яке повідомлення, що направлене відповідно до пункту (2), набуває чинності через дванадцять місяців після одержання його Генеральним директором.

Стаття 25 Застосування Конвенції в національних межах

(1) Кожна країна, що є учасницею цієї Конвенції, зобов'язується вжити відповідно до своєї Конституції необхідних заходів для забезпечення застосування цієї Конвенції.

(2) Розуміється, що кожна країна на момент здачі на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання повинна бути спроможною відповідно до свого внутрішнього законодавства здійснювати положення цієї Конвенції.

Стаття 26 Денонсація

(1) Ця Конвенція діє без обмеження строку.

(2) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, направленого Генеральному директорові. Така денонсація є також денонсацією всіх актів, що передують, і поширюється тільки на країну, що її зробила, в той час як відносно інших країн Союзу Конвенція залишається чинною і підлягає виконанню.

(3) Денонсація набуває чинності через рік, рахуючи з дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(4) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використане жодною країною до закінчення п'яти років, рахуючи з дати, на яку вона стала членом Союзу.

Стаття 27 Застосування попередніх Актів

(1) Цей Акт заміняє у відносинах між країнами, до яких він застосовується, і в тому обсязі, в якому він застосовується, Паризьку конвенцію від 20 березня 1883 року та наступні Акти щодо її перегляду.

(2) (a) Щодо країн, до яких цей Акт не застосовується або застосовується не в повному обсязі, але до яких застосовується Лісабонський акт від 31 жовтня 1958 року, останній залишається чинним або в повному обсязі, чи в тих межах, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(b) Так само щодо країн, до яких не застосовується ані цей Акт, ані будь-яка його частина, ані Лісабонський акт, залишається чинним Лондонський акт від 2 червня 1934 року або в повному обсязі, чи в тих межах, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(c) Так само щодо країн, до яких не застосовується ані цей Акт, ані будь-яка його частина, ані Лісабонський акт, ані Лондонський акт, залишається чинним Гаазький акт від 6 листопада 1925 року або в повному обсязі, або в тому обсязі, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(3) Країни, що не є членами Союзу, які приєднуються до цього Акта, застосовують його у відносинах з будь-якою країною Союзу, що не є стороною цього Акта чи яка, будучи стороною цього Акта, зробила заяву, що передбачається статтею 20 (1) (b) (i). Такі країни визнають, що згадана країна Союзу може застосовувати у своїх відносинах з ними положення останнього Акта, що передусє, стороною якого вона є.

Стаття 28 Вирішення спорів

(1) Будь-який спір між двома чи декількома країнами Союзу, що стосується тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не був вирішений шляхом переговорів, може бути переданий будь-якою із зазначених країн до Міжнародного суду шляхом подання заяви відповідно до Статуту Суду, якщо тільки зазначені країни не домовляться про інший засіб урегулювання спору. Країна, що подає заяву, повинна повідомити Міжнародному бюро про спір, що переданий на розгляд Суду; Міжнародне бюро повинне сповістити про це інші країни Союзу.

(2) У момент підписання цього Акта чи здачі на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання будь-яка країна може заявити, що вона не вважає себе пов'язаною положеннями пункту (1). Щодо спорів між такою країною та іншими країнами Союзу, то положення пункту (1) на них не розповсюджується.

(3) Будь-яка країна, що зробила заяву відповідно до положень пункту (2), може у будь-який час відкликати її шляхом повідомлення, направленою Генеральному директорові.

Стаття 29 Підписання, мови, функції депозитарію

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику французькою мовою і здається на зберігання Урядові Швеції.

(b) Офіційні тексти виробляються Генеральним директором після консультації з зацікавленими урядами англійською, іспанською, італійською, німецькою, португальською та російською мовами, а також іншими мовами, які визначить Асамблея.

(c) У випадку розбіжностей у тлумаченні різних текстів перевага надається французькому текстові.

(2) Цей Акт відкритий для підписання у Стокгольмі до 13 січня 1968 року.

(3) Генеральний директор направляє дві копії підписаного тексту цього Акта, що належним чином завірені Урядом Швеції, урядам усіх країн Союзу і, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор реєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор повідомляє уряди всіх країн Союзу про підписання, здавання на зберігання ратифікаційних грамот і актів про приєднання та про заяви, що містяться у цих документах чи зроблені відповідно до статті 20 (1) (c), про набуття чинності будь-якими положеннями цього Акта, повідомлення про денонсацію та повідомлення, направлені відповідно до статті 24.

Стаття 30 Перехідні положення

(1) До вступу на посаду першого Генерального директора посилання у цьому Акті на

Міжнародне бюро Організації чи на Генерального директора вважаються посиланнями на бюро Союзу чи на його Директора відповідно.

(2) Країни Союзу, що не пов'язані статтями з 13 по 17, можуть протягом п'яти років після набуття чинності Конвенцією, що засновує Організацію, користуватися, якщо вони цього побажають, правами, що надаються на підставі статей з 13 по 17 цього Акта, так, начебто вони були пов'язані цими статтями. Будь-яка країна, що бажає користуватися цими правами, направляє з цією метою Генеральному директорові письмове повідомлення, що набуває чинності з дати його одержання. Такі країни вважаються членами Асамблеї до закінчення зазначеного строку.

(3) Доти, доки всі країни Союзу не стануть членами Організації, Міжнародне бюро Організації функціонує також як Бюро Союзу, а Генеральний директор діє також як директор цього Бюро.

(4) Як тільки всі країни Союзу стають членами Організації, права, обов'язки і майно Бюро Союзу переходять до Міжнародного бюро Організації.

**ДОГОВІР ПРО ПАТЕНТНЕ ПРАВО
ТА ІНСТРУКЦІЯ ДО ДОГОВОРУ ПРО ПАТЕНТНЕ ПРАВО
(прийняті Дипломатичною конференцією 1 червня 2000 року)
Женева, 11 травня - 2 червня 2000 року
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 01.06.2000 р.
ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 22.11.2002 р.
ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ: 30.06.2003 р.**

Стаття 1 Скорочені назви

Для цілей цього Договору, якщо чітко не передбачено інше:

(i) "відомство" означає орган Договірної Сторони, уповноважений видавати патенти або займатися іншими питаннями, що регулюються цим Договором;

(ii) "заявка" означає заявку на видачу патенту, як зазначено у статті 3;

(iii) "патент" означає патент, як зазначено у статті 3;

(iv) посилання на "особу" розуміються як такі, що включають зокрема фізичну і юридичну особу;

(v) "повідомлення" означає будь-яку заявку або прохання, заяву, документ, кореспонденцію або іншу інформацію, що стосуються заявки або патенту, пов'язані або не пов'язані з процедурою за цим Договором та подані до відомства;

(vi) "матеріали відомства" означають сукупність даних, які зберігаються відомством, стосуються заявок, поданих до цього відомства, та включають ці заявки, а також патентів, виданих цим відомством або іншим органом та чинних у відповідній Договірній Стороні, включаючи самі ці патенти, незалежно від носія, на якому такі дані зберігаються;

(vii) "внесення запису" означає будь-яку дію з внесення даних до матеріалів відомства;

(viii) "заявник" означає особу, зазначену в матеріалах відомства згідно із застосовним законодавством як особа, що подає прохання про видачу патенту, або як інша особа, яка подає заявку або веде діловодство за нею;

(ix) "власник" означає особу, зазначену в матеріалах відомства як власник патенту;

(x) "представник" означає представника відповідно до застосовного законодавства;

(xi) "підпис" означає будь-який засіб самоідентифікації;

(xii) "мова, прийнята відомством" означає будь-яку одну мову, прийняту відомством для відповідної процедури у відомстві;

(xiii) "переклад" означає переклад мовою або, у відповідних випадках, транслітерацію алфавітом або набором символів, що прийняті відомством;

(xiv) "процедура у відомстві" означає будь-яку процедуру діловодства за заявкою або патентом, що здійснюється відомством;

(xv) за винятком тих випадків, коли з контексту впливає інше, слова в однині включають слова у множині, і навпаки, а особисті займенники чоловічого роду включають особисті займенники жіночого роду;

(xvi) "Паризька конвенція" означає Паризьку конвенцію про охорону промислової власності, підписану 20 березня 1883 року, з урахуванням переглядів і внесених змін та доповнень;

(xvii) "Договір про патентну кооперацію" означає Договір про патентну кооперацію, підписаний 19 червня 1970 року, а також Інструкцію та Адміністративну інструкцію до цього Договору, з урахуванням переглядів і внесених змін та доповнень;

(xviii) "Договірна Сторона" означає будь-яку державу або міжурядову організацію, яка є учасницею цього Договору;

(xix) "застосовне законодавство" у разі, коли Договірною Стороною є держава, означає законодавство цієї держави, а в разі, коли Договірною Стороною є міжурядова організація - нормативні документи, на основі яких діє ця міжурядова організація;

(xx) "ратифікаційна грамота" розглядається як термін, що включає документи про прийняття або схвалення;

(xxi) "Організація" означає Всесвітню організацію інтелектуальної власності;

(xxii) "Міжнародне бюро" означає Міжнародне бюро Організації;

(xxiii) "Генеральний директор" означає Генерального директора Організації.

Стаття 2 Загальні принципи

(1) [Більш сприятливі вимоги] Договірна Сторона вільна пред'являти вимоги, які з точки зору заявників і власників є більш сприятливими, ніж вимоги, передбачені у цьому Договорі та Інструкції, за винятком статті 5.

(2) [Відсутність регулювання матеріальних норм патентного права] Ніщо у цьому Договорі або Інструкції не повинно розумітися як можливе обмеження права будь-якої Договірної Сторони встановлювати на свій розсуд вимоги застосовного матеріального права щодо патентів.

Стаття 3 Заявки та патенти, до яких застосовується Договір

(1) [Заявки] (а) Положення цього Договору й Інструкції застосовуються до національних і регіональних заявок на патенти на винаходи і на додаткові патенти, які подаються у відомство або для відомства Договірної Сторони і являють собою:

(i) види заявок, які можуть бути подані як міжнародні заявки відповідно до Договору про патентну кооперацію;

(ii) виділені заявки на патенти на винахід або на додаткові патенти, як зазначено у статті 4G(1) або (2) Паризької конвенції, з числа видів заявок, згаданих у підпункті (i).

(b) З урахуванням положень Договору про патентну кооперацію положення цього Договору та Інструкції застосовуються до міжнародних заявок на патенти на винаходи і на додаткові патенти відповідно до Договору про патентну кооперацію:

(i) відносно строків, що застосовуються у відомстві будь-якої Договірної Сторони згідно зі статтями 22 і 39(1) Договору про патентну кооперацію;

(ii) відносно будь-якої процедури, розпочатої у день або після дня, коли відповідно до статті 23 або 40 цього Договору може розпочатися обробка або розгляд міжнародної заявки.

(2) [Патенти] Положення цього Договору та Інструкції застосовуються до виданих національних та регіональних патентів на винаходи та до національних та регіональних додаткових патентів, які є чинними для будь-якої Договірної Сторони.

Стаття 4 Виняток в інтересах безпеки

Ніщо в цьому Договорі й Інструкції не обмежує право будь-якої Договірної Сторони здійснювати будь-яку дію, яку вона визнає за необхідну для забезпечення суттєвих інтересів безпеки.

Стаття 5 Дата подання

(1) [Елементи заявки] (а) Якщо інше не передбачено Інструкцією та з урахуванням положень пунктів (2) - (8), Договірна Сторона передбачає, що датою подання заявки є дата одержання її відомством усіх нижченаведених елементів, поданих на вибір заявника на папері або іншими засобами, які дозволяються відомством для цілей визначення дати подання:

(i) явне або імпліцитне зазначення того, що ці елементи розглядаються як заявка;
(ii) відомості, що дозволяють визначити особу заявника або дозволяють відомству зв'язатися із заявником;

(iii) частина, яка за зовнішніми ознаками є описом.

(b) Дня цілей встановлення дати подання Договірна Сторона може приймати креслення в якості елемента, згаданого у підпункті (a)(iii);

(c) Для цілей встановлення дати подання Договірна Сторона може в якості елемента, згаданого у підпункті (a)(ii), вимагати надання як відомостей, що дозволяють встановити особу заявника, так і відомостей, що дозволяють відомству зв'язатися із заявником, або вона може прийняти докази, що дозволяють встановити особу заявника або дозволяють відомству зв'язатися із заявником.

(2) [Мова] (а) Будь-яка Договірна Сторона може вимагати, щоб відомості, передбачені у пункті (1)(a)(i) і (ii), були подані мовою, прийнятою відомством.

(b) Частина, згадана в пункті (1)(a)(iii), для цілей визначення дати подання може бути подана будь-якою мовою.

(3) [Повідомлення] Якщо заявка не задовольняє одній або декільком вимогам, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) і (2), відомство якнайшвидше повідомляє про це заявника, надаючи йому можливість виконати будь-яку таку вимогу і надати зауваження протягом терміну, встановленого Інструкцією.

(4) [Подальше виконання вимог] (а) Якщо у первинній заявці не виконано одну або декілька вимог, що застосовуються Договірною Стороною згідно з пунктами (1) і (2), датою подання, з урахуванням положень підпункту (b) і пункту (6), є дата, на яку згодом будуть виконані всі вимоги, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) і (2).

(b) Договірна Сторона може передбачити, що у разі, якщо одна або декілька вимог, згаданих у підпункті (a), не виконані протягом установленого в Інструкції терміну, заявка вважається неподаною. Якщо заявка вважається неподаною, відомство повідомляє про це заявника, зазначаючи відповідні причини.

(5) [Повідомлення, що стосується відсутньої частини опису або креслення] Якщо при встановленні дати подання відомство виявляє, що в заявці відсутня частина опису або міститься посилання на креслення, відсутнє у заявці, відомство негайно повідомляє про це заявника.

(6) [Дата подання у разі подання частини опису або відсутнього креслення] (а) Якщо відсутня частина опису або відсутнє креслення подані у відомство протягом терміну, встановленого в Інструкції, ця частина опису або креслення включається до заявки, і з урахуванням положень підпунктів (b) і (c) датою подання є дата одержання відомством цієї частини опису або цього креслення, або дата, на яку виконані всі вимоги, що застосовуються Договірною Стороною згідно з пунктами (1) і (2), залежно від того, яка з них є пізнішою.

(b) Якщо відсутня частина опису або відсутнє креслення подані відповідно до підпункту (a) для виправлення їх відсутності у заявці, в якій на дату, коли один або декілька елементів, передбачених у пункті (1)(a), були вперше отримані відомством,

заявляється пріоритет попередньої заявки, датою подання, на прохання заявника, подане протягом терміну, встановленого в Інструкції, і з урахуванням вимог, визначених Інструкцією, є дата, на яку виконані всі вимоги, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) і (2).

(с) Якщо відсутня частина опису або відсутнє креслення, подані відповідно до підпункту (а), вилучені протягом терміну, встановленого Договірною Стороною, датою подання є дата, на яку виконані всі вимоги, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) і (2).

(7) [Заміна опису та креслень посиленням на раніше подану заявку] (а) З урахуванням положень, передбачених в Інструкції, для цілей встановлення дати подання заявки посилення на раніше подану заявку, зроблене при поданні заявки мовою, прийнятою відомством, замінює опис і будь-які креслення.

(б) У разі невиконання вимог, передбачених у підпункті (а), заявка може вважатися неподаною. Якщо заявка вважається неподаною, відомство повідомляє про це заявника, зазначаючи відповідні причини.

(8) [Винятки] Ніщо у цій статті не обмежує:

(і) право заявника відповідно до статті 4G(1) або (2) Паризької конвенції залишати в якості дати подання виділеної заявки, посилення на яку міститься у вищезгаданій статті, дату первинної заявки, посилення на яку міститься у вищезгаданій статті, і, у відповідних випадках, зберігати перевагу права пріоритету;

(ii) право Договірної Сторони застосовувати будь-які вимоги, необхідні для надання переваги дати подання первинної заявки будь-якому виду заявки, визначеному Інструкцією.

Стаття 6 Заявка

(1) [Форма або зміст заявки] Якщо інше не передбачено у цьому Договорі, жодна Договірна Сторона не може вимагати виконання будь-якої вимоги, що стосується форми або змісту заявки, що відрізняється або є додатковою до:

(і) вимог, що стосуються форми або змісту, передбачених щодо міжнародних заявок відповідно до Договору про патентну кооперацію;

(ii) вимог, що стосуються форми або змісту, виконання яких відповідно до Договору про патентну кооперацію може вимагатись відомством будь-якої держави-учасниці Договору про патентну кооперацію або відомством, що діє від імені цієї держави, після того, як почалася обробка або розгляд міжнародної заявки, як це передбачено у статті 23 або 40 згаданого Договору;

(iii) будь-яких інших вимог, встановлених Інструкцією.

(2) [Бланк заяви] (а) Договірна Сторона може вимагати, щоб зміст заявки, що відповідає змісту заяви про міжнародну заявку відповідно до Договору про патентну кооперацію, представлявся на бланку заяви, встановленому цією Договірною Стороною. Договірна Сторона може також вимагати, щоб будь-які інші елементи змісту, дозволені згідно з пунктом (1)(ii) або визначені Інструкцією відповідно до пункту (1)(iii), представлялись на цьому бланку заяви.

(б) Незважаючи на положення підпункту (а) і з урахуванням статті 8(1), Договірна Сторона допускає представлення змісту, передбаченого в підпункті (а), на бланку заяви, встановленому Інструкцією.

(3) [Переклад] Договірна Сторона може вимагати переклад будь-якої частини заявки, яка не подана мовою, прийнятою її відомством. Договірна Сторона може також вимагати переклад частин заявки, як це встановлено Інструкцією, складених мовою, прийнятою відомством, будь-якими іншими мовами, прийнятими цим відомством.

(4) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати зборів стосовно заявки. Договірна Сторона може застосувати положення Договору про патентну кооперацію, що стосуються сплати зборів за подання заявки.

(5) [Документ про пріоритет] Якщо заявляється пріоритет попередньої заявки, Договірна Сторона може вимагати, щоб копія попередньої заявки та переклад, якщо попередня заявка не складена мовою, прийнятою відомством, були подані відповідно до вимог, встановлених Інструкцією.

(6) [Докази] У процесі діловодства за заявкою будь-яка Договірна Сторона може вимагати, щоб у її відомство були представлені докази стосовно будь-якого питання, згаданого у пунктах (1) або (2) або у заяві про пріоритет, або будь-якого перекладу, передбаченого у пункті (3) або (5), лише у тому разі, якщо у цього відомства є розумні підстави сумніватися у достовірності матеріалів щодо цього питання або в точності цього перекладу.

(7) [Повідомлення] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (6), відомство повідомляє про це заявника, надаючи йому можливість виконати будь-яку таку вимогу і представити зауваження протягом терміну, встановленого Інструкцією.

(8) [Невиконання вимог] (a) У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (6), протягом терміну, встановленого Інструкцією, Договірна Сторона може з урахуванням положень підпункту (b) і статей 5 та 10 застосувати передбачену її законодавством санкцію.

(b) Якщо будь-яка вимога, що застосовується Договірною Стороною відповідно до пункту (1), (5) або (6) щодо заяви про пріоритет, не виконана протягом терміну, встановленого Інструкцією, заява про пріоритет з урахуванням положень статті 13 може вважатися неіснуючою. З урахуванням положень статті 5(7)(b) жодні інші санкції не можуть застосовуватися.

Стаття 7 Представництво

(1) [Представники] (a) Договірна Сторона може вимагати, щоб представник, призначений для цілей будь-якої процедури у відомстві:

(i) мав право на підставі застосовного законодавства вести справи у відомстві стосовно заявок і патентів;

(ii) зазначив адресу на території, визначеній Договірною Стороною, як свою адресу.

(b) З урахуванням положень підпункту (c) дія щодо будь-якої процедури у відомстві, здійснювана представником або стосовно представника, який додержується вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до підпункту (a), має силу дії, здійснюваної заявником, власником або іншою заінтересованою особою, яка призначила цього представника, або здійснювану стосовно таких осіб.

(c) Договірна Сторона може передбачати, що у випадку присяги чи урочистої заяви або анулювання доручення підпис представника не має сили підпису заявника, власника або іншої заінтересованої особи, що призначила цього представника.

(2) [Обов'язкове представництво] (a) Договірна Сторона може вимагати, щоб заявник, власник або інша заінтересована особа призначили представника для цілей здійснення будь-якої процедури у відомстві за винятком того, що правонаступник стосовно заявки, заявник, власник або інша заінтересована особа може самостійно діяти у відомстві у зв'язку з такими процедурами, як:

(i) подання заявки для цілей встановлення дати подання;

(ii) сплата збору;

(iii) будь-яка інша процедура, встановлена Інструкцією;

(iv) видача відомством розписки або повідомлення щодо будь-якої процедури, передбаченої у підпунктах (i) - (iii).

(b) Збір за утримання може сплачуватися будь-якою особою.

(3) [Призначення представника] Договірна Сторона допускає, щоб про призначення представника відомство повідомлялося у спосіб, визначений Інструкцією.

(4) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати виконання

формальних вимог, відмінних від передбачених у пунктах (1) - (3), щодо питань, які регулюються у цих пунктах, якщо інше не передбачено цим Договором або не встановлено Інструкцією.

(5) [Повідомлення] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (3), відомство повідомляє про це заявника, власника або іншу заінтересовану особу, надаючи можливість виконати будь-яку таку вимогу і представити зауваження протягом терміну, встановленого Інструкцією.

(6) [Невиконання вимог] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (3), протягом терміну, встановленого Інструкцією, Договірна Сторона може застосовувати передбачену її законодавством санкцію.

Стаття 8 Надсилання повідомлень; адреси

(1) [Форма і засоби передачі повідомлень] (a) Крім випадку встановлення дати подання заявки відповідно до статті 5(1), згідно зі статтею 6(1) в Інструкції, з урахуванням положень і підпунктів (b) - (d), визначаються вимоги, які Договірній Стороні дозволено застосовувати щодо форми та засобів передачі повідомлень.

(b) Жодна Договірна Сторона не зобов'язана приймати подані повідомлення в іншій формі, ніж на папері.

(c) Жодна Договірна Сторона не зобов'язана виключати представлення повідомлень на папері.

(d) Договірна Сторона допускає надання повідомлень на папері для цілей дотримання терміну для надання повідомлень.

(2) [Мова повідомлень] Якщо інше не передбачено цим Договором або Інструкцією, Договірна Сторона може вимагати, щоб повідомлення було подано мовою, прийнятою відомством.

(3) [Типові міжнародні бланки] Незважаючи на положення пункту (1)(a) і з урахуванням положень пункту (1)(b) та статті 6(2)(b), Договірна Сторона допускає представлення змісту повідомлення на бланку, який відповідає Типовому міжнародному бланку для такого повідомлення, передбаченому в Інструкції, якщо такий є.

(4) [Підписування повідомлень] (a) Якщо Договірна Сторона вимагає підпис для цілей будь-якого повідомлення, ця Договірна Сторона приймає будь-який підпис, що відповідає вимогам, встановленим Інструкцією.

(b) Жодна Договірна Сторона не може вимагати засвідчення, нотаріального завірення, завірення, легалізації або іншого посвідчення будь-якого підпису, направлено до її відомства, крім випадків квазісудового провадження або якщо це передбачено Інструкцією.

(c) З урахуванням положень підпункту (b) Договірна Сторона може вимагати, щоб у відомство були подані докази лише у тому разі, якщо воно має розумні підстави сумніватися у достовірності будь-якого підпису.

(5) [Зазначення у повідомленнях] Договірна Сторона може вимагати, щоб будь-яке повідомлення містило одне або декілька зазначень, встановлених Інструкцією.

(6) [Адреса для листування, адреса для юридичних послуг та інші адреси] З урахуванням будь-яких положень, встановлених Інструкцією, Договірна Сторона може вимагати від заявника, власника або іншої заінтересованої особи зазначення у будь-якому повідомленні:

(i) адреси для листування;

(ii) адреси для юридичних послуг;

(iii) будь-якої іншої адреси, передбаченої Інструкцією.

(7) [Повідомлення] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (6) щодо повідомлень,

відомство повідомляє про це заявника, власника або іншу заінтересовану особу, надаючи можливість виконати будь-яку таку вимогу і представити зауваження протягом терміну, встановленого Інструкцією.

(8) [Невиконання вимог] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною відповідно до пунктів (1) - (6), протягом терміну, встановленого Інструкцією, Договірна Сторона може, з урахуванням положень статей 5 та 10 і будь-яких винятків, визначених Інструкцією, застосовувати передбачену її законодавством санкцію.

Стаття 9 Повідомлення

(1) [Достатнє повідомлення] Будь-яке повідомлення відповідно до цього Договору або Інструкції, яке надсилається відомством на адресу для листування або адресу для юридичних послуг, наведені згідно зі статтею 8(6), або на будь-яку іншу адресу, передбачену Інструкцією для цілей цього положення, і яке відповідає положенням щодо такого повідомлення, являє собою достатнє повідомлення для цілей цього Договору та Інструкції.

(2) [Якщо відомості, що дозволяють установити зв'язок, не були подані] Ніщо у цьому Договорі та Інструкції не зобов'язує Договірну Сторону направляти повідомлення заявнику, власнику або іншій заінтересованій особі, якщо відомості, що дозволяють установити зв'язок з цим заявником, власником або іншою заінтересованою особою, не були подані у відомство.

(3) [Відсутність повідомлення] З урахуванням положень статті 10(1), якщо відомство не повідомляє заявника, власника або іншу заінтересовану особу про невиконання будь-якої вимоги відповідно до цього Договору або Інструкції, така відсутність повідомлення не звільняє заявника, власника або іншу заінтересовану особу від обов'язку виконати цю вимогу.

Стаття 10 Дійсність патенту; анулювання

(1) [Дійсність патенту, яка не порушується невиконанням деяких формальних вимог] Невиконання однієї або декількох формальних вимог, передбачених у статті 6(1), (2), (4) і (5) та статті 8(1) - (4), стосовно заявки не може бути підставою для повного або часткового анулювання або визнання недійсним патенту, за винятком тих випадків, коли невиконання формальної вимоги сталося внаслідок таємного умислу.

(2) [Можливість представити зауваження, внести зміни або виправлення у разі передбачуваного анулювання або визнання патенту недійсним] Патент не може бути цілком або частково анульований або визнаний недійсним без надання власнику можливості протягом розумного періоду часу представити зауваження у зв'язку з передбачуваним анулюванням або визнанням патенту недійсним та внести зміни і виправлення, якщо це допускається згідно із застосовним законодавством.

(3) [Відсутність зобов'язання щодо спеціальних процедур] Пункти 1 та 2 не створюють жодних зобов'язань із застосування судових процедур для захисту патентних прав, крім загальних правозастосовчих процедур.

Стаття 11 Послаблення щодо строків

(1) [Продовження строків] Договірна Сторона може передбачити продовження встановленого відомством терміну для вчинення дії у ході процедури у відомстві щодо заявки або патенту на період, визначений Інструкцією, якщо прохання про це подане у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією. Таке прохання, на вибір Договірної Сторони, подається:

- (i) до закінчення встановленого терміну; або
- (ii) після закінчення терміну, але протягом періоду, визначеного Інструкцією.

(2) [Продовження діловодства] У разі недотримання заявником або власником

установленого відомством Договірної Сторони терміну для вчинення дії в ході процедури у відомстві щодо заявки або патенту, якщо у цій Договірній Стороні не передбачається продовження терміну відповідно до пункту (1)(ii), вона передбачає продовження діловодства за заявкою або патентом і, якщо необхідно, відновлення прав заявника або власника щодо цієї заявки або патенту, якщо:

(i) прохання про це подано у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією;

(ii) прохання подано і всі вимоги, щодо яких застосовується термін для вчинення відповідної дії, виконані протягом періоду, визначеного Інструкцією.

(3) [Винятки] Від жодної Договірної Сторони не вимагається надання послаблення, передбаченого в пункті (1) або (2), стосовно винятків, визначених Інструкцією.

(4) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору щодо прохання відповідно до пункту (1) або (2).

(5) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати щодо послаблення, передбаченого у пункті (1) або (2), виконання інших вимог, ніж згадані у пунктах (1) - (4), якщо інше не передбачено цим Договором або не визначено Інструкцією.

(6) [Можливість надати зауваження у разі передбачуваної відмови] Прохання відповідно до пункту (1) або (2) не може бути відхилене без надання заявнику або власнику можливості протягом розумного періоду часу представити зауваження у зв'язку з передбачуваною відмовою.

Стаття 12 Відновлення прав після встановлення відомством факту вжиття належних заходів або ненавмисності

(1) [Прохання] Договірна Сторона передбачає, що у разі недотримання заявником або власником терміну для вчинення дії у ході процедури у відомстві, якщо це недотримання безпосередньо спричиняє втрату прав щодо заявки або патенту, відомство відновлює права заявника або власника щодо цієї заявки або патенту, якщо:

(i) прохання про це подано у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією;

(ii) прохання подано і всі вимоги, щодо яких застосовується термін для вчинення згаданої дії, виконані протягом терміну, встановленого Інструкцією;

(iii) у проханні наведені причини недотримання терміну; і

(iv) відомство вважає, що недотримання терміну відбулося незважаючи на вжиття належних за таких обставин заходів або, на вибір Договірної Сторони, що будь-яка затримка була ненавмисною.

(2) [Винятки] Від жодної Договірної Сторони не вимагається передбачати можливість відновлення прав відповідно до пункту (1) щодо винятків, визначених Інструкцією.

(3) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору щодо прохання відповідно до пункту(1).

(4) [Докази] Договірна Сторона може вимагати, щоб заява або інші докази на підтвердження причин, згаданих у пункті (1)(iii), були подані у відомство протягом терміну, визначеного відомством.

(5) [Можливість надати зауваження у разі передбачуваної відмови] Прохання відповідно до пункту (1) не може бути цілком або частково відхилене без надання можливості стороні, що його подала, протягом розумного періоду часу представити зауваження у зв'язку з передбачуваною відмовою.

Стаття 13 виправлення або доповнення заяви про пріоритет; відновлення права пріоритету

(1) [Виправлення або доповнення заяви про пріоритет] Якщо інше не передбачено в Інструкції, Договірна Сторона надає можливість виправлення або доповнення заяви про

пріоритет щодо заявки ("наступна заявка"), якщо:

(i) прохання про це подано у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією;

(ii) прохання подано протягом терміну, встановленого Інструкцією; і

(iii) дата подання наступної заявки є не пізнішою за дату закінчення строку пріоритету, що обчислюється від дати подання самої ранньої заявки, пріоритет якої заявляється.

(2) [Відстрочене подання наступної заявки] Беручи до уваги положення статті 15, Договірна Сторона передбачає, що у разі, якщо датою подання заявки ("наступної заявки"), в якій заявляється або міг би бути заявлений пріоритет попередньої заявки, є дата, яка є пізнішою за дату закінчення строку пріоритету, але знаходиться в межах терміну, встановленого Інструкцією, відомство відновлює право пріоритету, якщо:

(i) прохання про це подано у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією;

(ii) прохання подано протягом терміну, встановленого Інструкцією;

(iii) у проханні наведені причини недотримання строку пріоритету; та

(iv) відомство вважає, що неподання наступної заявки протягом строку пріоритету відбулося незважаючи на вжиття належних за таких обставин заходів або, на вибір Договірної Сторони, було ненавмисним.

(3) [Неподання копії попередньої заявки] Договірна Сторона передбачає, що якщо копія попередньої заявки, необхідна відповідно до статті 6(5), не подана у відомство протягом терміну, встановленого Інструкцією згідно зі статтею 6, відомство відновлює право пріоритету, якщо:

(i) прохання про це подано у відомство відповідно до вимог, встановлених Інструкцією; і

(ii) прохання подано протягом терміну, передбаченого в Інструкції для подання копії попередньої заявки відповідно до статті 6(5);

(iii) відомство з'ясує, що прохання про надання копії подане у відомство, до якого була подана попередня заявка, протягом терміну, встановленого Інструкцією.

(4) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору стосовно прохання відповідно до пунктів (1) - (3).

(5) [Докази] Договірна Сторона може вимагати надання у відомство протягом встановленого ним терміну будь-якої заяви або інших доказів на підтвердження причин, згаданих у пункті (2)(iii).

(6) [Можливість надати зауваження у разі передбачуваної відмови] Прохання відповідно до пунктів (1) - (3) не може бути цілком або частково відхилене без надання особі, що його подає, можливості протягом розумного періоду часу представити зауваження у зв'язку з передбачуваною відмовою.

Стаття 14 Інструкція

(1) [Зміст] (а) Інструкція, що додається до цього Договору, містить правила щодо:

(i) питань, щодо яких цей Договір чітко передбачає, що вони повинні "визначатися Інструкцією";

(ii) детальних положень, корисних для виконання положень цього Договору;

(iii) адміністративних вимог, питань або процедур.

(б) Інструкція також містить правила щодо формальних вимог, які Договірній Стороні дозволено застосовувати щодо прохань про:

(i) внесення запису про зміну імені або адреси;

(ii) внесення запису про зміну заявника або власника;

(iii) внесення запису про ліцензію або заставу;

(iv) виправлення помилки.

(с) Інструкція також передбачає прийняття Асамблеєю за сприяння Міжнародного

бюро Типових міжнародних бланків, а також бланку заяви для цілей статті 6(2)(b).

(2) [Внесення змін та доповнень до Інструкції] З урахуванням положень пункту (3) внесення будь-якої зміни або доповнення до Інструкції вимагає більшості у три чверті голосів.

(3) [Вимога одностайності] (a) Інструкція може визначати положення Інструкції, зміни та доповнення, до яких можуть бути внесені тільки одностайним рішенням.

(b) Внесення будь-якої зміни або доповнення до Інструкції, що призводить до додавання положень до Інструкції або вилучення положень з неї відповідно до підпункту (a), вимагає одностайного рішення.

(c) При визначенні того, чи досягнута одностайність, до уваги беруться лише голоси тих, хто брав участь у голосуванні. Голоси осіб, що утримались, не враховуються.

(4) [Розбіжності між Договором та Інструкцією] У разі розбіжностей між положеннями цього Договору та положеннями Інструкції застосовуються положення Договору.

Стаття 15 Зв'язок із Паризькою конвенцією

(1) [Зобов'язання дотримуватися Паризької конвенції] Кожна Договірна Сторона дотримується положень Паризької конвенції щодо патентів.

(2) [Зобов'язання і права відповідно до Паризької конвенції] (a) Ніщо у цьому Договорі не скасовує зобов'язань, які Договірні Сторони мають по відношенню одна до одної згідно з Паризькою конвенцією.

(b) Ніщо у цьому Договорі не применшує прав, якими заявники і власники користуються відповідно до Паризької конвенції.

Стаття 16 Дія переглядів, змін та доповнень до Договору про патентну кооперацію

(1) [Застосовність переглядів і змін та доповнень до Договору про патентну кооперацію] З урахуванням положень пункту (2) будь-який перегляд або внесення змін та доповнень до Договору про патентну кооперацію, здійснені після 2 червня 2000 року, які узгоджуються зі статтями цього Договору, застосовуються для цілей цього Договору та Інструкції за умови, що Асамблея у кожному окремому випадку приймає відповідне рішення більшістю в три чверті голосів.

(2) [Незастосування перехідних положень Договору про патентну кооперацію] Будь-яке положення Договору про патентну кооперацію, в силу якого переглянута положення цього Договору або таке, до якого внесені зміни або доповнення, не застосовується щодо держави - учасниці Договору про патентну кооперацію або щодо відомства такої держави або відомства, яке діє від імені такої держави, протягом такого часу, коли це положення суперечить застосовному цією державою або відомством законодавству, не застосовується для цілей цього Договору або Інструкції.

Стаття 17 Асамблея

(1) [Склад] (a) Договірні Сторони утворюють Асамблею.

(b) Кожна Договірна Сторона представлена в Асамблеї одним делегатом, який може мати заступників, радників і експертів. Кожний делегат може представляти тільки одну Договірну Сторону.

(2) [Функції] Асамблея:

(i) розглядає питання, що стосуються підтримання та розвитку цього Договору, а також його застосування;

(ii) за сприянням Міжнародного бюро розробляє Типові міжнародні бланки та бланк заяви, передбачені статтею 14(1)(c):

(iii) вносить зміни та доповнення до Інструкції;

(iv) визначає умови щодо дати застосування кожного Типового міжнародного бланка

та бланка заяви, передбачених у підпункті (ii), і щодо кожної зміни або доповнення, передбачених у підпункті (iii);

(v) вирішує відповідно до статті 16(1), чи є будь-який перегляд або внесені зміни та доповнення до Договору про патентну кооперацію застосовними для цілей цього Договору та Інструкції;

(vi) виконує інші функції, що впливають з цього Договору.

(3) [Кворум] (a) Половина членів Асамблеї, що є державами, складає кворум.

(b) Незважаючи на положення підпункту (a), якщо на будь-якій сесії число представлених на ній членів Асамблеї, що є державами, складає менше половини, але дорівнює або перевищує одну третину членів Асамблеї, що є державами, Асамблея може приймати рішення. Проте всі рішення Асамблеї, за винятком вирішень, що стосуються її власної процедури, стають обов'язковими тільки при виконанні нижченаведених умов. Міжнародне бюро направляє зазначені рішення членам Асамблеї, що є державами і не були на ній представлені, та пропонує їм письмово повідомити у тримісячний термін, починаючи від дати направлення рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються від голосування. Якщо після закінчення цього терміну число таких членів, що у такий спосіб проголосували або утрималися від голосування, досягне тієї кількості членів, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що при цьому зберігається необхідна більшість.

(4) [Прийняття рішень на Асамблеї] (a) Асамблея намагається приймати свої рішення шляхом консенсусу.

(b) У разі неможливості ухвалення рішення шляхом консенсусу, рішення з обговорюваного питання приймається голосуванням. У цьому разі:

(i) кожна Договірна Сторона, що є державою, має один голос і голосує лише від свого імені; та

(ii) будь-яка Договірна Сторона, що є міжурядовою організацією, може брати участь у голосуванні від імені своїх держав-членів; при цьому число голосів повинно дорівнювати кількості держав, які входять до міжурядової організації і є учасниками цього Договору. Жодна така міжурядова організація не бере участі у голосуванні, якщо будь-яка з її держав-членів користується своїм правом на участь у голосуванні і навпаки. Крім того, жодна така міжурядова організація не бере участі у голосуванні, якщо будь-яка з її держав-членів, що є учасницею цього Договору, є державою-членом іншої такої міжурядової організації і ця інша міжурядова організація бере участь у голосуванні.

(5) [Більшість] (a) З урахуванням положень статей 14(2) і (3), 16(1), а також 19(3), Асамблея приймає свої рішення більшістю у дві третини голосів.

(b) При визначенні того, чи досягнута необхідна більшість, до уваги беруться тільки голоси тих, хто брав участь у голосуванні. Голоси осіб, що утримались, не враховуються.

(6) [Сесії] Асамблея збирається на чергову сесію один раз на два роки за скликанням Генерального директора.

(7) [Правила процедури] Асамблея приймає свої власні правила процедури, у тому числі правила скликання надзвичайних сесій.

Стаття 18 Міжнародне бюро

(1) [Адміністративні функції] (a) Міжнародне бюро здійснює адміністративні функції, що стосуються цього Договору.

(b) Зокрема, Міжнародне бюро готує засідання і виконує функції Секретаріату Асамблеї і таких комітетів експертів і робочих груп, що можуть бути засновані Асамблеєю.

(2) [Інші засідання крім сесій Асамблеї] Генеральний директор скликає засідання будь-якого комітету і робочої групи, заснованих Асамблеєю.

(3) [Роль Міжнародного бюро на Асамблеї та інших засіданнях] (a) Генеральний директор і призначені Генеральним директором особи беруть участь у всіх засіданнях

Асамблеї, комітетів і робочих груп, заснованих Асамблеєю, без права голосу.

(b) Генеральний директор або призначений Генеральним директором штатний співробітник є ex officio секретарем Асамблеї, а також комітетів і робочих груп, згаданих у підпункті (a).

(4) [Конференції] (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї здійснює підготовчу роботу до будь-якої конференції з перегляду.

(b) Міжнародне бюро може консультиватися з державами - членами Організації, міжурядовими, а також міжнародними і національними неурядовими організаціями з питань, що стосуються згаданої підготовчої роботи.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь в обговореннях на конференціях з перегляду без права голосу.

(5) [Інші функції] Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього функції, пов'язані з цим Договором.

Стаття 19 Перегляди

(1) [Перегляд Договору] З урахуванням положень пункту (2) цей Договір може бути переглянутий конференцією Договірних Сторін. Рішення про скликання будь-якої конференції з перегляду приймається Асамблеєю.

(2) [Перегляд або внесення змін та доповнень до деяких положень Договору] Зміни та Доповнення до статті 17(2) і (6) можуть бути внесені або конференцією з перегляду, або Асамблеєю відповідно до положень пункту (3).

(3) [Зміни та доповнення до деяких положень Договору, які приймаються Асамблеєю] (a) Пропозиції про внесення Асамблеєю змін та доповнень до статті 17(2) і (6) можуть бути висунуті будь-якою Договірною Стороною або Генеральним директором. Генеральний директор розсилає такі пропозиції Договірним Сторонам щонайменше за шість місяців до їх розгляду Асамблеєю.

(b) Для прийняття будь-якої зміни або доповнення до положень, згаданих у підпункті (a), необхідна більшість у три чверті голосів

(c) Будь-які зміни або доповнення до положень, згаданих у підпункті (a), набувають чинності через один місяць після того, як письмові повідомлення про їх прийняття, здійснені згідно з конституційною процедурою кожної відповідної Договірної Сторони, отримані Генеральним директором від трьох чвертей Договірних Сторін, які були членами Асамблеї на момент прийняття нею відповідної зміни або доповнення. Будь-які зміни та доповнення до зазначених положень, прийняті у такий спосіб, є обов'язковими для всіх Договірних Сторін, які є учасницями Договору на момент набуття чинності зміною або доповненням, або які стають Договірними Сторонами пізніше.

Стаття 20 Участь у Договорі

(1) [Держави] Будь-яка держава, яка є учасницею Паризької конвенції або членом Організації і стосовно якої патенти можуть бути отримані або через відомство цієї держави, або через відомство іншої Договірної Сторони, може стати учасницею цього Договору.

(2) [Міжурядові організації] Будь-яка міжурядова організація може стати учасницею цього Договору, якщо принаймні одна держава-член цієї міжурядової організації є учасницею Паризької конвенції або членом Організації і якщо ця міжурядова організація заявляє, що відповідно з її внутрішніми процедурами вона належним чином уповноважена стати учасницею цього Договору та заявляє, що:

(i) вона компетентна видавати патенти, чинні у її державах-членах; або

(ii) вона має компетенцію стосовно питань, які регулюються цим Договором, має відповідне власне законодавство, обов'язкове для всіх її держав-членів щодо цих питань, має або уповноважила регіональне відомство для цілей видачі патентів, що є чинними на її території згідно з цим законодавством.

З урахуванням пункту (3) будь-яка така заява робиться під час здачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

(3) [Регіональні патентні організації] Європейська патентна організація, Євразійська патентна організація і Африканська організація промислової власності, зробивши заяву, передбачену в пункті (2)(i) або (ii), на Дипломатичній конференції, що прийняла цей Договір, можуть стати учасниками цього Договору як міжурядові організації, якщо під час здачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про приєднання така організація заявить, що відповідно до її внутрішніх процедур вона належним чином уповноважена стати учасницею цього Договору.

(4) [Ратифікація або приєднання] Будь-яка держава або міжурядова організація, що задовольняють вимогам пунктів (1), (2) або (3), можуть здати на зберігання.

(i) ратифікаційну грамоту в разі підписання цією державою або організацією цього Договору; або

(ii) документ про приєднання у разі, якщо така держава або міжурядова організація не підписали цей Договір.

Стаття 21 Набуття чинності Договором; дати набуття чинності ратифікаціями і приєднаннями

(1) [Набуття чинності цим Договором] Цей Договір набуває чинності через три місяці після того, як десять держав здали на зберігання Генеральному директору свої ратифікаційні грамоти або документи про приєднання.

(2) [Дати набуття чинності ратифікаціями та приєднаннями] Цей Договір стає обов'язковим для:

(i) десяти держав, згаданих у пункті (1), з дати набуття ним чинності;

(ii) будь-якої іншої держави по закінченні трьох місяців після дня, коли вона здала на зберігання Генеральному директору свою ратифікаційну грамоту або документ про приєднання, або з будь-якої пізнішої дати, зазначеної у цьому документі, але не пізніше ніж через шість місяців після дати такої здачі на зберігання;

(iii) кожної з таких організацій, як Європейська патентна організація, Євразійська патентна організація та Африканська регіональна організація промислової власності, по закінченні трьох місяців після дати здачі на зберігання її ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, або з будь-якої пізнішої дати, зазначеної у цьому документі, але не пізніше ніж через шість місяців після дати такої здачі на зберігання, якщо такий документ зданий на зберігання після набуття чинності цим Договором відповідно до пункту (1), або через три місяці після набуття чинності цим Договором, якщо такий документ зданий на зберігання до набуття чинності цим Договором;

(iv) будь-якої іншої міжурядової організації, яка має право стати учасницею цього Договору, через три місяці після дати здачі нею на зберігання її ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, або з будь-якої пізнішої дати, зазначеної у цьому документі, але не пізніше ніж через шість місяців після дати такої здачі на зберігання.

Стаття 22 Застосування Договору до існуючих заявок і патентів

(1) [Принцип] (а) З урахуванням пункту (2) Договірна Сторона застосовує положення цього Договору та Інструкції, за винятком статті 5 і статті 6(1) і (2) та відповідних положень Інструкції, до заявок, які знаходяться на розгляді на дату, коли для цієї Договірної Сторони стає обов'язковим цей Договір відповідно до статті 21, і до патентів, що є дійсними на цю дату.

(2) [Процедури] Жодна Договірна Сторона не зобов'язана застосовувати положення цього Договору та Інструкції до будь-якої процедури в діловодстві за заявками і патентами, згаданими у пункті (1), якщо така процедура почалась до дати, на яку для цієї Договірної Сторони цей Договір стає обов'язковим відповідно до статті 21.

Стаття 23 Застереження

(1) [Застереження] Будь-яка держава або міжурядова організація шляхом застереження може заявити, що положення статті 6(1) не застосовуються до будь-якої вимоги щодо єдності винаходу, яка застосовується до міжнародної заявки відповідно до Договору про патентну кооперацію.

(2) [Спосіб подання застереження] Будь-яке застереження відповідно до пункту (1) робиться в заяві, що додається до ратифікаційної грамоти або документа про приєднання до цього Договору відповідної держави або міжурядової організації, що робить застереження.

(3) [Відкликання] Будь-яке застереження, зроблене відповідно до пункту (1), може бути відкликано в будь-який час.

(4) [Заборона робити інші застереження] За винятком випадку, передбаченого в пункті (1), жодні інші застереження до цього Договору не допускаються.

Стаття 24 Денонсація Договору

(1) [Повідомлення] Будь-яка Договірна Сторона може денонсувати цей Договір шляхом повідомлення, направленою Генеральному директору.

(2) [Дата набуття чинності] Будь-яка денонсація набуває чинності через один рік після дати одержання повідомлення Генеральним директором або з будь-якої пізнішої дати, зазначеної у повідомленні. Денонсація не впливає на застосування цього Договору щодо будь-якої заявки, що знаходиться на розгляді, або будь-якого патенту, що є чинним відносно Договірної Сторони, яка денонсує Договір, на момент набуття чинності денонсацією.

Стаття 25 Мови Договору

(1) [Автентичні тексти] Цей Договір підписується в одному примірнику англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами, причому всі тексти є рівно автентичними.

(2) [Офіційні тексти] Офіційний текст будь-якою мовою, крім згаданих у пункті (1), затверджується Генеральним директором після консультацій із заінтересованими сторонами. Для цілей цього пункту заінтересована сторона означає будь-яку державу, яка є учасницею Договору або має право стати його учасницею відповідно до статті 20(1), офіційна мова або одна з офіційних мов якої є мовою, про яку йдеться, а також Європейську патентну організацію, Євразійську патентну організацію, Африканську регіональну організацію промислової власності та будь-яку іншу міжурядову організацію, що є учасницею Договору або може стати його учасницею, якщо одна з її офіційних мов є мовою, про яку йдеться.

(3) [Переважна сила автентичних текстів] У разі розбіжностей щодо тлумачення на основі автентичних та офіційних текстів автентичні тексти мають переважну силу.

Стаття 26 Підписання Договору

Цей Договір відкритий для підписання будь-якою державою, що має право стати його учасницею відповідно до статті 20(1), а також Європейською патентною організацією, Євразійською патентною організацією та Африканською регіональною організацією промислової власності у штаб-квартирі Організації протягом одного року після його прийняття.

Стаття 27 Депозитарій; реєстрація

(1) [Депозитарій] Генеральний директор є депозитарієм цього Договору.

(2) [Реєстрація] Генеральний директор реєструє цей Договір у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

ІНСТРУКЦІЯ

Правило 1 Скорочені назви

(1) ["Договр)": "Стаття"] (а) У цій Інструкції слово "Договір" означає Договір про патентне право.

(b) У цій Інструкції слово "стаття" є посиланням на визначену статтю Договору.

(2) [Скорочені назви, визначення яких містяться в Договорі] Скорочені назви, визначені у статті 1 для цілей Договору, мають те ж саме значення і для цілей цієї Інструкції.

Правило 2 Детальні положення щодо дати подання заявки згідно зі статтею 5

(1) [Строки згідно зі статтями 5(3) та (4)(b)] З урахуванням положень пункту (2) строки, згадані у статтях 5(3) і (4)(b), становлять не менше двох місяців від дати повідомлення, згаданого у статті 5(3).

(2) [Винятки щодо строків згідно зі статтею 5(4)(b)] Якщо повідомлення відповідно до статті 5(3) не зроблено через те, що не подані відомості, які дозволяють відомству зв'язатися із заявником, то термін, згаданий у статті 5(4)(b), становить не менше двох місяців від дати, коли відомство вперше одержало один або декілька елементів, згаданих у статті 5(1)(a).

(3) [Термін відповідно до статті 5(6)(a) і (b)] Термін, згаданий у статті 5(6)(a) і (b), становить:

(i) якщо повідомлення зроблено відповідно до статті 5(5) - не менше двох місяців від дати повідомлення;

(ii) якщо повідомлення не зроблено - не менше двох місяців від дати, коли відомство вперше одержало один або декілька елементів, згаданих у статті 5(1)(a).

(4) [Вимоги відповідно до статті 5(6)(b)] Будь-яка Договірна Сторона з урахуванням правила 4(3) може вимагати, щоб для встановлення дати подання згідно зі статтею 5(6)(b):

(i) копія попередньої заявки була подана протягом терміну, що застосовується відповідно до пункту (3);

(ii) копія попередньої заявки і дата подання попередньої заявки, завірені як правильні відомством, до якого була подана попередня заявка, були представлені на прохання відомства протягом терміну, що становить не менше чотирьох місяців від дати цього прохання, або терміну, що застосовується відповідно до правила 4(1), залежно від того, який з них закінчується раніше;

(iii) якщо попередня заявка складена іншою мовою, ніж прийнята відомством, переклад попередньої заявки був поданий протягом терміну, що застосовується відповідно до пункту (3);

(iv) відсутня частина опису або відсутнє креслення містились у повному обсязі у попередній заявці;

(v) на дату, коли відомство вперше одержало один або декілька елементів, згаданих у статті 5(1)(a), заявка містила зазначення того, що зміст попередньої заявки був включений до заявки шляхом посилання;

(vi) протягом терміну, що застосовується відповідно до пункту (3), були надані відомості щодо того, чи міститься у попередній заявці або у перекладі, згаданому в підпункті (iii), відсутня частина опису або відсутнє креслення.

(5) [Вимоги згідно зі статтею 5(7)(a)] (а) У посиланні на раніше подану заявку, згадану в статті 5(7)(a), зазначається, що для цілей встановлення дати подання опису заявки і будь-які креслення замінені посиланням на раніше подану заявку. У посиланні також зазначається номер цієї заявки і відомство, до якого ця заявка була подана. Договірна Сторона може вимагати, щоб у посиланні також зазначалася дата подання раніше поданої заявки.

(b) З урахуванням правила 4(3) Договірна Сторона може вимагати, щоб:

(i) копія раніше поданої заявки і, якщо раніше подана заявка викладена іншою

мовою, ніж прийняті відомством, переклад цієї раніше поданої заявки був наданий у відомство протягом терміну, що становить не менше двох місяців від дати, коли відомство одержало заявку, що містить посилання, згадане в статті 5(7)(a);

(ii) завірена копія раніше поданої заявки була надана у відомство протягом терміну, що становить не менше чотирьох місяців від дати одержання заявки, що містить посилання, згадане у статті 5(7)(a).

(c) Договірна Сторона може вимагати, щоб посилання, згадане у статті 5(7)(a), було посиланням на раніше подану заявку, представлену заявником, його правопередником або правонаступником.

(6) [Винятки відповідно до статті 5(8) (ii)] Видами заявок, згаданих у статті 5(8)(ii), є:

- (i) виділені заявки;
- (ii) заявки щодо продовження або часткового продовження попередньої заявки;
- (iii) заявки, подані новими заявниками, які, як встановлено, мають право на винахід, що міститься у попередній заявці.

Правило 3 Детальні положення щодо заявки згідно зі статтею 6(1), (2) і (3)

(1) [Додаткові вимоги згідно зі статтею 6(1)(iii)] (a) Договірна Сторона може вимагати, щоб заявник, який бажає, щоб заявка розглядалася як виділена заявка відповідно до правила 2(6)(i), зазначив:

- (i) що він бажає, щоб заявка розглядалася в якості такої;
- (ii) номер і дату подання заявки, з якої заявка виділена.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб заявник, який бажає, щоб заявка розглядалася як заявка відповідно до правила 2(6)(iii), зазначив:

- (i) що він бажає, щоб заявка розглядалася в якості такої;
- (ii) номер і дату подання попередньої заявки.

(2) [Бланк заяви згідно зі статтею 6(2)(b)] Договірна Сторона допускає представлення змісту, згаданого у статті 6(2)(a):

(i) на бланку заяви, якщо цей бланк заяви відповідає бланку заяви згідно з Договором про патентну кооперацію з будь-якими змінами відповідно до правила 20(2);

(ii) на бланку заяви згідно з Договором про патентну кооперацію, якщо до цього бланка заяви додається інформація про те, що заявник бажає, щоб заявка розглядалася як національна або регіональна заявка. У цьому разі вважається, що бланк заяви включає зміни, згадані в підпункті (i);

(iii) на бланку заяви згідно з Договором про патентну кооперацію, що містить інформацію про те, що заявник бажає, щоб заявка розглядалася як національна або регіональна заявка, якщо такий бланк заяви наявний згідно з Договором про патентну кооперацію.

(3) [Вимога відповідно до статті 6(3)] Відповідно до статті 6(3) Договірна Сторона може вимагати переклад назв, формули і реферату заявки, складеної мовою, прийнятою відомством, будь-якою іншою мовою, прийнятою відомством.

Правило 4 Наявність попередньої заявки згідно зі статтею 6(5) і правилом 2(4) або раніше поданої заявки згідно з правилом 2(5)(b)

(1) [Копія попередньої заявки згідно зі статтею 6(5)] З урахуванням положень пункту (3) Договірна Сторона може вимагати, щоб копія попередньої заявки, згадана у статті 6(5), була подана у відомство протягом терміну, що становить не менше 16 місяців з дати подання цієї попередньої заявки або, за наявності декількох таких попередніх заявок, - з самої ранньої дати подання цих попередніх заявок.

(2) [Засвідчення] З урахуванням положень пункту (3) Договірна Сторона може вимагати, щоб дійсність згаданої у пункті (1) копії, а також точність дати подання попередньої заявки були засвідчені відомством, до якого була подана попередня заявка.

(3) [Наявність попередньої заявки або раніше поданої заявки] Жодна Договірна Сторона не вимагає надання копії або засвідченої копії попередньої заявки або засвідчення точності дати, як це згадано у пунктах (1) і (2) і правилі 2(4), або копії чи засвідченої копії раніше поданої заявки, як це згадано у правилі 2(5)(b), якщо попередня заявка або раніше подана заявка була подана у відомство або доступна для цього відомства з цифрової бібліотеки, яка допускається цим відомством з цією метою.

(4) [Переклад] У разі, якщо попередня заявка подана іншою мовою, ніж прийнята відомством, і дійсність заяви про пріоритет стосується встановлення патентоспроможності винаходу, що розглядається, Договірна Сторона може вимагати, щоб переклад попередньої заявки, згаданої у пункті (1), був наданий заявником на прохання відомства або іншого компетентного органу протягом терміну, який становить не менше двох місяців від дати такого прохання і є не меншим за термін, за наявності такого, що застосовується згідно з цим пунктом.

Правило 5 Докази відповідно до статей 6(6) і 8(4)(с) та правил 7(4), 15(4), 16(6), 11(6) і 18(4)

У разі, якщо відповідно до статті 6(6) або 8(4)(с) або правила 7(4), 15(4), 16(6), 17(6) або 18(4) відомство повідомляє заявника, власника або іншу особу про те, що необхідно надати докази, у повідомленні зазначається причина, на підставі якої відомство має сумніви щодо достовірності матеріалу, відомостей або підпису або щодо точності перекладу, залежно від випадку.

Правило 6 Термін щодо заявки відповідно до статті 6(7) і (8)

(1) [Термін відповідно до статті 6(7) і (8)] З урахуванням положень пунктів (2) і (3) термін, згаданий у статті 6(7) і (8), становить не менше двох місяців від дати повідомлення, згаданого у статті 6(7).

(2) [Виняток щодо терміну згідно зі статтею 6(8)] З урахуванням положень пункту (3) у разі, якщо повідомлення відповідно до статті 6(7) не зроблено через те, що не надані відомості, які дозволяють відомству зв'язатись із заявником, термін, згаданий у статті 6(8), становить не менше трьох місяців з дати, коли відомство вперше одержало один або декілька елементів, згаданих у статті 5(1)(а).

(3) [Термін згідно зі статтею 6(7) і (8) у зв'язку зі сплатою збору за подання заявки відповідно до Договору про патентну кооперацію] Якщо не сплачені будь-які збори у зв'язку з поданням заявки, сплата яких вимагається згідно зі статтею 6(4), Договірна Сторона може відповідно до статті 6(7) і (8) застосовувати такі ж терміни для сплати, включаючи пізню сплату, що застосовуються відповідно до Договору про патентну кооперацію у зв'язку зі сплатою основного збору як компоненту міжнародного збору.

Правило 7 Детальні положення щодо представництва відповідно до статті 7

(1) [Інші процедури згідно зі статтею 7(2)(а)(iii)] Інші процедури, згадані у статті 7(2)(а)(iii), стосовно яких Договірна Сторона не може вимагати призначення представника, включають:

(i) надання копії попередньої заявки згідно з правилом 2(4);

(iii) надання копії раніше поданої заявки згідно з правилом 2(5)(b).

(2) [Призначення представника згідно зі статтею 7(3)] (а) Договірна Сторона допускає, щоб відомості про призначення представника були подані у відомство:

(i) в окремому повідомленні (далі "доручення"), підписаному заявником, власником або іншою заінтересованою особою, в якому зазначається ім'я та адреса представника; або, на вибір заявника,

(ii) на згаданому у статті 6(2) бланку заяви, підписаному заявником.

(b) Одного доручення достатньо, навіть якщо воно стосується декількох заявок або патентів однієї і тієї самої особи або однієї чи декількох заявок та одного чи декількох

патентів однієї і тієї самої особи, за умови, що всі згадані заявки і патенти зазначені в одному дорученні. Одного доручення також достатньо, навіть якщо воно, з урахуванням будь-якого винятку, зазначеного особою, що надає це доручення, стосується всіх існуючих і майбутніх заявок або патентів цієї особи. У разі, якщо це одне доручення подається на папері або у будь-який інший дозволений відомством спосіб, відомство може вимагати, щоб для кожної заявки і патенту, яких стосується доручення, була подана його окрема копія.

(3) [Переклад доручення] У разі, якщо доручення подане іншою мовою, ніж прийнята відомством, Договірна Сторона може вимагати, щоб до нього додався переклад.

(4) [Докази] Договірна Сторона може вимагати надання у відомство доказів лише у тому разі, якщо відомство має розумні підстави сумніватися у достовірності будь-яких відомостей, що містяться у будь-якому повідомленні, згаданому в пункті (2)(а).

(5) [Термін відповідно до статті 7(5) і (6)] З урахуванням положень пункту (6) термін, згаданий у статті 7(5) і (6), становить не менше двох місяців від дати повідомлення згідно зі статтею 7(5).

(6) [Виняток щодо терміну відповідно до статті 7(6)] Якщо повідомлення, згадане у статті 7(5), не зроблено через те, що не подані відомості, що дозволяють відомству зв'язатися із заявником, власником або іншою заінтересованою особою, термін, згаданий у статті 7(6), становить не менше трьох місяців від дня, коли була розпочата процедура, згадана у статті 7(5).

Правило 8 Подання повідомлень відповідно до статті 8(1)

(1) [Повідомлення, подані на папері] (а) Після 2 червня 2005 року будь-яка Договірна Сторона з урахуванням положень статей 5(1) і 8(1)(d) може виключити подання повідомлень на папері або може продовжити дозвіл на подання повідомлень на папері. До цієї дати будь-яка Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень на папері.

(b) З урахуванням положень статті 8(3) та підпункту (c) Договірна Сторона може встановлювати вимоги щодо форми повідомлень, що подаються на папері.

(c) Якщо Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень на папері, її відомство дозволяє подання повідомлень на папері згідно з вимогами Договору про патентну кооперацію щодо форми повідомлень, що подаються на папері.

(d) Незважаючи на положення підпункту (a), якщо отримання або обробка повідомлення, поданого на папері, в силу його характеру або розміру, вбачається недоцільною, Договірна Сторона може вимагати надання цього повідомлення в іншій формі або іншими засобами передачі.

(2) [Повідомлення, подані в електронній формі або електронними засобами зв'язку] (а) Якщо Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень в її відомство визначеною мовою в електронній формі або електронними засобами зв'язку, включаючи подання повідомлень за допомогою телеграфу, телетайпу, телефаксу або інших аналогічних засобів, та існують вимоги, що застосовуються до цієї Договірної Сторони згідно з Договором про патентну кооперацію стосовно повідомлень, поданих в електронній формі або електронними засобами зв'язку цією мовою, відомство дозволяє подання повідомлень в електронній формі або електронними засобами зв'язку зазначеною мовою згідно з цими вимогами.

(b) Договірна Сторона, яка дозволяє подання повідомлень у її відомство в електронній формі або електронними засобами зв'язку, повідомляє Міжнародне бюро про вимоги згідно з її застосовним законодавством, що стосуються такого подання. Будь-яке таке повідомлення публікується Міжнародним бюро мовою, якою таке повідомлення зроблено, і мовами, якими затверджені автентичні та офіційні тексти Договору відповідно до статті 25.

(c) Якщо згідно з положеннями підпункту (a) Договірна Сторона дозволяє подання

повідомлень за допомогою телеграфу, телетайпу, телефаксу або інших аналогічних засобів передачі, вона може вимагати, щоб оригінал будь-якого документа, переданого такими засобами, у супроводі листа, що ідентифікує таку попередню передачу, був поданий на папері у відомство протягом терміну, який становить не менше одного місяця від дати передачі.

(3) [Копії повідомлень, поданих на папері, що представляються в електронній формі або електронними засобами зв'язку] (а) Якщо Договірна Сторона дозволяє подання в електронній формі або електронними засобами зв'язку копії повідомлення, поданого на папері мовою, прийнятою відомством, та існують вимоги, що застосовуються до цієї Договірної Сторони згідно з Договором про патентну кооперацію щодо представлення таких копій повідомлень, відомство дозволяє подання копій повідомлень в електронній формі або електронними засобами зв'язку згідно з цими вимогами.

(b) Пункт (2)(b) застосовується *mutatis mutandis* до представлених в електронній формі або електронними засобами зв'язку копій повідомлень, поданих на папері.

Правило 9 Детальні положення щодо підпису згідно зі статтею 8(4)

(1) [Відомості, що супроводжують підпис] Договірна Сторона може вимагати, щоб підпис фізичної особи, яка його поставила, супроводжувався:

(i) літерним зазначенням прізвища, імені та по батькові особи, або, на вибір цієї особи, імені або імен, звичайно використовуваних зазначеною особою;

(ii) зазначенням посади, в рамках якої ця особа поставила підпис, якщо назва такої посади не є очевидною з тексту повідомлення.

(2) [Дата підпису] Договірна Сторона може вимагати, щоб підпис супроводжувався зазначенням дати, коли він поставлений. Якщо таке зазначення вимагається, але не представлено, датою поставлення підпису вважається дата отримання відомством повідомлення з підписом, або, якщо це дозволяє Договірна Сторона, більш рання дата, ніж дата такого повідомлення.

(3) [Підпис повідомлення, що подається на папері] Якщо повідомлення, адресоване відомству Договірної Сторони, подано на папері і вимагається підпис, ця Договірна Сторона:

(i) з урахуванням підпункту (iii) приймає власноручний підпис;

(ii) замість власноручного підпису може дозволяти використання інших форм підпису, таких як відтиск або штемпель з підписом, або використання печатки або маркірування зі штриховим кодом;

(iii) може вимагати використання печатки замість власноручного підпису, якщо фізична особа, яка підписує повідомлення, є громадянином Договірної Сторони і має адресу на її території, або якщо юридична особа, від імені якої підписується повідомлення, заснована згідно з її законодавством і має місце проживання або реально діюче промислове або торговельне підприємство на її території.

(4) [Підпис на повідомленнях, поданих в електронній формі або електронними засобами зв'язку, із графічним зображенням] Якщо Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень в електронній формі або електронними засобами зв'язку, вона вважає таке повідомлення підписаним, якщо на цьому повідомленні, отриманому відомством цієї Договірної Сторони, є графічне зображення підпису, прийняттого для цієї Договірної Сторони згідно з пунктом (3).

(5) [Підпис на повідомленнях, поданих в електронній формі, без графічного зображення підпису] (а) Якщо Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень в електронній формі і графічне зображення підпису, прийняттого для цієї Договірної Сторони згідно з пунктом (3), не міститься на такому повідомленні, отриманому відомством цієї Договірної Сторони, Договірна Сторона може вимагати, щоб повідомлення було підписане з використанням підпису в електронній формі, як встановлено цією Договірною Стороною.

(b) Незважаючи на положення підпункту (а), якщо Договірна Сторона дозволяє подання повідомлень в електронній формі визначеною мовою та існують вимоги, що застосовуються до цієї Договірної Сторони згідно з Договором про патентну кооперацію щодо підписів в електронній формі повідомлень, поданих в електронній формі цією мовою, в яких немає графічного зображення підпису, відомство цієї Договірної Сторони приймає підпис в електронній формі згідно з цими вимогами.

(c) Правило 8(2)(b) застосовується *mutatis mutandis*.

(6) [Виняток щодо засвідчення підпису відповідно до статті 8(4)(b)] Договірна Сторона може вимагати, щоб будь-який підпис, згаданий у пункті (5), було підтверджено у спосіб засвідчення підписів в електронній формі, зазначений цією Договірною Стороною.

Правило 10 Детальні положення стосовно відомостей згідно зі статтею 8(5), (6) і (8)

(1) [Відомості згідно зі статтею 8(5)] (а) Договірна Сторона може вимагати, щоб у будь-якому повідомленні були зазначені:

- (i) ім'я та адреса заявника; власника або іншої заінтересованої особи;
- (ii) номер заявки або патенту, до якого воно відноситься;
- (iii) якщо заявник, власник або інша заінтересована особа зареєстровані у відомстві - номер або інші відомості, згідно з якими вони таким чином зареєстровані.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб будь-яке повідомлення представника для цілей процедури у відомстві містило:

- (i) ім'я та адресу представника;
- (ii) посилання на доручення або інше повідомлення, в якому зазначається або зазначалося про призначення цього представника, на підставі якого такий представник діє;
- (iii) якщо представник зареєстрований у відомстві - номер або інші відомості, згідно з якими він зареєстрований.

(2) [Адреса для листування та адреса для юридичних послуг] Договірна Сторона може вимагати, щоб адреса для листування, згадана у статті 8(6)(i), і адреса для юридичних послуг, згадана у статті 8(6)(ii), знаходилися на території, визначеній цією Договірною Стороною.

(3) [Адреса у разі непризначення представника] У разі, якщо представник не призначений і заявник, власник або інша заінтересована особа представила в якості своєї адреси адресу на території, визначеній Договірною Стороною, згідно з пунктом (2), ця Договірна Сторона вважає цю адресу адресою для листування, згаданою у статті 8(6)(i), або адресою для юридичних послуг, згаданою у статті 8(6)(ii), як того вимагає Договірна Сторона, якщо тільки цей заявник, власник або інша заінтересована особа спеціально не зазначила іншу таку адресу відповідно до статті 8(6).

(4) [Адреса у разі призначення представника] У разі, якщо представник призначений, Договірна Сторона вважає адресу цього представника адресою для листування, згаданою у статті 8(6)(i), або адресою для юридичних послуг, згаданою у статті 8(6)(ii), як того вимагає Договірна Сторона, якщо тільки цей заявник, власник або інша заінтересована особа спеціально не зазначила іншу таку адресу відповідно до статті 8(6).

(5) [Санкції за невиконання вимог згідно зі статтею 8(8)] Жодна Договірна Сторона не може передбачати відхилення заявки через невиконання будь-якої вимоги стосовно подання реєстраційного номера заявки або інших відомостей згідно з пунктом (1)(a)(iii) і (b)(iii).

Правило 11 Термін стосовно повідомлень згідно зі статтею 8(7) і (8)

(1) [Термін згідно зі статтею 8(7) і (8)] З урахуванням положень пункту (2) термін, згаданий у статті 8(7) і (8), становить не менше двох місяців від дати повідомлення, згаданого у статті 8(7).

(2) [Виняток стосовно терміну згідно зі статтею 8(8)] Якщо повідомлення відповідно до статті 8(7) не зроблено через те, що не подані відомості, що дозволяють відомству зв'язатися із заявником, власником або іншою заінтересованою особою, термін, згаданий у статті 8(8), становить не менше трьох місяців від дати одержання відомством повідомлення, згаданого у статті 8(7).

Правило 12 Детальні положення стосовно послаблення щодо строків згідно зі статтею 11

(1) [Вимоги відповідно до статті 11(1)] (a) Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання, згадане у статті 11(1):

(i) було підписано заявником або власником;
(ii) містило зазначення того, що подається прохання про продовження терміну, і зазначення цього терміну.

(b) Якщо прохання про продовження терміну подано після закінчення терміну, Договірна Сторона може вимагати, щоб одночасно з поданням прохання були виконані всі вимоги, щодо яких застосовується термін для вчинення відповідної дії.

(2) [Період і термін відповідно до статті 11 (1)] (a) Період продовження терміну, згаданий у статті 11(1), становить не менше двох місяців від дати закінчення непродовженого терміну.

(b) Термін, згаданий у статті 11(1)(ii), закінчується не раніше ніж через два місяці після дати закінчення непродовженого терміну.

(3) [Вимоги відповідно до статті 11(2)(i)] Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання, згадане у статті 11(2):

(4) [Термін для подання прохання згідно зі статтею 11(2)(ii)] Термін, згаданий у статті 11(2)(ii), закінчується не раніше ніж через два місяці після повідомлення відомством про те, що заявник або власник порушив встановлений відомством термін.

(5) [Винятки відповідно до статті 11(3)] (a) Від жодної Договірної Сторони відповідно до статті 11(1) або (2) не вимагається надання:

(i) другого або будь-якого наступного послаблення щодо терміну, на який воно вже було надане згідно зі статтею 11(1) або (2);

(ii) послаблення для подання прохання про послаблення відповідно до статті 11(1) або (2) або прохання про відновлення відповідно до статті 12(1);

(iii) послаблення щодо терміну для сплати зборів за підтримання;

(iv) послаблення щодо терміну, згаданого у статті 13(1), (2) або (3);

(v) послаблення щодо терміна для вчинення дії в апеляційній палаті або іншому органі з перегляду, заснованому в рамках відомства;

(vi) послаблення щодо терміну для дій у ході розгляду *inter partes*.

(b) Від жодної Договірної Сторони, яка передбачає максимальний термін для виконання всіх процедурних вимог у відомстві, згідно зі статтею 11(1) або (2) не вимагається надання послаблення стосовно терміну для вчинення дії у такій процедурі щодо будь-яких з цих вимог за межами такого максимального терміну.

Правило 13 Детальні положення щодо відновлення прав після встановлення відомством факту вжиття належних заходів або ненавмисності згідно зі статтею 12

(1) [Вимоги згідно зі статтею 12(1)(i)] Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання, згадане у статті 12(1)(i), було підписано заявником або власником.

(2) [Термін згідно зі статтею 12(1)(ii)] Терміном для подання прохання і виконання вимог відповідно до статті 12(1)(ii) є той з цих термінів, що закінчується першим:

(i) не менше двох місяців від дати усунення причини недотримання терміну для вчинення відповідної дії;

(ii) не менше 12 місяців від дати закінчення терміну для вчинення відповідної дії або якщо прохання стосується несплати збору за підтримання, не менше 12 місяців з дати

закінчення пільгового періоду, передбаченого статтею 5bis Паризької конвенції.

(3) [Винятки згідно зі статтею 12(2)] Винятки, згадані у статті 12(2), являють собою недотримання терміну:

(i) для вчинення дії в апеляційній палаті або іншому органі з перегляду, заснованому в рамках відомства;

(ii) для подання прохання про послаблення відповідно до статті 11(1) або (2) або прохання про відновлення прав відповідно до статті 12(1);

(iii) згаданого у статті 13(1), (2) або (3);

(iv) для вчинення дії у ході розгляду *inter partes*

Правило 14 Детальні положення щодо виправлення або доповнення заяви про пріоритет і відновлення права пріоритету згідно зі статтею 13

(1) [Виняток згідно зі статтею 13(1)] Жодна Договірна Сторона не зобов'язана передбачати виправлення або доповнення заяви про пріоритет відповідно до статті 13(1) у разі одержання прохання, згаданого у статті 13(1)(i), після того, як заявник подав прохання про строкову публікацію або про прискорену або швидку обробку, якщо це прохання про дострокову публікацію або про прискорену або швидку обробку відкликано до завершення технічної підготовки до публікації заявки.

(2) [Вимоги відповідно до статті 13(1)(i)] Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання, згадане у статті 13(1)(i), було підписано заявником.

(3) [Термін згідно зі станицею 13(1)(ii)] Термін, згаданий у статті 13(1)(ii), не повинен бути меншим за термін для подання заяви про пріоритет після подання міжнародної заявки, що застосовується до міжнародної заявки згідно з Договором про патентну кооперацію.

(4) [Термін згідно зі статтею 13(2)] (a) Термін, згаданий у вступній частині статті 13(2), закінчується не раніше ніж через два місяці після дати закінчення строку пріоритету.

(b) Терміном, згаданим у статті 13(2)(ii), є термін, що застосовується згідно з підпунктом (a), або термін, до якого завершена будь-яка технічна підготовка до публікації наступної заявки, залежно від того, який з них закінчується раніше.

(5) [Вимоги згідно зі статтею 13(2)(i)] Договірна Сторона може вимагати, щоб згадане у статті 13(2)(i) прохання:

(i) було підписано заявником; і

(ii) супроводжувалося заявою про пріоритет, якщо заявка не містила заяви про пріоритет попередньої заявки.

(6) [Вимоги згідно зі статтею 13(3)] (a) Договірна Сторона може вимагати, щоб згадане у статті 13(3)(i) прохання:

(i) було підписано заявником; і

(ii) зазначало відомство, до якого подано прохання про надання копії попередньої заявки, і дату подання цього прохання.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб:

(i) заява або інший доказ на підтримку прохання, згаданого у статті 13(3), були подані у відомство протягом терміну, встановленого відомством;

(ii) копія попередньої заявки, згадана у статті 13(3)(iv), була подана у відомство протягом терміну, що становить не менше одного місяця від дати, коли відомство, до якого була подана попередня заявка, надало заявнику цю копію.

(7) [Термін згідно зі статтею 13(3)(iii)] Термін, згаданий у статті 13(3)(iii), закінчується за два місяці до закінчення терміну, встановленого правилом 4(1).

Правило 15 Прохання про внесення запису про зміну імені або адреси

(1) [Прохання] Якщо заявник або власник залишився тим же, але змінилися його ім'я або адреса, Договірна Сторона дозволяє, щоб прохання про внесення запису про зміну

імені або адреси було подано у повідомленні, підписаному заявником або власником, і містило такі відомості:

(i) зазначення того, що подається прохання про внесення запису про зміну імені або адреси;

(ii) номер відповідної заявки або патенту;

(iii) зміну, що вноситься;

(iv) ім'я та адресу заявника або власника до зміни.

(2) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору щодо прохання, згаданого у пункті (1).

(3) [Одне прохання] (a) Одного прохання достатньо, навіть якщо зміна стосується як імені, так і адреси заявника або власника.

(b) Одного прохання достатньо, навіть якщо зміна стосується декількох заявок або патентів однієї і тієї самої особи або однієї або декількох заявок і одного або декількох патентів однієї і тієї самої особи, за умови, що у проханні зазначені номери всіх відповідних заявок і патентів. У разі подання цього одного прохання на папері або будь-якими іншими засобами, дозволеними відомством, Договірна Сторона може вимагати, щоб для кожної заявки і патенту, яких стосується прохання, була надана його окрема копія.

(4) [Докази] Договірна Сторона може вимагати надання відомству доказів лише у тому разі, якщо відомство має розумні підстави сумніватися у достовірності будь-яких відомостей, що містяться у проханні.

(5) [Заборона інших вимог] Стосовно прохання, згаданого у пункті (1), жодна Договірна Сторона не може вимагати виконання вимог, відмінних від згаданих у пунктах (1) - (4), якщо інше не передбачено Договором або не встановлено цією Інструкцією. Зокрема, не може вимагатись надання будь-якого свідчення, що стосується зміни.

(6) [Повідомлення] У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною згідно з пунктами (1) - (4), відомство повідомляє про це заявника або власника, надаючи можливість виконати будь-яку таку вимогу і надати зауваження протягом не менш ніж двох місяців від дати повідомлення.

(7) [Невиконання вимог] (a) У разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються Договірною Стороною згідно з пунктами (1) - (4), в строк згідно з підпунктом (b), Договірна Сторона може передбачити відмову в прийомі прохання, але не може застосовувати жорсткіші санкції.

(b) Строк, згаданий у підпункті (a), становить:

(i) з урахуванням підпункту (ii) - не менше двох місяців від дати повідомлення;

(ii) якщо не надані відомості, що дозволяють відомству зв'язатися з особою, яка подала прохання, згадане у пункті (1), - не менше трьох місяців від дати одержання цього прохання відомством.

(8) [Зміна імені або адреси представника, або адреси для листування, або адреси для юридичних послуг] Пункти (1) - (7) застосовуються *mutatis mutandis* до будь-якої зміни імені або адреси представника і до будь-якої зміни, що стосується адреси для листування або адреси для юридичних послуг.

Правило 16 Прохання про внесення запису про зміну заявника або власника

(1) [Прохання про внесення запису про зміну заявника або власника] (a) У разі зміни особи заявника або власника Договірна Сторона допускає, щоб прохання про внесення запису про зміну було подано у повідомленні, підписаному заявником або власником чи новим заявником або новим власником, і містило такі відомості:

(i) зазначення того, що подається прохання про внесення запису про зміну заявника або власника;

(ii) номер відповідної заявки або патенту;

(iii) ім'я та адресу заявника або власника;

(iv) ім'я та адресу нового заявника або нового власника;
(v) дату зміни особи заявника або власника;
(vi) назву держави, громадянином якої є новий заявник або новий власник, якщо він є громадянином будь-якої держави, назву держави, в якій новий заявник або новий власник має місце проживання, за наявності такого, і назву держави, в якій новий заявник або новий власник має реально діюче промислове або торговельне підприємство, за наявності такого;

(vii) підставу для зміни.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання містило:

(i) заяву про те, що інформація, яка міститься у проханні, є правильною і достовірною;

(ii) інформацію, що стосується будь-якого державного інтересу цієї Договірної Сторони.

(2) [Документація, що стосується підстави для зміни заявника або власника] (a) Якщо зміна заявника або власника є результатом укладення контракту, Договірна Сторона може вимагати, щоб це прохання містило інформацію про реєстрацію контракту, якщо реєстрація є обов'язковою згідно із застосовним законодавством, та щоб прохання на вибір сторони, що його подає, супроводжувалося одним з таких документів:

(i) копією контракту. При цьому може вимагатися, щоб така копія була завірена як така, що відповідає оригіналу контракту, на вибір сторони, що подає прохання, державним нотаріусом, або будь-яким іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється відповідно до застосовного законодавства, представником, що має право вести справи у відомстві;

(ii) випискою з контракту, що відображає зміну. При цьому може вимагатися, щоб така виписка була завірена як дійсна виписка з контракту на вибір сторони, що подає прохання, державним нотаріусом, або будь-яким іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється відповідно до застосовного законодавства, представником, що має право вести справи у відомстві;

(iii) незасвідченим свідоцтвом про передачу права власності за контрактом, що має зміст, визначений у Типовому міжнародному бланку щодо свідоцтва про передачу, і підписане як заявником, так і новим заявником або як власником, так і новим власником.

(b) Якщо зміна заявника або власника є результатом злиття або реорганізації чи поділу юридичної особи. Договірна Сторона може вимагати, щоб до прохання додавалася копія складеного компетентним органом документа, який є доказом злиття або реорганізації чи поділу юридичної особи, і будь-який розподіл відповідних прав, наприклад, копія виписки з торговельного реєстру. Договірна Сторона може також вимагати, щоб копія була завірена як така, що відповідає оригіналу документа, на вибір сторони, що подає прохання, органом, що видав документ, або державним нотаріусом, або будь-яким іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється відповідно до застосовного законодавства, представником, який має право вести справи у відомстві.

(c) Якщо зміна заявника або власника не є результатом укладання контракту, злиття, або реорганізації чи поділу юридичної особи, а викликана іншими причинами, наприклад, застосуванням законодавства або рішенням суду, Договірна Сторона може вимагати, щоб до прохання додавалася копія документа, що є доказом зміни. Договірна Сторона може також вимагати, щоб копія була завірена як така, що відповідає оригіналу документа, на вибір сторони, що подає прохання, органом, що видав документ, або державним нотаріусом, або іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється відповідно до застосовного законодавства, представником, що має право вести справи у відомстві.

(d) У разі зміни особи одного або декількох, але не всіх заявників або співвласників, Договірна Сторона може вимагати, щоб у відомство був представлений доказ згоди зі

зміною будь-якого співзаявника або співвласника, на якого не поширюється зміна.

(3) [Переклад] Договірна Сторона може вимагати переклад будь-якого документа, поданого згідно з пунктом (2), що складений іншою мовою, ніж прийнята відомством.

(4) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору щодо прохання, згаданого у пункті (1).

(5) [Одне прохання] Одного прохання достатньо, навіть якщо зміна стосується декількох заявок або патентів однієї і тієї самої особи або однієї або декількох заявок і одного або декількох патентів однієї і тієї самої особи, за умови, що зміна заявника або власника однакова для всіх відповідних заявок і патентів і у проханні зазначені номери всіх відповідних заявок і патентів. У разі подання цього одного прохання на папері або будь-якими іншими засобами, що дозволяються відомством, Договірна Сторона може вимагати, щоб для кожної заявки і патенту, яких стосується прохання, була представлена його окрема копія.

(6) [Докази] Договірна Сторона може вимагати надання відомству доказів або, у випадку пункту (2), додаткових доказів лише у тому разі, якщо у цього відомства є розумні підстави сумніватися у достовірності будь-яких відомостей, що містяться у проханні або у будь-якому документі, згаданому в цьому правилі, або точності будь-якого перекладу, згаданого у пункті (3).

(7) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати щодо прохання, згаданого у цьому правилі, виконання формальних вимог, відмінних від згаданих у пунктах (1) - (6), якщо інше не передбачено Договором або не встановлено цією Інструкцією.

(8) [Повідомлення; невиконання вимог] Правило 15(6) і (7) застосовується *mutatis mutandis* у разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються згідно з пунктами (1) - (5), або у разі, якщо відповідно до пункту (6) вимагаються докази або додаткові докази.

(9) [Виняток щодо авторства] Договірна Сторона може виключити застосування цього правила щодо зміни авторства. Поняття авторства визначається згідно із застосовним законодавством.

Правило 17 Прохання про внесення запису про ліцензію або заставу

(1) [Прохання про внесення запису про ліцензію] (а) Якщо згідно із застосовним законодавством може бути внесений запис про ліцензію щодо заявки або патенту, Договірна Сторона дозволяє, щоб прохання про внесення запису про таку ліцензію було подано у повідомленні, підписаному ліцензіаром або ліцензіатом, із зазначенням:

- (i) того, що подається прохання про внесення запису про ліцензію;
- (ii) номери відповідної заявки або патенту;
- (iii) імені та адреси ліцензіара;
- (iv) імені та адреси ліцензіата;
- (v) того, якою є ліцензія - виключною або невиключною;
- (vi) назви держави, громадянином якої є ліцензіат, якщо він є громадянином будь-якої держави, назви держави, в якій ліцензіат має місце проживання, за наявності такого, і назви держави, в якій ліцензіат має реально діюче промислове або торговельне підприємство, за наявності такого.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання містило:

(i) заяву про те, що інформація, яка міститься у проханні, є правильною і достовірною;

(ii) інформацію, що стосується будь-якого державного інтересу цієї Договірної Сторони;

(iii) інформацію, що стосується реєстрації ліцензії, якщо реєстрація є обов'язковою відповідно до застосовного законодавства;

(iv) дату і строк дії ліцензії.

(2) [Документація, що є підставою для ліцензії] (а) Якщо ліцензія є результатом вільно укладеної угоди, Договірна Сторона може вимагати, щоб до прохання на вибір сторони, що його подає, додавався один з таких документів:

(i) копія угоди. При цьому може вимагатися, щоб така копія була завірена як така, що відповідає оригіналу угоди, на вибір сторони, що подає прохання, державним нотаріусом, або будь-яким іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється згідно із застосовним законодавством, представником, який має право вести справи у відомстві;

(ii) виписка з угоди, що містить ті частини такої угоди, що відображають ліцензовані права та їх обсяг. При цьому може вимагатися, щоб така виписка була завірена як дійсна виписка з угоди на вибір сторони, що подає прохання, державним нотаріусом, або іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволяється згідно із застосовним законодавством, представником, що має право вести справи у відомстві.

(b) Якщо ліцензія є результатом вільно укладеної угоди. Договірна Сторона може вимагати, щоб заявник, власник, ліцензіат виключної ліцензії, співзаявник, співвласник або співліцензіат виключної ліцензії, що не є учасником цієї угоди, дав свою згоду на внесення запису про цю угоду у повідомленні, направленому у відомство.

(c) Якщо ліцензія не є результатом вільно укладеної угоди, наприклад, є результатом застосування законодавства або рішення суду. Договірна Сторона може вимагати, щоб до прохання була додана копія документа, що підтверджує ліцензію. Договірна Сторона може також вимагати, щоб ця копія була завірена як така, що відповідає оригіналу документа на вибір сторони, що подає прохання, органом, що видав документ, або державним нотаріусом, або будь-яким іншим компетентним державним органом, або, якщо це дозволено згідно із застосовним законодавством, представником, що має право вести справи у відомстві.

(3) [Переклад] Договірна Сторона може вимагати переклад будь-якого документа, поданого відповідно до пункту (2), що складений іншою мовою, ніж прийнята відомством.

(4) [Збори] Договірна Сторона може вимагати сплати збору стосовно прохання, згадане у пункті (1).

(5) [Одне прохання] Правило 16(5) застосовується *mutatis mutandis* до прохань про внесення запису про ліцензію.

(6) [Докази] Правило 16(6) застосовується *mutatis mutandis* до прохань про внесення запису про ліцензію.

(7) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати щодо прохання, згаданого у пункті (1), виконання формальних вимог, відмінних від згаданих у пунктах (1) - (6), якщо інше не передбачено Договором або не встановлено цією Інструкцією.

(8) [Повідомлення; невиконання вимог] Правило 15(6) і (7) застосовується *mutatis mutandis* у разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються відповідно до пунктів (1) - (5), або у разі, якщо відповідно до пункту (6) вимагаються докази або додаткові докази.

(9) [Прохання про внесення запису про заставу або анулювання запису про ліцензію або заставу] Пункти (1) - (8) застосовуються *mutatis mutandis* до прохань про:

(i) внесення запису про заставу щодо заявки або патенту;

(ii) анулювання запису про ліцензію або заставу щодо заявки або патенту.

Правило 18 Прохання про виправлення помилки

(1) [Прохання] (а) Якщо заявка, патент або будь-яке прохання, направлене у відомство стосовно заявки або патенту, містить не пов'язану з пошуком або розглядом по суті помилку, що може бути виправлена відомством згідно із застосовним законодавством, відомство дозволяє подання прохання про виправлення цієї помилки у матеріалах і публікаціях відомства у направленому цьому відомству повідомленні, яке

підписане заявником або власником і містить такі відомості:

- (i) зазначення того, що подається прохання про виправлення помилки;
- (ii) номер відповідної заявки або патенту;
- (iii) помилку, що має бути виправлена;
- (iv) виправлення, що має бути внесене;
- (v) ім'я та адресу сторони, що подає прохання.

(b) Договірна Сторона може вимагати, щоб до прохання додавалася частина, що замінює текст з помилкою, або частина, що містить виправлення, або, якщо застосовується пункт (3), така частина, що замінює текст з помилкою, або частина, що містить виправлення, для кожної заявки і патенту, яких стосується прохання.

(c) Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання супроводжувалось заявою сторони, що його подає, про те, що помилка була зроблена ненавмисно.

(d) Договірна Сторона може вимагати, щоб прохання супроводжувалось заявою сторони, що його подає, про те, що згадане прохання було подане без необґрунтованої затримки або, на вибір Договірної Сторони, що воно було подане без навмисної затримки відразу після виявлення помилки.

(2) [Збори] (a) З урахуванням підпункту (b) Договірна Сторона може вимагати сплати збору стосовно прохання згідно з пунктом (1).

(b) Відомство виправляє свої власні помилки *ex officio* або на запит без сплати будь-якого збору.

(3) [Одне прохання] Правило 16(5) застосовується *mutatis mutandis* до прохань про виправлення помилки за умови, що помилка і заявлене виправлення однакові для всіх відповідних заявок і патентів.

(4) [Докази] Договірна Сторона може вимагати, щоб у відомство були надані докази на підтримку прохання лише у тому разі, якщо відомство має розумні підстави сумніватися у тому, що передбачувана помилка дійсно є помилкою, або якщо воно має розумні підстави сумніватися у достовірності будь-якого матеріалу або документа, поданого у зв'язку з проханням про виправлення помилки.

(5) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати стосовно прохання, згаданого у пункті (1), виконання формальних вимог, відмінних від передбачених у пунктах (1) - (4), якщо інше не передбачено Договором або не встановлено цією Інструкцією.

(6) [Повідомлення: невиконання вимог] Правило 15(6) і (7) застосовується *mutatis mutandis* у разі невиконання однієї або декількох вимог, що застосовуються згідно з пунктами (1) - (3), або у разі, якщо відповідно до пункту (4) вимагаються докази.

(7) [Винятки] (a) Договірна Сторона може виключити застосування цього правила щодо зміни авторства. Поняття авторства визначається відповідно до застосовного законодавства.

(b) Договірна Сторона може виключити застосування цього правила щодо будь-якої помилки, яка повинна бути виправлена цією Договірною Стороною згідно з процедурою повторної видачі патенту.

Правило 19 Спосіб ідентифікації заявки без її номера

(1) [Спосіб ідентифікації] Якщо необхідно ідентифікувати заявку за її номером, але такий номер ще не присвоєний або не відомий заінтересованій особі або її представнику, заявка вважається ідентифікованою, якщо на вибір цієї особи представлено будь-які з таких відомостей:

- (i) тимчасовий номер заявки, присвоєний відомством, за наявності такого;
- (ii) копію тієї частини, заявки, яка містить прохання, разом із датою, коли заявка була відіслана у відомство;
- (iii) номер справи, присвоєний заявці заявником або його представником і зазначений у заявці, разом з ім'ям і адресою заявника, назвою винаходу і датою, коли

заявка була відіслана у відомство.

(2) [Заборона інших вимог] Жодна Договірна Сторона не може вимагати надання засобів ідентифікації, відмінних від згаданих у пункті (1), з метою ідентифікації заявки, якщо її номер ще не присвоєний або невідомий заінтересованій особі або її представнику.

Правило 20 Введення Типових міжнародних бланків

(1) [Типові міжнародні бланки] (а) Відповідно до статті 14(1)(с) Асамблея приймає кожною мовою, згаденою у статті 25(1), Типові міжнародні бланки для:

- (i) доручення;
- (ii) прохання про внесення запису про зміну імені або адреси;
- (iii) прохання про внесення запису про зміну заявника або власника;
- (iv) свідоцтва про передачу права;
- (v) прохання про внесення або анулювання запису про ліцензію;
- (vi) прохання про внесення або анулювання запису про заставу;
- (vii) прохання про виправлення помилки.

(2) [Зміни, згадані у правилі 3(2)(i)] Асамблея приймає зміни до бланка заяви згідно з Договором про патентну кооперацію, згадані у правилі 3(2)(i).

(3) [Пропозиції, внесені Міжнародним бюро] Міжнародне бюро вносить на розгляд Асамблеї пропозиції, що стосуються:

- (i) розробки Типових міжнародних бланків, згаданих у підпункті (1);
- (ii) змін до бланка заяви згідно з Договором про патентну кооперацію, згаданих у підпункті (2).

Правило 21 Вимога однотайності відповідно до статті 14(3)

Для затвердження або внесення змін та доповнень до таких правил необхідне однотайне рішення:

- (i) будь-які правила згідно зі статтею 5(1)(а);
- (ii) будь-які правила згідно зі статтею 6(1)(iii);
- (iii) будь-які правила згідно зі статтею 6(3);
- (iv) будь-які правила згідно зі статтею 7(2)(а)(iii);
- (v) правило 8(1)(а);
- (vi) це правило.

МАДРИДСЬКА УГОДА ПРО МІЖНАРОДНУ РЕЄСТРАЦІЮ ЗНАКІВ

ВІД 14 КВІТНЯ 1891 РОКУ

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 14.04.1891 р.

ПЕРЕГЛЯНУТА:

**у Брюсселі 14.12.1900 р., у Вашингтоні 02.06.1911 р.,
у Гаазі 06.11.25 р., у Лондоні 02.06.34 р., у Ніцці 15.06.57 р.,
у Стокгольмі 14.07.67 р., змінена 02.10.79 р.)**

ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 25.12.91 р.

Додатково див. Протокол від 28 червня 1989 року,

Загальну інструкцію від 1 квітня 2004 року,

Статус станом на 20 листопада 2007 року

Стаття 1 [Утворення Спеціального союзу. Подання заяв на реєстрацію знаків до Міжнародного бюро. Визначення країни походження]*

(1) Країни, до яких застосовується ця Угода, утворюють Спеціальний союз з міжнародної реєстрації знаків.

(2) Громадяни кожної Договірної країни можуть забезпечити в усіх інших країнах-учасницях цієї Угоди охорону своїх знаків, що застосовуються для товарів чи послуг і зареєстровані в країні походження, шляхом подання заяв на зазначені знаки до Міжнародного бюро інтелектуальної власності (далі - Міжнародне бюро), згаданого в Конвенції, яка засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності (далі - Організація), при посередництві відомства зазначеної країни походження.

(3) Країною походження вважається країна Спеціального союзу, де заявник має дійсне та нефіктивне промислове чи торговельне підприємство; якщо він не має такого підприємства в країні Спеціального союзу - країна Спеціального союзу, де він має місце проживання; якщо він не має місця проживання в країні Спеціального союзу - країна його громадянства, якщо він є громадянином країни Спеціального союзу.

Стаття 2 [Посилання на статтю 3 Паризької конвенції "Прирівнювання деяких категорій осіб до громадян країн Союзу"]

До громадян Договірних країн прирівнюються громадяни країн, що не приєдналися до цієї Угоди, які на території Спеціального союзу, утвореного цією Угодою, задовольняють умовам, встановленим статтею 3 Паризької конвенції про охорону промислової власності.

Стаття 3 [Зміст заявки на міжнародну реєстрацію]

(1) Будь-яка заявка на міжнародну реєстрацію повинна бути подана на бланку, вказаному в Інструкції; відомство країни походження знака свідчить, що дані, наведені у цій заявці, відповідають даним національного реєстру, і зазначає дату та номер заяви та реєстрації знака в країні походження, а також дату подання заяви на міжнародну реєстрацію.

(2) Заявник повинен зазначити товари чи послуги, для яких витребується охорона знака, а також, якщо можливо, відповідний клас чи класи згідно з класифікацією, встановленою Ніццькою угодою про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. Якщо заявник не зазначає класи, Міжнародне бюро само класифікує товари чи послуги за відповідними класами згаданої класифікації. Класифікація товарів чи послуг, подана заявником, підлягає перевірці Міжнародним бюро, що здійснює її разом з національним відомством. У випадку розбіжності між національним відомством і Міжнародним бюро рішення останнього є остаточним.

(3) Якщо заявник витребує охорону кольору у вигляді відмітної ознаки свого знака, він зобов'язаний:

1. Заявити про це і зазначити у заявці колір чи поєднання кольорів, охорону яких він витребує;

2. Представити разом із заявкою кольорові зображення зазначеного знака, що будуть додані до повідомлень, які розсилає Міжнародне бюро. Кількість примірників таких зображень визначається Інструкцією.

(4) Міжнародне бюро негайно реєструє знаки, заяви на які подані відповідно до статті 1. Датою реєстрації вважається дата подання заяви на міжнародну реєстрацію в країні походження за умови, що Міжнародне бюро одержало заявку протягом двох місяців з дати подання. Якщо заявка не була одержана у цей строк, Міжнародне бюро реєструє заявку за датою її одержання. Міжнародне бюро негайно повідомляє про цю реєстрацію зацікавленим відомствам. Зареєстровані знаки публікуються у періодичному журналі, що видається Міжнародним бюро, на основі даних, що містяться у заявці на реєстрацію. Якщо знаки містять образотворчі елементи чи мають особливе графічне написання, Інструкцією встановлюється, чи зобов'язаний заявник подати кліше.

(5) Для ознайомлення із зареєстрованими знаками у Договірних країнах кожне відомство одержує від Міжнародного бюро певну кількість примірників згаданої вище публікації безкоштовно і певну кількість примірників за зниженою ціною пропорційно

числу одиниць, зазначених у статті 16 (4) (а) Паризької конвенції про охорону промислової власності, на умовах, встановлених Інструкцією. Таке ознайомлення вважається в усіх Договірних країнах цілком достатнім, і нічого іншого не може вимагатися від заявника.

Стаття 3bis [Територіальне обмеження]

(1) Кожна Договірна сторона може в будь-який час письмово повідомити Генерального директора Організації (далі - Генеральний директор) про те, що охорона, яка виникає внаслідок міжнародної реєстрації, буде поширюватися на дану країну лише за спеціальною заявою власника знака.

(2) Це повідомлення набуває чинності тільки через шість місяців після дати його направлення Генеральним директором іншим Договірним країнам.

Стаття 3ter [Заява про "територіальне поширення"]

(1) Заява про поширення охорони, що виникає внаслідок міжнародної реєстрації, на країну, яка скористалася можливістю, що надається статтею 3bis, повинна бути спеціально зроблена в заявці, передбаченій у пункті (1) статті 3.

(2) Заява про територіальне поширення, зроблена після міжнародної реєстрації, повинна бути представлена при посередництві відомства країни походження на бланку, встановленому Інструкцією. Міжнародне бюро негайно реєструє таку заяву і повідомляє про це зацікавлене або зацікавлені відомства. Зареєстровані знаки публікуються у періодичному журналі, що видається Міжнародним бюро. Територіальне поширення набуває чинності від дати внесення запису про нього до Міжнародного реєстру; воно припиняє свою дію по закінченні строку дії міжнародної реєстрації знака, до якого воно відноситься.

Стаття 4 [Дія міжнародної реєстрації]

(1) З дати реєстрації, зробленої таким чином в Міжнародному бюро відповідно до положень статей 3 та 3ter, у кожній зацікавленій Договірній країні знаку надається така сама охорона, як і у випадку, коли б він був заявлений там безпосередньо. Класифікація товарів або послуг, передбачена у статті 3, не пов'язує Договірні країни відносно визначення обсягу охорони знака.

(2) Будь-який знак, який був предметом міжнародної реєстрації, користується правом пріоритету, встановленим статтею 4 Паризької конвенції про охорону промислової власності, без обов'язкового дотримання формальних вимог, передбачених в пункті D цієї статті.

Стаття 4bis [Заміна національних реєстрацій, що передують міжнародній реєстрації]

(1) Якщо знак, заявлений в одній чи декількох Договірних країнах, згодом реєструється Міжнародним бюро на ім'я того ж власника чи його правонаступника, міжнародна реєстрація розглядається як така, що заміняє попередню національну реєстрацію, не порушуючи прав, набутих на основі попередньої реєстрації.

(2) Національне відомство зобов'язане, за заявою, зробити в своїх реєстрах відмітку про міжнародну реєстрацію.

Стаття 5 [Відмова в охороні національними відомствами]

(1) В країнах, де законодавство це передбачає, відомства, проінформовані Міжнародним бюро про реєстрацію знака чи заяви про поширення охорони відповідно до статті 3ter, мають право заявити, що охорона не може бути надана цьому знаку на їх території. Така відмова може бути зроблена лише на умовах, які відповідно до Паризької конвенції про охорону промислової власності застосовуються до знака, заявленого для

національної реєстрації. Однак в охороні не може бути відмовлено, навіть частково, на тій лише підставі, що національне законодавство допускає реєстрацію тільки для обмеженого числа класів чи обмеженої кількості товарів або послуг.

(2) Відомства, які бажають скористатися цим правом, повинні повідомити Міжнародне бюро про свою відмову із зазначенням всіх мотивів в строк, передбачений їх національним законодавством, але не пізніше закінчення строку в один рік від дати міжнародної реєстрації знака чи заяви про поширення охорони відповідно до статті 3ter.

(3) Міжнародне бюро негайно пересилає відомству країни походження і власникові знака чи його повіреному, якщо про останнього зазначене відомство повідомило Бюро, один з примірників такого повідомлення про відмову. Зацікавлена особа має такі ж можливості для подачі заперечення, як начебто знак був заявлений нею безпосередньо в країні, де було відмовлено в охороні.

(4) Мотиви відмови в охороні знака повинні повідомлятися Міжнародним бюро зацікавленим особам, які його про це запросять.

(5) Відомства, які протягом згаданого вище максимального строку в один рік не надішлють до Міжнародного бюро жодного рішення про попередню чи остаточну відмову відносно реєстрації знака чи заяви про поширення охорони, втрачають відносно даного знака право, передбачене в пункті (1) цієї статті.

(6) Рішення про визнання міжнародного знака недійсним не може бути винесено компетентними органами без надання власникові знака можливості для захисту своїх прав у відповідний час. Рішення про визнання міжнародного знака недійсним повідомляється Міжнародному бюро.

Стаття 5bis [Документи, що підтверджують законність використання окремих елементів знака]

Документи, що підтверджують законність використання окремих елементів, які містяться в знаках, таких як герби, гербові щити, портрети, відзнаки, звання, фірмові найменування чи імена осіб, окрім імені заявника, чи інші подібні написи, що могли бути затребувані відомствами Договірних країн, звільняються від будь-якої легалізації, а також від будь-якого засвідчення, крім засвідчення відомства країни походження.

Стаття 5ter [Копії записів у Міжнародному реєстрі. Пошук на новизну. Виписки з Міжнародного реєстру]

(1) Міжнародне бюро надає будь-якій особі на її прохання і за умови сплати збору, встановленого Інструкцією, копію внесених у Реєстр записів відносно певного знака.

(2) Міжнародне бюро може також за оплату провести пошук на новизну за фондом міжнародних знаків.

(3) Виписки з Міжнародного реєстру, що запитуються з метою їх пред'явлення в одній із Договірних країн, звільняються від будь-якої легалізації.

Стаття 6 [Строк дії міжнародної реєстрації. Незалежність міжнародної реєстрації. Припинення охорони в країні походження]

(1) Реєстрація знака в Міжнародному бюро здійснюється строком на двадцять років з можливістю продовження на умовах, встановлених статтею 7.

(2) По закінченні строку в п'ять років від дати міжнародної реєстрації ця реєстрація стає незалежною від національного знака, попередньо зареєстрованого в країні походження, з урахуванням наступних положень.

(3) Охорона, що виникає внаслідок міжнародної реєстрації знака, незалежно від того, була вона предметом передачі прав чи ні, не може бути затребувана повністю або частково, якщо протягом п'яти років від дати міжнародної реєстрації національний знак, раніше зареєстрований в країні походження відповідно до статті 1, вже не користується повністю або частково правовою охороною у даній країні. Це положення застосовується

також для випадку, коли правова охорона припиняється пізніше внаслідок порушення судової справи, початої до закінчення п'ятирічного строку.

(4) У разі виключення знака з національного реєстру, здійсненого на прохання заявника чи ех офіціо, відомство країни походження буде вимагати від Міжнародного бюро виключити знак з Міжнародного реєстру; Бюро здійснить цю операцію. В разі порушення судової справи згадане відомство пересилає Міжнародному бюро ех офіціо або на вимогу позивача копію позовної заяви чи будь-якого іншого документа, який підтверджує цей позов, а також остаточне рішення суду; Бюро робить відмітку про це в Міжнародному реєстрі.

Стаття 7 [Продовження міжнародної реєстрації]

(1) Реєстрація завжди може бути продовжена на період в двадцять років, рахуючи з моменту закінчення періоду, що передує, шляхом простої сплати основного мита і, в разі необхідності, додаткових зборів, передбачених пунктом (2) статті 8.

(2) Продовження не може містити жодної зміни відносно реєстрації, що передує, в її останньому вигляді.

(3) Перше продовження, здійснене відповідно до положень Ніццького акта від 15 червня 1957 р. або цього Акта, повинно містити вказівку класів міжнародної класифікації, до яких належить реєстрація.

(4) За шість місяців до закінчення строку охорони Міжнародне бюро шляхом направлення повідомлення нагадує власникові знака та його повіреному точну дату закінчення згаданого строку.

(5) За умови сплати додаткового збору, встановленого Інструкцією, для продовження міжнародної реєстрації надається пільговий шестимісячний строк.

Стаття 8 [Національний збір. Міжнародне мито. Розподіл залишків надходжень, додаткових і доданих зборів]

(1) Відомство країни походження має право встановлювати на свій розсуд і стягати в свою користь національний збір з власника знака, для якого затребувана міжнародна реєстрація чи продовження.

(2) Реєстрація знака в Міжнародному бюро здійснюється за умови попередньої сплати міжнародного мита, яке містить:

(a) основне мито;

(b) додаткове мито за кожний клас Міжнародної класифікації понад трьох, до якого віднесені товари чи послуги, для яких застосовується знак;

(c) додане мито за кожен заяву про поширення охорони відповідно до статті 3тер.

(3) Однак додаткове мито, зазначене у підпункті (b) пункту (2), може бути сплачене, не впливаючи на дату реєстрації, в строк, встановлений Інструкцією, якщо кількість класів товарів чи послуг була визначена чи оспорена Міжнародним бюро. Якщо по закінченні встановленого строку додаткове мито не було сплачене або якщо перелік товарів чи послуг не був скорочений заявником в необхідному обсязі, то подальше діловодство по заявці на міжнародну реєстрацію вважається припиненим.

(4) Річний прибуток від різноманітних надходжень за міжнародну реєстрацію, за винятком надходжень, передбачених в підпунктах (b) і (c) пункту (2), розподіляється Міжнародним бюро в рівних частинах між країнами-учасницями цього Акта, за винятком видатків і витрат, пов'язаних з виконанням згаданого Акта. Якщо на момент набуття чинності цим Актом будь-яка країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, то до дати набуття чинності її ратифікації чи приєднання вона має право на одержання частини лишку надходжень, що розподіляються на основі попереднього Акта, який застосовується до цієї країни.

(5) Суми, що утворюються від додаткових зборів, зазначених в підпункті (b) пункту (2), розподіляються по закінченні кожного року між країнами-учасницями цього Акта чи

Ніщцького акта від 15 червня 1957 р. пропорційно кількості знаків, на які була затребувана охорона в кожній із цих країн протягом минулого року, а відносно країн, що здійснюють попередню експертизу, ця кількість буде вираховуватися з урахуванням коефіцієнта, встановленого Інструкцією. Якщо на момент набуття чинності цим Актом країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, вона має право до дати набуття чинності її ратифікації чи приєднання на одержання частини сум, що розподіляються на основі Ніщцького акта.

(6) Суми, що утворюються від додаткових зборів, зазначених у підпункті (с) пункту (2), розподіляються відповідно до положень пункту (5) між країнами, що користуються правом, передбаченим у статті 3bis. Якщо на момент набуття чинності цим Актом країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, вона має право до дати набуття чинності її ратифікації чи приєднання на одержання частини сум, що розподіляються на основі Ніщцького акта.

Стаття 8bis [Відмова від охорони в одній чи декількох країнах]

Власник міжнародної реєстрації може в будь-який час відмовитися від охорони в одній чи декількох Договірних країнах шляхом подачі заяви у відомство своєї країни для повідомлення Міжнародному бюро, яке повідомляє про це країни, яких стосується відмова. Відмова від охорони не обкладається ніяким збором.

Стаття 9 [Зміни в національних реєстрах, що стосуються також міжнародної реєстрації. Скорочення переліку товарів і послуг, згаданих у міжнародній реєстрації. Доповнення до цього переліку. Заміни в цьому переліку]

(1) Відомство країни власника також повідомляє Міжнародне бюро про анулювання, виключення з реєстру, відмови від охорони, передачі прав та інші зміни, внесені в запис про реєстрацію знака у національному реєстрі, якщо ці зміни стосуються також міжнародної реєстрації.

(2) Бюро вносить ці зміни до Міжнародного реєстру і, в свою чергу, повідомляє про них відомства Договірних країн, а також публікує їх у своєму журналі.

(3) Аналогічна процедура має місце, коли власник міжнародної реєстрації заявляє про скорочення переліку товарів або послуг, на які поширюється ця реєстрація.

(4) Ці операції можуть обкладатися митом, яке встановлюється Інструкцією.

(5) Наступне доповнення до переліку нового товару чи послуги може здійснюватися тільки шляхом подання нової заяви відповідно до положень статті 3.

(6) Заміна одного з товарів чи послуг іншим прирівнюється до доповнення.

Стаття 9bis [Передача права на міжнародний знак, що спричинює зміну країни власника]

(1) В разі, коли право на знак, внесений до Міжнародного реєстру, передається особі, яка проживає в Договірній країні, але не в країні власника міжнародної реєстрації, відомство цієї країни має повідомити Міжнародне бюро про таку передачу. Міжнародне бюро реєструє передачу прав, повідомляє про неї інші відомства, а також публікує її у своєму журналі. Якщо передача права була здійснена до закінчення п'ятирічного строку, рахуючи від дати міжнародної реєстрації, Міжнародне бюро робить запит на згоду відомства країни нового власника і публікує, якщо це можливо, дату і номер реєстрації знака в країні нового власника.

(2) Будь-яка передача права на знак, внесений до Міжнародного реєстру, здійснена на користь особи, яка не має права подати заявку на міжнародну реєстрацію знака, не може бути зареєстрована.

(3) В разі, коли запис про передачу права не може бути внесений до Міжнародного реєстру або внаслідок незгоди країни нового власника, або тому, що ця передача зроблена на користь особи, яка не має права подати заявку на міжнародну реєстрацію знака,

відомство країни попереднього власника знака має право вимагати від Міжнародного бюро виключення знака з його Реєстру.

Стаття 9ter [Поступка міжнародного знака тільки для частини зареєстрованих товарів чи послуг або по відношенню до деяких Договірних країн. Посилання на статтю bquater Паризької конвенції (Передача знака)]

(1) Якщо Міжнародному бюро повідомлено про поступку міжнародного знака тільки для частини зареєстрованих товарів чи послуг, воно робить запис про неї в свій Реєстр. Кожна з Договірних країн має право не визнавати дійсність цієї поступки, якщо товари чи послуги, які відносяться до відступленої таким чином частини, збігаються з тими, для яких знак залишається зареєстрованим на користь особи, яка здійснила поступку.

(2) Міжнародне бюро таким же чином робить запис про поступку міжнародного знака відносно тільки однієї чи декількох Договірних країн.

(3) Якщо у попередніх випадках здійснюється зміна країни власника і якщо знак передається до закінчення п'ятирічного строку, рахуючи від дати його міжнародної реєстрації, то відомство країни, до якої належить новий власник, повинно дати свою згоду, яка вимагається відповідно до статті 9bis.

(4) Положення пунктів, що передують, застосовуються тільки з урахуванням положень статті bquater Паризької конвенції про охорону промислової власності.

Стаття 9quater [Єдине відомство декількох Договірних країн. Прохання декількох Договірних країн про те, щоб вони розглядалися як одна країна]

(1) Якщо декілька країн Спеціального союзу домовляються здійснити уніфікацію своїх національних законів про знаки, вони можуть повідомити Генерального директора про те, що:

(a) єдине відомство заміняє національне відомство кожної з цих країн і

(b) сукупність територій, що їм належать, повинна розглядатися як одна країна для застосування всіх чи частини положень, що передують цій статті.

(2) Це повідомлення набуває чинності по закінченні шести місяців з дати повідомлення, що робиться в зв'язку з цим Генеральним директором іншим Договірним країнам.

Стаття 10 [Асамблея Спеціального союзу]

(1) (a) Спеціальний союз має Асамблею, що складається з країн, які ратифікували цей Акт або приєдналися до нього.

(b) Уряд кожної країни представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, який призначив її, за винятком витрат на переїзд і перебування одного делегата кожної країни-учасниці, покладених на Спеціальний союз.

(2) (a) Асамблея:

(i) розглядає всі питання, які стосуються збереження та розвитку Спеціального союзу і застосування цієї Угоди;

(ii) дає Міжнародному бюро вказівки щодо підготовки конференцій по перегляду, належним чином враховуючи зауваження країн Спеціального союзу, що не ратифікували цей Акт або не приєдналися до нього;

(iii) змінює Інструкцію та встановлює розмір мита, передбаченого у статті 8 (2), а також інших зборів, які відносяться до міжнародної реєстрації;

(iv) розглядає та схвалює звіти й діяльність Генерального директора, що відносяться до Спеціального союзу, та надає йому всі необхідні вказівки з питань, які входять до компетенції Спеціального союзу;

(v) визначає програму, приймає дворічний бюджет Спеціального союзу і схвалює

його фінансові звіти;

(vi) приймає фінансовий регламент Спеціального союзу;

(vii) створює комітети експертів і робочі групи, які вона вважає необхідними для здійснення цілей Спеціального союзу;

(viii) визначає, які країни, що не є членами Спеціального союзу, та які міжурядові і міжнародні неурядові організації мають бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(iii) приймає поправки до статей з 10 по 13;

(x) розпочинає будь-яку іншу належну дію для досягнення цілей Спеціального союзу;

(xi) виконує всі інші функції, покладені на неї цією Угодою.

(b) З питань, які становлять інтерес також для інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, Асамблея приймає рішення після ознайомлення з думкою Координаційного комітету Організації.

(3) (a) Кожна країна-член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн-членів Асамблеї складають кворум.

(c) Незважаючи на положення підпункту (b), якщо на якій-небудь сесії кількість представлених країн складає менше половини чи дорівнює або перевищує одну третину країн-членів Асамблеї, вона може приймати рішення; проте рішення Асамблеї, за винятком рішень, які відносяться до її власної процедури, стають обов'язковими тільки при дотриманні наведених умов. Міжнародне бюро направляє такі рішення країнам-членам Асамблеї, що не були на ній представлені, та запрошує їх повідомити у письмовому вигляді в тримісячний строк від дати направлення рішень - голосують вони за ці рішення, проти них чи утримуються від голосування. Якщо по закінченні цього строку кількість країн, які проголосували таким чином або утримались від голосування, буде рівною принаймні кількості, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно є необхідна більшість.

(d) З урахуванням положень статті 13 (2) Асамблея приймає свої рішення більшістю у дві третини поданих голосів.

(e) Голоси тих, що утрималися, до уваги не приймаються.

(f) Делегат може представляти лише одну країну та голосувати тільки від її імені.

(g) Країни Спеціального союзу, що не є членами Асамблеї, можуть бути присутніми на засіданні як спостерігачі.

(4) (a) Асамблея збирається на чергову сесію один раз на два роки за скликанням Генерального директора і, крім виняткових випадків, у той же час та в тому ж місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором за вимогою однієї чверті країн-членів Асамблеї.

(c) Генеральний директор готує порядок денний кожної сесії.

(5) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 11 [Міжнародне бюро]

(1) (a) Функції, пов'язані з міжнародною реєстрацією, а також інші адміністративні функції Спеціального союзу здійснюються Міжнародним бюро.

(b) Міжнародне бюро готує, зокрема, засідання та виконує функції секретаріату Асамблеї, а також комітетів експертів і робочих груп, які вона може створити.

(c) Генеральний директор є головною посадовою особою Спеціального союзу та представляє Спеціальний союз.

(2) Генеральний директор і будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї та будь-якого комітету експертів чи робочої групи, які вона може створити. Генеральний директор чи призначений ним член персоналу є за своїм посадовим станом секретарем цих органів.

(3) (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї готує конференції по

перегляду положень Угоди, за винятком статей з 10 по 13.

(b) Міжнародне бюро може консультуватися з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями з питань підготовки конференцій по перегляду.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь в обговоренні питань на цих конференціях без права голосу.

(4) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього функції.

Стаття 12 [Фінанси]

(1) (a) Спеціальний союз має бюджет.

(b) Бюджет Спеціального союзу містить надходження та витрати власне Спеціального союзу, його внесок до бюджету витрат, спільних для Союзів, а також у відповідних випадках відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, що відносяться не лише до Спеціального союзу, а й одного чи декількох інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація. Частка Спеціального союзу в цих спільних видатках відповідає його зацікавленості в даних видатках.

(2) Бюджет Спеціального союзу складається з урахуванням вимог координації з бюджетами інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація.

(3) Бюджет Спеціального союзу фінансується з таких джерел:

(i) мита та інших зборів, які належать до міжнародної реєстрації, зборів і платежів за інші послуги, що надаються Міжнародним бюро, які належать до Спеціального союзу;

(ii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що належать до Спеціального союзу та інших надходжень від таких публікацій;

(iii) дарувань, відказаних коштів і субсидій;

(iv) ренти, відсотків і різних інших доходів.

(4) (a) Розмір зборів, передбачених у статті 8 (2), та інших зборів, які стосуються міжнародної реєстрації, встановлюється Асамблеєю за пропозицією Генерального директора.

(b) Розмір зборів встановлюється з таким розрахунком, щоб надходження Спеціального союзу від зборів, за винятком додаткових і доданих мит, зазначених у статті 8 (2) (b) і (c), а також від зборів та інших джерел прибутку давали змогу принаймні покрити видатки Міжнародного бюро, що стосуються Спеціального союзу.

(c) У разі, коли бюджет не прийнято до початку нового фінансового року, відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні попереднього року.

(5) З урахуванням положень підпункту (4) (a) розмір зборів і платежів за інші послуги, що надаються Міжнародним бюро, які стосуються Спеціального союзу, встановлюються Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї.

(6) (a) Спеціальний союз має фонд обігових коштів, що складається з разового платежу, здійснюваного кожною країною Спеціального союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання щодо його збільшення.

(b) Розмір початкового платежу кожної країни у згаданий фонд або частка її участі в збільшенні цього фонду пропорційні внеску цієї країни як члена Паризького союзу по охороні промислової власності до бюджету цього Союзу саме за той рік, в який був утворений фонд чи було прийнято рішення про його збільшення.

(c) Ця пропорція та умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора з урахуванням думки Координаційного комітету Організації.

(d) До того часу, поки Асамблея дозволяє, щоб резервний фонд Спеціального союзу використовувався у вигляді фонду обігових коштів, Асамблея може припинити застосування положень підпунктів (a), (b) і (c).

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, що укладається у країні, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових

коштів буде недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів та умови, на яких вони надаються, в кожному випадку є предметом особливої угоди між такою країною і Організацією.

(b) Як країна, згадана у підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація набуває сили через три роки після закінчення того року, в який було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією чи декількома країнами Спеціального союзу або зовнішніми ревізорами, призначеними за їх згодою Асамблеєю.

Стаття 13 [Поправки до статей з 10 по 13]

(1) Пропозиції про внесення поправок до статей 10, 11, 12 та до цієї статті можуть бути зроблені будь-якою країною-членом Асамблеї чи Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам-членам Асамблеї принаймні за шість місяців до розгляду їх Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, зазначених у пункті (1), приймається Асамблеєю, для чого потрібна більшість у три чверті поданих голосів; однак будь-яка поправка до статті 10 і цього пункту приймається більшістю у чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, зазначених у пункті (1), набуває чинності через місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, здійснені відповідно до конституційної процедури кожної країни, одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, які були членами Асамблеї під час прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до зазначених статей, прийнята таким чином, обов'язкова для усіх країн, що є членами Асамблеї на дату набуття поправкою чинності чи стають її членами після цієї дати.

Стаття 14 [Ратифікація та приєднання. Набуття чинності. Приєднання до Актів, що передують. Посилання на статтю 24 Паризької конвенції (Території)]

(1) Кожна країна Спеціального союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його, а якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього.

(2) (a) Будь-яка країна, що не є членом Спеціального союзу, проте є учасницею Паризької конвенції про охорону промислової власності, може приєднатися до цього Акта і таким чином стати членом Спеціального союзу.

(b) Міжнародне бюро, отримавши повідомлення про приєднання такої країни до цього Акта, направляє відомству цієї країни відповідно до статті 3 повідомлення про всі знаки, що на цей час користуються міжнародною охороною.

(c) Це повідомлення само собою забезпечує згаданим знакам на території зазначеної країни переваги, що випливають з положень, які передують, і визначає початок строку в один рік, протягом якого зацікавлене відомство може зробити заяву, передбачену статтею 5.

(d) Однак така країна, приєднуючись до цього Акта, може заявити, що, за винятком тих міжнародних знаків, які вже раніше були в цій країні предметом ще діючої ідентичної національної реєстрації та які негайно визнаються за заявою зацікавлених осіб, цей Акт буде застосовуватися лише відносно знаків, зареєстрованих починаючи з дати, коли це приєднання набуває чинності.

(e) Така заява звільняє Міжнародне бюро від необхідності направляти зазначене вище повідомлення про всі знаки. Міжнародне бюро направляє повідомлення лише про ті знаки, стосовно яких протягом року з моменту приєднання нової країни надійшло прохання з необхідними уточненнями про застосування виключення, передбаченого в підпункті (d).

(f) Міжнародне бюро не направляє повідомлення про всі знаки тим країнам, які, приєднуючись до цього Акта, заявляють про використання права, передбаченого в статті 3bis. Ці країни можуть, окрім того, одночасно заявити, що цей Акт буде застосовуватися лише до знаків, зареєстрованих після дати, коли їх приєднання набуває чинності. Це обмеження, проте, не належить до міжнародних знаків, які вже раніше стали в цій країні предметом ідентичної національної реєстрації і що дають підставу для заяв про поширення охорони, які складаються та направляються відповідно до статей 3ter і 8 (2) (с).

(g) Реєстрації знаків, які були предметом одного з повідомлень, передбачених цим пунктом, розглядаються як такі, що замінюють реєстрації, здійснені безпосередньо у новій Договірній країні, до дійсної дати її приєднання.

(3) Ратифікаційні грамоти й акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(4) (a) Відносно перших п'яти країн, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, цей Акт набуває чинності через три місяці після здачі на зберігання п'ятого з цих документів.

(b) Відносно будь-якої іншої країни цей Акт набуває чинності через три місяці після дати, на яку Генеральним директором було зроблено повідомлення про її ратифікацію чи приєднання, якщо тільки в ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(5) Ратифікація чи приєднання автоматично спричинюють визнання всіх положень та одержання всіх привілеїв, що встановлюються цим Актом.

(6) Після набуття чинності цього Акта країна може приєднатися до Ніццького акта від 15 червня 1957 р. тільки одночасно з ратифікацією цього Акта чи приєднанням до нього. Приєднання до Актів, які передують Ніццькому акту, не допускається навіть одночасно з ратифікацією цього Акта чи приєднанням до нього.

(7) Положення статті 24 Паризької конвенції про охорону промислової власності застосовуються до цієї Угоди.

Стаття 15 [Денонсація]

(1) Ця Угода діє без обмеження строку.

(2) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, направленою Генеральному директорові. Ця денонсація є також денонсацією усіх Актів, які передують і поширюються лише на країну, що її зробила, в той час як відносно інших країн Спеціального союзу Угода залишається в силі та підлягає виконанню.

(3) Денонсація набуває сили через рік після дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(4) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використане ніякою країною до закінчення п'яти років від дати, на яку вона стала членом Спеціального союзу.

(5) Міжнародні знаки, зареєстровані до дати набуття денонсацією чинності, за якими не було винесено рішення про відмову протягом року, передбаченого в статті 5, продовжують підлягати протягом усього строку міжнародної охорони такій же охороні, начебто вони були безпосередньо заявлені в цій країні.

Стаття 16 [Застосування Актів, що передують]

(1) (a) Цей Акт у відносинах між країнами Спеціального союзу, що ратифікували його чи приєдналися до нього, заміняє, починаючи з дня, на який він набуває для них чинності, Мадридську угоду 1891 року в усіх її редакціях, що передують цьому Акту.

(b) Однак для кожної країни Спеціального союзу, що ратифікувала цей Акт або приєдналася до нього, в її відносинах з країнами, що не ратифікували цей Акт чи не приєдналися до нього, залишаються діючими редакції, що передують, які вона раніше не денонсувала на підставі статті 12 (4) Ніццького акта від 15 червня 1957 року.

(2) Країни, що не входять до Спеціального союзу, які стають учасницями цього Акта, застосовують його до міжнародних реєстрацій, які здійснюються Міжнародним бюро при посередництві національного відомства будь-якої країни Спеціального союзу, що є учасницею цього Акта, якщо ці реєстрації відповідають відносно згаданих країн вимогам цього Акта. Щодо міжнародних реєстрацій, які здійснюються Міжнародним бюро при посередництві національних відомств згаданих країн, що не входять до Спеціального союзу, що стають учасницями цього Акта, то такі країни визнають, що згадана вище країна Спеціального союзу може зажадати виконання вимог останнього Акта, учасницею якого вона є.

Стаття 17 [Підписання, мови, функції депозитарію]

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику французькою мовою та здається на зберігання Урядові Швеції.

(b) Офіційні тексти виробляються Генеральним директором, після консультації із зацікавленими урядами, іншими мовами, які може визначити Асамблея.

(2) Цей Акт відкритий для підписання в Стокгольмі до 13 січня 1968 року.

(3) Генеральний директор направляє дві копії підписаного тексту цього Акта, належним чином завірені Урядом Швеції, урядам усіх країн Спеціального союзу і, на запит, урядам будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор реєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор повідомляє уряди всіх країн Спеціального союзу про підписання, здавання на зберігання ратифікаційних грамот чи актів про приєднання та про заяви, що містяться в цих документах, про набуття чинності будь-яких положень цього Акта, повідомлення про денонсацію і повідомлення, направлені відповідно до статей 3bis, 9quater, 13, 14 (7) і 15 (2).

Стаття 18 [Перехідні положення]

(1) До вступу на посаду першого Генерального директора посилання в цьому Акті на Міжнародне бюро Організації чи на Генерального директора вважається посиланням на Бюро Союзу, заснованого Паризькою конвенцією про охорону промислової власності, чи на його Директора відповідно.

(2) Країни Спеціального союзу, що не ратифікували цей Акт або не приєдналися до нього, можуть протягом п'яти років після набуття чинності Конвенцією, що засновує Організацію, користуватися, якщо вони цього побажають, правами, які надаються в силу статей з 10 по 13 цього Акта, як начебто вони були зв'язані цими статтями. Будь-яка країна, яка бажає користуватися такими правами, направляє з цією метою Генеральному директорові письмове повідомлення, що набуває чинності від дати його одержання. Такі країни вважаються членами Асамблеї до закінчення зазначеного строку.

НІЦЦЬКА УГОДА ПРО МІЖНАРОДНУ КЛАСИФІКАЦІЮ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ ЗНАКІВ

від 15 червня 1957 р.,

переглянута в Стокгольмі 14 липня 1967 р. і в Женеві 13 травня 1977 р.

і змінена 28 вересня 1979 р.

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 15.06.57 р.

ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 01.06.2000 р.

Стаття 1 Утворення Спеціального союзу; прийняття Міжнародної класифікації; визначення і мови Міжнародної класифікації

(1) Країни, до яких застосовується ця Угода, утворюють Спеціальний союз і приймають єдину класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків (далі - "Класифікація").

(2) Класифікація складається:

(i) з переліку класів, який супроводжується, в разі потреби, поясненнями;

(ii) з алфавітного переліку товарів і послуг (далі "алфавітний перелік") із зазначенням класу, до якого належить кожний товар або послуга.

(3) Класифікація включає:

(i) класифікацію, опубліковану в 1971 році Міжнародним бюро з охорони інтелектуальної власності (далі - "Міжнародне бюро"), згаданім у Конвенції, яка засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності; при цьому розуміється, що пояснення до переліку класів, включені в цю публікацію, розглядаються як тимчасові і як рекомендації доти, доки пояснення до переліку класів не будуть розроблені Комітетом експертів, згаданім у статті 3;

(ii) поправки і доповнення, що набули чинності відповідно до статті 4 (1) Ніщцької угоди від 15 червня 1957 р. і Стокгольмського Акта від 14 липня 1967 року зазначеної Угоди, до набуття чинності цим Актом;

(iii) зміни, внесені згодом відповідно до статті 3 цього Акта, які набули чинності відповідно до статті 4 (1) цього Акта.

(4) Класифікація розробляється англійською і французькою мовами, причому обидва тексти є однаково автентичні.

(5) (a) Класифікація, згадана в пункті (3) (i), разом із тими поправками і доповненнями, згаданими в пункті 3 (ii), що набули чинності раніше дати, на яку цей Акт відкрито для підписання, міститься в одному автентичному примірнику французькою мовою, зданому на зберігання Генеральному директорові Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі - відповідно "Генеральний директор" і "Організація"). Поправки і доповнення, згадані в пункті (3) (ii), що набувають чинності після дати, на яку цей Акт відкрито для підписання, здаються також на зберігання Генеральному директорові в одному автентичному примірнику французькою мовою.

(b) Англійський варіант текстів, згаданих у підпункті (a), розробляється Комітетом експертів, згаданім у статті 3, у найкоротший строк після набуття чинності цим Актом. Його автентичний примірник здається на зберігання Генеральному директорові.

(c) Зміни, згадані в пункті 3 (iii), здаються на зберігання Генеральному директорові в одному автентичному примірнику англійською і французькою мовами.

(6) Офіційні тексти Класифікації арабською, іспанською, італійською, німецькою, португальською, російською мовами, а також іншими мовами, які може визначити Асамблея, згадана в статті 5, розробляються Генеральним директором після консультації із зацікавленими урядами або на основі перекладу, наданого цими урядами, або з використанням інших засобів, що не викликають фінансових наслідків для бюджету Спеціального союзу або Організації.

(7) Алфавітний перелік містить після кожного зазначення товару або послуги порядковий номер, що відповідає мові, на якій він складений, і

(i) порядковий номер, який таке саме зазначення має в алфавітному переліку, складеному англійською мовою, якщо мова йде про алфавітний перелік, складений французькою мовою, і навпаки;

(ii) порядковий номер, який таке саме зазначення має в алфавітному переліку, складеному французькою мовою, або в алфавітному переліку, складеному англійською мовою, якщо мова йде про алфавітний перелік, складений відповідно до пункту (6).

Стаття 2 Юридичне значення і використання Класифікації

(1) З урахуванням зобов'язань, що накладаються цією Угодою, Класифікація має в кожній з країн Спеціального союзу таке значення, яке надається їй у цій країні. Зокрема, Класифікація не зв'язує країни Спеціального союзу ні щодо визначення обсягу охорони знака, ні щодо визнання знаків обслуговування.

(2) Кожна країна Спеціального союзу лишає за собою право використовувати Класифікацію як основну або допоміжну систему.

(3) Компетентні відомства країн Спеціального союзу включають в офіційні документи та публікації про реєстрацію знаків номери класів Класифікації, до яких належать товари чи послуги, для яких реєструється знак.

(4) Факт включення будь-якого найменування в алфавітний перелік ніяким чином не впливає на права, що можуть існувати на це найменування.

Стаття 3 Комітет експертів

(1) Засновується Комітет експертів, у якому представлена кожна країна Спеціального союзу.

(2) (a) Генеральний директор може і, на прохання Комітету експертів, повинен запрошувати країни, які не є членами Спеціального союзу, але які є членами Організації або учасницями Паризької конвенції по охороні промислової власності, бути представленими на засіданнях Комітету експертів як спостерігачі.

(b) Генеральний директор запрошує міжурядові організації, що спеціалізуються в галузі знаків, членом яких є принаймні одна країна, що є країною Спеціального союзу, бути представленими як спостерігачі на засіданнях Комітету експертів.

(c) Генеральний директор може і, на прохання Комітету експертів, повинен запрошувати представників інших міжурядових і міжнародних неурядових організацій брати участь в обговоренні питань, що становлять для них інтерес.

(3) Комітет експертів:

(i) ухвалює рішення про внесення змін до Класифікації;

(ii) направляє країнам Спеціального союзу рекомендації, що полегшують використання Класифікації і забезпечують її однакове застосування;

(iii) вживає всіх інших заходів, які, не викликаючи фінансових наслідків для бюджету Спеціального союзу або Організації, сприяють використанню Класифікації країнами, що розвиваються;

(iv) має право засновувати підкомітети і робочі групи.

(4) Комітет експертів приймає свої правила процедури. Ці правила забезпечують можливість участі в засіданнях підкомітетів і робочих груп Комітету експертів тим міжурядовим організаціям, згаданим у пункті (2) (b), які можуть зробити значний внесок в роботу по вдосконаленню Класифікації.

(5) Пропозиції щодо внесення змін до Класифікації можуть робити компетентні відомства будь-якої країни Спеціального союзу, Міжнародне бюро, міжурядові організації, представлені в Комітеті експертів відповідно до пункту (2) (b), і будь-яка країна чи організація, спеціально запрошена Комітетом експертів для підготовки таких пропозицій. Пропозиції направляються до Міжнародного бюро, яке передає їх членам Комітету експертів і спостерігачам не пізніше ніж за два місяці до сесії Комітету експертів, на якій вони будуть розглядатися.

(6) Кожна країна Спеціального союзу має один голос.

(7) (a) З урахуванням положень підпункту (b) для ухвалення рішень Комітетом експертів потрібна проста більшість голосів країн Спеціального союзу, представники яких присутні і беруть участь у голосуванні.

(b) Прийняття поправок до Класифікації потребує більшості у чотири п'ятих голосів країн Спеціального союзу, представники яких присутні і беруть участь у голосуванні. "Поправка" означає будь-яке переміщення товарів або послуг з одного класу до іншого

або створення будь-якого нового класу.

(с) Правила процедури, згадані в пункті (4), передбачають, що, за винятком спеціальних випадків, поправки до Класифікації приймаються наприкінці встановлених періодів; тривалість кожного періоду визначає Комітет експертів.

(8) Голоси тих, що утрималися, до уваги не беруться.

Стаття 4 Повідомлення, набуття чинності і публікація змін

(1) Компетентні відомства країн Спеціального союзу повідомляються Міжнародним бюро про рішення Комітету експертів щодо прийнятих змін і рекомендацій. Поправки набувають чинності через шість місяців після дати відправлення повідомлення. Будь-яка інша зміна набуває чинності від дати, встановленої Комітетом експертів з моменту ухвалення рішення про зміну.

(2) Міжнародне бюро вносить до Класифікації зміни, що набули чинності. Повідомлення про ці зміни публікуються в періодичних виданнях, які визначаються Асамблеєю, згаданою в статті 5.

Стаття 5 Асамблея Спеціального союзу

(1) (а) Спеціальний союз має Асамблею, що складається з країн, які ратифікували цей Акт або приєдналися до нього.

(b) Уряд кожної країни представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

(с) Витрати кожної делегації несе уряд, який призначив її.

(2) (а) З урахуванням положень статей 3 та 4 Асамблея:

(i) розглядає всі питання, які стосуються збереження та розвитку Спеціального союзу і застосування цієї Угоди;

(ii) дає Міжнародному бюро вказівки щодо підготовки конференцій з перегляду, належним чином враховуючи зауваження країн Спеціального союзу, що не ратифікували цей Акт або не приєдналися до нього;

(iii) розглядає та схвалює звіти й діяльність Генерального директора Організації (далі - "Генеральний директор"), що відносяться до Спеціального союзу, і надає йому всі необхідні вказівки з питань, які входять до компетенції Спеціального союзу;

(iv) визначає програму, приймає дворічний бюджет Спеціального союзу та затверджує його фінансові звіти;

(v) затверджує фінансовий регламент Спеціального союзу;

(vi) створює, крім Комітету експертів, згаданого в статті 3, інші комітети експертів і робочі групи, які вважає за потрібне створити для здійснення цілей Спеціального союзу;

(vii) визначає, які країни, що не є членами Спеціального союзу, та які міжурядові і міжнародні неурядові організації можуть бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(viii) приймає поправки до статей 5 - 8;

(ix) здійснює будь-які інші належні дії, спрямовані на досягнення цілей Спеціального союзу;

(x) виконує всі інші функції, що впливають з цієї Угоди;

(b) З питань, які становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Асамблея ухвалює рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(3) (а) Кожна країна - член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн - членів Асамблеї складає кворум.

(с) Незважаючи на положення підпункту (b), якщо на якій-небудь сесії кількість представлених країн складає менше половини, але дорівнює чи перевищує одну третину країн - членів Асамблеї, вона може ухвалювати рішення, проте всі такі рішення Асамблеї, за винятком рішень, які відносяться до її власних правил процедури, набувають чинності лише при дотриманні нижченаведених умов. Міжнародне бюро направляє згадані рішення

країнам - членам Асамблеї, що не були на ній представлені, та запрошує їх повідомити у письмовому вигляді у тримісячний строк від дати направлення рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються. Якщо по закінченні цього строку кількість країн, які таким чином проголосували або повідомили, що вони утрималися, досягне кількості, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно зберігається необхідна більшість.

(d) З урахуванням положень статті 8 (2) Асамблея ухвалює свої рішення більшістю в дві третини поданих голосів.

(e) Голоси тих, що утрималися, до уваги не беруться.

(f) Делегат може представляти лише одну країну та голосувати тільки від її імені.

(g) Країни Спеціального союзу, що не є членами Асамблеї, можуть бути присутні на її засіданнях як спостерігачі.

(4) (a) Асамблея збирається на чергову сесію один раз на два роки за скликанням Генерального директора і, крім виняткових випадків, в той самий час і в тому самому місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором на вимогу одної чверті країн - членів Асамблеї.

(c) Генеральний директор готує порядок денний кожної сесії.

(5) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 6 Міжнародне бюро

(1) (a) Адміністративні завдання Спеціального союзу виконуються Міжнародним бюро.

(b) Міжнародне бюро готує, зокрема, засідання і виконує функції Секретаріату Асамблеї, Комітету експертів та інших комітетів експертів і робочих груп, які можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів.

(c) Генеральний директор є головною посадовою особою Спеціального союзу і представляє Спеціальний союз.

(2) Генеральний директор і будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Комітету експертів та інших комітетів експертів або робочих груп, що можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів. Генеральний директор чи призначений ним член персоналу є *ex officio* секретарем цих органів.

(3) (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї готує конференції з перегляду положень Угоди, за винятком статей 5 - 8.

(b) Міжнародне бюро може консультуватися з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями стосовно питань підготовки конференцій з перегляду.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь у роботі цих конференцій без права голосу.

(4) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 7 Фінанси

(1) (a) Спеціальний союз має бюджет.

(b) Бюджет Спеціального союзу включає надходження та витрати власне Спеціального союзу, його внесок до бюджету витрат, спільних для Союзів, а також, у відповідних випадках, відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, що відносяться не лише до цього Спеціального союзу, а й одночасно до одного або декількох інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація. Частка Спеціального союзу в цих спільних витратах відповідає його зацікавленості в таких витратах.

(2) Бюджет Спеціального союзу приймається з належним врахуванням вимог координації з бюджетами інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація.

(3) Бюджет Спеціального союзу фінансується з наступних джерел:

(i) внесків країн Спеціального союзу;

(ii) зборів і платежів за надані Міжнародним бюро послуги, що стосуються Спеціального союзу;

(iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що стосуються Спеціального союзу, та від передачі прав на такі публікації.

(iv) дарунків, відписаних коштів і субсидій;

(v) ренти, відсотків і різних інших доходів.

(4) (a) Для визначення свого внеску, згаданого в пункті (3) (i), кожна країна Спеціального союзу відноситься до того самого класу, що й у Паризькому союзі по охороні промислової власності, і сплачує свої річні внески на основі тієї самої кількості одиниць, яка встановлюється для даного класу в цьому Союзі.

(b) Річний внесок кожної країни Спеціального союзу дорівнює сумі, яка так відноситься до загальної суми внесків до бюджету Спеціального союзу, що підлягають сплаті всіма країнами, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць усіх країн, що сплачують внески.

(c) Внески повинні бути сплачені від першого січня кожного року.

(d) Країна, у якій є заборгованість щодо сплати внесків, втрачає право голосу в усіх органах Спеціального союзу, якщо сума її заборгованості дорівнює або перевищує суму внесків за два повні попередні роки. Проте будь-який із цих органів Спеціального союзу може дати дозвіл такій країні продовжувати користуватися правом голосу в цьому органі, за умови і доти, доки він переконаний, що прострочення платежу відбулося в результаті виняткових і неминучих обставин.

(e) У разі, коли бюджет не прийнято до початку нового фінансового періоду, то відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні попереднього року.

(5) Розмір зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро від імені Спеціального союзу, встановлюється Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї.

(6) (a) Спеціальний союз має фонд обігових коштів, що складається з разового платежу, здійснюваного кожною країною Спеціального союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання щодо його збільшення.

(b) Розмір початкового внеску кожної країни до згаданого фонду або її частка в збільшенні цього фонду пропорційні до внеску цієї країни за той рік, у якому створено фонд або вирішено збільшити його.

(c) Ця пропорція та умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора після того, як вона заслухає думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, що укладається з країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових коштів буде недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів і умови, на яких вони надаються, для кожного випадку є предметом окремої угоди між такою країною та Організацією.

(b) Як країна, згадана в підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація набуває чинності через три роки після закінчення року, в якому було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією або декількома країнами Спеціального союзу або зовнішніми ревізорами, призначеними за їхньою згодою Асамблеєю.

Стаття 8 Поправки до статей 5 - 8

(1) Пропозиції про внесення поправок до статей 5, 6, 7 і цієї статті можуть бути

зроблені будь-якою країною-членом Асамблеї або Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам - членам Асамблеї принаймні за шість місяців до їхнього розгляду Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), приймається Асамблеєю, для чого потрібна більшість у три чверті поданих голосів; однак будь-яка поправка до статті 5 і до цього пункту приймається більшістю у чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), набуває чинності через місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, здійснене відповідно до конституційної процедури кожної країни, одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, які були членами Асамблеї на дату прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до зазначених статей, прийнята таким чином, обов'язкова для всіх країн, що є членами Асамблеї на дату набуття поправкою чинності чи стають її членами після цієї дати; проте будь-яка поправка, яка збільшує фінансові зобов'язання країн Спеціального союзу, є обов'язковою тільки для тих країн, які повідомили про прийняття ними такої поправки.

Стаття 9 Ратифікація та приєднання; набуття чинності

(1) Будь-яка країна Спеціального союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його або, якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього.

(2) Будь-яка країна, що не є членом Спеціального союзу, але є учасницею Паризької конвенції по охороні промислової власності, може приєднатися до цього Акта і таким чином стати країною Спеціального союзу.

(3) Ратифікаційні грамоти й акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(4) (а) Цей Акт набуває чинності через три місяці після виконання наступних двох умов:

(i) шість або більше країн здали на зберігання свої ратифікаційні грамоти або акти про приєднання;

(ii) принаймні три з цих країн є країнами Спеціального союзу на день відкриття Акта для підписання.

(b) Набуття чинності, згадане в підпункті (а), застосовується відносно тих країн, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти або акти про приєднання принаймні за три місяці до зазначеного набуття чинності.

(c) Відносно будь-якої країни, якої пункт (b) не стосується, цей Акт набуває чинності через три місяці після дати, коли про її ратифікацію або приєднання було зроблено повідомлення Генеральним директором, якщо в ратифікаційній грамоті чи Акті про приєднання не була зазначена пізніша дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(5) Ратифікація чи приєднання автоматично спричиняють визнання всіх положень і одержання всіх привілеїв, що встановлюються цим Актом.

(6) Після набуття чинності цим Актом жодна країна не може ратифікувати будь-який попередній акт цієї Угоди або приєднатися до нього.

Стаття 10 Строк дії

Ця Угода має той самий строк дії, що й Паризька конвенція по охороні промислової власності.

Стаття 11 Перегляд

(1) Ця Угода час від часу може підлягати перегляду на конференціях країн Спеціального союзу.

(2) Питання про скликання конференцій з перегляду вирішується Асамблеєю.

(3) Поправки до статей 5 - 8 можуть бути прийняті або на конференції з перегляду,

або відповідно до положень статті 8.

Стаття 12 Денонсація

(1) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, направленою Генеральному директорові. Така денонсація є також денонсацією попереднього акта або попередніх актів цієї Угоди, які країна, що денонсує цей Акт, ратифікувала або до яких приєдналася; денонсація стосується тільки країни, яка її здійснила, в той час як відносно інших країн Спеціального союзу Угода залишається чинною та підлягає виконанню.

(2) Денонсація набуває чинності через рік від дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(3) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використане країною до того, як мине п'ять років від дати її вступу до Спеціального союзу.

Стаття 13 Посилання на статтю 24 Паризької конвенції

Положення статті 24 Стокгольмського Акта 1967 р. Паризької конвенції по охороні промислової власності застосовуються до цієї Угоди; однак, якщо в ці положення будуть внесені в майбутньому поправки, то остання в часі поправка застосовується до цієї Угоди відносно тих країн Спеціального союзу, що зв'язані цією поправкою.

Стаття 14 Підписання; мови; функції депозитарію; повідомлення

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику англійською і французькою мовами, причому обидва тексти однаково автентичні, та здається на зберігання Генеральному директорові.

(b) Офіційні тексти цього Акта розробляються Генеральним директором, після консультації із заінтересованими урядами і протягом двох місяців від дати підписання цього Акта, двома іншими мовами, іспанською та російською, якими поряд з мовами, згаданими в підпункті (a), підписані автентичні тексти Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності.

(c) Офіційні тексти цього Акта розробляються Генеральним директором, після консультації із заінтересованими урядами, арабською, італійською, німецькою і португальською мовами, а також іншими мовами, які визначить Асамблея.

(2) Цей Акт відкрито для підписання до 31 грудня 1977 р.

(3) (a) Генеральний директор направляє завірені ним дві копії підписаного тексту цього Акта урядам усіх країн Спеціального союзу і, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

(b) Генеральний директор направляє завірені ним дві копії будь-якої поправки до цього Акта урядам усіх країн Спеціального союзу і, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор зареєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор повідомляє уряди всіх країн-учасниць Паризької конвенції по охороні промислової власності:

(i) про підписання відповідно до пункту (1);

(ii) про здачу на зберігання ратифікаційних грамот або актів про приєднання згідно зі статтею 9 (3);

(iii) про дату набуття чинності цього Акта згідно зі статтею 9 (4) (a);

(iv) про прийняття поправок до цього Акта згідно зі статтею 8 (3);

(v) про дати набуття чинності таких поправок;

(vi) про денонсації, одержані згідно зі статтею 12.

**ПРО ЗАСНУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ
ЗОБРАЖУВАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗНАКІВ
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 12.06.73 р.
ДАТА ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ: 18.02.2009 р.**

Договірні Сторони, ураховуючи статтю 19 Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року, переглянутої в Брюсселі 14 грудня 1900 року, у Вашингтоні 2 червня 1911 року, у Гаазі 6 листопада 1925 року, у Лондоні 2 червня 1934 року, у Лісабоні 31 жовтня 1958 року та в Стокгольмі 14 липня 1967 року, домовилися про таке:

Стаття 1 Створення Спеціального союзу. Прийняття Міжнародної класифікації
Країни, до яких застосовується ця Угода, створюють Спеціальний союз і приймають загальну класифікацію зображувальних елементів знаків (далі - Класифікація зображувальних елементів).

Стаття 2 Визначення та задача на зберігання Класифікації зображувальних елементів

1. Класифікація зображувальних елементів включає перелік категорій, розділів та секцій, в яких класифіковано зображувальні елементи знаків, разом з пояснювальними примітками, залежно від конкретного випадку.

2. Класифікація зображувальних елементів міститься в одному автентичному примірнику англійською та французькою мовами, підписаному Генеральним директором Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі відповідно - Генеральний директор та Організація) і зданому йому на зберігання під час відкриття цієї Угоди для підписання.

3. Зміни та доповнення, про які йдеться в підпункті "і" пункту 3 статті 5, також повинні міститися в одному автентичному примірнику англійською та французькою мовами, підписаному Генеральним директором і зданому йому на зберігання.

Стаття 3 Мови Класифікації зображувальних елементів

1. Класифікація зображувальних елементів створюється англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівноавтентичні.

2. Міжнародне бюро Організації (далі - Міжнародне бюро) створює, проводячи консультації із заінтересованими урядами, офіційні тексти Класифікації зображувальних елементів іншими мовами, які може визначати Асамблея, про яку йдеться в статті 7, відповідно до параграфу "vi" підпункту "а", пункту 2 зазначеної статті.

Стаття 4 Використання Класифікації зображувальних елементів

1. З урахуванням вимог, установлених цією Угодою, сфера застосування Класифікації зображувальних елементів є такою, яку їй надає кожна країна Спеціального союзу. Зокрема, Класифікація зображувальних елементів не обмежує країн Спеціального союзу стосовно обсягу охорони, що надається знаку.

2. Компетентні установи країн Спеціального союзу мають право використовувати Класифікацію зображувальних елементів або як основну, або як допоміжну систему.

3. Компетентні установи країн Спеціального союзу включають до офіційних документів і публікацій стосовно реєстрацій та продовжень строку чинності знаків номери категорій, розділів та секцій, в яких зображувальні елементи цих знаків повинні бути розміщені.

4. Перед зазначеними номерами повинні бути розміщені слова "Класифікація зображувальних елементів" або їхня аббревіатура, визначена Комітетом експертів, про який йдеться в статті 5.

5. Будь-яка країна під час свого підписання або здачі на зберігання ратифікаційної

грамоти чи документа про приєднання може зробити заяву про те, що вона не бере на себе зобов'язання включати номери всіх або певних секцій до офіційних документів і публікацій стосовно реєстрацій та продовжень строку чинності знаків.

6. Якщо будь-яка країна Спеціального союзу доручає реєстрацію знаків міжурядовому органу, то вона вживає всіх можливих заходів для забезпечення використання зазначеним органом Класифікації зображувальних елементів відповідно до цієї статті.

Стаття 5 Комітет експертів

1. Засновується Комітет експертів, в якому представлено кожну країну Спеціального союзу.

2. а) Генеральний директор може та, якщо вимагає Комітет експертів, повинен запросити країни, які не є членами Спеціального союзу, але є членами Організації або сторонами Паризької конвенції про охорону промислової власності, бути представленими спостерігачами на засіданнях Комітету експертів.

б) Генеральний директор запрошує міжурядові організації, що спеціалізуються у сфері знаків, в яких, принаймні, одна з країн-членів є стороною цієї Угоди, бути представленими спостерігачами на засіданнях Комітету експертів.

в) Генеральний директор може та, якщо вимагає Комітет експертів, повинен запросити представників інших міжурядових та міжнародних неурядових організацій узяти участь в обговореннях, що становлять для них інтерес.

3. Комітет експертів:

i) готує зміни та доповнення до Класифікації зображувальних елементів;

ii) надсилає рекомендації країнам Спеціального союзу для полегшення використання Класифікації зображувальних елементів та сприяння її однаковому застосуванню;

iii) уживає всіх інших заходів, які, не зумовлюючи фінансових наслідків для бюджету Спеціального союзу або для Організації, сприяють полегшенню застосування Класифікації зображувальних елементів країнами, що розвиваються;

iv) має право створювати підкомітети й робочі групи.

4. Комітет експертів приймає свої правила процедури. Останні передбачають можливість участі в засіданнях підкомітетів і робочих груп Комітету експертів згаданих у підпункті "b" пункту 2 міжурядових організацій, які можуть зробити суттєвий внесок у розвиток Класифікації зображувальних елементів.

5. Пропозиції стосовно змін або доповнень до Класифікації зображувальних елементів можуть бути внесені компетентною установою будь-якої країни Спеціального союзу, Міжнародним бюро, будь-якою міжурядовою організацією, представленою в Комітеті експертів відповідно до підпункту "b" пункту 2, та будь-якою країною чи організацією, якій Комітет експертів спеціально запропонував надати такі пропозиції. Пропозиції передаються Міжнародному бюро, яке надає їх членам Комітету експертів і спостерігачам не пізніше, ніж за два місяці до засідання Комітету експертів, на якому ці пропозиції повинні бути розглянуті.

6. а) Кожна країна - член Комітету експертів має один голос.

б) Рішення Комітету експертів ухвалюються простою більшістю голосів країн, які представлені та беруть участь у голосуванні.

в) Для ухвалення будь-якого рішення, що вважається однією п'ятою країн, які представлені та беруть участь у голосуванні, таким, що зумовлює зміни основної структури Класифікації зображувальних елементів чи викликає значний обсяг рекласифікації, необхідна більшість у три четверті країн, які представлені та беруть участь у голосуванні.

г) Голоси тих, що утрималися від голосування, не враховуються.

Стаття 6 Повідомлення, набрання чинності й публікація змін, доповнень та

інших рішень

1. Кожне рішення Комітету експертів стосовно прийняття змін та доповнень до Класифікації зображувальних елементів і рекомендації Комітету експертів Міжнародне бюро повідомляє компетентним установам країн Спеціального союзу. Зміни та доповнення набирають чинності через шість місяців з дати надіслання повідомлень.

2. Міжнародне бюро вносить зміни та доповнення, які набрали чинності, до Класифікації зображувальних елементів. Повідомлення про зміни та доповнення публікуються в тих періодичних виданнях, які можуть бути визначені Асамблеєю, про яку йдеться в статті 7.

Стаття 7 Асамблея Спеціального союзу

1. а) Спеціальний союз має Асамблею, що складається з країн Спеціального союзу.

б) Уряд кожної країни Спеціального союзу представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

с) Будь-яка міжурядова організація, про яку йдеться в підпункті "б" пункту 2 статті 5, може бути представлена спостерігачем на засіданнях Асамблеї і, якщо Асамблея так вирішує, у тих комітетах або робочих групах, які можуть бути створені Асамблеєю.

д) Витрати кожної делегації здійснює уряд, який її призначив.

2. а) З урахуванням положень статті 5 Асамблея:

i) розглядає всі питання стосовно збереження й розвитку Спеціального союзу та виконання цієї Угоди;

ii) дає Міжнародному бюро директиви стосовно підготовки конференцій з перегляду;

iii) розглядає та схвалює звіти й діяльність Генерального директора стосовно Спеціального союзу та дає йому всі необхідні вказівки з питань, що входять до компетенції Спеціального союзу;

iv) визначає програму, приймає дворічний бюджет Спеціального союзу та затверджує його фінансові звіти;

v) приймає фінансові правила Спеціального союзу;

vi) ухвалює рішення про створення офіційних текстів Класифікації зображувальних елементів мовами, іншими, ніж англійська та французька;

vii) створює такі комітети й робочі групи, які вважає необхідними для досягнення цілей Спеціального союзу;

viii) визначає з урахуванням підпункту "с" пункту 1, які країни, що не є членами Спеціального союзу, та які міжурядові й міжнародні неурядові організації повинні бути допущені як спостерігачі на її засідання та на засідання будь-якого комітету чи робочої групи, створених нею;

ix) здійснює будь-яку іншу відповідну діяльність, спрямовану на досягнення цілей Спеціального союзу;

x) виконує інші функції, що є необхідними згідно із цією Угодою.

б) Стосовно питань, що становлять інтерес також для інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, Асамблея ухвалює рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

3. а) Кожна країна - член Асамблеї має один голос.

б) Половина країн - членів Асамблеї складає кворум.

с) За відсутності кворуму Асамблея може ухвалювати рішення, проте, за винятком рішень стосовно власної процедури, усі такі рішення набирають чинності, лише якщо виконано викладені нижче умови. Міжнародне бюро надсилає зазначені рішення країнам - членам Асамблеї, які не були представлені, та пропонує їм письмово повідомити в тримісячний строк з дати надіслання рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або чи утримуються від голосування. Якщо із закінченням цього строку кількість країн, які таким чином проголосували або повідомили, що вони утрималися від голосування,

досягне кількості країн, якої бракувало для досягнення кворуму на засіданні, такі рішення набирають чинності за умови, що водночас необхідна більшість усе ще існує.

d) З урахуванням положень пункту 2 статті 11 для ухвалення рішень Асамблеї необхідна більшість у дві третини поданих голосів.

e) Голоси тих, що утрималися від голосування, не враховуються.

f) Делегат може представляти лише одну країну й голосувати лише від її імені.

4. a) Асамблея збирається на чергову сесію один раз кожного другого календарного року за скликанням Генерального директора і, за відсутності виключних обставин, у той самий час і в тому самому місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором на вимогу однієї чверті країн - членів Асамблеї.

c) Порядок денний кожної сесії готує Генеральний директор.

5. Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 8 Міжнародне бюро

1. a) Адміністративні завдання, що стосуються Спеціального союзу, виконуються Міжнародним бюро.

b) Зокрема, Міжнародне бюро готує засідання та забезпечує роботу Секретаріату Асамблеї, Комітету експертів і таких інших комітетів чи робочих груп, які можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів.

c) Генеральний директор є головною посадовою особою Спеціального союзу й представляє Спеціальний союз.

2. Генеральний директор та будь-який призначений ним штатний працівник беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Комітету експертів і таких інших комітетів чи робочих груп, які можуть бути створені Асамблеєю або Комітетом експертів. Генеральний директор або призначений ним штатний працівник за займаною посадою є секретарем цих органів.

3. a) Міжнародне бюро відповідно до директив Асамблеї готує конференції з перегляду.

b) Міжнародне бюро може проводити консультації з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями стосовно підготовки конференцій з перегляду.

c) Генеральний директор та призначені ним особи беруть участь без права голосу в обговореннях на конференціях з перегляду.

4. Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 9 Фінанси

1. a) Спеціальний союз має бюджет.

b) Бюджет Спеціального союзу складається з доходів і витрат власне Спеціального союзу, його внеску до бюджету спільних витрат союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, та, якщо це застосовне, сум, відрахованих до бюджету Конференції Організації.

c) Витрати, що не можуть бути віднесені виключно до Спеціального союзу, а також до одного чи більш ніж одного інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, вважаються спільними витратами союзів. Частка Спеціального союзу в таких спільних витратах повинна бути пропорційною інтересу Спеціального союзу в цих витратах.

2. Бюджет Спеціального союзу створюється з належним урахуванням вимог координації з бюджетами інших союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація.

3. Бюджет Спеціального союзу фінансується з таких джерел:

i) внесків країн Спеціального союзу;

ii) зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро стосовно Спеціального союзу;

iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що стосуються Спеціального союзу, або роялті стосовно цих публікацій;

iv) дарунків, спадщини, субсидій;

v) оренди, відсотків і інших різноманітних доходів.

4. а) Для визначення свого внеску, про який йдеться в підпункті "і" пункту 3, кожна країна Спеціального союзу відноситься до того самого класу, до якого вона належить у Паризькому союзі з охорони промислової власності, і сплачує свій річний внесок на основі тієї самої кількості одиниць, яку встановлено для такого класу в цьому союзі.

б) Річний внесок кожної країни Спеціального союзу повинен бути в обсязі, який відноситься до загальної суми, що повинна бути внесена до бюджету Спеціального союзу всіма країнами, так, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць усіх країн, що сплачують внески.

в) Внески сплачуються до 1 січня кожного року.

г) Країна, в якій є заборгованість стосовно сплати внесків, не може здійснювати свого права на голосування в будь-якому органі Спеціального союзу, якщо розмір її заборгованості дорівнює чи перевищує розмір внесків за два повні попередні роки. Проте, будь-який орган Спеціального союзу може дозволити такій країні продовжувати здійснювати її праве на голосування в цьому органі, якщо та доки він переконаний що прострочення платежу викликано виключними й невідворотними обставинами.

д) Якщо бюджет не прийнято до початку нового фінансового періоду, то діє бюджет на рівні попереднього року, як передбачено у фінансових правилах.

5. Розмір зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро у зв'язку зі Спеціальним союзом, установлюється Генеральним директором і повідомляється ним Асамблеї.

6. а) Спеціальний союз має фонд обігових коштів, який складається з разового платежу, здійсненого кожною країною Спеціального союзу. Якщо фонд стає не достатнім, то Асамблея вирішує питання про його збільшення.

б) Розмір початкового платежу кожної країни до зазначеного фонду або її участі в збільшенні цього фонду є пропорційними внеску цієї країни за рік, в якому фонд створено або ухвалено рішення про його збільшення.

в) Пропорція й умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора після заслуховування нею думки Координаційного комітету Організації.

7. а) В угоді про штаб-квартиру, що укладається з країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що кожного разу, коли фонд обігових коштів є не достатнім, така країна надає аванси. Щоразу розмір цих авансів й умови, на яких вони надаються, є предметом окремих угод між такою країною та Організацією.

б) Країна, про яку йдеться в підпункті "а", й Організація мають право зняти за допомогою письмового повідомлення зобов'язання про надання авансів. Зняття зобов'язання набирає чинності через три роки після закінчення року, в якому було надіслано повідомлення.

8. Аудит рахунків здійснюється однією чи більше ніж однією країною Спеціального союзу або зовнішніми аудиторами, як передбачено фінансовими правилами. За їхньою згодою їх призначає Асамблея.

Стаття 10 Перегляд Угоди

1. Ця Угода час від часу може бути переглянута на спеціальній конференції країн Спеціального союзу.

2. Питання про скликання будь-якої конференції з перегляду вирішує Асамблея.

3. До статей 7, 8, 9 та 11 можуть бути внесені зміни або конференцією з перегляду, або відповідно до положень статті 11.

Стаття 11 Унесення змін до деяких положень Угоди

1. Пропозиції про внесення змін до статей 7, 8, 9 та цієї статті можуть бути внесені будь-якою країною Спеціального союзу або Генеральним директором. Такі пропозиції Генеральний директор надсилає країнам Спеціального союзу, принаймні, за шість місяців до їхнього розгляду Асамблеєю.

2. Зміни до статей, про які йдеться в пункті 1, приймаються Асамблеєю. Для прийняття необхідно три чверті поданих голосів, за умови, що для внесення будь-якої зміни до статті 7 й цього пункту необхідно чотири п'ятих поданих голосів.

3. а) Унесення будь-яких змін до статей, про які йдеться в пункті 1, набирає чинності через один місяць після того, як Генеральний директор на час прийняття зміни одержав від трьох чвертей країн - членів Спеціального союзу письмові повідомлення про прийняття, здійснені відповідно до конституційної процедури кожної країни.

б) Будь-які прийняті таким чином зміни до зазначених статей є обов'язковими для всіх країн - членів Спеціального союзу на час набрання чинності змінами, за умови, що будь-яка зміна, що збільшує фінансові зобов'язання країн Спеціального союзу, є обов'язковою тільки для тих країн, які повідомили про прийняття ними такої зміни.

с) Будь-яка зміна, прийнята відповідно до положень підпункту "а", є обов'язковою для всіх країн, які стали членами Спеціального союзу після дати, на яку зміна набрала чинності відповідно до положень підпункту "а".

Стаття 12 Набуття статусу сторони Угоди

1. Будь-яка країна - сторона Паризької конвенції про охорону промислової власності може стати стороною цієї Угоди шляхом:

- і) підписання з подальшою здачею на зберігання ратифікаційної грамоти або
- ii) здачі на зберігання документа про приєднання.

2. Ратифікаційні грамоти або документи про приєднання здаються на зберігання Генеральному директору.

3. До цієї Угоди застосовуються положення статті 24 Стокгольмського акта Паризької конвенції про охорону промислової власності.

4. Пункт 3 жодним чином не тлумачиться як такий, що містить визнання або мовчазне визнання країною Спеціального союзу фактичного становища стосовно території, до якої ця Угода застосовується іншою країною на підставі зазначеного пункту.

Стаття 13 Набрання чинності Угодою

1. Стосовно перших п'яти країн, які здали на зберігання свої ратифікаційні грамоти або документи про приєднання, ця Угода набирає чинності через три місяці після здачі на зберігання п'ятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

2. Стосовно будь-якої країни, іншої, ніж ті, для яких ця Угода набрала чинності відповідно до пункту 1, Угода набирає чинності через три місяці з дати, на яку Генеральний директор зробив повідомлення про її ратифікацію або приєднання, якщо в ратифікаційній грамоті або документі про приєднання не зазначено більш пізньої дати. В останньому випадку ця Угода набирає чинності стосовно цієї країни із зазначеної таким чином дати.

3. Ратифікація або приєднання автоматично спричиняють прийняття всіх умов цієї Угоди та доступ до всіх її переваг.

Стаття 14 Строк чинності Угоди

Ця Угода має той самий строк чинності, що й Паризька конвенція про охорону промислової власності.

Стаття 15 Денонсація

1. Будь-яка країна Спеціального союзу може денонсувати цю Угоду шляхом надіслання повідомлення Генеральному директору.

2. Денонсація набирає чинності через один рік з дня одержання повідомлення Генеральним директором.

3. Право денонсації, передбачене цією статтею, не може бути здійснене будь-якою країною до закінчення п'яти років з дати, з якої країна стала членом Спеціального союзу.

Стаття 16 Спори

1. Будь-який спір між двома чи більш ніж двома країнами Спеціального союзу стосовно тлумачення або застосовування цієї Угоди, який не розв'язано в ході переговорів, може бути винесений будь-якою із заінтересованих країн на розгляд Міжнародного Суду шляхом подання заяви відповідно до Статуту Суду, якщо заінтересовані країни не дійшли згоди стосовно іншого способу розв'язання спору. Країна, що виносить спір на розгляд Суду, повинна повідомити про це Міжнародному бюро; Міжнародне бюро доводить це питання до відома інших країн Спеціального союзу.

2. Кожна країна, підписуючи цю Угоду або здаючи на зберігання свою ратифікаційну грамоту чи документ про приєднання, може зробити заяву про те, що вона не вважає себе зобов'язаною положеннями пункту 1. Стосовно будь-якого спору між будь-якою країною, що зробила таку заяву, та будь-якою іншою країною Спеціального союзу положення пункту 1 не застосовуються.

3. Будь-яка країна, що зробила заяву відповідно до положень пункту 2, може будь-коли відкликати своє застереження шляхом надіслання повідомлення Генеральному директору.

Стаття 17 Підписання, мови, функції депозитарію, повідомлення

1. а) Ця Угода підписується в одному автентичному примірнику англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівноавтентичні.

б) Ця Угода залишається відкритою для підписання у Відні до 31 грудня 1973 року.

в) Оригінал цієї Угоди після закриття її для підписання здається на зберігання Генеральному директору.

2. Офіційні тексти створюються Генеральним директором після консультації із заінтересованими урядами такими іншими мовами, які може визначити Асамблея.

3. а) Генеральний директор передає засвідчені ним дві копії підписаного тексту цієї Угоди урядам країн, які її підписали, та, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

б) Генеральний директор передає засвідчені ним дві копії будь-якої зміни до цієї Угоди урядам усіх країн Спеціального союзу та, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

в) Генеральний директор надає, на запит, урядові будь-якої країни, яка підписала цю Угоду чи приєдналася до неї, дві засвідчені ним копії Класифікації зображувальних елементів англійською або французькою мовою.

4. Генеральний директор реєструє цю Угоду в Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

5. Генеральний директор повідомляє урядам усіх країн - сторін Паризької конвенції про охорону промислової власності про:

- i) підписання відповідно до пункту 1;
- ii) заду на зберігання ратифікаційних грамот або документів про приєднання відповідно до пункту 2 статті 12;
- iii) дату набрання чинності цією Угодою відповідно до пункту 1 статті 13;
- iv) заяви, зроблені відповідно до пункту 5 статті 4;
- v) заяви та повідомлення, зроблені відповідно до пункту 3 статті 12;
- vi) заяви, зроблені відповідно до пункту 2 статті 16;
- vii) відкликання будь-яких заяв, про які повідомлено відповідно до пункту 3 статті 16;
- viii) прийняття змін до цієї Угоди відповідно до пункту 3 статті 11;
- ix) дати, на які такі зміни набирають чинності;

х) денонсації, отримані відповідно до статті 15.

**РІШЕННЯ, ПРИЙНЯТЕ ДИПЛОМАТИЧНОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ
З МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ
ЗОБРАЖУВАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗНАКІВ
8 ЧЕРВНЯ 1973 РОКУ**

1. До набрання чинності Віденською угодою про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків цим Рішенням у Міжнародному бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) створюється тимчасовий Комітет експертів.

2. До складу тимчасового Комітету входить представник кожної країни, яка підписала зазначену Угоду або приєдналася до неї. Міжурядові організації, які спеціалізуються у сфері знаків та в яких, принаймні, одна з країн-членів підписала Угоду або приєдналася до неї, можуть бути представлені спостерігачами. Будь-яка країна, що є членом ВОІВ або стороною Паризької конвенції про охорону промислової власності, яка ні підписала, ні приєдналася до Угоди, може, та, якщо цього вимагає тимчасовий Комітет, повинна запрошуватися Генеральним директором ВОІВ як спостерігач.

3. Тимчасовий Комітет переглядає Міжнародну класифікацію зображувальних елементів знаків і готує, якщо необхідно, проекти змін або доповнень до зазначеної Класифікації.

4. Міжнародному бюро доручається підготувати роботу тимчасового Комітету.

5. Міжнародному бюро доручається скликати тимчасовий Комітет після консультацій з країнами, які підписали Угоду або приєдналися до неї, якщо зміни чи доповнення, запропоновані будь-якою такою країною чи організацією, про яку йдеться у викладеному вище пункті 2, або якщо саме Міжнародне бюро має намір запропонувати зміни чи доповнення.

6. Міжнародному бюро доручається передати з набранням чинності Угодою будь-який проект змін або доповнень, підготовлений тимчасовим Комітетом, до Комітету експертів, створеного відповідно до статті 5 Угоди.

7. Транспортні та добові витрати членів тимчасового Комітету й спостерігачів здійснюють країни або організації, яких вони представляють.

**УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ,
З ОДНІЄЇ СТОРОНИ, ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ,
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СПІВТОВАРИСТВОМ З АТОМНОЇ ЕНЕРГІЇ
І ЇХНИМИ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ, З ІНШОЇ СТОРОНИ**

ДАТА РАТИФІКАЦІЇ: 16.09.2014 РОКУ

(ВИТЯГ)

Глава 9 Інтелектуальна власність

Частина 1 Загальні положення

Стаття 157 Цілі

Цілями цієї Глави є:

а) спрощення створення і комерційного використання інноваційних продуктів та

продуктів творчої діяльності на території Сторін; і

б) досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності.

Стаття 158 Характер і сфера дії зобов'язань

1. Сторони забезпечують належне та ефективне виконання зобов'язань за міжнародними договорами у сфері інтелектуальної власності, учасниками яких вони є, зокрема за Угодою про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, що міститься в Додатку 1С до Угоди СОТ (далі - Угода ТРІПС). Положення цієї Глави доповнюють та уточнюють права і зобов'язання Сторін згідно з Угодою ТРІПС та іншими міжнародними договорами у сфері інтелектуальної власності.

2. Для цілей цієї Угоди права інтелектуальної власності включають авторське право, зокрема право на комп'ютерні програми і бази даних, а також суміжні права, права, пов'язані з патентами, зокрема патенти на винаходи у галузі біотехнологій, торговельні марки, фірмові найменування, якщо вони охороняються у формі виключного права інтелектуальної власності відповідним національним законодавством, промислові зразки, компоновання (топографії) інтегральних мікросхем, географічні зазначення, зокрема зазначення походження, зазначення джерела походження, сорти рослин, охорону конфіденційної інформації та захист від недобросовісної конкуренції, як це передбачено статтею 10 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності (1967 року) (далі - Паризька конвенція).

Стаття 159 Передача технологій

1. Сторони домовились обмінюватись думками та інформацією щодо своєї національної та міжнародної практики і політики стосовно передачі технологій. Зокрема, це включає заходи щодо спрощення інформаційних потоків, ділового партнерства, ліцензійних та субпідрядних угод на добровільній основі. Особливу увагу необхідно звертати на умови, необхідні для створення належного сприятливого середовища для передачі технологій у приймаючих державах, зокрема на такі питання, як відповідна законодавча база і розвиток людського капіталу.

2. Сторони гарантують охорону законних інтересів власників прав інтелектуальної власності.

Стаття 160 Вичерпання прав

Сторони можуть встановлювати власний режим вичерпання прав інтелектуальної власності з урахуванням положень Угоди ТРІПС.

Частина 2 Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності

Підрозділ 1 Авторське право та суміжні права

Стаття 161 Надання охорони

Сторони дотримуються:

а) Статей 1-22 Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961 року) (далі - Римська конвенція);

б) Статей 1-18 Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів (1886 року, з останніми змінами у 1979 року) (далі - Бернська конвенція);

с) Статей 1-14 Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі - ВОІВ) про авторське право - (1996 року) (далі - WCT); та

д) Статей 1-23 Договору ВОІВ про виконання і фонограми (1996 року).

Стаття 162 Строк чинності авторського права

1. Права автора літературного або художнього твору в розумінні статті 2 Бернської

конвенції є чинними протягом життя автора і 70 років після його смерті, незалежно від того, коли твір був правомірно оприлюднений.

2. У випадку, якщо твір створено у співавторстві, строк, що згадується у пункті 1 цієї статті, обчислюється з дати смерті автора, який помер останнім.

3. У випадку анонімних творів або творів, підписаних псевдонімом, строк охорони становить 70 років з дати, коли твір був правомірно оприлюднений. Проте якщо вибраний автором псевдонім не залишає сумнівів щодо його особистості або якщо автор розкриває своє ім'я протягом строку, згаданого у першому реченні, застосовується строк охорони, встановлений у пункті 1 цієї статті.

4. Якщо твір публікується томами, частинами, окремими випусками, виданнями або серіями і строк охорони починається з дати, коли твір був правомірно доведений до загального відома, то строк охорони починається для кожної частини твору окремо.

5. У випадку творів, для яких строк охорони не обчислюється з дати смерті автора або авторів і які не були правомірно оприлюднені протягом 70 років з дати їх створення, охорона припиняється.

Стаття 163 Строк охорони авторського права на кінематографічні або аудіовізуальні твори

1. Режисер-постановник кінематографічного або аудіовізуального твору розглядається як його автор або один з його авторів. Сторони можуть визначити інших співавторів.

2. Строк охорони авторського права на кінематографічні або аудіовізуальні твори спливає не раніше, ніж через 70 років з дати смерті останньої з групи визначених за життя осіб, незалежно від того, чи зазначені ці особи як співавтори. Ця група має щонайменше включати режисера-постановника, автора сценарію, автора діалогів і композитора музики, спеціально створених для використання в кінематографічному або аудіовізуальному творі.

Стаття 164 Строк дії суміжних прав

1. Строк дії прав виконавців спливає не раніше, ніж через 50 років від дати виконання. Проте якщо запис виконання правомірно опублікований або правомірно оприлюднений протягом цього періоду, строк дії прав спливає не раніше ніж через 50 років від дати першої такої публікації або першого такого оприлюднення, залежно від того, яка дата є більш ранньою.

2. Строк дії прав виробників фонограм спливає не раніше, ніж через 50 років від дати здійснення запису. Проте якщо фонограма правомірно опублікована протягом цього періоду, строк дії зазначених прав спливає не раніше ніж через 50 років від дати першої правомірної публікації. Якщо публікація протягом періоду, згаданого у першому реченні, була неправомірною і якщо фонограма була правомірно оприлюднена протягом цього періоду, строк дії зазначених прав спливає через 50 років від дати першого правомірного оприлюднення.

3. Строк дії прав виробників першого запису фільму спливає не раніше, ніж через 50 років від дати здійснення запису. Проте якщо фільм правомірно опублікований або правомірно оприлюднений протягом цього періоду, строк дії прав спливає не раніше ніж через 50 років від дати першої такої публікації або першого такого оприлюднення, залежно від того, яка дата є більш ранньою. Термін «фільм» означає кінематографічний або аудіовізуальний твір чи рухомі зображення, як із звуковим супроводом, так і без нього.

4. Строк дії прав організацій мовлення спливає не раніше, ніж через 50 років від дати першої трансляції передачі, незалежно від того, чи транслюється ця передача дротовими, чи ефірними засобами, у тому числі за допомогою кабельної мережі або супутника.

Стаття 165 Охорона раніше неопублікованих творів

Будь-яка особа, яка після закінчення строку дії авторського права, перший раз

правомірно публікує або правомірно оприлюднює раніше неопублікований твір, користується таким самим рівнем охорони майнових прав інтелектуальної власності, як і автор. Строк охорони таких прав становить 25 років від дати, коли твір був уперше правомірно опублікований або правомірно оприлюднений.

Стаття 166 Критичні та наукові публікації

Сторони можуть також охороняти критичні та наукові публікації творів, які стали загальним надбанням. Максимальний строк охорони таких прав становить 30 років від дати, коли твір був уперше правомірно опублікований.

Стаття 167 Охорона фотографій

Фотографії, які є оригінальними у тому розумінні, що вони є власним продуктом інтелектуальної діяльності автора, охороняються відповідно до статті 162 цієї Угоди. Сторони можуть запровадити охорону інших фотографій.

Стаття 168 Співробітництво у сфері колективного управління правами

Сторони визнають необхідність укладання угод між своїми відповідними організаціями колективного управління з метою взаємного забезпечення більш простого доступу і обміну інформацією між територіями Сторін, а також забезпечення взаємної передачі авторської винагороди за використання творів Сторін або інших об'єктів, що охороняються. Сторони визнають необхідність того, щоб їхні відповідні організації колективного управління досягли високого рівня ефективності та прозорості при виконанні своїх завдань.

Стаття 169 Право на запис

1. Для цілей цієї статті термін «запис» означає фіксацію звуків та зображень або їх відтворень, яка дозволяє здійснювати їх сприйняття, відтворення або передавання за допомогою відповідного пристрою.

2. Сторони надають виконавцям виключне право дозволяти або забороняти запис своїх виконань.

3. Сторони надають організаціям мовлення виключне право дозволяти або забороняти запис своїх передач, незалежно від того, чи транслюються ці передачі дрововими, чи ефірними засобами, у тому числі за допомогою кабельної мережі або супутника.

4. Організація кабельного мовлення не має права, передбаченого пунктом 2 цієї статті, якщо вона лише ретранслює через кабельну мережу передачу організації мовлення.

Стаття 170 Ефірне мовлення і доведення до відома публіки

1. Для цілей цієї статті:

а) термін «ефірне мовлення» означає передачу бездротовими засобами для приймання публікою звуків або зображень та звуків або їх відтворення; така передача за допомогою супутника, а також передача закодованих сигналів, якщо засоби для декодування надаються для публічного використання організацією мовлення або з її дозволу;

б) термін «оприлюднення» означає передачу для публіки за допомогою будь-якого носія, іншого, ніж ефірне мовлення, звуків виконання чи звуків або відтворення звуків, записаних на фонограмі. Для цілей пункту 3 цієї статті термін «оприлюднення» включає створення звуків або відтворення звуків, записаних на фонограмі, що є чутними для публіки.

2. Сторони надають виконавцям виключне право дозволяти або забороняти ефірне мовлення бездротовими засобами і оприлюднення своїх виконань, за винятком випадків, коли передачі виконання здійснюються під час ефірного мовлення або є відтворенням запису.

3. Сторони надають право виконавцям та виробникам фонограм отримувати виплати одноразової справедливої винагороди, якщо фонограма, опублікована з комерційною метою, або відтворення такої фонограми використовується для ефірного мовлення або для

будь-якого публічного виконання, а також забезпечують розподіл цієї винагороди між відповідними виконавцями і виробниками фонограм. Сторони можуть за відсутності угоди між виконавцями і виробниками фонограм визначати умови розподілу винагороди між ними.

4. Сторони надають організаціям мовлення виключне право дозволяти або забороняти ретрансляцію своїх передач бездротовими засобами, а також оприлюднювати свої передачі, якщо таке оприлюднення здійснюється у загальнодоступних місцях після внесення плати за вхід.

Стаття 171 Право на розповсюдження

1. Сторони надають авторам стосовно оригіналів їхніх творів або їх копій виключне право дозволяти або забороняти будь-яку форму публічного розповсюдження шляхом продажу або іншим чином.

2. Сторони надають виключне право доводити до загального відома шляхом продажу або іншим чином об'єкти, зазначені у підпунктах (а)-(d) цього пункту, зокрема їхні копії:

- а) виконавцям щодо записів їхніх виконань;
- б) виробникам фонограм щодо їхніх фонограм;
- в) виробникам перших записів фільмів щодо оригіналу і копій їхніх фільмів;
- г) організаціям мовлення щодо записів їхніх передач, як це передбачено статтею 169(3) цієї Угоди.

Стаття 172 Обмеження

1. Сторони можуть встановлювати обмеження прав, передбачених статтями 169, 170 та 171 цієї Угоди, стосовно:

- а) приватного використання;
- б) використання коротких витягів у зв'язку з повідомленням останніх подій;
- в) поодинокого відтворення організацією мовлення за допомогою своїх власних засобів і для своїх власних передач мовлення;
- г) використання лише з метою навчання або наукового дослідження.

2. Незважаючи на пункт 1 цієї статті, Сторони можуть встановлювати такі самі обмеження стосовно охорони прав виконавців, виробників фонограм, організацій мовлення і виробників перших записів фільмів, які встановлюються стосовно охорони авторського права на літературні і художні твори. Проте примусове ліцензування може запроваджуватися лише в тому обсязі, в якому воно є сумісним з Римською конвенцією.

3. Обмеження, встановлені пунктами 1 і 2 цієї статті, застосовуються лише в окремих особливих випадках, які не суперечать нормальному використанню об'єкта, що охороняється, і не перешкоджають невинуватою реалізації законних інтересів правласника.

Стаття 173 Право на відтворення

Сторони надають виключне право дозволяти або забороняти пряме чи опосередковане, тимчасове чи постійне відтворення будь-якими засобами та у будь-якій формі повністю або частково:

- а) авторам щодо їхніх творів;
- б) виконавцям щодо записів їхніх виконань;
- в) виробникам фонограм щодо їхніх фонограм;
- г) виробникам перших записів фільмів щодо оригіналу і копій їхніх фільмів;
- д) організаціям мовлення щодо записів їхніх передач, незалежно від того, чи транслюються ці передачі дротовими, чи ефірними засобами, у тому числі за допомогою кабельної мережі або супутника.

Стаття 174 Право на оприлюднення творів і право на доведення до загального відома інших об'єктів, що охороняються

1. Сторони надають авторам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке оприлюднення їхніх творів дротовими або бездротовими засобами, зокрема доведення до загального відома їхніх творів у такий спосіб, що будь-яка особа може мати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за її власним вибором.

2. Сторони надають виключне право дозволяти або забороняти доводити до загального відома, дротовими або бездротовими засобами, у такий спосіб, що будь-яка особа може мати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за її власним вибором:

- a) виконавцям щодо записів їхніх виконань;
- b) виробникам фонограм щодо їхніх фонограм;
- c) виробникам перших записів фільмів щодо оригіналу і копій їхніх фільмів;
- d) організаціям мовлення щодо записів їхніх передач незалежно від того, чи транслюються ці передачі дротовими, чи ефірними засобами, у тому числі за допомогою кабельної мережі або супутника.

3. Обидві Сторони домовилися, що права, передбачені пунктами 1 і 2 цієї статті, не обмежуються будь-якими діями щодо оприлюднення або доведення до загального відома, які передбачені цією статтею.

Стаття 175 Винятки і обмеження

1. Сторони повинні передбачити, що на тимчасові випадки з відтворення, передбачені статтею 173 цієї Угоди, які є поодинокими або випадковими та які є складовою й суттєвою частиною технологічного процесу і єдиною метою яких є надання можливості:

- a) передачі мережею між третіми особами та посередником; або
- b) правомірного використання твору або іншого об'єкта, що захищається, і який не має самостійного економічного значення, не поширюється дія права на відтворення, передбаченого статтею 173 цієї Угоди.

2. Якщо Сторони запроваджують винятки або обмеження стосовно права на відтворення відповідно до статті 173 цієї Угоди, то вони можуть запроваджувати аналогічні винятки або обмеження стосовно права на розповсюдження відповідно до статті 171(1) цієї Угоди в обсязі, виправданому метою санкціонованої дії з відтворення.

3. Сторони можуть запроваджувати винятки і обмеження прав, передбачених статтями 173 та 174 цієї Угоди, лише в окремих особливих випадках, які не суперечать нормальному використанню твору або іншого об'єкта, що захищається, і не перешкоджають невиправдано реалізації законних інтересів правовласника.

Стаття 176 Охорона технічних засобів

1. Сторони забезпечують належну правову охорону від обходу будь-яких чинних технологічних заходів, які заінтересована особа здійснює, усвідомлюючи або маючи обґрунтовані підстави усвідомлювати, що він чи вона має таку мету.

2. Сторони забезпечують належну правову охорону від виготовлення, ввезення, розповсюдження, продажу, оренди, рекламування з метою продажу чи оренди пристроїв, продуктів або складових частин чи володіння ними для комерційних цілей або надання послуг, які:

- a) пропонуються, рекламуються або продаються з метою обходу, або
- b) мають лише обмежене комерційне призначення або застосування, інше, ніж обхід, або
- c) головним чином розроблені, виготовлені, адаптовані або підготовлені для того, щоб зробити можливим або спростити обхід будь-якого ефективного технічного засобу.

3. Для цілей цієї Глави термін «технічні засоби» означає будь-яку технологію, пристрій або компонент, які, за умови їх нормального використання, призначені для запобігання або обмеження дій, які не санкціоновані правовласником будь-якого

авторського права або будь-яких суміжних прав, як це передбачено законодавством кожної зі Сторін, стосовно творів або інших об'єктів, що охороняються. Технічні засоби вважаються «ефективними», якщо використання твору або іншого об'єкта, що охороняється, контролюється правовласниками шляхом застосування контролю за доступом або процедури захисту, наприклад кодування, скремблювання або іншого перетворення твору чи іншого об'єкта, що захищається, або механізму контролю за копіюванням, який має на меті захист.

4. Якщо Сторони запроваджують обмеження прав, передбачених статтями 172 та 175 цієї Угоди, вони можуть також встановити, що правовласник зробить можливим для особи, що одержує вигоду від винятку або обмеження, отримати вигоди від цього винятку або обмеження в обсязі, необхідному для одержання вигоди від цього винятку або обмеження, і що ця особа має законний доступ до відповідного твору або іншого об'єкта, що охороняється.

5. Положення статті 175(1)-(2) цієї Угоди не застосовуються до творів або інших об'єктів, що охороняються, які опубліковані на погоджених договірних умовах у такий спосіб, що будь-яка особа може мати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за її власним вибором.

Стаття 177 Охорона інформації про управління правами

1. Сторони передбачають необхідну правову охорону від свідомого здійснення будь-якою особою без дозволу будь-якої з таких дій:

а) видалення або зміна будь-якої електронної інформації про управління правами;

б) розповсюдження, ввезення для розповсюдження, трансляція, оприлюднення або доведення до загального відома творів або інших об'єктів, що охороняються згідно із цією Угодою, з яких без дозволу видалена або змінена електронна інформація про управління правами,

якщо така особа усвідомлює або має достатні підстави усвідомлювати, що, здійснюючи це, вона сприяє, уможлиблює, полегшує або приховує порушення будь-якого авторського права або будь-яких суміжних прав, передбачених законодавством відповідної Сторони.

2. Для цілей цієї Угоди термін «інформація про управління правами» означає будь-яку інформацію, надану правовласниками, яка ідентифікує твір або інший об'єкт, що охороняється, зазначений у Підрозділі 1, автора або будь-якого іншого правовласника чи інформацію про строки і умови використання твору або іншого об'єкта, що охороняється, та будь-які номери або коди, які містять таку інформацію.

Перший абзац застосовується тоді, коли будь-який з елементів цієї інформації пов'язаний з копією або оприлюдненням твору або іншого об'єкта, що охороняється, який зазначений у Підрозділі 1.

Стаття 178 Суб'єкт та об'єкт права на прокат та позичку

1. Сторони надають виключне право дозволяти або забороняти прокат та позичку таким особам:

а) автору щодо оригіналу або копій його/її твору;

б) виконавцю щодо записів його/її виконань;

с) виробнику фонограм щодо його/її фонограм;

д) виробнику першого запису фільму щодо оригіналу і копій його/її фільму.

2. Ці положення не поширюються на права на прокат та позичку щодо споруд і творів ужиткового мистецтва.

3. Сторони можуть обмежувати виключне право, передбачене пунктом 1, в частині права на публічний прокат за умови, що принаймні автори одержують винагороду від такого прокату. Сторони можуть визначити розмір цієї винагороди з урахуванням цілей сприяння розвитку культури.

4. Якщо Сторони не застосовують виключне право на прокат, передбачене цією статтею, стосовно фонограм, фільмів і комп'ютерних програм, вони передбачають винагороду принаймні для авторів.

5. Сторони можуть звільнити певні категорії установ від виплати винагороди, згаданої у пунктах 3 і 4 цієї статті.

Стаття 179 Невід'ємне право на справедливую винагороду

1. Якщо автор або виконавець передав або уступив своє право на прокат щодо фонограми або оригіналу чи копії фільму виробнику фонограми або фільму, то такий автор або виконавець зберігає право на справедливую винагороду за прокат.

2. Автори або виконавці не можуть відмовитись від права на одержання справедливої винагороди за прокат.

3. Управління правом на одержання справедливої винагороди може бути доручене організаціям колективного управління, які представляють авторів або виконавців.

4. Сторони можуть регулювати питання стосовно можливості запровадження управління правом на справедливую винагороду організаціями колективного управління і в якому обсязі, а також питання визначення особи, до якої можуть бути висунуті вимоги зі сплати цієї винагороди та з якої вона підлягає стягненню.

Стаття 180 Охорона комп'ютерних програм

1. Сторони надають охорону авторським правам на комп'ютерні програми у такому самому обсязі, як і літературним творам, як це передбачено Бернською конвенцією. Із цією метою термін «комп'ютерні програми» включає попередні дослідні матеріали.

2. Охорона відповідно до цієї Угоди надається математичному виразу комп'ютерної програми будь-якої форми. Ідеї та принципи, на яких ґрунтується будь-який елемент комп'ютерної програми, зокрема ті, на яких ґрунтується її інтерфейс, не охороняються авторським правом згідно із цією Угодою.

3. Комп'ютерна програма охороняється, якщо вона є оригінальною у тому розумінні, що вона є продуктом інтелектуальної творчості автора. Жодні інші критерії не застосовуються для визначення наявності права на охорону.

Стаття 181 Суб'єкт авторського права на комп'ютерні програми

1. Суб'єктом авторського права на комп'ютерні програми є фізична особа або група фізичних осіб, які створили програму, чи, якщо допускається законодавством Сторін, юридична особа, визначена як правовласник згідно із цим законодавством.

2. Виключні авторські права на комп'ютерну програму, створену спільно групою фізичних осіб, належать їм спільно.

3. Якщо створення у співавторстві творів визнається законодавством Сторін, особа, яка відповідно до законодавства Сторін визнається такою, що створила твір, вважається її автором.

4. Якщо комп'ютерна програма створюється найманим працівником на виконання своїх трудових обов'язків або відповідно до вказівок роботодавця, то роботодавцю належать усі виключні майнові права на створену таким чином комп'ютерну програму, якщо інше не передбачено контрактом.

Стаття 182 Обмежені дії, що стосуються комп'ютерних програм

З урахуванням положень статей 183 та 184 цієї Угоди виключні права правовласника у розумінні статті 181 цієї Угоди включають право здійснювати або дозволяти:

а) постійне або тимчасове відтворення комп'ютерної програми будь-якими засобами і у будь-якій формі, частково або повністю. У тій мірі, в якій завантаження, виведення на екран, запуск, передача або зберігання комп'ютерної програми потребують такого відтворення, такі дії вимагатимуть одержання дозволу правовласника;

б) переклад, адаптацію, упорядкування або будь-яку іншу зміну комп'ютерної

програми, а також відтворення результатів цих дій, без шкоди для прав особи, яка змінює програму;

с) будь-яку форму публічного розповсюдження, зокрема прокат, оригінальної комп'ютерної програми або її копій.

Стаття 183 Винятки щодо обмежених дій, що стосуються комп'ютерних програм

1. За відсутності конкретних контрактних положень дії, що передбачені у статті 182 (а) - (б) цієї Угоди, не потребують дозволу правовласника, якщо вони є необхідними для використання комп'ютерної програми законним покупцем відповідно до її призначення, зокрема для виправлення помилок.

2. Створення резервної копії комп'ютерної програми особою, яка має право на її використання, не може бути заборонене контрактом, оскільки воно є необхідним для такого використання.

3. Особа, яка має право на використання копії комп'ютерної програми, має право без дозволу правовласника спостерігати, вивчати або перевіряти функціонування програми з метою визначення ідей і принципів, які лежать в основі будь-якого елемента програми, якщо ця особа робить це, здійснюючи будь-які дії щодо завантаження, виведення на екран, запуску, передачі або зберігання програми, які він чи вона має право робити.

Стаття 184 Декомпіляція

1. Дозвіл правовласника не потрібен, якщо відтворення коду і трансляція його форми у розумінні статті 182 (а) - (б) цієї Угоди є необхідними для одержання інформації, потрібної для досягнення здатності до взаємодії незалежно створеної комп'ютерної програми з іншими програмами, за умови, що виконуються такі вимоги:

а) ці дії виконуються ліцензіатом чи іншою особою, яка має право на використання копії комп'ютерної програми, або від його імені особою, уповноваженою на такі дії;

б) інформація, необхідна для досягнення здатності до взаємодії, раніше не була загальнодоступною для осіб, згаданих у підпункті (а) цього пункту; і

с) ці дії обмежуються складовими частинами оригінальної програми, які є необхідними для досягнення здатності до взаємодії.

2. Положення пункту 1 не дозволяють, щоб інформація, одержана у зв'язку з її застосуванням:

а) використовувалась для інших цілей, ніж досягнення здатності до взаємодії з незалежно створеною комп'ютерною програмою;

б) передавалась іншим особам, за винятком випадків, коли це необхідно для досягнення взаємодії з незалежно створеною комп'ютерною програмою; або

с) використовувалась для розробки, виготовлення чи продажу комп'ютерної програми, суттєво подібної за своїм виразом, або для будь-якої іншої дії, яка порушує авторське право.

3. Відповідно до положень Бернської конвенції ця стаття не може тлумачитись як така, що дозволяє її застосування у спосіб, який не виправдано перешкоджає законним інтересам правовласника або суперечить нормальній експлуатації комп'ютерної програми.

Стаття 185 Охорона баз даних

1. Для цілей цієї Угоди термін «база даних» означає сукупність незалежних творів, даних або іншої інформації, розташованих у систематизованому або упорядкованому вигляді та доступних для будь-якої особи за допомогою електронних або інших засобів.

2. Охорона згідно із цією Угодою не надається комп'ютерним програмам, що використовуються під час створення або функціонування баз даних, доступних за допомогою електронних засобів.

Стаття 186 Об'єкт охорони

1. Відповідно до Підрозділу 1 цієї Глави бази даних, які внаслідок підбору або розташування їхнього інформаційного наповнення є результатом творчої праці автора, охороняються як такі авторським правом. Жодні інші критерії не застосовуються для визначення їхнього права на охорону.

2. Охорона баз даних авторським правом, передбачена Підрозділом 1 цієї Глави, не поширюється на їхнє інформаційне наповнення і не завдає шкоди будь-яким правам, які поширюються на саме інформаційне наповнення.

Стаття 187 Суб'єкт авторського права на бази даних

1. Суб'єктом авторського права на бази даних є фізична особа або група фізичних осіб, які створили цю базу, або, якщо допускається законодавством Сторін, юридична особа, визначена як правовласник згідно із законодавством.

2. Якщо створення у співавторстві творів визнається законодавством Сторін, майнові права інтелектуальної власності належать особі, яка володіє авторським правом.

3. Виключні авторські права на базу даних, створену спільно групою фізичних осіб, належать їм спільно.

Стаття 188 Обмежені дії, що стосуються баз даних

Автор бази даних стосовно виразу бази даних, який охороняється авторським правом, має виключне право реалізовувати або дозволяти:

а) тимчасове або постійне відтворення будь-якими засобами і у будь-якій формі, повністю або частково;

б) перетворення, адаптацію, упорядкування або будь-яку іншу зміну;

с) будь-яку форму поширення серед публіки бази даних або її копій;

д) будь-яку передачу, виведення на екран або публічне виконання;

е) будь-яке відтворення, поширення, виведення на екран, публічне виконання результатів дій, що згадуються у підпункті (б).

Стаття 189 Винятки щодо обмежених дій, що стосуються баз даних

1. Вчинення законним користувачем бази даних або її копії будь-яких дій, перелічених у статті 188 цієї Угоди, які є необхідними для забезпечення доступу до інформаційного наповнення бази даних і нормального використання інформаційного наповнення законним користувачем, не вимагає дозволу автора бази даних. Якщо законний користувач має право використовувати лише частину бази даних, це положення застосовується лише до цієї частини.

2. Сторони мають можливість запроваджувати обмеження прав, передбачених статтею 188 цієї Угоди, у таких випадках:

а) відтворення бази даних не в електронній формі для приватних цілей;

б) якщо використання здійснюється лише з метою демонстрації для навчальних або наукових досліджень, за умови зазначення джерела і в обсязі, необхідному для досягнення некомерційної мети;

с) якщо використання здійснюється з метою забезпечення громадської безпеки в адміністративному або судовому процесі;

д) в інших випадках, коли винятки з авторського права традиційно дозволяються кожною Стороною, без шкоди для підпунктів (а), (б) і (с).

3. Відповідно до Бернської конвенції ця стаття не може тлумачитись як така, що дозволяє її застосування у спосіб, який не виправдано перешкоджає законним інтересам правовласника або суперечить нормальному користуванню базою даних.

Стаття 190 Право слідування

1. Сторони надають автору оригінального художнього твору право слідування, яке має визначатись як невідчужуване право, від якого не можна відмовитись, навіть заздалегідь, на одержання роялті, що розраховується від ціни продажу, одержаної за будь-

який перепродаж твору, що слідує за першим продажем твору автором.

2. Право, передбачене пунктом 1, застосовується до всіх перепродажів із залученням продавців, покупців або посередників фахівців мистецького ринку, таких, як аукціони, художні галереї і загалом будь-яких торговців художніми творами.

3. Сторони можуть передбачити відповідно до їхнього законодавства, що право, передбачене пунктом 1, не застосовується до перепродажів, якщо продавець придбав твір безпосередньо у автора менше, ніж за три роки до перепродажу, і якщо ціна перепродажу не перевищує визначену мінімальну суму.

4. Роялті сплачується продавцем. Сторони можуть передбачити, що одна з фізичних або юридичних осіб, що згадуються у пункті 2, якщо вона не є продавцем, зобов'язана сплачувати роялті самостійно або спільно з продавцем.

Стаття 191 Трансляція програм з використанням супутника

Кожна Сторона надає автору виключне право дозволяти оприлюднення творів, що охороняються авторським правом, з використанням супутника.

Стаття 192 Кабельне мовлення

Кожна Сторона гарантує, що у випадку ретрансляції програми іншої Сторони за допомогою кабельної мережі на її території застосовне авторське право і суміжні права дотримуються і що така ретрансляція має місце на підставі індивідуальних або колективних контрактів між суб'єктами авторського права і суміжних прав та організаціями кабельного мовлення.

Підрозділ 2 Торговельні марки

Стаття 193 Процедура реєстрації

1. Україна та Сторона ЄС запроваджують систему реєстрації торговельних марок, в якій відмова відповідного органу з реєстрації торговельних марок в реєстрації торговельної марки є належним чином обґрунтованою. Підстави відмови мають бути повідомлені у письмовій формі заявнику, який матиме можливість оскаржити таку відмову та оскаржити остаточну відмову у судовому порядку. Україна та Сторона ЄС надають також можливість заявити заперечення проти поданих заявок на реєстрацію торговельної марки. Така процедура заперечення має бути змагальною. Україна та Сторона ЄС забезпечують загальнодоступну електронну базу даних заявок на торговельні марки та інформації про реєстрацію торговельних марок.

2. Сторони встановлять підстави для відмови у реєстрації або визнання недійсною реєстрації торговельної марки. Нижченаведені об'єкти не можуть бути зареєстровані як торговельні марки або у випадках, коли вони зареєстровані, можуть бути визнані недійсними:

- a) позначення, які не можуть становити торговельну марку;
- b) торговельні марки, які не мають жодної розрізняльної здатності;
- c) торговельні марки, які складаються виключно з позначень або даних, які можуть використовуватися у торгівлі для вказівки на вид, якість, кількість, призначення, вартість, географічне походження або на час виготовлення товарів чи послуг або інші характеристики товарів чи послуг;
- d) торговельні марки, які складаються виключно з позначень або даних, які стали загальноновживаними у сучасній мові або у добросовісній та звичайній торговельній практиці;
- e) позначення, які відображають лише:
  - i) форми, що обумовлені природним станом самих товарів; або
  - ii) форми товару, яка обумовлена необхідністю отримання технічного результату; або
  - iii) форми, яка надає товарам істотної цінності;
- f) торговельні марки, які суперечать публічному порядку або загальноприйнятим

принципам моралі;

г) торговельні марки, які носять такий характер, що вводять споживача в оману, наприклад щодо характеру, якості або географічного походження товару чи послуги;

h) торговельні марки, які не дозволені компетентними органами і є такими, що підлягають відмові в реєстрації або визнанню недійсними згідно зі статтею 6 ter Паризької конвенції.

3. Сторони передбачають підстави для відмови у реєстрації або визнання реєстрації недійсною у разі виникнення суперечності з раніше зареєстрованими правами. Торговельна марка не реєструється або, якщо вона зареєстрована, може бути визнана недійсною:

а) якщо вона є тотожною до раніше зареєстрованої торговельної марки, і товари або послуги, для яких торговельна марка заявлена або зареєстрована, є тотожними до товарів або послуг, для яких раніше зареєстрована торговельна марка охороняється;

б) якщо через свою тотожність або схожість до раніше зареєстрованої торговельної марки та тотожність або схожість товарів чи послуг, на які поширюються торговельні марки, існує імовірність, що споживач може їх сплутати, зокрема імовірність асоціації з раніше зареєстрованою торговельною маркою.

4. Сторони можуть також передбачити інші підстави для відмови у реєстрації або визнання реєстрації недійсною, у випадку суперечності з правами, які виникли раніше.

Стаття 194 Добре відомі торговельні марки

Сторони ефективно співробітничать, щоб зробити охорону добре відомих торговельних марок, як це передбачено статтею 6 bis Паризької конвенції і статтею 16(2) і 16(3) Угоди ТРІПС, ефективною.

Стаття 195 Права, пов'язані із торговельною маркою

Реєстрація торговельної марки надає власнику виключне право на неї. Власник має право перешкоджати третім особам, які не мають його/її дозволу, використанню в торговельній діяльності:

а) будь-якого позначення, яке є тотожним до торговельної марки стосовно товарів або послуг, які є тотожними до товарів або послуг, для яких торговельна марка зареєстрована;

б) будь-якого позначення, якщо через свою тотожність або схожість до товарів або послуг, на які поширюються торговельна марка і позначення, існує імовірність, що споживач може їх сплутати, зокрема імовірність асоціації між позначенням і торговельною маркою.

Стаття 196 Винятки з прав, що пов'язані з торговельною маркою

1. Сторони забезпечують добросовісне використання описових термінів, зокрема географічні зазначення, як обмежений виняток з прав, що пов'язані з торговельною маркою, таким чином, що такі обмежені винятки враховують законні інтереси власника торговельної марки і третіх осіб. На таких самих умовах Сторони можуть запроваджувати інші обмежені винятки.

2. Реєстрація торговельної марки не надає власнику право забороняти третій особі використовувати в торговельній діяльності:

а) власне найменування або адресу;

б) дані, які стосуються виду, якості, кількості, призначення, вартості, географічного походження або часу виготовлення товарів чи послуг або інших характеристик товарів чи послуг;

с) торговельну марку, якщо необхідно зазначити призначення продукту або послуги, зокрема у формі обладнання та запасних частин, за умови, що особа використовує їх добросовісно відповідно до торговельно-промислової практики.

3. Реєстрація торговельної марки не дає власнику право забороняти третій особі використання в торговельному обороті прав, які виникли раніше, якщо вони

використовуються лише в окремій місцевості і якщо ці права визнаються законодавством Сторін і в межах території, на якій вони визнаються.

Стаття 197 Використання торговельних марок

1. Якщо протягом п'яти років з дати завершення процедури реєстрації власник не розпочинає реальне використання торговельної марки для товарів або послуг, стосовно яких вона зареєстрована на відповідній території, або якщо таке використання призупинено протягом безперервного п'ятирічного періоду, то стосовно торговельної марки можуть бути запроваджені санкції, передбачені цим Підрозділом, якщо відсутні належні причини для її невикористання.

2. Нижченаведене також вважається використанням у розумінні пункту 1:

а) використання торговельної марки у формі, що відрізняється елементами, які не змінюють розпізнавальну здатність марки в тому вигляді, як вона була зареєстрована;

б) проставлення торговельної марки на товари або їхню упаковку лише з метою експорту.

3. Використання торговельної марки з дозволу власника або будь-якою іншою особою, яка має право використовувати колективну торговельну марку або гарантійну чи сертифікаційну марку, розглядається як використання власником в розумінні пункту 1.

Стаття 198 Підстави для анулювання

1. Сторони передбачають, що реєстрація торговельної марки підлягає анулюванню, якщо протягом безперервного п'ятирічного періоду вона не була введена у використання на відповідній території для товарів або послуг, стосовно яких вона зареєстрована, і відсутні належні причини для невикористання; проте жодна особа не може заявити, що права власника на торговельну марку мають бути анульовані, якщо протягом проміжку часу між закінченням п'ятирічного періоду і поданням заяви про анулювання розпочалося або було поновлено реальне використання торговельної марки; початок використання або його поновлення протягом трьохмісячного періоду, що передує заяві про анулювання, яке розпочалося відразу після закінчення безперервного п'ятирічного періоду невикористання, не беруться до уваги, якщо підготовка до початку або поновлення використання здійснюється лише у зв'язку з тим, що власник усвідомлює можливість подання заяви про анулювання.

2. Торговельна марка також підлягає анулюванню, якщо після дати її реєстрації:

а) внаслідок дій або бездіяльності власника вона стала загальноновживаною як позначення в обігу товарів або послуг, стосовно яких вона зареєстрована;

б) внаслідок використання торговельної марки її власником або з його дозволу для товарів або послуг, для яких вона зареєстрована, є ймовірність введення в оману споживача, особливо щодо характеру, якості або географічного походження цих товарів чи послуг.

Стаття 199 Часткова відмова в реєстрації, анулювання або визнання недійсною реєстрації

Якщо підстави для відмови у реєстрації, для анулювання чи визнання недійсною реєстрації торговельної марки існують лише стосовно частини товарів або послуг, для яких вона була заявлена чи зареєстрована, то відмова у реєстрації або анулювання чи визнання недійсною реєстрації застосовується лише до відповідних товарів або послуг.

Стаття 200 Строк охорони

Строк охорони, що застосовується в Україні та Стороні ЄС, обчислюється з дати подання заявки і становить щонайменше 10 років. Власник права може продовжити строк охорони на наступний 10-річний термін.

Підрозділ 3 Географічні зазначення

Стаття 201 Сфера застосування цього Підрозділу

1. Цей Підрозділ застосовується до визнання та охорони географічних зазначень, які походять з територій Сторін.

2. Географічним зазначенням однієї Сторони надається охорона іншою Стороною відповідно до положень цієї Угоди за умови, що на них поширюється законодавство, яке зазначене у статті 202 цієї Угоди.

Стаття 202 Визнані географічні зазначення

1. Розглянувши законодавство України, наведене у частині А Додатка XXII-A до цієї Угоди, Сторона ЄС робить висновок, що це законодавство відповідає елементам, викладеним у частині В Додатка XXII-A до цієї Угоди.

2. Розглянувши право ЄС, наведене у Додатку XXII-A, частині А до цієї Угоди, Україна робить висновок, що це законодавство відповідає елементам, викладеним у частині В Додатка XXII-A до цієї Угоди.

3. Україна після завершення процедури заперечення відповідно до критеріїв, викладених у Додатку XXII-B до цієї Угоди, та розглянувши географічні зазначення для сільськогосподарських і харчових продуктів Сторони ЄС, перелічених у Додатку XXII-C до цієї Угоди, та географічних зазначень для вин, ароматизованих вин та спиртних напоїв Сторони ЄС, перелічених у Додатку XXII-D до цієї Угоди, які зареєстровані Стороною ЄС відповідно до законодавства, що згадується у пункті 2, охороняє такі географічні зазначення відповідно до рівня охорони, встановленого цим Підрозділом.

4. Сторона ЄС після завершення процедури заперечення відповідно до критеріїв, викладених у Додатку XXII-B до цієї Угоди, і розглянувши географічні зазначення для вин, ароматизованих вин та спиртних напоїв України, перелічених у Додатку XXII-D до цієї Угоди, які зареєстровані Україною згідно із законодавством, що згадується у пункті 1, охороняє такі географічні зазначення відповідно до рівня охорони, встановленого цим Підрозділом.

Стаття 203 Доповнення новими географічними зазначеннями

1. Сторони домовилися про можливість доповнення новими географічними зазначеннями, що охороняються, Додатків XXII-C та XXII-D до цієї Угоди згідно зі статтею 211(3) цієї Угоди після завершення процедури заперечення та після розгляду географічних зазначень, як передбачено статтею 202(3) та (4) цієї Угоди, що задовольнить обидві Сторони.

2. Від Сторони не можна вимагати охороняти як географічне зазначення назву, яка суперечить назві сорту рослини або породи тварини і, як наслідок, може вводити в оману споживача щодо справжнього походження продукту.

Стаття 204 Обсяг охорони географічних зазначень

1. Географічні зазначення, наведені у Додатках XXII-C і XXII-D до цієї Угоди, зокрема ті, що додаються відповідно до статті 203 цієї Угоди, охороняються від:

а) будь-якого прямого чи опосередкованого комерційного використання назви, що охороняється, для подібних продуктів, які не відповідають специфікації продукту під назвою, що охороняється, або коли таке використання зловживає репутацією географічного зазначення;

б) будь-якого неправомірного використання, імітування або втілення, навіть якщо зазначається справжнє походження продукту або якщо назва, що охороняється, перекладається, викладається у транскрипції або транслітерації чи супроводжується таким виразом, як «стиль», «тип», «спосіб», «який вироблений у», «імітація», «смак», «подібний» тощо;

с) будь-якого іншого хибного або оманливого зазначення щодо джерела, походження, характеру або суттєвих якостей продукту на внутрішньому або зовнішньому упакуванні, рекламних матеріалах або документах, які стосуються відповідного продукту, а також

упакування продукту в тару, яка може викликати хибне уявлення щодо його походження;

d) будь-якого іншого застосування, яке може ввести в оману споживача щодо дійсного походження продукту.

2. Географічні зазначення, що охороняються, не стають родовими на територіях Сторін.

3. Якщо географічні зазначення повністю або частково є омонімічними, охорона надається кожному зазначенню за умови, що вона використовується добросовісно і з належним врахуванням місцевого і традиційного використання, а також реального ризику виникнення плутанини. Без шкоди для статті 23 Угоди ТРІПС Сторони взаємно вирішують практичні умови використання, згідно з якими омонімічні географічні зазначення будуть відрізнятися одне від одного, беручи до уваги необхідність забезпечення справедливого поводження із заінтересованими виробниками і те, що споживачі не вводяться в оману. Омонімічна назва, яка викликає у споживача хибне враження, що продукти походять з іншої території, не реєструється, навіть якщо назва є точною, коли йдеться про дійсну територію, регіон або місце походження цього продукту.

4. Якщо Сторона в контексті переговорів з третіми країнами пропонує охороняти географічне зазначення третьої країни і назва є омонімічною з географічним зазначенням іншої Сторони, остання повинна бути повідомлена та мати можливість висловити свою думку перед тим, як назва стане охоронятися.

5. Ніщо в цій Угоді не зобов'язує Сторону охороняти географічне зазначення іншої Сторони, яке не охороняється або втратило охорону в країні свого походження. Сторони повідомляють одна одну, якщо географічне зазначення втрачає охорону в країні свого походження. Таке повідомлення здійснюється згідно зі статтею 211(3) цієї Угоди.

6. Ніщо в цій Угоді не завдає шкоди праву будь-якої особи використовувати в процесі торгівлі ім'я цієї особи або ім'я попередника цієї особи в бізнесі, за винятком випадків, коли це ім'я використано у спосіб, який вводить громадськість в оману.

Стаття 205 Право на використання географічних зазначень

1. Комерційне використання назви, що охороняється відповідно до цієї Угоди, для сільськогосподарських продуктів, продуктів харчування, вин, ароматизованих вин або спиртних напоїв, що відповідають відповідній специфікації, відкрите для будь-якої установи.

2. Якщо географічне зазначення охороняється згідно із цією Угодою, то використання такої назви, що охороняється, не підлягає будь-якій реєстрації користувачів та сплаті додаткових зборів.

Стаття 206 Взаємозв'язок з торговельними марками

1. Сторони відмовляють у реєстрації або визнають недійсною торговельну марку, яка відповідає будь-якій із ситуацій, що згадуються у статті 204(1) цієї Угоди, стосовно географічного зазначення, що охороняється, для подібних продуктів, за умови, що заявка на реєстрацію торговельної марки подається після дати подання заявки про реєстрацію географічного зазначення на відповідній території.

2. Для географічних зазначень, що згадуються у статті 202 цієї Угоди, датою подання заявки про реєстрацію є дата набрання чинності цією Угодою.

3. Для географічних зазначень, що згадуються у статті 203 цієї Угоди, датою подання заявки про реєстрацію є дата передачі іншій Стороні клопотання про охорону географічного зазначення.

4. Сторони не зобов'язуються охороняти географічне зазначення згідно зі статтею 203 цієї Угоди, якщо у світлі тієї, що гарно себе зарекомендувала, або добре відомої торговельної марки охорона може ввести в оману споживачів щодо справжньої сутності продукту.

5. Без шкоди для пункту 4 цієї статті Сторони охороняють географічні зазначення також, коли існує попередня торговельна марка. Попередня торговельна марка означає торговельну марку, використання якої відповідає одній із ситуацій, що згадуються у статті 204(1) цієї Угоди, яку було заявлено або зареєстровано чи введено шляхом використання, якщо така можливість передбачена відповідним законодавством, на території однієї зі Сторін до дати, на яку заявка про охорону географічного зазначення передається іншій Стороні згідно із цією Угодою. Продовження використання та поновлення такої торговельної марки може здійснюватися, незважаючи на охорону географічного зазначення за умови, що в законодавстві Сторін щодо торговельних марок не існує підстав для визнання марки недійсною або її анулювання.

Стаття 207 Забезпечення охорони

Сторони забезпечують охорону, передбачену статтями 204-206 цієї Угоди, шляхом відповідних заходів, що вживаються їхніми органами державної влади, зокрема на митному кордоні. Вони також забезпечують таку охорону на вимогу заінтересованої сторони.

Стаття 208 Тимчасові заходи

1. Продукти, що вироблені та марковані згідно з національним законодавством до того, як ця Угода набрала чинності, але які не відповідають вимогам цієї Угоди, можуть продаватися доти, доки не закінчаться на складі.

2. Продукти, що вироблені та марковані згідно з національним законодавством географічними зазначеннями, переліченими нижче в пунктах 3 та 4 цієї статті, після того, як ця Угода набрала чинності, та до закінчення періодів, зазначених в пунктах 3 та 4 цієї статті, але які не відповідають вимогам цієї Угоди, можуть продаватися на території Сторони, з якої походить продукт доти, доки не закінчаться на складі.

3. Для 10-річного перехідного періоду з дати набрання чинності цією Угодою охорона відповідно до цієї Угоди таких географічних зазначень Європейського Союзу не припиняє використання цих географічних зазначень для позначення та презентації визначених подібних продуктів, що походять з України:

4. Для семирічного перехідного періоду з дати набрання чинності цією Угодою охорона відповідно до цієї Угоди таких географічних зазначень Європейського Союзу не припиняє використання цих географічних зазначень для позначення та презентації визначених подібних продуктів, які походять з України:

Стаття 209 Загальні правила

1. Імпорт, експорт та комерціалізація будь-якого продукту, що зазначається в статтях 202 та 203 цієї Угоди, здійснюється відповідно до законодавства та правил, що застосовуються на території Сторони, на ринку якої розміщений цей продукт.

2. Будь-яке питання, що постає у зв'язку зі специфікаціями зареєстрованих географічних зазначень, розглядається в рамках Підкомітету GI (з питань географічних зазначень), створеного відповідно до статті 211 цієї Угоди.

3. Реєстрація географічних зазначень, що охороняються згідно із цією Угодою, може бути анульована лише Стороною, з якої такі продукти походять.

4. Специфікація продукту, що згадується в цьому Підрозділі, є такою, що погоджена, зокрема будь-які також погоджені доповнення, органами державної влади Сторони, з території якої продукт походить.

Стаття 210 Співробітництво та прозорість

1. Сторони безпосередньо або в рамках Підкомітету GI (з питань географічних зазначень), створеного відповідно до статті 211 цієї Угоди, підтримують контакт з усіх питань, що пов'язані з впровадженням та функціонуванням цієї Угоди. Зокрема, Сторона може запитати від іншої Сторони інформацію стосовно специфікацій продуктів та їхньої

модифікації, а також контактних осіб для контрольних заходів.

2. Кожна Сторона може зробити загальнодоступними специфікації продуктів або їхні короткі описи та інформацію про контактних осіб для контрольних заходів, що стосуються географічних зазначень іншої Сторони, які охороняються згідно із цією Угодою.

Стаття 211 Підкомітет комітет з питань географічних зазначень

1. Цим створюється Підкомітет з географічних зазначень (Підкомітет GI). Він доповідає про свою діяльність Асоціації у складі відповідно до статті 465(4) цієї Угоди. Підкомітет з питань географічних зазначень складається з представників України та ЄС з метою контролю за розвитком цієї Угоди та посилення їхнього співробітництва і діалогу стосовно географічних зазначень.

2. Підкомітет GI приймає свої рішення на основі консенсусу. Він визначає власні правила процедури. Він збирається на запит будь-якої зі Сторін, по чергово в Україні та у Європейському Союзі, у час і місці та у спосіб (який може включати проведення відеоконференції), взаємно визначених Сторонами, але не пізніше, ніж через 90 днів після надіслання запиту.

3. Підкомітет GI наглядає також за належним виконанням цього Підрозділу і може розглядати будь-яке питання, пов'язане з його впровадженням і дією. Зокрема, він відповідає за:

a) внесення змін до частини А Додатка XXII-А до цієї Угоди стосовно посилань на законодавство, що застосовується на територіях Сторін;

b) внесення змін до частини В Додатка XXII-А до цієї Угоди стосовно складових для реєстрації та контролю географічних зазначень;

c) внесення змін до Додатка XXII-В до цієї Угоди стосовно критеріїв, що мають бути включені до процедури заперечення;

d) модифікацію Додатків XXII-С та XXII-Д до цієї Угоди стосовно географічних зазначень;

e) обмін інформацією стосовно розвитку законодавства і політики щодо географічних зазначень і будь-якого іншого питання, що становить взаємний інтерес у сфері географічних зазначень;

f) обмін інформацією стосовно географічних зазначень для цілей визнання їх охорони відповідно до цієї Угоди.

Підрозділ 4 Промислові зразки

Стаття 212 Визначення

Для цілей цієї Угоди:

a) «промисловий зразок» означає зовнішній вигляд усього продукту або його частини, який обумовлений особливостями, зокрема, ліній, контурів, кольорів, форми, текстури та/або матеріалу продукту та/або його оздоблення;

b) «продукт» означає предмет, виготовлений промисловим або ручним способом, у тому числі й елементи, які призначені для збирання у складений продукт, упаковка, зовнішнє оформлення, графічні символи та типографічні елементи, крім комп'ютерних програм;

c) «складений продукт» означає продукт, який складається з поєднання багатьох компонентів, що можуть бути замінені і, таким чином, дозволяють розбирання або повторне збирання продукту.

Стаття 213 Вимоги щодо охорони

1. Україна та Сторона ЄС повинні забезпечити охорону незалежно створених промислових зразків, які є новими і мають індивідуальний характер.

2. Промисловий зразок, що використовується у продукті або інкорпорований у продукт, який становить складову частину складеного продукту, вважається новим і має індивідуальний характер, лише у разі:

а) якщо складова частина, вмонтована у складений продукт, залишається видимою під час нормального використання останнього; і

б) настільки, наскільки видимі ознаки складової частини самі по собі задовольняють вимогу щодо новизни та індивідуального характеру.

3. Промисловий зразок вважається новим, якщо жодний ідентичний промисловий зразок не був доведений до загального відома:

а) у випадку незареєстрованого промислового зразка - до дати, на яку промисловий зразок, для якого заявляється охорона, був вперше доведений до загального відома;

б) у випадку зареєстрованого промислового зразка - до дати подання заявки на реєстрацію промислового зразка, для якого заявляється охорона, або, якщо заявлено пріоритет, - до дати пріоритету.

Промислові зразки вважаються ідентичними, якщо їхні ознаки відрізняються лише у несуттєвих деталях.

4. Промисловий зразок є таким, що має індивідуальний характер у випадку, коли загальне враження, яке він справляє на поінформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома:

а) у випадку незареєстрованого промислового зразка - до дати, на яку промисловий зразок, для якого заявляється охорона, був вперше доведений до загального відома;

б) у випадку зареєстрованого промислового зразка - до дати подання заявки на реєстрацію промислового зразка, для якого заявляється охорона, або, якщо заявлено пріоритет, - до дати пріоритету.

При оцінці індивідуального характеру береться до уваги ступінь свободи дизайнера у розробці промислового зразка.

5. Ця охорона забезпечується шляхом реєстрації та надає виключні права їхнім власникам відповідно до положень цієї статті. Незареєстрованим промисловим зразкам, доведеним до загального відома, надаються такі самі виключні права, але лише у випадку, коли оскаржуване використання не є результатом копіювання промислового зразка, що охороняється.

6. Промисловий зразок вважається доведеним до загального відома, якщо він був опублікований після реєстрації чи у будь-який інший спосіб або експонований на виставці, використаний у торгівлі чи розголошений у будь-який інший спосіб, крім випадків, коли такі заходи з об'єктивних причин не могли стати відомі у колах окремої спеціалізованої сфери у ході звичайного ведення бізнесу під час діяльності на території, де заявляється охорона, до дати подання заявки на реєстрацію, або, якщо заявлено пріоритет, - до дати пріоритету. У випадку охорони незареєстрованого промислового зразка зразок вважається доведеним до загального відома, якщо він був опублікований, експонований на виставці, використаний у торгівлі або розголошений у такий спосіб, що у ході звичайного ведення бізнесу ці заходи з об'єктивних причин могли б стати відомі у колах, що спеціалізуються у відповідному секторі, під час діяльності на території, де заявляється охорона.

Проте промисловий зразок не вважається доведеним до загального відома на підставі єдиної причини, що він був розголошений третій особі за явних або неявних обставин конфіденційності.

7. Розголошення не береться до уваги для цілей застосування пунктів 3 і 4 цієї статті, якщо промисловий зразок, для якого заявляється охорона, згідно із зареєстрованим правом на промисловий зразок, був доведений до загального відома:

а) дизайнером, його правонаступником або третьою особою в результаті інформації, наданої дизайнером чи його правонаступником, або дії, вчиненої дизайнером чи його

правонаступником; і

б) протягом дванадцятимісячного періоду, що передував даті подання заявки або, якщо заявлено пріоритет, – до дати пріоритету.

8. Пункт 7 цієї статті застосовується також, якщо промисловий зразок був доведений до загального відома внаслідок зловживання стосовно дизайнера або його правонаступника.

Стаття 214 Термін дії охорони

1. Термін дії охорони в Україні та Стороні ЄС після реєстрації становить щонайменше п'ять років. Правовласник може поновлювати термін дії охорони на один або більше п'ятирічних періодів до загального терміну, що становить 25 років з дати подання заявки.

2. Термін дії охорони в Україні та Стороні ЄС незареєстрованих промислових зразків становить щонайменше три роки з дати, на яку зразок був доведений до загального відома на території однієї зі Сторін.

Стаття 215 Визнання недійсним або відмова у реєстрації

1. Україна та Сторона ЄС можуть лише передбачити умови щодо відмови у реєстрації промислового зразка або визнання його недійсним після реєстрації на суттєвій підставі у таких випадках:

а) якщо промисловий зразок не відповідає визначенню згідно зі статтею 212(а) цієї Угоди;

б) якщо промисловий зразок не відповідає вимогам статті 213 та 217 (пункти 3, 4 та 5) цієї Угоди;

с) якщо на підставі судового рішення правовласник не має права на промисловий зразок;

д) якщо промисловий зразок суперечить більш ранньому промислового зразку, який був доведений до загального відома після дати подання заявки або, якщо заявлено пріоритет, - після дати пріоритету і який охороняється з дати, що передує зазначеній даті, як зареєстрований зразок або як заявка на зразок;

е) якщо у більш пізньому промислового зразку використано розрізняльне позначення і законодавство відповідної Сторони щодо такого позначення надає власнику права на позначення право забороняти таке використання;

ф) якщо промисловий зразок є неправомірним використанням роботи, що охороняється згідно із законодавством з авторського права відповідної Сторони;

г) якщо промисловий зразок є неправомірним використанням будь-якого з елементів, зазначених у статті 6 ter Паризької конвенції, або знаків, емблем та гербів, крім тих, що зазначені у вищезгаданій статті 6 ter та становлять особливий громадський інтерес на території Сторони.

Цей пункт не обмежує право Сторін встановити формальні вимоги до заявки на реєстрацію промислового зразка.

2. Сторона може передбачати як альтернативу визнанню недійсності, що промисловий зразок, який може бути визнаний недійсним з підстав, викладених у пункті 1 цієї статті, може бути обмежений у його використанні.

Стаття 216 Права, що надаються

Власник промислового зразка, що охороняється, щонайменше має виключне право використовувати його і забороняти його використання третіми особами без його дозволу, зокрема виробляти, пропонувати, просувати на ринок, імпортувати, експортувати або використовувати продукт, що містить промисловий зразок або в якому цей зразок використовується, та зберігати такий продукт на складі для зазначених цілей.

Стаття 217 Винятки

1. Права, що надаються промисловим зразком, після реєстрації не поширюються на:

а) дії приватного характеру та для некомерційних цілей;
б) дії, здійснені з метою експерименту;
с) дії, пов'язані з відтворенням з метою цитування або в навчальних цілях за умови, що такі дії сумісні з добросовісною діловою практикою і не завдають шкоди звичайному використанню промислового зразка та зазначається джерело інформації.

2. Крім того, права, що надаються промисловим зразком, після реєстрації не поширюються на:

а) обладнання на кораблях та літаках, що зареєстровані в іншій країні і тимчасово перебувають на території відповідної Сторони;

б) операції щодо імпорту відповідною Стороною запчастин та комплектуючих для ремонту таких транспортних засобів;

с) виконання ремонтних робіт на таких транспортних засобах.

3. Право на промисловий зразок не поширюється на зовнішні ознаки продукту, які зумовлені виключно його технічною функцією.

4. Право на промисловий зразок не поширюється на зовнішні ознаки продукту, які обов'язково мають бути точно відтворені у формі та розмірі для того, щоб продукт, що містить промисловий зразок або в якому цей зразок використовується, був з ним механічно з'єднаний або розташований навколо або навпроти іншого продукту таким чином, що кожний продукт може виконувати свою функцію.

5. Право на промисловий зразок не поширюється на такий промисловий зразок, який суперечить суспільним інтересам або загальноприйнятим принципам моралі.

Стаття 218 Взаємозв'язок з авторським правом

Промисловий зразок, що охороняється правом на промисловий зразок, зареєстрований на території однієї зі Сторін відповідно до вимог цього Підрозділу, може охоронятись згідно із законодавством з авторського права цієї Сторони з дати його створення та фіксації у будь-якій формі. Обсяг такої охорони та умови її надання, зокрема необхідний рівень оригінальності, визначаються кожною зі Сторін.

Підрозділ 5 Патенти

Стаття 219 Патенти та охорона здоров'я

1. Сторони визнають важливість Декларації стосовно Угоди ТРІПС та охорони здоров'я, прийнятої 14 листопада 2001 року на засіданні на рівні міністрів в рамках СОТ (далі - Дохійська декларація). Під час тлумачення та здійснення прав і зобов'язань згідно із цією Главою Сторони забезпечують відповідність Дохійській декларації.

2. Сторони сприяють впровадженню та дотримуються Рішення Генеральної ради СОТ від 30 серпня 2003 року до пункту 6 Дохійської декларації.

Стаття 220 Додатковий охоронний сертифікат

1. Сторони визнають, що продукція, призначена для захисту здоров'я та рослин, що охороняється патентами на їхній відповідній території, може підлягати адміністративній процедурі надання дозволу перед випуском на ринок. Вони визнають, що проміжок часу, який проходить від дати подання заявки на патент до одержання першого дозволу випускати продукт на їхній відповідний ринок у порядку, встановленому відповідним законодавством, може скоротити період ефективної охорони згідно з патентом.

2. Сторони повинні забезпечити додатковий період охорони лікарського засобу або продукту для захисту рослин, що охороняється патентом і який підлягав адміністративній процедурі надання дозволу, при цьому такий період дорівнює періоду, зазначеному у пункті 1, скороченому на п'ять років.

3. У випадку лікарських засобів, для яких були здійснені педіатричні дослідження, результати яких відображені в інформації стосовно продукту, Сторони надають додаткове шестимісячне продовження періоду захисту, що згаданий у пункті 2 цієї статті.

Стаття 221 Охорона винаходів у галузі біотехнологій

1. Сторони охороняють винаходи у галузі біотехнологій відповідно до норм національного патентного законодавства. У разі потреби, вони мають адаптувати своє патентне законодавство з урахуванням положень цієї Угоди. Ця стаття не завдає шкоди зобов'язанням, взятим Сторонами відповідно до міжнародних угод, зокрема Угоди ТРІПС та Конвенції про біологічне різноманіття 1992 року (далі - КБР).

2. Для цілей цього Підрозділу:

а) «біологічний матеріал» означає будь-який матеріал, що містить генетичну інформацію та може репродукуватися або бути репродукованим у біологічній системі;

б) «мікробіологічний процес» означає будь-який процес, у якому задіяний мікробіологічний матеріал або який здійснюється на основі мікробіологічного матеріалу.

3. Для цілей цієї Угоди винаходи, які є новими та які мають винахідницький рівень і підлягають промислового застосуванню, є патентоспроможними, навіть якщо вони стосуються продукту, що складається з біологічного матеріалу чи містить його, або процесу, шляхом якого біологічний матеріал виробляється, обробляється чи використовується.

Біологічний матеріал, ізольований від свого природного середовища чи вироблений шляхом технічного процесу, може бути предметом винаходу, навіть якщо він раніше зустрічався в природі.

Елемент, відокремлений від людського організму або будь-яким чином вироблений шляхом технічного процесу, що включає послідовність або часткову послідовність генів, може бути патентоспроможним винаходом, навіть якщо його структура ідентична з природним елементом. Промислове застосування послідовності або часткової послідовності генів має бути викладено у заявці на патент.

4. Патентуванню не підлягають:

а) сорти рослин та породи тварин;

б) суттєво важливі для відтворення рослин і тварин біологічні процеси;

с) організм людини на різних стадіях формування та розвитку і прості відкриття його елементів, зокрема послідовність або часткову послідовність генів.

Винаходи, які стосуються рослин і тварин є патентоспроможними, коли технічна можливість реалізації винаходу не обмежується конкретним сортом рослини або породою тварини. Підпункт (б) цього пункту не завдає шкоди патентоспроможності винаходів, що стосуються мікробіологічних або інших технічних процесів чи продуктів, одержаних за допомогою таких процесів.

5. Винаходи вважаються непатентоспроможними у випадках, коли їх комерційне використання суперечить *ordre public* (публічному порядку) або суспільній моралі; проте використання не вважається таким тільки через заборону відповідно до законів або інших актів. Зокрема, непатентоспроможними вважаються такі об'єкти:

а) процеси клонування людей;

б) процеси модифікування зародкової лінії генетичної ідентичності людей;

с) застосування людських ембріонів у промислових або комерційних цілях;

д) процеси модифікування генетичної ідентичності тварин, що, імовірно, спричинять їхнє страждання без будь-якої суттєвої медичної допомоги для людини чи тварини, а також тварини, одержані в результаті таких процесів.

6. Охорона, що надається патентом на біологічний матеріал, якому властиві особливі характеристики як результату винаходу, поширюється на будь-який біологічний матеріал, що походить від цього біологічного матеріалу шляхом культивування або розмноження в ідентичній або дивергуючій формі та має такі самі характеристики.

7. Охорона, що надається патентом на процес, який дає можливість виробляти біологічний матеріал, якому властиві особливі характеристики як результату винаходу, поширюється на біологічний матеріал, одержаний безпосередньо у результаті цього процесу, і на будь-який інший біологічний матеріал, що походить від цього безпосередньо

отриманого біологічного матеріалу шляхом культивування або розмноження в ідентичній чи дивергуючій формі та має такі самі характеристики.

8. Охорона, що надається патентом на продукт, який містить генетичну інформацію або складається з неї, поширюється на весь матеріал, за винятком випадків, передбачених пунктом 4(с) цієї статті, частиною якого є продукт і у якому міститься генетична інформація, що виконує свою функцію.

9. Охорона, що згадується у пунктах 7 та 8 цієї статті, не поширюється на біологічний матеріал, отриманий з культивування або розмноження біологічного матеріалу, розміщеного на ринку на території Сторін власником патенту або за його згодою, де розмноження або культивування обов'язково є результатом застосування, для якого біологічний матеріал був реалізований на ринку, за умови, що отриманий матеріал у подальшому не використовується для іншого культивування або розмноження.

10. У порядку часткового скасування пунктів 7 та 8 цієї статті продаж або інша форма комерціалізації рослинного культивацийного матеріалу фермеру власником патенту або за його згодою для сільськогосподарського використання означає дозвіл фермеру використовувати продукт його врожаю для культивування або розмноження ним у його власному господарстві. Поширення та умови цього часткового скасування узгоджуються з умовами, передбаченими в національних законах, постановах та практиках Сторін щодо прав на сорти рослин.

У порядку часткового скасування пунктів 7 та 8 цієї статті продаж або інша форма комерціалізації стада плідників або іншого тваринного репродуктивного матеріалу фермеру власником патенту або за його згодою означає дозвіл фермеру використовувати захищену домашню худобу для сільськогосподарських цілей. Це включає надання тварин або іншого тваринного репродуктивного матеріалу для цілей здійснення його сільськогосподарської діяльності, але не продаж у рамках або для цілей комерційної репродуктивної діяльності. Передбачені вище поширення та умови цього часткового скасування визначаються національними законами, постановами та практиками.

11. Сторони передбачають обов'язкове перехресне ліцензування у таких випадках:

а) якщо селекціонер не може одержати чи використовувати сорт рослини без порушення попереднього патенту, він може подати заяву про примусову ліцензію на невиключне використання винаходу, що охороняється патентом, оскільки ліцензія необхідна для використання сорту рослини, що підлягає охороні, за умови виплати відповідної суми роялті. Сторони передбачають, що в разі видачі такої ліцензії власник патенту матиме право на перехресну ліцензію на взаємовигідних умовах на використання сорту, що охороняється;

б) якщо власник патенту на винахід у галузі біотехнологій не може використовувати його без порушення попереднього права на сорт рослини, він може подати заяву про примусову ліцензію на невиключне використання сорту рослини, що охороняється цим правом, з виплатою відповідної суми роялті. Сторони передбачають, що в разі видачі такої ліцензії власник права на сорт рослини матиме право на перехресну ліцензію на взаємовигідних умовах на використання винаходу, що охороняється.

12. Особи, які подають заяву про видачу ліцензій, згаданих у пункті 11 цієї статті, повинні довести, що:

а) вони безрезультатно зверталися до власника патенту чи власника права на сорт рослини з метою одержання договірної ліцензії;

б) сорт рослини або винахід становлять суттєвий технічний прогрес, що може принести значну економічну вигоду, порівняно із заявленим у патенті винаходом або сортом рослини, що охороняється.

Стаття 222 Охорона даних, наданих з метою одержання дозволу на введення лікарського засобу на ринок

1. Сторони запроваджують комплексну систему, яка гарантуватиме конфіденційність,

нерозголошення та незалежність даних, що надаються для цілей одержання дозволу на введення лікарського засобу на ринок.

2. Із цією метою, коли Сторона вимагає подання даних випробувань або досліджень щодо безпечності та ефективності лікарського засобу до надання дозволу на введення на ринок такого продукту, Сторона на період не менш ніж п'ять років з дати першого дозволу в цій Стороні не дозволить іншим заявникам виводити той самий чи подібний засіб на підставі дозволу на введення на ринок, наданого заявнику, що подав дані випробувань або досліджень, якщо тільки заявник, що надав дані випробувань або досліджень не дав свою згоду. Протягом цього періоду дані випробувань або досліджень, подані для першого дозволу, не використовуються в інтересах будь-якого наступного заявника з метою отримання дозволу на введення лікарського засобу на ринок, крім випадків, коли надано згоду першого заявника.

3. Україна зобов'язується привести своє законодавство стосовно захисту даних для лікарських засобів із законодавством ЄС в дату, яку визначить Комітет з питань торгівлі.

Стаття 223 Захист даних для продуктів захисту рослин

1. Сторони визначають вимоги щодо безпеки та ефективності перед наданням дозволу на введення на ринок продуктів захисту рослин.

2. Сторони визнають тимчасове право власника звіту про випробування або дослідження, який представлений вперше на розгляд для отримання дозволу на введення на ринок продукту захисту рослин. Протягом цього періоду звіт про випробування або дослідження не буде використовуватися в інтересах будь-якої іншої особи з метою отримання дозволу на введення на ринок продукту захисту рослин, за винятком надання згоди першого власника. Це право далі іменуватиметься «захист даних».

3. Сторони визначають вимоги, яким має відповідати звіт про випробування або дослідження.

4. Період захисту даних повинен бути щонайменше 10 років від дати першого дозволу у цій Стороні. Сторони можуть вирішити надавати продовження періоду захисту для продуктів захисту рослин з низьким рівнем ризику. У такому випадку період може бути продовжений до 13 років.

5. Сторони можуть вирішити, що такі періоди будуть продовжені для кожного продовження дозволу у випадках обмеженого застосування¹. У такому випадку загальний термін захисту даних у жодному разі не повинен перевищувати 13 років або для продуктів захисту рослин з низьким рівнем ризику - 15 років.

6. Звіт про випробування або дослідження також охороняється, якщо це було необхідним для оновлення або перегляду дозволу. У таких випадках період для охорони даних становить 30 місяців.

7. Правила для уникнення дублювання випробувань на хребетних тваринах будуть встановлені Сторонами. Будь-який заявник, який має намір здійснити випробування або дослідження, пов'язані з хребетними тваринами, повинен вжити необхідних заходів, щоб переконатися, що ці випробування або дослідження ще не були виконані або розпочаті.

8. Новий заявник та власник або власники відповідних дозволів докладають усіх зусиль для забезпечення надання звітів про випробування або дослідження, пов'язані з хребетними тваринами. Вартість надання звітів про випробування або дослідження визначається на справедливій, прозорій та недискримінаційній основі. Новий заявник зобов'язаний сплатити лише частку витрат на інформацію, яку він зобов'язаний надати на розгляд для виконання умов дозволу.

9. У тих випадках, коли новий заявник та власник або власники відповідних дозволів на продукти захисту рослин не можуть досягти згоди щодо надання звітів про випробування та дослідження, пов'язані з хребетними тваринами, новий заявник повинен поінформувати Сторону.

10. Нездатність досягти згоди не перешкоджає Стороні використовувати звіти про

тести або дослідження, пов'язані з хребетними тваринами, для цілей заявки нового заявника.

11. Власник або власники відповідних дозволів вимагають від нового заявника справедливую частку понесених ним витрат. Сторона може направити заінтересовані сторони вирішувати це питання шляхом формального та обов'язкового арбітражу згідно з національним законодавством.

Підрозділ 6 Топографії напівпровідникових продуктів

Стаття 224 Визначення

Для цілей цього Підрозділу:

а) «напівпровідниковий продукт» означає кінцеву або проміжну форму будь-якого продукту:

що складається з корпусу матеріалу, який містить прошарок напівпровідникового матеріалу; і має один або більше прошарків, що складаються з провідникового, ізоляційного або напівпровідникового матеріалу, з прошарками, розташованими відповідно до раніше визначеної тривимірної структури; і призначена для виконання електронної функції виключно або разом з іншими функціями;

б) «топографія» напівпровідникового продукту означає набір взаємопов'язаних зображень, які зафіксовано або закодовано;

Стаття 225 Вимоги до охорони

1. Сторони охороняють топографії напівпровідникових продуктів шляхом прийняття законодавчих норм, які надають виключні права відповідно до положень цієї статті.

2. Сторони передбачають охорону топографії напівпровідникових продуктів тією мірою, якою вона відповідає умовам, що вона є результатом власної інтелектуальної діяльності її творця і не є загальновідомою в напівпровідниковій промисловості. Якщо топографія напівпровідникового продукту складається з елементів, які є загальновідомими в напівпровідниковій промисловості, вона охороняється лише в тому обсязі, в якому комбінація таких елементів, взятих як ціле, відповідає згаданим вище умовам.

Стаття 226 Виключні права

1. Виключні права, що згадуються у статті 225(1) цієї Угоди, включають права дозволяти або забороняти будь-які з таких дій:

а) відтворення топографії настільки, наскільки вона охороняється згідно зі статтею 225(2) цієї Угоди;

б) комерційне використання чи імпорт із цією метою топографії або напівпровідникового продукту, виробленого шляхом використання топографії.

2. Виключні права, що згадуються у пункті 1(а) цієї статті, не застосовуються до відтворення для цілей аналізу, оцінювання або вивчення концепцій, процесів, систем чи прийомів, втілених у топографію, або самої топографії.

3. Виключні права, що згадуються у пункті 1 цієї статті, не поширюються на будь-яку таку дію стосовно топографії, яка відповідає вимогам статті 225(2) цієї Угоди і створена на основі аналізу і оцінки іншої топографії, здійсненої відповідно до пункту 2 цієї статті.

4. Виключні права дозволяти або забороняти дії, визначені у пункті 1 (б) цієї статті, не застосовуються до будь-якої такої дії, яка здійснюється після того, як топографія або напівпровідниковий продукт був законно випущений на ринок.

Стаття 227 Термін дії охорони

Виключні права тривають щонайменше 10 років від дати першого комерційного використання топографії будь-де у світі або, якщо реєстрація є умовою для виникнення чи безперервного застосування виключних прав, - 10 років з найбільш ранньої з таких дат:

а) закінчення календарного року, в якому топографія була вперше використана на

комерційній основі будь-де у світі;

б) закінчення календарного року, в якому була подана належним чином оформлена заявка на реєстрацію.

Підрозділ 7 Інші положення

Стаття 228 Сорти рослин

Сторони співробітничать з метою сприяння і посилення охорони прав на сорти рослин відповідно до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин 1961 року, переглянутої в м. Женева 10 листопада 1972 року, 23 жовтня 1978 року та 19 березня 1991 року, зокрема необов'язкові винятки з прав селекціонерів, як це згадується у статті 15(2) зазначеної Конвенції.

Стаття 229 Генетичні ресурси, традиційні знання та фольклор

1. Відповідно до норм національного законодавства Сторони поважають, зберігають та підтримують знання, інновації та практичні надбання корінних та місцевих громад, які втілюють традиційні стилі життя, що відповідають збереженню та тривалому використанню біологічного різноманіття та сприяють їх широкому застосуванню із залученням та погодженням власників таких знань, інновацій і практик, та заохочують справедливий розподіл переваг, що виникають у результаті використання таких знань, інновацій та практик.

2. Сторони визнають важливість вжиття відповідних заходів з урахуванням національного законодавства для збереження традиційних знань та домовилися продовжувати роботу, спрямовану на розвиток міжнародно узгоджених *suigeneris* моделей для юридичної охорони традиційних знань.

3. Сторони домовилися, що положення стосовно інтелектуальної власності цього Підрозділу і КБР мають впроваджуватися на основі взаємної підтримки.

4. Сторони домовилися регулярно обмінюватись думками та інформацією щодо відповідних багатосторонніх обговорень.

Частина 3 Захист прав інтелектуальної власності

Стаття 230 Загальні зобов'язання

1. Обидві Сторони підтверджують свої зобов'язання згідно з Угодою ТРІПС, зокрема її Частини III, та мають забезпечити подальші додаткові заходи, процедури та засоби захисту, необхідні для забезпечення дотримання охорони прав інтелектуальної власності¹. Ці заходи, процедури та засоби захисту мають бути добросовісними і справедливими та не повинні бути надмірно складними чи дорогими або спричиняти необґрунтовані строки чи невинуваті затримки.

2. Ці заходи та засоби захисту мають також бути ефективними, співрозмірними і стримуючими та мають застосовуватись таким чином, щоб уникнути створення перешкод законній торгівлі та забезпечити їх захист від зловживань.

Стаття 231 Уповноважені заявники

1. Сторони мають визнавати особами, уповноваженими здійснювати запит про застосування заходів, процедур та засобів захисту, згаданих в цій частині та передбачених Частиною III Угоди ТРІПС:

а) власників прав інтелектуальної власності згідно з нормами застосовного законодавства;

б) усіх інших осіб, уповноважених на користування цими правами, зокрема ліцензіатів, настільки, наскільки це дозволено відповідно до норм застосовного законодавства;

с) професійні органи захисту, які відповідно до вимог права визнаються такими, що

мають право представляти власників права інтелектуальної власності настільки, наскільки

Підрозділ 1 Цивільні заходи, процедури та засоби захисту

Стаття 232 Презумпція авторства та права власності

Сторони визнають, що для цілей застосування заходів, процедур та засобів захисту, передбачених цією Угодою:

а) для автора літературного твору або твору мистецтв, в разі відсутності доказів протилежного, щоб вважатися таким і внаслідок цього бути вповноваженим на позов про порушення, має бути достатньою наявність звичайного зазначення його/її імені у творі;

б) положення згідно з підпунктом (а) цієї статті застосовується *mutatismutandis* до власників суміжних прав стосовно їхніх об'єктів, що охороняються.

Стаття 233 Докази

1. Судові органи Сторін мають повноваження, якщо сторона надала обґрунтовані докази, достатні для підтримання своєї заяви, і має на підтвердження своїх заяв детальні докази, які контролюються протилежною стороною, вимагати, щоб ці докази були представлені протилежною стороною з урахуванням умов, що забезпечують захист конфіденційної інформації.

2. За таких самих умов Сторони вживають таких заходів, які є необхідними у випадку порушення права інтелектуальної власності, вчиненого у комерційному масштабі, для надання можливості компетентним судовим органам вимагати, у разі потреби та на підставі поданої заяви, передачу банківських, фінансових та комерційних документів, що знаходяться у розпорядженні протилежної сторони з урахуванням умов, що забезпечують захист конфіденційної інформації.

Стаття 234 Заходи щодо збереження доказів

1. Сторони забезпечують, щоб навіть до початку процесу щодо обставин справи компетентні судові органи могли за заявою особи, яка надала обґрунтовані та доступні докази, достатні для підтримання її заяви про порушення права інтелектуальної власності або це дозволено та відповідає положенням застосовного законодавства.⁷

2. Сторони можуть визнавати особами, уповноваженими здійснювати запит про застосування заходів, процедур та засобів захисту, згаданих у цій Частині та передбачених Частиною III Угоди ТРІПС, органи колективного управління правами інтелектуальної власності, які, як правило, визнаються такими, що мають право представляти власників права інтелектуальної власності настільки, наскільки це дозволено та відповідає нормам застосовного законодавства.

3. Такі заходи можуть включати детальний опис з наведенням або без наведення зразків чи фізичне вилучення товарів, що вважаються контрафактними та, в окремих випадках, матеріалів і засобів, використаних для його виробництва та/або розповсюдження разом з відповідною документацією. Такі заходи мають вживатися у разі потреби без заслуховування іншої сторони, зокрема у випадках, коли будь-яка затримка може спричинити не виправну шкоду правовласнику або коли існує очевидна загроза знищення доказів.

4. Сторони забезпечують, щоб заходи щодо збереження доказів скасовувалися або їхня дія припинялася в інший спосіб на вимогу відповідача без шкоди для компенсації збитків, що можуть бути заявлені, якщо заявник не порушує в обґрунтований строк справу

---

⁷ Для цілей цієї Частини поняття «права інтелектуальної власності» має принаймні охоплювати такі права: авторське право; суміжні права; право *suigeneris* виробника бази даних; права розробника топографії напівпровідникового продукту; права торговельних марок; патентні права, зокрема права, що впливають з додаткового охоронного сертифікату; географічні зазначення; права на корисну модель; права на сорти рослин; фірмові найменування, наскільки вони охороняються як ексклюзивні права у відповідному національному законодавстві.

щодо прийняття рішення по суті справи у компетентних судових органах.

Стаття 235 Право на інформацію

1. Сторони забезпечують, щоб у контексті процесів щодо порушення прав інтелектуальної власності та у відповідь на обґрунтований запит позивача компетентні судові органи могли вимагати, щоб інформація про походження та шляхи реалізації товарів або послуг, які порушують право інтелектуальної власності, була надана порушником та/або іншою особою:

- a) у якої було виявлено контрафактний товар у промислових масштабах;
- b) у якої було виявлено використання послуг, що становлять правопорушення, у промислових масштабах;
- c) у якої було виявлено надання у промислових масштабах послуг, використаних у діяльності, що становить правопорушення; або
- d) яка була вказана особою, зазначеною у підпунктах (a), (b) або (c) цього пункту, як така, що задіяна у виробництві, виготовленні або розповсюдженні таких товарів чи наданні послуг.

2. Інформація, зазначена у пункті 1 цієї статті, повинна залежно від потреби містити:

- a) імена та адреси виробників, виготовлювачів, розповсюджувачів, постачальників та інших попередніх власників товарів або послуг, а також планованих оптових та роздрібних продавців;
- b) інформацію про кількість виробленої, виготовленої, доставленої, одержаної чи замовленої продукції, а також про ціну, встановлену на ці товари і послуги.

3. Пункти 1 і 2 цієї статті мають застосовуватися без шкоди для інших положень, які:

- a) надають правовласнику право одержувати більш повну інформацію;
- b) регулюють використання цивільних або кримінальних процедур стосовно інформації, переданої згідно із цією статтею;
- c) регулюють відповідальність за зловживання правом на інформацію;
- d) надають можливість відмовлятися від надання інформації, яка примусила б особу, зазначену у пункті 1 цієї статті, визнати свою особисту участь або участь близьких родичів у порушенні прав інтелектуальної власності; або
- e) регулюють захист конфіденційності джерел інформації або обробки особистих даних.

Стаття 236 Попередні та попереджувальні заходи

1. Сторони гарантують, що судові органи можуть за заявою заявника видати попередню судову заборону, призначену для запобігання будь-якому можливому порушенню права інтелектуальної власності, або заборонити на попередній основі та за умови сплати штрафу, якщо це необхідно, якщо це передбачено національним законодавством, продовження порушення такого права чи зробити таке продовження порушення таким, що підпадає під гарантії, які забезпечують виплату компенсації правовласнику. Попередня судова заборона може бути також видана за тих самих умов стосовно посередника, чиї послуги використовуються третьою особою з метою порушення права інтелектуальної власності.

2. Попередня судова заборона може також видаватись з метою арешту або вилучення товарів, які підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності, щоб запобігти їх ввезенню або переміщенню торговельними каналами.

3. У випадку порушення, що вчиняється в комерційному масштабі, Сторони гарантують, що якщо заявник наводить обставини, які ймовірно становлять загрозу щодо відшкодування збитків, судові органи можуть винести ухвалу про запобіжний арешт рухомої і нерухомої власності ймовірного порушника, зокрема блокування його/її банківських рахунків та інших активів. Для цього компетентні органи можуть винести рішення про надання банківських, фінансових або комерційних документів чи про

належний доступ до відповідної інформації.

4. Сторони гарантують, що тимчасові заходи, зазначені в пунктах 1, 2 та 3 цієї статті, можуть у відповідних випадках здійснюватися без заслуховування відповідача, зокрема, якщо будь-яка затримка спричинятиме не виправну шкоду власнику прав. В такому випадку Сторони мають бути поінформовані про це без затримки щонайпізніше після виконання заходів. Перегляд, в тому числі право бути заслуханим, має відбуватися після подання заяви відповідачем з метою винесення рішення про те, чи будуть ці заходи змінені, анульовані або підтверджені, протягом обґрунтованого строку після сповіщення про заходи.

5. Сторони гарантують, що попередні заходи, зазначені в пунктах 1, 2 та 3 цієї статті, скасовуються або їхня дія припиняється в інший спосіб за заявою відповідача, якщо заявник в обґрунтований строк не порушує справу у компетентному судовому органі, результатом якої є рішення стосовно обставин справи.

6. Якщо попередні заходи скасовуються або вони припиняють дію внаслідок будь-якої дії чи помилки заявника чи якщо пізніше виявляється, що не було порушення або загрози порушення права інтелектуальної власності, судові органи мають повноваження вимагати від заявника за заявою відповідача надання відповідачу відповідної компенсації за будь-яку шкоду, завдану цими заходами.

Стаття 237 Виправні заходи

1. Сторони гарантують, що компетентні судові органи можуть вимагати за заявою заявника та без шкоди для відшкодування будь-яких збитків власнику права з причини порушення і без будь-якої компенсації відкликання з торговельних каналів, остаточне вилучення з торговельних каналів або знищення товарів, які, як виявилось, порушують право інтелектуальної власності. Якщо необхідно, компетентні судові органи можуть також вимагати знищення матеріалів і знарядь, які переважно використовуються для створення або виробництва таких товарів.

2. Судові органи вимагають, щоб ці заходи здійснювались за рахунок порушника, якщо не виникають певні причини, щоб не робити цього.

Стаття 238 Судові заборони

Сторони гарантують, що якщо виноситься судове рішення, яке виявляє порушення права інтелектуальної власності, судові органи можуть видати проти порушника судову заборону, спрямовану на заборону продовження порушення. Якщо це передбачено національним законодавством, невиконання судової заборони має підпадати, якщо це необхідно, під сплату регулярного штрафу з метою забезпечення виконання. Сторони також гарантують, що правовласники можуть подати заяву про судову заборону проти посередників, чії послуги використовуються третьою стороною з метою порушення права інтелектуальної власності.

Стаття 239 Альтернативні заходи

Сторони можуть передбачити, що у відповідних випадках і за заявою особи, яка підлягає застосуванню заходів, передбачених у статті 237 та/або статті 238 цієї Угоди, компетентні судові органи можуть винести ухвалу про сплату грошової компенсації потерпілій стороні замість застосування заходів, передбачених у статті 237 та/або статті 238 цієї Угоди, якщо ця особа діяла ненавмисно і без недбалості, якщо здійснення згаданих вище заходів завдало б йому неспівмірної шкоди і якщо грошова компенсація потерпілій стороні виявляється обґрунтовано задовільною.

Стаття 240 Збитки

1. Сторони гарантують, що коли судові органи встановлюють збитки:

а) вони беруть до уваги всі відповідні аспекти, зокрема негативні економічні наслідки, у тому числі втрачені прибутки, які понесла потерпіла сторона, будь-які недоброчесні

доходи, одержані порушником і, у відповідних випадках, інші фактори, відмінні від економічних, зокрема моральна шкода, спричинена правовласнику порушником; або

б) як альтернативний варіант до підпункту (а) цього пункту, вони можуть у відповідних випадках встановити збитки як паушальну суму на базі таких елементів, як принаймні сума роялті або комісійні платежі, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного права інтелектуальної власності.

2. Якщо порушник ненавмисно або не маючи обґрунтованих підстав знати це був залучений до протиправної діяльності, Сторони можуть встановити, що судові органи можуть виносити ухвалу на користь потерпілого про повернення доходів або відшкодування збитків, які можуть встановлюватись раніше.

Стаття 241 Судові витрати

Сторони гарантують, що обґрунтовано понесені та пропорційні судові витрати, а також інші витрати, понесені стороною, що виграла, як правило, мають покладатися на сторону, що програла, крім випадків, коли це суперечить принципу справедливості.

Стаття 242 Публікація судових рішень

Сторони гарантують, що у судових процесах щодо порушення прав інтелектуальної власності судові органи можуть вимагати за заявою заявника і за рахунок порушника вжиття відповідних заходів для поширення інформації стосовно рішення, зокрема візуальне представлення рішення та його публікацію повністю або частково. Сторони можуть передбачити інші додаткові інформаційні заходи, які відповідають конкретним обставинам, зокрема широке інформування.

Стаття 243 Адміністративні процедури

За умови, що рішення про будь-який цивільно-правовий захід судового захисту може бути винесене в результаті адміністративних процедур по суті справи, такі процедури мають відповідати принципам, еквівалентним за суттю тим, що викладені у відповідних положеннях цього Підрозділу.

Підрозділ 2 Відповідальність постачальників посередницьких послуг

Стаття 244 Використання послуг посередників

Обидві Сторони визнають, що послуги посередників можуть використовуватись третіми особами для протиправної діяльності. Щоб забезпечити вільний обіг інформаційних послуг і в той самий час захищати права інтелектуальної власності у цифровому середовищі, кожна Сторона забезпечує заходи, визначені цим Підрозділом, для постачальників посередницьких послуг. Цей Підрозділ застосовується лише до відповідальності, що може бути результатом правопорушень у сфері прав інтелектуальної власності, зокрема авторського права.⁸

Стаття 245 Відповідальність постачальників посередницьких послуг:

«Просто посередник»

1. Якщо надається послуга в інформаційному суспільстві, яка полягає в передачі через комунікаційну мережу інформації, наданої одержувачем послуги, або забезпеченні

---

⁸ Випадки звільнення від відповідальності, встановлені в цій статті, включають лише випадки, коли діяльність постачальників послуг інформаційного суспільства обмежена технічним процесом оператора та наданням доступу до комунікаційних мереж, через які доступна для третіх сторін інформація передається або тимчасово зберігається з єдиною метою - зробити передачу більш ефективною; ця діяльність має суто технічний, автоматичний та пасивний характер, що означає, що постачальник послуг інформаційного суспільства не має ні знань, ні контролю щодо інформації, яка передається або зберігається.

доступу до комунікаційної мережі, то Сторони гарантують, що постачальник послуг не несе відповідальності за інформацію, що передається, за умови, що постачальник:

- a) не ініціює передачу;
- b) не вибирає одержувача передачі; і
- c) не вибирає та не модифікує інформацію, що міститься в передачі.

2. Акти передачі або забезпечення доступу, що згадуються в пункті 1 цієї статті, включають автоматичне, проміжне і тимчасове зберігання інформації, що передається, оскільки це має місце з єдиною метою здійснення передачі через комунікаційну мережу, і за умови, що інформація не зберігається протягом будь-якого строку, довшого, ніж це обґрунтовано необхідно для такої передачі.

3. Ця стаття не впливає на можливість для судового або адміністративного органу відповідно до правових систем Сторін вимагати від постачальника послуг припинити або попередити порушення.

Стаття 246 Відповідальність постачальників посередницьких послуг: «Кешування»

1. Якщо надається послуга в інформаційному суспільстві, яка полягає в передачі через комунікаційну мережу інформації, наданої одержувачем послуги, Сторони гарантують, що постачальник послуг не несе відповідальності за автоматичне, проміжне і тимчасове зберігання цієї інформації, яке здійснюється з єдиною метою - зробити більш ефективною наступну передачу інформації іншим одержувачам послуги на їхню вимогу, за умови, що:

- a) постачальник не модифікує інформацію;
- b) постачальник виконує умови доступу до інформації;
- c) постачальник виконує правила, що стосуються оновлення інформації, які визначені у спосіб, який широко визнаний і використовується в промисловості;
- d) постачальник не перешкоджає законному використанню технологій, які широко визнаються і використовуються в промисловості, щоб одержати дані стосовно використання інформації; і
- e) постачальник діє оперативно, щоб зняти або зробити неможливим доступ до інформації, яку він зберігав, після того, як йому фактично стає відомо, що інформація в первинному джерелі передачі видалена з мережі або що доступ до неї став неможливим чи судовий або адміністративний орган видав розпорядження про таке видалення або обмеження.

2. Ця стаття не впливає на можливість для судового або адміністративного органу відповідно до правових систем Сторін вимагати від постачальника послуг припинити або попередити порушення.

Стаття 247 Відповідальність постачальників посередницьких послуг: «Хостинг»

1. Якщо надається послуга в інформаційному суспільстві, яка полягає у зберіганні інформації, яка надається одержувачем послуги, то Сторони гарантують, що постачальник послуги не несе відповідальності за інформацію, яка зберігається на вимогу одержувача послуги, за умови, що:

- a) постачальнику фактично невідомо про незаконну діяльність або інформацію, а щодо позову про відшкодування збитків йому невідомо про факти або обставини, з яких випливає незаконна діяльність або інформація; або
- b) постачальник після одержання таких відомостей діє оперативно, щоб зняти або зробити неможливим доступ до інформації.

2. Пункт 1 цієї статті не застосовується, коли одержувач послуги діє за розпорядженням або під контролем постачальника.

3. Ця стаття не впливає на можливість для судового або адміністративного органу відповідно до правових систем Сторін вимагати від постачальника послуг припинити або

попередити порушення, а також не впливає на можливість запровадження Сторонами процедури контролю за зняттям або блокуванням доступу до інформації.

Стаття 248 Відсутність загального зобов'язання здійснювати моніторинг

1. Сторони не покладають на постачальників ні загального зобов'язання при наданні послуг, на які поширюються статті 245, 246 і 247 цієї Угоди, здійснювати моніторинг інформації, яку вони передають або зберігають, ні загального зобов'язання активно шукати факти або обставини, які вказують на незаконну діяльність.

2. Сторони можуть запровадити зобов'язання для постачальників послуг інформаційного суспільства інформувати компетентні державні органи про можливу незаконну діяльність, що здійснюється, або інформацію, що надається одержувачами їхніх послуг, чи зобов'язання повідомляти компетентним органам, на їхню вимогу, інформацію, яка дає можливість ідентифікувати одержувачів їхніх послуг, з якими в них укладені угоди про зберігання інформації.

Стаття 249 Перехідний період

Україна забезпечує повну імплементацію зобов'язань цього Підрозділу протягом 18 місяців з дати набрання чинності цією Угодою.

Підрозділ 3 Інші положення

Стаття 250 Заходи на кордоні

1. Для цілей цього положення термін «товари, які порушують право інтелектуальної власності» означає:

а) «контрафактні товари», а саме:

i) товари, зокрема упаковку, що містить без дозволу торговельну марку, ідентичну торговельній марці, зареєстрованій належним чином стосовно такої самої групи товарів, які за суттєвими ознаками не можуть бути відрізані від товарів із зазначеною торговельною маркою, та таким чином порушують права власника торговельної марки;

ii) будь-який символ торговельної марки (логотип, маркування, наклейка, брошура, інструкція з користування або гарантійний документ), навіть при окремому представленні, за таких самих умов, як і товари, зазначені в підпункті (i);

iii) пакувальні матеріали, що містять торговельні марки контрафактних товарів, представлені окремо, за таких самих умов, як і товари, зазначені в підпункті (i);

b) «піратські товари», а саме товари, які є копіями або містять копії, вироблені без згоди власника або особи, належним чином уповноваженої представляти власника в країні виробництва в питаннях авторського права та суміжних прав або права на промисловий зразок, незалежно від того, чи зареєстровані вони в національному законодавстві, чи ні;

c) товари, які згідно із законодавством Сторони, в якій подано заяву про вжиття заходів митними органами, порушують:

i) патент;

ii) додатковий охоронний сертифікат;

iii) право на сорт рослини;

iv) промисловий зразок;

v) географічне зазначення

2. Сторони, якщо інше не передбачено в цьому Підрозділі, ухвалюють процедури¹, які надають можливість власнику права, який має вагомі підстави підозрювати про можливість порушення права інтелектуальної власності під час імпорту, експорту, реекспорту, ввезення або вивезення з митної території, розміщення згідно з тимчасовою процедурою, розміщення у вільній зоні або на вільному складі, надіслати письмову заяву до адміністративних або судових компетентних органів для тимчасового затримання митними органами митного оформлення для вільного використання або арешту таких товарів.

3. Сторони гарантують, що коли митні органи в ході своїх дій і до подання власником права заяви отримають вагомі підстави вважати, що товари порушують право інтелектуальної власності, вони можуть затримати митне оформлення або заарештувати товар з метою надання власнику права можливості подання заяви про вжиття заходів митними органами згідно з вищенаведеним пунктом.

4. Всі права або обов'язки, встановлені в Розділі 4 Частини III Угоди ТРІПС стосовно імпортерів, також поширюються на експортерів або власників товарів.

5. Сторони співробітничать з метою надання технічної допомоги та інституційної розбудови для впровадження цієї статті.

6. Україна повністю впроваджує зобов'язання за цією статтею протягом трьох років з дати набрання чинності цією Угодою.

7. Передбачається, що не повинно бути зобов'язань застосовувати такі процедури для імпорту товарів на ринок іншої країни правовласником або за згодою правовласника.

Стаття 251 Правила поведінки та судове співробітництво

Сторони підтримують:

а) розробку торговельними або професійними об'єднаннями або організаціями правил поведінки, спрямованих на сприяння захисту прав інтелектуальної власності;

б) передачу компетентним органам Сторін проектів правил поведінки і будь-яких висновків щодо застосування цих правил поведінки.

Стаття 252 Співробітництво

1. Сторони домовилися співробітничати з метою забезпечення виконання обов'язків та зобов'язань, взятих згідно із цією Главою.

2. Відповідно до положень Розділу V («Економічне і галузеве співробітництво») та відповідно до положень Розділу VI («Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством») цієї Угоди, сфери співробітництва включають такі види діяльності, але не обмежуються ними:

а) обмін інформацією стосовно правової бази з питань прав інтелектуальної власності та відповідних правил щодо охорони та захисту; обмін досвідом між Україною та Стороною ЄС стосовно розвитку законодавства;

б) обмін досвідом між Україною та Стороною ЄС стосовно захисту прав інтелектуальної власності;

в) обмін досвідом між Україною та Стороною ЄС стосовно правозастосування на центральному та субцентральному рівні митною службою, міліцією, адміністративними та судовими органами; координація дій з метою запобігання експорту контрафактних товарів, в тому числі з іншими країнами;

г) розвиток потенціалу; обмін та підготовка персоналу;

д) пропагування та розповсюдження інформації стосовно прав інтелектуальної власності, *inter alia* серед ділових кіл та в громадянському суспільстві; широка поінформованість споживачів і власників прав;

е) посилення співробітництва на інституційному рівні, наприклад між відомствами з інтелектуальної власності;

ж) активне сприяння поінформованості та освіченості широкої громадськості щодо напрямів реалізації прав інтелектуальної власності: формулювання ефективних стратегій для визначення ключових аудиторій і створення комунікаційних програм з метою посилення поінформованості споживачів та засобів масової інформації щодо наслідків порушень інтелектуальної власності, зокрема ризик для здоров'я і безпеки та зв'язок з організованою злочинністю.

3. Без шкоди для пунктів 1 і 2 цієї статті і як доповнення до них Сторони домовилися підтримувати ефективний діалог з питань інтелектуальної власності («ІВ Діалог»), підпорядкований Комітету з питань торгівлі, з метою розгляду питань, що стосуються

охорони і захисту прав інтелектуальної власності, передбачених цією Главою, а також будь-якого іншого відповідного питання.

2. ЗАКОНОДАВЧІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА

*(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст.64)
(в редакції від 01.12.2020)*

Цей Закон охороняє особисті немайнові права і майнові права авторів та їх правонаступників, пов'язані із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва – авторське право, і права виконавців, виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення – суміжні права.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

аудіовізуальний твір – твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими;

аудіодискрипція (тиффлокоментування) – створення окремої звукової доріжки із закадровим описом персонажа, предмета, простору або дії у відеопродукції для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією;

база даних (компіляція даних) – сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в тому числі - електронній, підбір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів;

веб-сайт – сукупність даних, електронної (цифрової) інформації, інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо, пов'язаних між собою і структурованих у межах адреси веб-сайту і (або) облікового запису власника цього веб-сайту, доступ до яких здійснюється через адресу мережі Інтернет, що може складатися з доменного імені, записів про каталоги або виклики і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом;

веб-сторінка – складова частина веб-сайту, що може містити дані, електронну (цифрову) інформацію, інші об'єкти авторського права і (або) суміжних прав тощо;

виключне право – майнове право особи, яка має щодо твору, виконання, постановки, передачі організації мовлення, фонограми чи відеограми авторське право і (або) суміжні права, на використання цих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх використання іншим особам у межах строку, встановленого цим Законом;

виконавець – актор (театру, кіно тощо), співак, музикант, танцюрист або інша

особа, яка виконує роль, співає, читає, декламує, грає на музичному інструменті, танцює чи будь-яким іншим способом виконує твори літератури, мистецтва чи твори народної творчості, циркові, естрадні, лялькові номери, пантоміми тощо, а також диригент музичних і музично-драматичних творів;

виробник відеограми – фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і несе відповідальність за перший відеозапис виконання або будь-яких рухомих зображень (як із звуковим супроводом, так і без нього);

виробник фонограми – фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і несе відповідальність за перший звукозапис виконання або будь-яких звуків;

відеограма – відеозапис на відповідному матеріальному носії (магнітній стрічці, магнітному диску, компакт-диску тощо) виконання або будь-яких рухомих зображень (із звуковим супроводом чи без нього), крім зображень у вигляді запису, що входить до аудіовізуального твору. Відеограма є вихідним матеріалом для виготовлення її копій;

відтворення – виготовлення одного або більше примірників твору, відеограми, фонограми в будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати комп'ютер;

власник веб-сайту – особа, яка є володільцем облікового запису та встановлює порядок і умови використання веб-сайту. За відсутності доказів іншого власником веб-сайту вважається реєстрант відповідного доменного імені, за яким здійснюється доступ до веб-сайту, і (або) отримувач послуг хостингу;

власник веб-сторінки – особа, яка є володільцем облікового запису, що використовується для розміщення веб-сторінки на веб-сайті, та яка управляє і (або) розміщує електронну (цифрову) інформацію в межах такої веб-сторінки. Власник веб-сайту не є власником веб-сторінки, якщо останній володіє обліковим записом, що дозволяє йому самостійно, незалежно від власника веб-сайту, розміщувати інформацію на веб-сторінці та управляти нею;

гіперпосилання – формалізований відповідно до стандартів мережі Інтернет запис адреси веб-сайту або його частини (веб-сторінки, даних). У разі якщо гіперпосилання адресує до частини веб-сайту (веб-сторінки), то, крім домену і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом, воно може містити додаткові записи про каталоги або виклики і умови доступу до веб-сторінки, що може бути відтворена або збережена на пристроях, які можуть зчитувати та відтворювати електронну (цифрову) інформацію з використанням мережі Інтернет;

електронна (цифрова) інформація – аудіовізуальні твори, музичні твори (з текстом або без тексту), комп'ютерні програми, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення, що знаходяться в електронній (цифровій) формі, придатній для зчитування і відтворення комп'ютером, які можуть існувати і (або) зберігатися у вигляді одного або декількох файлів (частин файлів), записів у базі даних на зберігаючих пристроях комп'ютерів, серверів тощо у мережі Інтернет, а також програми (передачі) організацій мовлення, що ретранслюються з використанням мережі Інтернет;

інформація про управління правами – інформація, в тому числі в електронній (цифровій) формі, що ідентифікує об'єкт авторського права і (або) суміжних прав і автора чи іншу особу, яка має на цей об'єкт авторське право і (або) суміжні права, або інформація про умови використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, або будь-які цифри чи коди, у яких представлена така інформація, коли будь-який із цих елементів інформації прикладений до примірника об'єкта авторського права і (або) суміжних прав або вміщений у нього чи з'являється у зв'язку з його повідомленням до загального відома;

ім'я автора – сукупність слів чи знаків, що ідентифікують автора: прізвище та ім'я автора; прізвище, ім'я та по батькові автора; ініціали автора; псевдонім автора; прийнятий автором знак (сукупність знаків) тощо;

запис (звукозапис, відеозапис) – фіксація за допомогою спеціальних технічних

засобів (у тому числі й за допомогою числового представлення) на відповідному матеріальному носії звуків і (або) рухомих зображень, яка дозволяє здійснювати їх сприйняття, відтворення або сповіщення за допомогою відповідного пристрою;

здавання у майновий найм – передача права користування і (або) володіння оригіналом чи примірником твору, фонограми, відеограми на певний строк з метою одержання прямої чи опосередкованої комерційної вигоди;

кабельна ретрансляція – прийом і одночасна передача телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги та іншими особами незалежно від використаних технічних засобів повних і незмінних передач (програм) організацій мовлення або їх істотних частин, а також творів, виконань, фонограм, відеограм, зокрема таких, що містяться в таких передачах (програмах) організацій мовлення, за умови що початкова трансляція такої передачі (програми) здійснена організацією мовлення, яка не підпадає під юрисдикцію України відповідно до закону або міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;

камкординг – відеозапис аудіовізуального твору під час його публічної демонстрації в кінотеатрах, інших кінотовидовищних закладах особами, які перебувають у тому самому приміщенні, де відбувається така публічна демонстрація, для будь-яких цілей без дозволу суб'єкта авторського права або суміжних прав;

кардшейрінг – забезпечення у будь-якій формі та в будь-який спосіб доступу до програми (передачі) організації мовлення, доступ до якої обмежений суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав застосуванням технічних засобів захисту (абонентська карта, код тощо), в обхід таких технічних засобів захисту, в результаті чого зазначена програма (передача) може бути сприйнята або в інший спосіб доступна без застосування технічних засобів захисту;

карикатура – твір образотворчого мистецтва, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору, в тому числі персонажу твору або імені персонажу твору, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних осіб або подій;

комп'ютерна програма – набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах);

контрафактний примірник твору, фонограми, відеограми – примірник твору, фонограми чи відеограми, відтворений, опублікований і (або) розповсюджуваний з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі примірники захищених в Україні творів, фонограм і відеограм, що ввозяться на митну територію України без згоди автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, зокрема з країн, в яких ці твори, фонограми і відеограми ніколи не охоронялися або перестали охоронятися;

Національний орган інтелектуальної власності (далі – НОІВ) – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

обліковий запис – формалізований згідно зі стандартами мережі Інтернет запис на комп'ютерному обладнанні (комп'ютерах, серверах), підключеному до мережі Інтернет, що ідентифікує користувача (наприклад, власника веб-сайту) на такому обладнанні, включає в себе дані про доступ до частини каталогів і програмного забезпечення

комп'ютерного обладнання, а також визначає права такого доступу, що надають можливість володільцю облікового запису додавати, видаляти, змінювати електронну (цифрову) інформацію і дані веб-сайту, надавати доступ до веб-сайту або його частин, окремих даних іншим особам, припиняти функціонування такого веб-сайту або його частини в межах облікового запису;

оприлюднення (розкриття публіці) твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

опублікування твору, фонограми, відеограми – випуск в обіг за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав виготовлених поліграфічними, електронними чи іншими способами примірників твору, фонограми, відеограми у кількості, здатній задовольнити, з урахуванням характеру твору, фонограми чи відеограми, розумні потреби публіки, шляхом їх продажу, здавання в майновий найм, побутового чи комерційного прокату, надання доступу до них через електронні системи інформації таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором або передачі права власності на них чи володіння ними іншими способами. Опублікуванням твору, фонограми, відеограми вважається також депонування рукопису твору, фонограми, відеограми у сховищі (депозитарії) з відкритим доступом та можливістю одержання в ньому примірника (копії) твору, фонограми, відеограми;

організація колективного управління (організація колективного управління майновими правами) – організація, що управляє на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку;

організація мовлення – організація ефірного мовлення чи організація кабельного мовлення;

організація ефірного мовлення – телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій) шляхом передачі в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гамма-променів тощо) у будь-якому частотному діапазоні (у тому числі й з використанням супутників);

організація кабельного мовлення – телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій) шляхом передачі на віддаль сигналу за допомогою того чи іншого виду наземного, підземного чи підводного кабелю (провідникового, оптоволоконного чи іншого виду);

особа – фізична або юридична особа;

пародія – твір, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору або його частини, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних подій або осіб;

попури – музичний або інший твір, який є творчим підбором і розташуванням уривків інших правомірно оприлюднених творів або який імітує творчий стиль інших авторів чи виконавців або інших історичних епох;

постачальник послуг хостингу – особа, яка надає власникам веб-сайтів послуги і (або) ресурси для розміщення веб-сайтів або їх частин у мережі Інтернет та із забезпечення доступу до них через мережу Інтернет. Власник веб-сайту, який розміщує свій веб-сайт або його частину в мережі Інтернет на власних ресурсах і (або) самостійно забезпечує доступ до нього з використанням мережі Інтернет, одночасно є постачальником послуг хостингу;

похідний твір – твір, що є творчою переробкою іншого існуючого твору без завдання шкоди його охороні (анотація, адаптація, аранжування, обробка фольклору,

інша переробка твору) чи його творчим перекладом на іншу мову (до похідних творів не належать аудіовізуальні твори, одержані шляхом дублювання, озвучення, субтитрування українською чи іншими мовами інших аудіовізуальних творів);

примірник твору – копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі;

примірник фонограми – копія фонограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано із цієї фонограми і містить усі зафіксовані на ній звуки чи їх частину;

примірник відеограми – копія відеограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано із цієї відеограми і містить усі зафіксовані на ній рухомі зображення чи їх частину (як із звуковим супроводом, так і без нього);

продюсер аудіовізуального твору – особа, яка організує або організує та фінансує створення аудіовізуального твору;

псевдонім – вигадане ім'я, вибране автором чи виконавцем для позначення свого авторства;

публічне виконання – подання творів, виконань, фонограм, передач організацій мовлення шляхом декламації, гри, співу, танцю та іншим способом як безпосередньо (у живому виконанні), так і за допомогою будь-яких пристроїв і процесів (за винятком передачі в ефір чи по кабелях) у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї, незалежно від того, чи присутні вони в одному місці і в один і той самий час або в різних місцях і в різний час;

публічна демонстрація аудіовізуального твору, відеограми – публічне одноразове чи багаторазове представлення публіці у приміщенні, в якому можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї, аудіовізуального твору чи зафіксованого у відеограмі виконання або будь-яких рухомих зображень;

публічний показ – будь-яка демонстрація оригіналу або примірника твору, виконання, фонограми, відеограми, передачі організації мовлення безпосередньо або на екрані за допомогою плівки, слайда, телевізійного кадру тощо (за винятком передачі в ефір чи по кабелях) або за допомогою інших пристроїв чи процесів у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї чи близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює показ, незалежно від того, чи присутні вони в одному місці і в один і той самий час або в різних місцях і в різний час (публічний показ аудіовізуального твору чи відеограми означає також демонстрацію окремих кадрів аудіовізуального твору чи відеограми без дотримання їх послідовності);

публічне сповіщення (доведення до загального відома) – передача в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гамма-променів тощо), у тому числі з використанням супутників, чи передача на віддалі за допомогою проводів або будь-якого виду наземного чи підземного (підводного) кабелю (провідникового, оптоволоконного та інших видів) творів, виконань, будь-яких звуків і (або) зображень, їх записів у фонограмах і відеограмах, програм організацій мовлення тощо, коли зазначена передача може бути прийнята необмеженою кількістю осіб у різних місцях, віддаленість яких від місця передачі є такою, що без зазначеної передачі зображення чи звуки не можуть бути прийняті;

репрографічне відтворення (репродукування) – факсимільне відтворення у будь-якому розмірі (у тому числі збільшеному чи зменшеному) оригіналу письмового чи іншого графічного твору або його примірника шляхом фотокопіювання або іншими подібними способами, крім запису в електронній (у тому числі цифровій), оптичній чи іншій формі, яку зчитує комп'ютер;

розповсюдження об'єктів авторського права і (або) суміжних прав – будь-яка дія, за допомогою якої об'єкти авторського права і (або) суміжних прав безпосередньо чи опосередковано пропонуються публіці, в тому числі доведення цих об'єктів до відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до цих об'єктів з будь-якого місця і в будь-який час за власним вибором;

службовий твір – твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем;

спеціальний цифровий формат для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією – цифровий формат для запису аудіюваної книги, яка має зручну навігацію і сприяє швидкому пошуку необхідного матеріалу (сторінка, розділ, параграф, таблиця тощо);

суспільне надбання – твори і об'єкти суміжних прав, строк дії авторського права і (або) суміжних прав на які закінчився;

твір архітектури – твір у галузі мистецтва спорудження будівель і ландшафтних утворень (креслення, ескізи, моделі, збудовані будівлі та споруди, парки, плани населених пунктів тощо);

твір образотворчого мистецтва – скульптура, картина, малюнок, гравюра, літографія, твір художнього (у тому числі сценічного) дизайну тощо;

твір ужиткового мистецтва – твір мистецтва, в тому числі твір художнього промислу, створений ручним або промисловим способом для користування у побуті або перенесений на предмети такого користування;

технічні засоби захисту – технічні пристрої і (або) технологічні розробки, призначені для створення технологічної перешкоди порушенню авторського права і (або) суміжних прав при сприйнятті і (або) копіюванні захищених (закодованих) записів у фонограмах (відеограмах) і передачах організацій мовлення чи для контролю доступу до використання об'єктів авторського права і суміжних прав;

установа – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

фонограма – звукозапис на відповідному носії (магнітній стрічці чи магнітному диску, грамофонній платівці, компакт-диску тощо) виконання або будь-яких звуків, крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору. Фонограма є вихідним матеріалом для виготовлення її примірників (копій);

цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні;

державна система правової охорони інтелектуальної власності – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність інших наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2. Законодавство України про авторське право і суміжні права

Законодавство України про авторське право і суміжні права базується на Конституції України і складається з відповідних норм Цивільного кодексу України, цього Закону, законів України, "Про кінематографію", "Про телебачення і радіомовлення", "Про видавничу справу", "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм" та інших законів України, що охороняють особисті немайнові права та майнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на:

а) твори, зазначені у частині першій статті 8 цього Закону, і об'єкти суміжних прав, зазначені у статті 35 цього Закону, незалежно від місця їх першого оприлюднення (або не оприлюднені, але знаходяться в об'єктивній формі на території України), авторами яких або особами, яким належить авторське право і (або) суміжні права на них, є фізичні особи, які є громадянами України або не є її громадянами, але мають постійне місце проживання на території України, або юридичні особи, які мають місцезнаходження на території України;

б) твори, зазначені у частині першій статті 8 цього Закону, і об'єкти суміжних прав, зазначені у статті 35 цього Закону, вперше оприлюднені на території України або вперше оприлюднені за межами України, але після цього протягом 30 днів оприлюднені на території України;

в) передачі організацій мовлення, що мають місцезнаходження на території України і здійснюють передачі за допомогою передавачів, розташованих на території України;

г) твори архітектури і скульптури, які об'єктивно знаходяться на території України;

д) твори та об'єкти суміжних прав, які охороняються відповідно до міжнародних договорів України.

2. Положення цього Закону спрямовані на захист особистих немайнових прав і майнових прав:

а) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону, які є громадянами України або не є громадянами України, але мають постійне місце проживання на території України (для юридичних осіб - місцезнаходження на території України), незалежно від того, на якій території вперше були оприлюднені їх твори чи об'єкти суміжних прав;

б) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання (для юридичних осіб - їх місцезнаходження), твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені на території України або не оприлюднені, але які знаходяться в об'єктивній формі на території України;

в) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання, твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені в іншій країні та протягом 30 днів після цього оприлюднені на території України;

г) інших осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права.

3. Суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, незалежно від їх громадянства, твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені на території іншої держави або не оприлюднені, але знаходяться в об'єктивній формі на території іншої держави, правова охорона надається відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 4. Повноваження Установи у сфері охорони авторського права і суміжних прав

1. Установа забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони авторського права і суміжних прав, здійснює свої повноваження у межах, що передбачені законом, і виконує такі функції:

аналізує стан застосування і дотримання національного законодавства і міжнародних договорів у сфері авторського права і суміжних прав;

здійснює контроль за виконанням цього Закону у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

організує розробку нормативів і таблиць щодо розміру мінімальної винагороди і її розподілу між авторами і іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав і подає їх для затвердження в установленому порядку;

забезпечує відтворювачів, імпортерів і експортерів примірників аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) контрольними марками відповідно до Закону України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм", веде Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок;

забезпечує розробку і реалізацію освітніх програм у сфері охорони авторського права і суміжних прав;

представляє інтереси України з питань охорони авторського права і суміжних прав у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

здійснює інші повноваження відповідно до законів.

3. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 4-1. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони авторського права та суміжних прав

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:

приймання і розгляд заявок на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва, а також на реєстрацію договорів, що стосуються прав авторів на твори, здійснення їх реєстрації;

видача свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;

здійснення публікацій в офіційному бюлетені з питань охорони авторського права і суміжних прав;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони авторського права та суміжних прав у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони авторського права та суміжних прав.

3. НОІВ також здійснює:

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

надання методичної допомоги організаціям колективного управління та моніторинг їх діяльності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони авторського права та суміжних прав, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

організацію та виконання робіт щодо підготовки з перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері

інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правовстановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на

об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також плани діяльності НОІВ;

надавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради НОІВ відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи Наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання Наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість її членів.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюються НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 5. Застосування правил міжнародного договору

Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про авторське право і суміжні права, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 6. Права іноземних осіб та осіб без громадянства

Іноземці та особи без громадянства, відповідно до міжнародних договорів чи на основі принципу взаємності, мають однакові з особами України права, передбачені цим Законом.

Розділ II АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Стаття 7. Суб'єкти авторського права

Суб'єктами авторського права є автори творів, зазначених у частині першій статті 8 цього Закону, їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права.

Стаття 8. Об'єкти авторського права

1. Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, а саме:

- 1) літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо);
- 2) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори;
- 3) комп'ютерні програми;
- 4) бази даних;
- 5) музичні твори з текстом і без тексту;
- 6) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки;
- 7) аудіовізуальні твори;
- 8) твори образотворчого мистецтва;
- 9) твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва;
- 10) фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії;
- 11) твори ужиткового мистецтва, у тому числі твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, ювелірні вироби тощо;
- 12) ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються

географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності;

13) сценічні обробки творів, зазначених у пункті 1 цієї частини, і обробки фольклору, придатні для сценічного показу;

14) похідні твори;

15) збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добором, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини;

16) тексти перекладів для дублювання, озвучення, субтитрування українською та іншими мовами іноземних аудіовізуальних творів;

17) інші твори.

2. Охороні за цим Законом підлягають всі твори, зазначені у частині першій цієї статті, як оприлюднені, так і не оприлюднені, як завершені, так і не завершені, незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, мети (освіта, інформація, реклама, пропаганда, розваги тощо).

3. Передбачена цим Законом правова охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони виражені, описані, пояснені, проілюстровані у творі.

Стаття 9. Охорона авторського права на частину твору

Частина твору, яка може використовуватися самостійно, у тому числі й оригінальна назва твору, розглядається як твір і охороняється відповідно до цього Закону.

Стаття 10. Об'єкти, що не охороняються

Не є об'єктом авторського права:

а) повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;

б) твори народної творчості (фольклор);

в) видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади;

г) державні символи України, державні нагороди; символи і знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань; символіка територіальних громад; символи та знаки підприємств, установ та організацій;

д) грошові знаки;

е) розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право sui-generis (своєрідне право, право особливого роду).

Проекти офіційних символів і знаків, зазначених у пунктах "г" і "д" частини першої цієї статті, до їх офіційного затвердження розглядаються як твори і охороняються відповідно до цього Закону.

Стаття 11. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства

1. Первинним суб'єктом, якому належить авторське право, є автор твору.

За відсутності доказів іншого автором твору вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору (презумпція авторства).

Це положення застосовується також у разі опублікування твору під псевдонімом, який ідентифікує автора.

2. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація твору чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей.

3. Особа, яка має авторське право (автор твору чи будь-яка інша особа, якій на законних підставах передано авторське майнове право на цей твір), для сповіщення про свої права може використовувати знак охорони авторського права. Цей знак складається з таких елементів:

латинська літера "с", обведена колом, - (зображення знака не наводиться);
ім'я особи, яка має авторське право;
рік першої публікації твору.

Знак охорони авторського права проставляється на оригіналі і кожному примірнику твору.

4. Якщо твір опубліковано анонімно чи під псевдонімом (за винятком випадку, коли псевдонім однозначно ідентифікує автора), видавець твору (його ім'я чи назва мають бути зазначені на творі) вважається представником автора і має право захищати права останнього. Це положення діє до того часу, поки автор твору не розкриє своє ім'я і не заявить про своє авторство.

5. Суб'єкт авторського права для засвідчення авторства (авторського права) на оприлюднений чи не оприлюднений твір, факту і дати опублікування твору чи договорів, які стосуються права автора на твір, у будь-який час протягом строку охорони авторського права може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах.

Державна реєстрація авторського права і договорів, що стосуються права автора на твір, здійснюється НОІВ відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку. НОІВ складає і періодично видає каталоги всіх державних реєстрацій.

За підготовку НОІВ до державної реєстрації авторського права і договорів, що стосуються права автора на твір, сплачуються збори, розмір яких визначається Кабінетом Міністрів України. Кошти від справляння зазначених зборів зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Про реєстрацію авторського права на твір НОІВ видається свідоцтво. За видачу свідоцтва сплачується державне мито, кошти від сплати якого перераховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України. Розмір і порядок сплати державного мита за видачу свідоцтва встановлюються законодавством.

Особа, яка володіє матеріальним об'єктом, в якому втілено (виражено) твір, не може перешкоджати особі, яка має авторське право, у його реєстрації.

Стаття 12. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір

1. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір, не залежать одне від одного. Відчуження матеріального об'єкта, в якому втілено твір, не означає відчуження авторського права і навпаки.

2. Власникові матеріального об'єкта, в якому втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури, не дозволяється руйнувати цей об'єкт без попереднього пропонування його авторові твору за ціну, що не перевищує вартості матеріалів, витрачених на його створення. Якщо збереження об'єкта, в якому втілено оригінал твору, є неможливим, власник матеріального об'єкта, в якому виражено оригінал твору, повинен дозволити авторові зробити копію твору у відповідній формі, а якщо це стосується архітектурної споруди - фотографії твору.

Стаття 13. Співавторство

1. Співавторами є особи, спільною творчою працею яких створено твір.

Авторське право на твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення.

Відносини між співавторами визначаються угодою, укладеною між ними.

Право опублікування та іншого використання твору в цілому належить всім співавторам.

Якщо твір, створений у співавторстві, утворює одне нерозривне ціле, то жоден із співавторів не може без достатніх підстав відмовити іншим у дозволі на опублікування, інше використання або зміну твору.

У разі порушення спільного авторського права кожен співавтор може доводити своє право в судовому порядку.

2. Якщо твір, створений у співавторстві, складається з частин, кожна з яких має самостійне значення, то кожен із співавторів має право використовувати створену ним частину твору на власний розсуд, якщо інше не передбачено угодою між співавторами.

3. Співавторством є також авторське право на інтерв'ю. Співавторами інтерв'ю є особа, яка дала інтерв'ю, та особа, яка його взяла.

Опублікування запису інтерв'ю допускається лише за згодою особи, яка дала інтерв'ю.

4. Винагорода за використання твору належить співавторам у рівних частках, якщо в угоді між ними не передбачається інше.

5. Зазначені положення не поширюються на випадки оприлюднення чи надання інформації на підставі Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Стаття 14. Особисті немайнові права автора

1. Автору належать такі особисті немайнові права:

1) вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора на творі і його примірниках і за будь-якого публічного використання твору, якщо це практично можливо;

2) забороняти під час публічного використання твору згадування свого імені, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом;

3) вибирати псевдонім, зазначати і вимагати зазначення псевдоніма замість справжнього імені автора на творі і його примірниках і під час будь-якого його публічного використання;

4) вимагати збереження цілісності твору і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посягання на твір, що може зашкодити честі і репутації автора.

2. Особисті немайнові права автора не можуть бути передані (відчужені) іншим особам.

Стаття 15. Майнові права автора

1. До майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) належать:

а) виключне право на використання твору;

б) виключне право на дозвіл або заборону використання твору іншими особами.

Майнові права автора (чи іншої особи, яка має авторське право) можуть бути передані (відчужені) іншій особі згідно з положеннями статті 31 цього Закону, після чого ця особа стає суб'єктом авторського права.

2. Виключне право на використання твору автором (чи іншою особою, яка має авторське право) дозволяє йому використовувати твір у будь-якій формі і будь-яким способом.

3. Виключне право автора (чи іншої особи, яка має авторське право) на дозвіл чи заборону використання твору іншими особами дає йому право дозволяти або забороняти:

- 1) відтворення творів;
- 2) публічне виконання і публічне сповіщення творів;
- 3) публічну демонстрацію і публічний показ;
- 4) будь-яке повторне оприлюднення творів, якщо воно здійснюється іншою організацією, ніж та, що здійснила перше оприлюднення;
- 5) переклади творів;
- 6) переробки, адаптації, аранжування та інші подібні зміни творів;
- 7) включення творів як складових частин до збірників, антологій, енциклопедій тощо;
- 8) розповсюдження творів шляхом першого продажу, відчуження іншим способом або шляхом здавання в майновий найм чи у прокат та шляхом іншої передачі до першого продажу примірників твору;
- 9) подання своїх творів до загального відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до творів з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором;
- 10) здавання в майновий найм і (або) комерційний прокат після першого продажу, відчуження іншим способом оригіналу або примірників аудіовізуальних творів, комп'ютерних програм, баз даних, музичних творів у нотній формі, а також творів, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі або у формі, яку зчитує комп'ютер;
- 11) імпорт примірників творів.

Цей перелік не є вичерпним.

4. Виключні права авторів на використання творів архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва передбачають і право їх участі у реалізації проектів цих творів.

5. За винятком випадків, передбачених статтями 21-25 цього Закону, автор (чи інша особа, яка має авторське право) має право вимагати виплати винагороди за будь-яке використання твору. Винагорода може здійснюватися у формі одноразового (паушального) платежу, або відрахувань за кожний проданий примірник чи кожне використання твору (роялті), або комбінованих платежів.

Розмір і порядок виплати авторської винагороди за створення і використання твору встановлюються в авторському договорі або у договорах, що укладаються за дорученням суб'єктів авторського права організаціями колективного управління з особами, які використовують твори.

Кабінетом Міністрів України можуть встановлюватися мінімальні ставки авторської винагороди та порядок їх застосування.

6. Обмеження майнових прав, встановлені статтями 21-25 цього Закону, здійснюються за умови, що вони не завдаватимуть шкоди використанню твору і не обмежуватимуть безпідставно законні інтереси автора.

7. Якщо примірники правомірно опублікованого твору законним чином введені у цивільний обіг шляхом їх першого продажу в Україні, то допускається їх повторне введення в обіг шляхом продажу, дарування тощо без згоди автора (чи іншої особи, яка має авторське право) і без виплати авторської винагороди, а щодо творів образотворчого мистецтва - з урахуванням положень статті 27 цього Закону. Проте у цьому випадку право здавання у майновий найм чи комерційний прокат залишається виключно за особою, яка має авторське право.

Стаття 16. Авторське право на службові твори

1. Авторське особисте немайнове право на службовий твір належить його автору.
2. Виключне майнове право на службовий твір належить роботодавцю, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.
3. За створення і використання службового твору автору належить авторська винагорода, розмір та порядок виплати якої встановлюються трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.

Стаття 17. Авторське право на аудіовізуальний твір

1. Авторами аудіовізуального твору є:
  - а) режисер-постановник;
  - б) автор сценарію і (або) текстів, діалогів;
  - в) автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього;
  - г) художник-постановник;
  - д) оператор-постановник.

Одна і та сама фізична особа може суміщати дві або більше із наведених у цій частині авторських функцій.

2. Якщо інше не передбачено у договорі про створення аудіовізуального твору, автори, які зробили внесок або зобов'язалися зробити внесок у створення аудіовізуального твору і передали майнові права організації, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи продюсеру аудіовізуального твору, не мають права заперечувати проти виконання цього твору, його відтворення, розповсюдження, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення, а також субтитрування і дублювання його тексту, крім права на окреме публічне виконання музичних творів, включених до аудіовізуального твору. За оприлюднення і кожне публічне виконання, показ, демонстрацію чи сповіщення аудіовізуального твору, його здавання у майновий найм і (або) комерційний прокат його примірників за всіма авторами аудіовізуального твору зберігається право на справедливую винагороду, що розподіляється і виплачується організаціями колективного управління або іншим способом.

3. Автори, твори яких увійшли як складова частина до аудіовізуального твору (як тих, що існували раніше, так і створених у процесі роботи над аудіовізуальним твором), зберігають авторське право кожний на свій твір і можуть самостійно використовувати його незалежно від аудіовізуального твору в цілому, якщо договором з організацією, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи з продюсером аудіовізуального твору не передбачено інше.

Стаття 18. Авторське право на комп'ютерні програми

Комп'ютерні програми охороняються як літературні твори. Така охорона поширюється на комп'ютерні програми незалежно від способу чи форми їх вираження.

Стаття 19. Авторське право на збірники та інші складені твори

1. Авторіві збірника та інших складених творів (упорядникові) належить авторське право на здійснені ним підбір і розташування творів та (або) інших даних, що є результатом творчої праці (упорядкування).

Упорядник збірника користується авторським правом за умови дотримання ним прав авторів кожного з творів, включених до складеного твору.

Автори творів, включених до складеного твору, мають право використовувати свої твори незалежно від складеного твору, якщо інше не передбачено авторським договором з

упорядником збірника.

Авторське право упорядника збірника не перешкоджає іншим особам здійснювати самостійний підбір або розташування тих самих творів та (або) інших даних для створення своїх творів.

Передбачена цією частиною правова охорона баз даних не поширюється на самі дані чи інформацію і не зачіпає будь-яке авторське право, що відноситься до самих даних чи інформації, які містяться у базі даних.

2. Видавцям енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних збірників, збірників наукових праць, газет, журналів та інших періодичних видань належать виключні права на використання таких видань у цілому. Видавець має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я або вимагати такого зазначення.

Автори творів, включених до таких видань, зберігають виключні права на використання своїх творів незалежно від видання в цілому, якщо інше не передбачено авторським договором.

Стаття 20. Авторське право перекладачів і авторів інших похідних творів

1. Перекладачам і авторам інших похідних творів належить авторське право на здійснені ними переклад, адаптацію, аранжування або іншу переробку.

Перекладачі і (або) автори інших похідних творів користуються авторським правом на створений ними твір за умови дотримання ними прав автора, твір якого зазнав перекладу, адаптації, аранжування або іншої переробки.

2. Авторське право перекладачів і (або) авторів інших похідних творів не перешкоджає іншим особам здійснювати свої переклади і переробки тих самих творів.

Стаття 21. Вільне використання твору із зазначенням імені автора

Без згоди автора (чи іншої особи, яка має авторське право), але з обов'язковим зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:

1) використання цитат (коротких уривків) з опублікованих творів в обсязі, виправданому поставленою метою, в тому числі цитування статей з газет і журналів у формі оглядів преси, якщо воно зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору, до якого цитати включаються; вільне використання цитат у формі коротких уривків з виступів і творів, включених до фонограми (відеограми) або програми мовлення;

2) використання літературних і художніх творів в обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій у виданнях, передачах мовлення, звукозаписах чи відеозаписах навчального характеру;

3) відтворення у пресі, публічне виконання чи публічне сповіщення попередньо опублікованих у газетах або журналах статей з поточних економічних, політичних, релігійних та соціальних питань чи публічно сповіщених творів такого ж самого характеру у випадках, коли право на таке відтворення, публічне сповіщення або інше публічне повідомлення спеціально не заборонено автором;

4) відтворення з метою висвітлення поточних подій засобами фотографії або кінематографії, публічне сповіщення або інше публічне повідомлення творів, побачених або почутих під час перебігу таких подій, в обсязі, виправданому інформаційною метою;

5) відтворення у каталогах творів, виставлених на доступних публіці виставках, аукціонах, ярмарках або у колекціях для висвітлення зазначених заходів, без використання цих каталогів у комерційних цілях;

6) видання та відтворення випущених у світ творів рельєфно-крапковим шрифтом для сліпих та аудіотворів (аудіодокументів, аудіокниг) з нанесенням спеціального

цифрового формату для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією, розмітки для зручної навігації з метою розповсюдження між особами з інвалідністю по зору та осіб з дислексією, а також поповнення бібліотечних фондів спеціалізованих бібліотек, бібліотек навчальних закладів та центрів реабілітації для осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю по зору, громадських організацій сліпих, підприємств, установ, організацій, де працюють особи з інвалідністю по зору, крім випадків прямого чи опосередкованого використання цих творів з комерційною метою;

7) відтворення творів для судового і адміністративного провадження в обсязі, виправданому цією метою;

8) публічне виконання музичних творів під час офіційних і релігійних церемоній, а також похоронів в обсязі, виправданому характером таких церемоній;

9) відтворення з інформаційною метою у газетах та інших періодичних виданнях, передача в ефір або інше публічне сповіщення публічно виголошених промов, звернень, доповідей та інших подібних творів у обсязі, виправданому поставленою метою;

9-1) використання правомірно оприлюднених літературних, художніх, музичних та інших творів для створення на їх основі іншого твору в жанрі літературної, музичної або іншої пародії, попури або карикатури;

10) відтворення твору в цілях і за умов, передбачених статтями 22-25 цього Закону;

11) адаптація існуючих і створюваних аудіовізуальних творів для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією шляхом застосування аудіодискрипції (тифлокоментування).

Цей перелік вільного використання творів є вичерпним.

Стаття 22. Вільне відтворення бібліотеками та архівами примірників твору репрографічним способом

Допускається без згоди автора або іншої особи, яка має авторське право, репрографічне відтворення одного примірника твору бібліотеками та архівами, діяльність яких не спрямована прямо або опосередковано на одержання прибутку, за таких умов:

1) у разі, коли відтворюваним твором є окрема опублікована стаття та інші невеликі за обсягом твори чи уривки з письмових творів (за винятком комп'ютерних програм і баз даних), з ілюстраціями чи без них, і коли це відтворення здійснюється за запитом фізичних осіб за умови, що:

а) бібліотека та архів мають достатньо підстав вважати, що такий примірник використовуватиметься з метою освіти, навчання і приватного дослідження;

б) відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру;

2) у разі, коли відтворення здійснюється для збереження або заміни загубленого, пошкодженого та непридатного примірника даної бібліотеки чи архіву або для відновлення загубленого, пошкодженого або непридатного примірника з фонду аналогічної бібліотеки чи архіву, а одержання такого примірника іншим шляхом неможливе, а також коли відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру.

Стаття 23. Вільне відтворення примірників твору для навчання

Допускається без згоди автора чи іншої особи, яка має авторське право:

1) відтворення уривків з опублікованих письмових творів, аудіовізуальних творів як ілюстрацій для навчання за умови, що обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;

2) репрографічне відтворення навчальними закладами для аудиторних занять опублікованих статей та інших невеликих за обсягом творів, а також уривків з письмових

творів з ілюстраціями або без них за умови, коли:

- а) обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;
- б) відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру;

Стаття 24. Вільне копіювання, модифікація і декомпіляція комп'ютерних програм

1. Особа, яка правомірно володіє правомірно виготовленим примірником комп'ютерної програми, має право без згоди автора або іншої особи, яка має авторське право на цю програму:

1) внести до комп'ютерної програми зміни (модифікації) з метою забезпечення її функціонування на технічних засобах особи, яка використовує ці програми, і вчинення дій, пов'язаних з функціонуванням комп'ютерної програми відповідно до її призначення, зокрема запис і збереження в пам'яті комп'ютера, а також виправлення явних помилок, якщо інше не передбачено угодою з автором чи іншою особою, яка має авторське право;

2) виготовити одну копію комп'ютерної програми за умови, що ця копія призначена тільки для архівних цілей або для заміни правомірно придбаного примірника у випадках, якщо оригінал комп'ютерної програми буде втраченим, знищеним або стане непридатним для використання. При цьому копія комп'ютерної програми не може бути використана для інших цілей, ніж зазначено у цьому пункті та пункті 1 цієї частини, і має бути знищена у разі, якщо володіння примірником цієї комп'ютерної програми перестає бути правомірним;

3) декомпілювати комп'ютерну програму (перетворити її з об'єктного коду у вихідний текст) з метою одержання інформації, необхідної для досягнення її взаємодії із незалежно розробленою комп'ютерною програмою, за дотримання таких умов:

а) інформація, необхідна для досягнення здатності до взаємодії, раніше не була доступною цій особі з інших джерел;

б) зазначені дії здійснюються тільки щодо тих частин комп'ютерної програми, які необхідні для досягнення здатності до взаємодії;

в) інформація, одержана в результаті декомпіляції, може використовуватися лише для досягнення здатності до її взаємодії з іншими програмами, але не може передаватися іншим особам, крім випадків, якщо це необхідно для досягнення здатності до взаємодії з іншими програмами, а також не може використовуватися для розроблення комп'ютерної програми, схожої на декомпільовану комп'ютерну програму, або для вчинення будь-якої іншої дії, що порушує авторське право;

4) спостерігати, вивчати, досліджувати функціонування комп'ютерної програми з метою визначення ідей і принципів, що лежать в її основі, за умови, що це робиться в процесі виконання будь-якої дії із завантаження, показу, функціонування, передачі чи запису в пам'ять (збереження) комп'ютерної програми.

2. Застосування положень цієї статті не повинно завдавати шкоди використанню комп'ютерної програми і не повинно обмежувати законні інтереси автора та (або) іншої особи, яка має авторське право на комп'ютерну програму.

Стаття 25. Вільне відтворення творів у особистих цілях

1. Допускається без дозволу автора (чи іншої особи, яка має авторське право) і без виплати авторської винагороди відтворювати виключно в особистих цілях або для кола сім'ї попередньо правомірно оприлюднені твори, крім:

- а) творів архітектури у формі будівель і споруд;
- б) комп'ютерних програм, за винятком випадків, передбачених статтею 24 цього Закону;
- в) репрографічного відтворення книг, нотних текстів і оригінальних творів

образотворчого мистецтва, за винятком випадків, передбачених статтями 22 і 23 цього Закону;

2. Твори і виконання, зафіксовані у фонограмах, відеограмах, їх примірниках, а також аудіовізуальні твори та їх примірники допускається відтворювати у домашніх умовах виключно в особистих цілях або для кола сім'ї без дозволу автора (авторів), виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм, але з виплатою їм винагороди. Особливості виплати винагороди у таких випадках визначено статтею 42 цього Закону та Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

Стаття 26. Право доступу до твору образотворчого мистецтва

При передачі твору образотворчого мистецтва чи матеріального об'єкта, в якому втілено цей твір, у власність іншій особі автор має право вимагати доступу до цього твору з метою його використання для відтворення (виготовлення примірників, слайдів, карток, переробок тощо) за умови, що це не порушує законні права та інтереси власника твору образотворчого мистецтва. Власник не може відмовити автору в доступі до твору без достатніх підстав. При цьому від власника твору не можна вимагати доставки твору авторові.

Стаття 27. Право слідування

Автор твору образотворчого мистецтва, а у разі його смерті - спадкоємці впродовж встановленого статтею 28 цього Закону строку користуються щодо проданих автором оригіналів творів образотворчого мистецтва невідчужуваним правом на одержання п'яти відсотків від ціни кожного наступного продажу твору через аукціон, галерею, салон, крамницю тощо, що йде за першим його продажем, здійсненим автором твору (право слідування). Виплата винагороди у цьому випадку здійснюється зазначеними аукціонами, галереями, салонами, крамницями тощо.

Збір і виплата винагороди, одержаної в результаті використання права слідування, здійснюються особисто автором, через його повіреного або через організації колективного управління.

Стаття 28. Строк дії авторського права

1. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення і починає діяти від дня створення твору.

2. Авторське право діє протягом усього життя автора і 70 років після його смерті, крім випадків, передбачених цією статтею.

3. Для творів, оприлюднених анонімно або під псевдонімом, строк дії авторського права закінчується через 70 років після того, як твір було оприлюднено. Якщо взятий автором псевдонім не викликає сумніву щодо особи автора або якщо авторство твору, оприлюдненого анонімно або під псевдонімом, розкривається не пізніше ніж через 70 років після оприлюднення твору, застосовується строк, передбачений частиною другою цієї статті.

4. Авторське право на твори, створені у співавторстві, діє протягом життя співавторів і 70 років після смерті останнього співавтора.

5. У разі, коли весь твір публікується (оприлюднюється) не водночас, а послідовно у часі томами, частинами, випусками, серіями тощо, строк дії авторського права визначається окремо для кожної опублікованої (оприлюдненої) частини твору.

6. Авторське право на твори посмертно реабілітованих авторів діє протягом 70 років після їх реабілітації.

7. Авторське право на твір, вперше опублікований протягом 30 років після смерті автора, діє протягом 70 років від дати його правомірного опублікування.

8. Будь-яка особа, яка після закінчення строку охорони авторського права по відношенню до неоприлюдненого твору вперше його оприлюднює, користується захистом, що є рівноцінним захисту майнових прав автора. Строк охорони цих прав становить 25 років від часу, коли твір був вперше оприлюднений.

9. Строк дії авторського права після смерті автора і строки, встановлені частинами третьою - сьомою цієї статті, починаються від дня смерті автора чи з дня настання подій, передбачених у зазначених частинах, але відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті чи роком, в якому відбулася зазначена подія.

10. Особисті немайнові права автора, передбачені статтею 14 цього Закону, охороняються безстроково.

Стаття 29. Перехід авторського права у спадщину

1. Майнові права авторів та інших осіб, які мають виключне авторське право, переходять у спадщину. Не переходять у спадщину особисті немайнові права автора.

2. Спадкоємці мають право захищати авторство на твір і протидіяти перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, а також будь-якому іншому посяганню на твір, що може завдати шкоди честі та репутації автора.

Стаття 30. Перехід творів у суспільне надбання

1. Закінчення строку дії авторського права на твори означає їх перехід у суспільне надбання.

2. Твори, які стали суспільним надбанням, можуть вільно, без виплати авторської винагороди, використовуватися будь-якою особою, за умови дотримання особистих немайнових прав автора, передбачених статтею 14 цього Закону.

3. Кабінетом Міністрів України можуть встановлюватися спеціальні відрахування до фондів творчих спілок України за використання на території України творів, які стали суспільним надбанням.

Стаття 31. Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів авторського права

1. Автор (чи інша особа, яка має авторське право) може передати свої майнові права, зазначені у статті 15 цього Закону, будь-якій іншій особі повністю чи частково. Передача майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) оформляється авторським договором.

Майнові права, що передаються за авторським договором, мають бути у ньому визначені. Майнові права, не зазначені в авторському договорі як відчужувані, вважаються такими, що не передані.

2. Майнове право суб'єкта авторського права, який є юридичною особою, може бути передане (відчужене) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації цієї юридичної особи - суб'єкта авторського права.

Стаття 32. Передача права на використання твору

1. Автору та іншій особі, яка має авторське право, належить виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання твору будь-яким одним або всіма відомими способами на підставі авторського договору.

Використання твору будь-якою особою допускається виключно на основі

авторського договору, за винятком випадків, передбачених статтями 21-25 цього Закону.

2. Передача права на використання твору іншим особам може здійснюватися на основі авторського договору про передачу виключного права на використання твору або на основі авторського договору про передачу невиключного права на використання твору.

3. За авторським договором про передачу виключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має виключне авторське право) передає право використовувати твір певним способом і у встановлених межах тільки одній особі, якій ці права передаються, і надає цій особі право дозволяти або забороняти подібне використання твору іншим особам. При цьому за особою, яка передає виключне право на використання твору, залишається право на використання цього твору лише в частині прав, що не передаються.

4. За авторським договором про передачу невиключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має авторське право) передає іншій особі право використовувати твір певним способом і у встановлених межах. При цьому за особою, яка передає невиключне право, зберігається право на використання твору і на передачу невиключного права на використання твору іншим особам.

5. Право на передачу будь-яким особам невиключних прав на використання творів мають організації колективного управління, яким суб'єкти авторського права передали повноваження на управління своїми майновими авторськими правами.

6. Права на використання твору, що передаються за авторським договором, вважаються невиключними, якщо у договорі не передбачено передачі виключних прав на використання твору.

Стаття 33. Договори на право використання творів

1. Договори про передачу прав на використання творів укладаються у письмовій формі. В усній формі може укладатися договір про використання (опублікування) твору в періодичних виданнях (газетах, журналах тощо).

2. Договір про передачу прав на використання творів вважається укладеним, якщо між сторонами досягнуто згоди щодо всіх істотних умов (строку дії договору, способу використання твору, території, на яку поширюється передаване право, розміру і порядку виплати авторської винагороди, а також інших умов, щодо яких за вимогою однієї із сторін повинно бути досягнуто згоди).

Авторська винагорода визначається у договорі у вигляді відсотків від доходу, отриманого від використання твору, або у вигляді фіксованої суми чи іншим чином. При цьому ставки авторської винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

3. Предметом договору про передачу прав на використання твору не можуть бути права, яких не було на момент укладання договору.

4. Відповідні відомства і творчі спілки можуть розробляти примірні авторські договори (зразки авторських договорів).

5. Умови договору, що погіршують становище автора (його правонаступника) порівняно із становищем, встановленим чинним законодавством, є недійсними.

6. За авторським договором замовлення автор зобов'язується створити у майбутньому твір відповідно до умов цього договору і передати його замовникові. Договором може передбачатися виплата замовником авторові авансу як частини авторської винагороди.

7. Умови договору, що обмежують право автора на створення майбутніх творів на зазначену у договорі тему чи у зазначеній галузі, є недійсними.

8. Усі майнові права на використання твору, які передаються за авторським договором, мають бути у ньому визначені. Майнові права, не зазначені в авторському

договорі як передані суб'єктом авторського права, вважаються такими, що не передані, і зберігаються за ним.

Стаття 34. Відповідальність за невиконання авторського договору

1. Сторона, яка не виконала або неналежним чином виконала зобов'язання за авторським договором, зобов'язана відшкодувати іншій стороні всі збитки, в тому числі упущену вигоду.

2. Якщо автор не передав твір замовникові відповідно до умов авторського договору замовлення, він повинен відшкодувати замовникові збитки, в тому числі упущену вигоду.

3. Спори щодо відповідальності за невиконання умов авторських договорів вирішуються у суді.

Розділ III СУМІЖНІ ПРАВА

Стаття 35. Об'єкти суміжних прав

Об'єктами суміжних прав, незалежно від призначення, змісту, оцінки, способу і форми вираження, є:

- а) виконання літературних, драматичних, музичних, музично-драматичних, хореографічних, фольклорних та інших творів;
- б) фонограми, відеограми;
- в) передачі (програми) організацій мовлення.

Стаття 36. Суб'єкти суміжних прав

1. Суб'єктами суміжних прав є:

- а) виконавці творів, їх спадкоємці та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо виконань;
- б) виробники фонограм, їх спадкоємці (правонаступники) та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо фонограм;
- в) виробники відеограм, їх спадкоємці (правонаступники) та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо відеограм;
- г) організації мовлення та їх правонаступники.

2. Виконавці здійснюють свої права за умови дотримання ними прав авторів виконуваних творів та інших суб'єктів авторського права. Виробники фонограм, виробники відеограм повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права і виконавців. Організації мовлення повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права, виконавців, виробників фонограм (відеограм).

Стаття 37. Виникнення і здійснення суміжних прав

1. Первинними суб'єктами суміжних прав є виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація мовлення.

2. Суміжне право виникає внаслідок факту виконання твору, виробництва фонограми, виробництва відеограми, оприлюднення передачі організації мовлення.

3. Для виникнення і здійснення суміжних прав не вимагається виконання будь-яких формальностей.

Виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми для сповіщення про свої суміжні права на фонограмах, відеограмах і всіх їх примірниках, що розповсюджуються

серед публіки на законних підставах, або їх упаковках можуть використовувати знак охорони суміжних прав. Цей знак складається з таких елементів:

- латинська літера "P", обведена колом, – (зображення знака не наводиться);
- імена (назви) осіб, які мають щодо цих фонограм (відеограм) суміжні права;
- рік першої публікації фонограми (відеограми).

За відсутності доказів іншого, виконавцем, виробником фонограми чи відеограми вважаються особи, імена (назви) яких зазначені на фонограмі, відеограмі та їх примірниках або на їх упаковці.

4. Кабінетом Міністрів України можуть установлюватися мінімальні ставки винагороди за використання об'єктів суміжних прав та порядок їх індексації.

Стаття 38. Особисті немайнові права виконавців та права на ім'я (назву) виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення

1. Виконавцеві твору належать такі особисті немайнові права:

- а) вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;
- б) вимагати, щоб його ім'я або псевдонім зазначалися чи повідомлялися у зв'язку з кожним його виступом, записом чи виконанням (у разі, якщо це можливо);
- в) вимагати забезпечення належної якості запису його виконання і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій суттєвій зміні, що може завдати шкоди його честі і репутації.

2. Виробник фонограми, виробник відеограми має право зазначати своє ім'я (назву) на кожному носії запису або його упаковці поряд із зазначенням авторів, виконавців і назв творів, вимагати його згадування у процесі використання фонограми (відеограми).

3. Організація мовлення має право вимагати згадування своєї назви у зв'язку із записом, відтворенням, розповсюдженням своєї передачі і публічним повторним сповіщенням її іншою організацією мовлення.

Стаття 39. Майнові права виконавців

1. Майновим правом виконавців є їх виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

- а) публічне сповіщення своїх незафіксованих виконань (прямий ефір);
- б) фіксацію у фонограмах чи відеограмах своїх раніше незафіксованих виконань;
- в) відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх виконань, зафіксованих без їх згоди у фонограмі чи відеограмі, чи за їх згодою, але якщо відтворення здійснюється з іншою метою, ніж та, на яку вони дали свою згоду;
- г) розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, шляхом першого продажу або іншої передачі права власності у разі, коли вони при першій фіксації виконання не дали дозволу виробнику фонограми (виробнику відеограми) на її подальше відтворення;
- д) комерційний прокат, майновий найм своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, якщо при фіксації не було їх згоди на комерційний прокат і майновий найм, навіть після розповсюдження виконань, здійсненого виробником фонограми (відеограми) або за його дозволом;
- е) розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмах чи відеограмах, через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором, якщо при першій фіксації виконання не було їх згоди на такий вид розповсюдження.

2. Майнові права виконавців можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб використання виконань, розмір і порядок

виплати винагороди, строк дії договору і використання виконань, територія, на яку розповсюджуються передані права тощо. Визначені договором ставки винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

3. У разі, коли виконання використовується в аудіовізуальному творі, вважається, що виконавець передає організації, яка здійснює виробництво аудіовізуального твору, або продюсеру аудіовізуального твору всі майнові права на виконання, якщо інше не передбачено договором.

4. У разі, коли виконавець під час першої фіксації виконання безпосередньо дозволить виробнику фонограми чи виробнику відеограми її подальше відтворення, вважається, що виконавець передав виробнику фонограми чи виробнику відеограми виключне право на розповсюдження фонограм, відеограм і їх примірників способом першого продажу або іншої передачі у власність чи володіння, а також способом здавання у майновий найм, комерційний прокат та іншої передачі. При цьому виконавець зберігає право на одержання справедливої винагороди за зазначені види використання свого виконання через організації колективного управління або іншим способом.

Стаття 40. Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм

1. До майнових прав виробників фонограм і виробників відеограм належить їх виключне право на використання своїх фонограм, відеограм і виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

а) відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх фонограм і відеограм у будь-якій формі і будь-яким способом;

б) розповсюдження серед публіки фонограм, відеограм та їх примірників шляхом першого продажу або іншої передачі права власності;

в) комерційний прокат фонограм, відеограм і їх примірників, навіть після їх розповсюдження, здійсненого виробником фонограми чи відеограми або за їх дозволом;

г) публічне сповіщення фонограм, відеограм та їх примірників через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором;

д) будь-яку видозміну своїх фонограм, відеограм;

е) ввезення на митну територію України фонограм, відеограм та їх примірників з метою їх поширення серед публіки.

2. Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб використання фонограми (відеограми), розмір і порядок виплати винагороди, строк дії договору, строк використання фонограми (відеограми), територія, на яку розповсюджуються передані права, тощо. Визначені договором ставки винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Майнові права виробника фонограми чи відеограми, який є юридичною особою, можуть бути також передані (відчужені) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації юридичної особи – суб'єкта суміжних прав.

3. Якщо фонограми, відеограми чи їх примірники введені виробником фонограми (відеограми) чи за його згодою у цивільний обіг шляхом їх першого продажу в Україні, то допускається їх наступне розповсюдження шляхом продажу, дарування тощо без згоди виробника фонограми (відеограми) чи його правонаступника і без виплати йому винагороди. Проте й у цьому випадку право здавання таких примірників фонограм (відеограм) у майновий найм чи комерційний прокат залишається виключно правом виробника фонограми (відеограми).

Стаття 41. Майнові права організацій мовлення

1. До майнових прав організацій мовлення належить їх виключне право на використання своїх програм будь-яким способом і виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

- а) публічне сповіщення своїх програм шляхом трансляції і ретрансляції;
- б) фіксацію своїх програм на матеріальному носії та їх відтворення;
- в) публічне виконання і публічну демонстрацію своїх програм у місцях з платним входом.

Організація мовлення також має право забороняти поширення на території України чи з території України сигналу із супутника, що несе їх програми, розповсюджуючим органом, для якого цей сигнал із супутника не призначався.

2. Майнові права організації мовлення можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб і строк використання програми мовлення, розмір і порядок виплати винагороди, територія, на яку розповсюджуються передані права, тощо.

Майнові права організації мовлення можуть бути також передані (відчужені) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації юридичної особи - суб'єкта суміжних прав.

Стаття 42. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення

1. Допускаються використання виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, їх фіксація, відтворення і доведення до загального відома без згоди виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення у випадках, передбачених статтями 21-25 цього Закону щодо обмеження майнових прав авторів літературних, художніх і наукових творів, якщо задовольняються такі умови:

а) відтворення зазначених об'єктів здійснюється виключно з метою навчання чи наукових досліджень;

б) право на відтворення, передбачене у пункті "а" цієї частини, не поширюється на експорт відтворених примірників фонограм, відеограм, програм мовлення за межі митної території України;

в) за суб'єктами суміжних прав зберігається право на справедливую винагороду з урахуванням кількості відтворених примірників.

Передбачене цією частиною використання об'єктів суміжних прав без згоди суб'єктів суміжних прав є можливим лише за умови дотримання особистих немайнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав, передбачених статтями 14 і 38 цього Закону.

2. Допускається відтворення в домашніх умовах і виключно в особистих цілях творів і виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах, а також репрографічне відтворення літературних, фотографічних, образотворчих та інших подібних творів без згоди суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, але з виплатою їм винагороди у порядку, встановленому законом. Особливості виплати винагороди у таких випадках визначені Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

3. Передбачене частинами першою і другою цієї статті використання об'єктів суміжних прав без згоди суб'єктів суміжних прав не повинно завдавати шкоди нормальній експлуатації виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення і зачіпати законні інтереси виконавців, виробників фонограм, відеограм і програм мовлення чи інших суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 43. Використання фонограм і відеограм, опублікованих з комерційною метою

1. Допускається без згоди виробників фонограм (відеограм), фонограми (відеограми) яких опубліковані для використання з комерційною метою, і виконавців, виконання яких зафіксовані у цих фонограмах (відеограмах), але з виплатою винагороди, таке пряме чи опосередковане комерційне використання фонограм і відеограм та їх примірників:

а) публічне виконання фонограми або її примірника чи публічну демонстрацію відеограми або її примірника;

б) публічне сповіщення виконання, зафіксованого у фонограмі чи відеограмі та їх примірниках, в ефір;

в) публічне сповіщення виконання, зафіксованого у фонограмі чи відеограмі та їх примірниках, по проводах (через кабель).

2. Збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, і контроль за їх правомірним використанням здійснюються визначеними Установою уповноваженими організаціями колективного управління. Зібрані кошти розподіляються між організаціями колективного управління, які є на обліку в Установі, на основі договорів, які уповноважені організації укладають з усіма організаціями колективного управління. Одержана від уповноваженої організації винагорода розподіляється відповідною організацією колективного управління у таких пропорціях: виконавцям – 50 відсотків, виробникам фонограм (відеограм) – 50 відсотків.

3. Розмір винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, порядок та умови її виплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Особи, які використовують фонограми, відеограми чи їх примірники, повинні надавати організаціям, зазначеним у частині другій цієї статті, точні відомості щодо їх використання, необхідні для збирання і розподілу винагороди.

Стаття 44. Строк дії суміжних прав

1. Майнові права виконавців охороняються протягом 50 років від дати першого запису виконання.

Особисті немайнові права виконавців, передбачені частиною першою статті 38 цього Закону, охороняються безстроково.

2. Права виробників фонограм і відеограм охороняються протягом 50 років від дати першого опублікування фонограми (відеограми) або їх першого звукозапису (відеозапису), якщо фонограма (відеограма) не була опублікована протягом зазначеного часу.

3. Організації мовлення користуються наданими цим Законом правами протягом 50 років від дати першого публічного сповіщення передачі.

4. Закінчення строків захисту суміжних прав настає 1 січня року, наступного за роком, у якому закінчилися передбачені цією статтею строки захисту.

5. До спадкоємців виконавців і правонаступників виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення переходить право дозволяти чи забороняти використання виконань, фонограм, відеограм, публічні сповіщення, а також право на одержання винагороди у межах установленого цією статтею строку.

Розділ IV

УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 45. Способи управління майновими правами суб'єктів авторського

права і суміжних прав

Суб'єкти авторського права і суміжних прав можуть управляти своїми правами:

- а) особисто;
- б) через свого повіреного;
- в) через організацію колективного управління.

Стаття 46. Управління майновими правами через повіреного

Суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав може доручити управління своїми майновими правами повіреному на підставі укладеного з ним договору-доручення. Здійснюючи управління майновими правами, ця особа діє у межах повноважень, переданих їй суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 47. Забезпечення колективного управління майновими правами

1. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління. Правові засади діяльності організацій колективного управління визначаються Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

Розділ V

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 50. Порушення авторського права і суміжних прав

Порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, є:

а) вчинення будь-якою особою дій, які порушують особисті немайнові права суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, визначені статтями 14 і 38 цього Закону, та їхні майнові права, визначені статтями 15, 17, 27, 39-41 цього Закону, з урахуванням умов використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, передбачених статтями 21-25, 42, 43 цього Закону, а також зловживання посадовими особами організації колективного управління службовим становищем, що призвело до невиконання або неналежних розподілу і виплати винагороди правовласникам;

б) піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав - опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, незаконне оприлюднення програм організацій мовлення, камкординг, кардшейрінг, а також Інтернет-піратство, тобто вчинення будь-яких дій, які відповідно до цієї статті визнаються порушенням авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет;

в) плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

г) ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права, примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, програм мовлення;

д) вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав;

е) будь-які дії для свідомого обходу технічних засобів захисту авторського права і (або) суміжних прав, зокрема виготовлення, розповсюдження, ввезення з метою

розповсюдження і застосування засобів для такого обходу;

є) підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі, про управління правами без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав чи особи, яка здійснює таке управління;

ж) розповсюдження, ввезення на митну територію України з метою розповсюдження, публічне сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, з яких без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав вилучена чи змінена інформація про управління правами, зокрема в електронній формі;

з) камкординг, кардшейрінг.

Стаття 51. Порядок захисту авторського права і суміжних прав

Захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством.

Стаття 52. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав

1. За захистом свого авторського права і (або) суміжних прав суб'єкти авторського права та суміжних прав мають право звертатися в установленому порядку до суду та інших органів відповідно до їх компетенції.

При порушеннях будь-якою особою авторського права і (або) суміжних прав, передбачених статтею 50 цього Закону, недотриманні передбачених договором умов використання творів і (або) об'єктів суміжних прав, використанні творів і об'єктів суміжних прав з обходом технічних засобів захисту чи з підробленням інформації і (або) документів про управління правами чи створенні загрози неправомірного використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та інших порушеннях особистих немайнових прав і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав мають право:

а) вимагати визнання та поновлення своїх прав, у тому числі забороняти дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;

б) звертатися до суду з позовом про поновлення порушених прав та (або) припинення дій, що порушують авторське право та (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;

в) подавати позови до суду про відшкодування моральної (немайнової) шкоди;

г) подавати позови до суду про відшкодування збитків (матеріальної шкоди), включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторського права і (або) суміжних прав, або виплату компенсацій;

д) вимагати припинення підготовчих дій до порушення авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту, в порядку, передбаченому Митним кодексом України;

є) брати участь в інспектуванні виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних з виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

є) вимагати, в тому числі у судовому порядку, публікації в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права і (або) суміжних прав та судові рішення щодо цих порушень;

ж) вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, надання інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту, та про канали їх розповсюдження;

з) вимагати прийняття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом авторського права та суміжних прав;

и) здійснювати захист авторського права і (або) суміжних прав у порядку, визначеному статтею 52-1 цього Закону.

2. Суд має право постановити рішення чи ухвалу про:

а) відшкодування моральної (немайнової) шкоди, завданої порушенням авторського права і (або) суміжних прав, з визначенням розміру відшкодування;

б) відшкодування збитків, завданих порушенням авторського права і (або) суміжних прав;

в) стягнення із порушника авторського права і (або) суміжних прав доходу, отриманого внаслідок порушення;

г) виплату компенсації, що визначається судом як паушальна сума на базі таких елементів, як подвоєна, а у разі умисного порушення - як потроєна сума винагороди або комісійні платежі, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав замість відшкодування збитків або стягнення доходу;

д) заборону опублікування творів, їх виконань чи постановок, випуску примірників фонограм, відеограм, їх сповіщення, припинення їх розповсюдження, вилучення (конфіскацію) контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи програм мовлення та обладнання і матеріалів, призначених для їх виготовлення і відтворення, публікацію у пресі інформації про допущене порушення тощо, якщо у ході судового розгляду буде доведено факт порушення авторського права і (або) суміжних прав або факт наявності дій, що створюють загрозу порушення цих прав;

е) вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, інформацію про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів та об'єктів суміжних прав, засобів обходу технічних засобів та про канали розповсюдження.

При визначенні розмірів збитків, які мають бути відшкодовані особі, права якої порушено, а також для відшкодування моральної (немайнової) шкоди суд зобов'язаний виходити із суті порушення, майнової і моральної шкоди, завданої особі, яка має авторське право і (або) суміжні права, а також із можливого доходу, який могла б одержати ця особа. У розмір збитків, завданих особі, права якої порушено, додатково можуть бути включені судові витрати, понесені цією особою, а також витрати, пов'язані з оплатою допомоги адвоката.

При визначенні компенсації, яка має бути виплачена замість відшкодування збитків чи стягнення доходу, суд зобов'язаний у встановлених пунктом "г" цієї частини межах визначити розмір компенсації, враховуючи обсяг порушення та (або) наміри відповідача.

3. Суд може постановити рішення про накладення на порушника штрафу у розмірі 10 відсотків суми, присудженої судом на користь позивача. Сума штрафів передається у встановленому порядку до Державного бюджету України.

4. Суд може постановити рішення про вилучення чи конфіскацію всіх контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи програм мовлення, щодо яких встановлено, що вони були виготовлені або розповсюджені з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту. Це стосується також усіх кліше, матриць, форм, оригіналів, магнітних стрічок, фотонегативів та інших предметів, за допомогою яких відтворюються примірники творів, фонограм, відеограм, програм мовлення, а також матеріалів і обладнання, що використовуються для їх відтворення і для виготовлення засобів обходу технічних засобів захисту.

За рішенням суду вилучені контрафактні примірники творів (у тому числі комп'ютерні програми і бази даних), фонограм, відеограм, програм мовлення на вимогу особи, яка є суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав і права якої порушено, можуть бути передані цій особі. Якщо ця особа не вимагає такої передачі, то контрафактні примірники підлягають знищенню, а матеріали і обладнання, що використовувалися для відтворення контрафактних примірників, підлягають відчуженню із перерахуванням вичужених коштів до Державного бюджету України.

Стаття 52-1. Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

1. При порушенні будь-якою особою авторського права і (або) суміжних прав, вчиненому з використанням мережі Інтернет, суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав (далі - заявник) має право звернутися до власника веб-сайту та (або) веб-сторінки, на якому (якій) розміщена або в інший спосіб використана відповідна електронна (цифрова) інформація, із заявою про припинення порушення. Заява про припинення порушення подається в порядку, передбаченому цією статтею.

Порядок захисту авторського права і (або) суміжних прав, визначений цією статтею, застосовується до відносин, пов'язаних з використанням аудіовізуальних творів, музичних творів, комп'ютерних програм, відеограм, фонограм, передач (програм) організацій мовлення.

2. Заява про припинення порушення повинна містити:

а) відомості про заявника, необхідні для його ідентифікації: ім'я (найменування); місце проживання (перебування) або місцезнаходження, адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку власник веб-сайту або інші особи в передбачених цим Законом випадках мають направляти інформацію; для заявників – юридичних осіб – ідентифікаційні дані про реєстрацію юридичної особи у країні місцезнаходження, зокрема в торговельному, банківському, судовому або державному реєстрі, у тому числі реквізити реєстру, реєстраційний номер;

б) вид і назву об'єкта (об'єктів) авторського права і (або) суміжних прав, про порушення права на який (які) йдеться у заяві;

в) вмотивоване твердження про наявність у заявника майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, зазначених у відповідній заяві, з посиланням на підстави виникнення таких прав та строк їх дії;

г) гіперпосилання на електронну (цифрову) інформацію, розміщену або в інший спосіб використану на веб-сайті;

г) вимогу про унеможливлення доступу до електронної (цифрової) інформації на веб-сайті;

д) відомості про постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, а саме: найменування; адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку в передбачених цим Законом випадках власник веб-сайту або інші особи мають надсилати інформацію;

е) твердження заявника, що наведена в заяві інформація є достовірною, а наявність у заявника прав, про порушення яких заявлено, перевірена адвокатом, за представництвом (посередництвом) якого подається заява.

Заявник звертається із заявою про припинення порушення виключно за представництвом (посередництвом) адвоката. Адвокат надсилає відповідну заяву, за умови ідентифікації заявника, встановлення його контактних даних та підтвердження наданими заявником документами факту наявності у заявника прав, про припинення порушення яких висувається вимога.

До заяви додається копія одного з документів, що відповідно до законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність посвідчує повноваження адвоката на надання

правової допомоги заявнику.

Заявник (посадова особа заявника) несе відповідальність за надання завідомо недостовірної інформації щодо наявності у нього майнових прав інтелектуальної власності, про порушення яких йдеться у заяві.

Заявник надсилає заяву про припинення порушень власнику веб-сайту з одночасним направленням її копії постачальнику послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту.

3. За відсутності обставин, передбачених частиною четвертою цієї статті, власник веб-сайту невідкладно, не пізніше 48 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення, зобов'язаний унеможливити доступ до електронної (цифрової) інформації, щодо якої подано заяву, та надати заявнику і постачальнику послуг хостингу інформацію про вжиті заходи відповідно до вимог цієї статті.

4. Особа, яка отримала заяву про припинення порушення, може відмовити в її задоволенні у разі, якщо:

а) особа, до якої заявник звернувся із заявою про припинення порушення, має право на використання зазначеної в заяві електронної (цифрової) інформації, щодо використання якої направлена заява, за умови надання нею повідомлення про відмову згідно з вимогами, встановленими частиною п'ятою цієї статті;

б) особа, якій надіслано заяву про припинення порушення, не є власником веб-сайту, зазначеного у такій заяві;

в) заява про припинення порушення оформлена з порушенням вимог, визначених цією статтею, за умови що особа, яка її отримала, інформує заявника про це згідно із встановленими частиною п'ятою цієї статті вимогами.

5. Про відмову у задоволенні заяви про припинення порушення з підстав, передбачених пунктами "а" і "в" частини четвертої цієї статті, власник веб-сайту впродовж 48 годин з моменту її отримання направляє повідомлення про відмову заявнику, а також постачальнику послуг хостингу згідно з відомостями, зазначеними у відповідній заяві згідно з пунктом "д" частини другої цієї статті.

Повідомлення про відмову повинно містити таку інформацію:

а) відомості про власника веб-сайту в обсязі, достатньому для пред'явлення позовної заяви: ім'я (найменування) власника веб-сайту; місце проживання (перебування) або місцезнаходження, адреса електронної пошти або поштова адреса; якщо власник сайту є юридичною особою - ідентифікаційні дані про реєстрацію юридичної особи у країні місцезнаходження, зокрема в торговельному, банківському, судовому або державному реєстрі, у тому числі реквізити реєстру, реєстраційний номер;

б) зазначення електронної (цифрової) інформації, щодо унеможливлення доступу до якої відмовлено;

в) зазначення відповідного положення частини четвертої цієї статті, на підставі якого власник веб-сайту відмовив у задоволенні заяви про припинення порушення.

6. У разі якщо власник веб-сайту, який отримав заяву про припинення порушення, не є власником веб-сторінки, на якій розміщена електронна (цифрова) інформація, щодо унеможливлення доступу до якої заявлено, права і обов'язки між власником веб-сайту та заявником встановлюються з урахуванням особливостей, передбачених цією частиною.

Власник веб-сайту впродовж 24 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення зобов'язаний направити її копію засобами електронної пошти (або іншою прийнятною на відповідному веб-сайті системою відправлення повідомлень) власнику веб-сторінки. Заява направляється за контактними даними, які власник веб-сторінки повідомив власнику веб-сайту.

Власник веб-сайту одночасно з направленням заяви про припинення порушення власнику веб-сторінки надсилає заявнику повідомлення, в якому інформує, що він не є власником веб-сторінки, зазначає час відправлення копії заяви власнику веб-сторінки та надає гіперпосилання на умови публічного правочину, який визначає правила

користування веб-сайтом третіми особами.

Власник веб-сторінки розглядає отриману від власника веб-сайту заяву про припинення порушення та зобов'язаний надати відповідь власнику веб-сайту в порядку та строки, встановлені частинами третьою - п'ятою цієї статті, із зазначенням гіперпосилання на веб-сторінку, на якій розміщена відповідна електронна (цифрова) інформація. При цьому власник веб-сторінки здійснює права і виконує обов'язки, встановлені частинами третьою - п'ятою цієї статті для власника веб-сайту.

Власник веб-сайту впродовж 24 годин з моменту отримання від власника веб-сторінки відповіді на заяву про припинення порушення надсилає її заявнику та постачальнику послуг хостингу за реквізитами, зазначеними у відповідній заяві. У разі якщо впродовж 48 годин з моменту направлення власнику веб-сторінки заяви про припинення порушення власник веб-сторінки не надав власнику веб-сайту відповіді з підстав та за формою, встановленими частинами четвертою та п'ятою цієї статті, власник веб-сайту самостійно унеможлиблює доступ до зазначеної у заяві про припинення порушення електронної (цифрової) інформації. Про вжиті заходи власник веб-сайту повідомляє заявника та постачальника послуг хостингу впродовж 72 годин з моменту отримання власником веб-сайту заяви про припинення порушення та надає відомості про себе в обсязі, визначеному пунктом "а" частини п'ятої цієї статті.

У разі якщо впродовж 48 годин з моменту направлення власнику веб-сторінки заяви про припинення порушення власник веб-сторінки надав повідомлення про відмову з підстав та за формою, встановленими частинами четвертою, п'ятою цієї статті, копія такого повідомлення надсилається власником веб-сайту заявнику не пізніше як упродовж 72 годин з моменту отримання власником веб-сайту заяви про припинення порушення.

7. Заявник має право звернутися безпосередньо до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, із заявою про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту, в таких випадках:

а) власник веб-сайту у встановлені цією статтею строки не вчинив або вчинив не в повному обсязі дії, передбачені частиною третьою або п'ятою цієї статті, або якщо власник веб-сайту, який не є власником веб-сторінки, не вчинив дій або вчинив не в повному обсязі дії, передбачені частиною шостою цієї статті;

б) на веб-сайті та в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) відсутні відомості про власника веб-сайту в обсязі, що дає змогу звернутися до нього із заявою про припинення порушення, передбаченою частиною другою цієї статті. Такими відомостями є інформація про адресу електронної пошти для зв'язку із власником веб-сайту та інші відомості, розміщення яких передбачено частиною одинадцятою цієї статті.

Заява про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту, повинна містити обґрунтування наявності підстав для звернення до постачальника послуг хостингу, передбачених пунктом "а" або "б" частини сьомої цієї статті.

Заявник звертається до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, з відповідною заявою за представництвом (посередництвом) адвоката. Адвокат надсилає заяву, за умови ідентифікації заявника, встановлення його контактних даних, підтвердження наданими заявником документами факту наявності у заявника прав, про припинення порушення яких йдеться у відповідній заяві.

Заява про припинення порушень, допущених власником веб-сайту, має містити відомості, передбачені пунктами "а", "г", "г", "е" частини другої цієї статті. До заяви додається копія одного з документів, що відповідно до законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги заявнику. У випадках, передбачених пунктом "а" частини сьомої цієї статті, у заяві зазначаються час направлення власнику веб-сайту та постачальнику послуг хостингу заяви про припинення порушення, час, коли власник веб-сайту мав вчинити передбачені цією статтею дії, а також пояснення, яким чином заявник визначав контактні дані

власника веб-сайту.

За відсутності підстав для залишення заяви про припинення порушення з боку власника веб-сайту без розгляду, встановлених частиною восьмою цієї статті, постачальник послуг хостингу зобов'язаний невідкладно, не пізніше 24 годин з моменту отримання такої заяви, надіслати власнику веб-сайту її копію. Надсилаючи власнику веб-сайту копію заяви постачальник послуг хостингу повинен пояснити власнику веб-сайту його права і обов'язки, пов'язані з цією заявою, а також правові наслідки невчинення ним дій, передбачених цією статтею.

Власник веб-сайту впродовж 24 годин з моменту отримання від постачальника послуг хостингу копії заяви про припинення порушення з боку власника веб-сайту вчиняє дії, передбачені частиною третьою або п'ятою цієї статті, і повідомляє про це постачальника послуг хостингу шляхом направлення повідомлення про вжиті заходи згідно з вимогами частини дванадцятої цієї статті або повідомлення про відмову з підстав та за формою, встановленими частинами четвертою, п'ятою цієї статті.

У разі якщо впродовж 24 годин з моменту направлення власнику веб-сайту копії заяви про припинення порушення власник веб-сайту не вчинив дій, передбачених абзацом восьмим цієї частини, постачальник послуг хостингу самостійно унеможливує доступ до електронної (цифрової) інформації, зазначеної у заяві про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту. Про вжиті заходи постачальник послуг хостингу повідомляє заявника та власника веб-сайту впродовж 48 годин з моменту отримання постачальником послуг хостингу заяви про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту.

8. Постачальник послуг хостингу вправі залишити без розгляду заяву про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту, у разі, якщо:

а) заява не відповідає вимогам, встановленим частиною сьомою цієї статті;

б) постачальник послуг хостингу не надає послуги, ресурси для розміщення веб-сайту, щодо якого подана заява;

в) заявник звернувся до постачальника послуг хостингу за відсутності підстав, передбачених частиною сьомою цієї статті.

Постачальник послуг хостингу повідомляє заявника про залишення без розгляду заяви про припинення порушення із зазначенням відповідних правових підстав, передбачених цією частиною, впродовж 24 годин з моменту її отримання.

9. Власник веб-сайту має право звернутися до постачальника послуг хостингу, від якого він отримав інформацію про вжиті заходи відповідно до частини сьомої цієї статті, з повідомленням про відмову з підстав та за формою, встановленими частинами четвертою, п'ятою цієї статті, вимагаючи відновлення доступу до електронної (цифрової) інформації. Якщо таке звернення відповідає вимогам, встановленим частиною п'ятою цієї статті для повідомлення про відмову, постачальник послуг хостингу повинен невідкладно, не пізніше як через 48 годин після його отримання, надіслати заявнику його копію. У разі якщо повідомлення не відповідає вимогам, передбаченим частиною п'ятою цієї статті для повідомлення про відмову, постачальник послуг хостингу інформує про це власника веб-сайту.

10. Постачальник послуг хостингу відновлює доступ до електронної (цифрової) інформації на десятій робочий день з дня надсилання заявнику копії повідомлення, передбаченого частиною дев'ятою цієї статті, якщо протягом цього часу заявник не надав йому підтвердження відкриття судового провадження про захист його прав на об'єкт (об'єкти) авторського права і (або) суміжних прав (електронної (цифрової) інформації), щодо якого (яких) подавалася заява про припинення порушення.

11. Власники веб-сайтів та постачальники послуг хостингу, крім фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, зобов'язані розміщувати у вільному доступі на власних веб-сайтах та (або) в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) таку достовірну інформацію про себе:

а) повне ім'я або найменування власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу;

б) повну адресу місця проживання або місцезнаходження власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу;

в) контактну інформацію власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу, у тому числі адресу електронної пошти, номер телефону, за якими з ними можливо оперативно зв'язатися.

Фізичні особи, які не є суб'єктами господарювання, розміщують у вільному доступі на веб-сайтах, власниками яких вони є, або в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) контактну інформацію власника веб-сайту, передбачену пунктом "в" цієї частини.

12. Повідомлення про вжиті заходи, яке направляється заявнику відповідно до цієї статті, крім іншого, повинно містити достовірну та повну інформацію про зазначеного в заяві власника веб-сайту. У разі направлення повідомлення про вжиті заходи постачальником послуг хостингу в повідомленні також повинна міститися інформація про цього постачальника та повна інформація, надана йому власником веб-сайту, без будь-яких змін або спотворень. Інформація про власника веб-сайту складається з відомостей про його повне ім'я (найменування), адресу проживання (місцезнаходження), адресу для листування, номер телефону, адресу електронної пошти і, за наявності, іншу контактну інформацію для зв'язку. У разі отримання від власника веб-сайту (або власника веб-сторінки при здійсненні процедур, передбачених частиною шостою або сьомою цієї статті) повідомлення про відмову його копія має бути додана до повідомлення про вжиті заходи.

13. На підставі цього Закону допускається унеможливлення доступу виключно до електронної (цифрової) інформації, зазначеної в заяві про припинення порушення. У разі якщо доступ до електронної (цифрової) інформації не може бути унеможливлений з технічних причин, власник веб-сайту або постачальник послуг хостингу може унеможливити доступ до веб-сторінки, яка містить відповідну електронну (цифрову) інформацію.

14. Заява про припинення порушення та заява про припинення порушення власником веб-сайту викладаються письмово у паперовій та (або) електронній формі.

Заява в електронній формі оформляється згідно з вимогами законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу з обов'язковим використанням технічних засобів засвідчення електронного цифрового підпису адвоката, який надає правову допомогу заявнику. Одночасно з направленням такої заяви в електронній формі заявник направляє за тією самою адресою її копію в звичайній електронній формі без використання електронного цифрового підпису. У разі якщо заява в електронній формі з використаними в ній технічними засобами засвідчення електронного цифрового підпису адвоката за змістом відрізняється від заяви в звичайній електронній формі, надісланій одному й тому самому адресату, така заява вважається неподаною.

Заява в паперовій формі оформляється з обов'язковим власноручним підписом адвоката та надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Датою та часом отримання заяви, передбаченої цією статтею, вважаються:

а) у разі направлення електронною поштою - дата і час відправки засобами електронного зв'язку;

б) у разі направлення рекомендованим листом з повідомленням про вручення - дата і час, зазначені в повідомленні про вручення.

У разі якщо адресат відмовляється від отримання заяви або відсутній за вказаною адресою, днем та датою отримання заяви є день та дата проставлення оператором поштового зв'язку у повідомленні про вручення інформації про відмову адресата отримати заяву або інформації про відсутність адресата за вказаною адресою.

Відповідь (повідомлення) на заяву, пересилання копії заяви, передбачені цією

статтею, викладаються письмово у паперовій та (або) електронній формі.

Датою і часом отримання відповіді (повідомлення) на заяву, передбачену цією статтею, та/або направленої заяви вважаються:

а) у разі направлення електронною поштою - дата і час відправки засобами електронного зв'язку;

б) у разі направлення рекомендованим листом з повідомленням про вручення - дата і час, зазначені в повідомленні про вручення.

У разі якщо адресат відмовляється від отримання відповіді (повідомлення) на заяву або відсутній за вказаною адресою, днем та датою отримання відповіді (повідомлення) на заяву є день та дата проставлення оператором поштового зв'язку у повідомленні про вручення інформації про відмову адресата отримати відповідь (повідомлення) на заяву або інформації про відсутність адресата за вказаною адресою.

15. Власник веб-сайту, веб-сторінки не несе відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав, вчинені з використанням мережі Інтернет, якщо він вчасно вчинив дії, передбачені частиною третьою цієї статті.

Положення абзацу першого цієї частини не застосовуються, якщо:

а) власник веб-сайту впродовж трьох місяців, незважаючи на отримані та задоволені ним заяви про припинення порушень, допустив не менше двох випадків використання на одній чи декількох веб-сторінках, власником яких він є, одного й того самого об'єкта авторського права і (або) суміжних прав на одному й тому самому веб-сайті;

б) власник веб-сторінки, який не є власником веб-сайту, впродовж трьох місяців, незважаючи на отримані та задоволені ним заяви про припинення порушень, допустив не менше двох випадків використання одного й того самого об'єкта авторського права і (або) суміжних прав на одному й тому самому веб-сайті.

Стаття 52-2. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

1. Постачальники послуг хостингу зобов'язані передбачати у договорах про надання таких послуг умови і правила, що забороняють замовникам послуг вчиняти дії з розміщення електронної (цифрової) інформації з порушенням авторського права і (або) суміжних прав третіх осіб, а також зобов'язують замовників послуг вказувати достовірну і коректну інформацію про себе, у тому числі свої контактні дані, а у разі їх зміни - невідкладно інформувати про це в порядку, визначеному законодавством.

2. Постачальник послуг хостингу не несе перед замовником таких послуг відповідальності за наслідки вжиття заходів, передбачених статтею 52-1 цього Закону, за умови виконання вимог частини першої цієї статті.

Постачальник послуг хостингу не несе відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав, за умови виконання вимог статті 52-1 цього Закону.

Стаття 53. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав

1. До завершення розгляду справи по суті суддя одноособово має право винести ухвалу про заборону відповідачеві, щодо якого є достатні підстави вважати, що він є порушником авторського права і (або) суміжних прав, вчиняти до винесення рішення чи ухвали суду певні дії, а саме: виготовлення, відтворення, продаж, здавання в майновий найм, прокат, ввезення на митну територію України та інше передбачене цим Законом використання, а також транспортування, зберігання або володіння з метою введення в цивільний обіг примірників творів, у тому числі комп'ютерних програм і баз даних, а також записаних виконань, фонограм, відеогам, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, і засобів обходу технічних засобів захисту.

2. За наявності достатніх даних про вчинення такого порушення авторського права і (або) суміжних прав, за яке відповідно до закону передбачена кримінальна відповідальність, орган досудового розслідування або суд зобов'язані вжити заходів для забезпечення розшуку і накладення арешту на:

а) примірники творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), записаних виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, а також засоби обходження технічних засобів захисту;

б) матеріали й обладнання, призначені для їх виготовлення і відтворення;

в) документи, рахунки та інші предмети, що можуть бути доказом вчинення протиправних дій.

3. У разі, якщо відповідач по справі порушення авторського права і (або) суміжних прав відмовляє у доступі до необхідної інформації чи не забезпечує її надання у прийнятний строк, робить перешкоди у здійсненні судових процедур, або з метою збереження відповідних доказів щодо інкримінованого порушення, особливо у випадку, коли будь-яке відстрочення може завдати непоправної шкоди особі, яка має авторське право і (або) суміжні права, або коли є очевидний ризик того, що доказ буде знищено, суд або суддя одноособово мають право за заявою заявника застосувати тимчасові заходи до пред'явлення позову або до початку розгляду справи за участю іншої сторони (відповідача) шляхом:

а) винесення ухвали про огляд приміщень, в яких, як припускається, відбуваються дії, пов'язані з порушенням авторського права і (або) суміжних прав;

б) накладення арешту і вилучення всіх примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), записаних виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, засобів обходження технічних засобів захисту, а також матеріалів і обладнання, що використовуються для їх виготовлення і відтворення;

в) накладення арешту і вилучення рахунків та інших документів, які можуть бути доказом вчинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення (чи підтверджують наміри вчинення порушення) авторського права і (або) суміжних прав.

Заява про застосування тимчасових заходів розглядається тільки за участю заявника у дводенний строк з дня її подання.

Ухвала суду про застосування тимчасового заходу підлягає негайному виконанню органом державної виконавчої служби за участю заявника.

До прийняття ухвали про застосування тимчасових заходів, зазначених в абзаці першому цієї частини, суд має право вимагати від заявника обґрунтування того, що він є суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав і що ці права порушені або невідворотно будуть порушені, а також видати заявнику судову ухвалу щодо внесення застави або еквівалентної гарантії, достатньої для того, щоб запобігти зловживанню тимчасовим заходом. Застава полягає у внесенні на депозит суду заявником чи іншими особами грошей чи передачі інших матеріальних цінностей. Розмір застави (гарантії) визначається судом з урахуванням обставин справи, але не повинен бути меншим від 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і не більшим від розміру заявленої шкоди.

У разі застосування визначених в абзаці першому цієї частини тимчасових заходів відповідач має право вимагати їх зміни чи скасування, а заявник зобов'язаний подати позов до суду про захист порушених авторських чи суміжних прав не пізніше 15 календарних днів від дня застосування тимчасового заходу.

Застава повертається повністю заявникові при відмові суду у прийнятті позову до розгляду чи задоволенні позову повністю або частково. У протилежному разі застава звертається на виконання рішення про компенсацію шкоди відповідачеві, завданої застосуванням тимчасових заходів.

При скасуванні визначених в абзаці першому цієї частини тимчасових заходів або якщо при розгляді справи з'ясується відсутність факту порушення чи загрози порушення

авторського права і (або) суміжних прав, суд має право на клопотання відповідача прийняти судові рішення щодо надання відповідачу належної компенсації позивачем за будь-яку шкоду, завдану цими заходами.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і застосовується до правовідносин, які виникли після набрання ним чинності.

2. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України свої пропозиції щодо внесення змін до законів України у зв'язку з прийняттям цього Закону, а також прийняти необхідні нормативно-правові акти і привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

3. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Установити, що починаючи з дня набрання чинності цим Законом строки охорони авторського права, передбачені статтею 28 і частинами першою і другою статті 44 цього Закону, застосовуються у всіх випадках, коли 50-річний строк дії авторського права після смерті автора або строк дії суміжних прав не закінчився до дня набрання чинності цим Законом.

5. Установити, що цей Закон застосовується до виконань і фонограм, створених чи вперше опублікованих до дня набрання чинності цим Законом, якщо на цей день не минуло 50 років після їх першого запису або опублікування.

6. Установити, що об'єкти авторського права і суміжних прав, які є предметом міжнародного договору, до якого Україна приєдналася і згоду на обов'язковість якого дала Верховна Рада України, і які створені чи вперше опубліковані до дня набрання чинності цим Законом, підлягають захисту за цим Законом від дня набрання ним чинності, якщо на цей день зазначені об'єкти не стали суспільним надбанням в країні походження у зв'язку із закінченням строку їх охорони в цій країні.

7. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про авторське право і суміжні права" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 13, ст. 65).

8. У статті 2 Закону України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 21, ст. 155) виключити слова "повідомивши при цьому, що дія зазначеної Конвенції не поширюється на твори, які на дату набрання чинності цією Конвенцією для України вже є на її території суспільним надбанням".

9. Доручити Міністерству закордонних справ України повідомити Генеральному директорові Всесвітньої організації інтелектуальної власності про те, що стаття 18 Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року) від дня набрання чинності цим Законом діє на території України в повному обсязі.

10. Доповнити абзац другий Закону України "Про приєднання України до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 265) реченням такого змісту: "З метою виконання вимог зазначеної Конвенції поширити, на взаємній основі, національний режим захисту суміжних прав, передбачений Законом України "Про авторське право і суміжні права", на виробників фонограм з країн - учасниць Конвенції та їхні фонограми, якщо строк охорони цих фонограм не закінчився в країні походження".

11. Доручити Міністерству закордонних справ України повідомити Генеральному

Секретарю Організації Об'єднаних Націй про доповнення Закону України "Про приєднання України до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року".

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ОХОРОНУ ПРАВ НА ВИНАХОДИ І КОРИСНІ МОДЕЛІ

*(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32)
(в редакції від 01.12.2020)*

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

Національний орган інтелектуальної власності (далі – НОІВ) – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

Апеляційна палата – колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

винахід (корисна модель) – результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в будь-якій сфері технології;

секретний винахід (секретна корисна модель) – винахід (корисна модель), що містить інформацію, віднесену до державної таємниці, права на який засвідчуються

патентом на секретний винахід (секретну корисну модель);

службовий винахід (корисна модель) – винахід (корисна модель), створений працівником:

- у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше;
- з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва і обладнання роботодавця;

службові обов'язки – зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення винаходу (корисної моделі);

доручення роботодавця – видане працівникові у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності підприємства або діяльності роботодавця і може привести до створення винаходу (корисної моделі);

роботодавець – особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

винахідник – людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено винахід (корисну модель);

патент (патент на винахід, патент на секретний винахід, патент на корисну модель, патент на секретну корисну модель) – охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і права на винахід (корисну модель);

кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) – експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності);

формальна експертиза (експертиза за формальними ознаками) – експертиза, у ході якої встановлюється належність зазначеного у заявці об'єкта до переліку об'єктів, які можуть бути визнані винаходами (корисними моделями), і відповідність заявки та її оформлення встановленим вимогам;

ліцензія – дозвіл володільця патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах;

особа – фізична або юридична особа;

заявка – сукупність документів, необхідних для державної реєстрації винаходу (корисної моделі);

заявник – особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) – першість у поданні заявки;

дата пріоритету – дата подання заявки до НОІВ або до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, за якою заявлено пріоритет;

міжнародна заявка – заявка, подана згідно з Договором про патентну кооперацію;

Реєстр – Державний реєстр України винаходів, Державний реєстр України секретних винаходів, Державний реєстр України корисних моделей, Державний реєстр України секретних корисних моделей, що ведуться в електронній формі;

державна система правової охорони інтелектуальної власності – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

Атестаційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

Апеляційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є

розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

біологічний матеріал - матеріал, що містить генетичну інформацію та може самовідтворюватися чи бути відтвореним у біологічній системі;

Бюлетень – офіційний електронний бюлетень НОІВ;

ВОІВ – Всесвітня організація інтелектуальної власності;

державна реєстрація винаходу (корисної моделі) – державна реєстрація права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель);

права на винахід (корисну модель) – права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель).

Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі) базується на Конституції України і складається із цього Закону, Цивільного кодексу України, Закону України "Про державну таємницю" та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на винаходи і корисні моделі;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно

із законом.

Стаття 3-1. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:
приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
здійснення державної реєстрації винаходів і корисних моделей, видача патентів на винаходи і корисні моделі;

визнання недійсними прав на винаходи і корисні моделі у порядку, передбаченому законом;

опублікування офіційних відомостей про винаходи і корисні моделі у Бюлетені, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі.

3. НОІВ також здійснює:

функції "відомства, що отримує", "Міжнародного пошукового органу" та "Органу міжнародної попередньої експертизи" відповідно до Договору про патентну кооперацію;

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та державної реєстрації винаходів і корисних моделей;

організацію виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної

власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правовстановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формується з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формується з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також план діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюються НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3-2. Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються Регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:

дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створення умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб брати у передбачених законом випадках участь у проведенні експертизи.

Стаття 3-3. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє відповідно до цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну

політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3-4. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє відповідно до цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про винаходи (корисні моделі), застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5. Права іноземних та інших осіб

1. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи мають рівні з громадянами та юридичними особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з НОІВ реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, крім випадків, встановлених частиною третьою цієї статті.

3. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, можуть самостійно вчиняти такі дії:

подавати заявку для встановлення дати її подання;

сплачувати збори та державне мито;

надавати копії раніше поданої заявки для встановлення дати подання заявки відповідно до статті 13 цього Закону;

надавати копії попередньої заявки для встановлення дати пріоритету відповідно до статті 15 цього Закону;

одержувати розписки та повідомлення щодо будь-якої з дій, зазначених в абзацах другому - п'ятому цієї частини, за умови зазначення в матеріалах заявки адреси для листування на території України

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ВИНАХОДІВ (КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ)

Стаття 6. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить публічному порядку, загально визнаним принципам моралі та відповідає умовам патентоздатності.

2. Об'єктом винаходу, правова охорона якому надається згідно з цим Законом, може бути продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо), процес (спосіб).

Об'єктом корисної моделі, правова охорона якій надається згідно з цим Законом, може бути пристрій або процес (спосіб).

3. Правова охорона згідно з цим Законом не поширюється на такі об'єкти:

сорти рослин і породи тварин;

біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин і тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів, а також продукти таких процесів;

компонування напівпровідникових виробів;

результати художнього конструювання;

хірургічні чи терапевтичні способи лікування людини або тварини, способи діагностики організму людини або тварини. Дія цього положення не поширюється на продукти (речовини або композиції), що застосовуються в діагностиці або лікуванні;

процеси клонування людини;

процеси змінювання через зародкову лінію генетичної ідентичності людей;

використання людських ембріонів для промислових або комерційних цілей;

процеси змінювання генетичної ідентичності тварин, які можуть спричинити їх страждання без будь-якої істотної медичної користі для людей або тварин, а також тварин, виведених внаслідок такого процесу;

людський організм на різних стадіях його формування та розвитку, а також просте виявлення одного з його елементів, зокрема послідовності або частини послідовності гена.

Дія цього положення не впливає на надання правової охорони винаходу, об'єктом якого є елементи людського організму поза організмом або одержані в інший спосіб, із застосуванням технічного процесу, включаючи послідовність чи часткову послідовність гена, якщо навіть структура цього елемента ідентична структурі природного елемента;

продукт або процес, який стосується рослини чи тварини, використання якого обмежується певним сортом рослин чи певною породою тварин;

продукт або процес, який стосується природного біологічного матеріалу, не відокремленого від свого природного середовища, або що не є продуктом технічного процесу.

Заборона на законодавчому рівні комерційного використання певного об'єкта з інших підстав не впливає на надання йому правової охорони.

Не відповідає поняттю "винахід (корисна модель)", визначеному статтею 1 цього Закону, та не визнається винаходом (корисною моделлю) згідно з цим Законом, якщо виступає як самостійний об'єкт:

відкриття, наукова теорія, математичний метод;

схема, правила і метод проведення ігор, конкурсів, аукціонів, фізичних вправ, інтелектуальної або організаційної, зокрема господарської, діяльності (планування, фінансування, постачання, облік, кредитування, прогнозування, нормування тощо);

комп'ютерна програма;

форма представлення інформації (наприклад, у вигляді таблиць, діаграм, графіків, за допомогою акустичних сигналів, вимовляння слів, візуальних демонстрацій, зокрема на екрані комп'ютерного пристрою, аудіо- та відеодисків, умовних позначень, зокрема дорожніх знаків, схем маршрутів, кодів, шрифтів тощо, розкладів, інструкцій, проектів або схем планування споруд, будинків, територій);

зовнішній вигляд продуктів (зокрема виробів, споруд, територій), спрямований на задоволення виключно естетичних потреб.

4. Пріоритет, авторство і права на винахід та корисну модель засвідчуються патентом.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід становить 20 років від дати подання заявки до НОІВ. Якщо заявка подана на підставі міжнародної заявки, строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід обчислюється від дати подання міжнародної заявки.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на корисну модель становить 10 років від дати подання заявки до НОІВ.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на секретний винахід та секретну корисну модель дорівнює строку засекречування винаходу або корисної моделі, але не може бути довшим за визначений згідно з цим Законом строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід або корисну модель.

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється достроково за умов, викладених у статті 32 цього Закону.

5. Обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою винаходу або корисної моделі. Тлумачення формули здійснюється в межах опису винаходу, корисної моделі та відповідних креслень.

6. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід, який є способом одержання продукту, поширюється і на продукт, безпосередньо одержаний цим способом.

Стаття 7. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі

1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

3. Винахід (корисна модель) визнається новим, якщо він не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу (корисної моделі) повинні враховуватися лише окремо.

4. Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

5. Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на державну реєстрацію в Україні винаходу (корисної моделі) (у тому числі міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передреє тій даті, яка зазначена у частині четвертій цієї статті, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.

6. На визнання винаходу (корисної моделі) патентоздатним не впливає розкриття інформації про нього винахідником або особою, яка одержала від винахідника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 6 місяців до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цієї частини.

7. Винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто

не впливає явно із рівня техніки. При оцінці винахідницького рівня зміст заявок, зазначених у частині п'ятій цієї статті, до уваги не береться. Такими, що явно впливають із рівня техніки, можуть бути визнані нові форми відомого з рівня техніки лікарського засобу, у тому числі солі, складні ефіри, прості ефіри, композиції, комбінації та інші похідні, поліморфи, метаболіти, чисті форми, розміри часток, ізомери, якщо вони істотно не відрізняються за ефективністю.

8. Винахід (корисна модель) визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

Розділ III

ПРАВО НА РЕЄСТРАЦІЮ ВІНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ)

Стаття 8. Право винахідника

1. Право на реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) має винахідник, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Винахідники, які спільно створили винахід (корисну модель), мають однакові права на реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі), якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. У разі перегляду умов договору щодо складу винахідників НОІВ за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як винахідники, а також осіб, що є винахідниками, але не зазначені у заявці як винахідники, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Не визнаються винахідниками фізичні особи, які не внесли особистого творчого внеску у створення винаходу (корисної моделі), а надали винахіднику (винахідникам) тільки технічну, організаційну чи матеріальну допомогу при його створенні і (або) оформленні заявки.

5. Винахіднику належить право авторства, яке є невід'ємним особистим правом і охороняється безстроково.

Винахідник має право на присвоєння свого імені створеному ним винаходу (корисній моделі).

Стаття 9. Право роботодавця

1. Право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) має роботодавець винахідника, якщо інше не передбачено договором.

2. Винахідник подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним службовий винахід (корисну модель) з описом, що розкриває суть винаходу (корисної моделі) достатньо ясно і повно.

3. Якщо право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) належить роботодавцю, він повинен протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника повідомлення подати до НОІВ заявку на державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або передати право на таку реєстрацію іншій особі, або прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. У цей же строк роботодавець повинен укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана роботодавцем.

4. Якщо право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) належить роботодавцю і він не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк, то право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) переходить до винахідника або його правонаступника. У цьому випадку за роботодавцем залишається

переважне право на придбання ліцензії.

5. Строк збереження роботодавцем чи його правонаступником службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації у разі його невикористання не повинен перевищувати чотирьох років. У протилежному випадку право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника чи його правонаступника.

6. Спори щодо умов одержання винахідником службового винаходу (корисної моделі) винагороди та її розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 10. Право правонаступника

Право на одержання патенту має відповідно правонаступник винахідника або роботодавця.

Стаття 11. Право першого заявника

Якщо винахід (корисну модель) створено двома чи більше винахідниками незалежно один від одного, то право на державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за якою не прийнято рішення про відмову у державній реєстрації винаходу (корисної моделі).

Розділ IV ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ВІНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ)

Стаття 12. Заявка

1. Особа, яка бажає зареєструвати винахід (корисну модель) і має на це право, подає до НОІВ заявку.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, цього Закону та правил, встановлених на їх основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заявки в електронній формі подаються за умови ідентифікації заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника) з використанням кваліфікованого електронного підпису.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Віднесення інформації, яка міститься у заявці, до державної таємниці здійснюється згідно із Законом України "Про державну таємницю" та прийнятими на його основі нормативними актами.

Якщо винахід (корисну модель) створено з використанням інформації, зареєстрованої у Зводі відомостей, що становлять державну таємницю України, чи цей винахід (корисна модель) згідно із Законом України "Про державну таємницю" може бути віднесений до державної таємниці, то заявка подається до НОІВ через режимно-секретний орган заявника чи через компетентний орган місцевої державної адміністрації за місцем знаходження (для юридичних осіб) або місцем проживання (для фізичних осіб). До заявки додається пропозиція заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці з посиланням на відповідні положення Закону України "Про державну

таємницю".

4. Заявка на винахід повинна стосуватися одного або групи винаходів, пов'язаних єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу).

Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі (вимога єдиності корисної моделі).

5. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі);

опис винаходу (корисної моделі);

формулу винаходу (корисної моделі);

креслення (якщо на них є посилання в описі);

реферат.

6. У заяві про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) необхідно вказати заявника (заявників) і його (їх) адресу, а також винахідника (винахідників).

Винахідник має право вимагати, щоб його не згадували як винахідника даного винаходу (корисної моделі) в будь-якій публікації НОІВ, зокрема у відомостях про заявку чи про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

7. Опис винаходу (корисної моделі) повинен викладатися у визначеному порядку і розкривати суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

8. Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його суть, базуватися на описі і викладатися у визначеному порядку ясно і стисло.

9. Реферат та назва винаходу (корисної моделі) складаються лише для інформаційних цілей. Вони не можуть братися до уваги з іншою метою, зокрема для тлумачення формули винаходу (корисної моделі) і визначення обсягу правової охорони.

10. Складання і подання заявки здійснюються відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до цього Закону.

11. За подання заявки сплачується збір. Зазначений збір сплачується до спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу або протягом двох місяців після його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 13. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ матеріалів, що містять принаймні: заяву у довільній формі про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), викладену українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

матеріал, що справляє враження опису винаходу (корисної моделі), викладений українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цього матеріалу українською мовою повинен надійти до НОІВ протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з частинами десятою, одинадцятою та дванадцятою статті 16 цього Закону.

3. Положення цієї статті не обмежують право заявника, передбачене частиною третьою статті 17-1 цього Закону.

Стаття 14. Міжнародна заявка

1. Порядок державної реєстрації винаходу (корисної моделі) на підставі міжнародної заявки є таким самим, як порядок державної реєстрації винаходу (корисної моделі) на підставі національної заявки, за винятками, що випливають з Договору про патентну

кооперацію.

2. Експертиза міжнародної заявки проводиться за умови одержання НОІВ до спливу 31 місяця від її дати пріоритету поданих заявником перекладу цієї заявки українською мовою та сплати збору за подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на 2 місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

З одержанням у встановлений строк зазначених документів та сплати збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про прийняття міжнародної заявки на експертизу.

3. У разі невиконання вимог частини другої цієї статті дія міжнародної заявки в Україні вважається припиненою. Якщо заявник виконав принаймні одну з цих вимог, то про таке припинення йому надсилається повідомлення.

4. За клопотанням заявника дію міжнародної заявки в Україні може бути поновлено, якщо вимоги частини другої цієї статті не були виконані з поважних причин. За подання клопотання сплачується збір.

Таке клопотання може бути подано протягом 2 місяців від дати припинення обставин, що стали причиною недотримання встановленого частиною другою цієї статті строку в 31 місяць, або протягом 12 місяців від його спливу, залежно від того, який з них настає першим. При цьому на дату подання клопотання заявник має виконати всі дії щодо заявки, передбачені цим Законом, які мали бути виконаними на цю дату.

5. Якщо на дату одержання НОІВ клопотання про поновлення дії міжнародної заявки в Україні вимоги частини четвертої цієї статті не виконані, заявнику надсилається повідомлення про можливість відмови у задоволенні клопотання.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання заявником цього повідомлення невідповідність вимогам частини четвертої цієї статті не буде усунуто, заявнику надсилається повідомлення про відмову у задоволенні клопотання.

6. НОІВ публікує в Бюлетені визначені ним відомості про прийняттю на експертизу міжнародну заявку.

Стаття 15. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же винахід (корисну модель) протягом 12 місяців від дати подання попередньої заявки до НОІВ чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до НОІВ, подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строки, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, пропущені заявником через непередбачені і незалежні від нього обставини, можуть бути продовжені на 2 місяці з дати закінчення зазначеного строку за умови сплати відповідного збору. Порядок продовження таких строків встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

За необхідності НОІВ може зажадати переклад попередньої заявки українською мовою. Переклад повинен надійти до НОІВ протягом 2 місяців від дати одержання

заявником запиту НОІВ. Якщо переклад не надійде у зазначений строк, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк надходження перекладу попередньої заявки може бути продовжений до 6 місяців від дати одержання заявником запиту НОІВ. За продовження строку сплачується збір.

3. Щодо заявки в цілому чи окремого пункту формули винаходу (корисної моделі) може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

4. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки винаходу (корисної моделі), які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

5. Якщо деякі ознаки винаходу (корисної моделі) відсутні у формулі винаходу (корисної моделі), що викладена у попередній заявці, то для надання права пріоритету достатньо, щоб в описі попередньої заявки були точно вказані ці ознаки.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство в НОІВ не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з частиною другою цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет заявки, що виділена з попередньої на пропозицію НОІВ або за ініціативою заявника до прийняття рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації (виділена заявка), встановлюється за датою подання до НОІВ попередньої заявки, з якої її виділено, або, якщо за попередньою заявкою заявлено пріоритет, - за датою цього пріоритету за умови, що суть винаходу (корисної моделі) за виділеною заявкою не виходить за межі змісту попередньої заявки на дату її подання.

8. Пріоритет винаходу (корисної моделі) може бути встановлено за датою одержання НОІВ додаткових матеріалів, оформлених відповідно до частини сьомої статті 16 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані.

Стаття 16. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки складається з попередньої експертизи, формальної експертизи та, за заявкою стосовно патенту на винахід (секретний винахід), - кваліфікаційної експертизи і проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. На підставі такого висновку НОІВ приймає рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації. Рішення НОІВ разом з висновком експертизи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення НОІВ разом з висновком експертизи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення НОІВ особисто або через свого представника брати участь у встановленому центральним органом виконавчої

влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі).

При публікації відомостей про заявку на державну реєстрацію винаходу зазначені виправлення та зміни враховуються, якщо вони надійшли до НОІВ за 6 місяців до дати публікації.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від НОІВ копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали подаються заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подав додаткові матеріали у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк подання додаткових матеріалів пропущений з поважних причин, але протягом шести місяців від його спливу подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання, права заявника щодо заявки відновлюються.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), якщо вони містять ознаки, які необхідно включити до формули винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення НОІВ, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення попередньої експертизи заявка, яка не містить пропозиції заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, розглядається на предмет наявності в ній відомостей, які можуть бути віднесені згідно із Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, до державної таємниці.

За наявності в заявці таких відомостей, а також якщо заявка містить пропозицію заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, матеріали заявки надсилаються відповідному Державному експерту з питань таємниць (далі - Державний експерт) для прийняття рішення щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення разом з матеріалами заявки до НОІВ протягом місяця від дати одержання ним матеріалів заявки.

Строк, протягом якого може діяти рішення про віднесення інформації, викладеної у

заявці, до державної таємниці, встановлюється Державним експертом з урахуванням ступеня секретності інформації.

Якщо Державний експерт прийняв рішення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, він визначає коло осіб, які можуть мати доступ до нього, і все наступне діловодство за заявкою здійснюється у режимі секретності.

Про рішення Державного експерта НОІВ негайно повідомляє заявника. Якщо у заявці не було пропозиції заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, а Державний експерт відніс винахід (корисну модель) до державної таємниці, то заявник, у разі незгоди, може подати до НОІВ мотивоване клопотання про розсекречування матеріалів заявки чи оскаржити рішення Державного експерта до суду.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 13 цього Закону;

визначається, чи належить винахід, що заявляється, до об'єктів, зазначених в абзаці першому частини другої статті 6 цього Закону, чи належить корисна модель, що заявляється, до об'єктів, зазначених в абзаці другому частини другої статті 6 цього Закону, та чи не належить винахід (корисна модель) до об'єктів, зазначених у частині третій статті 6 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 12 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

сплачений збір за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 13 цього Закону, є посилання на креслення, але такого креслення в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ креслення. Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. У разі порушення вимог частини одинадцятої статті 12 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення. Якщо протягом двох місяців після вчинення іноземною особою або особою без громадянства дій, передбачених частиною третьою статті 5 цього Закону, не надійшло повідомлення про призначення представника та адресу для листування, заявка, щодо якої було вчинено таку дію, вважається відкликаною. Зазначений строк продовжується, але не більш як на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

14. За належності винаходу до об'єктів технології, зазначених в абзаці першому частини другої статті 6 цього Закону, або належності корисної моделі до об'єктів технології, зазначених в абзаці другому частини другої статті 6 цього Закону, відповідності документів заявки формальним вимогам до них статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику

надсилається за заявкою стосовно:

патенту на винахід – повідомлення про завершення формальної експертизи та можливість проведення кваліфікаційної експертизи;

патенту на корисну модель - рішення НОІВ про державну реєстрацію корисної моделі.

15. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не належить до об'єктів технології, зазначених в абзаці першому частини другої статті 6 цього Закону, або заявлена корисна модель не належить до об'єктів технології, зазначених в абзаці другому частини другої статті 6 цього Закону, або заявка не відповідає формальним вимогам статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплачений збір за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдиності, встановленої частиною четвертою статті 12 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді винахід (корисну модель), щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших винаходів (корисних моделей) можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію НОІВ вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо винаходу (корисної моделі), зазначеного у його формулі першим.

16. Після спливу 18 місяців від дати подання заявки на державну реєстрацію винаходу, а якщо заявлено пріоритет – від дати її пріоритету, за умови дотримання вимог, встановлених частиною чотирнадцятою цієї статті для заявки на державну реєстрацію винаходу, НОІВ публікує в Бюлетені визначені ним відомості про заявку, якщо вона не відкликана, не вважається відкликаною або щодо неї не прийнято рішення про відмову в державній реєстрації винаходу.

За клопотанням заявника НОІВ публікує відомості про заявку раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право подати клопотання про їх виправлення.

Відомості про заявку на державну реєстрацію корисної моделі не публікуються.

Відомості про заявки, щодо яких Державний експерт прийняв рішення про віднесення їх до державної таємниці, не публікуються.

17. Протягом шести місяців від дати публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ мотивоване заперечення проти заявки.

Заперечення подається з таких підстав:

заявлений об'єкт не відповідає вимогам частин першої, другої або третьої статті 6 цього Закону;

винахід не відповідає умовам патентоздатності, встановленим статтею 7 цього Закону.

За подання заперечення сплачується збір.

Вимоги до заперечення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Заперечення подається разом з його копією, яку НОІВ невідкладно надсилає

заявнику. Заявник може повідомити НОІВ про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців від дати його одержання. Заявник може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Подане заперечення розглядається в межах мотивів, викладених у ньому, та з урахуванням відповіді заявника у разі її надання в установлений строк.

Результати розгляду заперечення відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. Копія рішення НОІВ разом з обґрунтованим висновком надсилається особі, яка подала заперечення.

18. Після публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ клопотання про проведення інформаційного пошуку на підставі формули винаходу з урахуванням опису та наявних креслень.

За подання клопотання сплачується збір.

Вимоги до клопотання та порядок здійснення інформаційного пошуку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Звіт про результати інформаційного пошуку надсилається особі, яка подала клопотання, протягом двох місяців від дати його подання.

Після публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ зауваження щодо відповідності заявленого винаходу умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом. Такі особи не беруть участі у діловодстві за заявкою.

За подання зауваження збір не сплачується.

Вимоги до зауваження, умови та порядок його розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Отримане НОІВ зауваження невідкладно направляється заявнику. Заявник може повідомити НОІВ про своє ставлення до зауваження.

19. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого винаходу умовам патентоздатності, визначеним статтею 7 цього Закону.

Кваліфікаційна експертиза проводиться після одержання НОІВ відповідної заяви будь-якої особи та сплати збору за її проведення.

Заявник може подати зазначену заяву та сплатити збір за проведення кваліфікаційної експертизи протягом трьох років від дати подання заявки, а інша особа - після публікації відомостей про заявку на винахід, але не пізніше трьох років від дати подання заявки. При цьому інша особа не бере участі у вирішенні питань щодо заявки. Їй надсилається лише затверджений НОІВ висновок експертизи за заявкою.

Строк подання зазначеної заяви та сплати збору продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо заявник не подав зазначену заяву стосовно відповідної заявки на винахід та не сплатив збір за проведення кваліфікаційної експертизи у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

Якщо строк подання зазначеної заяви та сплати збору за проведення кваліфікаційної експертизи пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються, за умови що протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання разом із зазначеною заявою та сплачено збори за подання такого клопотання та за проведення кваліфікаційної експертизи.

20. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за

заявкою. При цьому питання щодо дотримання вимоги єдиності винаходу вирішуються відповідно до частини п'ятнадцятої цієї статті.

21. Заявник у процесі кваліфікаційної експертизи заявки на винахід має право внести зміни до формули винаходу. Такі зміни не можуть виходити за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу та збільшувати обсяг прав порівняно з формулою, яка була опублікована на дату подання клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи. Змінена формула вважається дійсною з дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу, за умови встановлення відповідності заявленої формули винаходу умовам патентоздатності.

Стаття 17. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про державну реєстрацію секретного винаходу чи секретної корисної моделі або до дати сплати державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі). Така заявка вважається відкликаною з дати подання заяви про її відкликання.

Стаття 17-1. Поділ заявки

1. Заявник має право до дати одержання ним рішення НОІВ за заявкою поділити її на дві і більше заявок (виділені заявки), за умови що суть винаходу (корисної моделі) за виділеною заявкою не виходить за межі змісту поділеної заявки на дату її подання. Заявка може бути поділена за власною ініціативою заявника або у відповідь на пропозицію НОІВ.

2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заяви про поділ заявки та подання виділеної заявки, за умови сплати зборів за подання заяви про поділ та виділеної заявки.

3. Заявник має право визначити датою подання виділеної заявки дату подання поділеної заявки та датою пріоритету виділеної заявки дату пріоритету поділеної заявки.

4. Експертиза виділеної заявки проводиться відповідно до статті 16 цього Закону з урахуванням того, що строк сплати збору за подання заявки, строк подання заяви про проведення кваліфікаційної експертизи та сплати збору за її проведення обчислюються від дати одержання виділеної заявки НОІВ. Крім дотримання вимог статті 16 цього Закону перевіряється виконання умови, визначеної частиною першою цієї статті.

5. Після спливу 18 місяців від дати подання виділеної заявки на винахід, а якщо заявлено пріоритет, - від дати її пріоритету або невідкладно після завершення формальної експертизи заявки на винахід (залежно від того, яка з цих подій відбулася пізніше) НОІВ публікує в Бюлетені визначені нею відомості про заявку, якщо вона не відкликана, не вважається відкликаною або щодо неї не прийнято рішення про відмову в державній реєстрації винаходу.

6. Інші вимоги щодо поділу заявки визначаються правилами, встановленими відповідно до цього Закону центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 18. Перетворення заявок

Заявник має право перетворити заявку на державну реєстрацію винаходу на заявку на державну реєстрацію корисної моделі і навпаки до одержання ним рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації.

У цьому разі зберігається встановлена дата подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, – дата її пріоритету.

За подання заяви про перетворення заявки сплачується збір.

Стаття 19. Конфіденційність заявки

З дати надходження заявки до НОІВ і до публікації відомостей про неї матеріали заявки вважаються конфіденційною інформацією. Доступ третьої особи до матеріалів заявки забороняється, за винятком випадків, коли такий доступ здійснюється за дозволом заявника або за рішенням компетентного органу.

Особи, винні у порушенні вимог щодо конфіденційності матеріалів заявки, несуть відповідальність, передбачену законами України.

Стаття 21. Тимчасова правова охорона

1. Опубліковані згідно з частиною шістнадцятою статті 16 цього Закону відомості про заявку на державну реєстрацію винаходу надають заявнику тимчасову правову охорону в обсязі формули винаходу, з урахуванням якої вони опубліковані.

2. Заявник має право на одержання компенсації за завдані йому після публікації відомостей про заявку збитки від особи, яка дійсно знала чи одержала письмове повідомлення українською мовою з зазначенням номера заявки про те, що відомості про заявку на державну реєстрацію винаходу, який нею використовується без дозволу заявника, опубліковані. Зазначена компенсація може бути одержана заявником тільки після державної реєстрації такого винаходу.

3. Дія тимчасової правової охорони припиняється від дати публікації в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію винаходу чи повідомлення про припинення діловодства щодо заявки.

4. Дія тимчасової правової охорони за міжнародною заявкою починається від дати публікації відомостей про неї НОІВ на умовах, викладених у частині другій цієї статті.

Стаття 22. Реєстрація

1. На підставі рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) НОІВ здійснює державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) шляхом внесення до Реєстру відповідних відомостей. Порядок ведення Реєстру і перелік відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. Державна реєстрація винаходу (корисної моделі) здійснюється за наявності документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) і сплаченого збору за публікації про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі). Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

Якщо протягом трьох місяців з дати одержання заявником рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) документ про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) і збір за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) не надійшли до НОІВ, державна реєстрація винаходу (корисної моделі) не здійснюється, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі), строк сплати збору за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі), строк сплати збору за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки

відновлюються, за умови що протягом шести місяців після його спливу буде подано відповідне клопотання разом з документом про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) та сплачено збір за подання зазначеного клопотання та збір за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

3. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), за умови сплати збору за подання цього клопотання.

Ознайомлення з відомостями, внесеними до Реєстру, щодо секретного винаходу (секретної корисної моделі) здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про державну таємницю".

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою володільця патенту та НОІВ.

До Реєстру за ініціативою володільця патенту можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо винаходу чи корисної моделі сплачується збір.

Стаття 23. Публікація

1. Одночасно з державною реєстрацією винаходу (корисної моделі) НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), визначених у встановленому порядку.

2. Не пізніше 3 місяців від дати опублікування відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) НОІВ публікує опис до патенту, що містить формулу та опис винаходу (корисної моделі), а також креслення, на яке є посилання в описі винаходу (корисної моделі).

3. Після публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

4. Відомості про державну реєстрацію секретного винаходу (секретної корисної моделі) не публікуються.

Стаття 24. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ за заявкою до Апеляційної палати або в судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини третьої статті 16 цього Закону.

3. Право заявника оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати втрачається у разі сплати ним державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі).

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та сплати збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної

палати.

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та сплати збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику.

У разі задоволення Апеляційною палатою заперечення повністю або частково з причин порушення порядку проведення експертизи збір за подання заперечення підлягає поверненню, а заявка повертається до НОІВ для проведення повторної експертизи.

9. Заявник може оскаржити затверджене НОІВ рішення або його копії Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Після затвердження рішення Апеляційної палати НОІВ оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та публікує в Бюлетені визначені нею відомості про це рішення.

Стаття 25. Видача патенту

1. Видача патенту здійснюється НОІВ у місячний строк після державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Патент видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання одного і того ж патенту мають кілька осіб, їм видається один патент.

Патент на корисну модель видається під відповідальність його володільця за відповідність корисної моделі умовам патентоздатності.

2. Форма патенту і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

3. До виданого патенту на вимогу його володільця НОІВ вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в Бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його володільцю видається дублікат патенту у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За видачу дублікату патенту сплачується збір.

Стаття 27. Розсекречування секретного винаходу (корисної моделі)

1. Володільць патенту на секретний винахід (корисну модель) має право внести відповідному Державному експертові пропозицію про розсекречування винаходу (корисної моделі) чи зміну встановленого ступеня секретності. Державний експерт у цьому випадку повинен розглянути пропозицію і дати письмову відповідь протягом місяця від дати одержання пропозиції.

2. Зміна ступеня секретності винаходу (корисної моделі) чи його розсекречування здійснюється за рішенням відповідного Державного експерта на пропозицію володільця патенту у зв'язку із закінченням строку дії рішення про віднесення інформації про винахід (корисну модель) до державної таємниці або на підставі рішення суду.

3. Володільць патенту на секретний винахід (корисну модель) протягом одного року від дати одержання ним рішення Державного експерта про розсекречування винаходу (корисної моделі) має право подати до НОІВ клопотання про видачу патенту на винахід (корисну модель) на строк, що залишився до закінчення дії патенту на секретний винахід (секретну корисну модель). У такому разі НОІВ вносить відповідні зміни до Реєстру,

здійснює публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) і видає патент згідно із статтями 22, 23 і 25 цього Закону, за умови сплати відповідних зборів та державного мита.

Стаття 27-1. Додаткова охорона прав на винаходи

1. Володілець патенту на винахід, об'єктом якого є активний фармацевтичний інгредієнт лікарського засобу, процес отримання лікарського засобу або застосування лікарського засобу, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин, введення в обіг якого в Україні надається відповідним компетентним органом згідно із законодавством України, має право на продовження строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на такий винахід (додаткова охорона), яке засвідчується сертифікатом додаткової охорони.

Сертифікат додаткової охорони видається за клопотанням володільця патенту. За подання клопотання сплачується збір.

Права на додаткову охорону обмежені продуктом (активним фармацевтичним інгредієнтом або сукупністю активних фармацевтичних інгредієнтів лікарського засобу), введення в обіг якого в Україні дозволено відповідним компетентним органом згідно із законодавством України, та його застосуванням відповідно як лікарського засобу, засобу захисту тварин, засобу захисту рослин у межах прав, що надавалися відповідним патентом на день подання клопотання про видачу сертифіката додаткової охорони, та є чинними за умови чинності такого дозволу.

Власник патенту на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин, має право на продовження строку чинності майнових прав інтелектуальної власності у разі, якщо заяву на отримання дозволу компетентного органу для введення лікарському засобу, засобу захисту тварин, засобу захисту рослин у цивільний обіг в Україні було подано протягом одного року від дати подання такої заяви вперше в будь-якій країні.

2. Строк додаткової охорони дорівнює періоду між датою подання заявки до НОІВ та датою одержання володільцем патенту першого дозволу компетентного органу, зменшеному на п'ять років.

Строк додаткової охорони не може перевищувати п'ять років.

Для винаходу, об'єктом якого є активний фармацевтичний інгредієнт лікарського засобу, щодо якого були здійснені дослідження у сфері застосування для дітей, результати яких відображені в інформації про лікарський засіб, на який видано дозвіл відповідного компетентного органу, зазначені в абзацах першому і другому цієї частини строки додаткової охорони продовжуються на шість місяців.

3. Клопотання про додаткову охорону має надійти до НОІВ протягом шести місяців від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу або від дати видачі першого дозволу відповідного компетентного органу (залежно від того, яка з цих дат є пізнішою). До клопотання додаються документи, що підтверджують право володільця патенту на додаткову охорону.

Клопотання розглядається НОІВ в порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. У разі якщо подані документи підтверджують право володільця патенту на додаткову охорону НОІВ здійснює державну реєстрацію додаткової охорони шляхом внесення до Реєстру відповідних відомостей. Одночасно з державною реєстрацією додаткової охорони НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені визначених нею відомостей про таку реєстрацію. Видача сертифіката додаткової охорони здійснюється НОІВ у місячний строк після державної реєстрації додаткової охорони.

5. Права та обов'язки володільця сертифіката додаткової охорони є такими самими, як і права володільця відповідного патенту, з урахуванням обмежень, встановлених

частиною першою цієї статті.

6. За умови дотримання зазначених у цій частині вимог не визнається порушенням прав на винахід таке його використання протягом строку додаткової охорони:

1) виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу з метою експорту до третіх країн, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту до третіх країн;

2) виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу не раніше ніж за шість місяців до закінчення строку додаткової охорони з метою його зберігання для введення в обіг після закінчення строку додаткової охорони, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, і його зберігання не раніше зазначеного строку.

Особа, яка має намір протягом строку додаткової охорони здійснювати виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу, зобов'язана при виготовленні продукту наносити на нього інформаційне маркування "UA Export/Для експорту".

Особа, яка має намір протягом строку додаткової охорони здійснювати виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу, письмово повідомляє НОІВ і власника сертифіката додаткової охорони про такий намір не пізніше, ніж за три місяці до початку використання винаходу.

У повідомленні заявника зазначаються його адреса, способи використання винаходу і ціль такого використання, номер і дата видачі сертифіката додаткової охорони. У разі виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту в повідомленні також зазначається номер дозволу компетентного органу третьої країни, до якої планується здійснювати експорт. НОІВ забезпечує опублікування відомостей, що містяться в повідомленні.

Виробник продукту або лікарського засобу, що містить продукт, зобов'язаний отримати письмові гарантії від усіх осіб, що за його замовленням здійснюють зберігання, експорт або вчиняють інші дії, які відповідно до цієї частини не визнаються порушенням прав на винахід, про те, що такий продукт або лікарський засіб, що містить продукт, не буде використаний інакше, ніж для експорту або зберігання у визначеному законом порядку.

7. За підтримання чинності сертифіката додаткової охорони за кожний повний чи неповний рік його дії сплачується збір у порядку, визначеному частиною другою статті 32 цього Закону.

8. Припинення дії сертифіката додаткової охорони та визнання його недійсним, захист прав володільця сертифіката додаткової охорони здійснюються у порядку, встановленому для відповідного патенту.

Розділ V

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ПРАВ НА ВИНАХОДИ (КОРИСНІ МОДЕЛІ)

Стаття 28. Права, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

1. Права, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), діють від дати, наступної за датою державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Права, що впливають з державної реєстрації секретного винаходу (секретної корисної моделі), діють від дати внесення інформації про секретний винахід (секретну корисну модель) до відповідного Реєстру.

2. Володілець патенту має право використовувати винахід (корисну модель) на свій розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших володільців патенту.

Використання секретного винаходу (корисної моделі) володільцем патенту має здійснюватися з додержанням вимог Закону України "Про державну таємницю" та за погодженням із Державним експертом.

Взаємовідносини при використанні винаходу (корисної моделі), володільцями патенту на який є кілька осіб, визначаються договором між ними. У разі відсутності такого договору кожний володілець патенту може використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) та передавати права на винахід (корисну модель) іншій особі без згоди інших володільців патенту.

Використанням винаходу (корисної моделі) визнається:

виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях;

застосування процесу, що охороняється патентом, або пропонування його для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей процес, знає про те, що його застосування забороняється без згоди володільця патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним.

Продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожен знак, включений до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або знак, еквівалентну їй.

Процес, що охороняється патентом, визнається застосованим, якщо використано кожен знак, включений до незалежного пункту формули винаходу, або знак, еквівалентну їй.

Будь-який продукт, процес виготовлення якого охороняється патентом, за відсутністю доказів протилежного вважається виготовленим із застосуванням цього процесу за умови виконання принаймні однієї з двох вимог:

продукт, виготовлений із застосуванням процесу, що охороняється патентом, є новим;

існують підстави вважати, що зазначений продукт виготовлено із застосуванням даного процесу і володілець патенту не в змозі шляхом прийнятних зусиль визначити процес, що застосовувався при виготовленні цього продукту.

В такому разі обов'язок доведення того, що процес виготовлення продукту, ідентичного тому, що виготовляється із застосуванням процесу, який охороняється патентом, відрізняється від останнього, покладається на особу, щодо якої є достатні підстави вважати, що вона порушує права володільця патенту.

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є біологічний матеріал, поширюється на будь-який інший біологічний матеріал із такими самими характеристиками, одержаний із такого біологічного матеріалу шляхом відтворення чи розмноження в подібній або іншій формі.

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є процес одержання біологічного матеріалу, поширюється на біологічний матеріал, безпосередньо одержаний із застосуванням цього процесу, та на будь-який біологічний матеріал із такими самими характеристиками, одержаний від нього шляхом відтворення чи розмноження в подібній або іншій формі.

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є продукт із генетичною інформацією, поширюється на будь-який матеріал (крім зазначеного в абзаці одинадцятому частини третьої статті 6 цього Закону), який містить цей продукт та в якому генетична інформація виконує свою функцію.

Права, визначені абзацами п'ятнадцятим і шістнадцятим цієї частини, не

поширюються на біологічний матеріал, отриманий внаслідок культивування або розмноження розміщеного на ринку володільцем патенту біологічного матеріалу, якщо таке розмноження або культивування обов'язково є результатом застосування біологічного матеріалу, для якого він був реалізований на ринку, за умови що отриманий матеріал у подальшому не використовується для іншого культивування або розмноження.

3. Виключні майнові права інтелектуальної власності володільця патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) обмежуються Законом України "Про державну таємницю" і відповідними рішеннями Державного експерта.

Володільць патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) має право на одержання від державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України, грошової компенсації на покриття витрат за сплату зборів, передбачених цим Законом.

Спори щодо розмірів і порядку виплати грошової компенсації вирішуються у судовому порядку.

4. Володільць патенту може використовувати попереджувальне маркування із зазначенням номера патенту на продукті чи на упаковці продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі).

5. Патент надає його володільцю виключне майнове право перешкоджати використанню винаходу (корисної моделі), у тому числі забороняти таке використання, крім випадків, якщо таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

6. Володільць патенту може передавати на підставі договору виключні майнові права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) будь-якій особі, яка стає його правонаступником, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) - тільки за погодженням із Державним експертом.

7. Володільць патенту має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійного договору, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) такий дозвіл надається тільки за погодженням із Державним експертом.

8. Договір про передачу права власності на винахід (корисну модель) і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на винахід (корисну модель) або видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Таке інформування здійснюється шляхом публікації в Бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

9. Володільць патенту, крім патенту на секретний винахід (секретну корисну модель), має право подати до НОІВ для офіційної публікації заяву про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі). У цьому разі річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком публікації такої заяви.

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з володільцем патенту чи деклараційного патенту договір. Спори, що виникають під час виконання цього договору, вирішуються у судовому порядку.

Якщо жодна особа не заявила володільцю патенту про свої наміри щодо використання винаходу (корисної моделі), він може подати до НОІВ письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого

клопотання.

10. Права, що випливають з патенту, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права винахідника, що регулюються іншим законодавством України.

Стаття 29. Обов'язки, що випливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

1. Володілець патенту повинен сплачувати відповідні збори за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) і добросовісно користуватися правами, що випливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Стаття 30. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель)

1. Якщо винахід (корисна модель), крім секретного винаходу (корисної моделі), не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати наступної за датою державної реєстрації винаходу (корисної моделі), або від дати, коли використання винаходу (корисної моделі) було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати винахід (корисну модель), у разі відмови володільця прав від укладання ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання винаходу (корисної моделі).

Якщо володілець патенту не доведе, що факт невикористання винаходу (корисної моделі) зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання винаходу (корисної моделі) з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди володільцю патенту. При цьому право володільця патенту надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) не обмежується.

2. Володілець патенту зобов'язаний дати дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) володільцю пізніше виданого патенту, якщо винахід (корисна модель) останнього призначений для досягнення іншої мети або має значні техніко-економічні переваги і не може використовуватися без порушення прав володільця раніше виданого патенту. Дозвіл дається в обсязі, необхідному для використання винаходу (корисної моделі) володільцем пізніше виданого патенту. При цьому володілець раніше виданого патенту має право отримати ліцензію на прийнятних умовах для використання винаходу (корисної моделі), що охороняється пізніше виданим патентом.

3. З метою забезпечення здоров'я населення, оборони держави, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання запатентованого винаходу (корисної моделі) визначеній ним особі без згоди володільця патенту. При цьому:

1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;

2) обсяг і тривалість такого використання визначаються метою наданого дозволу, і у випадку напівпровідникової технології воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;

3) дозвіл на таке використання не позбавляє володільця патенту права надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) іншим особам;

4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;

5) використання дозволяється переважно для забезпечення потреб внутрішнього ринку;

6) про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі) володільцю патенту надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;

7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) володільцю патенту сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі).

Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі), строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди володільцю патенту можуть бути оскаржені в судовому порядку.

4. Володільць патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) може видати ліцензію на використання його винаходу (корисної моделі) тільки особі, що має дозвіл доступу до цього винаходу (корисної моделі) від Державного експерта.

Якщо зазначена особа не може досягти із володільцем такого патенту згоди щодо видачі ліцензії, Кабінет Міністрів України має право дозволити їй використання секретного винаходу (корисної моделі) відповідно до частини третьої цієї статті.

5. Спори щодо умов видачі ліцензій і виплати компенсацій та їх розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 31. Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до НОІВ заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності добросовісно використала в Україні технологічне (технічне) вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання винаходу (корисної моделі), як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користувача).

Право попереднього користувача обмежується тим обсягом використання тотожного заявленому винаходу (корисної моделі) вирішення, яким воно було на дату подання заявки.

Право попереднього користувача може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

2. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, використання запатентованого винаходу (корисної моделі):

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково перебуває у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що винахід (корисна модель) використовується виключно для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо) з повідомленням володільця патенту одразу, як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

3. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, введення в господарський обіг виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі) продукту будь-якою особою, яка придбала його без порушення прав володільця.

Продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), вважається придбаним без порушення прав володільця патенту, якщо цей продукт був виготовлений і (або) після виготовлення введений в обіг володільцем патенту чи іншою особою за його спеціальним дозволом (ліцензією).

4. Не визнається порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), використання з комерційною метою винаходу (корисної моделі) будь-якою особою, яка придбала продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), і не могла знати, що цей продукт був виготовлений чи введений в обіг з порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі). Проте після одержання відповідного повідомлення володільця прав зазначена особа повинна припинити використання продукту або виплатити володільцю прав відповідні кошти, розмір яких встановлюється відповідно до законів або за згодою сторін. Спори щодо цих розрахунків та порядку їх виплати вирішуються у судовому порядку.

5. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, ввезення на митну територію України у встановленому законом порядку товарів, виготовлених з використанням винаходу (корисної моделі), для досліджень та/або використання винаходу (корисної моделі) у дослідженнях, що проводяться з метою підготовки та подання інформації для реєстрації лікарського засобу.

6. Не визначається порушенням прав, що впливають із додаткової охорони прав на винаходи, визначені у статті 27-1 цього Закону, виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу з метою експорту до третіх країн, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту до третіх країн.

Розділ VI ПРИПИНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ПРАВ НЕДІЙСНИМИ

Стаття 32. Припинення державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

1. Володільць патенту в будь-який час може відмовитися від прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), повністю або частково в межах опублікованої формули винаходу (корисної моделі) на підставі заяви, поданої до НОІВ.

Часткова відмова від прав здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вноситися можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

НОІВ проводить експертизу винаходу з новою редакцією формули на відповідність вимогам цієї статті та статті 7 цього Закону. За проведення експертизи сплачується збір.

Повна або часткова відмова від прав набирає чинності від дати публікації відомостей про це в Бюлетені. Форма заяви та порядок її розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заяви сплачується збір.

Не допускається повна або часткова відмова від прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), без попередження особи, якій надано право на використання винаходу за ліцензійним договором, зареєстрованим в НОІВ, а також у разі накладення арешту на майно, описане за борги, якщо до його складу входять права, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

2. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання їх чинності.

Річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) сплачується за кожний рік його дії починаючи від дати подання заявки. Документ про першу сплату зазначеного збору має надійти до НОІВ не пізніше 4 місяців від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі). Документ про сплату збору за кожний наступний рік має надійти або бути відправленим до НОІВ до кінця поточного року чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) за умови сплати збору протягом його останніх 4 місяців.

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

Річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) може бути сплачений протягом 12 місяців після закінчення встановленого строку. У цьому випадку розмір річного збору збільшується на 50 відсотків. При сплаті збору чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) відновлюється.

Якщо збір не сплачено протягом цих 12 місяців, НОІВ публікує у Бюлетені інформацію про припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель).

Збір за підтримку чинності майнових прав інтелектуальної власності на секретний винахід (секретну корисну модель) не сплачується.

Якщо строк сплати збору за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) пропущений, права заявника щодо патенту відновлюються, за умови що протягом 12 місяців після спливу строку буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за подання такого клопотання і збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель). Інформацію про відновлення прав заявника щодо патенту НОІВ публікує в Бюлетені.

Стаття 33. Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними в судовому порядку

1. Права на винахід (корисну модель) можуть бути визнані в судовому порядку недійсними повністю або частково у разі:

- а) невідповідності запатентованого винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, що визначені статтею 7 цього Закону;
- б) наявності у формулі винаходу (корисної моделі) ознак, яких не було у поданій заявці;
- в) порушення вимог частини другої статті 37 цього Закону;
- г) державної реєстрації винаходу (корисної моделі) внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

3. При визнанні прав на винахід (корисну модель) недійсними повністю або частково в судовому порядку НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

4. Права на винахід (корисну модель), визнані недійсними повністю або частково в судовому порядку, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними частково здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за

умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вносяться можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

Стаття 33-1. Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними Апеляційною палатою

1. Будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними повністю або частково з підстав невідповідності винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, визначеним цим Законом. Заяву може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного), який діє на підставі довіреності.

Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними частково здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вносяться можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

2. Заява про визнання прав на винахід недійсними може бути подана до Апеляційної палати протягом дев'яти місяців з дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу. За подання заяви сплачується збір. Заява вважається поданою в разі надходження збору на рахунок НОІВ.

3. Заява про визнання прав на корисну модель недійсними може бути подана до Апеляційної палати протягом усього строку чинності майнових прав на корисну модель та після припинення їх чинності. За подання заяви сплачується збір. Заява вважається поданою в разі надходження збору на рахунок НОІВ.

4. Сторонами розгляду справи про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними в Апеляційній палаті є особа, яка подала заяву про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними, та володілець патенту.

5. Сторони мають рівні права щодо надання доказів, їх дослідження та доведення перед Апеляційною палатою їх переконливості.

6. Апеляційна палата не перевіряє достовірність наданих доказів, а відповідальність за достовірність наведеної інформації несе особа, яка її надала. У разі виникнення у колегії Апеляційної палати обґрунтованих сумнівів щодо достовірності інформації, наведеної в наданих документах, колегія має право запитати підтвердження зазначеної інформації.

7. Кожна сторона повинна довести обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

8. Вимоги до заяви про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними, умови та порядок її розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

9. Заява про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати протягом чотирьох місяців з дня надходження заяви, за умови сплати збору за її подання. Цей строк може бути продовжено на два місяці за заявою сторони розгляду заяви про визнання прав на винахід (корисну модель)

недійсними та за умови сплати збору. Строк розгляду заяви може бути зупинено з підстав, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, але не більше ніж на два місяці.

10. За результатами розгляду заяви Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається сторонам.

11. Сторони можуть оскаржити затверджене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

12. Рішення Апеляційної палати набирають чинності з дати затвердження наказом НОІВ та підлягають оприлюдненню в повному обсязі на офіційному веб-сайті НОІВ.

У разі визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

13. Права на винахід (корисну модель), визнані недійсними Апеляційною палатою, вважаються такими, що не набрали чинності, з дня, наступного за днем державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Стаття 33-2. Висновок про відповідність корисної моделі умовам патентоздатності

1. Будь-яка особа може подати до НОІВ мотивоване клопотання про проведення експертизи корисної моделі на відповідність умовам патентоздатності. За подання клопотання сплачується збір.

2. Клопотання розглядається НОІВ в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

3. Про отримання клопотання НОІВ повідомляє володільцю патенту на корисну модель після надходження до НОІВ суми сплаченого збору за подання клопотання.

4. Підготовлений НОІВ висновок щодо відповідності корисної моделі умовам патентоздатності надсилається особі, яка подала клопотання, та володільцю патенту.

5. Висновок НОІВ щодо відповідності умовам патентоздатності може бути залучено особою, яка подавала клопотання, у разі звернення до суду або до Апеляційної палати з метою визнання недійсними прав на корисну модель.

Розділ VII ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 34. Порухення прав володільця патенту

1. Будь-яке посягання на права, передбачені статтею 28 цього Закону, вважається порушенням прав володільця патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. На вимогу володільця патенту таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати володільцю патенту заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав володільця патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 35. Способи захисту прав

1. Захист прав на винахід (корисну модель) здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:
авторство на винахід (корисну модель);
встановлення факту використання винаходу (корисної моделі);
встановлення володільця патенту;
порушення прав володільця патенту;
укладання та виконання ліцензійних договорів;
право попереднього користувача;
компенсації.

Розділ VIII ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 36. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію винаходів (корисних моделей) визначаються законодавством.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію винаходів (корисних моделей), зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 37. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах за умови попереднього подання заявки на винахід (корисну модель) до НОІВ та ненадходження до цієї особи протягом трьох місяців від дати подання зазначеної заявки повідомлення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

За клопотанням заявника йому надсилається повідомлення щодо можливості патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

2. Якщо патентування винаходу (корисної моделі) провадиться за процедурою Договору про патентну кооперацію, міжнародна заявка подається до Міжнародного бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності з дотриманням умови, визначеної частиною першою цієї статті, чи до НОІВ.

Стаття 38. Державне стимулювання створення та використання винаходів (корисних моделей)

Держава стимулює створення і використання винаходів (корисних моделей), встановлює винахідникам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

Винахідникам високоефективних використовуваних винаходів (корисних моделей) може присвоюватися почесне звання "Заслужений винахідник України".

Розділ ІХ

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Заявки на видачу патентів України на винаходи строком дії п'ять років без проведення експертизи по суті (далі - патенти строком дії п'ять років), подані відповідно до Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року "Про введення в дію Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", діловодство за якими не було завершено до набрання чинності цим Законом, вважаються заявками на видачу деклараційних патентів на винаходи та розглядаються НОІВ без проведення експертизи на локальну новизну.

2. За заявками на видачу патентів строком дії п'ять років, за якими до набрання чинності цим Законом було прийнято рішення про видачу патенту, але не здійснено державну реєстрацію і публікацію відомостей про видачу патентів, НОІВ видає деклараційні патенти на винаходи і публікує відомості про їх видачу за умови сплати відповідного державного мита.

Володільці патентів на винаходи строком дії п'ять років можуть подавати клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи і перетворення патенту в порядку, встановленому для деклараційних патентів статтею 26 цього Закону.

3. Чинні патенти на корисні моделі прирівнюються щодо правового режиму, у тому числі і строку їх дії, до деклараційних патентів на корисні моделі.

Розділ Х

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Встановити, що до приведення законодавства у відповідність із цим Законом інші закони та нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.

4. Встановити, що після набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Постанова Верховної Ради України від 19 січня 1995 року "Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 3, ст. 23);

абзаци десятий і одинадцятий пункту 3 і пункт 4 Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року "Про введення в дію Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 33; 1997 р., № 40, ст. 269).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ОХОРОНУ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВІ ЗРАЗКИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 34)

(редакція від 01.12.2020)

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням права власності на промислові зразки в Україні.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Національний орган інтелектуальної власності (далі – НОІВ) – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

промисловий зразок – результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання;

автор – людина, творчою працею якої створено промисловий зразок;

свідоцтво – свідоцтво про державну реєстрацію промислового зразка;

zareєстрований промисловий зразок – промисловий зразок, відомості про який занесено до Реєстру і на який видано свідоцтво;

особа – фізична або юридична особа;

заявка – сукупність документів, необхідних для державної реєстрації промислового зразка;

заявник – особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) – першість у поданні заявки;

дата пріоритету – дата подання заявки до НОІВ або відповідного органу держави – учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, за якою заявлено пріоритет;

роботодавець – особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

Реєстр – Державний реєстр України промислових зразків, ведення якого здійснюється в електронній формі;

Апеляційна палата – колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

державна система правової охорони інтелектуальної власності – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

Атестаційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

Апеляційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах

інтелектуальної власності (патентних повірених);

Бюлетень – офіційний електронний бюлетень НОІВ;

виріб – будь-який предмет промислового виробництва або ручної роботи, зокрема частини, призначені для збирання у складений виріб, упаковка, зовнішнє оформлення, графічні символи та типографські шрифти (елементи), крім комп'ютерних програм;

власник промислового зразка – власник прав інтелектуальної власності на зареєстрований промисловий зразок та/або незареєстрований промисловий зразок;

ВОІВ – Всесвітня організація інтелектуальної власності;

міжнародна реєстрація – міжнародна реєстрація промислового зразка, здійснена відповідно до Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків;

МКПЗ – Міжнародна класифікація промислових зразків;

права на промисловий зразок – права інтелектуальної власності на промисловий зразок;

складений виріб – виріб, що складається з кількох елементів, які можуть бути замінені таким чином, що робить можливим розбирання та наступне збирання виробу;

ступінь свободи автора – обмеження можливостей автора щодо розробки рішення зовнішнього вигляду виробу певного призначення, пов'язані, зокрема, з функціональними особливостями виробу.

Стаття 2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на промислові зразки;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на промислові зразки;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на промислові зразки в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною

прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно із законом.

Стаття 2-1. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на промислові зразки

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:
приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
здійснення державної реєстрації промислових зразків та видача свідоцтв;
визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково у порядку, передбаченому законом;

опублікування офіційних відомостей про промислові зразки, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на промислові зразки у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на промислові зразки.

3. НОІВ також здійснює:

функції "Національного відомства" та "Відомства", передбачені Гаазьким і Женевським актами до Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків;

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на промислові зразки, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та державної реєстрації промислових зразків;

організацію та виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів України, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у

сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правостановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ, що формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники від міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на

об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також план діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюється НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-2. Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються Регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:

дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створенням умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб у передбачених законом випадках брати участь у проведенні експертизи.

Стаття 2-3. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають не менш як 10 років досвіду практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-4. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про промислові зразки, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Права та обов'язки іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження за межами України, у відносинах з НОІВ реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ

Стаття 5. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається промислому зразку, що не суперечить публічному порядку, загально визнаним принципам моралі та відповідає критеріям охороноздатності.

2. Промисловим зразком може бути зовнішній вигляд виробу або його частини, що

визначається, зокрема, лініями, контурами, кольором, формою, текстурою та/або матеріалом виробу, та/або його оздобленням.

3. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону:

об'єкти нестійкої форми з рідких, газоподібних, сипких або подібних до них речовин тощо;

результат інтелектуальної, творчої діяльності в галузі художнього конструювання, втілений або застосований у виробі, що є частиною складеного виробу та є невидимим під час звичайного використання виробу. Звичайним використанням виробу вважається використання його кінцевим користувачем, при цьому матеріально-технічне забезпечення, обслуговування або ремонт виробу звичайним використанням не вважаються;

ознаки зовнішнього вигляду виробу, зумовлені виключно його технічними функціями;

ознаки зовнішнього вигляду виробу, розмір та форма якого мають бути точно відтворені для того, щоб один виріб був механічно з'єднаний з іншим виробом або розташований усередині, навколо чи навпроти іншого виробу таким чином, щоб кожен виріб міг виконувати свою функцію; дія зазначеного положення не поширюється на зовнішній вигляд виробів, призначених для множинного складання або з'єднання взаємозамінних виробів усередині модульної конструкції.

4. Промисловий зразок може одержати правову охорону як:

зареєстрований промисловий зразок, якщо його внесено до Реєстру в порядку, передбаченому цим Законом, або якщо йому надано правову охорону в Україні відповідно до міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;

незареєстрований промисловий зразок, якщо його доведено до загального відома в порядку, передбаченому цим Законом.

5. Набуття прав на зареєстрований промисловий зразок засвідчується свідоцтвом, в якому наводиться внесене до Реєстру зображення промислового зразка.

Набуття права на промисловий зразок, що має міжнародну реєстрацію, не вимагає засвідчення свідоцтвом.

Строк чинності майнових прав на зареєстрований промисловий зразок становить п'ять років від дати подання заявки до НОІВ і подовжується НОІВ за клопотанням власника промислового зразка на один або більше п'ятирічних строків, за умови сплати збору в порядку, встановленому пунктом 2 статті 24 цього Закону. Загальний строк чинності майнових прав на зареєстрований промисловий зразок не може становити більш як 25 років від дати подання заявки. Порядок подовження строку чинності майнових прав на зареєстрований промисловий зразок встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Чинність майнових прав на зареєстрований промисловий зразок припиняється достроково за умов, визначених статтею 24 цього Закону.

6. Строк правової охорони незареєстрованого промислового зразка становить три роки від дати його доведення до загального відома на території України.

7. Обсяг правової охорони, що надається на зареєстрований промисловий зразок, визначається зображенням промислового зразка, внесеного до Реєстру.

Обсяг правової охорони промислового зразка включає будь-який інший промисловий зразок, що не справляє на інформованого користувача відмінного загального враження.

Для визначення обсягу правової охорони береться до уваги ступінь свободи автора під час створення промислового зразка.

Стаття 6. Критерії охороноздатності промислового зразка

1. Промисловий зразок відповідає критеріям охороноздатності, якщо є новим і має індивідуальний характер.

Промисловий зразок, який застосовано або втілено у виробі, що становить складову частину складеного виробу, визнається таким, що є новим та має індивідуальний характер, якщо складова частина, включена до складеного виробу, залишається видимою під час звичайного використання складеного виробу та видимі ознаки складової частини складеного виробу відповідають вимогам щодо новизни та індивідуального характеру.

2. Промисловий зразок визнається новим, якщо жоден ідентичний промисловий зразок не доведено до загального відома щодо:

зареєстрованого промислового зразка – до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету;

незареєстрованого промислового зразка – до дати, на яку промисловий зразок, щодо якого вимагається охорона, вперше був доведений до загального відома.

Промислові зразки вважаються ідентичними у разі, якщо їхні суттєві ознаки відрізняються лише незначними деталями.

У процесі встановлення новизни промислового зразка беруться до уваги будь-які відомості, що стали загальнодоступними до дати подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, - до дати пріоритету, у тому числі зміст усіх раніше одержаних НОІВ заявок, крім тих, що на зазначену дату вважаються відкликаними, відкликані або щодо них НОІВ прийнято рішення про відмову в державній реєстрації промислового зразка і вичерпано можливості оскарження таких рішень.

Не вважаються загальнодоступними відомості, що розкриті третій особі за явної чи неявної умови збереження конфіденційності.

3. Промисловий зразок визнається таким, що має індивідуальний характер, якщо загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома щодо:

зареєстрованого промислового зразка - до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету;

незареєстрованого промислового зразка - до дати, на яку промисловий зразок, щодо якого вимагається охорона, вперше був доведений до загального відома.

Для оцінки індивідуального характеру береться до уваги ступінь свободи автора під час створення промислового зразка.

4. Зареєстрований промисловий зразок вважається доведеним до загального відома, якщо був опублікований у результаті здійснення державної реєстрації або з інших підстав, або був експонований на виставці, використаний у торгівлі або іншим чином оприлюднений, крім випадків, коли такі події не могли стати відомими під час звичайного провадження господарської діяльності у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території України, до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати пріоритету.

Незареєстрований промисловий зразок вважається доведеним до загального відома, якщо він був опублікований, експонований на виставці, використаний у торгівлі або в інший спосіб оприлюднений таким чином, що під час звичайного провадження господарської діяльності такі заходи з об'єктивних причин могли стати відомими у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території України.

Не вважається доведеним до загального відома промисловий зразок, розкритий третій особі за явної чи неявної умови збереження конфіденційності.

5. На визнання промислового зразка охороноздатним не впливає розкриття інформації про нього автором, його правонаступником або особою, яка одержала від автора або його правонаступника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 12 місяців до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її

пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану в застосуванні положень цього пункту.

Положення цього пункту застосовується також у разі, якщо промисловий зразок було доведено до загального відома внаслідок зловживань стосовно автора або його правонаступника.

Розділ III

ПРАВО НА РЕЄСТРАЦІЮ ПРОМИСЛОВОГО ЗРАЗКА

Стаття 7. Право автора

1. Право на реєстрацію промислового зразка має автор або його правонаступник, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Право на реєстрацію промислового зразка, створеного спільною працею кількох авторів, належить авторам спільно, якщо інше не передбачено укладеним між ними договором.

3. У разі перегляду умов угоди щодо складу авторів НОІВ за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також авторів, не зазначених у заявці як такі, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Автору промислового зразка належить право авторства, яке є невідчужуваним особистим правом і охороняється безстроково.

Стаття 8. Право роботодавця

1. Право на реєстрацію промислового зразка має роботодавець автора, якщо промисловий зразок створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи доручення роботодавця, за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачено інше. Роботодавець повинен укласти з автором письмовий договір щодо розміру та умов виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності промислового зразка та іншої вигоди, одержаної роботодавцем від промислового зразка.

Спори щодо умов одержання винагороди та її розміру розв'язуються у судовому порядку.

2. Автор промислового зразка подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним промисловий зразок з матеріалами, що розкривають суть промислового зразка досить ясно і повно.

Якщо роботодавець протягом чотирьох місяців від дати одержання цього повідомлення не подасть заявки до НОІВ, то право на реєстрацію промислового зразка переходить до автора.

Стаття 9. Право правонаступника

Право на реєстрацію промислового зразка має відповідно правонаступник автора або роботодавця.

Стаття 10. Право першого заявника

Право на реєстрацію промислового зразка, створеного роздільною працею, належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею НОІВ не прийняте рішення про відмову у

державній реєстрації промислового зразка, можливості оскарження якого вичерпані.

Розділ IV ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ЗРАЗКА

Стаття 11. Заявка

1. Особа, яка бажає зареєструвати промисловий зразок і має на це право, подає до НОІВ заявку.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заявки в електронній формі подаються за умови ідентифікації заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника) з використанням кваліфікованого електронного підпису.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Заявка може стосуватися одного або кількох (множинна заявка) промислових зразків, що належать до одного і того самого класу МКПЗ.

Множинна заявка може містити не більше ста промислових зразків.

У множинній заявці заявником (заявниками), а також автором (авторами) для всіх заявлених промислових зразків мають бути одні й ті самі особи.

4. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про державну реєстрацію промислового зразка;

комплект зображень виробу (власне виробу чи у вигляді його макета, або малюнка), що дають повне уявлення про його зовнішній вигляд;

опис промислового зразка;

креслення, схему, карту (якщо необхідно).

5. У заяві про державну реєстрацію промислового зразка необхідно вказати заявника (заявників) і його адресу, а також автора (авторів).

Автор має право вимагати, щоб його не згадували як такого в будь-якій публікації НОІВ, зокрема у відомостях про заявку чи державну реєстрацію промислового зразка.

6. Заявка повинна розкривати суть промислового зразка досить ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

7. Складення і подання заявки здійснюються відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

8. За подання заявки сплачується збір, розмір якого встановлюється з урахуванням кількості заявлених промислових зразків. Зазначений збір сплачується до спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 12. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ матеріалів, що містять принаймні: клопотання у довільній формі про державну реєстрацію промислового зразка, викладене українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

зображення виробу, що дає уявлення про його зовнішній вигляд;

частину, яка зовнішньо нагадує опис промислового зразка, викладену українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цієї частини українською мовою повинен надійти до НОІВ протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 9, 10 та 11 статті 14 цього Закону.

Стаття 13. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же промисловий зразок протягом шести місяців від дати подання попередньої заявки до НОІВ чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Пріоритет промислового зразка, використаного в експонаті, показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, може бути встановлено за датою початку першого відкритого показу на виставці експоната, в якому втілено або застосовано заявлений промисловий зразок, якщо заявка надійшла до НОІВ протягом шести місяців від зазначеної дати.

3. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до НОІВ подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, з перекладом на українську мову, або документ, що підтверджує показ зазначеного промислового зразка на виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

4. Щодо заявки в цілому чи її частини може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

5. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки промислового зразка, які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство у НОІВ не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з пунктом 3 цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет промислового зразка може бути встановлено за датою одержання НОІВ додаткових матеріалів, оформлених відповідно до пункту 7 статті 14 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані.

Стаття 14. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи

заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. На підставі такого висновку НОІВ приймає рішення про державну реєстрацію промислового зразка або про відмову в державній реєстрації промислового зразка. Для множинної заявки може бути прийняте рішення про державну реєстрацію окремих промислових зразків та відмову в державній реєстрації щодо решти зразків. Рішення НОІВ разом з висновком експертизи надсилаються заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення НОІВ затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

Кінцеві результати експертизи за міжнародною реєстрацією в разі відмови у визнанні її дії відображаються в повідомленні про повну або часткову відмову у визнанні дії міжнародної реєстрації в Україні, що надсилається до Міжнародного бюро ВОІВ.

У разі визнання дії міжнародної реєстрації на території України відповідне повідомлення до Міжнародного бюро ВОІВ не надсилається.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення НОІВ особисто або через свого представника брати участь у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від НОІВ копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті промислового

зразка, якщо вони містять нові суттєві ознаки.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення НОІВ, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки відповідно до статті 12 цього Закону;

визначається відповідність заявленого промислового зразка вимогам, передбаченим пунктом 2 статті 5 цього Закону;

визначається, чи не належить заявлений промисловий зразок до об'єктів, зазначених у пункті 3 статті 5 цього Закону;

перевіряється, чи не суперечить заявлений промисловий зразок публічному порядку та загально визнаним принципам моралі;

проводиться перевірка заявки на відповідність формальним вимогам статті 11 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

проводиться перевірка сплати збору за подання заявки на відповідність установленим вимогам.

9. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону та сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

10. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 12 цього Закону, є посилання на креслення (схему, карту), але таке креслення (схема, карта) в ній відсутнє, зазначене посилання під час проведення експертизи не береться до уваги.

12. У разі порушення вимог пункту 8 статті 11 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. Якщо є підстави вважати, що заявлений промисловий зразок не відповідає вимогам пункту 2 статті 5, або заявлений промисловий зразок належить до об'єктів, зазначених у пункті 3 статті 5, або заявлений промисловий зразок суперечить публічному порядку, загально визнаним принципам моралі або заявка не відповідає формальним вимогам статті 11 цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплачений збір за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

Якщо в заявці порушено вимоги пункту 3 статті 11 цього Закону, а саме заявлено більше ста промислових зразків та/або заявлені промислові зразки не належать до одного і того самого класу МКПЗ, НОІВ надсилає заявнику повідомлення з пропозицією здійснити поділ заявки відповідно до статті 15-1 цього Закону протягом трьох місяців від дати одержання ним зазначеного повідомлення.

У разі невиконання заявником зазначеної пропозиції експертиза проводиться щодо промислового зразка, заявленого у заявці першим, а також щодо наступних промислових зразків, що належать до того самого класу МКПЗ, що і перший (за наявності), при цьому

загальна кількість промислових зразків, за якими проводиться експертиза, не повинна перевищувати 100.

14. У разі якщо за результатами експертизи встановлено, що промисловий зразок за міжнародною реєстрацією належить до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 5 цього Закону, не належить до об'єктів, зазначених у пункті 3 статті 5 цього Закону, не суперечить публічному порядку та загальноновизнаним принципам моралі, визнається дія міжнародної реєстрації на території України.

Якщо встановлено, що промисловий зразок за міжнародною реєстрацією не відповідає зазначеним у попередньому абзаці вимогам, до Міжнародного бюро ВОІВ надсилається повідомлення про повну або часткову відмову у визнанні дії міжнародної реєстрації в Україні.

Стаття 15. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати сплати державного мита за реєстрацію промислового зразка.

Стаття 15-1. Поділ заявки

1. Заявник у відповідь на пропозицію НОІВ або за власною ініціативою має право до прийняття рішення НОІВ щодо заявки поділити множинну заявку на дві і більше заявок шляхом розподілу між ними заявлених промислових зразків.

2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заявником заяви про внесення до заявки відповідних змін і виділеної заявки (заявок), за умови сплати зборів за подання зазначених заяви та заявки (заявок).

3. Датою подання виділеної заявки є дата подання поділеної заявки. Дата пріоритету виділеної заявки є (якщо на це є підстава) датою пріоритету поділеної заявки.

4. Інші вимоги до поділу заявки визначаються правилами, встановленими відповідно до цього Закону центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 16. Реєстрація

1. На підставі рішення про державну реєстрацію промислового зразка та за наявності документа про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка і сплаченого збору за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка НОІВ здійснює державну реєстрацію промислового зразка шляхом внесення до Реєстру відповідних відомостей. Зазначені мита і збір сплачуються після надходження до заявника рішення про державну реєстрацію промислового зразка. Порядок ведення Реєстру і склад відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Державна реєстрація промислового зразка здійснюється під відповідальність його власника за відповідність промислового зразка критеріям охороноздатності.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про державну реєстрацію промислового зразка документ про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка і збір за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка в розмірі та порядку, визначених законодавством, до НОІВ не надійшли, державна реєстрація не здійснюється, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка та сплату збору за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка подовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до спливу

зазначеного строку буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка та сплату збору за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка пропущений, права заявника щодо заявки відновлюються у разі подання протягом шести місяців від спливу зазначеного строку відповідного клопотання разом із документом про сплату державного мита за реєстрацію промислового зразка та сплату збору за подання зазначеного клопотання і збору за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка.

2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про промисловий зразок, за умови сплати збору за подання такого клопотання.

3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника промислового зразка або НОІВ.

До Реєстру за ініціативою власника промислового зразка можуть бути внесені зміни згідно із встановленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо свідоцтва сплачується збір.

Стаття 17. Публікація

1. Одночасно з державною реєстрацією промислового зразка НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію промислового зразка, визначених в установленому порядку.

2. Після публікації відомостей про державну реєстрацію промислового зразка будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

Стаття 18. Видача свідоцтва

1. Видача свідоцтва здійснюється НОІВ в місячний строк з дня державної реєстрації промислового зразка. Свідоцтво видається особі, яка має право на реєстрацію промислового зразка. Якщо право на реєстрацію промислового зразка мають кілька осіб, їм видається одне свідоцтво.

2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника НОІВ вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в Бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

Стаття 19. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 14 цього Закону.

3. Право оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за реєстрацію промислового зразка.

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання

заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню у розмірі 50 відсотків установленого збору за подання заперечення.

9. Заявник може оскаржити затверджене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Після затвердження рішення Апеляційної палати НОІВ оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті визначені нею відомості про таке рішення.

Розділ V

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВІ ЗРАЗКИ

Стаття 20. Права, що впливають з державної реєстрації промислового зразка, та права, що надаються на незареєстрований промисловий зразок

1. Права на зареєстрований промисловий зразок діють від дати, що настає за датою державної реєстрації промислового зразка, за умови сплати збору за підтримання їх чинності.

2. Власник промислового зразка має виключне право використовувати промисловий зразок за своїм розсудом, якщо таке використання не порушує прав інших осіб.

Взаємовідносини під час використання промислового зразка, права на який належать кільком особам, визначаються укладеним між ними договором. У разі відсутності такого договору кожний із власників може використовувати промисловий зразок на свій розсуд, але жоден з них не має права надавати дозвіл (видавати ліцензію) на використання промислового зразка та передавати майнові права на промисловий зразок іншій особі без згоди решти власників промислового зразка.

Використанням зареєстрованого промислового зразка визнається виготовлення виробу із застосуванням зареєстрованого промислового зразка, застосування такого виробу, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення), експорт (вивезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого виробу в зазначених цілях.

Виріб визнається виготовленим із застосуванням зареєстрованого промислового зразка, якщо зовнішній вигляд такого виробу або його частини справляє на поінформованого користувача таке саме загальне враження, як і промисловий зразок, що охороняється.

3. Власник зареєстрованого промислового зразка має право забороняти іншим

особам використовувати промисловий зразок без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав на промисловий зразок.

4. Власник зареєстрованого промислового зразка може передавати на підставі договору майнові права інтелектуальної власності на промисловий зразок будь-якій особі, яка стає правонаступником власника.

5. Власник зареєстрованого промислового зразка має право надати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання промислового зразка на підставі ліцензійного договору.

6. Договір про передачу права власності на промисловий зразок і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на промисловий зразок або видачу ліцензії на використання промислового зразка. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених НОІВ, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

7. Власник зареєстрованого промислового зразка має право подати до НОІВ для офіційного опублікування заяву про надання будь-якій особі дозволу на використання зареєстрованого промислового зразка. У такому разі річний збір за підтримання чинності прав на промисловий зразок зменшується на 50 відсотків починаючи з року, що настає за роком публікації такої заяви.

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з власником зареєстрованого промислового зразка договір про платежі. Спори, що виникають під час укладання та виконання цього договору, розв'язуються у судовому порядку.

Якщо жодна особа не заявила власнику зареєстрованого промислового зразка про свої наміри щодо використання промислового зразка, він може подати до НОІВ письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності прав на промисловий зразок сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого клопотання.

8. Права, що впливають з державної реєстрації промислового зразка, не зачіпають будь-які інші особисті немайнові чи майнові права автора промислового зразка, що регулюються законодавством України.

9. Власник незареєстрованого промислового зразка, доведеного до загального відома, має право заборонити його копіювання та використання промислового зразка у спосіб, передбачений абзацом третім пункту 2 статті 20 цього Закону, за умови, що таке використання є наслідком копіювання незареєстрованого промислового зразка.

Промисловий зразок не вважається результатом копіювання, якщо його створено самостійною творчою працею автора, стосовно якого можна вважати, що він не був ознайомлений з промисловим зразком, доведеним до загального відома власником незареєстрованого промислового зразка.

Стаття 22. Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до НОІВ заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності добросовісно використала в Україні заявлений промисловий зразок чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання промислового зразка, як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користувача).

Право попереднього користувача може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано заявлений промисловий зразок чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

2. Не визнається порушенням прав використання зареєстрованого промислового зразка:

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково знаходиться у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що промисловий зразок використовується виключно для потреб зазначеного засобу, а також операції щодо імпорту запчастин та комплектуючих для ремонту зазначеного засобу та виконання ремонтних робіт на ньому;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

з метою ілюстрації або з навчальною метою за умови зазначення джерела інформації та за умови, що такі дії не суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності і не завдають шкоди звичайному використанню промислового зразка;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо) з повідомленням про таке використання власника промислового зразка одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

3. Не визнається порушенням прав на промисловий зразок, введення в цивільний оборот виробу, виготовленого із застосуванням зареєстрованого промислового зразка, після введення цього виробу в цивільний оборот власником промислового зразка чи з його спеціального дозволу.

Стаття 23. Обов'язки власника зареєстрованого промислового зразка

1. Власник зареєстрованого промислового зразка повинен добросовісно користуватися належними йому правами.

2. Якщо промисловий зразок не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати державної реєстрації промислового зразка або від дати, коли використання промислового зразка було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати промисловий зразок, у разі відмови власника зареєстрованого промислового зразка від укладення ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання промислового зразка.

3. Якщо власник зареєстрованого промислового зразка не доведе, що факт невикористання чи недостатнього використання промислового зразка зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання заінтересованій особі дозволу на використання зареєстрованого промислового зразка з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику зареєстрованого промислового зразка.

Розділ VI ПРИПИНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ПРАВ НЕДІЙСНИМИ

Стаття 24. Припинення строку дії державної реєстрації

1. Власник зареєстрованого промислового зразка у будь-який час може відмовитися від прав на такий промисловий зразок повністю або частково на підставі заяви, поданої до НОІВ. Зазначена відмова набирає чинності від дати внесення відповідних відомостей до Реєстру. Одночасно НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені відомостей про таку відмову.

2. Строк дії державної реєстрації промислового зразка припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання чинності прав на промисловий зразок.

Річний збір за підтримання чинності прав на промисловий зразок сплачується за кожний рік чинності прав на промисловий зразок починаючи від дати подання заявки. Перша сплата зазначеного збору здійснюється одночасно із сплатою збору за публікацію відомостей про державну реєстрацію промислового зразка. Сплата річного збору за кожний наступний рік здійснюється до кінця поточного року, за умови сплати збору протягом шести останніх його місяців.

Річний збір за підтримання чинності прав на промисловий зразок може бути сплачено протягом шести місяців після встановленого строку. У такому разі розмір річного збору збільшується на 50 відсотків.

Клопотання про продовження строку чинності прав на промисловий зразок та збір за його подання подаються до НОІВ не пізніше, ніж за шість місяців до спливу строку дії державної реєстрації або спливу подовженого строку.

Строк дії державної реєстрації промислового зразка припиняється з першого дня року, за який не сплачено збір.

Стаття 25. Визнання прав на промисловий зразок недійсними у судовому порядку

1. Права на зареєстрований промисловий зразок можуть бути визнані у судовому порядку недійсними повністю або частково щодо окремих варіантів промислових зразків, зазначених у свідоцтві, у разі:

невідповідності промислового зразка умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом;

наявності у зображенні промислового зразка ознак, що не були передбачені поданою заявкою;

здійснення державної реєстрації промислового зразка з порушенням прав інших осіб.

2. Позовна заява заінтересованої особи про визнання прав на промисловий зразок недійсними може бути подана до суду протягом усього строку чинності майнових прав на промисловий зразок та після припинення їх чинності.

3. У разі визнання прав на промисловий зразок недійсними НОІВ публікує відповідне повідомлення в Бюлетені.

4. Права на промисловий зразок, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати державної реєстрації промислового зразка.

5. Якщо права на промисловий зразок визнані недійсними в установленому законом порядку і встановлено, що заявка була подана з порушенням прав інших осіб, суд може постановити рішення про відшкодування власником свідоцтва збитків особі, якій були завдані збитки діями на підставі реєстрації такого промислового зразка.

Стаття 25-1. Визнання прав на промисловий зразок недійсними Апеляційною палатою

1. Будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково на підставі невідповідності промислового зразка умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом. За дорученням заявника заяву може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

2. Заява про визнання прав на промисловий зразок недійсними може бути подана протягом усього строку чинності майнових прав на промисловий зразок та після припинення їх чинності. За подання заяви сплачується збір. Заява вважається поданою в

разі надходження збору на рахунок НОІВ.

3. Сторонами розгляду справи про визнання прав на промисловий зразок недійсними в Апеляційній палаті є особа, яка подала заяву про визнання прав на промисловий зразок недійсними, та власник промислового зразка.

4. Сторони мають рівні права щодо подання доказів, їх дослідження та доведення перед Апеляційною палатою їх переконливості.

5. Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

6. Вимоги до заяви про визнання прав на промисловий зразок недійсними, умови та порядок її розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

7. Заява про визнання прав на промисловий зразок недійсними розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати протягом трьох місяців від дати одержання Апеляційною палатою заяви, за умови наявності сплаченого збору за її подання.

8. За результатами розгляду заяви Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається сторонам.

9. Сторони можуть оскаржити затвержене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Рішення Апеляційної палати набирає чинності з дня затвердження наказом НОІВ та підлягає оприлюдненню в повному обсязі на офіційному веб-сайті НОІВ.

У разі визнання прав на промисловий зразок недійсними НОІВ публікує відповідне повідомлення в Бюлетені.

11. Права на промисловий зразок, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати державної реєстрації промислового зразка.

12. Не може бути зареєстровано повторно промисловий зразок, визнаний судом або Апеляційною палатою таким, що не відповідає умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом, або таким, що порушує права інших осіб.

Розділ VII ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 26. Порушення прав власника зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка

1. Будь-яке посягання на права власника зареєстрованого промислового зразка, передбачені частиною другою статті 20 цього Закону, або будь-яке посягання на права власника незареєстрованого промислового зразка, передбачені частиною дев'ятою статті 20 цього Закону, вважаються порушенням прав власника зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка відповідно, що тягне за собою відповідальність згідно із законодавством.

2. На вимогу власника зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника зареєстрованого промислового зразка може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 27. Способи захисту прав

1. Захист прав на промисловий зразок здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:
авторство на промисловий зразок;
встановлення факту використання промислового зразка;
встановлення власника промислового зразка;
порушення прав власника промислового зразка;
право попереднього користування;
компенсації.

Розділ VIII ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 28. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію промислових зразків визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію промислових зразків, зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 29. Реєстрація промислового зразка в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право зареєструвати промисловий зразок в іноземних державах.

2-1. Заявка на міжнародну реєстрацію, що подається відповідно до Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків, надсилається заявником безпосередньо до Міжнародного бюро ВОІВ.

3. Витрати, пов'язані з реєстрацією промислового зразка в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 30. Державне стимулювання створення та використання промислових зразків

Держава стимулює створення і використання промислових зразків, встановлює авторам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ОХОРОНУ ПРАВ НА ЗНАКИ ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 36)
(в редакції 01.12.2020)

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням прав на торговельні марки в Україні.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів та скорочення

Національний орган інтелектуальної власності (далі – **НОІВ**) – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

особа – фізична або юридична особа;

торговельна марка – позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб;

свідоцтво – свідоцтво України на торговельну марку;

заресстрована торговельна марка – торговельна марка, на яку видано свідоцтво або яка має міжнародну реєстрацію, що діє на території України;

заявка – сукупність документів, необхідних для видачі свідоцтва;

заявник – особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) – першість у поданні заявки;

дата пріоритету – дата подання попередньої заявки до НОІВ або відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності або Угоди про заснування Світової організації торгівлі, за якою заявлено пріоритет;

Реєстр – Державний реєстр свідоцтв України на торговельні марки, ведення якого здійснюється в електронній формі;

Апеляційна палата – колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

державна система правової охорони інтелектуальної власності – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до

сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

доменне ім'я – ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті;

МКТП – Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків;

Атестаційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

Апеляційна комісія – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

База даних заявок – база даних, ведення якої здійснюється в електронній формі, яка містить визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відомості про заявку та поточне діловодство за нею, є відкритою і доступною для перегляду будь-якою особою на офіційному веб-сайті НОІВ;

Бюлетень – офіційний електронний бюлетень НОІВ;

ВОІВ – Всесвітня організація інтелектуальної власності;

колективна торговельна марка – позначення, за яким товари і послуги учасників об'єднання осіб, під яким розуміють будь-яку сукупність осіб незалежно від її організаційно-правової форми та складу та існування якого не суперечить законодавству держави, в якій воно створено, відрізняються від товарів і послуг інших осіб;

міжнародна реєстрація – міжнародна реєстрація торговельної марки, здійснена відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків;

Паризька конвенція – Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.

Стаття 2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на знаки для товарів і послуг;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на знаки для товарів і послуг;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на знаки для товарів і послуг в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в

міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;
взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію НОІВ та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно із законом.

Стаття 2-1. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на знаки для товарів і послуг (торговельні марки)

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:

приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;

видача свідоцтв на торговельні марки, здійснення державної реєстрації торговельних марок;

опублікування офіційних відомостей про торговельні марки та подані заявки на торговельні марки у Бюлетені, ведення Реєстру та Бази даних заявок, внесення до Реєстру відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на торговельні марки у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на торговельні марки.

3. НОІВ також здійснює:

функції "Національного відомства", передбачені Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколом до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків;

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на торговельні марки, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та

державної реєстрації торговельних марок;

організацію та виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє відповідно до цього Закону, інших законів України, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правостановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також план діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюється

НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-2. Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються Регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:

дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створення умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб брати у передбачених законом випадках участь у проведенні експертизи.

Стаття 2-3. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-4. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про торговельні марки, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Права та обов'язки іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження за межами України, у

відносинах з НОІВ реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Розділ II ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

Стаття 5. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається торговельній марці, яка не суперечить публічному порядку, загальновизнаним принципам моралі, вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

2. Об'єктом торговельної марки може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори, форма товарів або їх пакування, звуки, за умови що такі позначення придатні для відрізнення товарів або послуг одних осіб від товарів або послуг інших осіб, придатні для відображення їх у Реєстрі таким чином, що дає змогу визначити чіткий і точний обсяг правової охорони, що надається. Об'єктом торговельної марки не можуть бути імена або псевдоніми осіб, які обіймали керівні посади у комуністичній партії (посаду секретаря районного комітету і вище), вищих органах влади та управління СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік (крім випадків, пов'язаних з розвитком української науки та культури), працювали у радянських органах державної безпеки, назви СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних радянських республік та похідні від них, назви, пов'язані з діяльністю комуністичної партії, встановленням радянської влади на території України або в окремих адміністративно-територіальних одиницях, переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті.

3. Набуття права на торговельну марку засвідчується свідоцтвом. Строк дії свідоцтва становить 10 років від дати подання заявки до НОІВ і продовжується НОІВ за клопотанням власника свідоцтва щоразу на 10 років, за умови сплати збору в порядку, встановленому пунктом 2 статті 18 цього Закону. Порядок продовження строку дії свідоцтва встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Дія свідоцтва припиняється достроково за умов, викладених у статті 18 цього Закону.

Набуття права на торговельну марку, що має міжнародну реєстрацію або визнана добре відомою в Україні, не вимагає засвідчення свідоцтвом.

4. Обсяг правової охорони, що надається, визначається зображенням торговельної марки та переліком товарів і послуг, внесеними до Реєстру, і засвідчується свідоцтвом з наведеними у ньому копією внесеного до Реєстру зображення торговельної марки та переліком товарів і послуг.

5. Право на одержання свідоцтва у порядку, встановленому цим Законом, має будь-яка особа, об'єднання осіб або їх правонаступники.

6. Право на одержання свідоцтва має заявник, заявка якого має більш ранню дату подання до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею НОІВ не прийнято рішення про відмову в реєстрації торговельної марки, можливості оскарження якого вичерпані.

Стаття 6. Підстави для відмови в наданні правової охорони

1. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону позначення, які зображують або імітують:

державні герби, прапори та інші державні символи (емблеми);
офіційні повні або скорочені назви держав чи міжнародні літерні коди держав;
емблеми, скорочені або повні найменування міжнародних міжурядових організацій;
офіційні контрольні, гарантійні та пробірні клейма, печатки;
нагороди та інші відзнаки.

Такі позначення можуть бути включені до торговельної марки як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їх власників. Компетентним органом з надання дозволу на використання в торговельній марці офіційної назви та міжнародного літерного коду держави Україна є колегіальний орган, утворений НОІВ.

2. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону також позначення, які: звичайно не мають розрізняльної здатності та не набули такої внаслідок їх використання;

складаються лише з позначень, що складаються лише з позначень, що є загальноновживаними у сучасній мові або у добросовісній та усталеній торговельній практиці щодо товарів і послуг;

складаються лише з позначень чи даних, що є описовими під час використання щодо зазначених у заявці товарів і послуг або у зв'язку з ними, свідчать про вид, якість, склад, кількість, властивості, передбачене призначення, цінність товарів і послуг, географічне походження, місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг, або на інші характеристики товарів чи послуг;

можуть ввести в оману щодо товарів чи послуг, зокрема щодо їх властивості, якості або географічного походження;

можуть ввести в оману щодо особи, яка виробляє товар або надає послугу;

складаються лише з позначень, що є загальноновживаними символами і термінами;

відображають лише форму, що обумовлена природним станом товару чи необхідністю отримання технічного результату, або яка надає товарів істотної цінності;

відтворюють назву сорту рослин, зареєстрованого чи заявленого на реєстрацію в Україні або якому надана правова охорона відповідно до міжнародного договору України до дати подання заявки на торговельну марку, що містить таке позначення, і якщо заявлене позначення стосується сорту рослин того самого або спорідненого виду;

містять географічні зазначення (у тому числі для спиртів та алкогольних напоїв), зареєстровані чи заявлені на реєстрацію в Україні або яким надана правова охорона відповідно до міжнародного договору України до дати подання заявки на торговельну марку, що містить таке зазначення, а якщо заявлено пріоритет - до дати пріоритету для таких самих або споріднених з ними товарів, якщо під час використання заявленого позначення використовується репутація географічного зазначення та/або заявлене позначення вводить в оману щодо особливої якості, характеристик та дійсного походження товару.

Позначення, вказані в абзацах другому, третьому, четвертому, сьомому і восьмому цього пункту, можуть бути внесені до торговельної марки як елементи, що не охороняються, якщо вони не займають домінуючого положення в зображенні торговельної марки.

Позначення, зазначені в абзацах другому, третьому, четвертому, сьомому і восьмому цього пункту, можуть одержати правову охорону, якщо вони набули розрізняльної здатності в результаті їх використання до дати подання заявки.

3. Не можуть бути зареєстровані як торговельні марки позначення, які на дату подання заявки або якщо заявлено пріоритет, то на дату пріоритету є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати, зокрема, асоціювати з:

торговельними марками, раніше зареєстрованими чи заявленими на реєстрацію в

Україні на ім'я іншої особи для таких самих або споріднених з ними товарів і послуг;

торговельними марками інших осіб, якщо такі торговельні марки охороняються без реєстрації на території України на підставі міжнародних договорів України, зокрема торговельними марками, визнаними добре відомими відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції щодо таких самих або споріднених з ними товарів і послуг;

торговельними марками інших осіб, якщо такі торговельні марки охороняються без реєстрації на території України на підставі міжнародних договорів України, зокрема торговельними марками, визнаними добре відомими відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції щодо неспоріднених товарів і послуг, якщо використання торговельної марки іншою особою щодо таких неспоріднених товарів і послуг свідчитиме про зв'язок між ними і власником добре відомої торговельної марки та може завдати шкоди інтересам такого власника;

комерційними найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам, які одержали право на них до дати подання до НОІВ заявки щодо таких же або споріднених з ними товарів і послуг;

знаками відповідності (сертифікаційними знаками), зареєстрованими у встановленому порядку;

торговельними марками, що використовуються іншою особою в іноземній державі, якщо заявка подана від свого імені агентом чи представником такої особи в розумінні статті 6 septies Паризької конвенції без дозволу такої особи і відсутні докази, що обґрунтовують таке подання, за наявності заперечення такої особи.

4. Не реєструються як торговельні марки позначення, які відтворюють:

промислові зразки, права на які належать в Україні іншим особам;

назви відомих в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників;

прізвища, імена, псевдоніми та похідні від них, портрети і факсиміле відомих в Україні осіб без їх згоди.

5. Не можуть одержати правову охорону та не можуть бути зареєстровані як торговельні марки позначення, що суперечать вимогам частини другої статті 5 цього Закону та вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки".

6. Позначення, зазначені в абзацах другому - п'ятому і сьомому пункту 3 та абзаци другому пункту 4 цієї статті, можуть бути зареєстровані як торговельні марки, якщо на це є згода власника свідоцтва раніше зареєстрованої торговельної марки або власника іншого раніше набутого права та не існує можливості введення в оману споживачів.

Розділ III ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ СВДОЦТВА

Стаття 7. Заявка

1. Особа, яка бажає одержати свідоцтво, подає до НОІВ заявку.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, цього Закону та правил, встановлених на їх основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заявки в електронній формі подаються за умови ідентифікації

заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника) з використанням кваліфікованого електронного підпису.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Заявка повинна стосуватися однієї торговельної марки.

4. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про реєстрацію торговельної марки;

зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявник просить зареєструвати торговельну марку, згрупованих за МКТП.

5. У заяві про реєстрацію торговельної марки необхідно вказати заявника (заявників) та його адресу.

У заяві про реєстрацію колективної торговельної марки робиться відповідна відмітка та наводиться перелік осіб, які мають право використовувати таку торговельну марку. До заяви про реєстрацію колективної торговельної марки також додається документ, що визначає умови її використання.

6. Якщо заявник просить охорону кольору чи поєднання кольорів як розрізняльної ознаки своєї торговельної марки, то він зобов'язаний:

заявити про це і вказати в заяві колір чи поєднання кольорів, охорону яких він просить;

подати в заявці кольорові зображення зазначеної торговельної марки. Кількість примірників таких зображень встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

надати приклади використання торговельної марки, якщо позначення, що заявляється, є кольором як таким.

7. Складення і подання заявки здійснюються відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

8. За подання заявки сплачується збір, розмір якого встановлюється з урахуванням кількості заявників та класів МКТП, якими охоплюються зазначені в заявці товари і послуги, та особливостей заявленого позначення. Зазначений збір сплачується до дня спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 8. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ матеріалів, що містять принаймні: клопотання у довільній формі про реєстрацію торговельної марки, викладене українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

достатньо чітке зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявляється торговельна марка, викладений українською мовою.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 10 та 11 статті 10 цього Закону.

Стаття 9. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на таку саму торговельну марку щодо таких самих товарів і послуг або таких, що охоплюються переліком товарів і

послуг, зазначених у попередній заявці, протягом шести місяців від дати подання попередньої заявки до НОІВ чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Пріоритет торговельної марки, використаної в експонаті, показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, може бути встановлений за датою початку першого відкритого показу на виставці експоната, в якому використано або представлено заявлену торговельну марку, якщо заявка надійшла до НОІВ протягом шести місяців від зазначеної дати.

3. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до НОІВ подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію з перекладом на українську мову або документ, що підтверджує показ зазначеної торговельної марки на виставці, якщо таку заявку було подано чи такий показ було проведено в державі – учасниці Паризької конвенції чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Стаття 10. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки складається з формальної експертизи та кваліфікаційної експертизи (експертизи по суті) і проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, чи торговельної марки за міжнародною реєстрацією відображаються в обґрунтованому висновку експертизи, що набирає чинності з дня затвердження його НОІВ.

На підставі такого висновку за заявкою НОІВ приймає рішення про реєстрацію торговельної марки для всіх зазначених у заявці товарів і послуг або про відмову в реєстрації торговельної марки для всіх зазначених у заявці товарів і послуг, або про реєстрацію торговельної марки щодо частини зазначених у заявці товарів і послуг та відмову в реєстрації торговельної марки для іншої частини зазначених у заявці товарів і послуг. Рішення НОІВ за заявкою надсилається заявнику.

Після затвердження висновку експертизи щодо торговельної марки за міжнародною реєстрацією НОІВ приймає рішення про надання або про відмову в наданні правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні для всіх зазначених товарів і послуг, або про надання правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні щодо частини зазначених товарів і послуг.

Заява про надання правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні надсилається до Міжнародного бюро ВОІВ.

Якщо після затвердження висновку експертизи щодо торговельної марки за міжнародною реєстрацією НОІВ прийнято рішення про відмову в наданні правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні для всіх зазначених товарів і послуг або про надання правової охорони торговельній марці щодо частини зазначених товарів і послуг, до Міжнародного бюро ВОІВ надсилається відповідна заява.

Заявник має право протягом одного місяця від дати одержання ним рішення НОІВ

затребувати копії матеріалів, що протиставлені відповідній заявці. Для власника міжнародної реєстрації такий строк становить два місяці від дати надіслання НОІВ до Міжнародного бюро ВОІВ заяви про відмову в наданні правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні для всіх зазначених товарів і послуг або про надання правової охорони торговельній марці щодо частини зазначених товарів і послуг.

Зазначені копії надсилаються відповідно заявнику чи власнику міжнародної реєстрації протягом одного місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення НОІВ особисто або через свого представника брати участь у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника, а також зміни щодо скорочення переліку товарів і послуг.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від НОІВ копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подає додаткові матеріали в установлений строк, заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо, незважаючи на вжиття заявником належних заходів, строк подання додаткових матеріалів пропущено, але протягом шести місяців від спливу цього строку подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання, права заявника щодо заявки відновлюються.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті позначення та переліку зазначених у заявці товарів і послуг.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті позначення, якщо вони містять ознаки, які слід включити до позначення, що заявляється як торговельна марка.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті позначення або доповнює перелік зазначених у заявці товарів і послуг, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення НОІВ, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Будь-яка особа протягом трьох місяців від дати публікації в Бюлетені відповідно до пункту 10 цієї статті відомостей про заявку або міжнародну реєстрацію торговельної марки чи територіальне поширення міжнародної реєстрації на Україну, здійснене після

міжнародної реєстрації, може подати до НОІВ мотивоване заперечення проти заявки чи дії міжнародної реєстрації в Україні щодо невідповідності наведеного в них позначення умовам надання правової охорони, встановленим цим Законом.

За подання заперечення сплачується збір.

Вимоги до заперечення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заперечення подається разом з його копією.

НОІВ надсилає копію заперечення заявнику.

Заявник вправі повідомити НОІВ про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців від дати його одержання. Він може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її. Для власника міжнародної реєстрації зазначений строк становить три місяці від дати відправлення НОІВ до Міжнародного бюро ВОІВ повідомлення про попередню відмову в наданні правової охорони разом з копією заперечення.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 8 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

сплачений збір за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. У разі відповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону та сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки та здійснюється публікація в Бюлетені визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відомостей про заявку протягом п'яти робочих днів з дати надіслання такого повідомлення. Склад відомостей, що підлягають публікації, повинен включати таку інформацію (за наявності): номер заявки, дату подання заявки, дату виставкового пріоритету, номер попередньої заявки відповідно до Паризької конвенції, дату подання попередньої заявки відповідно до Паризької конвенції, двобуквений код держави - учасниці Паризької конвенції, індекс (індекси) МКТП для реєстрації знаків та перелік товарів і послуг, індекс (індекси) Міжнародної класифікації зображальних елементів знака, зображення знака, заявлені кольори (зазначення кольору чи поєднання кольорів, що охороняються), заявника (ім'я або повне найменування та адресу заявника (заявників), представника (ім'я, повне найменування та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншої довіреної особи), адресата (адресу для листування).

Одночасно із здійсненням публікації в Бюлетені до Баз даних заявок вносяться відомості про заявку. Порядок ведення Баз даних заявок та склад відомостей, що містяться в ній, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Відомості, що містяться у Базі даних заявок, повинні включати таку інформацію (за наявності): номер заявки, дату подання заявки, дату виставкового пріоритету, номер попередньої заявки відповідно до Паризької конвенції, дату подання попередньої заявки відповідно до Паризької конвенції, двобуквений код держави - учасниці Паризької конвенції, індекс (індекси) МКТП для реєстрації знаків та перелік товарів і послуг, індекс (індекси) Міжнародної класифікації зображальних елементів знака, зображення знака, заявлені кольори (зазначення кольору чи поєднання кольорів, що охороняються), заявника (ім'я або повне найменування та адресу заявника (заявників), представника (ім'я, повне найменування та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншої довіреної особи), адресата (адресу для листування).

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

Публікацію відомостей про міжнародну реєстрацію торговельної марки або про територіальне поширення міжнародної реєстрації на Україну після міжнародної реєстрації здійснюється в Бюлетені після одержання НОІВ повідомлення Міжнародного бюро ВОІВ про міжнародну реєстрацію торговельної марки або про територіальне поширення міжнародної реєстрації на Україну після міжнародної реєстрації.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність буде усунута протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. За відповідності заявки вимогам статті 7 цього Закону та сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається про це повідомлення.

13. У разі порушення вимог пункту 8 статті 7 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

14. У разі невідповідності заявки формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення із пропозиціями щодо усунення недоліків.

Якщо недоліки стосуються групування товарів і послуг, то в повідомленні наводиться перелік товарів і послуг, згрупованих НОІВ, та, за необхідності, зазначається сума збору за подання заявки, яку належить доплатити. У випадку, коли товар або послуга викладено у заявці як термін, що не дає можливості віднести його до певного класу МКТП, заявнику пропонується замінити цей термін або виключити його. Якщо заявник не виконає цю вимогу, то зазначений термін не включається до переліку товарів і послуг, згрупованих НОІВ.

Усунення зазначених у повідомленні недоліків проводиться у строк та в порядку, встановленому пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів.

15. Під час кваліфікаційної експертизи здійснюються перевірка відповідності заявленого позначення умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом, та розгляд заперечень, поданих відповідно до пункту 8 цієї статті.

Під час перевірки відповідності заявленого позначення умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом, використовуються інформаційна база НОІВ, у тому числі матеріали заявок, довідково-пошуковий апарат та відповідні офіційні видання.

Подане заперечення розглядається в межах мотивів, викладених у ньому, та з урахуванням відповіді заявника в разі її надання в установлений строк.

Результати розгляду заперечення зазначаються у висновку експертизи за заявкою. Копія рішення НОІВ, прийнятого на підставі такого висновку експертизи, надсилається подавцю заперечення.

Якщо за результатами такого розгляду НОІВ приймає рішення про реєстрацію торговельної марки для всіх зазначених у заявці товарів і послуг або щодо частини зазначених у заявці товарів і послуг та відмову в реєстрації торговельної марки для іншої частини зазначених у заявці товарів і послуг, розгляд заявки зупиняється до закінчення строку, встановленого абзацом другим пункту 1 статті 15 цього Закону, для оскарження такого рішення особою, яка подала заперечення відповідно до пункту 8 статті 10 цього Закону.

16. Якщо за результатами кваліфікаційної експертизи та розгляду заперечення, у разі

наявності такого є підстави вважати, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони повністю або частково, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок із викладенням вичерпного переліку підстав невідповідності заявленого позначення умовам надання правової охорони повністю або частково, такий попередній висновок може надсилатися лише один раз з пропозицією надати мотивовану відповідь на користь реєстрації торговельної марки.

Відповідь заявника надається у строк та в порядку, встановленому пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

Якщо за результатами кваліфікаційної експертизи є підстави вважати, що торговельна марка за міжнародною реєстрацією не відповідає умовам надання правової охорони повністю або частково, НОІВ надсилає до Міжнародного бюро ВОІВ повідомлення про попередню відмову в наданні правової охорони. У такому разі відповідь власника міжнародної реєстрації надається в порядку, встановленому пунктом 6 цієї статті, протягом трьох місяців від дати відправлення НОІВ такого повідомлення.

Стаття 11. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати сплати державного мита за видачу свідоцтва.

Стаття 11-1. Поділ заявки

1. До прийняття НОІВ рішення за заявкою заявник має право поділити заявку на дві і більше заявок (виділені заявки) шляхом розподілу між ними перелічених у цій заявці товарів і послуг таким чином, щоб кожна з виділених заявок не містила товари і послуги, споріднені з товарами і послугами, переліченими в інших заявках.

2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заявником заяви про внесення до заявки відповідних змін та виділеної заявки (заявок), за умови сплати зборів за подання зазначених заяви та заявки.

3. Дата подання виділеної заявки є такою самою, як дата подання поділеної заявки. Дата пріоритету виділеної заявки встановлюється, якщо на це є підстава, такою самою, як дата пріоритету поділеної заявки.

Стаття 12. Публікація про видачу свідоцтва

На підставі рішення про реєстрацію торговельної марки та за наявності документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збору за публікацію про видачу свідоцтва здійснюється публікація в Бюлетені відомостей про видачу свідоцтва, визначених в установленому порядку. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію торговельної марки.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про реєстрацію торговельної марки документ про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збір за публікацію про видачу свідоцтва в розмірі та порядку, визначених законодавством, до НОІВ не надійшли, публікація не провадиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва та сплати збору за публікацію про видачу свідоцтва подовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до спливу зазначеного строку буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк надходження документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва та сплати збору за публікацію про видачу свідоцтва пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються у разі

подання протягом шести місяців від спливу зазначеного строку відповідного клопотання разом із документом про сплату державного мита за видачу свідоцтва та сплати збору за публікацію про видачу свідоцтва і збору за подання клопотання.

Одночасно з надсиланням до Міжнародного бюро ВОІВ заяви про надання правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні здійснюється публікація відповідних відомостей у Бюлетені.

Стаття 13. Реєстрація торговельної марки

1. Одночасно з публікацією відомостей про видачу свідоцтва НОІВ здійснює державну реєстрацію торговельної марки, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості. Порядок ведення Реєстру і склад відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про свідоцтво, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або НОІВ.

До Реєстру за ініціативою власника свідоцтва можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із змін сплачується збір, за умови що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від заявника обставини.

Стаття 14. Видача свідоцтва

1. Видача свідоцтва здійснюється НОІВ у місячний строк після державної реєстрації торговельної марки. Свідоцтво видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання свідоцтва мають кілька осіб, їм видається одне свідоцтво.

2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника НОІВ вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в Бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

Стаття 15. Оскарження рішення НОІВ

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ за заявкою у судовому порядку або до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 10 цього Закону. Для власника міжнародної реєстрації зазначений строк становить три місяці від дати надсилання НОІВ до Міжнародного бюро ВОІВ заяви про відмову в наданні правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні для всіх зазначених товарів і послуг або про надання правової охорони торговельній марці щодо частини зазначених товарів і послуг.

Особа, яка подала заперечення відповідно до пункту 8 статті 10 цього Закону, може

оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання копії рішення, надісланого такій особі відповідно до абзацу четвертого пункту 15 статті 10 цього Закону.

3. Заявник втрачає право оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати в разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що особі, яка подала заперечення, надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та сплати збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

У разі подання заперечення проти рішення НОІВ за заявкою відповідно до абзацу другого пункту 1 цієї статті заявнику за такою заявкою невідкладно надсилаються повідомлення та копія такого заперечення. Заявник має право подати до Апеляційної палати обґрунтовану відповідь на заперечення у порядку та строк, встановлені регламентом Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених у запереченні та під час його розгляду, а також з урахуванням відповіді заявника у разі її надходження. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника або особи, яка подала заперечення відповідно до абзацу другого пункту 1 цієї статті, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику, та в разі якщо заперечення подано особою відповідно до абзацу другого пункту 1 цієї статті, особі, яка подала заперечення.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню у розмірі 50 відсотків від установленого збору за подання заперечення.

У разі подання заперечення особою, яка не є заявником за заявкою, Апеляційна палата надсилає заявнику другий примірник такого рішення за результатами розгляду заперечення.

9. Заявник або особа, яка подала заперечення відповідно до абзацу другого пункту 1 цієї статті, може оскаржити затвержене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Рішення Апеляційної палати набирають чинності з дати затвердження наказом НОІВ та підлягають оприлюдненню в повному обсязі на офіційному веб-сайті НОІВ.

Розділ IV

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ СВДОЦТВА

Стаття 16. Права, що випливають із свідоцтва

1. Права, що випливають із свідоцтва, діють від дати подання заявки.
2. Свідоцтво надає його власнику право використовувати торговельну марку та інші права, визначені цим Законом.

3. Взаємовідносини при використанні торговельної марки, свідоцтво на яку належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник свідоцтва може використовувати торговельну марку на свій розсуд, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання торговельної марки та передавати право на торговельну марку іншій особі без згоди решти власників свідоцтва.

4. Використанням торговельної марки визнається:

нанесення її на будь-який товар, для якого торговельну марку зареєстровано, упаковку, в якій міститься такий товар, вивіску, пов'язану з ним, етикетку, нашивку, бирку чи інший прикріплений до товару предмет, зберігання такого товару із зазначеним нанесенням торговельної марки з метою пропонування для продажу, пропонування його для продажу, продаж, імпорт (ввезення) та експорт (вивезення);

застосування її під час пропонування та надання будь-якої послуги, для якої торговельну марку зареєстровано;

застосування її в діловій документації чи в рекламі та в мережі Інтернет.

Торговельна марка визнається використаною, якщо її застосовано у формі зареєстрованої торговельної марки, а також у формі, що відрізняється від зареєстрованої торговельної марки лише окремими елементами, якщо це не змінює в цілому відмітності торговельної марки.

5. Свідоцтво надає його власнику виключне право забороняти іншим особам використовувати без його згоди, якщо інше не передбачено цим Законом:

позначення, тотожне із зареєстрованою торговельною маркою, стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг;

позначення, тотожне із зареєстрованою торговельною маркою, стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання це позначення і торговельну марку можна сплутати, зокрема, якщо може виникнути асоціація такого позначення з торговельною маркою;

позначення, схоже із зареєстрованою торговельною маркою, стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг, якщо внаслідок такого використання ці позначення можна сплутати, зокрема, якщо може виникнути асоціація такого позначення з торговельною маркою;

позначення, схоже із зареєстрованою торговельною маркою, стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання ці позначення можна сплутати, зокрема, якщо може виникнути асоціація такого позначення з торговельною маркою.

6. Виключне право власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстровану торговельну марку не поширюється на:

здійснення будь-якого права, що виникло до дати подання заявки або, якщо було заявлено пріоритет, до дати пріоритету заявки;

використання торговельної марки для товару, введеного під цією торговельною маркою в цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот;

використання під час торгівлі позначень, що стосуються виду, якості, кількості, призначення, цінності, географічного походження, часу виробництва товарів чи надання послуг або інших характеристик товарів чи послуг, за умови відсутності ознак порушення прав власника свідоцтва на торговельну марку;

використання під час торгівлі торговельної марки, якщо вона необхідна для вказівки на призначення товару чи послуги, зокрема як додаткового обладнання чи запасних деталей, за умови що таке використання здійснюється відповідно до чесної

підприємницької практики;

застосування торговельної марки у порівняльній рекламі виключно для вирізнення товарів і послуг з метою об'єктивного підкреслення їх відмінностей, за умови що таке застосування здійснюється відповідно до чесної підприємницької практики та з дотриманням положень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції;

некомерційне використання торговельної марки;

усі форми повідомлення новин і коментарів новин;

добросовісне застосування ними своїх імен чи адрес;

використання торговельної марки у порівняльній рекламі, що здійснюється відповідно до законодавства про рекламу, про захист від недобросовісної конкуренції та не відноситься до нечесної підприємницької практики.

Виключне право власника свідоцтва на торговельну марку, що містить географічне зазначення, забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстровану торговельну марку не поширюється на добросовісне використання іншими особами відповідної географічної назви.

7. Власник свідоцтва може передавати будь-якій особі виключні майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг на підставі договору.

8. Власник свідоцтва має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання торговельної марки на підставі ліцензійного договору.

Ліцензійний договір повинен містити, зокрема, інформацію про способи використання торговельної марки, територію та строк, на які дозволено її використання, та умову, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою якості товарів і послуг власника свідоцтва і він здійснюватиме контроль за виконанням цієї умови.

9. Договір про передачу права власності на торговельну марку і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на торговельну марку або видачу ліцензії на використання торговельної марки. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в Бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених НОІВ, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування відомостей про передачу права власності на торговельну марку повністю і видачу ліцензії на використання торговельної марки, а також запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

У разі опублікування відомостей про передачу права власності на торговельну марку стосовно частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг НОІВ видає нове свідоцтво на ім'я особи, якій передане це право, за наявності документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

10. Власник свідоцтва має право проставляти поряд із торговельною маркою попереджувальне маркування у вигляді латинської літери "R", обведеної колом, яке вказує на те, що цю торговельну марку зареєстровано в Україні.

11. Власник свідоцтва, який здійснює посередницьку діяльність, має право на основі договору з виробником товарів або особою, що надає послуги, використовувати свою торговельну марку поряд із торговельною маркою зазначених осіб, а також замість їх торговельної марки.

Стаття 17. Обов'язки, що впливають із свідоцтва

Власник свідоцтва повинен добросовісно користуватися правами, що впливають із свідоцтва.

ПРИПИНЕННЯ ДІЇ СВІДОЦТВА ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 18. Припинення дії свідоцтва

1. Власник свідоцтва в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заяви, поданої до НОІВ. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в Бюлетені.

2. Дія свідоцтва припиняється у разі несплати збору за продовження строку його дії. Клопотання про продовження дії свідоцтва та збір за кожне продовження строку дії свідоцтва мають надійти до НОІВ до кінця поточного періоду строку дії свідоцтва за умови сплати збору протягом шести останніх його місяців.

Збір за продовження дії свідоцтва може бути сплачено, а клопотання про продовження дії свідоцтва - надійти до НОІВ протягом шести місяців після встановленого строку. У цьому разі розмір зазначеного збору збільшується на 50 відсотків.

Дія свідоцтва припиняється з першого дня періоду строку дії свідоцтва, за який збір не сплачено.

3. Дія свідоцтва припиняється за рішенням суду:

у зв'язку з перетворенням торговельної марки в загальноживане позначення певного виду товарів чи послуг після дати публікації відомостей про видачу свідоцтва;

якщо внаслідок використання торговельної марки власником свідоцтва або з його дозволу іншою особою вона може ввести громадськість в оману, зокрема щодо походження, якості або географічного походження товарів і послуг, для яких вона була зареєстрована.

Якщо підстави для припинення дії свідоцтва поширюються на деякі товари чи послуги, дія свідоцтва припиняється лише щодо таких товарів чи послуг.

4. Якщо торговельна марка не використовується в Україні повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг безперервно протягом п'яти років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або якщо використання торговельної марки призупинено з іншої дати після цієї публікації на безперервний строк у п'ять років, будь-яка особа має право звернутися до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково.

Для цілей застосування цього пункту датою, з якої повинно розпочинатися використання торговельної марки за міжнародною реєстрацією, є дата публікації в Бюлетені НОІВ відомостей про надання правової охорони торговельній марці за міжнародною реєстрацією в Україні.

У такому разі дія свідоцтва або дія міжнародної реєстрації в Україні може бути припинена повністю або частково лише за умови, що власник свідоцтва чи міжнародної реєстрації не зазначить поважні причини такого невикористання. Такими поважними причинами є обставини, що перешкоджають використанню торговельної марки незалежно від волі власника свідоцтва чи міжнародної реєстрації, зокрема обмеження імпорту чи інші вимоги до товарів і послуг, встановлені законодавством.

Для цілей цього пункту використанням торговельної марки власником свідоцтва вважається також використання її з дозволу власника свідоцтва іншою особою.

Використання торговельної марки особою, яка має право використовувати колективну марку, вважається використанням власником свідоцтва.

Дію свідоцтва не може бути припинено, якщо у строк від закінчення п'ятирічного строку невикористання торговельної марки до подання позову про дострокове припинення дії свідоцтва почалося чи відновилося її використання, крім випадку, коли підготовка до початку використання або відновлення використання торговельної марки розпочалися протягом трьох місяців до подання такого позову та після того, як власник свідоцтва довідався про можливість його подання.

Стаття 19. Визнання свідоцтва недійсним

1. Свідоцтво може бути визнано у судовому порядку недійсним повністю або частково у разі:

а) невідповідності зареєстрованої торговельної марки умовам надання правової охорони;

б) наявності у свідоцтві елементів зображення торговельної марки та переліку товарів і послуг, яких не було у поданій заявці;

в) видачі свідоцтва внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

2. При визнанні свідоцтва чи його частини недійсними НОІВ повідомляє про це у своєму Бюлетені.

3. Свідоцтво або його частина, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності з дати, наступної за датою подання заявки.

4. Особа, яка є власником торговельної марки в іноземній державі, право на яку набуто в Україні її агентом або представником без її дозволу, може вимагати визнання свідоцтва на таку торговельну марку недійсним або передання їй прав на таку торговельну марку, якщо агент або представник не обґрунтує свої дії відповідними доказами.

5. Якщо свідоцтво визнано недійсним і судом встановлено, що заявка була подана з порушенням прав інших осіб, суд може постановити рішення про відшкодування власником свідоцтва збитків особі, якій були завдані збитки діями внаслідок реєстрації торговельної марки з порушенням її прав.

Розділ VI ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 20. Порушення прав власника свідоцтва

1. Будь-яке посягання на права власника свідоцтва, передбачені статтею 16 цього Закону, в тому числі вчинення без згоди власника свідоцтва дій, що потребують його згоди, та готування до вчинення таких дій, вважається порушенням прав власника свідоцтва, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Порушенням прав власника свідоцтва вважається також використання без його згоди в доменних іменах торговельних марок та позначень, вказаних у пункті 5 статті 16 цього Закону.

2. На вимогу власника свідоцтва таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику свідоцтва заподіяні збитки.

Власник свідоцтва може також вимагати усунення з товару, його упаковки незаконно використаної торговельної марки або позначення, схожого з нею настільки, що їх можна сплутати, або знищення виготовлених зображень торговельної марки або позначення, схожого з нею настільки, що їх можна сплутати.

Вимагати поновлення порушених прав власника свідоцтва може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 21. Способи захисту прав

1. Захист прав на торговельну марку здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

встановлення власника свідоцтва;
укладання та виконання ліцензійних договорів;
порушення прав власника свідоцтва.

Стаття 22. Право повторної реєстрації

Ніхто інший, крім колишнього власника свідоцтва, не має права на повторну реєстрацію торговельної марки протягом двох років після припинення дії свідоцтва згідно з пунктами 1 і 2 статті 18 цього Закону, крім випадків, коли власник свідоцтва, дію якого припинено, надасть згоду на реєстрацію заявленої торговельної марки.

Розділ VII ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 23. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу свідоцтв на торговельні марки для товарів і послуг визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу свідоцтв на торговельні марки, зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 24. Реєстрація торговельної марки в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право зареєструвати торговельну марку в іноземних державах.

2. У разі реєстрації торговельної марки в іноземних державах згідно з Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколом до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків заявка на міжнародну реєстрацію та відповідні їй заява про територіальне поширення після міжнародної реєстрації і заява про продовження міжнародної реєстрації подаються через НОІВ за умови сплати національного збору за подання кожної з них.

Заява про територіальне поширення після міжнародної реєстрації і заява про продовження міжнародної реєстрації можуть подаватися безпосередньо до Міжнародного бюро ВОІВ, якщо міжнародна реєстрація здійснена виключно згідно з Протоколом до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію.

3. Витрати, пов'язані з реєстрацією торговельної марки в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 25. Охорона прав на добре відому торговельну марку

1. Охорона прав на добре відому торговельну марку здійснюється згідно із статтею 6 bis Паризької конвенції та цим Законом на підставі визнання торговельної марки добре відомою Апеляційною палатою або судом. Торговельна марка може бути визнана добре відомою незалежно від реєстрації її в Україні.

2. При визначенні того, чи є торговельна марка добре відомою в Україні, можуть розглядатися, зокрема, такі фактори, якщо вони є доречними:

ступінь відомості чи визнання торговельної марки у відповідному секторі суспільства;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого використання торговельної марки;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого просування торговельної марки, включаючи рекламування чи оприлюднення та представлення на ярмарках чи виставках товарів та/або послуг, щодо яких торговельна марка застосовується;

тривалість та географічний район будь-яких реєстрацій та/або заявок на реєстрацію торговельної марки за умови, що торговельна марка використовується чи є визнаною;

свідчення успішного відстоювання прав на торговельну марку, зокрема територія, на якій торговельну марку визнано добре відомою компетентними органами;

цінність, що асоціюється з торговельною маркою.

3. Порядок визнання Апеляційною палатою торговельної марки добре відомою в Україні встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заяви про визнання торговельної марки добре відомою сплачується збір.

Рішення Апеляційної палати щодо визнання торговельної марки добре відомою в Україні може бути оскаржено у судовому порядку.

4. У разі визнання торговельної марки добре відомою в судовому порядку особа, торговельна марка якої визнана добре відомою, інформує НОІВ про таке рішення.

Відомості про добре відомі торговельні марки, визнані такими Апеляційною палатою або судом, вносяться НОІВ до переліку добре відомих в Україні торговельних марок та публікуються в Бюлетені. Перелік добре відомих в Україні торговельних марок має інформаційний характер, є загальнодоступним і оприлюднюється на офіційному веб-сайті НОІВ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПРАВОВУ ОХОРОНУ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

*(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 32, ст.267)
(в редакції від 01.12.2020)*

Цей Закон визначає засади правової охорони географічних зазначень в Україні та регулює відносини, що виникають у зв'язку з їх реєстрацією, використанням та захистом.

Особливості підготовки до реєстрації, використання та захисту географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв, а також контролю щодо таких географічних зазначень визначаються іншими законами.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) **апеляційна палата** – колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

2) **бюлетень** – офіційний електронний бюлетень НОІВ;

3) **географічне зазначення** - найменування місця, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження, і хоча б один з етапів виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюється на визначеній географічній території;

4) **географічне місце** – будь-який географічний об'єкт з офіційно визначеними межами, зокрема: країна, регіон як частина країни, населений пункт, місцевість тощо;

5) **державна система правової охорони інтелектуальної власності** – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

7) **заявка** – сукупність документів, необхідних для реєстрації географічного зазначення;

8) **заявник** – особа або об'єднання осіб, які подали заявку;

9) **назва місця походження товару** – вид географічного зазначення, який означає найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та який має особливі якості або властивості, виключно або головним чином зумовлені конкретним географічним середовищем з притаманними йому природними і людськими факторами, і всі етапи виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюються на визначеній географічній території;

10) **назва, що стала видовою** – назва товару, яка хоч і є назвою географічного місця, в якому спочатку товар цього виду вироблявся та/або перероблявся, але перетворилася в Україні на загальноживану назву певного виду товару безвідносно до конкретного місця його походження, включаючи похідні від такої назви;

10-1) **Національний орган інтелектуальної власності (далі - НОІВ)** – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

11) **особа** – фізична або юридична особа;

12) **реєстрація** – державна реєстрація географічного зазначення;

13) **Реєстр** – Державний реєстр України географічних зазначень, який ведеться в електронній формі;

14) **специфікація товару** – сукупність відомостей про товар, щодо якого використовується географічне зазначення;

15) **спеціально уповноважений орган** – визначений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади, наділений повноваженнями щодо погодження специфікації товару і змін до неї та щодо контролю особливих якостей чи інших характеристик товарів, щодо яких використовуються географічні зазначення, а також щодо визначення меж географічних місць, з якими пов'язані ці особливі якості чи інші

характеристики, та виробників зазначених товарів у межах цих географічних місць;

17) **Атестаційна комісія** – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

18) **Апеляційна комісія** – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Стаття 2. Законодавство України про правову охорону географічних зазначень

Законодавство України про правову охорону географічних зазначень складається із цього Закону, законів України "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про охорону прав на торговельні марки", "Про захист прав споживачів", "Про рекламу", законів, що регулюють підготовку до реєстрації, використання та захист географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв, а також контроль щодо таких географічних зазначень, та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на географічні зазначення;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на географічні зазначення;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на географічні зазначення в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної

власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно із законом.

Стаття 3-1. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на географічні зазначення

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:
приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
здійснення державної реєстрації географічних зазначень;
опублікування офіційних відомостей про географічні зазначення в Бюлетені, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на географічні зазначення у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на географічні зазначення.

3. НОІВ також здійснює:

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на географічні зазначення, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та державної реєстрації географічних зазначень;

організацію та виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів України, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правостановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формується з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та

отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також плани діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюються НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, а також аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ,

може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3-2. Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються Регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:

дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створення умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб брати у передбачених законом випадках участь у проведенні експертизи.

Стаття 3-3. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3-4. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5. Права та обов'язки іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземні та інші особи, що мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з НОІВ реалізують свої права шляхом безпосереднього звернення до НОІВ або через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

Стаття 6. Надання правової охорони географічним зазначенням

1. Цим Законом правова охорона географічним зазначенням надається на підставі їх реєстрації у встановленому цим Законом порядку або відповідно до міжнародних договорів України.

Правова охорона географічного зазначення діє безстроково, за винятком випадків дострокового припинення дії реєстрації географічного зазначення, передбачених статтею

21 цього Закону.

2. Обсяг правової охорони географічного зазначення визначається характеристиками товару і межами географічного місця його походження, зазначеними у Реєстрі.

Стаття 7. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається географічному зазначенню, якщо заявлене найменування відповідає вимогам абзацу четвертого статті 1 цього Закону і на нього не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

2. Правова охорона надається географічному зазначенню як назві місця походження товару, якщо заявлене найменування відповідає вимогам абзацу десятого статті 1 цього Закону і на нього не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

Незалежно від умов, передбачених абзацом десятим статті 1 цього Закону, назва географічного місця вважається назвою місця походження товару в разі, коли сировина для виробництва товару походить з іншого географічного місця, ніж географічне місце виробництва товару, якщо географічне місце виробництва (видобування) сировини визначене, існують спеціальні умови виробництва такої сировини та встановлено контроль за їх дотриманням.

Для цілей цієї частини сировиною можуть вважатися лише живі тварини, м'ясо та молоко.

3. Правова охорона надається географічному зазначенню, яке повністю або частково омонімічне із зареєстрованим в Україні географічним зазначенням, за умови добросовісного місцевого і традиційного використання та якщо таке використання виключає можливість сплутування та введення в оману споживачів щодо дійсного походження товару.

Омонімічне географічне зазначення може бути зареєстроване за наявності під час використання відмінності між цим зазначенням та раніше зареєстрованим географічним зазначенням без надання переваги одному із виробників товару та за умови уникнення можливості введення споживача в оману.

Не реєструється омонімічне зазначення, яке правильно вказує на географічне місце виробництва товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар вироблено в іншому географічному місці.

Стаття 8. Підстави для відмови в наданні правової охорони географічному зазначенню

1. Цим Законом не надається правова охорона географічному зазначенню, що:

а) не відповідає умовам, передбаченим статтею 7 цього Закону;

в) є назвою, що стала видовою;

д) включає або відтворює назву сорту рослин чи породи тварин, що може ввести в оману споживачів щодо дійсного походження товару. Цей пункт не застосовується у разі, якщо:

товар містить або походить від відповідного сорту рослин або породи тварин;

споживачі не вводяться в оману;

використання назви сорту рослин або породи тварин є добросовісним;

виробництво та продаж товару поширилися за межі його географічного місця походження до дати подання заявки на реєстрацію географічного зазначення;

е) є тотожним або схожим настільки, що його можна сплутати з торговельною маркою, права на яку визнані в Україні, якщо зважаючи на репутацію, відомість і тривалість використання цієї торговельної марки така правова охорона може ввести в оману споживачів щодо справжності товару.

2. Цим Законом права охорона не надається географічному зазначенню, пов'язаному з географічним місцем в іноземній державі, якщо права на це зазначення або інше позначення, що за своїм змістом відповідає поняттю географічного зазначення, не охороняються у відповідній іноземній державі.

Розділ III

ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 9. Право на реєстрацію географічного зазначення

1. Право на державну реєстрацію географічного зазначення має об'єднання осіб, які в зазначеному географічному місці виробляють товар та/або видобувають, та/або переробляють сировину для товару, особлива якість, репутація чи інші характеристики якого зумовлені цим географічним місцем.

При цьому об'єднання осіб означає будь-яку сукупність осіб незалежно від її організаційно-правової форми або складу.

Одна фізична або юридична особа має право на реєстрацію географічного зазначення у разі, якщо:

вона є єдиним виробником, який у цьому географічному місці виробляє товар та/або видобуває, та/або переробляє сировину для товару та бажає подати заявку на реєстрацію географічного зазначення;

географічна територія, на якій здійснюється виробництво (видобування) та/або переробка, та/або приготування товару, має характеристики, які істотно відрізняються від прилеглих територій, або характеристики товару відрізняються від товарів, вироблених на прилеглих територіях.

Стаття 9-1. Специфікація товару

1. Для реєстрації географічного зазначення товар, для якого заявляється це зазначення, повинен відповідати специфікації товару, погодженій спеціально уповноваженим органом.

2. Специфікація товару повинна містити такі відомості:

а) найменування, яке заявляється на реєстрацію як назва місця походження товару або географічне зазначення, у формі та мовою, що використовуються під час продажу товару, або мовою, яка історично використовувалася для маркування товару на відповідній географічній території;

б) назву та опис товару, в тому числі, якщо це доречно, відомості про сировину та основні характеристики товару (фізичні, хімічні, мікробіологічні або органолептичні характеристики товару тощо);

в) межі географічного місця, де виробляється товар, і, якщо це доречно, територію виробництва сировини, якщо вона є більшою за територію виробництва товару або іншою, ніж така територія;

г) опис способів виробництва товару, в тому числі специфічних умов і незмінних місцевих способів виробництва товару в разі їх існування, а також інформацію про пакування, якщо заявник вирішить та обґрунтує, що пакування товару має здійснюватися саме у визначеному географічному місці з метою збереження якості чи гарантування справжності товару, чи забезпечення контролю;

г) відомості про взаємозв'язок особливої якості або інших характеристик товару з географічним середовищем, зазначеним в абзаці десятому статті 1 цього Закону, або про взаємозв'язок особливої якості, репутації або інших характеристик товару з його географічним місцем походження, зазначеним в абзаці четвертому статті 1 цього Закону;

д) особливі правила маркування товару (за наявності).

3. Особливі вимоги щодо специфікацій для сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв можуть визначатися іншими законами. Вимоги до специфікацій та до процедури їх погодження затверджуються спеціально уповноваженими органами.

Стаття 10. Заявка на реєстрацію географічного зазначення

1. Заявка подається до НОІВ особою чи об'єднанням осіб, які мають право на реєстрацію географічного зазначення згідно із статтею 9 цього Закону.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, цього Закону та правил, встановлених на їх основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заявки в електронній формі подаються за умови ідентифікації заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника) з використанням кваліфікованого цифрового підпису.

2. Заявка повинна стосуватися лише одного географічного зазначення.

3. За дорученням заявника заявка може бути подана через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

4. Заявка складається українською мовою та повинна містити:

а) заяву про реєстрацію географічного зазначення (назви місця походження товару), в якій необхідно вказати заявника (заявників), його адресу та спеціально уповноважені органи, які перевіряють відповідність товару специфікації товару;

б) специфікацію товару, зазначену в статті 9-1 цього Закону;

в) документ, в якому викладені:

основні положення специфікації товару: заявлене найменування, опис товару, в тому числі, якщо це доречно, особливі правила пакування та маркування товару, а також стислий опис меж географічного місця, де виробляється та/або переробляється товар;

опис взаємозв'язку товару з географічним середовищем чи географічним місцем походження товару, визначеними відповідно абзацами четвертим та десятим статті 1 цього Закону, в тому числі особливі положення опису товару або способів його виробництва, що підтверджують такий взаємозв'язок.

6. Іноземні особи та особи без громадянства разом із заявкою замість зазначеної у пункті "б" частини четвертої цієї статті специфікації товару подають документи, які підтверджують правову охорону заявленого географічного зазначення у відповідній іноземній державі або набуття прав на таке зазначення на підставі добросовісного використання, якщо це передбачено законодавством відповідної іноземної держави. Такі документи мають відповідати вимогам до відомостей специфікації, передбаченим частиною другою статті 9-1 цього Закону.

Передбачені цією частиною документи можуть бути подані іноземною мовою, а переклад їх українською мовою повинен надійти до НОІВ не пізніше двох місяців від дати подання заявки.

7. Складення і подання заявки здійснюється відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

8. За подання заявки сплачується збір. Зазначений збір сплачується до спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

9. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ заяви про реєстрацію географічного зазначення за умови наявності усіх відомостей та документів, передбачених частинами четвертою та шостою цієї статті.

Стаття 11. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

2. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. На підставі такого висновку НОІВ приймає рішення про реєстрацію географічного зазначення або про відмову в реєстрації географічного зазначення. Рішення НОІВ разом з висновком експертизи надсилаються заявнику.

Заявник має право протягом місяця з дати одержання ним рішення НОІВ затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Такі копії надсилаються заявнику протягом місяця з дня надходження запиту.

3. Заявник має право особисто або через свого представника брати участь у встановленому порядку в розгляді питань, що виникають під час проведення експертизи.

4. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого найменування і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника, а також зміни, пов'язані з уточненням опису товару або меж географічного місця походження товару.

Зміни, пов'язані з уточненням опису товару або меж географічного місця походження товару, не повинні належати до істотних характеристик товару або змінювати межі географічного місця.

Виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за державну реєстрацію географічного зазначення.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

5. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів у разі, якщо без них проведення експертизи неможливе або якщо виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності будь-яких відомостей чи елементів, які містяться в матеріалах заявки.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців з дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

Строк подання додаткових матеріалів подовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо, незважаючи на вжиття заявником належних заходів, строк подання додаткових матеріалів пропущено, права заявника щодо заявки відновлюються у разі, якщо протягом шести місяців після спливу зазначеного строку буде подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання.

6. Будь-яка особа протягом трьох місяців з дати публікації в Бюлетені відомостей про заявку та специфікації товару, визначеної у статті 9-1 цього Закону, або відомостей із

документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону, може подати до НОІВ мотивоване заперечення щодо невідповідності заявленого географічного зазначення умовам надання правової охорони, визначеним статтями 7 і 8 цього Закону, або щодо невідповідності вимогам статті 9 цього Закону.

За подання заперечення сплачується збір.

Вимоги до заперечення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заперечення подається разом з його копією.

НОІВ надсилає копію заперечення заявнику.

Заявник вправі інформувати НОІВ про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців з дати його одержання. Він може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Протягом двох місяців з дати отримання заперечення НОІВ запрошує особу, яка подала заперечення, та заявника для відповідних консультацій розумної тривалості, але не більше трьох місяців.

Особа, яка подала заперечення, та заявник починають такі консультації невідкладно. Вони надають одне одному релевантну інформацію для оцінки відповідності заявки на реєстрацію умовам, визначеним статтями 7, 8, 10 цього Закону, або відповідності специфікації товару вимогам статті 9-1 цього Закону. Якщо згоди не досягнуто, відповідна інформація подається також до НОІВ.

У будь-який момент протягом тримісячного строку для консультацій НОІВ може за запитом заявника подовжити консультації додатково на строк до трьох місяців.

7. Під час проведення експертизи:

а) встановлюється дата подання заявки на підставі частини дев'ятої статті 10 цього Закону;

б) заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статей 9 і 10 цього Закону та правилам, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

в) перевіряється сплачений збір за подання заявки на відповідність встановленим вимогам;

г) перевіряється відповідність заявленого найменування умовам надання правової охорони, визначеним статтями 7 і 8 цього Закону.

8. За наявності усіх відомостей і документів заявки, передбачених частинами четвертою - шостою статті 10 цього Закону, та сплати збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

9. У разі відсутності будь-яких матеріалів із заявки, передбачених частинами четвертою - шостою статті 10 цього Закону, заявнику негайно надсилається повідомлення про це.

Якщо затребувані матеріали будуть подані заявником протягом двох місяців з дати одержання ним повідомлення НОІВ, датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ останнього із затребуваних матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

10. У разі порушення вимог частини восьмої статті 10 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. У разі відповідності заявки вимогам статті 10 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про це та здійснюється публікація в Бюлетені відомостей про заявку та специфікації товару, визначеної статтею 9-1 цього Закону, або відповідних відомостей із документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону.

Після публікації відомостей про заявку та специфікації товару, визначеної статтею 9-

1 цього Закону, або відповідних відомостей із документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону, будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

12. У разі невідповідності заявки вимогам статті 10 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення з пропозиціями щодо усунення недоліків.

Усунення зазначених у повідомленні недоліків проводиться у строк та в порядку, встановлені частиною п'ятою цієї статті для додаткових матеріалів.

13. Заперечення, подані відповідно до частини шостої цієї статті, розглядаються під час перевірки відповідності заявленого географічного зазначення умовам надання правової охорони, визначеним статтями 7 і 8 цього Закону.

Подане заперечення розглядається в межах мотивів, викладених у ньому, та з урахуванням відповіді заявника, якщо вона надана у встановлений строк.

Заперечення проти заявки задовольняється лише у разі, якщо воно:

доводить невідповідність заявленого географічного зазначення умовам надання правової охорони, визначеним статтями 7 і 8 цього Закону, або не відповідає умовам, передбаченим статтею 9 цього Закону;

доводить, що реєстрація заявленого географічного зазначення завдасть шкоди зареєстрованому частково або повністю омонімічному географічному зазначенню чи торговельній марці або існуванню товарів, що добросовісно вводяться в цивільний оборот не менш як протягом п'яти років до дати публікації зазначеної у статті 9-1 цього Закону специфікації товару;

містить докази того, що заявлене географічне зазначення є назвою, що стала видовою.

Результати розгляду заперечення відображаються у висновку експертизи за заявкою. Копія рішення НОІВ, прийнятого на підставі такого висновку, надсилається подавцю заперечення.

14. У разі відсутності заперечень або визнання їх необґрунтованими та відповідності заявленого географічного зазначення умовам, визначеним статтями 7 і 8 цього Закону, і дотримання умов статті 9 цього Закону на підставі висновку експертизи НОІВ приймає рішення про реєстрацію географічного зазначення.

15. Якщо за результатами експертизи, проведеної з урахуванням заперечення (за наявності), встановлено, що заявлене географічне зазначення не відповідає умовам надання правової охорони, визначеним статтями 7 або 8 цього Закону, або заявка подана особою, яка не має права на реєстрацію географічного зазначення згідно із статтею 9 цього Закону, НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь щодо підстав відмови у наданні правової охорони заявленому географічному зазначенню.

Відповідь заявника надається у строк та в порядку, встановлені частиною п'ятою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

Стаття 12. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати реєстрації географічного зазначення.

Стаття 13. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини другої статті 11 цього Закону, за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини другої статті 11 цього Закону.

Подавець заперечення, який відповідно до частини тринадцятої статті 11 цього Закону одержав копію рішення НОІВ, може оскаржити відповідне рішення НОІВ до Апеляційної палати протягом двох місяців з дати одержання його копії.

3. Право заявника оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати втрачається у разі сплати ним державного мита за реєстрацію географічного зазначення.

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом, та відповідно до регламенту Апеляційної палати, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що особі, яка його подала, надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та сплати збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

Якщо заперечення проти рішення НОІВ за заявкою подано особою, яка подавала заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, заявнику негайно надсилається повідомлення про одержання такого заперечення та його копія. Заявник має право подати до Апеляційної палати обґрунтовану відповідь на заперечення протягом двох місяців з дати одержання його копії та брати участь у його розгляді.

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та сплати збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених у запереченні та під час його розгляду, а також з урахуванням відповіді заявника, якщо вона надійшла у встановлений строк. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику.

У разі оскарження рішення НОІВ особою, яка подавала заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, такій особі надсилається копія рішення Апеляційної палати.

У разі задоволення заперечення з причин порушення порядку проведення експертизи збір за подання заперечення підлягає поверненню, а заявка повертається до НОІВ для проведення повторної експертизи.

9. Особи, які подали заперечення відповідно до цієї статті, можуть оскаржити затвержене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Рішення Апеляційної палати набирають чинності з дати затвердження наказом НОІВ та підлягають оприлюдненню в повному обсязі на офіційному вебсайті НОІВ.

Стаття 14. Реєстрація географічного зазначення

1. На підставі рішення про реєстрацію географічного зазначення та за наявності документа про сплату державного мита за реєстрацію і сплати збору за публікацію про реєстрацію НОІВ здійснює державну реєстрацію географічного зазначення, для чого

вносить до Реєстру відомості, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Порядок ведення Реєстру і склад відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію географічного зазначення.

Якщо протягом трьох місяців з дати надходження до заявника рішення про реєстрацію географічного зазначення документ про сплату державного мита за реєстрацію і збір за публікацію про реєстрацію в розмірі та у порядку, визначених законодавством, до НОІВ не надійшли, державна реєстрація географічного зазначення не проводиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію та сплати збору за публікацію про реєстрацію подовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо, незважаючи на вжиття заявником належних заходів, строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію та сплати збору за публікацію про реєстрацію пропущено, права заявника щодо заявки відновлюються, якщо протягом шести місяців після спливу цього строку буде подано відповідне клопотання разом з документом про сплату державного мита за реєстрацію та сплачено збір за публікацію про реєстрацію, а також сплачено збір за подання клопотання.

Якщо рішення про реєстрацію географічного зазначення прийнято за заявкою, щодо якої було подано заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, перебіг строку надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію та збору за публікацію про реєстрацію зупиняється до спливу встановленого абзацом другим частини першої статті 13 цього Закону строку для оскарження такого рішення подавцем заперечення.

2. Після внесення до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про географічне зазначення, за умови сплати збору за подання такого клопотання.

3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою осіб, зазначених у Реєстрі, або НОІВ.

До Реєстру за ініціативою особи, зазначеної у Реєстрі, можуть бути внесені зміни імені (найменування) та адреси, адреси для листування, імені та адреси представника.

4. Після внесення до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення заінтересовані особи або об'єднання осіб, які відповідають вимогам статті 9 цього Закону, можуть вносити зміни до специфікації товару після погодження зміненої специфікації спеціально уповноваженим органом.

Такі зміни можуть стосуватися способів виробництва товару з урахуванням науково-технічного прогресу або перегляду меж географічного місця, зазначеного в пункті "в" частини другої статті 9-1 цього Закону.

У заяві про внесення змін до специфікації товару зазначаються відповідні зміни та обґрунтування необхідності їх внесення.

Якщо зміни до специфікації товару потребують внесення однієї або кількох змін до відомостей Реєстру, заява про внесення змін розглядається у порядку, встановленому частинами одинадцятою і тринадцятою - п'ятнадцятою статті 11 цього Закону.

Якщо зміни до специфікації товару незначні та не потребують внесення відповідних змін до відомостей Реєстру, такі зміни вносяться НОІВ без застосування порядку, встановленого частинами одинадцятою і тринадцятою - п'ятнадцятою статті 11 цього

Закону. У разі підтвердження таких змін спеціально уповноваженим органом або якщо географічне зазначення знаходиться на території іноземної держави подається офіційна довідка про внесення відповідних змін у цій державі.

Зміни вважаються незначними, якщо вони:

не належать до істотних характеристик товару;

не змінюють взаємозв'язок між якістю або іншими характеристиками товару та географічним середовищем;

не змінюють географічного зазначення чи його частини;

не змінюють межі географічного місця;

не спричиняють посилення обмежень у торгівлі товаром або його сировиною.

Якщо зміни стосуються тимчасових змін до специфікації товару, які виникають внаслідок застосування державними органами обов'язкових санітарних або фітосанітарних заходів, такі зміни вносяться НОІВ без застосування порядку, встановленого частинами одинадцятою і тринадцятою - п'ятнадцятою статті 11 цього Закону.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

Відомості про зміни, внесені до Реєстру та/або специфікації товару, публікуються в Бюлетені.

5. Будь-яка фізична чи юридична особа, яка відповідає умовам, передбаченим статтею 9 цього Закону, та бажає, щоб відомості про неї як особу, яка має право використовувати зареєстроване географічне зазначення та інші права, встановлені статтею 17 цього Закону, були додатково внесені до Реєстру, може подати до НОІВ відповідну заяву разом з документом спеціально уповноваженого органу, який підтверджує, що ця особа виробляє товар у географічному місці, зазначеному в Реєстрі, а характеристики товару відповідають специфікації товару або документу, передбаченому частиною шостою статті 10 цього Закону.

За подання заяви про внесення до Реєстру відомостей про особу, яка має право використовувати зареєстроване географічне зазначення, сплачується збір.

Заява розглядається у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

У разі дотримання умов, передбачених статтею 9 цього Закону, заява про внесення до Реєстру відомостей про особу, яка має право використовувати зареєстроване географічне зазначення, задовольняється та до Реєстру вносяться відповідні відомості, про що здійснюється публікація в Бюлетені. В іншому разі подавцю заяви відмовляється в задоволенні заяви.

До Реєстру можуть бути внесені відомості про географічні зазначення, які охороняються в Україні на підставі міжнародних договорів України.

Стаття 15. Публікація про державну реєстрацію

1. Одночасно з державною реєстрацією географічного зазначення здійснюється публікація в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію географічного зазначення з посиланням на публікацію специфікації товару або відомостей з документа, передбаченого частиною шостою статті 10 цього Закону, здійснену відповідно до частини одинадцятої статті 11 цього Закону.

Стаття 16. Реєстрація географічного зазначення в іноземних державах

Заявка на реєстрацію в іноземній державі географічного зазначення, пов'язаного з географічним місцем на території України, може бути подана тільки після його державної

реєстрації в Україні.

Розділ IV ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ РЕЄСТРАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 17. Права, що впливають із реєстрації географічного зазначення

1. Права, що впливають із реєстрації географічного зазначення, діють з дати реєстрації географічного зазначення.

2. Реєстрація географічного зазначення надає право особам, зазначеним у статті 9 цього Закону:

- а) використовувати географічне зазначення;
- б) вживати заходів щодо заборони використання географічного зазначення особами, які не мають на це право;
- в) провадити діяльність із забезпечення відповідності товару, для якого зареєстровано географічне зазначення, специфікації товару, погодженій спеціально уповноваженим органом, або документу, визначеному частиною шостою статті 10 цього Закону;
- г) поширювати інформацію та провадити іншу діяльність, спрямовану на повідомлення споживачам про особливі якості товару, для якого зареєстровано географічне зазначення;
- ґ) інші права, визначені законодавством про правову охорону географічних зазначень.

3. Використанням зареєстрованого географічного зазначення визнається:

- а) нанесення його на товар або на етикетку;
- б) нанесення його на упаковку товару, застосування в рекламі;
- в) запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар.

4. Зареєстроване географічне зазначення захищається від таких дій, якщо інше не передбачено цим Законом:

а) будь-яке пряме чи опосередковане комерційне використання зареєстрованого географічного зазначення для товару, який не охоплюється реєстрацією географічного зазначення і є подібним до товару, для якого зареєстровано географічне зазначення, або якщо таке використання призводить до зловживання репутацією географічного зазначення, у тому числі якщо такий товар використовується як складова іншого товару;

б) будь-яке неправомірне використання або імітація, або інше втілення зареєстрованого географічного зазначення, навіть якщо зазначається справжнє місце походження товару або якщо зареєстроване зазначення перекладається, викладається у транскрипції або транслітерації чи супроводжується словами "стиль", "тип", "спосіб", "який вироблений у", "імітація", "смак", "подібний" тощо, у тому числі якщо такий товар використовується як складова іншого товару;

в) будь-яке інше хибне або таке, що може ввести в оману щодо джерела походження, сутності або істотних якостей товару, використання географічного зазначення на внутрішньому або зовнішньому упакованні, рекламних матеріалах або документах, що стосуються відповідного товару, а також упакування товару в тару, яка може викликати хибне уявлення щодо його походження;

г) будь-яке інше використання, яке може ввести в оману споживача щодо дійсного походження товару.

З урахуванням інтересів зацікавлених виробників і з метою запобігання введенню в оману споживачів щодо сутності товару, географічного місця походження товару або його меж зареєстровані омонімічні географічні зазначення використовуються відповідно до спільно визначених зацікавленими виробниками практичних умов використання,

відповідно до яких такі географічні зазначення відрізняються одне від одного.

Якщо зареєстроване географічне зазначення міститься у заявці на видачу свідоцтва України на торговельну марку (знак для товарів і послуг) або у відповідному свідоцтві, це є підставою для відмови в наданні правової охорони торговельній марці (знаку для товарів і послуг) або підставою для визнання відповідного свідоцтва недійсним у порядку, передбаченому законодавством.

Заходи щодо захисту зареєстрованого географічного зазначення вживаються органами державної влади у межах їхньої компетенції, а також особами, які мають право використовувати зареєстроване географічне зазначення.

5. Особи, які мають право використовувати зареєстроване географічне зазначення, не мають права забороняти іншим особам:

а) використовувати географічне зазначення для товару, введеного із таким зазначенням у вільний оборот особою, яка має право використовувати зареєстроване географічне зазначення;

б) добросовісне використання ними своїх імен чи адрес;

в) добросовісне використання назви сорту рослин чи породи тварин;

г) використовувати незареєстроване омонімічне географічне зазначення:

протягом п'яти років з дати, наступної за датою реєстрації географічного зазначення, якщо було подано заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, в якому зазначено про проблему, яка виникає у зв'язку з ідентичністю географічних зазначень, та якщо така реєстрація може спричинити ризик існування товару, який безперервно і добросовісно вводився в цивільний оборот не менш як протягом п'яти років до дати публікації специфікації товару, здійсненої відповідно до частини одинадцятої статті 11 цього Закону;

протягом п'ятнадцяти років з дати, наступної за датою реєстрації географічного зазначення, якщо було подано заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, в якому зазначено про проблему, що виникає у зв'язку з ідентичністю географічних зазначень, та якщо омонімічне найменування використовувалося безперервно і добросовісно не менш як протягом двадцяти п'яти років до дати подання заявки на реєстрацію відповідного географічного зазначення, а також існують докази того, що цілло такого використання не було отримання прибутку за рахунок репутації зареєстрованого географічного зазначення і що споживач не був або не міг бути введеним в оману щодо дійсного походження товару.

Використання незареєстрованого географічного зазначення дозволяється виключно у разі, якщо назва країни походження чітко і помітно зазначена на етикетці;

г) використовувати торговельну марку, яка була добросовісно зареєстрована чи заявлена на реєстрацію в Україні на ім'я іншої особи для таких самих або споріднених з ними товарів і послуг до дати подання заявки на реєстрацію цього географічного зазначення, навіть якщо таке використання підпадає під один із випадків, передбачених пунктами "а"- "г" частини четвертої цієї статті.

6. Особи, які мають право використовувати зареєстроване географічне зазначення, мають право наносити поряд із географічним зазначенням попереджувальне маркування для інформації про те, що це зазначення зареєстровано в Україні.

Для попереджувального маркування назви місця походження товару застосовується обведена овалом аббревіатура "НМП". Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстрована в Україні назва місця походження товару".

Для попереджувального маркування географічного зазначення застосовується обведена овалом аббревіатура "ГЗ". Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстроване в Україні географічне зазначення".

7. Особи, які мають право використовувати зареєстроване географічне зазначення, не можуть:

а) видавати ліцензію на використання географічного зазначення;

б) забороняти (перешкоджати) спеціально уповноваженим органам здійснювати контроль за наявністю в товарі особливих якостей та інших характеристик, на підставі яких зареєстровано географічне зазначення;

в) забороняти іншим особам, визначеним статтею 9 цього Закону, здійснювати права, встановлені цією статтею.

8. Спеціально уповноважені органи мають право здійснювати контроль за наявністю в товарі особливих якостей та інших характеристик, відомості про які внесено до Реєстру.

Такий контроль включає:

перевірку товару на відповідність специфікації товару, передбаченій статтею 9-1 цього Закону, або документу, передбаченому частиною шостою статті 10 цього Закону;

відстежування використання зареєстрованих географічних зазначень на товарах, введених у цивільний оборот, з метою недопущення випадків, передбачених частиною четвертою статті 17 цього Закону.

Законодавством про правову охорону географічних зазначень можуть бути передбачені інші заходи контролю.

РОЗДІЛ V

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНОЮ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ГЕОГРАФІЧНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 19. Підстави для визнання недійсною та припинення правової охорони географічного зазначення

1. Правова охорона географічного зазначення визнається недійсною на підставі визнання недійсною реєстрації цього зазначення.

2. Правова охорона географічного зазначення припиняється на підставі припинення дії реєстрації цього зазначення.

Стаття 20. Визнання реєстрації географічного зазначення недійсною

1. Реєстрація географічного зазначення може бути визнана судом недійсною якщо вона здійснена з порушенням умов, визначених статтями 7-9 цього Закону.

Визнана недійсною реєстрація географічного зазначення вважається такою, що не набрала чинності, з дати його реєстрації.

2. При визнанні реєстрації географічного зазначення недійсною НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

Стаття 21. Припинення дії реєстрації географічного зазначення та права на його використання

1. Дія реєстрації географічного зазначення може бути припинена судом у разі, якщо:

а) спеціально уповноваженим органом встановлено, що внаслідок зміни або втрати особливих природних та/або людського факторів, характерних для визначеної абзацами четвертим і десятим статті 1 цього Закону географічної території, стало неможливим виробляти товари, які відповідають специфікації товару або документу, передбаченому частиною шостою статті 10 цього Закону;

б) географічне зазначення не використовується протягом семи років з дати публікації відомостей про реєстрацію географічного зазначення або з іншої дати після такої публікації. Таке припинення здійснюється за заявою будь-якої заінтересованої особи.

2. Дія реєстрації географічного зазначення, пов'язаного з географічним місцем в іноземній державі, припиняється також у зв'язку з припиненням правової охорони цього

зазначення в країні походження або на підставі міжнародного договору України.

Розділ VI ЗАХИСТ ПРАВ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РЕЄСТРАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 23. Порухення прав, що впливають з реєстрації географічного зазначення

1. Будь-яке посягання на права, що впливають з реєстрації географічного зазначення, передбачені статтею 17 цього Закону, тягне за собою відповідальність згідно із законом.

2. На вимогу будь-якої особи, яка має право використовувати географічне зазначення, або органу державної влади таке порушення повинно бути припинене, а порушник зобов'язаний відшкодувати заподіяну шкоду.

Стаття 25. Способи захисту прав

1. Захист прав на географічне зазначення здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про: правомірність реєстрації географічного зазначення; встановлення факту використання географічного зазначення; порушення прав, що впливають з реєстрації географічного зазначення; компенсації.

Стаття 26. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію географічного зазначення визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію географічного зазначення, зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Розділ VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

До приведення інших законів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим

Законом:

подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що впливають з цього Закону;

визначити та опублікувати перелік спеціально уповноважених органів, зобов'язаних визначати та контролювати особливі властивості та інші характеристики товарів, визначати межі географічних місць і встановлювати виробників товарів;

розробити Положення про Перелік видових назв товарів;

встановити порядок та розміри сплати зборів за подання заявки, видачу свідоцтва та продовження строку його дії, продовження строків подання заперечень і скарг тощо згідно з цим Законом;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ПРИМІРНИКІВ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТВОРІВ, ФОНОГРАМ, ВІДЕОГРАМ, КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ, БАЗ ДАНИХ

*(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 24, ст.183)
(редакція від 01.12.2020)*

Цей Закон визначає правові основи розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних і спрямований на захист інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав та захист прав споживачів.

Стаття 1. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

аудіовізуальний твір – твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, диску для лазерних систем зчитування тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими;

аудіодискрипція (тифлокоментування) – створення окремої звукової доріжки із закадровим описом персонажа, предмета, простору або дії у відеопродукції для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією;

база даних (компіляція даних) – сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації в довільній формі, у тому числі електронній, підбір і розташування

складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів;

відеограма – відеозапис на відповідному матеріальному носії (магнітній стрічці, магнітному диску, диску для лазерних систем зчитування тощо) виконання або будь-яких рухомих зображень (із звуковим супроводом чи без нього), крім зображень у формі запису, що є складовою частиною аудіовізуального твору. Відеограма є вихідним матеріалом для виготовлення її копій;

відтворення примірників – виготовлення одного або більше примірників аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних у будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати машина;

відтворювач – юридична чи фізична особа, яка замовила відтворення або самостійно здійснила таке відтворення на обладнанні, що є її власністю або перебуває в її володінні чи користуванні;

вініловий диск – диск, який виробляється з синтетичних матеріалів і на поверхні якого по спіралі розташовані канавки (доріжки) із записом звуку;

імпортер примірників – український суб'єкт підприємницької діяльності, який здійснив купівлю (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) в іноземного суб'єкта підприємницької діяльності примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних із ввезенням або без ввезення їх на митну територію України;

експортер примірників – український суб'єкт підприємницької діяльності, який здійснив продаж (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) іноземному суб'єкту підприємницької діяльності примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних із вивезенням або без вивезення їх з митної території України;

комп'ютерна програма – набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах);

контрольна марка – спеціальний знак, що засвідчує дотримання авторських і (або) суміжних прав і надає право на розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Контрольна марка є самоклеїним знаком одноразового використання, зовнішній бік якого має спеціальний голографічний захист;

маркування контрольними марками – позначення шляхом наклеювання контрольних марок на упаковку примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних;

примірник аудіовізуального твору, комп'ютерної програми, бази даних – копія аудіовізуального твору, комп'ютерної програми або бази даних на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано із цього аудіовізуального твору, комп'ютерної програми або бази даних і містить усі зафіксовані в аудіовізуальному творі, комп'ютерній програмі або базі даних рухомі зображення чи їх частину (як із звуковим супроводом, так і без нього);

примірник фонограми – копія фонограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано з цієї фонограми і містить усі зафіксовані на ній звуки чи їх частину;

примірник відеограми – копія відеограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано з цієї відеограми і містить усі зафіксовані на

ній рухомі зображення чи їх частину (як із звуковим супроводом, так і без нього);

розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних – введення в обіг примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних шляхом їх продажу чи іншої передачі права власності;

спеціальний цифровий формат для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією – цифровий формат для запису аудійованої книги, яка має зручну навігацію і сприяє швидкому пошуку необхідного матеріалу (сторінка, розділ, параграф, таблиця тощо);

суб'єкт майнових авторських і (або) суміжних прав – фізична або юридична особа, якій на законних підставах належать майнові авторські і (або) суміжні права на аудіовізуальні твори, фонограми, відеограми, комп'ютерні програми, бази даних;

Установа – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

фонограма – звукозапис на відповідному носії (магнітній стрічці чи магнітному диску, грамофонній платівці, диску для лазерних систем зчитування тощо) виконання або будь-яких звуків, крім звуків у формі запису, що є складовою частиною аудіовізуального твору. Фонограма є вихідним матеріалом для виготовлення її примірників (копій).

Стаття 3. Умови розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних

Розповсюдження на території України примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм та баз даних, а також їх прокат дозволяються лише за умови їх маркування контрольними марками.

Стаття 4. Право на одержання контрольних марок

1. Право на одержання контрольних марок мають імпортери, експортери та відтворювачі примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

2. Контрольні марки видаються Установою. Будь-яка посередницька діяльність щодо одержання та розповсюдження контрольних марок забороняється.

Стаття 5. Порядок одержання контрольних марок

1. Для одержання контрольних марок особи, зазначені в частині першій статті 4 цього Закону (далі - заявники), подають до Установи:

а) заяву встановленого зразка;

б) копію статуту, установчого договору (у випадках, передбачених законодавством) – для юридичних осіб;

г) перелік найменувань примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних встановленого зразка із зазначенням творів, зафіксованих на цих примірниках (мовою, що використовується для оригіналу відповідного примірника);

д) копію державного посвідчення на право розповсюдження та демонстрування аудіовізуальних творів - фільмів;

е) копію договору про передачу (відчуження) майнових прав авторів і (або) суб'єктів суміжних прав або договори про передачу прав на використання аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних шляхом їх відтворення та розповсюдження примірників, починаючи з договору, за яким майнові права авторів і (або) суб'єктів суміжних прав або права на використання передаються на територію

України, або починаючи з договору, за яким майнові права авторів і (або) суб'єктів суміжних прав або права на використання передаються від первинних суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав (у разі виникнення цих прав на території України). Заявник подає копії зазначених договорів, а також оригінал договору, за яким безпосередньо заявникові передаються майнові права авторів і (або) суб'єктів суміжних прав або права на використання аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. До договорів, складених іноземною мовою, додаються їх переклади українською мовою, посвідчені в установленому порядку.

Документи, зазначені у пунктах "а" і "г", подаються на паперових та електронних носіях.

2. Вірність копій документів, зазначених у частині першій цієї статті, засвідчується заявником.

3. Оригінал договору, зазначений в пункті "е" частини першої цієї статті, повертається заявнику разом з письмовим рішенням про видачу або відмову у видачі контрольних марок.

Забороняється вимагати від заявника документи та відомості, не передбачені частиною першою цієї статті.

4. Відповідальність за достовірність документів, поданих для одержання контрольних марок, несе заявник.

5. У заяві на одержання контрольних марок обов'язково зазначаються: дата звернення, кількість примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, право на відтворення та розповсюдження яких передано за договорами, кількість контрольних марок, необхідних заявнику для маркування примірників.

6. Установа протягом трьох робочих днів з дня прийняття заяви зобов'язана видати заявнику письмове рішення про видачу контрольних марок або відмову в їх видачі.

У разі виникнення необхідності у перевірці інформації, зазначеної в документах на одержання контрольних марок, строк розгляду заяви може бути продовжений, але не більше ніж на 10 робочих днів, про що заявник повідомляється в письмовій формі.

Установа протягом трьох робочих днів з дня видачі контрольних марок оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік найменувань примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних встановленого зразка із зазначенням творів, зафіксованих на цих примірниках (мовою, що використовується для оригіналу відповідного примірника), дані про заявника (для юридичної особи - повне найменування, юридичну та поштову адреси, дату державної реєстрації та ідентифікаційний код, для фізичної особи - підприємця – прізвище, ім'я та по батькові, дату державної реєстрації фізичної особи – підприємця, реєстраційний номер картки платника податків), щодо якого прийнято рішення про видачу контрольних марок, кількість виданих контрольних марок, їх серії, номери, дату видачі контрольних марок.

7. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі контрольних марок є:

подання заявником неповного переліку документів, зазначених у частині першій цієї статті;

подання заявником документів для одержання контрольних марок, оформлення яких не відповідає вимогам цього Закону;

подання заявником документів для одержання контрольних марок, що містять недостовірні відомості;

недодержання заявником прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Рішення про відмову у видачі контрольних марок може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому законом.

8. На підставі рішення про видачу контрольних марок та за умови подання заявником копії платіжного документа з відміткою банківської установи про перерахування вартості контрольних марок до Державного бюджету України Установа протягом двох робочих

днів забезпечує виготовлення та видачу контрольних марок заявникові.

У разі неподання заявником копії платіжного документа з відміткою банківської установи про перерахування вартості контрольних марок до Державного бюджету України протягом одного календарного місяця з дня подання заяви Установа анулює рішення про видачу контрольних марок, про що письмово повідомляє заявника.

9. Дані про заявника, який вперше звернувся за одержанням контрольних марок і стосовно якого прийнято рішення про видачу контрольних марок, вносяться Установою до Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок (далі – Реєстр) із зазначенням номера заяви на одержання контрольних марок, кількості виданих марок, їх серій, номерів і дати одержання, а також для юридичної особи - повної назви, юридичної та поштової адреси, дати державної реєстрації та ідентифікаційного коду; для фізичної особи - прізвища, імені та по батькові, домашньої адреси, дати державної реєстрації фізичної особи – підприємця, реєстраційного номера облікової картки платника податків. У рішенні про видачу контрольних марок зазначаються дата внесення до Реєстру даних про заявника та його реєстраційний номер.

У разі звернення у подальшому заявника до Установи з питань одержання контрольних марок документи, передбачені в пунктах "б", "в", "є" частини першої цієї статті, не вимагаються.

У разі внесення змін до зазначених документів заявник зобов'язаний подати ці документи до Установи.

Порядок ведення Реєстру та надання інформації про видачу контрольних марок визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Серії контрольних марок та порядок їх виготовлення

Кожна контрольна марка має власні серію і номер.

Встановлюються такі серії контрольних марок:

А – для примірників фонограм у формі магнітних носіїв та вінілових дисків;

В – для примірників аудіовізуальних творів та відеограм у формі магнітних носіїв та кіноплівки;

К – для примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних у формі оптичних носіїв.

Контрольні марки виготовляються на замовлення Установи в порядку, встановленому законодавством.

На кожному контрольну марку наноситься інформація, яка ідентифікує її з відповідним примірником аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних.

Стаття 7. Плата за одержання контрольних марок

За кожною контрольну марку заявник сплачує суму в розмірі одного відсотка неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Забороняється встановлення та справляння із заявників будь-яких інших платежів за одержання та використання контрольних марок.

Плата за одержання контрольних марок зараховується до Державного бюджету України.

Стаття 8. Маркування контрольними марками

1. Маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних контрольними марками здійснюють імпортери, експортери та відтворювачі цих примірників перед їх розповсюдженням.

2. Імпортовані примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних маркуються після митного оформлення на території України.

Примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, що експортуються, маркуються перед їх митним оформленням для перевезення через митний кордон України чи передачі іноземному контрагенту на митній території України.

3. Кожна упаковка примірника аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних маркується однією контрольною маркою.

Упаковка, яка є невід'ємною частиною декількох різних за змістом примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних або розміщених на декількох носіях частин одного аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних, маркується однією контрольною маркою.

4. Придбання примірника аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних, маркованого контрольною маркою, не є набуттям прав на публічне виконання, публічний показ, публічну демонстрацію, публічне сповіщення, майновий найм, побутовий чи комерційний прокат записаного на цьому примірнику аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, комп'ютерної програми, бази даних.

5. Маркуванню контрольними марками не підлягають:

1) примірники, на яких здійснено запис уривків аудіовізуального твору, фонограми, відеограми, демонстраційні версії комп'ютерних програм та баз даних або уривків кількох аудіовізуальних творів, фонограм та відеограм, якщо такий запис зроблено з метою реклами цих аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм та баз даних, які розповсюджуються на безоплатній основі;

2) твори із звуко- або відеозаписом подій, що мають особистий характер (сімейних свят тощо), якщо таке відтворення здійснено з метою їх розповсюдження серед учасників цих подій;

3) примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, що перевозяться транзитом через митну територію України;

4) примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, якщо їх виготовлено на замовлення юридичної чи фізичної особи (далі - замовник) суб'єктом підприємницької діяльності, який самостійно здійснює процес відтворення на обладнанні, що є його власністю або перебуває в його володінні чи користуванні (далі - виробник), і передача виготовлених виробником цих примірників замовнику відбувається лише з дотриманням таких умов:

замовлення виконується на підставі договору підряду з первинних матеріалів, їх компонентів або сировини, що належать замовнику або повністю оплачені замовником;

матриці та інші первинні матеріали, у тому числі ті, що передаються електронним способом, які використовуються для виготовлення примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, є власністю замовника незалежно від того, передано такі матриці або інші первинні матеріали замовником чи виготовлено виробником у межах замовлення;

виготовлені на замовлення примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних передаються виробником замовнику в повному обсязі і не використовуються виробником для продажу як продукція його власного виробництва;

майнові права суб'єктів авторського права та суміжних прав на аудіовізуальні твори, фонограми, відеограми, комп'ютерні програми, бази даних належать замовнику і не переходять до виробника;

право власності на примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм та баз даних належить замовнику, який несе відповідальність за дотримання авторського права і суміжних прав на зазначені об'єкти права власності;

виготовлені на замовлення примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних за наявності законних підстав (зовнішньоекономічних договорів, контрактів тощо) вивозяться за межі митної території України і без їх розповсюдження в Україні;

вивезення з митної території України примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, виготовлених згідно з договором підряду, здійснюється безпосередньо виробником без передачі прав володіння, користування цими примірниками третім особам (крім тимчасової передачі таких прав транспортно-експедиторським організаціям для перевезення);

5) примірники комп'ютерних програм та баз даних, що є невід'ємною частиною періодичних друкованих видань, які містять в собі демонстраційні версії цих програм та баз даних, за умови обов'язкового посилання на право власника;

6) примірники комп'ютерних програм та баз даних, що є невід'ємною частиною обладнання, яке виготовлене або ввозиться на митну територію України;

7) примірники творів із звукозаписом, у тому числі у спеціальному цифровому форматі для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією, призначених для некомерційного використання спеціалізованими бібліотеками, бібліотеками навчальних закладів та центрів реабілітації для осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю по зору, громадськими організаціями сліпих, підприємствами, установами, організаціями, де працюють особи з інвалідністю по зору.

Стаття 9. Зберігання та перевезення територією України не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних

Зберігання не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних здійснюється виключно відтворювачами або імпортерами цих примірників.

Перевезення територією України не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних дозволяється лише в разі, якщо такі примірники доставляються для зберігання у складських приміщеннях, що належать особам, зазначеним у частині першій статті 4 цього Закону, а також якщо такі примірники не підлягають маркуванню відповідно до частини п'ятої статті 8 цього Закону.

Перевезення територією України не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних з іншою метою забороняється.

Стаття 10. Роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних

Роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних здійснюється тільки в місцях спеціалізованої роздрібною торгівлі. Вимоги до місць спеціалізованої роздрібною торгівлі примірниками аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та правила такої торгівлі встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, не маркованих контрольною маркою, забороняється.

Стаття 11. Відповідальність за порушення цього Закону

Особи, винні у незаконному виготовленні, підробці, використанні або збуті

незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок для маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, притягаються до адміністративної та кримінальної відповідальності відповідно до закону.

Особи, винні у незаконному розповсюдженні примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, притягаються до цивільної, адміністративної та кримінальної відповідальності відповідно до закону.

Стаття 12. Контроль за виконанням цього Закону

Установа здійснює контроль за виконанням цього Закону шляхом проведення планових і позапланових перевірок державними інспекторами з питань інтелектуальної власності осіб, що здійснюють розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Контроль здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі виявлення розповсюдження не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних або маркованих контрольними марками, що мають серію і (або) номер, які не відповідають даним Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок, або на них нанесено інформацію, яка не відповідає назві відповідного примірника, державні інспектори з питань інтелектуальної власності вилучають такі примірники.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, а зміни, внесені згідно з цим Законом до Кодексу України про адміністративні правопорушення та до Кримінального кодексу України, - після закінчення терміну в 90 днів з дня набрання чинності цим Законом.

2. Імпорт, експорт, оптова та роздрібна торгівля примірниками комп'ютерних програм, баз даних протягом 180 днів з дня набрання чинності цим Законом можуть здійснюватися без отримання контрольної марки встановленого зразка.

З дати закінчення терміну у 180 днів з дня набрання чинності цим Законом імпорт, експорт, оптова та роздрібна торгівля примірниками комп'ютерних програм, баз даних здійснюються виключно за умови їх маркування контрольними марками.

Контрольні марки, видані до набрання чинності цим Законом, є дійсними.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) статтю 164-9 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) викласти в такій редакції:

"Стаття 164-9. Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних

Розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, упаковки яких не марковані контрольними марками або марковані контрольними марками, що мають серію чи містять інформацію, які не відповідають носію цього примірника, або номер, який не відповідає даним Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок, -

тягне за собою накладення штрафу від десяти до ста неоподатковуваних мінімумів

доходів громадян з конфіскацією цих примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією цих примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних";

2) частину третю статті 264 Кодексу України про адміністративні правопорушення після слів "природоохоронними органами" доповнити словами "державними інспекторами з питань інтелектуальної власності";

3) статтю 216 Кримінального кодексу України викласти в такій редакції:

"Стаття 216. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок

1. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору або контрольних марок для маркування упаковок примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних чи голографічних захисних елементів -

караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до чотирьох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, -

караються штрафом від трьохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років з конфіскацією товарів, промаркованих підробленими марками чи голографічними захисними елементами.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ОХОРОНУ ПРАВ НА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВИХ ВИРОБІВ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 8, ст. 28)

(в редакції від 01.12. 2020)

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням прав на компонування напівпровідникових виробів в Україні.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

1) **автор** – фізична особа, інтелектуальною, творчою працею якої створено компонування;

2) **апеляційна палата** – колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

3) **бюлетень** – офіційний електронний бюлетень НОІВ;

4) **дата першого використання компонування** – дата, коли використання компонування стало відомим у галузі мікроелектроніки;

5) **державна система правової охорони інтелектуальної власності** – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

7) **зареєстроване компонування** – компонування, відомості про яке внесено до Реєстру і на яке видано свідоцтво;

8) **заявка** – сукупність документів, необхідних для реєстрації компонування та видачі свідоцтва;

9) **заявник** – особа, яка подала заявку на реєстрацію компонування чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

10) **комерційне використання** – продаж, прокат, лізинг або будь-який інший спосіб комерційного розповсюдження чи пропонування для цих цілей;

11) **компонування напівпровідникового виробу (компонування)** – сукупність пов'язаних зображень, певним чином зафіксованих або закодованих, які становлять тривимірну конфігурацію шарів, з яких складається напівпровідниковий виріб та в яких кожне зображення містить конфігурацію або частину конфігурації напівпровідникового виробу на будь-якій стадії його виготовлення;

12) **напівпровідниковий виріб** – остаточна або проміжна форма будь-якого виробу, який складається з матеріальної основи, яка включає в себе шар напівпровідникового матеріалу, має один або більше шарів, що складаються з провідникового, ізоляційного або напівпровідникового матеріалу та розміщені один по відношенню до іншого відповідно до попередньо визначеної тривимірної моделі та призначені для виконання виключно або у поєднанні з іншими функціями функції електронної схеми;

12-1) **Національний орган інтелектуальної власності** (далі - НОІВ) – державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

13) **Реєстр** – Державний реєстр України компонувань напівпровідникових виробів, який ведеться в електронній формі;

14) **роботодавець** – особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

15) **особа** – фізична або юридична особа;

16) **свідоцтво** – документ, що підтверджує реєстрацію НОІВ компонування та засвідчує авторство і права на це компонування;

18) **Атестаційна комісія** – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

19) **Апеляційна комісія** – колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Стаття 2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на компонування;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на компонування;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на компонування в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно із законом.

Стаття 2-1. Міжнародні договори

1. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана

Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про компонування напівпровідникових виробів, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 2-2. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на компонування

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:
приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
видача свідоцтв на компонування, здійснення державної реєстрації компонувань;
опублікування офіційних відомостей про зареєстроване компонування у Бюлетені, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на компонування у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на компонування.

3. НОІВ також здійснює:

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на компонування, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та реєстрації компонувань;

організацію та виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правостановлюючого

характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії наук України.

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансовою-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формується з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень,

про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також плани діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюється НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

11. На документах, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, може бути використано кваліфікований електронний підпис. Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного

документообігу, електронних довірчих послуг, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-3. Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються Регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:

дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створення умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб брати у передбачених законом випадках участь у проведенні експертизи.

Стаття 2-4. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2-5. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє на підставі цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 3. Права та обов'язки іноземних та інших осіб

1. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи мають рівні з громадянами і юридичними особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, що мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з НОІВ реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБУ

Стаття 4. Умови надання правової охорони

1. Держава здійснює правову охорону компонування шляхом її реєстрації в НОІВ. Особливості охорони прав на компонування, віднесені до державної таємниці, визначаються окремим законодавством.

2. Цим Законом не охороняються права на ідеї, способи, системи, технології або закодовану інформацію, які можуть бути втілені в компонуванні.

3. Набуття права на компонування засвідчується свідоцтвом. Строк дії свідоцтва становить десять років, що відліковуються від найбільш ранньої з таких дат:

закінчення календарного року, в якому компонування було вперше використане на комерційній основі будь-де у світі;

закінчення календарного року, в якому була подана належним чином оформлена заявка на реєстрацію.

Дія реєстрації припиняється достроково в разі визнання такої реєстрації недійсною відповідно до статті 20 цього Закону.

4. Обсяг прав на компонування визначається сукупністю пов'язаних зображень компонування на матеріальному носії.

Стаття 5. Умови охороноздатності компонування

1. Компонування відповідає умовам охороноздатності, якщо воно є оригінальним.

2. Компонування визнається оригінальним, якщо воно не створене шляхом прямого відтворення (копіювання) іншого компонування і не було відоме у галузі мікроелектроніки до дати подання заявки до НОІВ або до дати першого використання компонування.

3. Компонування, яке містить елементи, відомі в галузі мікроелектроніки на дату подання заявки до НОІВ або на дату першого використання компонування, може бути визнане оригінальним тільки в тому разі, якщо сукупність таких елементів у цілому відповідає вимогам пункту 2 цієї статті.

4. На визнання компонування оригінальним не впливає розкриття інформації про нього автором або особою, яка одержала від автора прямо чи опосередковано таку інформацію, якщо строк від дати розкриття інформації до дати подання до НОІВ заявки на реєстрацію цього компонування не перевищує двох років. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації, достовірності дати розкриття інформації та першого використання компонування покладається на заінтересовану особу.

5. Не може бути визнане оригінальним те компонування, заявка на реєстрацію якого подана до НОІВ пізніше ніж через два роки від дати його першого використання.

Розділ III ПРАВО НА РЕЄСТРАЦІЮ КОМПОНУВАННЯ

Стаття 6. Право автора

1. Право на реєстрацію компонування має автор або його спадкоємець, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Автори, які спільно створили компонування, мають однакові права на реєстрацію компонування, якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. Автору компонування належить право авторства, яке є невідчужуваним особистим правом і охороняється безстроково.

Особам, які при створенні компонування надавали авторові лише технічну, організаційну чи матеріальну допомогу або сприяли оформленню матеріалів для одержання правового захисту, але не внесли особистого творчого вкладу у створення компонування, право авторства не належить.

4. У разі перегляду умов угоди щодо складу авторів НОІВ за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також авторів, не зазначених у заявці як такі, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 7. Право роботодавця

1. Право на реєстрацію компонування і усі права, що з цієї реєстрації випливають, має роботодавець автора компонування, якщо компонування створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи за спеціальним дорученням роботодавця за умови,

що трудовим договором (контрактом) не передбачено інше.

2. Автор компонування, створеного у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи за спеціальним дорученням роботодавця, зобов'язаний подати роботодавцю письмове повідомлення про створене ним компонування разом з матеріалами, що відображають компонування досить ясно і повно.

Якщо роботодавець протягом чотирьох місяців від дати одержання письмового повідомлення автора не подасть заявки до НОІВ чи не прийме рішення про збереження компонування як конфіденційної інформації, про що він зобов'язаний повідомити письмово автора, то право на реєстрацію компонування переходить до автора.

3. У разі коли роботодавець використав своє право на реєстрацію компонування чи на збереження його як конфіденційної інформації, автор має право на винагороду відповідно до економічної цінності компонування та іншої вигоди, яку одержав чи міг би одержати роботодавець.

Винагорода авторові виплачується у розмірі та на умовах, що визначаються письмовою угодою між автором і роботодавцем, яка укладається не пізніше чотирьох місяців від дати одержання роботодавцем повідомлення.

Спори щодо умов одержання автором від роботодавця винагороди та її розміру розв'язуються у судовому порядку.

Стаття 8. Право першого заявника

Якщо до НОІВ надійшло дві чи більше заявок на одне і те ж компонування від різних заявників, то право на реєстрацію компонування належить тому заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до НОІВ або, якщо заявлено дату першого використання компонування, то більш ранню дату першого використання, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею НОІВ не прийнято рішення про відмову в реєстрації компонування, можливості оскарження якого вичерпані.

Розділ IV ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ КОМПОНУВАННЯ

Стаття 9. Заявка на реєстрацію компонування

1. Особа, яка бажає зареєструвати компонування і має на це право, подає до НОІВ заявку на реєстрацію. Заявка на реєстрацію компонування може бути подана двома і більше особами.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Заявки в електронній формі подаються за умови ідентифікації заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника) з використанням кваліфікованого цифрового підпису.

2. За дорученням заявника заявку на реєстрацію може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу. Довіреною особою заявника не може бути працівник НОІВ.

3. Заявка на реєстрацію компонування повинна стосуватися тільки одного компонування.

4. Заявка на реєстрацію складається українською мовою і повинна містити: заяву про реєстрацію компонування;

матеріали, що ідентифікують компонування.

5. З метою ідентифікації компонування, яке не використовувалося до дати подання заявки, до НОІВ подаються в одному примірнику матеріали, що дають вичерпну інформацію щодо компонування.

6. З метою ідентифікації компонування, яке використовувалося до дати подання заявки, до НОІВ разом із заявкою подаються зразки напівпровідникових виробів, що включають дане компонування, у такому вигляді, в якому його введено в оборот. У цьому разі заява повинна містити також відомості про дату, коли компонування вперше було використано, а матеріали - основні технічні характеристики зразка напівпровідникового виробу.

7. Якщо подані матеріали, що ідентифікують компонування, містять інформацію про будь-який шар компонування або його частину, яка, на думку заявника, є конфіденційною, то даний шар у цілому або відповідну його частину може бути вилучено і включено до складу матеріалів, що ідентифікують компонування, в закодованій формі.

8. Подані заявником матеріали, що ідентифікують компонування, і зразки напівпровідникових виробів, що включають дане компонування, зберігаються НОІВ шість років після закінчення дії реєстрації. По закінченні цього терміну ідентифікаційні матеріали та зразки напівпровідникових виробів повертаються власнику права на його вимогу, а за відсутності такої вимоги – знищуються.

9. У заяві про реєстрацію компонування необхідно вказати заявника (заявників) та його (їх) адресу, а також автора (авторів).

Якщо заявників два і більше, то у заяві може бути зазначено, на адресу котрого з них належить надіслати свідоцтво.

Автор має право вимагати, щоб його не згадували як автора в публікації НОІВ.

10. Складання і подання заявки здійснюються відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

11. За подання заявки сплачується збір. Зазначений збір сплачується до спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 10. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ заявки, що відповідає вимогам пунктів 4-6 статті 9 цього Закону.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 8 та 9 статті 11 цього Закону.

Стаття 11. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. На підставі такого висновку НОІВ приймає рішення про реєстрацію компонування або про відмову в реєстрації компонування. Рішення НОІВ разом з висновком експертизи

надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення НОІВ разом з висновком експертизи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення НОІВ особисто або через свого представника брати участь у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються в матеріалах заявки, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від НОІВ копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали повинні бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк подання додаткових матеріалів пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання.

7. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 10 цього Закону;

визначається, чи є об'єкт, що заявляється, компонуванням;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 9 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

сплачений збір за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

8. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону та сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

9. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

10. У разі порушення вимог пункту 11 статті 9 цього Закону заявка вважається

відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт належить до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 4 цього Закону, або документи заявки не відповідають формальним вимогам статті 9 цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплачений збір за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

12. У разі відмови в реєстрації компонування надані заявником матеріали, що ідентифікують компонування, і зразки напівпровідникових виробів, що включають дане компонування, зберігаються протягом року від дати прийняття рішення про відмову в реєстрації компонування. Після цього строку на вимогу заявника зазначені матеріали повертаються заявнику, а за відсутності такої вимоги вони знищуються.

Стаття 12. Реєстрація компонування

1. Після прийняття рішення про реєстрацію заявленого компонування НОІВ здійснює реєстрацію заявленого компонування, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості.

Порядок ведення Реєстру і склад відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

2. Державна реєстрація компонування здійснюється за наявності документа про сплату державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу і сплаченого збору за публікацію про реєстрацію компонування. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію компонування.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявником рішення про реєстрацію заявленого компонування документ про сплату державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу і збір за публікацію про реєстрацію компонування в розмірі та порядку, визначених законодавством, до НОІВ не надійшли, заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу і сплати збору за публікацію про реєстрацію компонування продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу і сплати збору за публікацію про реєстрацію компонування пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання разом з документом про сплату державного мита за реєстрацію компонування, про сплату збору за публікацію про реєстрацію компонування та про сплату збору за подання клопотання.

3. Після внесення до Реєстру відомостей щодо реєстрації компонування будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про компонування, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або НОІВ.

До Реєстру за ініціативою власника свідоцтва можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

5. Реєстрація компонування здійснюється під відповідальність заявника за її охороноздатність.

Стаття 13. Публікація відомостей про реєстрацію

1. Одночасно з державною реєстрацією компонування здійснюється публікація в Бюлетені відомостей про реєстрацію компонування, визначених в установленому порядку.

2. Після опублікування офіційних відомостей про зареєстроване компонування будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

3. У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право звернутися до НОІВ з клопотанням про їх виправлення.

Стаття 14. Видача свідоцтва

1. НОІВ видає заявнику свідоцтво у місячний строк після реєстрації компонування.

Якщо заявка подана кількома заявниками, їм видається одне свідоцтво і надсилається тому заявникові, адреса якого з цією метою зазначена у заяві, а при відсутності такого зазначення - першому заявникові за списком вказаних у заяві заявників.

2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Текст у свідоцтві наводиться українською мовою.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника НОІВ вносить виправлення очевидних помилок та публікує офіційні відомості про такі виправлення.

4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

Стаття 15. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 11 цього Закону.

3. Право оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу.

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження

рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково з причин порушення процедури експертизи збір за подання заперечення підлягає поверненню.

9. Рішення Апеляційної палати заявник може оскаржити у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

10. Рішення Апеляційної палати набирають чинності з дати затвердження наказом НОІВ та підлягають оприлюдненню в повному обсязі на офіційному вебсайті НОІВ.

Розділ V

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РЕЄСТРАЦІЇ КОМПОНУВАННЯ

Стаття 16. Права, що випливають з реєстрації компонування

1. Права, що випливають із реєстрації компонування, набирають чинності з дати, наступної за датою його державної реєстрації.

2. Реєстрація компонування надає власнику зареєстрованого компонування право використовувати компонування на свій розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших власників зареєстрованого компонування.

3. Реєстрація надає власнику зареєстрованого компонування виключне право:

забороняти іншим особам комерційне використання чи імпорт із цією метою компонування без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з статтею 17 цього Закону порушенням прав власника зареєстрованого компонування;

передавати на підставі договору права на компонування будь-якій особі, яка стає правонаступником власника зареєстрованого компонування;

видавати будь-якій особі дозвіл (ліцензію) на використання зареєстрованого компонування на підставі ліцензійного договору.

Під використанням компонування слід розуміти:

відтворення компонування;

виготовлення напівпровідникових виробів із застосуванням даного компонування;

виготовлення будь-яких виробів, що містять такі напівпровідникові вироби;

ввезення таких напівпровідникових виробів та виробів, що їх містять, на митну територію України;

пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж та інше введення в цивільний оборот або зберігання в зазначених цілях напівпровідникових виробів, виготовлених із застосуванням компонування, та будь-яких виробів, що містять такі напівпровідникові вироби.

Напівпровідниковий виріб визнається виготовленим із застосуванням зареєстрованого компонування, якщо при цьому використано всі елементи, які визначають компонування оригінальним.

4. Взаємовідносини під час використання зареєстрованого компонування, свідоцтво на яке належить кільком особам, визначаються угодою між ними.

У разі відсутності такої угоди кожний власник прав на зареєстроване компонування

може використовувати його на свій розсуд, але жоден з них не має права давати дозвіл (ліцензію) на використання зареєстрованого компонування та передавати права на зареєстроване компонування будь-якій іншій особі без згоди решти власників.

5. Договір про передачу права власності на компонування і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на компонування або видачу ліцензії на використання компонування. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в Бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених НОІВ, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

6. Права, що впливають із реєстрації компонування, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права автора компонування.

7. Власник прав на зареєстроване компонування або його правонаступник має право сповіщати про реєстрацію компонування шляхом позначення компонування або виробів, що містять таке компонування, виділеною літерою "Т" із зазначенням дати початку строку дії права на використання компонування та інформації, яка надає можливість ідентифікувати власника прав.

Стаття 17. Дії, які не визнаються порушенням прав на зареєстроване компонування

1. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією компонування, використання зареєстрованого компонування:

у конструкції чи в процесі експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково знаходиться у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що зареєстроване компонування використовується лише для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

відтворення компонування з метою аналізу, оцінки або вивчення концепцій, процесів, систем чи методів, втілених у компонуванні, або самого компонування;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія, епізоотія тощо) з повідомленням про таке використання власника прав на компонування одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

2. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією компонування, ввезення на митну територію України, пропонування для продажу, продаж, зберігання в зазначених цілях або інше введення в оборот напівпровідникових виробів, виготовлених із застосуванням зареєстрованого компонування, і будь-яких виробів, що містять такі напівпровідникові вироби, якщо вони придбані законним шляхом.

Напівпровідниковий виріб із зареєстрованим компонуванням та вироби, що містять такі напівпровідникові вироби, вважаються придбаними будь-якою особою законним шляхом, якщо вони після виготовлення були введені в оборот власником прав на дане зареєстроване компонування чи за його дозволом.

3. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією компонування, використання напівпровідникового виробу будь-якою особою, яка придбала напівпровідниковий виріб і при цьому не знала і не могла знати, що цей напівпровідниковий виріб або виріб, що його містить, були виготовлені та введені в оборот з порушенням прав, що надаються реєстрацією компонування. Проте після одержання відповідного повідомлення від власника прав зазначена особа повинна припинити використання напівпровідникового виробу або виплатити йому компенсацію, розмір якої встановлюється за згодою сторін. Спори щодо компенсації та порядку її

виплати розв'язуються у судовому порядку.

4. Будь-яка особа, яка добросовісно використовувала компонування до дати подання заявником до НОІВ заявки на реєстрацію компонування чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право попереднього користувача цього компонування.

Право попереднього користувача може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано заявлене компонування чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

5. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією компонування, використання іншого компонування, що відповідає вимогам частин другої і третьої статті 5 цього Закону та створене за результатами аналізу, оцінки або вивчення концепцій, процесів, систем чи методів, втілених у зареєстрованому компонуванні.

Стаття 18. Обов'язки власника прав на зареєстроване компонування

1. Власник прав на зареєстроване компонування повинен добросовісно користуватися правом, що надається реєстрацією.

2. Якщо зареєстроване компонування не використовується в Україні протягом трьох років від дати публікації офіційних відомостей про реєстрацію або від дати, коли використання компонування було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати компонування, у разі відмови власника прав на зареєстроване компонування від укладення ліцензійного договору, може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання зареєстрованого компонування.

3. Якщо власник прав на зареєстроване компонування не доведе, що факт невикористання зареєстрованого компонування зумовлений поважними причинами, суд може винести рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання зареєстрованого компонування з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику прав.

Стаття 19. Використання зареєстрованого компонування без дозволу власника прав на нього

1. З метою забезпечення здоров'я населення, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання зареєстрованого компонування визначеній ним особі без згоди власника прав на компонування у разі його безпідставної відмови видати ліцензію на її використання. При цьому:

- 1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;
- 2) обсяг і тривалість такого використання визначаються цілком наданого дозволу, воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;
- 3) дозвіл на таке використання не позбавляє власника прав на зареєстроване компонування права надавати дозволи на її використання;
- 4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;
- 5) використання дозволяється в першу чергу для забезпечення потреб внутрішнього ринку;
- 6) про надання дозволу на використання зареєстрованого компонування власнику прав на нього надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;
- 7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через

які його видано;

8) власнику прав на зареєстроване компонування сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності компонування.

2. Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання зареєстрованого компонування, строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди власнику прав на зареєстроване компонування можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Розділ VI ВИЗНАННЯ РЕЄСТРАЦІЇ КОМПОНУВАННЯ НЕДІЙСНОЮ

Стаття 20. Визнання реєстрації компонування недійсною

1. Реєстрація компонування може бути визнана у судовому порядку недійсною у разі:

а) невідповідності зареєстрованого компонування умовам охороноздатності, визначеним статтею 5 цього Закону;

б) порушення вимог пункту 2 статті 24 цього Закону;

в) реєстрації компонування внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

3. При визнанні реєстрації компонування недійсною НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

4. Реєстрація компонування, визнана недійсною, вважається такою, що не набрала чинності, від дати реєстрації компонування.

Розділ VII ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 21. Порушення прав власника зареєстрованого компонування

1. Порушенням прав власника зареєстрованого компонування, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України, вважається будь-яке посягання на його права, передбачені статтею 16 цього Закону.

2. На вимогу власника прав на зареєстроване компонування таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику прав заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника зареєстрованого компонування може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 22. Способи захисту прав

1. Захист прав на компонування здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на компонування;

встановлення факту використання компонування;

встановлення власника свідоцтва;

порушення прав власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

компенсації.

Розділ VIII ЗАКЛЮЧНІ (ПРИКІНЦЕВІ) ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 23. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію компонування визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію компонування напівпровідникового виробу, зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 24. Охорона прав на компонування в іноземних державах

1. Автор компонування чи його правонаступник, роботодавець автора чи його правонаступник мають право на реєстрацію компонування в іноземних державах. Охорона в іноземних державах прав на розроблені в Україні компонування здійснюється відповідно до міжнародних договорів України та законодавства іноземних держав.

2. До подання заявки на одержання охорони прав на компонування в орган іноземної держави, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, заявник зобов'язаний подати заявку до НОІВ і повідомити його про наміри здійснити таку охорону.

3. Витрати, пов'язані з одержанням охорони прав на компонування в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 25. Державне стимулювання створення та використання компонування

Держава стимулює створення і використання компонування, встановлює авторам і особам, які їх використовують, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає інші пільги відповідно до законодавства України.

Стаття 26. Введення в дію цього Закону

Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" набирає чинності з дня його опублікування

3. ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ПОРЯДОК ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І ДОГОВОРІВ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ПРАВА АВТОРА НА ТВІР

*(Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2001 р. № 1756)
(станом на 15. 12.2020)*

І. Загальні положення

1. Порядок визначає процедуру подання заявок на реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, їх розгляду, державної реєстрації, публікації відомостей про цю реєстрацію, видачі свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, а також ведення Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір і Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір, яка здійснюється Мінекономіки.

2. Поняття, що вживаються в цьому Порядку, мають таке значення:

заявка - сукупність документів, необхідних для державної реєстрації (далі - реєстрація) авторського права або договору, який стосується права автора на твір;

заявник - суб'єкт авторського права або його довірена особа, що подає заявку на реєстрацію авторського права або договору, який стосується права автора на твір;

відхилена заявка - заявка про реєстрацію авторського права на твір, за якою Мінекономіки у визначений термін не одержано документ про сплату державного мита за видачу свідоцтва у розмірі та порядку, визначених законодавством, або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати державного мита за видачу свідоцтва;

свідоцтво - документ, що засвідчує авторство (авторське право) на оприлюднений чи неоприлюднений твір, а також факт і дату оприлюднення твору (за наявності);

настанова - вказівка або порада діяти певним чином;

твори, що вимагають спеціальних умов зберігання, - оригінали аудіовізуальних творів (вихідні матеріали і відеозаписи) та копії (на кіноплівці та відеоносіях);

суб'єкти авторського права - автори творів, зазначених у частині першій статті 8 Закону України "Про авторське право і суміжні права" (далі - Закон), їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права;

Державний реєстр свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір - сукупність офіційних відомостей про реєстрацію авторського права на твір та факт і дату оприлюднення твору (за наявності), що постійно зберігаються на електронному і паперовому носіях;

Державний реєстр договорів, які стосуються права автора на твір, - сукупність офіційних відомостей про реєстрацію договорів, які стосуються права автора на твір, що постійно зберігаються на електронному і паперовому носіях.

3. Опрацювання та зберігання оригіналу та копії аудіовізуального твору, що вимагає спеціальних умов зберігання, забезпечується Мінкультури на базі державного підприємства "Національний центр Олександра Довженка". Порядок подання зазначеного твору до державного підприємства "Національний центр Олександра Довженка" визначається Мінкультури.

4. Заявку на реєстрацію до Мінекономіки подає заявник.

5. Мінекономіки:

а) приймає заявки, подані на реєстрацію, і розглядає їх з метою визначення відповідності вимогам розділів II і III цього Порядку;

б) приймає рішення про реєстрацію авторського права на твір, рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, або обґрунтоване рішення про відмову у реєстрації авторського права на твір, обґрунтоване рішення про відмову у реєстрації договору, який стосується права автора на твір;

в) вносить відомості про реєстрацію авторського права на твір та відомості про реєстрацію договорів, які стосуються права автора на твір, до відповідного Державного реєстру;

г) надсилає за зазначеною в заяві адресою рішення про реєстрацію авторського права на твір, рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, або обґрунтоване рішення про відмову у реєстрації авторського права на твір, обґрунтоване рішення про відмову у реєстрації договору, який стосується права автора на твір;

г) видає свідоцтво;

д) готує та публікує в своєму офіційному бюлетені визначені ним відомості про реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір;

е) може доручати закладам, які входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, виконання окремих завдань, визначених цим Порядком, відповідно до їх спеціалізації;

є) вносить зміни до заявки за ініціативою заявника;

ж) видає дублікат свідоцтва;

з) вносить зміни до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та здійснює виправлення очевидних помилок з ініціативи автора твору;

и) вносить зміни до Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір, та здійснює виправлення очевидних помилок з ініціативи особи, яка має авторське право.

II. Документи, потрібні для реєстрації авторського права та договору, який стосується права автора на твір

6. Заявка на реєстрацію авторського права на твір обов'язково повинна містити:

а) заяву, викладену українською мовою, що складається за формою, затвердженою Мінекономіки;

б) примірник твору (оприлюднений чи неоприлюднений) у матеріальній формі, визначеній пунктом 15 цього Порядку;

в) документ, що свідчить про факт і дату оприлюднення твору;

г) документ про сплату збору за підготовку до реєстрації авторського права на твір або копія документа, що підтверджує право на звільнення від сплати збору;

г) документ про сплату державного мита за видачу свідоцтва або копія документа, що підтверджує право на звільнення від сплати мита за видачу свідоцтва. Зазначений документ подається до Мінекономіки після одержання заявником рішення про реєстрацію авторського права на твір;

д) довіреність, оформлену в установленому порядку, якщо заявка від імені автора або його спадкоємця подається довіреною особою, або копію довіреності, засвідченої відповідно до законодавства;

е) документ, що засвідчує перехід у спадщину майнового права автора (якщо заявка подається спадкоємцем автора);

є) інші документи згідно з переліком, наведеним у пунктах 8, 9 і 10 цього Порядку.

7. Заявка на реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, обов'язково повинна містити:

а) заяву, викладену українською мовою, що складається за формою, затвердженою Мінекономіки;

б) примірник твору у матеріальній формі, визначеній пунктом 14 цього Порядку;

в) примірник авторського договору, що засвідчує передачу (відчуження) майнового права або передачу права на використання твору відповідно до статей 16, 31 і 32 Закону та відповідає вимогам, передбаченим статтею 33 Закону. Якщо передачу (відчуження) майнових прав або права на використання твору здійснює особа, яка має виключне майнове право на твір, але не є автором, до заявки додається документ, що підтверджує її виключне майнове право на цей твір;

г) документ про сплату збору за підготовку до реєстрації договору, який стосується права автора на твір, або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати збору;

г) довіреність, оформлену в установленому порядку, якщо заявка від імені суб'єкта авторського права подається довіреною особою, або копію довіреності, засвідчену відповідно до законодавства.

8. До заяви на реєстрацію авторського права на комп'ютерну програму, крім документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, додається настанова щодо використання програми.

9. До заяви на реєстрацію авторського права на базу даних, крім документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, додається настанова щодо використання бази даних і опис структури бази даних.

10. До заяви на реєстрацію авторського права на твори архітектури, містобудування, садово-паркового та монументального мистецтва, крім документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, додається анотація, яка повинна містити назву твору, його місцезнаходження (адресу), архітектурні характеристики і параметри, час і місце створення.

11. Заява підписується автором або особою, яка має авторське право.

Заява від імені юридичної особи підписується особою, яка має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи, яка підписує заяву, особистого підпису, ініціалів, прізвища, дати і скріплюється печаткою.

12. У разі коли твір створено у співавторстві, у заяві зазначається прізвище, ім'я та по батькові кожного автора. Відносини співавторів визначаються в укладеній між ними угоді. Право на підписання документів, що подаються до Мінекономіки, може бути надано одному із співавторів за наявності відповідної довіреності від інших співавторів.

13. Документи, що додаються до заяви, оформляються таким чином, щоб їх можна було безпосередньо копіювати і зберігати протягом строку дії авторського права.

Автор або особа, яка має авторське право, несе відповідальність за достатність і достовірність інформації, наведеної у заявці на реєстрацію авторського права на твір.

За достовірність інформації, наведеної у заявці про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, відповідальність несе автор або особа, яка має авторське право.

Автор або особа, яка має авторське право, самостійно вирішує, який обсяг твору потрібно подати у складі заявки на реєстрацію для його ідентифікації, тобто для того, щоб відрізнити цей твір від інших творів.

14. Заявник має право з власної ініціативи подати клопотання про внесення змін до поданої ним заявки (крім примірника твору). Ці виправлення і уточнення не враховуються, якщо вони надійшли до Мінекономіки після винесення рішення про реєстрацію авторського права або договору, який стосується права автора на твір. За подання клопотання про внесення з ініціативи заявника змін до заявки сплачується відповідний збір.

III. Вимоги до оформлення матеріальної форми твору

15. Залежно від того, щодо якого об'єкта авторського права подано заявку на реєстрацію, примірник твору подається у такій матеріальній формі:

1) літературні письмові твори (оприлюднені чи неоприлюднені) - в друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії;

2) усні твори - в друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії чи у вигляді звукозапису;

3) комп'ютерні програми - у вигляді вихідного тексту (фрагментів вихідного тексту) програми в обсязі, необхідному для її ідентифікації. Заявник самостійно вирішує, які фрагменти вихідного тексту комп'ютерної програми передати на зберігання, та має право вилучати з поданих фрагментів вихідного тексту місця, які, на його думку, не слід висвітлювати;

4) музичні твори з текстом і без тексту - у вигляді нотного запису або звукозапису, а текст - у друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії;

5) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки, а також сценічні обробки літературних письмових творів і обробки фольклору, придатні для сценічного показу, - у вигляді відеозапису, малюнків або в друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії;

6) аудіовізуальні твори - подається довідка державного підприємства "Національний центр Олександра Довженка" про передані на зберігання оригінали творів (вихідні матеріали і відеозаписи) та копії (на кіноплівці чи відеоносіях), що вимагають спеціальних умов зберігання;

7) твори образотворчого мистецтва, фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії, ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності - у вигляді фотографій (за потреби - кольорових) розміром не менше ніж 9 x 12 сантиметрів або слайдів чи на електронному носії, або у вигляді копій на паперовому носії. Слайди та/або фотографії подаються в окремому конверті;

8) твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва - у вигляді фотографій (за потреби - кольорових) розміром не менше ніж 9 x 12 сантиметрів або слайдів, чи у вигляді копій основних креслень проекту, передусім генерального плану, планів поверхів, фасадів, розрізів, інших креслень (на власний вибір), фотографій або слайдів моделей збудованих будівель і споруд на електронному носії чи у вигляді копій на паперовому носії. Слайди та/або фотографії подаються в окремому конверті;

9) твори ужиткового мистецтва, у тому числі твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, ювелірні вироби тощо, якщо вони не охороняються законами України про правову охорону об'єктів промислової власності, - у вигляді фотографій (за потреби - кольорових), розміром не менше ніж 9 x 12 сантиметрів чи слайдів, або на електронному носії. Слайди та/або фотографії подаються в окремому конверті;

10) тексти перекладів для дублювання, озвучення, субтитрування українською та іншими мовами українських та іноземних аудіовізуальних творів - у друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому чи електронному носії, або у вигляді звукозапису;

11) похідні твори, збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добром, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторського права на твори, які входять до них як складові частини, - у формі, визначеній у підпунктах 1-10 пункту 15 цього Порядку;

12) бази даних - у формі, визначеній для подання відповідного об'єкта авторського права, що є складовою частиною бази даних.

16. Документи, зазначені у розділі II цього Порядку, подаються комплектно в одному пакеті.

У разі відсутності примірника твору у матеріальній формі, визначеній у пункті 15 цього Порядку, заявка до розгляду не приймається.

У разі відсутності одного із зазначених у розділі II цього Порядку документів або неправильного оформлення документів заявки Мінекономіки повідомляє про це заявника. Заявник протягом двох місяців від дати одержання повідомлення повинен надіслати відсутні і/або правильно оформлені документи заявки. Якщо у встановлений строк документи до Мінекономіки не надійшли, заявка повертається заявнику із зазначенням мотивованих підстав її повернення.

IV. Розгляд заявки щодо реєстрації авторського права і договору, який стосується права автора на твір

17. Заявка про реєстрацію авторського права або договору, який стосується права автора на твір, приймається до розгляду після одержання Мінекономіки усіх документів, визначених пунктами 6 і 7 цього Порядку.

Розгляд заявки і прийняття рішення про реєстрацію авторського права на твір та реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, здійснюється протягом місяця від дати надходження до Мінекономіки правильно оформлених документів заявки.

Під час розгляду заявки Мінекономіки не проводить експертизу твору і не встановлює факт виникнення авторства.

Мінекономіки може надсилати заявнику запити про надання додаткових документів, потрібних для прийняття відповідного рішення у разі виникнення сумніву щодо вірогідності інформації, що містять подані документи. У цьому разі відповідне рішення приймається в двотижневий термін від дати надходження додаткових документів, але не пізніше двох місяців від дати одержання заявником запиту.

18. Якщо заявка відповідає вимогам розділів II і III цього Порядку, заявнику надсилається відповідне рішення про реєстрацію. В іншому випадку заявнику надсилається обгрунтоване рішення про відмову в реєстрації. При цьому документи, подані заявником на реєстрацію, йому не повертаються.

Форма і зміст зазначених рішень визначаються Мінекономіки.

19. Заявник має право у тримісячний термін від дати одержання рішення про реєстрацію авторського права на твір подати до Мінекономіки документ, що підтверджує сплату державного мита за видачу свідоцтва або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати державного мита за видачу свідоцтва.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявником рішення про реєстрацію авторського права на твір Мінекономіки не одержала документ про сплату державного мита за видачу свідоцтва у розмірі та порядку, визначених законодавством, або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати державного мита за видачу свідоцтва, заявка вважається відхиленою і реєстрація авторського права та публікація відомостей про реєстрацію авторського права Мінекономіки не проводяться.

V. Ведення Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір

20. На підставі рішення про реєстрацію авторського права на твір та за наявності документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва або копії документа, що підтверджує право на звільнення від сплати державного мита за видачу свідоцтва, відомості про реєстрацію авторського права на твір заносяться до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Порядок ведення зазначеного реєстру визначається Мінекономіки.

На підставі рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, відомості про його реєстрацію заносяться до Державного реєстру договорів, які

стосуються права автора на твір. Порядок ведення зазначеного реєстру визначається Мінекономіки.

Після здійснення реєстрації Мінекономіки публікує в своєму офіційному бюлетені визначені в установленому порядку відомості про реєстрацію авторського права на твір та про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір.

21. Запис про реєстрацію авторського права на твір, що заноситься до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, містить такі відомості:

- номер заявки на реєстрацію авторського права на твір;
- дату подання заявки на реєстрацію авторського права на твір;
- номер реєстрації авторського права, який є номером свідоцтва;
- дату реєстрації авторського права на твір;
- дату публікації відомостей про видачу свідоцтва та номер офіційного бюлетеня;
- відомості про сферу творчої діяльності, до якої належить твір;
- об'єкт авторського права, до якого належить твір, відповідно до статті 8 Закону;
- вид і повну назву твору (скорочену, якщо така є);
- альтернативну назву твору (за наявності);
- дані про походження твору (похідний, не похідний);
- дані про створення твору (за службовим завданням, за договором, з власної ініціативи);
- прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів) твору, дату його (їх) народження, повну поштову адресу;
- дані про те, як автор буде згадуватися в офіційних публікаціях Мінекономіки (під власним ім'ям, анонімно чи під псевдонімом);
- вихідні дані оприлюдненого твору (за наявності).

22. Автор твору має право заборонити згадувати своє ім'я в офіційному бюлетені Мінекономіки і каталозі державних реєстрацій авторського права, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом.

Автор твору має право вимагати зазначення в офіційному бюлетені Мінекономіки і каталозі державних реєстрацій авторського права псевдоніма замість справжнього імені.

23. Запис про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, що заноситься до Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір, містить такі відомості:

- номер заявки на реєстрацію договору, який стосується права автора на твір;
- дату подання заявки на реєстрацію договору, який стосується права автора на твір;
- номер реєстрації договору, який стосується права автора на твір, який є номером рішення;
- дату реєстрації договору, який стосується права автора на твір;
- дату публікації відомостей про видачу рішення та номер офіційного бюлетеня;
- відомості про сферу творчої діяльності, до якої належить твір;
- об'єкт авторського права, до якого належить твір, відповідно до статті 8 Закону;
- вид та повну назву твору (скорочену, якщо така є);
- прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів) твору, дату його (їх) народження, повну поштову адресу;
- назву договору, який стосується права автора на твір;
- номер договору, який стосується права автора на твір;
- дату підписання договору, який стосується права автора на твір;
- прізвище, ім'я та по батькові фізичної (фізичних) особи (осіб) або повне офіційне найменування юридичної (юридичних) особи (осіб) - сторін договору та їх коди згідно з ЄДРПОУ, повну поштову адресу;
- обсяг переданих прав;
- строк дії договору, який стосується права автора на твір;
- вказівку про територію дії договору, який стосується права автора на твір.

24. У процесі ведення Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір, до них можуть бути занесені відомості щодо:

- зміни прізвища, ім'я та по батькові автора (авторів) твору;
- зміни складу авторів;
- зміни прізвища, ім'я та по батькові фізичної особи або повного офіційного найменування юридичної особи, яка має авторське право на твір та/або її адреси;
- визнання реєстрації недійсною;
- передачі (відчуження) майнових прав на твір;
- зміни у відомостях про передачу (відчуження) майнових прав;
- надання дозволу на використання твору;
- зміни у відомостях про надання дозволу на використання твору;
- видачі дубліката свідоцтва;
- виправлення очевидних помилок (граматичних, синтаксичних, інформаційних тощо).

25. Підставою для занесення до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір відомостей, зазначених у пункті 24 цього Порядку, є:

- рішення суду;
- клопотання автора або його довіреної особи.

26. Підставою для занесення до Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір, зазначених у пункті 24 цього Порядку, є:

- рішення суду;
- клопотання сторін договору.

27. У разі необхідності внесення змін, зазначених у пункті 24 цього Порядку, автор або особа, яка має авторське право на твір, може з власної ініціативи подати до Мінекономіки клопотання про внесення відповідної зміни. У разі зміни прізвища, ім'я та по батькові автора та/або його адреси, зміни складу авторів клопотання подається автором (авторами).

Клопотання викладається українською мовою, повинне стосуватися однієї заявки і містити:

- номер свідоцтва або номер рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір;
- номер заявки;
- дату подання заявки;
- дату реєстрації;
- назву твору;
- повне ім'я або повне офіційне найменування суб'єкта (суб'єктів) авторського права та його (їх) адресу;
- адресу для листування.

Клопотання підписується автором (авторами) або особою, яка має авторське право.

Клопотання від імені юридичної особи підписує особа, що має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи, яка підписує клопотання, особистого підпису, ініціалів, прізвища, дати і скріплюється печаткою.

До клопотання додаються:

- документ про сплату збору за внесення змін до відповідного Державного реєстру або за виправлення очевидних помилок;
- документи, що підтверджують правомірність змін (за потреби).

У разі зміни прізвища, ім'я та по батькові автора (авторів) твору, зміни прізвища, ім'я та по батькові фізичної особи або повного офіційного найменування юридичної особи, яка має авторське право на твір, та/або її адреси, автор або особа, яка має авторське право, повинна повідомити про це Мінекономіки.

Публікація відомостей про внесення змін та виправлення очевидних помилок здійснюється Мінекономіки в її офіційному бюлетені.

VI. Видача свідоцтва

28. Видача свідоцтва здійснюється Мінекономіки у місячний строк від дати реєстрації.

Свідоцтво видається за зразком згідно з додатком до цього Порядку.

Свідоцтво видається автору або особі, яка має авторське право, безпосередньо або надсилається на адресу, зазначену в заяві. У разі наявності декількох авторів свідоцтво може бути видане кожному з них за умови пред'явлення документа про сплату державного мита за видачу кожного свідоцтва.

За клопотанням автора Мінекономіки видає або надсилає на адресу, зазначену в клопотанні, дублікат свідоцтва. Клопотання подається в порядку, передбаченому пунктом 27 цього Порядку.

VII. Видача рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір

29. Видача рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, здійснюється Мінекономіки у місячний строк від дати державної реєстрації договору, який стосується права автора на твір.

Рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір, видається безпосередньо заявнику або надсилається на адресу, зазначену в заяві.

VIII. Порядок розв'язання спорів

30. Спори, пов'язані з реєстрацією авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, розв'язуються згідно із законодавством.

ПОРЯДОК НАДАННЯ КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДОЗВОЛУ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАТЕНТОВАНОГО ВИНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ) ЧИ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВИХ ВИРОБІВ

*(Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 8)
(станом на 15.12.2020 р)*

1. Цей Порядок визначає процедуру розгляду клопотання про надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованого компонування напівпровідникових виробів без згоди власника відповідного патенту (свідоцтва) (далі - дозвіл), але з виплатою йому компенсації. Такий дозвіл надається з метою забезпечення охорони здоров'я населення екологічної безпеки та задоволення інших інтересів суспільства.

Дія цього Порядку не поширюється на процедуру надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) що стосується лікарського засобу.

2. Дозвіл може бути надано будь-якій особі яка має намір використовувати запатентований винахід (корисну модель) чи зареєстроване компонування напівпровідникових виробів(далі - об'єкт) за наявності підстав і з дотриманням вимог статті 30 Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" та статті 19 Закону України "Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів".

3. Заінтересована особа звертається до центрального органу виконавчої влади до компетенції якого належить вирішення питань використання об'єкта (далі -

компетентний орган) з обґрунтованим клопотанням про надання Кабінетом Міністрів України дозволу в якому зазначаються найменування об'єкта номер відповідного патенту (свідоцтва), відомості про його власника, його адреса (або місцезнаходження) а також подається інформація про безпідставну відмову цього власника у видачі ліцензії на використання об'єкта.

До клопотання додаються:

обґрунтування необхідності використання об'єкта в інтересах суспільства із зазначенням конкретних обставин суті справи;

техніко-економічне обґрунтування доцільності можливості та умов використання об'єкта розміру компенсації власникові відповідного патенту (свідоцтва).

Усі документи оформляються згідно із законодавством українською мовою і подаються у чотирьох примірниках.

4. Компетентний орган розглядає клопотання протягом місяця з дати їх надходження та приймає рішення щодо доцільності надання дозволу.

У разі прийняття позитивного рішення компетентний орган надсилає клопотання Мінекономіки (у трьох примірниках).

5. Мінекономіки розглядає одержані матеріали протягом двох тижнів з дати їх надходження перевіряє чинність відповідного патенту (свідоцтва) відповідність відомостей про його власника даним реєстрації і готує свої пропозиції про надання або відмову у наданні дозволу на використання зазначеного у клопотанні об'єкта та подає їх у двох примірниках до Кабінету Міністрів України.

6. Кабінет Міністрів України розглядає пропозиції Мінекономіки і приймає рішення про надання або відмову у наданні дозволу.

У рішенні зазначаються особа якій надається дозвіл на використання об'єкта строк та умови надання дозволу розмір компенсації що повинна бути виплачена власникові відповідного патенту (свідоцтва) порядок її виплати найменування органу, який здійснює контроль за використанням об'єкта.

У рішенні про відмову у наданні дозволу зазначаються підстави для відмови.

У разі потреби Кабінет Міністрів України доручає компетентному органу та Мінекономіки проведення додаткової експертизи доцільності надання дозволу.

7. Про прийняте Кабінетом Міністрів України рішення Мінекономіки інформує всі заінтересовані сторони.

8. У разі припинення існування обставин що були підставою для надання дозволу на використання об'єкта орган, який здійснює контроль за його використанням за погодженням з компетентним органом вносить Мінекономіки пропозиції щодо скасування дозволу, а Мінекономіки готує відповідні пропозиції для Кабінету Міністрів України.

9. Кабінет Міністрів України розглядає пропозиції Мінекономіки і протягом двох тижнів приймає рішення про скасування дозволу або про відмову у такому скасуванні. Про прийняте Кабінетом Міністрів України рішення Мінекономіки інформує всі заінтересовані сторони.

10. Дозвіл може бути скасовано за обґрунтованим клопотанням особи яка здійснює використання об'єкта. Зазначене клопотання подається до органу який здійснює контроль за використанням об'єкта. Відповідні пропозиції щодо скасування дозволу розглядаються згідно з пунктами 8 і 9 цього Порядку.

11. У разі порушення умов використання об'єкта особою якій надано дозвіл на його використання, Кабінет Міністрів України може скасувати такий дозвіл.

ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ І ПОДАННЯ ЗАЯВКИ НА ВИНАХІД ТА ЗАЯВКИ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 22.01.2001 N 22, постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 8)

(станом на 15.12.2020 р)

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року яка є чинною на території України з 25 грудня 1991 року, Договору про патентну кооперацію, підписаного 19 червня 1970 року який є чинним на території України з 25 грудня 1991 року, і визначають вимоги до документів заявки на винахід (секретний винахід) та заявки на корисну модель (секретну корисну модель).

Вимоги Правил є обов'язковими для заявників.

1.2. Перелік визначень та скорочень

ВОІВ - Всесвітня організація інтелектуальної власності;

Договір - Договір про патентну кооперацію;

винахід (корисна модель) - результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології;

заявка - сукупність документів необхідних для видачі Установою патенту України на винахід чи патенту України на корисну модель;

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

Інструкція - Інструкція до Договору про патентну кооперацію;

міжнародна заявка - заявка, яка подана згідно з Договором;

МПК - Міжнародна патентна класифікація;

особа - фізична або юридична особа;

представник - представник у справах інтелектуальної власності зареєстрований згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1994 року N 545 (545-94-п), або інша довірена особа;

секретний винахід (секретна корисна модель) - винахід (корисна модель) що містить інформацію віднесена до державної таємниці;

Укрпатент - Державне підприємство "Український інститут промислової власності";

Установа - Державна служба інтелектуальної власності України, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки, молоді та спорту України.

2. Винахід та корисна модель як об'єкти правової охорони

2.1. Відповідно до статті 1 Закону винахід (корисна модель) - це результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології.

2.2. Згідно з частиною 1 статті 6 Закону правова охорона надається винаходу (корисній моделі) що не суперечить публічному порядку принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоздатності, визначеним статтею 7 Закону.

2.2.1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

2.2.2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

2.3. Відповідно до частини 2 статті 6 Закону об'єктом винаходу (корисної моделі)

правова охорона якому (якій) надається згідно з Законом, може бути:

1. продукт,

2. процес (спосіб) а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

З метою подання заявки продукт чи процес вважається відомим якщо він розкритий у будь-якому джерелі інформації у тому числі в будь-якій заявці на винахід (корисну модель), зокрема в заявці, що подається.

2.3.1. Продукт як об'єкт технології - це матеріальний об'єкт як результат діяльності людини. Таким продуктом зокрема є пристрій механізм система (комплекс) взаємодіючих пристроїв, споруда виріб речовина штам мікроорганізму культура клітин рослини і тварини та інший біологічний матеріал у тому числі трансгенна рослина і тварина.

2.3.2. Процес як об'єкт технології - це дія або сукупність дій виконуваних щодо продуктів та інших матеріальних об'єктів за допомогою принаймні одного продукту і спрямованих на досягнення певного технічного результату. Таким процесом зокрема є виготовлення обробка переробка продукту та контролювання його якості перетворення речовини енергії даних вимірювання параметрів діагностування, лікування, керування процесом, який є об'єктом технології.

2.4. Відповідно до частини 3 статті 6 Закону правова охорона не поширюється на такі об'єкти технології:

сорти рослин і породи тварин;

біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;

топографії інтегральних мікросхем;

результати художнього конструювання.

2.5. Не визнаються винаходами (корисними моделями) в значенні пункту 1.2 цих Правил власне:

відкриття, наукові теорії та математичні методи;

методи інтелектуальної господарської організаційної та комерційної діяльності (планування фінансування постачання, обліку, кредитування, прогнозування, нормування тощо);

правила виконання фізичних вправ, проведення ігор, конкурсів, аукціонів;

проекти та схеми планування споруд, будинків, територій;

умовні позначення (дорожні знаки маршрути коди шрифти тощо), розклади, інструкції;

комп'ютерні програми;

форма представлення інформації (наприклад, у вигляді таблиці, діаграми графіка за допомогою акустичних сигналів вимовляння слів, візуальних демонстрацій, книг, аудіо-та відеодисків).

2.6. Згідно з частиною 4 статті 12 Закону заявка на винахід повинна стосуватися одного винаходу або групи винаходів пов'язаних єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу).

2.6.1. Група винаходів визнається пов'язаною єдиним винахідницьким задумом, якщо має місце технічний взаємозв'язок між цими винаходами, що виражається однією або сукупністю однакових чи відповідних суттєвих ознак, які визначають внесок у рівень техніки кожного із заявлених винаходів, які розглядаються в сукупності.

2.6.2. Визначення того чи є група винаходів настільки взаємопов'язаною, що вона утворює єдиний винахідницький задум, повинно проводитись незалежно від того заявляються ці винаходи в окремих пунктах або як альтернатива в одному пункті формули винаходу.

2.6.3. Вимога єдиності винаходу визнається дотриманою, якщо:

заявка стосується одного винаходу тобто одного продукту, процесу (способу) у тому числі нового застосування відомого продукту чи процесу;

заявка стосується одного винаходу який охарактеризований з розвитком або

уточненням окремих конкретних варіантів його здійснення що не супроводжується заміною чи вилученням окремих ознак, наведених у незалежному пункті формули винаходу;

заявка стосується групи винаходів які пов'язані єдиним винахідницьким задумом.

Вимозі єдиності може відповідати група винаходів зокрема, якщо заявка стосується:

винаходів, один з яких призначений для одержання (виготовлення) іншого, наприклад, пристрій або речовина та процес одержання (виготовлення) зазначеного пристрою або речовини в цілому чи їх частини;

винаходів, один з яких призначений для здійснення іншого, наприклад процес і пристрій для здійснення зазначеного процесу в цілому чи однієї з його дій;

винаходів один з яких призначений для використання іншого (в іншому) наприклад процес або пристрій та його частина; процес і речовина, яка призначена для використання в зазначеному процесі; нове застосування відомого пристрою або речовини та процес з їх новим застосуванням; нове застосування відомого пристрою або речовини та пристрій або композиція складовою частиною яких вони є тощо;

винаходів, які є об'єктами одного виду однакового призначення і які забезпечують одержання одного і того самого технічного результату (варіанти).

2.7. Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі.

Вимога єдиності корисної моделі визнається дотриманою, якщо:

заявка стосується однієї корисної моделі тобто одного продукту процесу (способу) у тому числі нового застосування відомого продукту чи процесу;

заявка стосується однієї корисної моделі, яка охарактеризована з розвитком або уточненням окремих конкретних варіантів її здійснення що не супроводжується зміною чи вилученням окремих ознак, наведених у незалежному пункті формули.

3. Оформлення документів

3.1. Склад заявки

Заявка повинна містити:

заяву про видачу патенту України на винахід (корисну модель);

опис винаходу (корисної моделі);

формулу винаходу (корисної моделі);

креслення (якщо на них є посилання в описі);

реферат.

3.2. Оформлення документів заявки

3.2.1. Документи заявки а саме: заяву про видачу патенту, опис і формулу винаходу (корисної моделі) креслення і реферат подають у трьох примірниках. Документи, які потребують подальшого перекладу, можуть бути подані мовою оригіналу в одному примірнику, а їх переклад - у трьох примірниках.

3.2.2. Усі документи заявки на винахід (корисну модель) слід оформляти таким чином щоб можна було зберігати їх тривалий час і безпосередньо репродукувати в необмеженій кількості копій.

3.2.3. Документи заявки друкують на аркушах білого паперу форматом 210 x 297 мм. Кожний документ заявки починають на окремому аркуші при цьому другий і наступні аркуші нумерують арабськими цифрами.

Кожний аркуш використовують лише з одного боку з розміщенням рядків паралельно меншому боку аркуша.

Мінімальний розмір полів аркушів опису формули реферату становить, мм:

ліве - 25;

верхнє - 20;

праве і нижнє - 20.

Креслення виконують на аркушах білого паперу форматом 210 x 297 мм.

Мінімальний розмір полів аркушів креслень становить, мм:

ліве - 25;

верхнє - 25;

праве - 10;

нижнє - 15.

3.2.4. Усі документи друкують шрифтом чорного кольору. Текст опису формули винаходу (корисної моделі) і реферату друкують через 2 інтервали або через 1,5 інтервалу при комп'ютерному наборі з висотою літер не менше ніж 2,1 мм.

3.2.5. Латинські назви латинські і грецькі літери, графічні символи математичні і хімічні формули допускається вписувати чорнилом, пастою або тушшю чорного кольору.

3.2.6. Бібліографічні дані джерел інформації в документах заявки наводяться таким чином щоб можна було знайти це джерело інформації.

3.3. Графічні зображення

3.3.1. Графічні зображення (власне креслення схеми, діаграми) виконують відповідно до правил креслення на щільному, білому, гладкому папері чорними чіткими лініями і штрихами, які не витираються, без розтушовування і розмальовування.

3.3.2. Масштаб і чіткість зображень вибирають такими, щоб при репродукуванні з лінійним зменшенням розмірів до $2/3$ можливо було розпізнати всі деталі.

Висота цифр і літер має бути не менше 3,2 мм. Цифрові та літерні позначення мають бути чіткими товщина їх ліній повинна відповідати товщині ліній зображення. Цифри та літери не слід брати в дужки та лапки.

3.3.3. На кресленнях використовують переважно прямокутні (ортогональні) проєкції (у різних видах розрізах й перерізах), в окремих випадках допускається також використання аксонометричної проєкції.

Кожний елемент на кресленні виконують пропорційно всім іншим елементам, за винятком випадків коли для чіткого зображення елемента необхідне розрізнення пропорцій.

3.3.4. Розміри на кресленнях не позначають їх наводять за потреби, в описі.

Креслення виконують без будь-яких написів за винятком необхідних слів таких як "вода" "пара", "відкрито", "закрито", "розріз за А-А".

3.3.5. Окремі фігури розміщують таким чином щоб аркуші були максимально заповненими і креслення можна було читати при вертикальному розташуванні довгих боків аркуша.

Якщо фігури що розміщені на двох і більше аркушах являють собою частини єдиного креслення, то їх розміщують таким чином, щоб це креслення можна було скомпонувати без пропусків будь-якої із зображених на різних аркушах фігур.

На одному аркуші креслення можна розміщувати декілька фігур, при цьому слід чітко відмежовувати їх одну від одної.

3.3.6. Елементи фігур позначають арабськими цифрами відповідно до посилань на них у описі винаходу (корисної моделі). Одні й ті самі елементи на декількох фігурах позначають одними й тими ж цифрами.

Позначення про які не згадують в описі винаходу (корисної моделі) на кресленнях не проставляють і навпаки.

3.3.7. Якщо графічні зображення представлені у вигляді схеми, то при її виконанні застосовують стандартизовані умовні графічні позначення.

Якщо схема представлена у вигляді прямокутників як графічних позначень елементів то крім цифрового позначення безпосередньо в прямокутник якщо це можливо вписують і назву елемента. Якщо розміри графічного зображення елемента не дозволяють цього зробити то назву елемента можна зазначити на виносній лінії (за потреби, у вигляді напису під цим елементом).

На схемах одного виду допускається зображення окремих елементів схем іншого виду (наприклад на електричній схемі допускається зображення елементів кінематичних

гідролічних схем тощо).

3.3.8. Кожне графічне зображення нумерується послідовно арабськими цифрами (фіг. 1, фіг. 2 тощо) незалежно від виду цього зображення (креслення схема діаграма тощо) і нумерації аркушів відповідно до черговості наведення їх у тексті опису. Якщо опис винаходу (корисної моделі) пояснює лише одне графічне зображення, то воно не має нумерації.

3.4. Хімічні формули

У документах заявки можуть бути використані хімічні формули.

Структурні формули хімічних сполук подають (як і креслення) з нумерацією кожної структурної формули як окремої фігури і наведенням посилань на відповідні позначення.

При написанні структурних хімічних формул слід використовувати загальноживані символи елементів і чітко вказувати зв'язки між елементами і радикалами.

3.5. Математичні формули і символи

В описі, формулі і рефераті винаходу (корисної моделі) можуть бути використані математичні вирази (формули) і символи.

Форма подання математичного виразу не регламентується.

Усі літерні позначення які є в математичних формулах, мають бути розшифровані. При цьому розшифрування літерних позначень подають у порядку їх використання в формулі.

Для позначення інтервалів між величинами допускається використання знаку "-" (від і до) в інших випадках слід писати словами "від" і "до".

При вираженні величин у відсотках знак відсотка (%) слід ставити після числа. Якщо величин декілька то знак відсотка ставлять перед їх переліком і відокремлюють від них двокрапкою. Математичні позначення ">", "<", "=" та інші використовуються лише в математичних формулах а в тексті їх слід писати словами (більше, менше, дорівнює тощо).

Перенос у математичних формулах допускається лише по знаку.

Пояснення до математичної формули слід писати стовпцем і після кожного рядка ставити крапку з комою.

3.6. Вимоги до оформлення документів заявки визначені Правилами застосовуються також до будь-яких матеріалів поданих після подання заявки наприклад до сторінок що містять виправлення та до змінених пунктів формули винаходу (корисної моделі).

4. Загальні вимоги до змісту документів заявки

4.1. Заявку складають українською мовою.

Якщо опис і формулу винаходу (корисної моделі) викладено іншою мовою то для збереження дати подання їх переклад повинен надійти до Укрпатенту протягом двох місяців від дати подання заявки.

4.2. Матеріали заявки не повинні містити висловів креслень, малюнків фотографій та будь-яких інших матеріалів, що суперечать публічному порядку принципам гуманності і моралі, зневажливих висловлювань стосовно винаходів (корисних моделей) та результатів діяльності інших осіб а також відомостей і матеріалів, які вочевидь не стосуються або не є необхідними для визнання документів заявки такими, що відповідають вимогам Правил.

4.3. У формулі, описі, рефераті і пояснювальних матеріалах до опису використовують як правило стандартизовані терміни і скорочення а за їх відсутності - загальноживані в науковій і технічній літературі.

При використанні термінів і позначень що не є загальноживаними необхідно пояснити їх значення при першому вживанні в тексті.

Усі умовні позначення слід розшифровувати.

4.4. У описі формулі винаходу (корисної моделі) та рефераті необхідно зберігати єдиність термінології тобто одні і ті самі ознаки в зазначених документах повинні називатися однаково. Вимога єдиності термінології стосується також умовних позначень і розмірності фізичних одиниць які використовуються в матеріалах заявки.

Назва винаходу (корисної моделі), за потреби, може містити символи латинської абетки та цифри. Використання символів інших абеток, спеціальних знаків у назві не допускається.

Одиниці вимірювання фізичних величин переважно вживаються в одиницях діючої Міжнародної системи одиниць.

5. Заява про видачу патенту

5.1. Заяву про видачу патенту України на винахід (корисну модель) слід подавати українською мовою за формою, яка наведена в додатку 1 до Правил. Якщо відомості не можуть бути повністю розміщені за браком місця у відповідних графах, то їх наводять на додатковому аркуші за тією самою формою із зазначенням у відповідній графі заяви - "див. на окремому аркуші".

5.2. У графі що розташована у верхній частині заяви (без зазначення коду) заявник зазначає порядковий номер заявки, визначений ним. При цьому реквізит "дата одержання" заповнюється Укрпатентом під час одержання заявки.

5.3. Графи з кодами (21) (22) що розташовані у верхній частині заяви заявником не заповнюються вони призначені для зазначення реквізитів заявки після її подання до Установи.

5.5. Графи з кодами (86) і (87) заповнюються у випадку прийняття міжнародної заявки що містить зазначення України, на експертизу. За кодом (86) зазначають реєстраційний номер та дату подання міжнародної заявки, установлені відомством-одержувачем. У графі за кодом (87) зазначаються номер і дата міжнародної публікації міжнародної заявки.

5.6. У графі що містить прохання видати патент України, необхідно зазначити, який різновид патенту просить видати заявник, зробивши у відповідній клітинці позначку "X".

За кодом (71) для фізичної особи (фізичних осіб) зазначають повне ім'я, місце проживання; для юридичної особи (юридичних осіб) зазначають повне найменування (згідно з установчими документами), місцезнаходження.

Якщо заявником є винахідник декілька винахідників чи всі винахідники то їх місце проживання наводять на звороті заяви у графі за кодом (72).

Для іноземної особи здійснюється транслітерація (передача транскрипційних знаків певної мови літерами української абетки) повного імені або найменування зазначеної особи. Після українського зазначення наводять у дужках ці самі відомості мовою оригіналу. Місце проживання або місцезнаходження заявника (за потреби) наводять мовою оригіналу і зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST.3.

Для заявників - юридичних осіб України зазначають код відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) для заявників що проживають чи мають постійне місцезнаходження за межами України зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST.3.

Якщо заявників декілька то зазначені відомості наводяться для кожної особи окремо.

5.7. Якщо заявник має підстави скористатися правом пріоритету попередньої заявки відповідно до статті 15 Закону то у відповідній клітинці заяви необхідно зробити позначку "X" і зазначити номер та дату подання попередньої заявки. Відомості про попередню заявку подану в державі - учасниці Паризької конвенції наводять за кодами (31) (32) (33). За кодом (33) зазначають код держави до якої подано попередню заявку,

відповідно до стандарту ВОІВ ST.3. Відомості про попередню заявку, подану до Установи наводять за кодом (66). Відомості про попередню заявку з якої виділено цю заявку наводять за кодом (62). Якщо попередніх заявок декілька, то наводять відомості щодо кожної заявки. Відомості про заявку, додаткові матеріали до якої оформлені відповідно до частини 7 статті 16 Закону як ця заявка наводять за кодом (62).

5.8. За кодом (54) наводять повну назву винаходу (групи винаходів) чи корисної моделі яка повинна збігатися з назвою, наведеною в описі.

5.9. За кодом (98) зазначають адресу для листування між заявником та Укрпатентом повне ім'я або найменування адресата. Листування може здійснюватись за будь-якою зручною для заявника адресою на території України. За наявності телефону факсу чи іншого засобу зв'язку їх вказують.

5.10. Якщо заявник користується послугами представника то за кодом (74) зазначають повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності або повне ім'я іншої довіреної особи.

5.11. Якщо заявник бажає прискорити публікацію заявки у відповідній клітинці треба зробити позначку "X".

5.12. Розділ заяви "Перелік документів що додаються" заповнюють за допомогою позначок "X" у відповідних клітинках із зазначенням кількості примірників і аркушів кожного документа. У клітинці "інші документи" якщо такі є в матеріалах заяви, необхідно зазначити назву документа.

5.13. Якщо право на подання заявки й одержання патенту передано винахідником чи роботодавцем правонаступнику то в графі "Підстави щодо виникнення права на подання заявки і одержання патенту" відповідну підставу зазначають позначкою "X". Якщо заявником (заявниками) є єдиний винахідник чи всі винахідники то ця графа не заповнюється.

5.14. За кодом (72) наводять дані про винахідника (винахідників): повне ім'я та місце проживання. Для іноземного винахідника здійснюється транслітерація (передача транскрипційних знаків певної мови літерами української абетки) повного імені і поряд у дужках ці самі дані мовою оригіналу а замість його місця проживання проставляють назву держави та її код згідно із стандартом ВОІВ ST.3. Якщо винахідники є заявниками то вони проставляють підписи у правій графі.

5.15. Якщо винахідник (винахідники) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими) у публікації відомостей про заявку та (або) відомостей про видачу патенту то у відповідній графі заяви робиться про це запис що підписується винахідником (винахідниками) який (які) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими).

5.16. Заповнення останньої графи заяви "Підпис (и) заявника (ів)" є обов'язковим крім випадку коли всі заявники є винахідниками і їх підписи проставлені в графі за кодом (72).

Якщо заявником є юридична особа то заяву підписує особа, що має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи яка підписує заяву особистого підпису, ініціалів, прізвища і скріплюється печаткою. Особистий підпис може бути власноручним принтерним (у вигляді виведеної з комп'ютера друкованої копії) або штамповим.

Якщо заявник доручив ведення справ за заявкою представнику, то останній може ставити свій підпис замість заявника.

У цій графі також проставляють дату підпису.

Якщо будь-які відомості наводять на додатковому аркуші то його треба підписати в такому самому порядку.

6. Опис винаходу (корисної моделі)

6.1. Призначення опису

Опис повинен розкривати суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно

щоб його (її) міг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

Опис необхідно викладати в порядку, зазначеному в Правилах.

6.2. Структура опису

6.2.1. Опис починається із зазначення індексу рубрики діючої редакції МПК до якої належить винахід (корисна модель) назви винаходу і містить такі розділи:

галузь техніки, до якої належить винахід (корисна модель);

рівень техніки;

суть винаходу (корисної моделі);

перелік фігур креслення (якщо на них є посилання в описі);

відомості, які підтверджують можливість здійснення винаходу (корисної моделі).

6.2.2. Для кращого розуміння і більш стислого викладення опису дозволяється інша послідовність наведення розділів або їх частин якщо цього вимагає характер винаходу (корисної моделі).

6.2.3. Не допускається заміна розділу опису в цілому або його частини посиланням на інформаційне джерело що містить необхідні відомості, навіть якщо це опис до раніше поданої заявки чи опис до охоронного документа.

6.3. Назва винаходу (корисної моделі) повинна відповідати суті винаходу (корисної моделі) і як правило характеризувати його (її) призначення.

Назву винаходу (корисної моделі) слід викладати в однині.

Винятки складають:

назви, які не вживаються в однині;

назви винаходів (корисних моделей), що є хімічними сполуками, охопленими загальною структурною формулою.)

Назва групи винаходів що є об'єктами один з яких призначений для одержання (виготовлення) здійснення або використання іншого, повинна містити повну назву одного винаходу і скорочену - іншого.

Назва групи винаходів що є об'єктами один з яких призначений для використання в іншому, повинна містити повні назви винаходів, які входять до групи.

Назва групи винаходів, що є варіантами, повинна містити назву одного об'єкта групи із зазначенням у дужках слова "варіанти".

6.4. Галузь техніки до якої належить винахід (корисна модель)

У цьому розділі зазначають галузь техніки до якої належить винахід (корисна модель), а також, за потреби, галузь застосування винаходу (корисної моделі). Якщо таких галузей декілька то зазначають ті з них, які мають перевагу.

6.5. Рівень техніки

6.5.1. У розділі "Рівень техніки" наводять рівень техніки, відомий заявнику і який можна вважати корисним для розуміння винаходу (корисної моделі) і його (її) зв'язку з відомим рівнем.

Зокрема, наводять дані про відомі заявнику аналоги винаходу (корисної моделі) з виділенням серед них аналога найбільш близького за сукупністю ознак до винаходу (корисної моделі).

6.5.2. Аналог винаходу (корисної моделі) - це засіб того самого призначення який відомий з джерел що стали загальнодоступними до дати подання заявки до Установи або якщо заявлено пріоритет до дати пріоритету і характеризується сукупністю ознак подібних до сукупності суттєвих ознак винаходу (корисної моделі).

Якщо аналогів декілька то останнім описують найближчий аналог.

При описуванні кожного з аналогів наводять бібліографічні дані джерела інформації де він розкритий його ознаки із зазначенням тих з них, що збігаються з суттєвими ознаками винаходу (корисної моделі) що заявляється та зазначають відомі заявнику причини що перешкоджають одержанню очікуваного технічного результату.

Для виявлення та обґрунтування причин що перешкоджають при використанні найближчого аналога одержанню очікуваного технічного результату, необхідно

проаналізувати технічні властивості аналога, обумовлені сукупністю притаманних йому ознак характер виявлення цих властивостей при його використанні і показати їх недостатність для досягнення очікуваного технічного результату.

6.5.3. При описуванні групи винаходів відомості про аналоги наводять для кожного винаходу.

6.6. Суть винаходу (корисної моделі)

6.6.1. Суть винаходу (корисної моделі) виражається сукупністю суттєвих ознак достатніх для досягнення технічного результату, який забезпечує винахід (корисна модель).

Ознаки належать до суттєвих, якщо вони впливають на технічний результат якого можна досягти тобто перебувають у причинно-наслідковому зв'язку із зазначеним результатом.

6.6.2. У цьому розділі детально розкривають технічну задачу, на вирішення якої направлений винахід (корисна модель) та технічний результат якого можна досягти при здійсненні винаходу (корисної моделі).

Технічна задача як правило полягає у створенні об'єкта, характеристики якого відповідають заданим вимогам. Цим об'єктом може бути пристрій, спосіб тощо.

6.6.3. Під технічним результатом розуміють виявлення нових властивостей або покращання характеристик відомих властивостей об'єкта винаходу (корисної моделі) що можуть бути одержані при здійсненні винаходу (корисної моделі).

Технічний результат може бути виражений наприклад у зменшенні чи збільшенні крутного моменту, у зниженні чи підвищенні коефіцієнта тертя зменшенні чи збільшенні частоти або амплітуди коливань у зменшенні спотворювань сигналу у структурному перетворенні в процесі кристалізації у поліпшенні контакту робочого органу із середовищем тощо.

Технічним результатом може бути одержання технічних засобів певного призначення уперше.

Рекомендується навести також й інші відомі заявнику види технічного результату одержання яких забезпечує винахід (корисна модель), у тому числі і в конкретних формах його використання.

Для групи винаходів зазначені відомості у тому числі і стосовно технічного результату, наводяться для кожного винаходу.

У цьому розділі якщо це можливо обґрунтовують причинно-наслідковий зв'язок між ознаками винаходу (корисної моделі) й очікуваним технічним результатом.

6.7. Перелік фігур креслення

У цьому розділі опису крім переліку фігур наводять стислі пояснення того, що зображено на кожній з них.

Якщо суть винаходу (корисної моделі) пояснюють інші ілюстративні матеріали (наприклад, фотографії), то наводять стисле пояснення їх змісту.

Таблиці нумерують окремо.

6.8. Відомості які підтверджують можливість здійснення винаходу (корисної моделі)

6.8.1. У цьому розділі розкривають можливість одержання зазначеного в розділі "Суть винаходу (корисної моделі)" технічного результату при здійсненні винаходу (корисної моделі).

6.8.2. Можливість здійснення винаходу (корисної моделі), суть якого(ої) характеризують з використанням ознаки яку подано загальним поняттям зокрема на рівні функціонального узагальнення підтверджують або описом засобу для реалізації цієї ознаки безпосередньо в матеріалах заявки або посиланням на відомість такого засобу чи методів його одержання.

6.8.3. Якщо для характеристики винаходу (корисної моделі) використовують виражені у вигляді інтервалу значень кількісні ознаки то у прикладах здійснення винаходу

мають бути наведені відомості що підтверджують можливість одержання технічного результату у межах зазначеного інтервалу.

6.9. Підпис

Опис винаходу (корисної моделі) підписують у тому самому порядку що й заяву про видачу патенту.

7. Формула винаходу (корисної моделі)

7.1. Призначення формули винаходу (корисної моделі) і вимоги до формули

7.1.1. Формула винаходу (корисної моделі) призначена для визначення обсягу правової охорони яка надається патентом.

7.1.2. Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його(її) суть і викладатися ясно та стисло.

7.1.3. Формула винаходу (корисної моделі) визнається такою, що виражає суть винаходу (корисної моделі), якщо вона містить сукупність його (її) суттєвих ознак достатню для досягнення зазначеного заявником технічного результату.

7.1.4. Формула винаходу (корисної моделі) повинна базуватися на описі й характеризувати винахід (корисну модель) тими самими поняттями, що містить опис винаходу (корисної моделі).

7.1.5. Ознаки винаходу (корисної моделі) у формулі винаходу (корисної моделі) викладають таким чином щоб забезпечити можливість їх ідентифікації тобто однозначного розуміння їх змісту фахівцем на основі відомого рівня техніки.

7.1.6. Якщо заявка містить креслення то для кращого розуміння ознак зазначених у формулі винаходу (корисної моделі), у їх взаємозв'язку з відповідними позиціями на кресленнях допускається після зазначення ознаки у формулі винаходу (корисної моделі) проставляти відповідні позиції в дужках. При цьому зазначення позиції не обмежує обсяг правової охорони що визначається формулою.

7.1.7. Характеристика ознаки винаходу (корисної моделі) у формулі винаходу (корисної моделі) не може бути замінена посиланням на опис чи креслення. Заміна допускається у виняткових випадках коли неможливо виразити ознаку інакше. Заявник повинен показати, що така необхідність існує.

7.1.8. Ознаку винаходу (корисної моделі) доцільно характеризувати загальним поняттям (що виражає функцію, властивість тощо), яке охоплює різні окремі форми його реалізації, якщо саме ці характеристики які містяться в загальному понятті, забезпечують у сукупності з іншими ознаками досягнення зазначеного заявником технічного результату.

Якщо таке поняття відсутнє або узагальнення неправомірне то ознака винаходу (корисної моделі) може бути виражена як альтернатива.

Ознака винаходу (корисної моделі) може бути виражена як альтернатива за умови, що така ознака при будь-якому зазначеному в альтернативі виборі у сукупності з іншими ознаками забезпечує досягнення одного і того самого технічного результату.

7.2. Структура формули винаходу (корисної моделі)

Формула винаходу (корисної моделі) може бути одноланковою чи багатоланковою і включати відповідно один або декілька пунктів.

7.2.1. Одноланкову формулу винаходу (корисної моделі) застосовують для характеристики одного винаходу (корисної моделі) сукупністю суттєвих ознак, які не мають розвитку чи уточнення щодо окремих випадків його виконання або використання.

7.2.2. Багатоланкову формулу винаходу (корисної моделі) застосовують для характеристики одного винаходу (корисної моделі) з розвитком і(або) уточненням сукупності його (її) ознак стосовно деяких випадків виконання і використання винаходу (корисної моделі) або для характеристики групи винаходів.

7.2.3. Багатоланкова формула що характеризує один винахід (корисну модель), має

один незалежний пункт і наступний (наступні) за ним залежний (залежні) пункт (пункти).

7.2.4. Багатоланкова формула що характеризує групу винаходів має декілька незалежних пунктів кожний з яких характеризує один з винаходів групи. При цьому кожний з винаходів групи може бути охарактеризований із залученням залежних пунктів, підпорядкованих відповідному незалежному пункту.

7.2.5. При складанні багатоланкової формули дотримуються таких правил:

незалежні пункти як правило, не повинні містити посилань на інші пункти формули однак такі посилання допускаються, якщо вони дають змогу викласти даний незалежний пункт без повторення в ньому повністю змісту інших пунктів;

залежні пункти формули групуються разом з тим незалежним пунктом якому вони підпорядковані у тому числі коли для характеристики різних винаходів групи залучаються залежні пункти однакового змісту;

пункти багатоланкової формули винаходу (корисної моделі) нумеруються арабськими цифрами починаючи з 1 (у порядку їх викладення).

7.3. Складання формули винаходу (корисної моделі)

7.3.1. Пункт формули винаходу (корисної моделі) складається, як правило з обмежувальної частини, яка включає ознаки винаходу (корисної моделі), які збігаються з ознаками найближчого аналога, у тому числі родове поняття, що характеризує призначення об'єкта, та відмітної частини, яка включає ознаки, що відрізняють винахід (корисну модель) від найближчого аналога.

Обмежувальна й відмітна частини пункту формули відокремлюються одна від одної виразом "який (яка яке) відрізняється тим, що".

Без поділу на обмежувальну й відмітну частини зокрема, складають формулу винаходу (корисної моделі), яка характеризує:

індивідуальну сполуку;

штам мікроорганізму, культуру клітин рослин і тварин;

нове застосування відомого продукту чи процесу;

винахід (корисну модель), що не має аналогів.

Формулу (або кожний пункт багатоланкової формули) викладають одним реченням.

7.3.2. Незалежний пункт формули винаходу (корисної моделі) повинен стосуватися лише одного винаходу (однієї корисної моделі) або групи винаходів заявлених як альтернатива.

У незалежний пункт формули винаходу чи корисної моделі (або в кожний незалежний пункт формули що характеризує групу винаходів) включають сукупність ознак достатніх для досягнення технічного результату. Зазначена сукупність ознак визначає обсяг правової охорони.

7.3.3. При складанні незалежного пункту формули слід урахувати що сукупність ознак достатніх для досягнення технічного результату, повинна бути передана певним набором ознак, властивих цьому об'єкту.

7.3.4. Незалежний пункт формули винаходу (корисної моделі) не визнається таким, що стосується одного винаходу (корисної моделі), якщо він містить:

викладені як альтернатива ознаки які не забезпечують одержання того самого технічного результату або викладені як альтернатива групи ознак причому кожна з альтернативних груп включає кілька функціонально самостійних ознак (вузол або деталь пристрою; операція способу речовина матеріал або прилад, застосовані в способі; інгредієнт композиції і т. ін.) у тому числі, коли вибір однієї з таких альтернативних ознак залежить від вибору, який зроблено щодо іншої (інших) ознаки (ознак);

характеристику винаходів які стосуються об'єктів різного виду чи сукупності засобів кожний з яких має своє власне призначення, а в цілому зазначена сукупність не реалізує спільного призначення.

7.3.5. До залежного пункту формули винаходу (корисної моделі) включають ознаки що розвивають чи уточнюють сукупність ознак, зазначену в незалежному пункті формули у тому числі шляхом розвитку чи уточнення окремих ознак цієї сукупності та необхідні лише в окремих випадках виконання винаходу (корисної моделі) або його (її) використання.

7.3.6. Обмежувальна частина залежного пункту формули включає родове поняття що відображає призначення винаходу (корисної моделі), викладене, як правило, скорочено в порівнянні з наведеним у незалежному пункті і містить посилання на незалежний пункт і/або залежний (залежні) пункт (пункти) якого (яких) він стосується.

7.3.7. Підпорядкованість залежних пунктів незалежному може бути безпосередньою і опосередкованою тобто з посиланням на один або декілька залежних пунктів.

7.3.8. Безпосередню підпорядкованість залежного пункту застосовують тоді коли для характеристики винаходу (корисної моделі) в окремому випадку його виконання чи використання поряд із ознаками цього пункту необхідні лише ознаки зазначені в незалежному пункті формули.

7.3.9. Опосередковану підпорядкованість залежного пункту незалежному застосовують якщо для зазначеної характеристики, окрім ознак незалежного пункту формули необхідні ще й ознаки одного чи кількох інших залежних пунктів формули.

7.3.10. При підпорядкованості залежного пункту декільком пунктам формули посилання на них зазначають з використанням альтернативи.

7.3.11. У залежному пункті формули що характеризує один об'єкт в усіх випадках під поняттям "Пристрій за п.1" розуміють повний зміст першого пункту формули а саме сукупність усіх без винятку ознак наведених у його обмежувальній та відмітній частинах.

7.3.12. Якщо залежний пункт сформульовано таким чином, що має місце заміна або вилучення ознаки незалежного пункту формули, якому він підпорядкований, то залежний пункт не може бути визнаний таким, що разом із зазначеним незалежним пунктом характеризує один винахід (корисну модель).

7.4. Підпис

Формулу винаходу (корисної моделі) підписують у тому самому порядку, що й заяву про видачу патенту.

8. Креслення

8.1. Графічні зображення (власне креслення схеми діаграми тощо) оформлюють на окремому аркуші (окремих аркушах). У правому верхньому куті кожного аркуша зазначають назву винаходу (корисної моделі).

8.2. Для пояснення суті винаходу (корисної моделі) як додаток до інших графічних матеріалів можуть бути подані фотографії. У виняткових випадках фотографії можуть бути подані як основний вид ілюстративних матеріалів наприклад для ілюстрації етапів виконання хірургічних операцій.

Формат фотографій повинен бути таким щоб не виходив за розміри полів аркушів документів заявки. Фотографії малого формату слід наклеювати на аркуші встановленого формату з дотриманням вимог до якості аркуша.

9. Реферат

9.1. Реферат є скороченим викладом змісту опису винаходу (корисної моделі) який включає назву винаходу (корисної моделі), характеристику галузі техніки якої стосується винахід (корисна модель) і (або) галузь його (її) застосування якщо це не зрозуміло з назви характеристику суті винаходу (корисної моделі) із зазначенням технічного результату якого мають досягти. Суть винаходу (корисної моделі) в рефераті характеризують шляхом вільного викладу формули, переважно такого, при якому зберігаються всі суттєві ознаки кожного незалежного пункту.

9.2. Реферат складають лише з інформаційною метою. Він не може братися до уваги з іншою метою зокрема для тлумачення формули винаходу (корисної моделі) і визначення рівня техніки.

Реферат складають таким чином, щоб він міг служити ефективним засобом пошуку у відповідній галузі техніки.

9.3. Рекомендований обсяг тексту реферату становить до 1000 знаків.

Текст реферату слід викладати окремими короткими реченнями і уникати складних у стилістичному плані зворотів.

Математичні та хімічні формули, а також креслення можуть бути включені до реферату якщо без них скласти реферат неможливо. Креслення наведені в рефераті мають бути виконані на окремому аркуші і додаватися до реферату. Креслень має бути стільки примірників, скільки примірників містить реферат.

9.4. Реферат може містити також деякі додаткові відомості, зокрема посилання на кількість незалежних і залежних пунктів формули винаходу (корисної моделі), графічних зображень, таблиць.

10. Особливості змісту заявки на винахід щодо пристрою

10.1. Для характеристики об'єкта винаходу "пристрій" використовують, зокрема, такі ознаки:

наявність конструктивного (конструктивних) елемента (елементів);
наявність зв'язків між елементами;
взаємне розташування елементів;
форму виконання елемента (елементів) або пристрою в цілому;
форму виконання зв'язків між елементами;
параметри та інші характеристики елемента (елементів) та їх взаємозв'язок;
матеріал, з якого виготовлено елемент (елементи) або пристрій в цілому середовище що виконує функцію елемента та інші характеристики.

10.2. Особливості викладення опису винаходу

10.2.1. У розділі опису "Відомості які підтверджують можливість здійснення винаходу" наводять опис пристрою в статичному стані. При описуванні конструктивних елементів пристрою дають посилання на фігури креслень. Цифрові позначення конструктивних елементів в описі повинні відповідати цифровим позначенням на кресленнях.

10.2.2. Після описування пристрою в статичному стані описують дію (роботу) пристрою або спосіб його використання з посиланням на цифрові позначення елементів конструкції які зображені на кресленнях і за потреби на інші ілюстративні матеріали (епюри, часові діаграми тощо).

У деяких випадках для кращого розуміння винаходу та стислості викладення опису допускається інша послідовність викладення цього розділу.

10.2.3. Якщо пристрій містить елемент охарактеризований на функціональному рівні і форма його реалізації передбачає використання багатофункціонального засобу що програмується (настроюється) то наводять відомості які підтверджують можливість здійснення таким засобом конкретної, призначеної йому в складі даного пристрою функції. Якщо крім таких відомостей, наводять алгоритм наприклад обчислювальний то його переважно подають у вигляді блок-схеми або якщо це можливо у вигляді відповідного математичного виразу.

10.3. Особливості формули винаходу

10.3.1. Пристрій у формулі характеризують у статичному стані.

У формулі можна зазначити про можливість реалізації елементом пристрою певної функції про виконання елемента рухомим, наприклад, з можливістю повертання або обертання тощо.

10.3.2. Для усунення невизначеності при характеристиці пристрою сукупність його ознак повинна вказувати не лише на наявність елементів а й на зв'язки між ними і/або їхнє взаємне розташування.

Посилання на елемент який не включено до формули, допускається якщо це посилання не призводить до невизначеності в характеристиці пристрою.

11. Особливості змісту заявки на винахід щодо речовини

11.1. Для характеристики об'єкта винаходу "речовина" використовують такі ознаки:

11.1.1. Для характеристики індивідуальних хімічних сполук, зокрема, використовують:

для низькомолекулярних сполук - якісний склад (атоми певних елементів) кількісний склад (число атомів кожного елемента); зв'язок між атомами взаємне розташування їх у молекулі, виражене хімічною структурною формулою, чи в кристалічній решітці;

для високомолекулярних сполук - хімічний склад і структуру однієї ланки макромолекули структуру макромолекули в цілому (лінійну розгалужену) періодичність ланок молекулярну масу, молекулярно-масовий розподіл геометрію і стереометрію макромолекули, її кінцеві та бокові групи;

для індивідуальних сполук з невизначеною структурою - фізико-хімічні та інші характеристики, у тому числі ознаки способу одержання, що дають змогу їх ідентифікувати;

для індивідуальних сполук, що належать до об'єктів генетичної інженерії, - послідовність нуклеотидів (для фрагментів нуклеїнових кислот) або фізичну карту (для рекомбінантних нуклеїнових кислот і векторів) а також послідовність амінокислот фізико-хімічні та інші характеристики, що дають змогу їх ідентифікувати.

11.1.2. Для характеристики композицій, зокрема, використовують:

якісний (інгредієнти) склад;

кількісний (вміст інгредієнтів) склад;

структуру композиції;

структуру інгредієнтів.

11.1.3. Для характеристики речовин, одержаних шляхом ядерного перетворення, зокрема, використовують:

якісний (ізотопний) склад елемента кількісний склад (число протонів та нейтронів);

основні ядерні характеристики: період напіврозпаду тип та енергію випромінювання (для радіоактивних ізотопів).

11.1.4. Для характеристики композицій невизначеного складу, зокрема використовують фізико-хімічні фізичні та утилітарні показники та ознаки способу одержання.

11.2. Особливості викладення опису винаходу

11.2.1. До назви винаходу що є індивідуальною сполукою, включають її найменування за однією з прийнятих у хімії номенклатур (переважно міжнародної номенклатури хімічних сполук IUPAC); також може бути включене зазначення її конкретного призначення а для біологічно активних сполук - вид біологічної активності.

11.2.2. При викладенні розділу "Відомості які підтверджують можливість здійснення винаходу" для винаходу що є новою індивідуальною сполукою з визначеною структурою наводять визначену відомими методами структурну формулу фізико-хімічні константи описують спосіб яким вона вперше була одержана і показують можливість застосування цієї сполуки за певним призначенням.

11.2.3. Для індивідуальної сполуки що є об'єктом генетичної інженерії наводять послідовність нуклеотидів (для фрагментів нуклеїнових кислот) або фізичну карту (для рекомбінантних нуклеїнових кислот і векторів), а також послідовність амінокислот,

фізико-хімічні та інші характеристики що дають змогу їх ідентифікувати. Описують спосіб яким нова індивідуальна сполука була вперше одержана і показують можливість застосування цієї сполуки за певним призначенням.

11.2.4. Для біологічно активної сполуки наводять показники кількісних характеристик активності та токсичності і за необхідності, вибірність дії та інші показники.

11.2.5. Якщо винаходом є група (ряд) нових індивідуальних сполук з визначеною структурою що описується загальною структурною формулою то слід підтвердити можливість одержання усіх сполук групи шляхом наведення загальної схеми способу одержання а також принаймні одного прикладу одержання конкретної сполуки групи (ряду). Якщо група (ряд) містить сполуки з різними за хімічною природою радикалами то кількість прикладів повинна бути достатньою для підтвердження можливості одержання сполук із цими різними радикалами. Для одержаних сполук також наводять їх підтверджені відомими методами структурні формули, фізико-хімічні константи а також докази можливості реалізації зазначеного призначення із підтвердженням такої можливості щодо деяких сполук з різними за хімічною природою радикалами.

11.2.6. Якщо нова сполука одержана з використанням штаму мікроорганізму культури клітин рослин чи тварин, то слід навести відомості про спосіб біосинтезу за участю цього штаму мікроорганізму культури клітин рослин чи тварин, дані про нього, а, за необхідності, і про його депонування.

11.2.7. Якщо нові сполуки є біологічно активними, то наводять показники їх активності і токсичності і за потреби вибірність дії та інші показники.

11.2.8. Якщо винахід є проміжною сполукою то слід показати можливість одержання з неї нового кінцевого продукту з конкретним призначенням чи з біологічно активними властивостями або можливість переробки її у відомий кінцевий продукт.

11.2.9. Якщо винахід є засобом для лікування профілактики або діагностики певного захворювання, то наводять достовірні дані, що підтверджують його придатність для лікування профілактики або діагностики зазначеного захворювання. За можливості наводять відомості які пояснюють вплив використання цього засобу на етіопатогенез захворювання. Бажано наводити відомості про клінічні випробування із зазначенням способу і дози приймання засобу, результати його випробування на гостру токсичність та спосіб складання рецептури.

11.2.10. Якщо винахід є композицією (сумішшю розчином, сплавом тощо), то в наведених прикладах зазначають інгредієнти, що входять до складу композиції їх характеристику і кількісне співвідношення. Якщо композиція містить нову сполуку, то описують спосіб одержання композиції і цієї сполуки.

11.2.11. В усіх прикладах уміст кожного інгредієнта зазначають у такому одиничному значенні яке відповідає зазначеному у формулі винаходу інтервалу значень (при вираженні кількісного співвідношення інгредієнтів у формулі винаходу у відсотках за масою або за об'ємом сумарний вміст усіх інгредієнтів, що зазначені в прикладі, має дорівнювати 100%).

11.3. Особливості формули винаходу

11.3.1. У формулу яка характеризує індивідуальну хімічну сполуку будь-якого походження включають її назву або позначення. У формулу може бути включене призначення або вид біологічної активності. Для сполуки з визначеною структурою включають структурну формулу а для сполуки із невизначеною структурою - фізико-хімічні та інші характеристики що дають змогу її ідентифікувати, зокрема:

для антибіотиків та інших низькомолекулярних речовин - джерело виділення (штам мікроорганізму або культуру клітин рослин чи тварин), елементний склад, молекулярну масу, оптичну активність речовини дані спектрального аналізу колір і фізичний стан речовини, її розчинність та реакції забарвлювання;

для нативних ферментів - джерело виділення (штам мікроорганізму або культуру клітин рослин чи тварин) субстратну специфічність, молекулярну масу рН-оптимум термо- та рН-стабільність ізоелектричну точку константу Міхаеліса, інгібітор ферменту;

для моноклональних антитіл - джерело одержання (штам мікроорганізму або культуру клітин рослин чи тварин) клас (підклас) імуноглобуліну і тип легких ланцюгів специфічність, характеристику антигену - мішені константу сполучення, молекулярну масу ізоелектричну точку і залежно від природи антигену - комплемент - сполучну або нейтралізуючу, або літичну, або аглютинуючу або преципітувальну активність або цитотоксичність (у кількісному вираженні);

для протективних антигенів - штам - джерело виділення, локалізацію і природу антигену в структурах штаму метод виділення, біохімічний склад (для антигенів полісахаридної природи - склад моносахаридів для антигенів білкової природи - амінокислотний склад та інше) молекулярну масу ізоелектричну точку і(або) ізоелектричну рухливість.

11.3.2. Для об'єктів генетичної інженерії до формули винаходу включають послідовність нуклеотидів (для фрагментів нуклеїнових кислот) і опис фізичної карти (для рекомбінантних нуклеїнових кислот), а також послідовність амінокислот, фізико-хімічні та інші характеристики що дають змогу її ідентифікувати зокрема, походження (складові частини) фізичну карту із зазначенням генетичних маркерів і регуляторної ділянки кон'югативність (для плазмід) ємкість вектора спектр хазяїв (для векторів), послідовність нуклеотидів стороннього фрагмента нуклеїнової кислоти (структури гена) і назву речовини що кодується (для рекомбінантних нуклеїнових кислот і фрагментів нуклеїнових кислот).

11.3.3. У формулу винаходу що характеризує композицію, включають якісний (інгредієнти) склад та за необхідності, кількісний (вміст інгредієнтів) склад композиції її структуру та структуру інгредієнтів.

11.3.4. Відмітні ознаки винаходу, що є композицією, уводяться у формулу за допомогою дієслова "містить" з поясненням "додатково" якщо це необхідно для підкреслення введення інгредієнта в композицію.

Кількісний вміст інгредієнтів композиції слід виражати в будь-яких однозначних одиницях як правило, двома значеннями, які характеризують мінімальну (нижню) і максимальну (верхню) межі вмісту при цьому вміст одного з інгредієнтів можна характеризувати словом "решта".

Зазначення кількісного вмісту антибіотиків ферментів, анатоксинів тощо можна характеризувати в інших одиницях ніж одиниці решти компонентів у композиції наприклад у тис. од. відносно масової кількості решти інгредієнтів композиції.

11.3.5. Для композицій призначення яких визначається лише активним початком а інші компоненти є нейтральними носіями із кола тих що традиційно застосовуються у композиціях цього призначення допускається зазначення у формулі лише цього активного початку і за необхідності його кількісного вмісту у складі композиції, у тому числі виразом "ефективна кількість".

Іншим варіантом характеристики такої композиції може бути додаткове зазначення у формулі винаходу інших компонентів (нейтральних носіїв) у формі загального поняття наприклад, "цільова добавка". У цьому випадку за потреби зазначається кількісне співвідношення "активного початку" і "цільової добавки".

11.3.6. Якщо як ознака винаходу зазначена складна відома речовина то допускається використання її специфічної назви з обов'язковим зазначенням функції або властивостей цієї речовини та її основи. У цьому випадку в описі винаходу має бути наведене джерело інформації у якому ця речовина описана і за необхідності наведений повний склад і спосіб одержання цієї речовини.

12. Особливості змісту заявки на винахід щодо штаму мікроорганізму,

культури клітин рослин і тварин

12.1. Для характеристики об'єкта винаходу "штам мікроорганізму культура клітин рослин і тварин" використовують такі ознаки:

12.1.1. Для характеристики індивідуальних штамів мікроорганізмів, зокрема, використовують:

культурально-морфологічні характеристики із зазначенням температури вирощування та віку культури (характеристику вегетативних клітин колоній, повітряного і субстратного міцелію для мікроміцетів та актиноміцетів стадії росту в рідкому середовищі для бактерій; дріжджів, мікроводоростей);

фізіолого-біохімічні характеристики (характерні метаболіти, відношення до температури, кисню, рН, використання джерел азоту та вуглецю);

хемо- та генотаксономічну характеристику;

каріологічну характеристику (для еукаріот);

маркерні характеристики: генетичну антигенну біохімічну, фізіологічну;

біотехнологічну характеристику: назву корисної речовини, яку виробляє штам або інше призначення штаму із зазначенням стабільності корисної властивості при тривалому культивуванні, рівень активності (продуктивності);

вірулентність, антигенну структуру імуногенність, серологічні особливості, онкогенність, чутливість до антибіотиків, антагоністичні властивості (для штамів мікроорганізмів медичного та ветеринарного призначення);

характеристику батьківських штамів (партнерів) принцип гібридизації (для штамів гібридних мікроорганізмів).

Використовують також інші характеристики що дають змогу ідентифікувати індивідуальні штами мікроорганізмів.

12.1.2. Для характеристики індивідуальних штамів культур клітин рослин або тварин, зокрема, використовують:

родовід культур;

число пасажів на час паспортизації;

стандартні умови вирощування;

культуральні властивості;

ростові (кінетичні) характеристики;

характеристику культивування в організмі тварини (для гібрида);

цитогенетичні (каріологічні) характеристики;

цитоморфологічні характеристики;

здатність до морфогенезу (для клітин рослин);

дані щодо приналежності до певного виду (для клітин тварин);

онкогенність (для культур клітин тварин включаючи гібридами);

маркерні характеристики: цитогенетичні, імунологічні, біохімічні, фізіологічні;

контамінаційні характеристики (найпростіші гриби дріжджі, бактерії, мікоплазми, віруси);

біотехнологічні характеристики: назву і (або) характеристику корисної речовини яку продукує культура чи інше призначення культури із зазначенням стабільності корисної властивості при тривалому культивуванні вихід продукту в середовище рівень активності (продуктивності);

кріоконсерваційні характеристики та інші характеристики що дають змогу ідентифікувати індивідуальні штами культури клітин рослин або тварин.

12.1.3. Для характеристики консорціумів мікроорганізмів, культур клітин рослин і тварин додатково до зазначених для індивідуальних штамів ознак зокрема використовують: походження (джерело виділення) фактор і умови адаптації та селекції, таксономічний склад подільність число і домінуючі компоненти, культурально-морфологічні і фізіолого-біохімічні ознаки індивідуальних компонентів типи і фізіологічні особливості консорціуму в цілому співвідношення і заміненість штамів, характеристики

нових індивідуальних штамів та інші характеристики, що дають змогу їх ідентифікувати.

12.2. Особливості викладення опису винаходу

12.2.1. До назви винаходу що є штамом мікроорганізму або культурою клітин рослин чи тварин уключають латинську наукову назву роду і виду мікроорганізму або культури клітин рослин чи тварин прізвище (прізвища) автора (авторів) виду і призначення штаму мікроорганізму або культури клітин рослин чи тварин. Назва мікроорганізму або культури клітин рослин чи тварин має бути викладена відповідно до вимог міжнародних кодексів бактеріологічної, ботанічної і зоологічної номенклатур. Наприклад, для бактерій мають бути вказані назви які входять у "Схвалені списки назв бактерій" або в доповнення до них які публікуються в "International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology".

Назви мікроорганізмів які не увійшли до зазначеного списку або доповнення до нього можуть бути наведені у формі неназваного виду - "Sp." (Species) із зазначенням несправжньої назви в дужках з позначкою "inv." наприклад "Штам бактерій *Bacillus* "Sp." (*B.amulolyticum*) "inv." - продуцент амілази".

12.2.2. Характеризуючи найближчий аналог винаходу що є штамом мікроорганізму культурою клітин рослин і тварин, наводять також відомості про вихід цільового продукту в середовище про рівень активності (продуктивності) і спосіб їх визначення (тестування). Якщо штам є продуцентом речовини то додатково наводять відомості про продуковану речовину.

12.2.3. При викладенні відомостей які підтверджують можливість здійснення винаходу, для штаму мікроорганізму, культури клітин рослин і тварин зазначають номенклатурні дані і дані про походження штаму або культури клітин рослин чи тварин; дані щодо кількісного і якісного складів живильних середовищ (посівного та ферментаційного) умов культивування (температура рН питомий масоперенос O₂ освітлення тощо) часу ферментації рівня активності (продуктивності) штаму і способів її визначення (тестування) характеристики біосинтезу корисних (цільових) продуктів виходу продукту в середовище. Для продуцентів нових продуктів (наприклад антибіотиків ферментів моноклональних антитіл тощо) зазначають спосіб виділення та очищення цільових продуктів.

Можливість здійснення винаходу що є штамом мікроорганізму, культурою клітин рослин чи тварин, підтверджують посиланням на те, де або як може бути одержаний цей штам мікроорганізму культура клітин рослин чи тварин.

12.2.4. Можливість одержання штаму мікроорганізму культури клітин рослин чи тварин підтверджують шляхом опису способу його одержання таким чином щоб фахівець у відповідній галузі міг реалізувати винахід за описом або наданням відомостей про депонування штаму мікроорганізму в офіційній колекції - депозитарії. При цьому дата депонування має передувати даті подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, то даті її пріоритету.

12.2.5. Відомості про депонування штаму мікроорганізму мають містити:
назву й місцезнаходження депозитарію у якому здійснено депонування;
дату депонування у цьому депозитарії;
реєстраційний номер, присвоєний депонованому штамму мікроорганізму.

Депонування штаму мікроорганізму з метою патентної процедури вважається таким, що відбулося, якщо воно здійснено в депозитаріях України перелік яких наведено у додатку 2. Якщо заявник є іноземною особою чи особою що проживає або має постійне місцезнаходження поза межами України або якщо даний штам мікроорганізму не може бути задепонованим у депозитаріях України, то депонування здійснюється у будь-якій установі яка має статус міжнародного органу з депонування відповідно до Будапештського договору про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури (Будапешт 1977 переглянутий у 1980 р.

12.2.6. Для консорціумів мікроорганізмів і культур клітин рослин і тварин зазначають метод перевірки наявності компонентів, метод виділення (селекції) і ознаки за якими проводилася селекція стабільність консорціуму як такого при тривалому культивуванні, стійкість до зараження побічними мікроорганізмами.

12.3. Особливості формули винаходу

У формулу яка характеризує штам мікроорганізму культуру клітин рослин чи тварин включають латинські назви роду і виду мікроорганізму (культури клітин рослин чи тварин) до якого належить штам мікроорганізму (культура клітин рослин чи тварин), призначення штаму мікроорганізму (культури клітин рослин чи тварин) і якщо штам мікроорганізму депоновано то назву або аббревіатуру офіційної колекції - депозитарію та реєстраційний номер депонованого об'єкта.

13. Особливості змісту заявки на винахід щодо процесу (способу)

13.1. Для характеристики об'єкта винаходу "процес" використовують, зокрема, такі ознаки:

наявність дії або сукупності дій;

порядок виконання таких дій у часі (попередньо одночасно, у різних сполученнях тощо);

умови виконання дій: режим використання речовин (вихідної сировини, реагентів, каталізаторів тощо), пристроїв (пристосувань, інструментів обладнання тощо) штамів мікроорганізмів культур клітин рослин чи тварин.

13.2. Особливості викладення опису винаходу

13.2.1. До назви винаходу що є процесом одержання високомолекулярної сполуки невизначеного складу включають назву цієї сполуки і, за потреби, її призначення.

До назви винаходу що є процесом одержання речовини (суміші невизначеного складу), включають призначення чи біологічно активні властивості цієї речовини.

13.2.2. У розділі "Рівень техніки" для винаходу що є процесом одержання нової індивідуальної сполуки у тому числі високомолекулярної сполуки або об'єкта генетичної інженерії, наводять відомості про процес одержання її відомого структурного аналога.

Якщо винахід є процесом одержання суміші невизначеного складу з конкретним призначенням або біологічно активними властивостями, то аналогом може бути процес одержання суміші з тим самим призначенням або тими самими біологічно активними властивостями.

13.2.3. У розділі опису "Відомості які підтверджують можливість здійснення винаходу" наводять посилання на послідовність дій (заходів операцій) щодо матеріальних об'єктів, а також на умови проведення цих дій конкретні режими (температура тиск тощо) і якщо це необхідно на пристрої, речовини, штамми мікроорганізмів, культури клітин рослин чи тварин, які при цьому використовують.

13.2.4. При використанні в процесі нових речовин розкривають процес їх одержання.

При описуванні процесу що характеризується використанням відомих засобів (пристроїв речовин і штамів мікроорганізмів, культур клітин рослин чи тварин) достатньо посилання на ці засоби. При використанні невідомих засобів наводять їх характеристику. При використанні штаму мікроорганізму культури клітин рослин чи тварин наводять посилання на те де або як може бути одержаний відповідний штам мікроорганізму або культура клітин рослин чи тварин.

13.2.5. Можливість одержання штаму мікроорганізму підтверджують шляхом опису процесу його одержання таким чином, щоб фахівець у відповідній галузі міг реалізувати винахід за описом, або наданням відомостей про його депонування в

офіційній колекції - депозитарії. При цьому дата депонування має передувати даті подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, то даті її пріоритету.

13.2.6. Для винаходу що є процесом одержання індивідуальної хімічної сполуки невизначеної структури зазначають потрібні для її ідентифікації дані про вихідні реагенти для одержання цієї сполуки а також відомості які підтверджують можливість реалізації зазначеного заявником призначення у тому числі бажано навести відомості про властивості, що обумовлюють її призначення.

13.2.7. Для винаходу що є процесом одержання суміші невизначеного складу та(або) структури крім даних про вихідні реагенти для одержання цієї суміші, зазначають дані, необхідні для її ідентифікації та відомості які підтверджують можливість реалізації вказаного заявником призначення у тому числі бажано навести дані про властивості що обумовлюють призначення цієї суміші.

13.2.8. Для винаходу що є процесом одержання нової групи (ряду) сполук яку можна описати загальною структурною формулою, наводять принаймні один приклад одержання конкретної сполуки групи (ряду). Якщо група (ряд) містить сполуки з різними за хімічною природою радикалами то кількість прикладів повинна бути достатньою для підтвердження можливості одержання сполук з цими різними радикалами. Для сполук що входять до групи (ряду), наводять підтвержені відомими методами структурні формули і їх фізико-хімічні характеристики. В описі слід також дати відомості про призначення або біологічно активні властивості нових сполук.

13.2.9. Якщо винахід є процесом лікування профілактики або діагностики певного захворювання то наводять достовірні дані, що підтверджують його придатність для лікування профілактики або діагностики зазначеного захворювання. За можливості наводять відомості які пояснюють вплив на етіопатогенез захворювання або зв'язок між етіопатогенезом і діагностичними показниками що використовуються.

13.2.10. Для винаходу що є процесом одержання виробу, деякі елементи якого чи сам виріб виготовлені з матеріалу невизначеного складу і структури наводять дані про властивості використовуваного матеріалу та експлуатаційні характеристики цих елементів і(або) виробу в цілому.

13.3. Особливості формули винаходу

13.3.1. Для усунення невизначеності при характеристиці процесу сукупність його ознак повинна вказувати не лише на наявність дій з матеріальними об'єктами а і на порядок (послідовність) їх виконання в часі.

13.3.2. Для характеристики дії (заходу операції тощо) як ознаки процесу треба використовувати дієслова активного стану, дійсного способу теперішнього часу третьої особи множини, наприклад "нагрівають" "зволожують" "загартовують" тощо.

14. Особливості змісту заявки на винахід щодо нового застосування відомого продукту чи процесу

14.1. Для характеристики об'єкта винаходу "нове застосування відомого продукту чи процесу" використовують такі ознаки:

коротка характеристика об'єкта що застосовується достатня для його ідентифікації; зазначення нового призначення цього об'єкта.

14.2. Особливості викладення опису винаходу

14.2.1. Назва винаходу щодо нового застосування відомого продукту чи процесу повинна починатися зі слова "Застосування", після якого наводиться назва відомого продукту або процесу і зазначається його нове застосування.

14.2.2. При описуванні рівня техніки аналогами об'єкта винаходу "нове застосування відомого продукту чи процесу" мають бути, відповідно, відомі продукти чи процеси (способи) того самого призначення, що й винахід.

Якщо об'єктом винаходу є нове застосування відомого продукту чи процесу то при

описуванні винаходу наводять характеристику відомого об'єкта (із зазначенням бібліографічних даних джерела інформації у якому він описаний) а також відомості щодо його відомого і нового застосування і якщо це можливо, відомості щодо властивостей, які обумовлюють можливість його нового застосування.

14.2.3. У розділ опису "Відомості які підтверджують можливість здійснення винаходу" включають відомості що підтверджують можливість застосування відомого продукту чи процесу як це передбачено винаходом.

14.3. Особливості формули винаходу

Якщо об'єктом винаходу є нове застосування відомого продукту чи процесу то формула має таку структуру: "Застосування (дають назву чи характеристику продукту чи процесу) як (зазначають нове призначення зазначеного продукту чи процесу)".

15. Особливості змісту заявки на корисну модель

Для характеристики корисної моделі використовують ознаки, наведені у пунктах 10.1, 11.1, 12.1, 13.1 та 14.1 Правил.

Опис і формулу корисної моделі викладають відповідно до пунктів 10.2 10.3 11.2 11.3, 12.2, 12.3, 13.2, 13.3, 14.2 та 14.3 Правил.

16. Подання заявки

16.1. Відповідно до статті 12 Закону заявку подає до Установи особа яка бажає одержати патент і має на це право. Заявку безпосередньо подають або надсилають на адресу Укрпатенту.

Разом із заявкою може бути подано її електронну копію на дискеті чи компакт-диску CD-R. Така копія надається як сукупність файлів кожен з яких є електронною копією окремого документа заявки. Документи повинні бути підготовлені як правило у редакторі WORD тексти документів - у форматі RTF з використанням одного із шрифтів: Times New Roman Arial Cyr розмір 9 для зображення спеціальних символів - шрифт Symbol для зображення математичних формул - у форматі Microsoft Equation.

Відповідно до статті 13 Закону датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів що містять принаймні:

заяву у довільній формі про видачу патенту викладену українською мовою;

відомості про заявника та його адресу викладені українською мовою;

матеріал що справляє враження опису винаходу (корисної моделі) викладений українською або іншою мовою. Якщо вказаний матеріал викладено іншою мовою то для збереження дати подання заявки його переклад на українську мову повинен надійти до Установи протягом двох місяців від дати подання заявки.

16.2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника.

Іноземні особи та особи без громадянства які проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності якщо інше не передбачено міжнародними угодами.

Якщо до складу заявників входить фізична особа, яка проживає, чи юридична особа яка має постійне місцезнаходження на території України то заявку може бути подано без залучення представника за умови зазначення адреси для листування в Україні.

Якщо в заяві зазначено два або декілька заявників то один з них може бути призначений іншими заявниками як їх представник.

16.3. Будь-яка дія представника або будь-яка дія щодо нього має наслідки дії, що здійснена відповідним заявником чи заявниками або щодо них.

16.4. Якщо заявку подають через представника, то до заявки слід додати видану заявником довіреність, що засвідчує його (її) повноваження або її копію.

Якщо довіреність викладена мовою оригіналу, то до неї додають переклад

українською мовою.

Довіреність має бути подана разом з документами заявки.

Довіреність може стосуватися однієї або декількох заявок, зазначених у ній.

Якщо довіреність видано на ведення справ за декількома заявками, то до кожної заявки додається копія довіреності.

У довіреності зазначається:

повне ім'я особи, якій вона видана;

обсяг повноважень які надаються особі на ім'я якої видано довіреність;

дата її вчинення, без якої довіреність вважається недійсною.

Довіреність підписується особою яка її видала. Якщо довіреність видається юридичною особою України то підпис особи, що має на це повноваження, засвідчується печаткою.

Строк дії довіреності не може перевищувати трьох років. Якщо в довіреності зазначено більший строк то довіреність дійсна три роки від дати її вчинення. Якщо строк дії довіреності не зазначений то вона вважається дійсною протягом одного року від дати її вчинення.

Форма і строк дії довіреності виданої поза межами України, визначаються за законом країни, де була видана довіреність.

Довіреність представнику зареєстрованому в Установі для представництва особи що проживає за межами України може бути видана як самим заявником так і його представником, що має відповідну довіреність, видану заявником. У цьому разі до Установи необхідно подати обидві довіреності.

16.5. Будь-яке призначення представника може бути скасоване особами, які здійснили це призначення, або їх правонаступниками.

Представник може відмовитись від свого призначення шляхом надання підписаного ним повідомлення.

16.6. Заявку може бути подано з використанням факсимільного зв'язку. У цьому разі датою подання заявки вважається день одержання Укрпатентом її факсимільної копії (останньої її частини в разі подання матеріалів заявки в різні дні) за умови що оригінал заявки разом із супровідним листом що ідентифікує факсимільну копію, одержано протягом 14 днів від зазначеного дня.

Якщо оригінал заявки одержано після спливу зазначеного строку або він відрізняється за своїм змістом від факсимільної копії заявки, датою подання заявки вважається дата одержання Укрпатентом її оригіналу, а зміст факсимільної копії до уваги не береться.

Якщо факсимільна копія заявки або її частина не може бути прочитана вона вважається неподаною в частині що не може бути прочитана.

У разі подання заявки з використанням факсимільного зв'язку у вихідний святковий чи інший неробочий день що визначений відповідно до закону або після закінчення робочого дня в Укрпатенті датою подання заявки за дотримання умов, викладених в абзаці першому цього пункту вважається перший наступний робочий день.

16.7. За подання заявки сплачується збір у порядку та розмірі установлених Порядком сплати зборів за дії пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року N 1716 (1716-2004-п) (далі - Порядок). Документ про сплату збору повинен надійти до Укрпатенту разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується але не більше ніж на шість місяців якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Документом про сплату збору вважається виписка з особового банківського рахунку Укрпатенту, яка дає можливість ідентифікувати заявку.

У разі відсутності у виписці з особового банківського рахунку зазначення номера заявки а також у разі сплати збору в іншій валюті ніж установлена для заявника згідно з

графою 3 чи 4 додатка до Порядку (1716-2004-п) документом про сплату збору є розрахунковий документ на паперовому носії (платіжне доручення, касовий чек квитанція тощо) що міститься в матеріалах заявки, відповідає вимогам Порядку та засвідчений в установленому порядку відповідальним виконавцем банку.

Датою надходження документа про сплату збору вважається дата зарахування суми збору на поточний рахунок Укрпатенту. У зв'язку з цим зарахування збору за подання заявки повинно бути здійснено до надходження заявки до Установи або протягом двох місяців від дати подання заявки якщо клопотання про продовження цього строку не було подано.

У разі зарахування суми збору до надходження заявки, клопотання до Укрпатенту датою надходження документа про сплату збору вважається дата надходження до Укрпатенту цієї заяви якщо вона надійшла:

протягом трьох місяців від дати зарахування суми збору за умови що в цей період розмір відповідного збору залишився незмінним;

протягом одного місяця від дня введення в дію зміненого розміру збору.

У разі якщо дата зарахування збору на поточний рахунок Укрпатенту є пізнішою ніж допустима згідно із законом кінцева дата його сплати датою надходження документа про сплату збору вважається дата зазначена в розрахунковому документі на паперовому носії що відповідає вимогам установленим Порядком (1716-2004-п).

Документ про сплату збору вважається таким що відповідає встановленим вимогам якщо він оформлений відповідно до цього пункту та пункту 5 Порядку (1716-2004-п) а сплачена сума збору відповідає розміру встановленого збору за подання заявки з урахуванням:

складу заявників;

кількості пунктів формули;

наявності електронного примірника змісту заявки на дискеті чи компакт-диска CD-

R.

Якщо заявник має пільги щодо сплати збору за подання заявки або звільнення від такої сплати, то до заявки додаються клопотання про надання пільги з копією документа що підтверджує право на звільнення чи часткове звільнення від сплати зазначеного збору.

16.8. Довіреність якщо заявка подається через представника заявника має бути оформлена відповідно до пункту 16.4 Правил.

16.9. Якщо заявник бажає скористатись правом пріоритету то він повинен відповідно до частини 2 статті 15 Закону протягом трьох місяців від дати подання заявки до Установи подати заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та копію попередньої заявки якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності. Якщо попередніх заявок декілька то додають копії всіх попередніх заявок. За потреби Установа може зажадати переклад попередньої заявки (попередніх заявок) українською мовою.

16.10. Якщо заява про пріоритет та копія попередньої заявки надійшли до Установи пізніше встановленого строку то строк, пропущений заявником через непередбачені і незалежні від нього обставини може бути продовжений на 2 місяці з дати закінчення зазначеного строку (якщо до заяви про встановлення пріоритету та копії попередньої заявки буде додано документ про сплату збору за продовження строку).

17. Особливості подання заявки на секретний винахід (корисну модель)

17.1. Заявку на секретний винахід або секретну корисну модель подає до Укрпатенту безпосередньо заявник.

Якщо винахід (корисну модель) створено з використанням інформації зареєстрованої у Зводі відомостей що становлять державну таємницю України чи згідно із Законом України "Про державну таємницю" то заявка подається до Укрпатенту через режимно-секретний орган заявника або через компетентний орган місцевої державної

адміністрації за місцезнаходженням (для юридичних осіб) чи за місцем проживання (для фізичних осіб) заявника (частина 3 статті 12 Закону.

17.2. Заявка на секретний винахід (корисну модель) повинна містити:
заяву про видачу патенту України на секретний винахід (корисну модель);
опис винаходу (корисної моделі);
формулу винаходу (корисної моделі);
креслення (якщо на них є посилання в описі).

Заяву про видачу патенту України на секретний винахід (корисну модель) слід подавати українською мовою за формою, яка наведена в додатку 3 до Правил.

Вимоги до змісту документів заявки викладені у пунктах 5-8 Правил.

17.3. Документи заявки на секретний винахід (корисну модель), а саме: заяву про видачу патенту України на секретний винахід (корисну модель) опис і формулу секретного винаходу (корисної моделі) креслення якщо такі є подають у двох примірниках. Документи, які потребують подальшого перекладу, можуть бути подані мовою оригіналу в одному примірнику а їх переклад - у двох примірниках.

17.4. За подання заявки сплачується збір згідно з пунктом 16.7 цих Правил.

17.5. Згідно із Законом України "Про державну таємницю" патентування секретного винаходу або секретної корисної моделі в іноземних державах не дозволяється.

18. Подання міжнародної заявки

18.1. Компетентне відомство-одержувач відповідно до правила 19 Інструкції

18.1.1. Установа є компетентним відомством-одержувачем для прийняття та реєстрації міжнародних заявок якщо хоча б один із заявників є громадянином України або особою яка проживає на її території, незалежно від того, чи є він заявником для всіх чи лише для деяких держав.

18.1.2. Виконання обов'язків відомства-одержувача щодо прийняття міжнародних заявок в Україні передбачених Договором, виконує Укрпатент керуючись при цьому Договором та Інструкцією і Правилами щодо не врегульованих вищезгаданими документами питань.

18.1.3. Фізична особа вважається громадянином України або особою що проживає на її території якщо вона є такою згідно із законодавством України.

Будь-яку особу можна також уважати такою що проживає в Україні, якщо вона є власником дійсного й ефективного промислового чи торгового підприємства в Україні.

Відповідно до правила 18 Інструкції будь-яку юридичну особу, якщо вона зареєстрована згідно із законодавством України як юридична особа, можна вважати громадянином України.

Якщо виникають сумніви щодо громадянства заявника чи його проживання в Україні то Укрпатент має право зробити запит до заявника на документальне підтвердження відповідних фактів.

18.2. Мова міжнародної заявки

Укрпатент приймає заявки викладені російською або англійською мовами.

18.3. Кількість примірників

Міжнародну заявку (заяву опис формулу винаходу (корисної моделі) креслення та реферат) подають до відомства-одержувача в трьох примірниках кожний з яких має бути придатний для прямого репродукування а перший (реєстраційний) примірник, що надсилають до Міжнародного бюро ВОІВ має бути придатний для прямого репродукування в необмеженій кількості.

18.4. Адресат і адреса для листування

Усю кореспонденцію що передбачена процедурою Договору, надсилають на одну адресу на території України в одному примірнику:

якщо в графі IV заяви до міжнародної заявки передбаченої правилами 3 і 4 Інструкції зазначено агента або спільного представника і його адресу то кореспонденцію надсилають на ім'я цієї особи і на цю адресу;

якщо в графі IV заяви зазначено адресу для листування, кореспонденцію надсилають на цю адресу на ім'я особи зазначеної для листування;

якщо графа IV заяви не заповнена то кореспонденцію надсилають на ім'я заявника зазначеного в заяві першим серед осіб, які мають право подавати заявки до відомства-одержувача і на його адресу. Клопотання заявника щодо реєстрації зміни відомостей про заявника агента, спільного представника чи винахідника (якщо таке клопотання надіслане через відомство-одержувач а не безпосередньо до Міжнародного бюро ВОІВ) беруть до уваги і відповідні зміни адреси і адресата враховують лише за умови якщо це клопотання містить усі потрібні відомості (уключаючи адресу і транслітерацію) і підписане всіма заявниками яких ці зміни стосуються.

18.5. Мова листування

Листування із заявником відомство-одержувач здійснює мовою міжнародної заявки.

18.6. Передача документів з використанням факсимільного зв'язку

18.6.1. Якщо документи міжнародної заявки передано до Укрпатенту з використанням факсимільного зв'язку то дата їх подання встановлюється відповідно до пункту 16.6 Правил. При цьому разом з оригіналом заявки подають дві її копії.

18.6.2. Якщо з використанням факсимільного зв'язку передано документ що стосується міжнародної заявки але інший ніж документ міжнародної заявки або аркуші заміни до неї то Укрпатент вирішує, чи слід надсилати заявнику запит щодо оригіналу такого документа, і, за потреби, робить такий запит.

18.7. Номер справи заявника

Кореспонденція, яку надсилають заявнику повинна містити посилання на "номер справи заявника" (не більше 12 знаків) якщо він зазначив цей номер у заяві. Заявник може проставляти "номер справи заявника" на кожному аркуші міжнародної заявки в лівому кутку верхнього поля не нижче 1,5 см від верхнього краю аркуша (правило 11 Інструкції).

Кореспонденція, яку надсилають заявнику не містить інших номерів що використовує заявник наприклад вихідних номерів окремих листів.

18.8. Реєстрація та пересилання міжнародної заявки

18.8.1. Міжнародна заявка, що відповідає вимогам статті 11(1) Договору реєструється в тому разі якщо заявник виконав вимоги частини 1 статті 37 Закону і вона не підпадає під положення частини 3 статті 12 Закону. При цьому реєстраційний примірник заявки за якою сплачено "Основне мито" і збір за пересилання надсилається до Міжнародного бюро ВОІВ.

18.8.2. Якщо заявка вважається вилученою за несплату заявником міжнародного мита, то реєстраційний примірник надсилають до Міжнародного бюро ВОІВ з повідомленням про вилучення. Проте в усіх випадках реєстраційний примірник надсилають до Міжнародного бюро ВОІВ не пізніше ніж за 15 днів до закінчення 14-ти місяців від дати пріоритету.

18.8.3. Якщо реєстраційний примірник заявки надсилають до Міжнародного бюро але "мито за пошук" за цією заявкою не сплачено то копію для пошуку до Міжнародного пошукового органу (ФІПВ м. Москва; Європейське патентне відомство, м. Мюнхен) не передають а в реєстраційному примірнику міжнародної заявки робиться відповідна позначка.

18.9. Відомості про міжнародну заявку

Номер і дату подання міжнародної заявки Укрпатент може повідомити особам які зазначили номер справи заявника або ім'я заявника і назву винаходу.

Будь-які інші відомості щодо міжнародної заявки до її публікації надаються або особисто заявнику (агенту) або за клопотанням заявника (агента) у письмовій формі - особі яку зазначено в цьому клопотанні.

18.10. Копія документа про пріоритет

Якщо заявник у заяві поданій відповідно до Договору чи в окремому листі просить відомство-одержувач надіслати до Міжнародного бюро ВОІВ завірену копію пріоритетного документа, але не оплатив її підготовку і пересилання то Укрпатент повідомляє заявника про необхідність оплати згідно з чинними тарифами і після надходження оплати готує і відсилає копію. При цьому відповідальність за порушення строків з вини заявника несе заявник.

18.11. Наслідки міжнародної публікації

18.11.1. Згідно із статтею 29 (1) Договору міжнародна публікація міжнародної заявки що здійснюється російською мовою, має такі самі наслідки як і публікація відомостей про заявку, передбачена частиною 16 статті 16 Закону.

18.11.2. Якщо міжнародна публікація здійснена іншою (не російською) мовою то на підставі статті 29 (2) Договору вищезазначені наслідки настають лише після публікації відомостей про цю заявку в порядку передбаченому частиною 16 статті 16 Закону за умови що заявник подасть до Укрпатенту переклад цієї заявки українською мовою.

ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ЗАЯВКИ НА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

*(Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 18.02.2002 N 110)
(Станом на 15.12.2020 р)*

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила, розроблені відповідно до Закону України "Про охорону прав на промислові зразки" (далі - Закон), Паризької конвенції про охорону промислової власності, яка є чинною на території України з 25 грудня 1991 року (далі - Паризька конвенція) визначають вимоги до документів заявки на видачу патенту України на промисловий зразок.

Вимоги Правил є обов'язковими для заявників.

1.2. Визначення термінів та скорочень

Промисловий зразок - результат творчої діяльності людини у галузі художнього конструювання;

заявка - сукупність документів необхідних для видачі патенту;

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

патент - патент України на промисловий зразок;

представник - представник у справах інтелектуальної власності зареєстрований згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1994 року N 545 або інша довірена особа.

МКПЗ - Міжнародна класифікація промислових зразків, запроваджена Локарнською Угодою підписаною під час Локарнської дипломатичної конференції 8 жовтня 1968 року;

Державна служба - Державна служба інтелектуальної власності України;

Укрпатент - Державне підприємство "Український інститут промислової власності";

Порядок - Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року N 1716.

1.3. Об'єктом промислового зразка може бути форма, малюнок чи розфарбування або їх поєднання що визначають зовнішній вигляд промислового виробу і призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб.

2. Загальні вимоги до змісту документів заявки

2.1. Заявку складають українською мовою.

2.2. Документи заявки які потребують подальшого перекладу, можуть бути подані мовою оригіналу в одному примірнику їх переклад - також у одному примірнику.

Якщо опис промислового зразка викладено іншою мовою то для збереження дати подання його переклад повинен надійти до Укрпатенту протягом двох місяців від дати подання заявки.

2.3. Заявка не повинна містити матеріалів, що суперечать публічному порядку принципам гуманності і моралі, зневажливих висловлювань стосовно промислових зразків та результатів діяльності інших осіб а також відомостей і матеріалів, які вочевидь не стосуються або не є необхідними для визнання документів такими, що відповідають вимогам цих Правил.

2.4. В описі промислового зразка і пояснювальних матеріалах до опису використовують як правило стандартизовані терміни і скорочення а за їх відсутності - загальноновживані в науковій і технічній літературі.

При використанні термінів і скорочень що не є загальноновживаними необхідно пояснити їх значення при першому вживанні в тексті.

2.5. В описі промислового зразка необхідно зберігати єдність термінології тобто одні й ті самі ознаки повинні називатися однаково.

3. Вимога єдності промислового зразка

3.1. Згідно з пунктом 3 статті 11 Закону заявка повинна стосуватися одного промислового зразка і може містити його варіанти (вимога єдності).

3.2. Поняття "промисловий зразок" застосовується як до одного виробу, так і до набору (комплекту) виробів. Набір (комплект) може бути визнаний промисловим зразком якщо до складу набору (комплекту) входять вироби, які виконують функції, відмінні одна від одної але підпорядковані загальному призначенню що вирішується набором (комплектом) у цілому. З точки зору художнього конструювання всі вироби набору (комплекту) повинні мати спільність композиційного та стилістичного вирішення, наприклад чайний або столовий сервіз, набір інструментів, мебельний гарнітур тощо.

3.3. Поняття "один виріб" застосовується як до цілого виробу, наприклад автомобіля так і до його частини наприклад бампера, фари тощо.

3.4. Варіантом промислового зразка може бути зовнішній вигляд виробів що належать до однієї функціональної групи до одного класу МКПЗ подібні за сукупністю суттєвих ознак і мають відмінності в несуттєвих ознаках які сприймаються візуально: наприклад декілька стільців що відрізняються один від одного фактурою, кольором декоративної оббивної тканини тощо.

4. Оформлення документів

4.1. Документи заявки мають бути оформлені таким чином щоб їх можна було зберігати тривалий час і безпосередньо репродукувати.

4.2. Документи заявки друкуються на аркушах білого паперу формату А4. Кожний документ заявки починають на окремому аркуші, при цьому другий і наступні аркуші нумеруються арабськими цифрами.

Кожний аркуш використовують лише з одного боку з розміщенням рядків паралельно меншому боку аркуша.

Мінімальний розмір полів аркушів опису становить, мм:

ліве - 25;

верхнє - 20;

праве і нижнє - 20.

Креслення, схему карту виконують на аркушах білого гладкого паперу форматом А4.

Мінімальний розмір полів аркушів становить, мм:

ліве - 25;

верхнє - 25;

праве - 10;

нижнє - 15.

4.3. Документи друкують шрифтом чорного кольору. Текст опису друкують через 2 інтервали.

4.4. Бібліографічні дані джерел інформації в документах заявки наводяться таким чином щоб можна було знайти це джерело інформації.

5. Склад заявки

Заявка повинна містити:

заяву про видачу патенту в одному примірнику;

комплект зображень виробу (власне виробу чи у вигляді його макета, або малюнка), що дають повне уявлення про зовнішній вигляд виробу у двох примірниках опис промислового зразка в одному примірнику;

креслення, схему карту (у разі необхідності відповідно до пункту 9.1 цих Правил в одному примірнику).

6. Заява про видачу патенту

6.1. Заяву про видачу патенту (далі - заява) подають за встановленою формою наведеною в додатку до цих Правил.

Якщо відомості не можуть бути повністю розміщені за браком місця у відповідних графах то їх наводять на додатковому аркуші за тією самою формою із зазначенням у відповідній графі заяви - "див. на окремому аркуші".

6.2. У графі "Номер заявки визначений заявником" проставляється порядковий номер визначений заявником під час подання заявки.

6.3. Графа "Дата подання" заповнюється Укрпатентом під час одержання ним заявки.

6.4. Графи з кодами (21) (22) і (51) що розташовані у верхній частині заяви заявником не заповнюються, вони призначені для зазначення реквізитів заявки після її подання до Державної служби.

6.5. За кодом (71) зазначаються:

для фізичної особи:

ім'я (прізвище власне ім'я та по батькові фізичної особи, яка є громадянином України) та місце проживання (найменування вулиці номер будинку, квартири, найменування населеного пункту, району області, поштовий індекс);

для юридичної особи:

повне найменування (відповідно до установчих документів);

місцезнаходження (адреса органу або особи яка відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступають від її імені з послідовністю наведеною в цьому пункті для місця проживання фізичної особи).

Місце проживання або місцезнаходження іноземного заявника наводиться з повнотою і послідовністю зазначеною заявником. Найменування вулиць майданів тощо а також символи що застосовуються поряд з номерами транслітеруються літерами української абетки. Поряд у дужках місце проживання або місцезнаходження наводиться мовою оригіналу.

Якщо заявником є автор, декілька авторів чи всі автори, то місце проживання кожного з них наводять на звороті заяви у графі за кодом (72).

Для іноземної особи здійснюється транслітерація імені або повного найменування зазначеної особи. Після українського зазначення наводять у дужках ці самі відомості мовою оригіналу. Місце проживання або місцезнаходження заявника (за потреби) наводять мовою оригіналу і зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST. 3.

Для заявників - юридичних осіб України зазначають код відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) для заявників що проживають чи мають постійне місцезнаходження за межами України, зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST. 3.

Якщо заявників декілька то зазначені відомості наводяться для кожної особи окремо.

6.6. Якщо заявник має підстави скористатися правом пріоритету попередньої заявки відповідно до статті 13 Закону то у відповідній клітинці заяви необхідно зробити позначку "X" і зазначити номер та дату подання попередньої заявки. Відомості про попередню заявку подану в державі - учасниці Паризької конвенції наводять за кодами (31) (32) (33). За кодом (33) зазначають код держави до якої подано попередню заявку, відповідно до стандарту VOIB ST. 3. Відомості про попередню заявку з якої виділено цю заявку наводять за кодом (62). Якщо попередніх заявок декілька то наводять відомості щодо кожної заявки.

Відомості щодо подання заявки або реєстрації промислового зразка який є варіантом зразка що розглядається наводять за кодом (66).

Відомості про заявку, додаткові матеріали до якої оформлені відповідно до пункту 7 статті 14 Закону як ця заявка, наводять за кодом (62).

Якщо заявник має підстави скористатися правом пріоритету промислового зразка використаного в експонаті показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції, то у відповідній клітинці заяви необхідно зробити позначку "X" і зазначити дату відкриття виставки за кодом (23).

6.7. За кодом (54) наводять повну назву промислового зразка, яка повинна збігатися з назвою наведеною на зображеннях і в описі.

6.8. За кодом (98) зазначають адресу для листування між заявником та Укрпатентом повне ім'я або найменування адресата. Листування може здійснюватись за будь-якою зручною для заявника адресою на території України. За наявності телефону факсу чи іншого засобу зв'язку їх указують.

6.9. Якщо заявник користується послугами представника, то за кодом (74) зазначають повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності або повне ім'я іншої довіреної особи.

6.10. Розділ заявки "Перелік документів що додаються" заповнюють за допомогою позначок "X" у відповідних клітинках із зазначенням кількості примірників і аркушів кожного документа. У клітинці "інші документи" якщо такі є в матеріалах заявки, необхідно зазначити назву документа.

6.11. Якщо право на подання заявки й одержання патенту передано автором чи роботодавцем правонаступнику то в графі "Підстави щодо виникнення права на подання

заявки і одержання патенту" відповідну підставу зазначають позначкою "X". Якщо заявником (заявниками) є єдиний автор чи всі автори то ця графа не заповнюється.

6.12. За кодом (72) наводять дані про автора (авторів): ім'я та місце проживання. Для іноземного автора здійснюється транслітерація імені та поряд у дужках, ці самі дані наводять мовою оригіналу а замість його місця проживання проставляють назву держави та її код згідно із стандартом VOIB ST. 3. Якщо автори є заявниками, то вони проставляють підписи у правій графі.

6.13. Якщо автор (автори) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими) у публікації відомостей про видачу патенту то у відповідній графі заяви робиться про це запис що підписується автором (авторами) який (які) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими).

6.14. Заповнення останньої графи заяви "Підпис(и) заявника(ів)" є обов'язковим крім випадку коли всі заявники є авторами і їх підписи проставлені в графі за кодом (72).

Якщо заявником є юридична особа то заяву підписує особа, що має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи яка підписує заяву особистого підпису, ініціалів, прізвища і скріплюється печаткою.

Якщо заявник доручив ведення справ за заявкою представнику, то він може ставити свій підпис замість заявника.

У цій графі також проставляють дату підпису.

Якщо будь-які відомості наводять на додатковому аркуші то його треба підписати в такому самому порядку.

7. Комплект зображень виробу

7.1. Комплект зображень виробу (власне виробу чи у вигляді його макета або малюнка) повинен давати повне уявлення про зовнішній вигляд виробу.

Зокрема, комплект зображень тривимірного виробу може містити загальний вигляд виробу вигляди спереду зліва справа, ззаду, зверху, знизу та зображення фрагментів виробу тощо.

Для двовимірного виробу достатньо як правило навести одне зображення.

Комплект зображень виробу з повторюваним малюнком має містити окреме зображення цього малюнка.

7.2. Комплект зображень виробу який може трансформуватися (розчинятися складатися тощо) такого як холодильник пиросос, кухонний комбайн тощо, має містити окреме зображення такого виробу у трансформованому вигляді.

7.3. Комплект зображень набору (комплекту) виробів має містити зображення загального вигляду набору (комплекту) та зображення потрібних виглядів кожного виробу, що входить до набору (комплекту). Якщо загальний вигляд набору (комплекту) виробів технічно неможливо представити на одному зображенні комплект зображень набору (комплекту) виробів має містити зображення фрагментів набору (комплекту) сукупність яких дає повне уявлення про загальний вигляд набору (комплекту).

7.4. Зображення виробу однією із суттєвих ознак якого є колір наводяться в кольоровому виконанні. В іншому разі зображення виробу наводяться лише в чорно-білому виконанні.

7.5. Зображення виробу мають бути чіткими і ясними.

Виріб зображається повністю при рівномірному освітленні на нейтральному фоні як правило без сторонніх предметів. Окремі деталі виробу мають добре проглядатися не тільки на освітленому, але й на тіньовому його боці.

7.6. Зображення виробу представляються фотографіями та/або іншими репродукціями виконаними будь-якими засобами зокрема засобами комп'ютерної графіки. Їх розмір має бути в межах від 30x30 мм до 160x160 мм.

7.7. Фотографії та інші репродукції наклеюються або відтворюються безпосередньо на аркушах білого паперу формату А4. На одному аркуші паперу розміщуються не більше

25 зображень виробу.

7.8. На кожному аркуші комплекту зображень виробу зверху зазначається назва промислового зразка. Якщо промисловий зразок стосується набору (комплекту) виробів під назвою промислового зразка зазначається назва виробу, зображення якого представлені на аркуші.

7.9. Під кожним зображенням виробу зазначаються номер зображення та вид вигляду ("Загальний вигляд" "Вигляд спереду" і т. ін.), назва фрагмента тощо.

Номер зображення виробу складається з двох чисел розділених крапкою. Перше число означає номер варіанта виробу, друге число - порядковий номер вигляду виробу. Наприклад зображення першого варіанта виробу нумеруються відповідно 1.1 1.2 1.3 і т. ін., зображення десятого варіанта виробу нумеруються відповідно 10.1, 10.2, 10.3 і т. ін.

Зображення загального вигляду виробу нумерується першим, потім інші вигляди.

Зображення загального вигляду набору (комплекту) виробів або його фрагментів нумеруються в порядку встановленому цим пунктом для нумерації зображень виробу.

8. Опис промислового зразка

8.1. Опис містить такі розділи:

назва промислового зразка;

прізвище, ініціали автора промислового зразка;

призначення та галузь застосування промислового зразка;

перелік зображень креслень та схем, схем та карт;

суть та суттєві ознаки промислового зразка.

8.1.1. Назва промислового зразка повинна характеризувати його призначення відображати його суть і за можливості, відповідати певній рубриці МКПЗ.

Назва промислового зразка маловідомого або нового призначення повинна містити посилання на галузь його застосування наприклад: "Еквалайзер для апаратури, що відтворює звук".

Якщо промисловий зразок має варіанти виконання відповідно до пункту 3.4 цих Правил то після назви в дужках вказують кількість варіантів. Зокрема якщо колір є суттєвою ознакою виробу то варіантами виконання такого виробу можуть бути варіанти його виконання у різних кольорах наприклад: "Чайний сервіз (три варіанти)".

8.1.2. Розділ "Призначення та галузь застосування промислового зразка" доцільно починати словами: "Заявляється зовнішній вигляд виробу призначеного для ". Далі за текстом розкривається в якій галузі промисловості або іншій сфері діяльності буде використовуватись заявлений виріб із зазначенням його функціонального призначення.

За потреби, у цьому ж розділі вказуються об'єкти (системи), з якими використовується виріб.

8.1.3. У розділі "Перелік зображень креслень та схем" наводиться перелік зображень, які є в матеріалах заявки, а також креслень та схем відповідно до їх нумерації.

8.1.4. Розділ "Суть і суттєві ознаки промислового зразка" має містити опис усіх суттєвих ознак які формують зоровий образ заявленого виробу.

8.1.4.1. Суть промислового зразка характеризується сукупністю відображених на зображеннях його суттєвих ознак, які визначають зовнішній вигляд виробу з його естетичними та/або ергономічними особливостями.

Ознака належить до суттєвих якщо вона впливає на формування зовнішнього вигляду виробу, якому притаманна така ознака.

Для розкриття суті промислового зразка описується сукупність його суттєвих ознак, відображених на зображеннях, з посиланням на них (а також на креслення загального вигляду, ергономічну схему, карту якщо вони є в матеріалах заявки).

8.1.4.2. При описуванні промислового зразка набору (комплекту) виробів зазначаються всі вироби, які входять у нього.

8.1.4.3. Якщо промисловий зразок має варіанти виконання то повністю має бути

описана сукупність суттєвих ознак основного з варіантів, а розкриття суті кожного з інших варіантів здійснюється шляхом описування тих ознак які відрізняють кожний інший варіант від основного.

8.1.4.4. Для виробів які можуть трансформуватися таких як холодильники шафи прилади в закритому корпусі, телефонні будки тощо суттєвими ознаками можуть бути ознаки що визначають як зовнішній вигляд виробу, так і вигляд його внутрішнього об'єму.

8.1.4.5. Якщо колір є суттєвою ознакою промислового зразка, назва кольору має бути чітко зазначена в описі.

8.2. Опис підписує заявник у тому самому порядку що й заяву про видачу патенту.

9. Креслення, схеми, карти

9.1. Креслення схеми та карти включаються до складу заявки в разі потреби пояснення суті промислового зразка визначення габаритів та співвідношень розмірів загального вигляду виробу чи його елементів пояснення ергономічних особливостей зовнішнього вигляду виробу тощо.

9.2. Креслення схеми та карти мають бути пояснені в описі промислового зразка та відповідати зображенням виробу.

9.3. Креслення та схеми позначаються словом "Рисунок" з відповідним тексту опису наскрізним номером а саме: "Рисунок 1", "Рисунок 2" тощо. На кожному аркуші креслень та схем зазначається назва промислового зразка.

9.4. Креслення та схеми виконуються відповідно до правил креслення на щільному білому гладкому папері чіткими чорними лініями і штрихами які не витираються без розтушовування і розмальовування.

9.5. Конфекційна карта виробу (зразок тканини шкіри, фурнітури обробки тощо що рекомендується для виготовлення виробу) представляється, якщо промисловий зразок стосується виробу легкої та текстильної промисловості. Конфекційна карта виробу з повторюваним малюнком (килими тканини тощо) представляється в розмірі цього малюнка.

10. Подання заявки

10.1. Відповідно до пункту 1 статті 11 Закону заявка подається до Державної служби. Заявку безпосередньо подають або надсилають на адресу Укрпатенту, зазначену у формі заяви.

Заявку, що не містить зображення в кольоровому виконанні, може бути подано з використанням факсимільного зв'язку з наступним поданням її оригіналу відповідно до пункту 10.10 цих Правил.

10.2. Заявка подається особою, яка бажає одержати патент, має на це право та зазначена в заявці як заявник або через її представника. Підтвердження права на одержання патенту будь-яким документом не вимагається.

10.3. Заявка заявником у якій зазначена іноземна особа або особа що проживає чи має постійне місцезнаходження поза межами України подається через представника у справах інтелектуальної власності якщо інше не встановлено чинним міжнародним договором України.

10.4. Заявка у якій зазначено два заявники чи більше, подається через їх спільного представника. Ним, зокрема, може бути один із заявників, призначений усіма іншими заявниками.

10.5. Представником за виключенням представників у справах інтелектуальної власності, може бути фізична або юридична особа.

10.6. Представник зобов'язаний вчиняти дії щодо подання заявки за наданими йому повноваженнями особисто. Він може передати своє повноваження іншій особі (заміснику) відповідно до договору із заявником або закону.

10.7. У разі подання заявки через представника (замісника) вона має містити

довіреність а також переклад довіреності на українську мову, якщо вона викладена іншою мовою.

Довіреність може стосуватися однієї чи декількох заявок. Якщо довіреність стосується понад однієї заявки кожна наступна заявка має містити її копію з написом на ній "оригінал довіреності міститься в заявці N " у якій зазначено відповідний номер заявки.

У довіреності зазначаються:

ім'я особи, яка її видала;

ім'я (найменування) особи, яку представляють;

ім'я (найменування) особи, якій вона видана;

дії, які зобов'язана та/або має право вчиняти особа якій видана довіреність;

дата її вчинення.

Довіреність підписується особою яка її видала. Довіреність від імені юридичної особи України скріплюється печаткою цієї юридичної особи.

Довіреність, видана в порядку передоручення має бути нотаріально посвідчена крім випадків установлених частиною 4 статті 245 Цивільного кодексу України.

Строк довіреності встановлюється у довіреності. Якщо строк довіреності не встановлений вона зберігає чинність до припинення її дії.

Довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною, тому до уваги не береться.

Порядок видачі та строк довіреності виданої поза межами України визначаються правом держави у якій була видана довіреність.

10.8. Особа яка видала довіреність і згодом скасувала її, повинна також негайно повідомити про це Укрпатент. Датою такого повідомлення вважається дата одержання Укрпатентом відповідного письмового повідомлення у тому числі поданого з використанням факсимільного зв'язку за умови дотримання положень пункту 10.10 цих Правил.

З припиненням представництва за довіреністю втрачає чинність передоручення.

У разі припинення представництва за довіреністю Укрпатент зобов'язаний негайно повернути оригінал довіреності представнику.

10.9. Якщо заявка що має містити довіреність такої не містить представник повинен долучати її до заявки самостійно або у відповідь на повідомлення Укрпатенту. При цьому якщо дата подання заявки передує даті вчинення довіреності представник повинен подати разом з довіреністю заяву або інший документ (лист, телеграму тощо) заявника про схвалення ним подання заявки представником.

10.10. У разі подання заявки що не містить зображення в кольоровому виконанні, з використанням факсимільного зв'язку датою подання заявки вважається дата одержання Укрпатентом факсимільної копії заявки (останньої її частини в разі подання матеріалів заявки під час переходу з однієї доби на наступну). Оригінал таким чином поданої заявки разом із супровідним листом у якому зазначено про попереднє подання її факсимільної копії, має надійти до Укрпатенту протягом одного місяця від дати одержання ним факсимільної копії.

Якщо факсимільна копія заявки або її частина не може бути прочитана вона вважається неподаною в частині що не може бути прочитана.

У разі подання заявки з використанням факсимільного зв'язку у вихідний святковий або інший неробочий день що визначений відповідно до закону чи після закінчення робочого дня в Укрпатенті датою подання заявки є перший за ним робочий день.

10.11. Разом із заявкою може бути подано її електронний примірник на дискеті чи компакт-диску CD-R виконаний відповідно до комп'ютерної програми затвердженої Державною службою що розміщується на веб-сайтах Державної служби та Укрпатенту.

10.12. За подання заявки сплачується збір згідно з Порядком. Документ про сплату

збору повинен надійти до Укрпатенту разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується але не більше ніж на шість місяців якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

У разі сплати збору до дати подання заявки вона повинна надійти до Укрпатенту: до спливу трьох місяців від дати зарахування суми збору на поточний рахунок Укрпатенту за умови що на дату подання заявки розмір збору залишився незмінним; протягом одного місяця від дня введення в дію зміненого розміру збору.

Документом про сплату збору вважається виписка з особового банківського рахунку Укрпатенту яка є в Укрпатенті і дає змогу ідентифікувати заявку.

У разі відсутності у виписці з особового банківського рахунку Укрпатенту зазначення порядкового номера заявки визначеного заявником та в разі зарахування збору на поточний рахунок Укрпатенту пізніше допустимої згідно із законом кінцевої дати його сплати а також у разі сплати збору в іншій валюті ніж установлена для заявника згідно з графою 3 чи 4 додатка до Порядку до заявки додається розрахунковий документ про сплату збору на паперовому носії (платіжне доручення касовий чек, квитанція тощо). Цей документ повинен відповідати вимогам Порядку.

Якщо заявник має пільги щодо сплати збору за подання заявки або звільнення від такої сплати до заявки додається нотаріально засвідчена копія документа що підтверджує право на звільнення чи часткове звільнення від сплати збору.

10.13. Заявник який бажає скористатися правом пріоритету відповідно до пунктів 1-4 статті 13 Закону повинен протягом трьох місяців від дати подання заявки подати до Укрпатенту заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності з перекладом на українську мову або документ, що підтверджує показ зазначеного промислового зразка на офіційних чи офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності. Таким документом є довідка про показ зазначеного промислового зразка на виставці що видана адміністрацією виставки та містить зазначення дати відкриття виставки і один примірник фотографії загального вигляду виробу, на звороті якої підпис керівника виставки повинен бути скріплений печаткою.

ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ, ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ЗАЯВКИ НА ВИДАЧУ СВДОЦТВА УКРАЇНИ НА ЗНАК ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

*(Затверджені наказом Держпатенту України від 28 липня 1995 р. N 116 В редакції Наказу Держпатенту N 72 від 20.08.97)
(станом на 15.12.2020 р)*

Правила складання подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг (далі - Правила) розроблені відповідно до Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" і визначають вимоги до заявки, встановлюють правила подання та процедуру розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг.

1. Загальні положення

1.1. В цих Правилах терміни вживаються у такому значенні:

Закон - Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг"

Державна служба - Державна служба інтелектуальної власності України діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки молоді та спорту України;

Укрпатент - Державне підприємство "Український інститут промислової власності";

свідоцтво - свідоцтво України на знак для товарів і послуг;

особа - громадянин або юридична особа;

заявка - сукупність документів необхідних для видачі свідоцтва;

заявник - особа(и), яка(і) подала(и) заявку, або її (їх) **правонаступник(и)**;

пріоритет - першість у поданні заявки;

МКТП - Міжнародна класифікація товарів і послуг;

представник - представник, зареєстрований Відомством відповідно до Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1994 р. N 545, або інша довірена особа;

Положення про порядок сплати зборів - Положення про порядок сплати зборів за дії пов'язані з охороною прав на винаходи, корисні моделі промислові зразки та знаки для товарів і послуг, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 1994 р. N 701 зі змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів від 20 березня 1995 р. N 196 від 16 січня 1996 р. N 98 та від 14 серпня 1996 р. N 948;

Паризька конвенція - Паризька конвенція про охорону промислової власності;

Мадридська угода - Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків;

Реєстр - Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг;

реєстрація - державна реєстрація знака Відомством;

ВОІВ - Всесвітня організація інтелектуальної власності.

1.2. Право на подачу заявки має особа, об'єднання осіб або їх правонаступники.

1.3. Знак для товарів і послуг (далі - знак) - це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від однорідних товарів і послуг інших осіб.

1.4. Об'єктами правової охорони можуть бути такі знаки:

словесні у вигляді слів або сполучень літер;

зображувальні у вигляді графічних композицій будь-яких форм на площині;

об'ємні у вигляді фігур або їх композицій у трьох вимірах;

комбінації вищезазначених позначень.

Такі знаки можуть бути виконані у будь-якому кольорі чи поєднанні кольорів.

Знак може бути звуковим світловим а також кольором чи поєднанням кольорів тощо. Такі знаки реєструються Відомством при наявності технічної можливості внесення їх до Реєстру та оприлюднення інформації стосовно їх реєстрації.

1.5. Підставою для відмови в наданні правової охорони знака є умови, які викладено в пункті 1 статті 5 та в статті 6 Закону.

2. Складання та подання заявки

2.1. Вимоги до заявки

2.1.1. Подання заявки.

Заявка на знак для товарів і послуг подається до Відомства на адресу Укрпатенту у письмовому вигляді.

За дорученням заявника заявка може бути подана через представника.

2.1.2. Мова заявки

Заявка складається українською мовою. Якщо деякі документи заявки викладено іншою мовою ніж українська то переклад цих документів на українську мову слід надіслати до Відомства протягом двох місяців від дати подання заявки.

Примітка. До 1 липня 1997 р. перелік товарів і/або послуг для яких знак заявляється

на реєстрацію може подаватися російською мовою при цьому заява має бути складена українською мовою.

2.1.3. Вимога єдності

Заявка повинна стосуватися одного знака Позначення що відрізняється від заявленого позначення будь-яким елементом, вважається іншим позначенням.

2.1.4. Склад заявки

Заявка повинна містити:

- заяву про реєстрацію знака;
- зображення знака, що заявляється;
- перелік товарів і послуг для яких заявник просить зареєструвати знак, згрупованих за МКТП;
- документи, що додаються до заявки.

До документів, що додаються до заявки, належать:

- документ про оплату збору за подання заявки в тому числі за експертизу оформлений відповідно до вимог Положення про порядок сплати зборів;
- копія попередньої заявки засвідчена відомством країни подання якщо заявник бажає скористатись правом на пріоритет згідно з пунктом 1 статті 9 Закону;
- документ що підтверджує показ експонатів з використанням заявленого знака на офіційній або на офіційно визнаній міжнародній виставці, якщо заявник бажає скористатися правом пріоритету згідно з пунктом 2 статті 9 Закону;
- довіреність на ім'я представника якщо заявка подається через такого;
- документи що підтверджують право заявника на використання у заявленому позначенні елементів про які йдеться у пункті 1 статті 6 Закону;
- статут колективного знака якщо заявником є об'єднання осіб що займаються виробництвом товарів або наданням послуг зі спільними характерними ознаками а заявку подано до набуття чинності Закону і діловодство за нею не завершено на 1 липня 1994 року.

2.1.5. Відповідно до статті 23 Закону розміри терміни і порядок сплати зборів за дії пов'язані з охороною прав на знаки, встановлюються Положенням про порядок сплати зборів з урахуванням змін та доповнень до нього.

2.1.6. Заяву про реєстрацію знака подають за формою що наведена у додатку до цих Правил. Всі розділи заяви повинні бути заповнені. У тому разі коли необхідні відомості за браком місця не можуть бути повністю розміщені у відповідних розділах їх надають на додатковому аркуші із зазначенням у відповідному розділі заяви - "див. на окремому аркуші".

2.1.7. Розділи, що розташовані над словом "Заява", призначені для відміток Укрпатенту і заявником не заповнюються.

2.1.8. У розділі під кодом (731) зазначаються відомості про заявника: повне ім'я громадянина або повне найменування юридичної особи (відповідно до установчого документа) та його адреса.

Повне найменування іноземної юридичної особи наводиться із зазначенням організаційно-правового характеру юридичної особи. Якщо іноземна юридична особа заснована згідно з законодавством територіальної одиниці у складі держави, зазначається найменування такої територіальної одиниці.

Повне ім'я або найменування іноземного заявника зазначається транслітерацією літерами українського алфавіту.

Організаційно-правовий характер іноземної юридичної особи зазначається транслітерацією в разі наявності труднощів з точним перекладом на українську мову. Поряд у дужках повне ім'я або повне найменування заявника наводяться мовою оригіналу.

Поштова адреса національного заявника має бути наведена повністю у такій

послідовності:

- поштовий індекс;
- область, район;
- назва населеного пункту;
- вулиця;
- номер будинку;
- код України згідно із стандартом VOIB ST.3 (UA).

Адреса іноземних заявників має бути наведена українською мовою з повнотою і послідовністю зазначеною заявником. Назви вулиць, майданів тощо, а також символи, які застосовуються поряд з номерами в адресі наводяться транслітерацією літерами українського алфавіту. Поряд в дужках адреса наводиться мовою оригіналу.

У цьому ж розділі для заявників - юридичних осіб України зазначається ідентифікаційний код з Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України.

Якщо заявником є фізична або юридична особа що проживає чи має постійне місцезнаходження поза межами України зазначається відповідний код держави двома буквами латинського алфавіту згідно зі стандартом VOIB ST.3.

2.1.9. Якщо заявник має право на пріоритет то в наступних розділах заяви під кодами (310) (320) (330) та (230) слід зробити відповідні позначки і навести необхідні відомості.

2.1.10. У розділі під кодом (750) зазначається повна поштова адреса в межах України за якою буде вестись листування з заявником, прізвище чи найменування адресата.

2.1.11. У розділі під кодом (740) наводяться дані про представника у справах інтелектуальної власності якщо заявка подається через такого.

2.1.12. Зображення знака що заявляється розміщується в розділі під кодом (540).

У розділі під кодом (541) проставляється позначка (X) якщо заявник бажає щоб знак був зареєстрований і опублікований з використанням стандартних символів Відомства.

У розділі під кодом (546) проставляється позначка (X) якщо знак заявлено не стандартними символами.

2.1.13. У розділі під кодом (591) зазначається колір (поєднання кольорів) заявленого знака.

Якщо на реєстрацію подано знак в чорно-білому виконанні, зазначений розділ не заповнюється.

2.1.14. У розділі під кодом (554) проставляється позначка (X), якщо заявляється об'ємний знак.

2.1.15. В розділі під кодом (511) наводиться повний перелік товарів і/або послуг, для яких просять правову охорону знака.

Товари і/або послуги мають бути згруповані за класами МКТП.

Спочатку зазначається номер класу а потім наводяться товари і/або послуги, що відносяться до класу. Номери класів розміщуються у порядку зростання.

2.1.16. Розділ заяви "Перелік документів що додаються" заповнюється за допомогою позначок "X" у відповідних клітинках із зазначенням кількості аркушів і примірників документів.

2.1.17. Розділ під кодом (390) заповнюється тоді коли заявник вимагає застосування статті 6 *quinquies* Паризької конвенції.

2.1.18. Розділи під кодами (641) (646) заповнюються у разі наявності раніше поданих заявок діючих реєстрацій або якщо заявник має намір одержати повторну реєстрацію знака відповідно до статті 22 Закону.

2.1.19. Заповнення останнього розділу заяви "Підписи" обов'язкове.

Заява підписується заявником.

Якщо заявником є юридична особа заява підписується особою, що має на це право

додається літерна розшифровка підпису і зазначається посада. Підпис скріплюється печаткою.

Якщо заявка подається через представника у справах інтелектуальної власності останній має право підпису замість заявника.

У цій графі проставляється також дата підпису.

Будь-які відомості що наводяться на додатковому аркуші, підписуються у порядку, визначеному в цьому пункті.

2.1.20. Вимоги до зображення, що заявляється на реєстрацію як знак

Зображення знака що заявляється на реєстрацію подається у вигляді фотокопії або друкарського відбитка розміром 8 x 8 см.

Якщо заявляється об'ємний знак його фотокопія подається у такому ракурсі який дає можливість уявити весь об'єкт в цілому. Крім того, додатково надаються зображення всіх необхідних проєкцій позначення, які дають можливість мати вичерпну уяву про знак.

Якщо як знак заявляється етикетка вона подається як зображення знака, при умові, що її розмір не перевищує 14 x 14 см.

Фотокопії чи друкарські відбитки повинні бути контрастними, чіткими і мають подаватися у зазначеному під кодом (591) заяви кольорі або поєднанні кольорів.

На кожний кольоровий варіант знака подається окрема заявка.

2.1.21. Якщо на реєстрацію як знак заявляється звукове (світлове) позначення то таке позначення надається у вигляді фонограми (відеозапису) на аудіо- відеокасеті. Якщо як знак заявляється виключно колір або поєднання кольорів подається необхідна кількість відбитків з поверхнею на яку нанесено заявлений на реєстрацію колір або поєднання кольорів.

Зазначені знаки реєструються Відомством при наявності технічної можливості внесення їх до Реєстру та оприлюднення інформації стосовно їх реєстрації.

2.1.22. Разом із зображенням подається опис знака якщо знак має словесну частину або відноситься до знаків, які не складаються з графічних позначень.

Якщо словесний знак чи його частина не мають смислового значення то зазначається спосіб його утворення наприклад, початкові склади декількох слів, аббревіатура, вигадане слово тощо.

Якщо словесне позначення не поширене в українській мові (наприклад спеціальний термін, застаріле слово), то зазначається його значення.

Якщо словесний знак чи його частина подаються іноземною мовою, то для знаків, що мають смислове значення, необхідно додати його переклад українською мовою і транслітерацію літерами українського алфавіту.

2.1.23. Якщо на реєстрацію заявляється звуковий знак то зазначається вид звука (музичний твір або його частина шуми будь-якого походження та інше). Для позначення в якому використовується музичний твір в описі наводиться його нотний запис.

2.1.24. Якщо на реєстрацію заявляється світловий знак то наводиться характеристика світлових символів (сигналів) їх послідовність, тривалість світіння та інші особливості.

2.1.25. Якщо як знак заявляється виключно колір або поєднання кольорів, то до заявки можуть додаватися приклади їх використання.

2.1.26. До заявки додається документ що підтверджує сплату збору за подання заявки в тому числі за експертизу оформлений відповідно до Положення про порядок сплати зборів. Зазначений документ подається разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки.

2.1.27. Якщо заявка подається через представника до заявки додається довіреність, яка засвідчує його повноваження.

Довіреність видається заявником у довільній письмовій формі і не потребує нотаріального посвідчення. Якщо довіреність надійшла до Відомства мовою оригіналу до неї додається переклад довіреності українською мовою.

Вимоги до довіреності визначаються пунктом 3.1.4 Правил.

2.1.28. Якщо заявник бажає скористатися правом пріоритету відповідно до пункту 1 статті 9 Закону то разом із заявкою або протягом трьох місяців від дати її подання необхідно подати заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та копію попередньої заявки засвідчену відомством країни подання. Переклад попередньої заявки українською мовою подається разом з заявою або на запит Відомства у строки, зазначені у запиті.

2.1.29. Якщо заявник бажає скористатися правом пріоритету відповідно до пункту 2 статті 9 Закону то разом із заявкою або протягом трьох місяців від дати її подання, необхідно подати заяву про пріоритет та документ що підтверджує показ заявленого знака на офіційній або офіційно визнаній міжнародній виставці. Документ засвідчується адміністрацією або оргкомітетом виставки. Переклад документа українською мовою подається разом із заявою або на повідомлення Відомства у строки, зазначені у повідомленні.

Документ має містити найменування особи яка експонувала товари і/або послуги зображення знака перелік товарів і/або послуг які експонувались під цим знаком та дату початку відкритого показу товарів і/або послуг на виставці.

2.1.30. У разі використання у знаку заявленому на реєстрацію, елементів про які йдеться у пункті 1 статті 6 Закону до заявки додаються документи які підтверджують право заявника на використання таких елементів.

2.1.31. Якщо заявником є об'єднання осіб які займаються виробництвом товарів або наданням послуг зі спільними характерними ознаками, а заявку подано до набуття чинності Закону і діловодство за нею не завершено на 1 липня 1994 року до заявки додається статут колективного знака.

Статут колективного знака має містити такі відомості:

- повне найменування і адресу особи яка за угодою між заявниками має повноваження на реєстрацію колективного знака;
- повне найменування і адресу осіб які мають право використовувати колективний знак;
- умови використання колективного знака і відомості стосовно прав і обов'язків членів колективу на випадок порушень щодо використання знака.

Статут колективного знака підписується всіма членами колективу. Підпис та його засвідчення має відповідати вимогам, встановленим у пункті 2.1.19 Правил.

2.1.32. Якщо об'єднання осіб що заявляє на реєстрацію знак для товарів і послуг зі спільними характерними ознаками після набуття чинності Закону бажає зареєструвати знак як колективний така можливість може бути надана з урахуванням положень статті 7 bis Паризької конвенції.

У цьому випадку до заявки додається статут колективного знака який містить відомості, зазначені в пункті 2.1.31 Правил.

2.2. Оформлення документів заявки

2.2.1. Всі документи заявки повинні бути оформлені так щоб їх можна було зберігати тривалий час і безпосередньо відтворювати в необхідній кількості.

Кожний документ що додається до заявки повинен бути на окремому аркуші. Всі аркуші заявки нумеруються послідовно арабськими цифрами наскрізною нумерацією.

2.2.2. Заява про реєстрацію знака і документи що додаються до заявки, подаються в одному примірнику.

Якщо знак заявляється на реєстрацію у чорно-білому виконанні, зображення знака подається у п'яти примірниках.

Якщо знак заявляється на реєстрацію у кольоровому виконанні - зображення знака подається у десяти примірниках.

2.2.3. Перелік товарів і/або послуг для яких заявлено знак на реєстрацію наводиться на окремому аркуші якщо немає можливості розмістити перелік у розділі заяви під кодом (511).

2.3. Подання заявки на міжнародну реєстрацію знака згідно з Мадридською угодою

2.3.1. Відповідно до статті 1 (2) Мадридської угоди та на підставі правила 9 Інструкції щодо цієї Угоди заявка на міжнародну реєстрацію знака повинна бути подана в Міжнародне бюро ВОІВ через Відомство.

Функції Відомства щодо процедури реєстрації знаків в рамках Мадридської угоди покладені на Укрпатент.

2.3.2. Заявка на міжнародну реєстрацію знака може бути подана громадянином України або юридичною особою України, і на ім'я якого (якої) зареєстровано знак у Реєстрі.

2.3.3. Укрпатент на запит заявника надсилає за його адресою бланки, що необхідні для подання заявки.

2.3.4. Заявка на міжнародну реєстрацію знака повинна стосуватися одного знака але може базуватися на декількох реєстраціях одного і того ж знака в Україні.

2.3.5. Відомство як відомство країни походження приймає заявки на міжнародну реєстрацію знака викладені українською мовою.

2.3.6. Відомості, що наведені у заявці, повинні бути повністю відповідні до відомостей, які є у Реєстрі.

Відомство здійснює перевірку наведених відомостей і підтверджує відповідність їх до відомостей, що внесені до Реєстру.

2.3.7. До заявки додається документ що підтверджує сплату необхідних зборів та мита які сплачуються у швейцарських франках (правило 34 Інструкції щодо Мадридської угоди).

2.3.8. В разі дотримання заявником всіх вищезазначених вимог, Укрпатент з дотриманням строків зазначених у пункті 2 (4) статті 3 Мадридської угоди направляє оформлену заявку до Міжнародного бюро ВОІВ про що сповіщає заявника. У сповіщенні зазначається дата відправки заявки до Міжнародного бюро ВОІВ.

2.3.9. Міжнародне бюро ВОІВ проводить листування із заявниками які зацікавлені в міжнародній реєстрації знака якщо мито сплачено у недостатньому розмірі. При цьому заявнику надсилається повідомлення про необхідність термінової доплати. Документ, що підтверджує доплату, надсилається до Укрпатенту.

3. Ведення справ щодо заявки з Відомством

3.1. Представництво перед Відомством

3.1.1. Для ведення справ щодо реєстрації знака заявник може призначити представника як одночасно з подачею заявки так і у будь-який час після її подачі з видачею довіреності що оформляється відповідно до пункту 3.1.4 Правил.

Довіреність додається до заявки.

3.1.2. Довіреність може стосуватись однієї або декількох заявок зазначених в ній як поданих так і тих, що можуть бути поданими заявником в майбутньому.

Якщо довіреність видано на ведення справ по декількох заявках і реєстраціях знака, до кожної заявки додається копія довіреності, з зазначенням номера заявки або реєстрації знака до якої додано оригінал довіреності.

3.1.3. Іноземні та інші особи що проживають чи мають постійне місцеперебування поза межами України у відносинах з Відомством реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності якщо інше не передбачене міжнародними договорами.

Довіреність представнику у справах інтелектуальної власності на представництво інтересів іноземної особи може бути видана як самою особою, так і її представником, якщо останній має відповідну довіреність з правом передоручення видану заявником.

Нотаріально завірена копія виданої заявником довіреності додається до заявки. Відомство може запросити переклад цієї копії.

3.1.4. Довіреність на представництво перед Відомством має просту письмову форму і не потребує обов'язкового нотаріального засвідчення.

В довіреності зазначається:

- ім'я особи, якій вона видана;
- обсяг повноважень представника;
- дата її вчинення без якої довіреність вважається недійсною.

Довіреність підписується особою яка її видала. Якщо довіреність видається юридичною особою України підпис засвідчується печаткою.

Строк дії довіреності що видана в Україні не може перевищувати трьох років.

Якщо строк дії не зазначений довіреність що видана в Україні вважається дійсною протягом одного року від дати її вчинення.

Довіреність, що видана за межами України складається за правилами і видається на строк передбачений законодавством країни, в якій вона вчинена.

3.1.5. Якщо довіреність видана на ім'я кількох патентних повірених то справи щодо заявки ведуться будь-яким з них за адресою для листування, зазначеною у заяві під кодом (750).

3.1.6. Заявник має право призначити представника для певних юридичних дій і призначити іншого представника для інших юридичних дій.

3.1.7. Право представника на відкликання заявки або на передачу права на заявку повинно бути чітко зазначено у довіреності.

3.1.8. Будь-яка дія представника, на яку він має повноваження за довіреністю, вважається дією заявника, а будь-яка дія Відомства щодо представника вважається дією Відомства щодо заявника.

3.1.9. Представництво засвідчене довіреністю дійсне до вичерпання повноважень чи строків їх дії. Дострокове припинення повноважень представника зазначених у довіреності здійснюється за заявою заявника про скасування довіреності або скасування певних повноважень. Повноваження припиняються від дати надходження заяви до Відомства.

3.1.10. Повноваження нового представника якщо такий призначається набирають чинності від дати надходження до Відомства довіреності, виданої заявником.

3.2. Ведення листування з Відомством

3.2.1. Листування з Відомством щодо процедури реєстрації знака ведеться заявником або його представником уповноваженим на це.

3.2.2. Матеріали що надсилаються до Відомства після подання заявки повинні містити номер заявки якщо цей номер відомий заявнику. Матеріали, які не містять номер заявки, повертаються без розгляду, якщо заявку не ідентифіковано побічно.

3.2.3. Заявка вважається ідентифікованою в разі наявності:

- копії заявки, або
- зображення знака з зазначенням дати надходження заявки до Відомства якщо заявник або його представник має достовірні відомості про таку дату.

3.2.4. Матеріали що надаються в процесі розгляду заявки, подаються у строки встановлені Законом (3689-12) та цими Правилами.

Якщо листування за заявкою здійснюється через представника, уповноваженого заявником відлік строку надання матеріалів у зв'язку з повідомленнями Відомства починається від дати їх одержання представником.

3.3. Внесення виправлень уточнень, додаткових матеріалів та змін до матеріалів заявки

3.3.1. Заявник має право вносити виправлення та уточнення до матеріалів заявки до

дати одержання рішення за заявкою.

Виправлення та уточнення можуть стосуватися граматичних і друкарських помилок або очевидних неточностей. Внесення виправлень та уточнень до матеріалів заявки здійснюється за заявою заявника, до якої додається документ про сплату встановленого збору та в разі необхідності, документи, що підтверджують можливість внесення виправлень та уточнень.

3.3.2. Внесення додаткових матеріалів до заявки здійснюється в порядку що встановлюється Законом та цими Правилами.

Заявник може надавати будь-які додаткові матеріали що сприяють проведенню експертизи або свідчать на користь реєстрації знака.

Додаткові матеріали що надійшли до Відомства додаються до матеріалів заявки.

3.3.3. Додаткові матеріали що міняють суть заявки до розгляду не приймаються і при проведенні експертизи не враховуються, про що заявник повідомляється.

Додаткові матеріали вважаються такими що міняють суть заявки якщо вони стосуються будь-якої зміни у позначенні що заявлено на реєстрацію як знак або доповнюють перелік товарів і/або послуг зазначених у заявці. Заміна товару або послуги на іншу вважається доповненням переліку товарів і/або послуг.

3.3.4. Внесення зміни імені або найменування заявника і/або його адреси здійснюється за заявою заявника або його представника. В разі необхідності до заяви додаються документи, що підтверджують зміну найменування. Такими документами можуть бути:

- завірені копії установчих документів;
- копія свідоцтва про реєстрацію юридичної особи з новим найменуванням;
- витяг з торгового реєстру тощо.

Заява про зміну імені або найменування заявника а також заява про зміну його адреси може стосуватися декількох заявок.

До заяви про внесення зміни імені або найменування заявника і/або його адреси додається документ про сплату встановленого збору. Встановлений збір сплачується за кожною заявкою якої стосується зміна.

3.3.5. Внесення зміни найменування юридичної особи що за угодою між заявниками має повноваження на реєстрацію колективного знака або осіб що мають право на використання заявленого колективного знака, здійснюється на підставі доповнення до статуту колективного знака та за умови сплати встановленого збору.

3.3.6. Відомості про зміну заявника внаслідок об'єднання або розділення юридичної(их) особи (осіб) вносяться в матеріали заявки за заявою заявника або його правонаступника.

До заяви додається документ про сплату встановленого збору.

Якщо зміна заявника обумовлена злиттям юридичних осіб до заяви про зміну заявника додається документ засвідчений нотаріально або органом що його видав який підтверджує таке злиття.

Якщо зміна заявника обумовлена розділенням юридичної особи або об'єднання юридичних осіб до заяви додаються документи які підтверджують відмову від права на отримання свідоцтва за заявкою осіб, що виключаються із складу заявників.

3.3.7. Про результати розгляду заяви поданої відповідно до пунктів 3.3.1-3.3.6 Правил, заявник повідомляється протягом місяця після надходження зазначеної заяви до Відомства.

3.3.8. Відомості про зміну заявника внаслідок передачі права на одержання свідоцтва за заявкою (далі - передача права) вносяться в матеріали заявки за заявою заявника.

Заява може стосуватися однієї заявки або декількох заявок за умови що заявником та правонаступником цих заявок є ті самі особи.

У заяві вказується реєстраційний номер заявки (заявок), міститься посилання на

передачу права і відомості про особу якій це право передається.

До заяви додаються:

- договір про передачу права або нотаріально засвідчений витяг з документа який містить відомості щодо факту передачі права;
- документ про сплату встановленого збору;
- довіреність на ведення справ від правонаступника представнику, якщо такий призначається.

У разі зміни одного або декількох але не всіх заявників, до договору або документа що засвідчує факт передачі права, додається згода на зміну заявника(ів) від заявника(ів) на якого(их) не розповсюджується зміна.

Договір повинен містити:

- зазначення передачі права на одержання свідоцтва за заявкою від заявника іншій особі;
- повне ім'я або найменування особи, якій передаються права і її адреса, зазначені відповідно до пункту 2.1.8 Правил.

Договір підписується заявником та його правонаступником і засвідчується у порядку, встановленому у країні його укладання.

Якщо договір або документ що засвідчує факт передачі права, складено не українською мовою, до нього додається переклад.

Відповідальність за достовірність інформації наведеної у договорі, несуть сторони договору.

3.3.9. У разі дотримання вимог, встановлених пунктом 3.3.8, в матеріали заявки вноситься зміна заявника про що заявник та його правонаступник повідомляються протягом місяця від дати надходження заяви про передачу права до Відомства.

Датою передачі права на заявку вважається дата відправлення заявнику та його правонаступнику повідомлення про внесення зміни заявника в матеріали заявки.

Все подальше листування ведеться з правонаступником заявника або його представником.

3.3.10. У разі недотримання вимог встановлених пунктом 3.3.8 заявник та його правонаступник повідомляються або про необхідність виправлення чи уточнення наданих документів або про неможливість внесення зміни заявника з зазначенням відповідних доводів.

3.3.11. Часткова передача права на заявку здійснюється тільки в разі встановлення Відомством порядку розділення заявки.

3.3.12. Заява про внесення зміни у матеріали заявки приймається до дати прийняття рішення про реєстрацію знака за заявкою. Після цієї дати заява вважається заявою про внесення зміни до Реєстру.

3.3.13. Якщо документ про сплату встановленого збору відсутній або збір сплачено невірно заява про внесення зміни до матеріалів заявки до розгляду не приймається про що заявнику надсилається повідомлення.

3.4. Ознайомлення з матеріалами заявки а також матеріалами, зазначеними в повідомленні або рішенні Відомства

3.4.1. Заявник має право ознайомитись з усіма матеріалами заявки, а також матеріалами, на які є посилання в повідомленні або рішенні Відомства. Відомство надсилає копії матеріалів що затребував заявник протягом місяця після надходження заяви про надання таких матеріалів.

3.4.2. Відповідно до пункту 2 статті 12 Закону, після публікації відомостей про видачу свідоцтва будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому Інструкцією про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на знак для товарів і послуг та відомостями, що занесені до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг, затвердженою наказом Держпатенту України від 9 листопада 1995 р. N 163 та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 22 листопада 1995 р. за N

3.5. Участь заявника у розгляді заявки

3.5.1. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення Відомства особисто або через свого представника брати участь у розгляді заявки якщо при проведенні експертизи виникає необхідність у додаткових роз'ясненнях стосовно матеріалів заявки або відповідності заявленого знака умовам реєстрації.

Такий розгляд проводиться за пропозицією Відомства або за клопотанням заявника.

До клопотання заявника додається документ про оплату переговорів або експертної наради за поданою заявкою відповідно до Порядку надання послуг Держпатентом України затвердженим наказом Держпатенту України від 25 січня 1995 р. N 09 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 лютого 1995 р. за N 50/586 та змін та доповнень до Порядку надання послуг Держпатентом України, затверджених наказом Держпатенту України від 16 жовтня 1996 р. N 211 і зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 1996 р. за N 627/1652.

3.5.2. Питання що виникли при проведенні експертизи, викладаються у повідомленні Відомства а питання та додаткова аргументація заявника - в клопотанні заявника про особисту участь в розгляді.

3.5.3. На повідомлення Відомства в якому викладені питання, що виникли при проведенні експертизи заявник надає відповідь протягом двох місяців від дати одержання повідомлення, навіть якщо він не має наміру брати участь у розгляді заявки особисто або через свого представника.

На клопотання заявника про особисту участь у розгляді заявки Відомство надає відповідь стосовно строку проведення розгляду заявки за участю заявника протягом місяця від дати отримання клопотання.

3.5.4. Дата і час участі заявника у розгляді заявки заздалегідь узгоджуються. У разі зміни обставин сторона, яка не має можливості прийняти участь у розгляді заявки у визначений час, сповіщає про це іншу сторону.

3.5.5. Якщо Відомство або заявник вважають сумісний розгляд заявки передчасним пропозиція Відомства або клопотання заявника можуть бути відхилені.

3.5.6. Якщо заявник або його представник прибули до Укрпатенту без попередньої домовленості, в задоволенні прохання заявника про розгляд заявки за його участю може бути відмовлено.

3.5.7. Участь представника заявника у розгляді заявки можлива при наявності довіреності заявника.

3.6. Продовження і поновлення пропущених строків надання матеріалів на запит Відомства

3.6.1. Відповідно до пункту 6 статті 10 Закону строк надання заявником додаткових матеріалів на запит Відомства може бути продовжено за клопотанням заявника.

3.6.2. Поновлення пропущених строків здійснюється Відомством відповідно до пункту 12 статті 10 Закону.

Клопотання про поновлення пропущених строків надається заявником протягом шести місяців від дати закінчення пропущеного строку.

Разом з клопотанням надається документ, що підтверджує сплату встановленого збору.

3.6.3. Якщо вимоги зазначені в пункті 3.6.2 Правил, дотримані заявник протягом двох тижнів від дати одержання Відомством клопотання повідомляється що пропущений строк поновлено.

3.6.4. У разі відсутності документа що підтверджує сплату встановленого збору клопотання не задовольняється про що заявнику надсилається повідомлення.

3.7. Відкликання заявки

3.7.1. Відповідно до статті 11 Закону заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про реєстрацію знака.

Датою відкликання заявки вважається дата надходження відповідної заяви до Відомства.

3.7.2. За відкликаною заявкою дії які мають юридичне значення, не проводяться, а саме:

- експертиза відкликаної заявки не проводиться;
- реєстрація знака за відкликаною заявкою не здійснюється;
- відкликана заявка не приймається до уваги при проведенні експертизи інших заявок.

3.7.3. Положення пункту 3.7.2 Правил застосовуються також до заявок які вважаються відкликаними відповідно до пункту 3 статті 8 та пункту 8 статті 10 Закону.

Датою, з якої заявка вважається відкликаною є дата відправлення заявнику відповідного повідомлення Відомства.

3.7.4. Якщо заявка визнана такою що вважається відкликаною, а заявник має документальні докази щодо помилковості цього, діловодство за заявкою може бути поновленим за рішенням керівництва Відомства із збереженням дати подання заявки.

3.8. Оскарження рішення стосовно заявки

3.8.1. У разі незгоди з будь-яким рішенням Відомства стосовно заявки заявник може подати заперечення проти такого рішення до апеляційної ради Відомства відповідно до статті 15 Закону.

3.8.2. Заперечення подається протягом трьох місяців від дати одержання заявником відповідного рішення чи копій затребуваних матеріалів. До заперечення додається документ що підтверджує сплату встановленого збору.

3.8.3. Пропущений термін подання заперечення може бути поновлений за клопотанням заявника яке подається разом з запереченням протягом шести місяців від дати закінчення строку, зазначеного в пункті 3.8.2 Правил за умови сплати збору, встановленого Положенням про порядок сплати зборів.

3.8.4. Заперечення розглядається Апеляційною радою протягом чотирьох місяців від дати його надходження у порядку, встановленому чинним Положенням про Апеляційну раду Держпатенту України.

4. Експертиза заявки на реєстрацію знака для товарів і послуг

Експертиза заявки на реєстрацію знака для товарів і послуг складається з таких етапів:

- встановлення дати подання заявки;
- експертиза заявки за формальними ознаками;
- експертиза заявки по суті позначення що заявлено на реєстрацію як знак.

4.1. Встановлення дати подання заявки

4.1.1. Заявкам що надійшли до Укрпатенту надається реєстраційний номер. Зареєстрована заявка і збір за її подання поверненню не підлягають.

4.1.2. Для встановлення дати подання заявки матеріали що одержані Відомством, повинні містити:

- клопотання про реєстрацію знака викладене українською мовою у довільній формі;
- відомості про заявника та його адресу викладені українською мовою;
- зображення знака, що заявляється на реєстрацію;
- перелік товарів або послуг, для яких заявляється знак.

4.1.3. При наявності матеріалів зазначених у пункті 4.1.2 Правил Відомство приймає рішення про встановлення дати подання заявки.

У рішенні про встановлення дати подання заявки зазначаються номер заявки і відомості щодо пріоритету, якщо такий заявлено, без перевірки підстав для встановлення пріоритету.

Зазначене рішення надсилається заявнику протягом місяця від дати надходження заявки до Відомства при наявності документа про сплату збору за подання заявки в тому числі за експертизу, оформленого відповідно до Положення про порядок сплати зборів і за умови що розмір збору не менший ніж встановлений за подання заявки і експертизу для 1-3-х класів МКТП.

4.1.4. Якщо документ про сплату збору за подання заявки відсутній прийняте рішення про встановлення дати подання заявки надсилається заявнику у двотижневий строк від дати надходження документа про сплату збору за умови що оформлення документа і розмір збору відповідає вимогам пункту 4.1.3 Правил а також не порушено двомісячний строк зазначений у пункті 8 статті 7 Закону.

4.1.5. Якщо вимоги викладені в пункті 4.1.2 Правил не дотримані заявнику протягом місяця від дати надходження матеріалів заявки надсилається повідомлення про необхідність надання виправлених або відсутніх матеріалів.

Якщо протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення невідповідності будуть усунуті то дата подання заявки встановлюється по дати надходження до Відомства виправлених або відсутніх раніше матеріалів чи останнього з них якщо вони не були подані одночасно. В цьому випадку рішення про встановлення дати подання заявки надсилається заявнику протягом двох тижнів від встановленої дати подання заявки за умови сплати збору в розмірі, встановленому за подання заявки і експертизу в тому числі для 1-3-х класів МКТП та у строки зазначені в пункті 8 статті 7 Закону.

У разі порушення строків, зазначених у цьому пункті, заявнику надсилається повідомлення про те, що заявка вважається неподаною.

4.1.6. Якщо вимоги викладені в пункті 4.1.2 Правил дотримані але розмір збору менший ніж встановлений за подання заявки в тому числі за експертизу для 1-3-х класів МКТП то приймається рішення про встановлення дати подання заявки а заявнику протягом двох тижнів від дати надходження матеріалів заявки надсилається повідомлення про необхідність сплатити збір до встановленого розміру.

Якщо сплата збору до встановленого розміру здійснена у строк, зазначений у пункті 8 статті 7 Закону то заявнику протягом місяця від дати надходження до Відомства документа про сплату збору надсилається рішення про встановлення дати подання заявки.

4.1.7. Якщо документ про сплату встановленого збору не надійшов до Відомства протягом двох місяців від дати подання заявки як це передбачено пунктом 8 статті 7 Закону то заявка вважається відкликаною відповідно до пункту 3 статті 8 Закону, про що заявнику надсилається повідомлення.

4.2. Експертиза заявки за формальними ознаками

Задачею експертизи заявки за формальними ознаками є встановлення відповідності заявки вимогам статті 7 Закону та обсягу прав, що заявляються заявником.

4.2.1. Перевірка наявності матеріалів з яких складається заявка

Відповідно до статті 7 Закону та пункту 2.1 Правил перевіряється наявність:

- а) заяви про реєстрацію знака;
- б) зазначення в заяві повного імені або найменування заявника, його адреси;
- в) зображення знака, який заявляється на реєстрацію;
- г) переліку товарів і/або послуг згрупованих за класами МКТП;
- г) необхідних відомостей щодо представника в разі наявності такого;
- д) копії попередньої (попередніх) заявки (заявок) якщо заявник бажає скористатись

правом на пріоритет згідно з пунктом 1 статті 9 Закону.

е) документа, що підтверджує показ експонатів з використанням заявленого знака на офіційній або на офіційно визнаній міжнародній виставці якщо заявник бажає скористатися правом пріоритету відповідно до пункту 2 статті 9 Закону;

є) документа про сплату збору за подання заявки, в тому числі за експертизу;

ж) довіреності, виданої представнику;

з) перекладу документів або витягів з них необхідних для проведення експертизи які додаються до заявки якщо вони подані не українською мовою.

4.2.2. Перевірка матеріалів заявки на відповідність встановленим вимогам

Матеріали заявки зазначені в пункті 4.2.1 а), б), в) Правил перевіряються на відповідність вимогам зазначеним у пунктах 2.1.8-2.1.22 Правил.

Якщо під час цієї перевірки буде встановлено що заява оформлена неправильно, або відомості, зазначені в пункті 4.2.1 б), в) Правил не відповідають встановленим вимогам то заявнику надсилається повідомлення про необхідність уточнення або виправлення матеріалів заявки. Відповідь на повідомлення має надійти до Відомства протягом двох місяців від дати одержання повідомлення заявником.

Якщо представлена заявником відповідь не містить повною мірою відомостей або документів без яких подальший розгляд заявки неможливий то йому направляється повторне повідомлення строк відповіді на яке становить два місяці від дати одержання заявником повторного повідомлення.

В разі відсутності відповіді на повідомлення Відомства, порушення заявником строків відповіді на повідомлення Відомства та ненадання мотивованого клопотання про продовження цих строків, заявка вважається відхиленою про що заявнику направляється повідомлення.

4.2.2.1. Перелік товарів і/або послуг зазначений у заявці, перевіряється на:

- відповідність чи узгодженість наведених у переліку найменувань товарів і/або послуг з найменуваннями товарів і послуг того чи іншого класу МКТП;

- правильність здійсненого заявником групування товарів і/або послуг по класах МКТП.

4.2.2.2. Під час перевірки переліку товарів і/або послуг експертизою з'ясується чи містить перелік товарів і/або послуг терміни що не зазначені в МКТП і чи являються вжиті терміни достатньо зрозумілими для віднесення товарів і/або послуг до відповідного класу МКТП.

У разі необхідності уточнення термінів переліку товарів і послуг експертиза має право запросити у заявника або запропонувати йому відповідні уточнення.

Якщо розбіжність щодо термінів переліку товарів і послуг узгодити не можливо то терміни що запропоновані заявником є остаточними.

4.2.2.3. Експертизою перевіряється правильність групування товарів і послуг по класах МКТП. Якщо групування товарів і послуг здійснено невірно Відомство повідомляє заявника про зміни які вносяться у групування товарів або послуг по класах МКТП.

У разі розбіжності щодо класифікації товарів і послуг між заявником і експертизою рішення експертизи є остаточним.

Якщо кількість класів МКТП визначена експертизою більше кількості класів за які сплачено збір то заявнику надсилається повідомлення про необхідність сплати недостатньої суми збору або скорочення кількості класів МКТП для яких заявлено реєстрацію знака.

Документ про сплату недостатньої суми збору має надійти протягом двох місяців від дати одержання зазначеного повідомлення.

4.2.2.4. Заявник має право на власний розсуд скоротити кількість класів МКТП в межах визначених експертизою і визначити відносно яких класів МКТП заявляється реєстрація знака для товарів і послуг. Про своє рішення заявник повідомляє письмово протягом двох місяців від дати одержання повідомлення Відомства.

У разі ненадходження документа про сплату недостатньої суми збору а також у разі ненадходження від заявника відповіді на повідомлення Відомства про необхідність скорочення кількості класів експертиза проводиться відносно класів МКТП за які сплачено збір в порядку їх зазначення в заяві про реєстрацію знака за винятком товарів і послуг що не відносяться до цих класів.

4.2.3. Встановлення пріоритету за попередньою заявкою або на підставі використання знака в експонаті, показаному на виставці

4.2.3.1. Якщо заявником заявляється пріоритет згідно з пунктами 1, 3 статті 9 Закону, то перевіряється:

- дотримання заявником трьохмісячного строку подання заяви про встановлення пріоритету попередньої заявки як це передбачено пунктом 3 статті 9 Закону;
- наявність копії попередньої заявки засвідченої відомством країни подання та дотримання трьохмісячного строку надання такої копії. Переклад попередньої заявки українською мовою подається разом з заявою або на запит Відомства у строки зазначені в повідомленні про необхідність надання такого перекладу;
- дотримання встановленого пунктом 1 статті 9 Закону шестимісячного строку який відраховується від дати подання попередньої заявки;
- відповідність позначення та переліку товарів і/або послуг, що заявляється позначенню і переліку товарів і/або послуг, наведених у попередній заявці.

4.2.3.2. Пріоритет встановлюється для товарів і/або послуг, зазначених у попередній заявці.

4.2.3.3. Для товарів і послуг які не зазначені у попередній заявці, пріоритет не встановлюється.

4.2.3.4. Якщо заявник має право на збереження пріоритету кількох попередніх заявок що були подані до відповідних органів різних держав - учасниць Паризької конвенції (множинний пріоритет) то перевіряються належним чином засвідчені копії відповідних заявок.

4.2.3.5. Якщо заявником заявляється пріоритет згідно з пунктами 2, 3 статті 9 Закону, то перевіряється:

- дотримання заявником трьохмісячного строку подання заяви про встановлення пріоритету як це передбачено пунктом 2 статті 9 Закону;
- наявність документа засвідченого адміністрацією або оргкомітетом виставки що підтверджує показ експонатів з використанням заявленого знака на офіційній або на офіційно визнаній міжнародній виставці а також дотримання трьохмісячного строку надання такого документа. Переклад такого документа українською мовою подається разом з заявою або на запит Відомства у строки, зазначені у повідомленні про необхідність надання такого перекладу;
- зазначення у документі дати початку відкритого показу експонатів на виставці;
- наявність у документі повного імені або найменування особи, що експонувала товари і/або послуги;
- відповідність позначення та переліку товарів і/або послуг, що заявляються позначенню і переліку товарів і/або послуг, зазначених у документі що підтверджує показ експонатів з використанням заявленого на реєстрацію знаком на виставці;
- дотримання встановленого пунктом 2 статті 9 Закону шестимісячного строку який відраховується від дати початку відкритого показу експонатів на виставці.

4.2.3.6. Пріоритет встановлюється для товарів і/або послуг, зазначених у документі що підтверджує показ експонатів з використанням заявленого на реєстрацію знаком на виставці.

Для товарів і/або послуг які не зазначені у документі що підтверджує їх показ на виставці, пріоритет не встановлюється.

4.2.3.7. Повідомлення про встановлення пріоритету направляється заявнику

протягом місяця після закінчення строку подання заяви про встановлення пріоритету зазначеного в пункті 3 статті 9 Закону в разі дотримання вимог що передбачені пунктами 4.2.3.1, 4.2.3.5 Правил.

4.2.3.8. Якщо документи що додаються до заяви про встановлення пріоритету потребують уточнення або доповнення то заявнику протягом місяця після закінчення строку подання заяви про встановлення пріоритету зазначеного в пункті 3 статті 9 Закону, надсилається повідомлення з зазначенням строку надання необхідних уточнень або доповнень.

4.2.3.9. В разі недотримання заявником строків встановлених статтею 9 Закону чи строку зазначеного у пункті 4.2.3.8 Правил, або при невідповідності матеріалів щодо встановлення пріоритету вимогам зазначеним у пунктах 4.2.3.1 4.2.3.5 Правил, пріоритет заявки вважається втраченим про що заявнику протягом місяця від дати закінчення строку надання необхідних документів направляється повідомлення.

4.2.4. Перевірка довіреності на ведення справ за заявкою

Якщо заявка подається через патентного повіреного про що зазначено у відповідному розділі заяви під кодом (740) або іншу довірену особу то перевіряється наявність довіреності та відповідність її оформлення вимогам, що зазначені в пункті 3.1.4 Правил.

4.2.5. Перевірка додаткових відомостей

4.2.5.1. Якщо заявник заявляє на реєстрацію знак для товарів і/або послуг який підпадає під дію статті 6 *quinquies* Паризької конвенції (правило "telle-quelle") про що свідчить відмітка в розділі заяви під кодом (390) то перевіряється наявність документа, що підтверджує факт реєстрації знака в країні походження.

4.2.5.2. За наявності відповідних даних в розділі заяви під кодами (641) і (646) їх беруть до уваги зокрема якщо знак заявляється на реєстрацію в зв'язку з необхідністю розширення переліку товарів і/або послуг а також якщо заявник має намір одержати повторну реєстрацію знака відповідно до статті 22 Закону.

4.2.5.3. Якщо знак заявляється для об'єднання осіб як колективний то перевіряється відповідність статуту колективного знака вимогам, зазначеним у пункті 2.1.31 Правил.

У разі невідповідності статуту колективного знака встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про необхідність надання виправлень або роз'яснень щодо статуту.

4.2.6. Якщо заявка відповідає вимогам викладеним у статті 7 Закону та пункті 2.1 Правил то Відомство проводить експертизу заявки по суті позначення, що заявлено на реєстрацію як знак.

4.3. Експертиза заявки по суті позначення що заявлено на реєстрацію як знак

Задачею експертизи заявки по суті позначення заявленого на реєстрацію як знак відповідно до пункту 7 статті 10 Закону є перевірка позначення на відповідність умовам надання правової охорони.

Експертиза заявки по суті складається з:

- перевірки позначення щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони відповідно до пункту 1 статті 5 та пунктів 1, 2 статті 6 Закону;
- перевірки позначення щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони зазначених у пунктах 3 4 статті 6 Закону.

4.3.1. Перевірка позначення щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони відповідно до пункту 1 статті 5 та пунктів 1, 2 статті 6 Закону.

4.3.1.1. Під час перевірки позначення заявленого на реєстрацію як знак щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони відповідно до пункту 1 статті 5

Закону, встановлюється: чи не належить заявлений знак до позначень порнографічного характеру чи не містить антидержавних, расистських лозунгів емблем та найменувань екстремістських організацій, нецензурних слів та виразів тощо.

Якщо заявлене позначення або хоча б один з його елементів відноситься до позначень зазначених в абзаці 1 цього пункту, подальший розгляд заявки припиняється і заявнику надсилається рішення про відхилення заявки.

4.3.1.2. При перевірці позначення заявленого на реєстрацію як знак щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони відповідно до пункту 1 статті 6 Закону встановлюється: чи не зображує заявлений знак виключно державні герби прапори та емблеми; офіційні назви держав; емблеми скорочені або повні найменування міжнародних міжурядових організацій; офіційні контрольні гарантійні та пробірні клейма печатки; нагороди та інші відзнаки або чи не є схожим з ними настільки що їх можна сплутати.

Зазначені в абзаці 1 цього пункту позначення можуть бути включені до знака як елементи, що не охороняються, відповідно до пункту 1 статті 6 Закону якщо на це є згода компетентного органу або їх власників.

Якщо такої згоди в матеріалах заявки немає то заявнику надсилається повідомлення про необхідність надання відповідних документів, зазначених у пункті 4.3.3.2 Правил.

Документ, що підтверджує право на використання зазначених позначень має надійти протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення Відомства.

Якщо позначення заявлено на реєстрацію як знак, складається виключно з позначень зазначених у пункті 1 статті 6 Закону або заявником не надано документ, що підтверджує право на використання таких позначень як елементів що не охороняються то заявка підлягає відхиленню про можливість якого заявнику надсилається повідомлення у порядку, передбаченому пунктом 4.5 Правил.

4.3.1.3. При перевірці позначення заявленого на реєстрацію як знак щодо наявності підстав для відмови в наданні правової охорони, відповідно до пункту 2 статті 6 Закону, встановлюється, чи не являються позначення такими, що:

- а) не мають розрізняльної здатності;
- б) є загальноновживаними як позначення товарів певного виду;
- в) являють собою загальноновживані символи і терміни;
- г) вказують на вид якість кількість властивості, склад, призначення, цінність товарів і/або послуг, а також на місце і час їх виготовлення чи збуту;
- Г) є оманливими або такими що можуть ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу.

4.3.1.4. До позначень що не мають розрізняльної здатності, відносяться:

- позначення які складаються лише з однієї літери цифри, лінії простої геометричної фігури що не мають характерного графічного виконання;
- реалістичні зображення товарів якщо вони заявляються на реєстрацію як знак для позначення цих товарів;
- тривимірні об'єкти форма яких обумовлена виключно функціональним призначенням якщо такий об'єкт заявляється як знак;
- загальноновживані скорочення;
- позначення які тривалий час використовувались в Україні кількома виробниками як знаки для товарів, що мають спільну якість або інші характеристики і втратили розрізняльну здатність як індивідуальні знаки відносно таких товарів.

4.3.1.5. До позначень що є загальноновживаними для товарів певного виду, належать позначення, які використовуються для певних товарів і які внаслідок їх тривалого використання для одного й того ж товару або товару такого ж виду різними виробниками стали видовими або родовими поняттями.

4.3.1.6. До позначень які являють собою загальноновживані символи належать, як правило, позначення, що символізують галузь господарства чи сферу діяльності до яких

належать товари чи послуги для яких реєструється знак; умовні позначення що застосовуються в різних галузях науки і техніки.

До позначень які являють собою загальноновживані терміни, відносяться лексичні одиниці характерні для конкретних галузей науки і техніки.

Загальноновживані символи і терміни є перешкодою для реєстрації знака, якщо знак заявлено для товарів і послуг, які відносяться до тієї ж галузі, що і загальноновживані символи і терміни.

4.3.1.7. До позначень які вказують на вид якості, кількість, властивості, склад, призначення, цінність товарів і/або послуг а також на місце і час їх виготовлення чи збуту, належать прості найменування товарів; зазначення категорії якості товарів; зазначення властивостей товарів в тому числі таких що носять хвалебний характер; зазначення матеріалу або складу сировини; зазначення ваги об'єму ціни товарів, дати виробництва товарів; історичні дані щодо заснування виробництва, зображення нагород, що присуджені товарам; видові найменування підприємств адреси виробників товарів або посередників.

4.3.1.8. Позначення що зазначені у пункті 4.3.1.3 а) б), в) г) Правил можуть бути включені до знака, як елементи, що не охороняються. При цьому приймається до уваги смислове та/або просторове значення такого елемента.

При прийнятті рішення про можливість реєстрації знака який містить позначення що зазначені в пункті 4.3.1.3 а) б), в), г) Правил ураховуються всі відомості що свідчать на користь реєстрації знака, зокрема, вимога заявника про застосування статті 6 *quinquies* Паризької конвенції і особливо тривалість використання знака якщо відповідні відомості надані заявником. У разі необхідності від заявника можуть запросити додаткові матеріали.

Якщо заявлений знак відноситься до позначень які тривалий час використовувались в Україні кількома виробниками як знак для товарів що мають спільну якість або інші характеристики і втратив розрізняльну здатність як індивідуальний знак відносно таких товарів заявка підлягає відхиленню про можливість якого заявнику надсилається повідомлення у порядку передбаченому пунктом 4.5 Правил. У разі бажання заявника скористатися положеннями статті 7 *bis* Паризької конвенції знак може бути зареєстрований як колективний із збереженням дати подання заявки.

У цьому випадку заявник має подати клопотання про реєстрацію знака як колективного і додати до матеріалів заявки статут колективного знака який містить зазначення осіб, що тривалий час використовували знак заявлений на реєстрацію як осіб, що мають право на використання колективного знака.

4.3.1.9. До позначень що є оманливими або такими, що можуть ввести в оману щодо товару послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу відносяться позначення які породжують у свідомості споживача асоціації пов'язані з певною якістю, географічним походженням товарів або послуг або з певним виробником, які насправді не відповідають дійсності.

Позначення може бути визнане оманливим або таким що здатне вводити в оману коли є очевидним, що воно в процесі використання як знака не виключає небезпеку введення в оману споживача.

4.3.1.10. У разі висновку про неможливість реєстрації заявленого позначення як знака для товарів і/або послуг у зв'язку з наявністю підстав для відмови в наданні правової охорони, відповідно до пункту 4.3.1.3 а) б) в) г) г) Правил, заявка підлягає відхиленню про можливість якого заявнику надсилається повідомлення у порядку, передбаченому пунктом 4.5 Правил.

4.3.2. Перевірка позначення щодо наявності підстав для відмови в наданні правової охорони відповідно до пунктів 3 4 статті 6 Закону

4.3.2.1. Згідно з пунктом 3 статті 6 Закону не реєструються як знак позначення які є тотожними або схожими настільки що їх можна сплутати з:

а) знаками раніше зареєстрованими чи заявленими на реєстрацію в Україні на ім'я іншої особи щодо однорідних товарів і/або послуг;

б) знаками інших осіб, якщо ці знаки охороняються на підставі міжнародних договорів, учасником яких є Україна:

- міжнародними знаками що охороняються в Україні згідно з Мадридською угодою;

- знаками загальновідомими в Україні що охороняються відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції;

в) фірмовими найменуваннями що відомі в Україні і належать іншим особам які одержали право на них до дати подання до Відомства заявки по відношенню до однорідних товарів і/або послуг;

г) найменуваннями місць походження крім випадків, коли вони включені як неохороноспроможні елементи до знака що реєструється на ім'я особи, яка має право користування таким найменуванням;

г) сертифікаційними знаками зареєстрованими в установленому порядку.

4.3.2.2. Відповідно до пункту 4 статті 6 Закону перевіряється, чи не відтворює заявлене позначення:

а) промислові зразки права на які належать в Україні іншим особам;

б) назви відомих (добре знаних) в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них; твори мистецтва або їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників;

в) прізвища імена, псевдоніми або похідні від них, портрети і факсиміле відомих в Україні осіб без їх згоди.

4.3.2.3. Під час пошуку на тотожність і схожість серед позначень зазначених в пункті 4.3.2.1 а) б) Правил не враховуються:

- знаки, зазначені в пункті 4.3.2.1 а) Правил, для яких строк припинення дії свідоцтва згідно зі статтею 18 Закону становить більш, ніж три роки. Якщо строк припинення дії свідоцтва становить менше ніж три роки, то пошук по цих знаках проводиться тільки на тотожність;

- знаки зазначені в пункті 4.3.2.1 а) Правил заявки на реєстрацію яких вважаються відхиленними або відкликаними на підставі пунктів 6, 8 статті 10 Закону;

- знаки зазначені в пункті 4.3.2.1 а), б) Правил, свідоцтва на які або міжнародні реєстрації яких визнані недійсними згідно зі статтею 19 Закону;

- заявки або міжнародні реєстрації, за якими прийнято рішення про відхилення, і можливість оскарження такого рішення вичерпана.

Під час пошуку на тотожність серед позначень зазначених в пункті 4.3.2.2 а) Правил, не враховуються:

- промислові зразки дія патентів на які припинена згідно зі статтею 24 Закону України "Про охорону прав на промислові зразки";

- промислові зразки, патенти на які визнані недійсними згідно зі статтею 25 Закону України "Про охорону прав на промислові зразки".

4.3.2.4. Проведення пошуку тотожних або схожих позначень

Позначення вважається тотожним з іншим позначенням, якщо воно збігається з ним у всіх елементах.

Позначення вважається схожим настільки що його можна сплутати з іншим позначенням якщо воно асоціюється з ним в цілому, незважаючи на окрему різницю елементів.

При перевірці позначень на тотожність і схожість необхідно:

- провести пошук тотожних або схожих позначень;

- визначити ступінь схожості заявленого позначення та виявлених при проведенні пошуку позначень;

- визначити однорідність товарів і/або послуг для яких заявлено знак в порівнянні з товарами і/або послугами для яких зареєстровані або заявлені тотожні або схожі знаки виявлені під час пошуку.

Серед позначень зазначених в пунктах 4.3.2.1 а) б) в), 4.3.2.2. а) Правил, пошук здійснюється відносно тих позначень, які мають більш ранній пріоритет.

4.3.2.5. Встановлення однорідності товарів або товарів і послуг

Для позначення заявленого як знак щодо якого проводиться експертиза по суті і виявлених зареєстрованих та заявлених на реєстрацію знаків з більш раннім пріоритетом встановлюється однорідність товарів або товарів і послуг.

При встановленні однорідності товарів або товарів і послуг визначається принципова імовірність виникнення у споживача враження про належність їх одній особі що виготовляє товар або надає послуги.

Для встановлення такої однорідності слід враховувати рід (вид) товарів і послуг; їх призначення; вид матеріалу з якого товари виготовлені; умови та канали збуту товарів коло споживачів.

4.3.2.6. Визначення схожості словесних позначень

Словесні позначення заявлені як знаки порівнюються з словесними та комбінованими позначеннями до композиції яких входять словесні елементи.

При встановленні схожості словесних позначень враховується звукова (фонетична), графічна (візуальна) та смислова (семантична) схожість.

4.3.2.7. Визначення схожості зображувальних та об'ємних позначень

Зображувальні та об'ємні позначення заявлені як знаки, порівнюються з зображувальними об'ємними та комбінованими позначеннями в композиції яких входять зображувальні чи об'ємні елементи.

4.3.2.8. Визначення схожості комбінованих позначень

Комбіновані позначення заявлені як знаки порівнюються з комбінованими позначеннями та з тими видами позначень, які входять до складу комбінованого позначення, що перевіряється, як елементи.

4.3.2.9. Позначення заявлено як знак відхиляється від реєстрації у випадку його тотожності або схожості з знаком що охороняється в Україні відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції і загальновідомість якого очевидна.

4.3.3. Повідомлення про надання додаткових матеріалів

4.3.3.1. Повідомлення про необхідність надання додаткових матеріалів направляється заявнику згідно з пунктом 8 статті 10 Закону лише в тому випадку коли без таких матеріалів проведення експертизи заявки по суті на відповідність умовам надання правової охорони неможливе.

4.3.3.2. Підстави для направлення повідомлення такі:

а) відсутність в матеріалах заявки документів про згоду відповідних компетентних органів або власників на використання в складі знака для товарів і послуг позначень, що зображують:

- державні герби, прапори та емблеми;
- офіційні назви держав емблеми скорочені чи повні найменування міжнародних, міжурядових організацій;
- офіційні контрольні гарантійні та пробірні клейма, печатки;

б) відсутність документів які засвідчують право заявника на державні нагороди та інші відзнаки;

в) відсутність документів що підтверджують дату заснування виробництва або права заявника на нагороди або інші відзнаки, що присуджені товарам, які ним

виробляються, якщо заявлене позначення містить такі відомості. У разі неможливості з об'єктивних причин надання зазначених документів приймається письмове підтвердження відповідальності заявника за достовірність відомостей щодо нагород і відзнак або дати заснування виробництва.

4.3.3.3. Питання іншого характеру а також зауваження і пропозиції що виникли при розгляді заявки можуть бути включені до повідомлення, яке направляється на зазначених вище підставах.

4.3.3.4. Повідомлення експертизи повинно бути аргументовано, зокрема посиланнями на положення Закону, цих Правил, інших нормативних документів та інші джерела інформації.

4.3.3.5. Додаткові матеріали, зазначені у повідомленні, мають надійти протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення Відомства.

4.3.3.6. Якщо заявник порушив встановлений строк і не надав мотивоване клопотання про його продовження, то рішення щодо заявки приймається на підставі наявних матеріалів.

4.3.3.7. Пропущений строк може бути поновленим за клопотанням заявника за умови сплати відповідного збору у строк передбачений пунктом 12 статті 10 Закону.

4.3.3.8. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів відносно достовірності будь-якого представленого заявником документа або відомостей Відомство має право на запит у заявника про необхідні підтвердження.

4.4. Рішення про реєстрацію знака для товарів і послуг

4.4.1. При встановленні відповідності заявленого на реєстрацію знака умовам надання правової охорони викладеним в пункті 1 статті 5 та в статті 6 Закону для всіх тих товарів і послуг для яких заявлено реєстрацію знака Відомством виносяться рішення про реєстрацію знака відносно усього переліку товарів і/або послуг.

4.4.2. При встановленні відповідності заявленого на реєстрацію знака вимогам, викладеним в статті 6 Закону, тільки для частини товарів і/або послуг для яких заявлено реєстрацію знака, Відомством виносяться рішення про реєстрацію знака відносно частини товарів і послуг.

4.4.3. В разі наявності у складі знака елементів що не охороняються і необхідності зазначення цього в рішення про реєстрацію знака для товарів і послуг може бути внесено стандартний запис:

"(зазначений елемент) не є предметом самостійної правової охорони".

4.5. Рішення про відхилення заявки та порядок його прийняття

4.5.1. Якщо встановлено невідповідність заявленого на реєстрацію знака умовам надання правової охорони викладеним в статті 6 Закону для усього переліку товарів і/або послуг або його частини то заявнику надсилається повідомлення з наведенням обґрунтованих доводів що можуть стати підставою для відмови в реєстрації знака повністю або відносно частини товарів і/або послуг.

4.5.2. Повідомлення має містити посилання на відповідні положення Закону Правил та наводити джерела використаної інформації.

До повідомлення можуть бути включені зауваження і пропозиції. Пропозиції можуть бути вмотивовані виявленням схожих зареєстрованих знаків або знаків раніше заявлених на реєстрацію для всіх або частини однорідних товарів або послуг. Заявнику може бути запропоновано надати лист-згоду власника зареєстрованого або раніше заявленого на реєстрацію знака щодо реєстрації знака, відносно якого проводиться експертиза.

Відомство може запропонувати реєстрацію знака як колективного, якщо при експертизі заявленого знака встановлено, що він тривалий час використовувався в Україні кількома виробниками для товарів що мають спільну якість або інші характеристики і втратив розрізняльну здатність як індивідуальний знак відносно таких товарів.

4.5.3. Заявнику надається можливість протягом двох місяців від дати одержання повідомлення Відомства надати мотивовану відповідь з доводами на користь реєстрації знака, які враховуються при прийнятті остаточного рішення.

У разі необхідності додаткових роз'яснень може бути проведений розгляд заявки за участю заявника як передбачено пунктом 3.5 Правил.

4.5.4. Якщо заявник не надав у встановлені строки відповідь щодо пропозицій Відомства то рішення приймається на підставі наявних матеріалів заявки.

4.5.5. Якщо доводи надані заявником визнаються Відомством як обгрунтовані то приймається рішення про реєстрацію знака як передбачено пунктом 4.4 Правил.

4.5.6. Якщо термін надання відповіді порушено або доводи що наведені заявником на користь реєстрації знака не визнаються Відомством як обгрунтовані то виноситься рішення про відхилення заявки відносно усього переліку товарів і/або послуг або відносно його частини.

4.6. Реєстрація знака для товарів і послуг і публікація відомостей про видачу свідоцтва

4.6.1. На підставі рішення про реєстрацію знака для товарів і послуг та за наявністю документа про сплату збору за видачу свідоцтва Відомство здійснює державну реєстрацію знака у Реєстрі відповідно до статті 13 Закону і публікує у своєму офіційному бюлетені визначені ним відомості про видачу свідоцтва відповідно до статті 12 Закону.

4.6.2. Збір за видачу свідоцтва на знак сплачується протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про реєстрацію знака.

Документ про сплату збору за видачу свідоцтва повинен надійти або бути відправленим до Відомства у зазначений трьохмісячний строк.

4.6.3. Реєстрація та публікація здійснюється Відомством протягом трьох місяців від дати надходження документа про сплату збору до Відомства.

4.6.4. Якщо в строк зазначений в пункті 4.6.2 Правил, документ про сплату збору за видачу свідоцтва до Відомства не надійшов публікація не провадиться а заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

4.7. Відмова в наданні правової охорони міжнародній реєстрації

4.7.1. Відносно знаків зареєстрованих відповідно до Мадридської угоди Відомство проводить таку ж експертизу на відповідність умовам надання правової охорони, викладеним в пункті 1 статті 5 та статті 6 Закону згідно з вимогами, викладеними у пункті 4.3 Правил як і для знаків що заявлені на реєстрацію в Україні.

4.7.2. Якщо знак не відповідає умовам надання правової охорони то замість повідомлення зазначеного у пункті 4.5.1 Правил надсилається первісне рішення про відмову у наданні правової охорони з наведенням обгрунтованих доводів проти якого власник знака може подати мотивоване заперечення.

4.7.3. Після розгляду Відомством доводів, що надані власником знака приймається остаточне рішення про надання знаку правової охорони в Україні відносно усього переліку товарів і/або послуг чи для його частини або про відмову у наданні такої охорони.

4.7.4. Відомості про міжнародну реєстрацію знаків, внесених в Міжнародний реєстр публікуються в бюлетені що видається Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР УКРАЇНИ ТОПОГРАФІЙ ІНТЕГРАЛЬНИХ МІКРОСХЕМ

(Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 12.04.2001 N 292)

(станом на 15.12.2020 р)

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" від 5 листопада 1997 року (далі - Закон) та визначає форму та порядок ведення Державного реєстру України топографій інтегральних мікросхем (далі - топографія ІМС), видачі свідоцтв про державну реєстрацію топографій ІМС (далі - свідоцтво) та їх дублікатів, порядок надання виписок з Реєстру, перелік змін, які можуть бути внесені до реєстру за ініціативою власника свідоцтва, а також установлює форму свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей.

1.2. **Державний реєстр України топографій ІМС (далі - реєстр)** - це сукупність офіційних відомостей щодо державної реєстрації топографій ІМС які постійно зберігаються на електронному та/або паперовому носіях. Реєстр формує Державна служба інтелектуальної власності України (далі - Державна служба), діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки, молоді та спорту України.

1.3. Відомості що занесені до реєстру зміни до них, відомості про видачу дублікату свідоцтва зміни внаслідок виправлення помилок та інші відомості, що занесені до реєстру, Державна служба публікує в офіційному бюлетені "Промислова власність" (далі - бюлетень). Дані про публікацію зазначених відомостей заносяться до реєстру.

1.4. Державна реєстрація (далі - реєстрація) та дії, що пов'язані з веденням реєстру, виконуються за наявності документа про спла

2. Ведення ту державного мита за видачу свідоцтва, збору відповідно до чинного законодавства.

2.1. Реєстрація топографії ІМС здійснюється шляхом унесення відповідного запису до реєстру на підставі рішення Державної служби про реєстрацію заявленої топографії ІМС та за наявності документів про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС і збору за публікацію про реєстрацію топографії ІМС.

Реєстр містить такі відомості:

- номер реєстрації, який є номером свідоцтва;
- дату реєстрації;
- номер заявки;
- дату подання заявки;
- дату першого використання топографії ІМС;
- дату, з якої набувають чинності права що засвідчуються свідоцтвом;
- дату публікації відомостей про реєстрацію топографії ІМС та номер бюлетеня;
- ім'я фізичної особи - заявника (заявників) або повне найменування юридичної особи - заявника (заявників);
- ім'я автора (авторів);
- ім'я фізичної особи - власника (власників) або повне найменування юридичної особи - власника (власників) свідоцтва, його адресу та двобуквений код держави відповідно до стандарту VOIB ST.3;
- назву топографії ІМС;
- реферат;
- ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або ім'я (повне найменування) іншої довіреної особи;
- місце проживання та ім'я фізичної особи або місцезнаходження та повне найменування юридичної особи якій надсилається свідоцтво, адресу для листування.

2.2. У процесі ведення реєстру до нього вносяться відомості щодо:

- зміни імені фізичної особи - власника (власників) або повного найменування юридичної особи - власника (власників) і/або адреси власника (власників) свідоцтва;

зміни складу заявників, авторів;
зміни назви топографії ІМС;
зміни стосовно представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншої довіреної особи;
зміни пов'язаної зі зміною особи власника (власників) свідоцтва; видача ліцензії на використання топографії ІМС;
змін до відомостей про видачу ліцензії на використання топографії ІМС;
визнання реєстрації топографії ІМС недійсною;
припинення дії свідоцтва;
видачі дублікату свідоцтва;
зміни внаслідок виправлення помилок (граматичних, синтаксичних інформаційних тощо);
зміни адреси для листування;
змін стосовно діловодства з ведення реєстру.

2.3. Підставою для внесення відомостей до реєстру є:

рішення Державної служби;
рішення судових органів;
клопотання власника (власників) свідоцтва.

2.4. У разі зміни імені фізичної особи - власника (власників) свідоцтва або повного найменування юридичної особи - власника (власників) свідоцтва і/або зміни адреси власника (власників) свідоцтва зміни адреси для листування зміни складу авторів, зміни щодо представника в справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншої довіреної особи, зміни особи власника (власників) свідоцтва за виключенням передачі права власності на топографію ІМС за договором видачі дублікату свідоцтва та виправлення помилок власник (власники) свідоцтва у тому числі його (їх) правонаступник (правонаступники) за своєю ініціативою подає до Державної служби клопотання щодо зазначених змін викладене українською мовою. Клопотання має стосуватися одного свідоцтва і містити:

номер свідоцтва;
номер заявки;
дату подання заявки;
назву топографії ІМС;

ім'я фізичної особи - власника (власників) або повне найменування юридичної особи - власника (власників) й адресу власника (власників) свідоцтва;

зміну що вноситься
адресу для листування.

Клопотання підписується власником (власниками) свідоцтва у тому числі його (їх) правонаступником (правонаступниками), якщо власник свідоцтва - юридична особа, то клопотання підписує особа, що має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи яка підписує клопотання, особистого підпису ініціалів прізвища дати і скріплюється печаткою.

У разі подання клопотання про зміну складу авторів воно підписується особами що зазначені в заявці як автори а також особами які фактично є авторами але в заявці авторами не зазначені.

До клопотання додаються:

документ про сплату збору за внесення до реєстру (за ініціативою власника свідоцтва) змін щодо реєстрації топографії ІМС за винятком виправлення помилок;
документи, що підтверджують правомірність змін (за потреби).

У разі подання клопотання про внесення зміни імені (повного найменування) власника (власників) свідоцтва і/або зміни адреси власника (власників) свідоцтва клопотання підписується лише тим власником свідоцтва, якого зазначені зміни стосуються. Клопотання про внесення інших змін, зазначених в абзаці першому цього

пункту, підписується усіма власниками свідоцтва.

Під час розгляду клопотання та документів що до нього додаються Державна служба має право надіслати запит про подання додаткових документів необхідних для прийняття рішення у разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо вірогідності інформації, що містять подані до Державної служби документи.

У разі відповідності клопотання та документів що до нього додаються вимогам цього пункту та/або пункту 2.5 цього Положення та наявності у випадках передбачених цим Положенням документа про сплату збору за внесення змін Державною службою протягом місяця від дати надходження зазначеного клопотання та документів, що до нього додаються, вносяться відповідні відомості до Реєстру.

У разі невідповідності клопотання та/або документів, що до нього додаються вимогам цього пункту та/або пункту 2.5 цього Положення та/або відсутності документа про сплату збору за внесення змін (у разі необхідності його подання) особі, яка подала клопотання протягом місяця від дати надходження зазначеного клопотання та документів що до нього додаються, надсилається про це повідомлення із пропозицією щодо усунення недоліків. Виправлені та/або відсутні документи мають надійти до Державної служби протягом двох місяців від дати одержання зазначеного повідомлення особою, яка подала клопотання. В іншому разі клопотання вважається неподаним про що особі яка подала клопотання надсилається повідомлення.

2.5. Клопотання про зміну відомостей, що занесені до реєстру, або видачу дубліката свідоцтва може подати представник у справах інтелектуальної власності (патентний повірений) або інша довірена особа. У цьому разі до клопотання додається довіреність, оформлена з дотриманням вимог чинного законодавства.

Довіреність може стосуватись як одного свідоцтва або заявки, так і всіх свідоцтв або заявок одного й того самого власника за умови, що про це зазначено в довіреності.

У довіреності зазначаються:

ім'я особи, якій видана довіреність;

обсяг повноважень які надаються особі на ім'я якої видано довіреність;

дата її вчинення.

Довіреність підписується особою яка її видала. Якщо довіреність видається юридичною особою України то підпис особи, що має на це повноваження скріплюється печаткою. Підпис складається з повного найменування посади особи яка підписує довіреність, особистого підпису, ініціалів, прізвища.

Строк довіреності встановлюється у довіреності. Якщо строк довіреності не встановлений, вона зберігає чинність до припинення її дії. До віреності у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною.

Форма і строк дії довіреності виданої поза межами України, визначаються за законом країни, де була видана довіреність.

Якщо довіреність викладена не українською мовою то до неї додають переклад на українську мову.

Довіреність представнику в справах інтелектуальної власності (патентному повіреному) зареєстрованому в Державній службі, для представництва особи яка проживає за межами України, може бути видана як самим власником свідоцтва, так і представником власника, що має відповідну довіреність видану власником свідоцтва. До віреності видана в порядку передоручення, має бути нотаріально посвідчена крім випадків, установлених частиною четвертою статті 245 Цивільного кодексу України (435-15).

Будь-яке призначення представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншої довіреної особи може бути скасоване особами які здійснили це призначення або їх правонаступниками.

Особа яка видала довіреність і згодом скасувала її, повинна негайно повідомити про це Державну службу. Датою такого повідомлення вважається дата одержання

Державною службою відповідного письмового повідомлення.

Представник у справах інтелектуальної власності (патентний повірений) або інша довірена особа може відмовитись від свого призначення шляхом надання підписаного ним повідомлення.

У таких випадках власник має повідомити про це Державну службу.

2.6. Державна служба повідомляє власника (власників) свідоцтва чи довірену особу власника (власників) щодо внесення змін до реєстру протягом місяця від дати публікації в офіційному бюлетені відповідних відомостей.

3. Видача свідоцтва

3.1. Видача свідоцтва здійснюється Державною службою в місячний строк після реєстрації топографії ІМС.

3.2. Свідоцтво видається за встановленою формою, наведеною в додатку до цього Положення.

Свідоцтво засвідчується підписом голови Державної служби та печаткою Державної служби.

Аркуші, на яких викладено текст свідоцтва прошнуровуються або скріплюються у спосіб що унеможливило їх роз'єднання без порушення цілісності пронумеровуються кількість аркушів завіряється підписом посадової (уповноваженої на те) особи та скріплюється печаткою Державної служби. При цьому друга сторінка свідоцтва не заповнюється. Кожна сторінка свідоцтва крім титульної і другої, нумерується.

3.3. Свідоцтво видається особі яка має право на його одержання, або надсилається за адресою для листування. Якщо заявка подана кількома заявниками то їм видається одне свідоцтво і надсилається тому заявникові адреса якого з цією метою зазначена в заяві а за відсутності такого зазначення - першому заявникові за списком указаних у заяві заявників.

3.4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва за клопотанням його власника (власників) Державна служба протягом місяця від дати надходження клопотання видає або надсилає за адресою, зазначеною в клопотанні, дублікат свідоцтва.

Дублікат свідоцтва містить весь текст виданого свідоцтва, оригінал якого вважається таким, що втратив чинність.

Клопотання оформлюється та розглядається відповідно до пунктів 2.4, 2.5 цього Положення. До клопотання додається документ про сплату збору за видачу дублікату свідоцтва.

4. Надання відомостей, що занесені до реєстру

Після внесення відомостей про топографію ІМС до реєстру Державна служба за клопотанням будь-якої особи надає їй виписку з реєстру за умови надходження документа про сплату збору за подання цього клопотання.

Виписка стосується однієї топографії ІМС.

Виписка видається особі яка подала клопотання або надсилається за адресою зазначеною в клопотанні, протягом місяця від дати надходження клопотання.

Виписка засвідчується підписом голови Державної служби та скріплюється печаткою Державної служби.

Відомості про автора не надаються, якщо він вимагає, щоб його не згадували в будь-якій публікації.

Нормативне виробничо-практичне виданн

Колектив укладачів:

Аксютіна Анастасія Володимирівна

Межєвська Лілія Володимирівна

Пічко Роман Сергійович

Ярошевська Тамара Василівна

ЗБІРНИК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ

Тематична добірка

Видання друкується в авторській редакції

Відповідальний редактор *Біла К. О.*

Технічний редактор *Олексенко Н. О.*

Дизайн обкладинки

Підписано до друку 21.04.21. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Гарнітура – Times. Папір офісний. Спосіб друку – плоский.
Ум. друк. арк. 32,55. Обл.-вид. арк. 32,68.
Тираж 50 прим. Зам. № 0421-03/2.

Видавець та виготовлювач СПД Біла К. О.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3618 від 06.11.09

Надруковано на поліграфічній базі видавця Білої К. О.
Україна, 49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 111, оф. 2
+38 (099) 7805049; +38 (067) 2100256
www.impact.dp.ua e-mail: impact.dnepr@gmail.com